

**РУССКО-БЕЛОРУССКИЙ
СЛОВАРЬ
ДЕЛОПРОИЗВОДСТВЕННОЙ
И АРХИВНОЙ
ТЕРМИНОЛОГИИ**

**БЕЛАРУСКА-РУСКІ
СЛОЎНІК
СПРАВАВОДНАЙ
І АРХІЎНАЙ
ТЭРМІНАЛОГІІ**

БЕЛАРУСКІ НАВУКОВА-ДАСЛЕДЧЫ ІНСТЫТУТ
ДАКУМЕНТАЗНАЎСТВА І АРХІЎНАЙ СПРАВЫ

**РУССКО-БЕЛОРУССКИЙ
СЛОВАРЬ
ДЕЛОПРОИЗВОДСТВЕННОЙ
И АРХИВНОЙ
ТЕРМИНОЛОГИИ**

**БЕЛАРУСКА-РУСКІ
СЛОЎНІК
СПРАВАВОДНАЙ
І АРХІЎНАЙ
ТЭРМІНАЛОГІІ**

Навуковы рэдактар доктар філалагічных навук
В. П. Лемцюгова

Мінск
«Полымя» — БелНДІДАС
1997

В. А. СОРОКА, Т. Н. МАЛЬЦЕВА, А. В. ЗАПАРТЫКО

РУССКО-БЕЛОРУССКИЙ
СЛОВАРЬ
ДЕЛОПРОИЗВОДСТВЕННОЙ
И АРХИВНОЙ
ТЕРМИНОЛОГИИ

У. А. САРОКА, Т. М. МАЛЬЦАВА

БЕЛАРУСКА-РУСКІ
СЛОЎНІК
СПРАВАВОДНАЙ
І АРХІЎНАЙ
ТЭРМІНАЛОГІІ

УДК 651+930.25(038)-82-826

С 65

ББК 65.050.9(2)2 я2

ISBN 985-07-0153-6 (Полымя)
ISBN 985-6099-07-2 БелНДДАС

© БелНДДАС,
«Полымя», 1997

РУССКО-БЕЛОРУССКИЙ
СЛОВАРЬ
ДЕЛОПРОИЗВОДСТВЕННОЙ
И АРХИВНОЙ
ТЕРМИНОЛОГИИ

О СЛОВАРЕ

Новый статус Беларуси как независимого государства остро поставил ряд национальных проблем, среди которых доминируют неотложные вопросы сохранения и развития белорусской культуры и особенно возрождения и распространения на все сферы жизни народа родного языка. В соответствии с Законом о языках в Республике Беларусь, Государственной программой развития белорусского языка, предусматривающих его использование в качестве государственного во всех без исключения учреждениях и на предприятиях, начался активный процесс создания переводных словарей по разным отраслям знания. В этих условиях упорядочение терминологии по делопроизводству и архивному делу на белорусском языке приобретает чрезвычайно актуальное значение. Решению этой проблемы будет содействовать и предлагаемый переводной «Русско-белорусский словарь делопроизводственной и архивной терминологии».

В Словарь включены все выявленные термины и терминологические словосочетания, которые употребляются на современном этапе в делопроизводстве и архивном деле. Кроме того, значительное место занимают слова и словосочетания, не являющиеся делопроизводственно-архивными терминами в собственном смысле этого слова, но широко применяющиеся в процессе работы органов государственного управления (министерств, ведомств, советов всех уровней и т. п.), архивных учреждений, бухгалтерий, общих отделов, канцелярий и отделов кадров при подготовке приказов, характеристик, протоколов, отчетов, актов, договоров, деловых писем и других документов, в литературе по архивоведению и документоведению. Представлены также некоторые термины из области фотографии, кинематографии, звукозаписи, научной информации, автоматизированной системы управления, которые имеют непосредственное отношение к делопроизводству и архивному делу. Отражена и активно употребляемая терминология по рыночной экономике.

Терминологические словосочетания даются в их естественном звучании, т. е. инверсия не применяется, так как, во-первых, Словарь является терминологическим, а во-вторых, инверсия не характерна для официально-делового стиля речи. Например: ар-

хiвная вiписка архiйна вiписка, таблiчный дакумeнт таблiчны дакумeнт, а не вiписка архiвная, дакумeнт таблiчный.

Реестровые (заглавные) слова приводятся в алфавитно-гнездовом порядке с малой буквы, кроме собственных имен, в исходной форме: существительные — в именительном падеже единственного числа, прилагательные и причастия — в именительном падеже единственного числа мужского рода, глаголы несовершенного и совершенного вида — в форме инфинитива:

дакумeнт дакумeнт м.

дакумeнтальны дакумeнтальны

дакумeнтация дакумeнтация ж.

дакумeнтирование дакумeнтаванне ср.

дакумeнтированный дакумeнтаваны

дакумeнтировать дакумeнтаваць

дакумeнтироваться дакумeнтавацца.

При существительных указан род: при одинаковом роде — после белорусского эквивалента, при разном — после обоих слов:

стеллаж стэлаж м.

первоисточник м. першакрыніца ж.

рукопись ж. рукапіс, -су м.

Все слова и словосочетания имеют знак ударения ('), кроме односложных и с ударением на «ё» (всегда под ударением):

хранилище сховішча ср.

ведомственный архив ведамасны архiв

стенд стэнд м.

биограф биёграф м.

кинопленка кiнаплёнка ж.

При белорусских существительных единственного числа мужского рода 2-го склонения даются окончания родительного падежа, если они отличаются от русских или в зависимости от значения имеют два написания, с последней неизменяемой буквой основы (односложное — всё слово):

опись ж. вoпіс, -су м.

приложение ср. дадатак, -тку м.

стаж стаж, ста́жу м.

приказ 1. (действие) зага́д, -ду м.; 2. (документ) зага́д, -да м.

Терминологические словосочетания, состоящие из прилагательного и существительного, приводятся в Словаре дважды: первый раз в алфавитном порядке по первой букве определяющего слова (прилагательного), второй — в гнезде при определяемом слове (существительного). Составной термин «**аттестациoнный дакумeнт атэстацыйны дакумeнт**», к примеру, помещен под буквой «А» и далее под буквой «Д» в гнезде слова «**дакумeнт**

дакуме́нт *м.*», которое является заглавным и опорным для ряда данных здесь составных терминов. Целесообразность такого двойного фиксирования терминологических словосочетаний обусловлена как типом Словаря (переводной отраслевой), так и большей гарантией для читателя найти в нем перевод нужного термина. Составные собственные названия даются только один раз в алфавитном порядке по первому слову (в гнездо не включаются): **Верхо́вный Со́вет Респу́блики Белару́сь** Вярхоўны Савёт Рэспублікі Белару́сь.

В пределах словарной статьи под заглавным словом гнезда словосочетания также располагаются по алфавиту, каждое с новой строки, отделяясь точкой с запятой. Вместо повторения заглавного слова в русской части даётся лишь первая буква его (если существительное стоит в том же роде, числе и падеже, а глагол — в инфинитивной форме; при других формах дано все слово). В белорусском переводе заглавное слово сочетания не сокращается:

бланк *бланк м.*;

б. дове́ренности *бланк даве́ранасці*;

б. заявле́ния *бланк заявы*;

б. командиро́вочного удостове́рения *бланк камандзіро́вачнага пасве́дчання*

вариант *варыя́нт м.*;

варианты докуме́нта *варыя́нты дакуме́нта*;

варианты те́кста *варыя́нты тэ́ксту*

уплати́ть *заплаці́ць; вы́плаці́ць*;

у. в рассро́чку *вы́плаці́ць у растэ́рміноўку*;

у. по счёту *заплаці́ць па раху́нку*.

Если реестровому русскому слову соответствует несколько белорусских синонимических лексем (словосочетаний), то все они включены в словарную статью (самые близкие по значению и наиболее употребительные идут первыми, между ними стоят запятые; слова же с некоторой разницей в значении или со смысловыми оттенками отделяются точкой с запятой, при необходимости имеют в скобках пояснения):

состави́тель (*автор*) *складальні́к м., укладальні́к м.*

сохра́нность *захавана́сць ж., цэ́ласць ж., непапсавана́сць ж.*

сопрово́дйловка ж., разг. *суправаджальнае пісьмо́, суправаджальны дакуме́нт, суправаджальная папе́ра*

прибы́тие *ср. прыбы́ццё ср.; пры́езд, -ду м.; прыхо́д -ду м.*

Если же русское слово переводится в белорусском языке разными по значению лексемами, то они даются под порядковыми номерами через точку с запятой и зачастую сопровождаются в

скобках семантическими пометами, конкретизирующими значение данной лексемы:

журна́л 1. (периодическое издание) часо́пис м.; 2. (школьный, регистрационный и т. п.) журна́л м.

журна́льный 1. часо́писны; 2. журна́льны

ли́ст 1. (бумаги) лі́ст м.; 2. (документ) лі́ст м.; 3. (авторский, печатный) а́ркуш м.

Термины, в состав которых входят приложения, поданы отдельными словарными статьями:

архі́в-музе́й архі́ў-музе́й м.

па́пка-регістра́тор па́пка-рэгістра́тар ж.

письмо́-запро́с пісьмо́-за́пыт ср.

Как реестровые слова с арабскими порядковыми цифрами сверху и семантическими пометами приводятся также термины-омонимы:

бумагодержатель¹ (владелец ценных денежных бумаг) паператрыма́льнік м.

бумагодержатель² (для документов) паператрыма́льнік м.
свод¹ м. (действие) звязэ́нне ср., звод, зво́ду м.

свод² (собрание летописей, законов) збор, збо́ру м.; звод, зводу м.

Сокращенные названия (аббревиатуры), которые закрепились в деловой речи, даются в скобках после полных названий и отдельно по алфавиту как реестровые слова со ссылкой на полное название:

автоматизированная система управления (АСУ) аўтаматыза́ная сістэ́ма кірава́ння (АСК)

унифицированные формы документов (УФД) уніфікава́ныя фо́рмы дакуме́нтаў (УФД)

АСУ см. автоматизированная система управления

УФД см. унифицированные формы документов.

В случаях, когда в составе терминологического словосочетания с одинаковым значением могут употребляться два синонимические слова, одно из них помещается рядом в круглых скобках как бытующий вариант (при различии рода синонимических существительных приводится всё выражение):

загла́вный (ти́тульный) ли́ст о́писи загла́вочны (ты́тульны) лі́ст во́пісу

заказно́е письмо́ заказно́е пісьмо́ (заказны́ лі́ст).

В квадратные скобки взяты слова, которые не являются синонимами к предыдущему слову, но могут употребляться на его месте в этих словосочетаниях, придавая им соответствующее значение:

основные положения книги [документа] асноўныя палажэнні кнігі [дакумента].

Чтобы показать сферу употребления того или иного термина, характер его функционирования в современном языке, грамматические особенности и др., в словарные статьи нередко вводятся соответствующие пометы и пояснения (*бухг., фин., ист., уст., разг., сущ., нескл., ед. нет, только мн.* и т. п.);

дэбет бухг. дэбет, –ту м.

мемуа́ры мемуа́ры *ед. нет*

отноше́ние 1. (*официальное письмо*) адно́сіна *ж.*; **2.** (*общение, связь*) адно́сіны *только мн.*

факсими́ле *нескл.* факсими́ле *ср.*

Основной базой для создания данного Словаря послужили следующие источники: Краткий словарь архивной терминологии. М.–Л., 1968; Краткий словарь видов и разновидностей документов. М., 1974; Словарь современной архивной терминологии социалистических стран. Вып. I. М., 1982; Вып. II. М., 1988; Основные правила работы государственных архивов СССР. М., 1984; Основные правила работы ведомственных архивов. М., 1987; Перечень типовых документов, образующихся в деятельности госкомитетов, министерств, ведомств и других учреждений, организаций, предприятий с указанием сроков хранения. М., 1989; Теория и практика архивного дела в СССР. М., 1980; Гельман-Виноградов К. Б. и др. Машиночитаемые документы. Теория и практика архивного дела. М., 1986; Осокина Н. М., Максимович Г. Ю. Информационно-поисковые системы в архивном деле. М., 1986; Делопроизводство и архивное дело. Термины и определения. М., 1991; Амелина А. М. Методика курса «Машинопись и основы делопроизводства». М., 1983; Белов А. Н., Белов В. Н. Корреспонденция и делопроизводство. М., 1971; Панкратова Л. Д. Делопроизводство и корреспонденция. Куйбышев, 1983; Методические рекомендации по оформлению служебной письменной документации. М., 1992; Седова О. Л., Шардин В. В. Автоматизация технологических процессов составления документов. М., 1991; Автоматизированное рабочее место. Канцелярия. М., 1991; Мингалев В. С., Ларин М. В. Специальные системы документирования. М., 1989; Универсальное пособие по делопроизводству. М., 1991; Беларуская навуковая тэрміналогія: Вып. 10. Тэрміналогія права. Мн., 1926; Вып. 11. Тэрміналогія грамадазнаўства. Мн., 1927; Вып. 17. Слоўнік бухгалтарскай тэрміналогіі. Мн., 1928; Беларускі архіў. Мн., 1927—1930. Т. I—III; Русско-белорусский словарь. В 2-х т. Мн., 1982; Беларуска-рускі слоўнік. У 2-х т. Мн., 1988—1989; Русско-белорусский словарь общественно-политической терминологии. Мн., 1970; Тлумачальны слоўнік беларускай мовы. У 5-ці т. Мн., 1977—1984; Словарь русского языка. В 4-х т. М., 1957—1961; Беларуская савецкая энцыклапедыя. У 12-ці т. Мн.,

1969—1975; Советская историческая энциклопедия. В 16-ти т. М., 1961—1976; Большая советская энциклопедия. Изд. 3 (отдельные тома); Русско-украинский словарь юридической терминологии. Киев, 1985; Русско-украинский словарь. В 3-х т. Киев, 1969. Использовались также русско-иноязычные, иноязычно-русские словари и различные справочники.

Работу по составлению Словаря выполнили научные сотрудники Белорусского научно-исследовательского института документоведения и архивного дела: В. А. Сорока — руководитель творческого коллектива (буквы А—Н; предисловие О Словаре; Условные сокращения; перевод Наименований обязательных форм документации, применяемых в архивном деле — Приложение I), Т. Н. Мальцева (буквы О—Р, Ф—Я; Сокращения, принятые в делопроизводстве и архивной практике — Приложение II), А. В. Запартыко (буквы С—У; проверила алфавитный порядок и ударения). Редактирование Словаря осуществил В. А. Сорока. Контрольное уточнение алфавитного порядка и подготовку машинописного текста к набору провела Т. Н. Мальцева.

В. А. СОРОКА

УСЛОВНЫЕ СОКРАЩЕНИЯ

УМОЎНЫЯ СКАРАЧЭННІ

- бухг.* — бухгалтерский термин — бухгалтарскі тэрмін
дипл. — дипломатический термин — дыпламатычны тэрмін
ед. — единственное число — адзіночны лік
ж. — женский род — жаночы род
ист. — исторический термин — гістарычны тэрмін
канц. — канцелярское слово (выражение) — канцэлярскае слова (выраз)
м. — мужской род — мужчынскі род
мн. — множественное число — множны лік
муз. — музыкальный термин — музычны тэрмін
нескл. — несклоняемое слово — нескланяальнае слова
офиц. — официальное слово (выражение) — афіцыйнае слова (афіцыйны выраз)
перен. — переносное значение — пераноснае значэнне

<i>прил.</i>	— имя прилагательное — прыметнік
<i>прич.</i>	— причастие — дзеепрыметнік
<i>разг.</i>	— разговорное слово (выражение) — размоўнае слова (размоўны выраз)
<i>род.</i>	— родительный падеж — родны склон
<i>см.</i>	— смотрите — глядзіце
<i>ср.</i>	— средний род — ніякі род
<i>сущ.</i>	— имя существительное — назоўнік
<i>техн.</i>	— технический термин — тэхнічны тэрмін
<i>торг.</i>	— торговый термин — гандлёвы тэрмін
<i>уст.</i>	— устаревшее слово (выражение) — устарэлае слова (устарэлы выраз)
<i>фин.</i>	— финансовый термин — фінансавы тэрмін
<i>хим.</i>	— химический термин — хімічны тэрмін
<i>эк.</i>	— экономический термин — эканамічны тэрмін
<i>юр.</i>	— юридический термин — юрыдычны тэрмін

РУССКИЙ АЛФАВИТ

Аа Бб Вв Гг Дд Ее Ёё

Жж Зз Ии Йй Кк Лл Мм

Нн Оо Пп Рр Сс Тт Уу

Фф Хх Цц Чч Шш Щщ

Ъъ Ыы Ьь Ээ Юю Яя

А

аббревиатура абрэвіятура ж.
аббревиатурный абрэвіятурны
абзац абзац м.
абонемент абанемент м.
абонементный абанементны
абонент абанент м.
абонентное обслуживание абанэнтае абслугоўванне
абонентный абанентны
абонентская карточка абанэнцкая картка
абонентский абанэнцкі
абонирование абаніраванне ср.
абонированный абаніраваны
абонировать (получать по абонементу) абаніраваць
абрис абрыс, -су м., контур, -ру м.
абрисный абрысны
абсолютная власть абсалютная ўлада
абсолютная санкция абсалютная сэнкцыя
абсолютное большинство абсалютная большасць
абсолютный абсалютны
аванс аванс, -су м.;
денежный а. грашовы аванс;
натуральный а. натуральны аванс, аванс натуро;
целевой а. мэтавы аванс
авансирование авансаванне ср.;
а. предприятий авансаванне прадпрыемстваў
авансированный авансаваны
авансировать авансаваць

авансовые деньги авансавыя грошы
авансовый отчет авансавая справаздача
авансодатель авансадавец м.
авансополучатель авансаатрымальнік м.
авизировать фин. авізаваць
авизо фин., нескл. авіза ср.
авизованный фин. авізаваны
автобиограф аўтабіёграф м.
автобиографический аўтабіяграфічны
автобиографичность аўтабіяграфічнасць ж.
автобиографичный аўтабіяграфічны
автобиография аўтабіяграфія ж.
автограф аўтограф м.
автографический аўтаграфічны
автография аўтаграфія ж.
автомат аўтамат м.;
наборно-программирующие автоматы (машины) наборна-праграмавальныя аўтаматы (машыны);
пишущий а. с внешней памятью пішучы аўтамат са знешняй паметцю;
пишущий а. с оперативной памятью пішучы аўтамат з апэратыўнай паметцю;
читающий а. чытальны (чытаючы) аўтамат, аўтамат-чытальнік м.;
электронный, пишущий а. электронны пішучы аўтамат

автоматиза́ция аўтаматыза́цыя ж;

а. делопроизводства аўтаматыза́цыя справаводства;

а. документационных процессов аўтаматыза́цыя дакументацыйных працэсаў;

а. процесса документирования информации аўтаматыза́цыя працэсу дакументавання інфармацыі;

а. технологических процессов составлення дакументаў аўтаматыза́цыя тэхналагічных працэсаў падрыхтоўкі дакументаў

автоматизирование аўтаматызава́нне *ср.*

автоматизированная документационная система аўтаматыза́ваная дакументацыйная сістэма

автоматизированная информационно-поисковая система (АИПС) аўтаматыза́ваная інфармацыйна-пошукавая сістэма (АИПС)

автоматизированная картотека аўтаматыза́ваная картатэка

автоматизированная обработка данных аўтаматыза́ваная апрацоўка даных

автоматизированная обработка текстов аўтаматыза́ваная апрацоўка тэкстаў

автоматизированная подготовка документов аўтаматыза́ваная падрыхтоўка дакументаў

автоматизированная система контроля исполнения документов (АСКИД) аўтаматыза́ваная сістэма кантролю выканання дакументаў (АСКВД)

автоматизированная система научно-технической информации (АСНТИ) аўтаматыза́ваная сістэма навукова-тэхнічнай інфармацыі (АСНТИ)

автоматизированная система плановых расчётов (АСПР)

аўтаматыза́ваная сістэма плана-вых разлікаў (АСПР)

автоматизированная система управления (АСУ) аўтаматыза́ваная сістэма кіравання (АСК)

автоматизированная система управления производством (АСУП) аўтаматыза́ваная сістэма кіравання вытворчасцю (АСКВ)

автоматизированно аўтаматызава́на

автоматизированное рабочее место (АРМ) аўтаматыза́ванае рабочае месца (АРМ)

автоматизированное рабочее место сотрудников делопроизводственных и архивных служб аўтаматыза́ванае рабочае месца супрацоўнікаў справаводных і архіўных службаў

автоматизированность аўтаматыза́ванасць ж.

автоматизированные поисковые системы аўтаматыза́ваныя пошукавыя сістэмы

автоматизированный контроль исполнения документов (АКИД) аўтаматыза́ваны кантроль выканання дакументаў (АКВД)

автоматизированный труд аўтаматыза́ваная праца

автоматизировать аўтаматызава́ць

автоматически аўтаматы́чна
автоматический аўтаматы́чны
автоматичность аўтаматы́чнасць ж.

автономия аўтаномія ж.

автономно аўтаномна

автономность аўтаномнасць ж.

автономный аўтаномны

автор аўтар м.;

а. официального документа аўтар афіцыйнага дакумента

автореферат аўтарэферат м.

авторизация аўтарыза́цыя ж.;

а. перево́да аўтарыза́цыя перакла́ду

авторизованная ко́пия аўтарызава́ная ко́пія

авторизова́ть аўтарызава́ць

авторите́т аўтарыта́т, -ту *м.*;

а. специа́листа аўтарыта́т спецыя́ліста;

должностно́й а. службо́вы аўтарыта́т;

личный а. асабі́сты аўтарыта́т;

мора́льный а. ма́ральны аўтарыта́т;

нау́чный а. навуко́вы аўтарыта́т;

політи́ческий а. паліты́чны аўтарыта́т

авторите́тность аўтарыта́тнасць *ж.*

авторите́тный аўтарыта́тны

а́вторская ру́копись аўтарскі ру́капіс

а́вторская схэ́ма классифика́ции дел (докуме́нтов) аўтарская схэ́ма класіфіка́цыі спраў (дакуме́нтаў)

а́вторские сущ. (листы) аўтарскія *мн.*

а́вторский архі́вный катало́г аўтарскі архі́ўны катало́г

а́вторский гонора́р аўтарскі га́нара́р

а́вторский догово́р аўтарскі да́гаво́р

а́вторский коллекти́в аўтарскі ка́лектыв

а́вторский лист аўтарскі а́ркуш

а́вторский призна́к дел аўтарская адзна́ка спраў

а́вторский текст аўтарскі тэкст

а́вторский экземпляр аўтарскі экзэ́мпляр

а́вторское пра́во аўтарскае пра́ва

а́вторское свиде́тельство аўтарскае пасве́дчанне

а́вторство аўтарства *ср.*

аге́нтство аге́нцтва *ср.*;

ба́нковское а. ба́нкаўскае аге́нцтва;

торго́вое а. гандлёвае аге́нцтва

агита́ционная листо́вка а́гітацыйная лісто́ўка

адекватно́сть адэкватна́сць *ж.*

административная вла́сть адміністра́цыйная ўла́да

административная до́лжность адміністра́цыйная паса́да

административная са́нкция адміністра́цыйная са́нкцыя

административная связа́ь адміністра́цыйная сувязь

административная фу́нкция адміністра́цыйная фу́нкцыя

административное взыска́ние

адміністра́цыйнае спагна́нне

административное воздей́ствие адміністра́цыйнае ўздзе́янне

административное пра́во адміністра́цыйнае пра́ва

административное распоряже́ние адміністра́цыйнае распара́джэ́нне

административное реше́ние адміністра́цыйнае рашэ́нне

административное указа́ние адміністра́цыйнае ўказа́нне

административное управле́ние адміністра́цыйнае кірава́нне

административно-территориальное деле́ние адміністра́цыйна-тэрытарыя́льны падзе́л

административно-управле́нческие расхо́ды адміністра́цыйна-кіраўні́цкія выда́ткі (расхо́ды)

административно-управле́нский аппара́т адміністра́цыйна-кіраўні́цкі апа́ра́т

административно-управле́нский персона́л адміністра́цыйна-кіраўні́цкі персана́л

административно-хозяйственны́й адміністра́цыйна-гаспада́рчы

административны́й контро́ль

адміністра́цыйны кантро́ль

административны́й отде́л адміністра́цыйны аддзе́л

административный порядок ад-
міністрацыйны парáдак

административный протокол

адміністрацыйны пратакол

администратор адміністра́тар м.

администраторский адміністра́-
тарскі

администраторство адміністра́-
тарства *ср.*

администрация адміністра́цыя ж.

администрирование адміністра-
ва́нне *ср.*

администрировать адміністра-
ва́ць

адрес 1. (*место нахождения*) а́д-
рас м.; **2.** (*письменное приветст-*
вие) а́драс м.;

обратный а. зваро́тны а́драс;

писать по адресу піса́ць на а́д-
рас;

поздравительный а. вінша-
ва́льны а́драс;

почтовый а. пашто́вы а́драс

адресант адраса́нт м.

адресат адраса́т м.

адресатка адраса́тка ж.

адресная книга а́драсная кні́га

адресное бюро а́драснае бю́ро

адресность (*указание конкретного*
должностного лица) а́драснасць ж.

адресный стол а́драсны стол

адресование адрасавáнне *ср.*

адресованный адрасавáны

адресовать адрасавáць

азбука а́збука ж.

азбучный а́збучны

АИПС *см.* автоматизированная
информацио́нно-по́исковая сис-
те́ма

академик акада́мік м.

академическая справка акаде́-
мічная даве́дка

академический отпуск акаде́-
мічны во́дпуск

академический час акаде́мічная
гадзі́на

академичная живопись акаде́-
мічны жы́вапіс

академичный акаде́мічны

АКИД *см.* автоматизированный
контроль исполне́ния докуме́н-
тов

акклиматизацио́нный акліматы-
зацыйны

акклиматиза́ция акліматыза́цыя ж.;

а. документов акліматыза́цыя
дакуме́нтаў

акклиматизи́рование акліматы-
зава́нне *ср.*

акклиматизи́роваться акліматы-
зава́цца

акко́рдная зарпла́та ако́рдная
 зарпла́та

аккредитив фин. акрэдыты́ў м.

аккредитивная фо́рма расче́тов

акрэдыты́ўная фо́рма разли́каў

аккредитивное пи́сьмо акрэ́-
дыты́ўнае пи́сьмо

аккредитивный акрэдыты́ўны

аккредитованный прадста́ви-

тель акрэдытава́ны прадста́ўнік

аккредитова́ть акрэдытава́ць

акт (*документ*) акт м.;

а. аварии акт ава́рыі;

а. аттестации продúкции акт
атэста́цыі прадúкцыі;

а. выдачи документов акт вы́-
дачи дакуме́нтаў;

а. готовности прое́ктных ра-
бо́т акт гато́ўнасці прае́ктных
рабо́т;

а. изобретений и рационали-
за́торских предложéний акт
вынахо́дак і рацыяналіза́тарскіх
прапа́ноў;

а. инвентаризации акт інвента-
рыза́цыі;

а. испытаний акт выпрабава́н-
няў;

а. несчастного слúчая акт ня-
шчаснага выпадку;

а. об обнаружении дел акт аб
выя́ўленні спраў;

а. обследованія акт абследавання;

а. об установлєнии границ обслуживания акт аб вызначэнні межаў абслугоўвання;

а. о завершении розыска дел акт аб заканчэнні пошукаў спраў;

а. о нарушении трудовой дисциплины акт аб парушэнні працоўнай дысцыпліны;

а. о недостатке и повреждении документов акт аб недастацы і пашкоджанні дакументаў;

а. о неисправимых повреждениях дел акт аб непапраўных пашкоджаннях спраў;

а. о обнаружении дел акт аб выяўленні спраў;

а. о нормировании труда акт аб нармаванні працы;

а. о технических ошибках в учётных документах акт аб тэхнічных памылках ва ўліковых дакументах;

а. передачи-приёма литературы, документов, экспонатов акт перадачы-прыёму літаратуры, дакументаў, экспанатаў;

а. переоценки основных фондов и определения износа основных средств акт перацэнкі асноўных фондаў і вызначэння зносу асноўных сродкаў;

а. переработки описей акт перапрацоўкі вопісаў;

а. проверки наличия и состояния дел акт правэркі наяўнасці і стану спраў;

а. ревизии акт рэвізіі;

а. состояния зданий акт стану будынкаў;

а. списания материалов акт спісання матэрыялаў;

а. технического осмотра транспорта и оборудования

акт тэхнічнага агляду транспарту і абсталявання;

а. уничтожения документов, печатей и штампов акт знішчэння дакументаў, пячатак (пячацяў) і штампав;

а. учёта трудовых книжек, и вкладышей к ним акт уліку працоўных кніжак і ўкладак да іх;

а. экспертизы акт экспертызы;

акты гражданского состояния акты грамадзянскага стану;

акты органов государственного управления акты органаў дзяржаўнага кіравання;

государственный а. дзяржаўны акт;

древние акты учреждений Великого княжества Литовского старажытныя акты ўстановаў Вялікага княства Літоўскага;

заключительный а. заключны акт;

законодательные акты заканадаўчыя акты;

зёмские акты *ист.* зёмскія акты;

коммерческий а. камерцыйны акт;

нормативные акты нарматыўныя акты;

передаточный а. перадачны акт;

приёмно-сдаточный а. прыёмна-здачны акт;

систематизированные акты сістэматызаваныя акты;

юридические нормативные акты юрыдычныя нарматыўныя акты

актив бухг. актыў, -тыву *м.*

активность актыўнасць *ж.*;

творческая а. творчая актыўнасць

активный баланс актыўны баланс

актовая бумага актавая папера

актовая книга актавая кніга

áктовая по́шлина áктавая по́шлина

áктовый сбор áктавы збор
актуа́рий (*служащий зарубежной страховой компании*) актуáрый м.
А́кты Литóвской ме́трики А́кты Лито́вской ме́трыкі

акце́нт акцэ́нт, –ту м.

акценті́ровать акцэнтава́ць

акце́пт фин. акцэ́пт, –ту м.;

а. вéкселя акцэ́пт вэ́кселя;

а. че́ка акцэ́пт че́ка;

предварі́тельный а. папярэ́дні акцэ́пт

акце́птная фо́рма расче́тов акцэ́птная фо́рма разлікаў

акце́птный фин. акцэ́птны

акцепто́ванные счета́ акцэптава́ныя раху́нкі

акцепто́ванный чек акцэптава́ны чэк

акцептова́ть акцэптава́ць

акци́з (*вид налога*) акцы́з, –зу м.

акци́зный сбор акцы́зны збор

акционер акцыяне́р м.

акционерна́я компа́ния акцыяне́рная компа́нія

акционерно́е о́бщество акцыяне́рнае тавары́ства

акционерны́й банк акцыяне́рны банк

акция (*ценная бумага*) áкцыя ж.;

ба́нковская а. ба́нкаўская áкцыя;

именна́я а. імя́нная áкцыя;

привилеги́рованная а. прывілея́ная áкцыя;

учреди́тельная а. заснава́льні́цкая áкцыя

алфави́т алфаві́т м.

алфави́тный алфаві́тны

альбо́м альбо́м м.

альбо́мная фо́рма публика́ции

альбо́мная фо́рма публіка́цыі

альбо́мный альбо́мны

амнисті́рование амністава́нне ср.

амнисті́рованный амністава́ны

амнисті́ровать амністава́ць

амни́стия амні́стыя ж.;

о́бщая а. агу́льная амні́стыя

амортизаціо́нное отчисле́ние

амартыза́цыйнае адлі́чэнне

амортизаціо́нные расхо́ды амартыза́цыйныя выда́ткі (расхо́ды)

амортизаціо́нный амартыза́цыйны

амортиза́ция амартыза́цыя ж.;

а. основны́х средств амартыза́цыя асно́ўных сро́дкаў

ана́лиз ана́ліз, –зу м.;

а. архивного де́ла ана́ліз архі́ўнай спра́вы;

а. бала́нса ана́ліз бала́нсу;

а. ка́чества проду́кции ана́ліз яка́сці праду́кцыі;

а. производи́тельности тру́да ана́ліз прадукцы́йнасці пра́цы;

информаціо́нный а. ретро́спекти́вной докуме́нтной информа́ции інфарма́цыйны ана́ліз рэ́траспекты́ўнай дакуме́нтнай інфарма́цыі;

нау́чный а. навуко́вы ана́ліз;

тэхни́ко-экономі́ческий а. тэхні́ка-эканамі́чны ана́ліз

анализи́рование аналі́зава́нне ср.

анализи́рованный аналі́заваны

анализи́ровать аналі́зава́ць

аналі́тико-синте́тическая пе́рерабо́тка ретро́спекти́вной докуме́нтной информа́ции аналі́тыка-сінтэ́тычная перапрацо́ўка рэ́траспекты́ўнай дакуме́нтнай інфарма́цыі

аналі́тико-синте́тический аналі́тыка-сінтэ́тычны

аналі́тическая спра́вка аналі́тычная даве́дка

аналі́тическая та́блица аналі́тычная та́бліца

аналі́тически аналі́тычна

аналі́тический о́бзор аналі́тычны а́гляд

аналитический счёт аналітичны рахунак

аналитический учёт аналітичны ўлік

аналог аналаг м.

аналогический аналагічны

аналогично аналагічна

аналогия аналогія ж.

аналога-цифровая вычислительная система аналага-лічбавая вылічальная сістэма

анархизм анархізм, -му м.

анархист анархіст м.

анархистский анархісцкі

анархический анархічны

анархия анархія ж.

анкета анкета ж.

анкетирование анкетаванне ср.

анкетировать анкетаваць

анкетные данные анкетныя даныя

анкетный анкетны

аннотация анатацыя ж;

а. документа анатацыя дакумента;

а. на книгу, (рукопись) анатацыя на кнігу (рукапіс)

аннотирование анатаванне ср.

аннотированный анатаваны

аннотировать анатаваць

аннотироваться анатавацца

аннулирование ануляванне ср;

а. договора ануляванне дагавора;

а. постановления ануляванне пастановаў

аннулированный ануляваны

аннулировать ануляваць

аноним ананім м.

анонимка разг. ананімка ж.

анонимное заявление ананімная заява

анонимный документ ананімны дакумент

антигосударственная листовка

антыдзяржаўная лістоўка

антимонопольное законода-

тельство антыманапольнае заканадаўства

антисептик хим. антысептык, -ку м.

антисептирование антысепціраванне ср;

а. документов антысепціраванне дакументаў

антисептический антысептычны

апеллирование апеляванне ср.

апеллировать апеляваць

апеллянт апелянт м.

апелляционный апеляцыйны

апелляция апеляцыя ж.

аппарат 1. (специальный прибор, устройство) апарат, -та м.; **2. (учреждение, штат работников)** апарат, -ту м.; **3. (совокупность дополнительных сведений о документах)** апарат, -ту м.;

а. государственной власти апарат дзяржаўнай улады;

а. управления апарат кіравання;

административно-управленческий а. адміністрацыйна-кіраўніцкі апарат;

бюрократический а. бюрократычны апарат;

государственный а. дзяржаўны апарат;

идеологический а. ідэалагічны апарат;

исполнительный а. выканаўчы апарат;

контрольный а. кантрольны апарат;

микрофильмирующий а. мікрафільмавальны апарат;

множительный а. размнажальны апарат;

научно-справочный а. (НСА) навукова-даведачны апарат (НДА);

научно-справочный а. архива навукова-даведачны апарат архіва;

научно-справочный а. архівнага справочніка наву-

кова-даведачны апарат архіўнага даведніка;
наўчна-справочный а. архивного фонда навукова-даведачны апарат архіўнага фонду;
наўчна-справочный а. документальной публикации навукова-даведачны апарат дакументальнай публікацыі;
справочный а. даведачны апарат;
управленческий а. кіраўніцкі апарат;
учётно-справочный а. улікова-даведачны апарат;
финансовый а. фінансавы апарат;
хозяйственный а. гаспадарчы апарат;
чиновничий а. чыноўніцкі апарат;
читально-копировальный а. чытальна-капіравальны апарат;
читальный а. чытальны апарат
аппаратура апаратура ж.;
передвижная а. перасоўная (перасоўная) апаратура
аппаратчик апаратчык м.
арбитр арбітр м.
арбитраж арбітраж, -жу м.;
государственный а. дзяржаўны арбітраж
арбитражная справка арбітражная даведка
арбитражное дело арбітражная справа
арбитражный арбітражны
аргумент аргумент м.
аргументация аргументацыя ж.
аргументирование аргументаванне *ср.*
аргументированный аргументаваны
аргументировать аргументаваць
аренда арэнда ж.

арендатор арандатар м.
арендаторский арандатарскі
арендная плата арэндная плата
арендный договор арэндны дагавор
арендование арандаванне *ср.*
арендованное помещение арандаванае памяшканне
арендованный арандаваны
арендовать арандаваць
АРМ см. автоматизированное рабочее место
артельный устав арцельны статут
археограф археограф м.
археографическая легенда археаграфічная легенда
археографическая подготовка археаграфічная падрыхтоўка
археографический археаграфічны
археографическое оформление документов археаграфічнае афармленне дакументаў
археография археаграфія ж.
архетип (*предполагаемый текст*) архетып м.
архив архіў м.;
а. организации архіў арганізацыі;
а. с переменным составом документов архіў з пераменным складам дакументаў;
а. с постоянным составом документов архіў з пастаянным складам дакументаў;
белорусский а. беларускі архіў;
ведомственный а. ведамасны архіў;
государственный а. (ГА) дзяржаўны архіў (ДА);
закрытый а. закрыты архіў;
исторический а. гістарычны архіў;
комплектующийся а. камплектуючы архіў (архіў, які камплектуецца);
личный а. асабісты архіў;

научно-технический а. на-
вукова-тэхнічны архіў;
национальный а. нацыянальны
архіў;
некомплектующийся а. некам-
плектуючы архіў (архіў са спы-
неным камплектаваннем);
объединённый ведомствен-
ный а. аб'яднаны ведамасны
архіў;
открытый а. адкрыты архіў;
промежуточный а. прамежка-
вы архіў;
семейный а. сямейны архіў;
текущий а. учреждения бя-
гучы архіў установы;
технический а. тэхнічны архіў;
центральный а. цэнтральны
архіў;
церковный а. царкоўны архіў;
частный а. прыватны архіў

архивариус архіварыус м.

архивист архівіст м.

архивистка архівістка ж.

архив-музей архіў-музей м.

архивная выписка архіўная вы-
писка

архивная картографическая до-
кументация архіўная картагра-
фічная дакументацыя

архивная коллекция архіўная ка-
лекцыя

архивная комиссия архіўная ка-
місія

архивная копия архіўная копія

архивная опись архіўны вопіс

архивная связь архіўны звязак

архивная служба архіўная служ-
ба

архивная справка архіўная да-
ведка

архивная статистика архіўная
статыстыка

архивная терминология архіў-
ная тэрміналогія

архивная техника архіўная тэх-
ніка

архивная часть делопроизвод-
ства архіўная частка справавод-
ства

архивная этикетка архіўная эти-
кетка

архивное дело архіўная справа

архивное помещение архіўнае
памяшканне

архивное право архіўнае права

архивное строительство архіў-
нае будаўніцтва

архивное управление архіўнае
ўпраўленне

архивное учреждение архіўная
ўстанова

архивное хранение текстов ар-
хіўнае захоўванне тэкстаў

архивное хранилище архіўнае
сховішча

архивные материалы архіўныя
матэрыялы

архивные органы архіўныя орга-
ны

архивный документ архіўны да-
кумент

архивный источник архіўная кры-
ніца

архивный каталог архіўны каталог

архивный номер архіўны нумар

архивный отдел исполкома ар-
хіўны аддзел выканкама

архивный разряд архіўны раз-
рад

архивный справочник архіўны
даведнік

архивный термин архіўны тэрмін

архивный фонд архіўны фонд

архивный фонд личного проис-
хождения архіўны фонд асабіс-
тага паходжання

архивный фонд организации ар-
хіўны фонд арганізацыі

архивный шифр архіўны шыфр

архивный штампель архіўны
штэмпель

архивный ярлык архіўны ярлык

архивовед архівазнавец м.

архивоведение архівазнаўства ср.

архивоведческая эвристика архивазнаўчая эўрыстыка

архивоведческий архивазнаўчы

архивоведческое образование архивазнаўчая адукацыя

архивоведческое терминоведение архивазнаўчае тэрміназнаўства
архивохранилище архівасховішча *ср.*;

специальное а. спецыяльнае архівасховішча

АСКИД *см.* **автоматизированная система контроля исполнения документов**

АСНТИ *см.* **автоматизированная система научно-технической информации**

аспект *аспект, -ту м.*

АСПР *см.* **автоматизированная система плановых расчётов**
ассигнование асігнаванне *ср.*;

бюджетное а. бюджэтнае асігнаванне;

государственное а. дзяржаўнае асігнаванне;

денежное а. грашовое асігнаванне;

сверхсметные ассигнования звышкаштарысныя асігнаванні;

сметные ассигнования каштарысныя асігнаванні;

целевое а. мэтавае асігнаванне

ассигнованный асігнаваны

ассигновать асігнаваць

ассигновка (документ) асігноўка *ж.*

ассигновывать асігноўваць

ассортимент асартымэнт, -ту м.

ассоциация асацыяцыя ж.

ассоциированный труд асацыяваная праца

АСУ *см.* **автоматизированная система управления**

АСУП *см.* **автоматизированная система управления производством**

атеизм атэізм, -му м.

атеистический атэістычны

атлас атлас м.

атласный атласны

аттестат атэстат м.;

а. зрелости атэстат сталасці аттестационная комиссия атэстацыйная камісія

аттестационное дело атэстацыйная справа

аттестационный документ атэстацыйны дакумэнт

аттестационный лист атэстацыйны ліст

аттестация атэстацыя ж.;

а. кадров атэстацыя кадрў

аттестованный атэставаны

аттестовать атэставаць; атэстоўваць

аттестоваться атэставацца

аудиовизуальный документ аўдыёвизуальны дакумэнт

аудиоинформация аўдыёінфармацыя ж.

аудитор (лицо или фирма, проверяющие финансово-хозяйственную деятельность) аўдытар *м.*

аукцион аўкцыён, -ну м.

аукционный аўкцыённы

аутентично аўтэнтычна

аутентичность аўтэнтычнасць ж.;

а. документов аўтэнтычнасць дакументаў

аутентичный документ аўтэнтычны дакумэнт

аутентичный текст аўтэнтычны тэкст

афиша афіша ж.

афишированный афішаваны

афишировать афішаваць

афишный афішны

ацетатная плёнка ацэтатная плёнка

ацетатный хим. ацэтатны

аэроснимок аэраздымак м.

аэрофотография аэрафатаграфія ж.

аэрофотодокумент аэрафотадакумэнт м.

аэрофотодокументация аэрафотадакументация ж.

аэрофотоснимок аэрафотаздымак м.

Б

база база ж;

б. данных база дaных;

информационная б. інформаційна база;

техничко-экономическая б. техніко-економічна база;

техническая б. технічна база

баланс баланс, -су м;

активный б. активуны баланс;

б. доходов и расходов баланс даходуу і расходуу;

б. народного хозяйства баланс народнай гаспадаркі;

б. распределения баланс размеркавання;

бухгалтерский б. бухгалтерскі баланс;

заключительный б. заключны баланс;

ликвидационный б. ліквідаційны баланс;

пассивный б. пасіуны баланс;

передаточный б. перадаатчны баланс;

платёжный б. плацёжны баланс;

разделительный б. раздзяляльны баланс;

расчётный б. разліковы баланс;

сводный б. зводны баланс;

товарный б. таварны баланс

балансовая стоимость балансовая вартасць

балансовый балансавы

бандероль бандэроль ж.

банк банк м;

акционерный б. акцыянерны банк;

б. данных банк дaных;

государственный б. дзяржаўны банк;

коммерческий б. камерцыйны банк;

коммунальный б. камунальны банк;

кредитный б. крэдытны банк;

национальный б. нацыянальны банк;

сельскохозяйственный б.

сельсгаспадарчы банк;

строительный б. будаўнічы банк;

эмиссионный б. эмісійны банк

Банк международных расчётов (БМР) Банк міжнародных разлікаў (БМР)

банковая надпись банкавы надпіс
банковская акция банкаўская акцыя

банковская гарантия банкаўская гарантыя

банковская тайна банкаўская тайна

банковский билет банкаўскі білет

банковский документ банкаўскі дакумент

банковский консорциум банкаўскі кансэрцыум

банковский кредит банкаўскі крэдыт

банковский расчёт банкаўскі разлік

банковский резерв банкаўскі рэзэрв

банковский трест банкаўскі трэст

банковское агентство банкаўскае агенцтва

банковый вексель банкавы ўк-саль

банковый перевод банкавы пе-равод

банкрот банкрут *м.*

барабан барабан *м.*;

магнитный б. магнітны барабан

безакцептный платёж безак-цэптны плацёж

безапелляционное решение

безапеляцыйнае рашэнне

безапелляционный безапеля-цыйны

безвозвратное финансирование бязвыплатнае (незваротнае) фінансаванне

безвозвратный незваротны; (*о деньгах*) бязвыплатны

безвозмездная помощь бязвыплатная дапамога

безвозмездный кредит бязвыплатны крэдыт

бездействие *ср.* бяздзейнасць *ж.*;

б. представителя власти бяздзейнасць прадстаўніка ўлады

безденежный вексель безграшовы ўксаль

безденежный расчёт безграшовы разлік

бездефицитный бюджет бездэфіцытны бюджэт

беззаглавный документ беззагаловачны дакумент

беззаконие *ср.* беззаконнасць *ж.*

беззаконность беззаконнасць *ж.*

беззаконный беззаконны

безналичный расчёт безнаўённы разлік

безответственность безадказнасць *ж.*

безответственный безадказны

беловая рукопись чыставы рўкапіс

беловик чыставік *м.*

беловой документ чыставы дакумент

белорусский архив беларўскі архіў

бережливость беражлівасць *ж.*, ашчаднасць *ж.*, эканомнасць *ж.*

бесконтрольность бескантрольнасць *ж.*

бесконтрольный бескантрольны

бесплановое хозяйство бяспланавая гаспадарка

бесплановость бяспланавасць *ж.*

бесплановый бяспланавы

бесплатно бясплатна

бесплатный труд бясплатная праца

беспрекословно беспярэчна, без пярэчання; безадгаворачна

беспрецедентный беспрэцэдэнтны

беспроцентная уплата до́лга

беспрацентная выплата доўгу

беспроцентный беспрацэнтны

бессистемность бессістэмнасць *ж.*

бессистемный бессістэмны

бессметный бескаштарысны

бессрочно бестэрмінова

бессрочность бестэрміновасць *ж.*

бессрочный договор бестэрміновы дагавор

бессрочный отпуск бестэрміновы водпуск

бессрочный паспорт бестэрміновы пашпарт

бесструктурный бесструктурны

бесхозяйственность безгаспадарлівасць *ж.*, безгаспадарчасць *ж.*

бесхозяйственный безгаспадарлівы, безгаспадарчы

библиограф бібліёграф *м.*

библиографическая информация бібліяграфічная інфармацыя

библиографическая опись бібліяграфічны вопіс

библиографический указатель бібліографічны паказальнік

библиографическое описание бібліографічнае апісанне

библиография бібліяграфія ж;
историческая б. гістарычная бібліяграфія

библиотека бібліятэка ж.

библиотекарский бібліятэкарскі

библиотековедение бібліятэка-
знаўства ср.

библиотековедческий бібліятэ-
казнаўчы

библиотечка бібліятэчка ж.

библиотечный коллектор біблі-
ятэчны калэктар

бизнес бізнес, -су м.

бизнесмен бізнесмен м.

билет білет м;

банковский б. банкаўскі білет;
**государственный казначей-
ский б.** дзяржаўны казначэйскі
білет;

депозитный б. дэпазітны бі-
лет;

кредитный б. крэдытны білет;

пригласительный б. запра-
шальны білет;

проездной б. праязны білет;

театральный б. тэатральны
білет;

членский б. члёнскі білет;

экзаменационный б. экзаме-
нацыйны білет

биограф біёграф м.

биографическая справка біягра-
фічная даведка

биографический біяграфічны

биография біяграфія ж.

биржа біржа ж.;

б. труда біржа працы;

валютная б. валютная біржа;

товарная б. таварная біржа;

фондовая б. фіндавая біржа

биржевая конъюнктура біржавая
кан'юнктура

биржевая операция біржавая
аперацыя

биржевик біржавік м.

биржевой маклер біржавы маклер

биржевые новости біржавыя на-
віны

благодарность падзяка ж.

благодарственное письмо па-
дзячнае пісьмо, падзячны ліст

благодарственный падзячны

бланк бланк м.;

б. доверенности бланк даве-
ранасці;

б. документа бланк дакумента;

б. заявления бланк заявы;

**б. командировочного удосто-
верения** бланк камандзіро-
вачнага пасведчання;

б. официального документа
бланк афіцыйнага дакумента;

б. приказа бланк загада;

вексельный б. вэксальны
бланк;

должностной б. службёвы
бланк;

трафаретизированный б. тра-
фарэтызаваны бланк;

фирменный б. фірменны бланк;

чековый б. чэкавы бланк

бланковый бланкавы, бланачны
бланковый вексель бланкавы
вэксаль

бланочный бланачны, бланкавы
блокнот блакнот м.

блокнотный блакнотны

блок-схема блок-схема ж.

БМР см. Банк міжнародных
расчётов

бобина (катушка для киноплёнки,
магнитной ленты) бабіна ж.

боксное хранение документов
боксавае захоўванне дакументаў

боксовой боксавы

большинство ср. большасць ж.,
мн. нет;

абсолютное б. абсалютная
большасць;

парламентское б. парламенц-
кая большасць;

подавляющее б. пераважная
большасць;

простое б. простая большасць
бордеро *нескл. 1. (опись бумаг
какого-либо дела) бардэро ср.;
2. (документ финансовой от-
чётности зарубежных фирм) бар-
дэро ср.*

брокер *(лицо или фирма-по-
средник) брокер м.*

брошюра брашура ж.

брошюровальный брашураваль-
ны

брошюрование брашураванне ср.

брошюрованный брашураваны

брошюровать брашуравать

брошюровка брашуроўка ж.

брошюровочный брашуровачны

брутто *прил., нескл. брўта*

буква літара ж.;

заглавная б. вялікая літара;

прописная б. вялікая літара;

строчная б. малая літара

бумага папэра ж.; *(документ) па-
пэра ж.;*

актовая б. актавая папэра;

входящие бумаги уваходныя
папэры;

гербовая б. гэрбавая папэра;

деловые бумаги дзелавыя па-
пэры;

дивидендные бумаги дыві-
дэндныя папэры;

долговечная б. даўгавечная
папэра;

исходящие бумаги выходныя
папэры;

официальная б. афіцыйная па-
пэра;

писчая б. папэра для пісьма
(пісчая папэра);

препроводительная б. супра-
ваджальная папэра;

пропускная б. прапускная па-
пэра;

равнопрочная б. раўнамоцная
папэра;

реставрационная б. рэстаўра-
цыйная папэра;

**судопроизводственные бума-
ги** судаводныя папэры;

фильтровальная б. фільтра-
вальная папэра;

ценные бумаги каштоўныя па-
пэры

бумагодержатель¹ *(владелец
ценных денежных бумаг) папера-
трымальнік м.*

бумагодержатель² *(для доку-
ментов) паператрымальнік м.*

бумагорезальное оборудование
паперарэзальнае абсталяванне

бумагорезальный паперарэзаль-
ны

бумажная волокита папяровая
цяганіна

бумажные деньги папяровыя гро-
шы

бумажный папяровы

бунт *(связка) вязка ж.; (кипа)
пак м.*

бухгалтер бухгалтар м.;

главный б. галоўны бухгалтар;

старший б. старшы бухгалтар

бухгалтерия бухгалтэрыя ж.

бухгалтерская картотека бух-
галтарская картатэка

бухгалтерская ревизия бухгал-
тарская рэвізія

бухгалтерская таблица бухгал-
тарская табліца

бухгалтерский баланс бухгал-
тарскі баланс

бухгалтерский документ бух-
галтарскі дакумент

бухгалтерский отчёт бухгалтар-
ская справаздача

бухгалтерский расчёт бухгал-
тарскі разлік

бухгалтерский учёт бухгалтарскі
ўлік

бюджет бюджэт, -ту м.;

бездефицитный б. бездэфі-
цитны бюджэт;
государственный б. дзяржаў-
ны бюджэт;
крестьянский б. сялянскі бюд-
жэт;
местный б. мясцовы бюджэт;
рабочий б. рабочы бюджэт
бюджетная дисциплина бюд-
жэтная дысцыпліна
бюджетное ассигнование бюд-
жэтнае асiгнаванне
бюджетное планирование бюд-
жэтнае планаванне
бюджетное поручение бюджэт-
нае даручэнне
бюджетное поступление бюд-
жэтнае паступленне
**бюджетное управление (дейст-
вие)** бюджэтнае кіраванне
бюджетное финансирование
 бюджэтнае фінансаванне
бюджетно-финансовый бюджэт-
на-фінансавы
бюджетный кредит бюджэтны
 крэдыт
бюджетный лимит бюджэтны
 ліміт
бюджетный чек бюджэтны чэк
бюллетень бюлетэнь *м.*;
избирательный б. выбарчы
 бюлетэнь;
информационный б. інфар-
мацыйны бюлетэнь;
статистический б. статыстыч-
ны бюлетэнь
бюро нескл. бюро *ср.*;
адресное б. адраснае бюро;

б. жалоб и заявлений бюро
 скаргаў і заяў;
**б. ЗАГСa (записи актов граж-
данского состояния)** бюро
 ЗАГСa (запісу актаў грамадзян-
скага стану);
**б. по трудоустройству насе-
ления** бюро па працаўладка-
ванні насельніцтва;
**б. рационализации и изо-
бретательства** бюро рацыяна-
лізацыі і вынаходніцтва;
б. статистики и труда бюро
 статыстыкі і працы;
б. экспертизы бюро экспер-
тызы;
информационное б. інфарма-
цыйнае бюро;
справочное б. бюро даведак;
**централизованное диктофон-
ное машинописное б.** цэнтра-
лізаванае дыктафоннае машы-
напіснае бюро
бюрократ бюракрат *м.*
бюрократизация бюакратызá-
цыя *ж.*
бюрократизированный бюакра-
тызаваны
бюрократизировать бюакраты-
заваць
бюрократизм бюакратызм –*му, м.*
бюрократическая, волокита бю-
акратычная цяганіна
бюрократически бюакратычна
бюрократический аппарат бю-
акратычны апарат
бюократия бюакратыя *ж.*

В

вака́нсия *вака́нсія* ж.

вака́нтная до́лжность *вака́нтная*
паса́да

ва́лик *ва́лік* м.;

фоногра́фический в. *фанагра-
фі́чны ва́лік*

валю́та *валю́та* ж.;

госуда́рственная в. *дзяржаў-
ная валю́та*;

злата́я в. *залата́я валю́та*;

иностранна́я в. *заме́жная ва-
лю́та*;

конверти́руемая в. *канверса-
ва́ная валю́та*;

необрати́мая в. *неабарачаль-
ная валю́та*;

обрати́мая в. *абарачальная
валю́та*;

про́чная в. *трыва́лая валю́та*;

равнопра́вная в. *раўнапраўная
валю́та*;

сере́бряная в. *сярэбраная ва-
лю́та*;

твёрдая в. *цвёрдая валю́та*;

устойчивая в. *устойлівая ва-
лю́та*

валютна́я бир́жа *валютна́я бир́жа*
валютна́я це́нность *валютна́я*
каштоўнасць

валютное управле́ние *валютнае*
кіраванне

валютный резерв *валютны рэзерв*

вариан́т *варыя́нт* м.;

вариан́ты докуме́нта *варыя́н-
ты дакуме́нта*;

вариан́ты те́кста *варыя́нты*
тэксту;

вариан́ты фотоизобра́жения
варыя́нты фотаадлюстравання

вариан́тность *варыя́нтнасць* ж.;

в. докуме́нтной информáции
*варыя́нтнасць дакуме́нтнай ін-
фарма́цыі*

вариан́тный *варыя́нтны*

введе́ние 1. *(действие)* *увядзе́нне*
ср.; **2.** *(предварительные сведения,*
вступление) *уводзіны ед. нет,*
(вводная глава) *уступ, -пу м.*;

в. всео́бщего образова́ния
*увядзе́нне ўсеагульнага наву-
ча́ння*;

в. к моногра́фии *уводзіны да*
манагра́фіі

вве́ренный *даве́раны*; *(поручен-
ный)* *дару́чаны*

вверя́ть *давьяра́ць*; *(поручать)* *да-
руча́ць*;

в. иму́щество *давьяра́ць маё-
масць*

ввод *увод, -ду м.*; *увядзе́нне ср.*;

в. в де́йствие *увод (увядзе́н-
не) у дзе́янне*;

в. в до́лжность *прызначе́нне на*
паса́ду;

в. зако́на в си́лу *наданне за-
ко́ну си́лы*

вводи́ть *уводзі́ць*;

в. в заблужде́ние *уводзі́ць у*
зман;

в. в курс собы́тий *уводзі́ць у*
курс падзе́й

вво́дная статья́ *уступны артыкул*

вво́дный (вступите́льный) *уступны*

веде́ние: в ве́дении (чего) *офиц.*
у ве́данні (чаго);

**институ́т в ве́дении минис-
те́рства** *інстыту́т у ве́данні мі-
ністе́рства*

веде́ние *вядзе́нне ср.*;

в. делопроизво́дства *вядзе́н-
не справаво́дства*;

в. регистра́ции посту́пления
докуме́нтов *вядзе́нне рэгіс-
ра́цыі паступле́ння дакуме́нтаў*

ве́домость *ве́дамасць* ж.;

в. амортизацио́нных отчисле́-

ний ведамасць амартызацый-
ных адлічэнняў;

в. аналітычнага ўліку ве-
дамасць аналітычнага ўліку;

в. на выдачу зарплаты веда-
масць на выдачу зарплаты;

в. на выдачу матэрыялаў ве-
дамасць на выдачу матэрыялаў;

в. на аборудование ведамасць
на абсталяванне;

в. проведения аттестации ве-
дамасць правядзення атэс-
тацыі;

в. технического осмотра ве-
дамасць тэхнічнага агляду;

вспомогательная в. дапамож-
ная ведамасць;

инвентаризационная в. інвен-
тарызацыйная ведамасць;

оборотная в. абаротная веда-
масць;

отчетная в. справаздачная ве-
дамасць;

платежная в. плацёжная ве-
дамасць;

расчетная в. разліковая веда-
масць;

сводная в. зводная ведамасць;

сличительная в. звяральная
ведамасць;

тарификационная в. тарыфі-
кацыйная ведамасць;

требовательная в. патраба-
вальная ведамасць;

экзаменационная в. экзамена-
цыйная ведамасць

ведомственное управление
(действие) ведамаснае кіраванне
ведомственное хранение доку-
ментов ведамаснае захоўванне
дакументаў

ведомственность ведамаснасць ж.

ведомственный архив ведамас-
ны архіў

ведомственный контроль веда-
масны кантроль

ведомство ведамства ср.;

военное в. ваеннае ведамства;

иностранное в. замежнае ве-
дамства;

центральное в. цэнтральнае
ведамства

вексель вэксаль м.;

банковый в. банкавы вэксаль;

безденежный в. безграшовы
вэксаль;

бланковый в. бланкавы вэк-
саль;

гарантийный в. гарантыйны
вэксаль;

коммерческий в. камерцыйны
вэксаль;

краткосрочный в. кароткатэр-
мінёвы вэксаль;

переводный в. пераводны вэк-
саль;

погашенный в. пагашаны вэк-
саль;

простой в. просты вэксаль;

срочный в. тэрміновы вэксаль;

учётный в. уліковы вэксаль

вексельная дисциплина вэксаль-
ная дысцыпліна

вексельная сделка вэксальная
здзелка

вексельная сумма вэксальная
сума

вексельное обращение вэксаль-
нае абарачэнне

вексельный бланк вэксальны
бланк

вексельный курс вэксальны курс

вексельный реквизит вэксальны
рэквізіт

вентилятор вентылятар м.

вентиляторный вентылятарны

вентиляционный вентыляцыйны

вентиляция вентыляцыя ж.

вэнчур (опытно-конструкторская
организация, осуществляющая
проекты нововведений) вэнчур м.

вердикт юр. вердыкт, -ту м.

веритель юр. давернік м.

верительная грамота даверчая
(даверная, вярыцельная) грамата

верительница юр. давёрніца ж.
верительное письмо давёрчае
 (давэрнае) пісьмо
верить véрыць
верно (заверительная запись на
 копиях документа) véрна, арыгіна-
 лу адпавядае; (точно) дакладна
верноподданный сущ. вернапад-
 даны м.
верный véрны, адпавэдны (чаму);
 правільны; (точный) дакладны
версия véрсія ж.
вёрстка véрстка ж.
вертикаль вертыкаль ж.
вертикальное хранение дел
 (документов) вертыкальнае за-
 хоўванне спраў (дакументаў)
вертикальный вертыкальны
Верховный Совет Республики
 Беларусь Вярхоўны Савёт Рэс-
 публікі Беларусь
вертушка техн. вяртушка ж.
вестник (бюллетень, журнал) вёс-
 ник м.
вето нескл. véта ср.
взаимно узаёмна
взаимость узаёмнасць ж.
взаимная гарантия узаёмная га-
 рантыя
взаимное требование узаёмнае
 патрабаванне
взаимный расчёт узаёмны разлік
взаимодействие узаемадзьян-
 не ср.
взаимодействовать узаемадзей-
 нічаць
взаимодействующий узаема-
 дзейны
взаимообусловленность узаема-
 абумоўленасць ж.
взаимоотношение ср. узаемаад-
 носіны *ед. нет*
взаимопроверка узаемаправэр-
 ка ж.
взаимосвязанный узаемазвязаны
взаимосвязь узаемасўвязь ж.;

внутрифондовая в. унутры-
 фндавая ўзаемасўвязь;
межфондовая в. міжфндавая
 ўзаемасўвязь
взаимосогласованный узаемаўз-
 гаднены
взгляд (мнение) погляд, -ду м.
внос узно́с, -су м.;
вступительный в. уступны
 ўнос
взыскание 1. (наказание) спаг-
 нанне ср., пакаранне ср.; 2. (взи-
 мание) сысканне ср.;
административное в. адмініс-
 трацыйнае спагнанне (пака-
 ранне);
в. убытков сысканне страт;
дисциплинарное в. дысцыплі-
 нарнае спагнанне (пакаранне);
досрочное в. ссуд датэрмі-
 новае сысканне пазык;
судебное в. судовое пакаранне
вид (документа) від, віду м.;
в. архивного справочника від
 архіўнага даведніка;
в. документа від дакумента;
**в. документальной публика-
 ции** від дакументальнай пуб-
 лікацыі;
в. кинодокумента від кінада-
 кумента;
в. письменного документа від
 пісьмовага дакумента;
в. фонодокумента від фона-
 дакумента;
виды дел віды спраў
видеограмма відэаграма ж.
видеозапись ж. відэазапіс, -су м.;
магнитная в. магнітны відэа-
 запіс
видеомагнитная запись відэа-
 магнітны запіс
видеомагнитный відэамагнітны
видеомагнитофильм відэамагні-
 тафільм м.
видеомагнитофон відэамагніта-
 фён м.

видеотермина́л (диспле́й) відеа-терміна́л *м.* (диспле́й)

видеофоногра́мма відеофанагра́ма *ж.*

ві́за ві́за *ж.*;

в. на докуме́нте ві́за на да-куме́нце

визі́рование (наложе́ние визы) ві-зава́нне *ср.*

визі́рованный 1. завізава́ны; 2. ві-зава́ны

визі́ровать 1. (постави́ть визу) за-візава́ць; 2. (стави́ть визу) візава́ць

визі́тка візі́тка *ж.*

визі́тная ка́рточка візі́тная ка́р-тка

визі́тный візі́тны

ві́сляя печа́ть уст. ві́сляя печа́тка (печа́ць)

вкла́дной докуме́нт укладны́ да-куме́нт

вкла́дчик укладчы́к *м.*

вкла́дыш *м.* укла́дка *ж.*, укла́-дыш *м.*

включа́ть уключа́ць

включе́ние уключе́нне *ср.*

включе́нный уключаны́

включи́тельно уключна́

включи́ть уключы́ць

вкрати́це ко́ратка; (*сжато*) *сці́сла*

вла́га ві́льгаць *ж.*

влаго́впийтывающий ві́льгацепаг-лына́льны

влагоза́щита ві́льгацеахо́ва *ж.*

влагоизоля́ция ві́льгацеізаля́ця *ж.*

влагообеспе́ченность ві́льгацеза-бяспе́чанасць *ж.*

влагообеспе́ченный ві́льгацеза-бяспе́чаны

влагообме́н ві́льгацеабме́н, -ну *м.*

влагообо́рот ві́льгацезваро́т, -ту *м.*

влагопогло́титель ві́льгацепаг-лына́льник *м.*

влагосто́йкий ві́льгацеўсто́йливы

влагосто́йкость ві́льгацеўсто́йли-васць *ж.*

вла́жно ві́льготна

вла́жность ві́льготнасць *ж.*;

в. во́здуха ві́льготнасць па-ве́тра

вла́жный ві́льготны

вла́сть ула́да *ж.*;

абсолю́тная *в.* абсалю́тная ўла́да;

администраті́вная *в.* адмініс-траці́йная ўла́да;

вы́сшая *в.* вышэй́шая ўла́да;

госуда́рственная *в.* дзяржаў-ная ўла́да;

единоли́чная *в.* аднаасо́бная ўла́да;

законода́тельная *в.* закана-даў́чая ўла́да;

исполни́тельная *в.* выканаў-чая ўла́да;

ме́стная *в.* мясцо́вая ўла́да;

наро́дная *в.* наро́дная ўла́да;

цentráльная *в.* центра́льная ўла́да

влия́ние *ср.* уплы́ў, -лы́ву *м.*;

в. обще́ственности уплы́ў гра-ма́дскасці;

в. трудо́вого коллеќтива уп-лы́ў працо́ўнага калекты́ву;

вре́дное *в.* шко́дны ўплы́ў;

ока́зывать *в.* рабі́ць уплы́ў;

отрица́тельное *в.* адмо́ўны ўплы́ў;

положи́тельное *в.* стано́ўчы ўплы́ў

влия́тельный уплы́вовы

влия́ть уплы́ваць

вложе́ние укладáнне *ср.*;

капита́льные вложе́ния ка-піта́льныя ўкладáнні

вме́нять ста́віць;

в. в обяза́нность абавя́ззвць, ста́віць у абавя́зак

вме́сте разам; (*совместно*) суме́с-на; (*сообща*) супо́льна

вме́сто заме́ст (*каго-чаро*)

вне *предлог с род. п.* 1. па-за; 2. без; звыш;

вне зако́на па-за зако́нам;

вне конкурса па-за кóнкурсам;
вне очереди без чаргі;
вне плана звыш пláна;
вне сомнения без сумнénня

вневедомственный пазаvéдамас-ны

внедрение укаранénне *ср.*;

в. изобретения укаранénне вы-нахóдки;

в. рационализаторского предложения укаранénне ра-цыяналізатарскай прапанóвы

внедрённый укаранёны

внедрить укараніць

внедрять укараняць

внедряться укараняцца

внеочередная сессия нечаргó-вая сесія

внеочередной съезд нечаргóвы з'езд

внеочередность нечаргóвасць ж., пазачаргóвасць ж.

внеплановая ревизия няплáнавая (пазаплáнавая) рэвізія

внеплановый няплáнавы, паза-плáнавы

внерыночный оборот пазарынач-ны абарóт

внесение унясénне *ср.*;

в. предложения унясénне пра-панóвы

внесённый унёсены

внесётное финансирование па-закаштарыснае фінансавáнне

внесётный пазакаштарысны

внести унёсці;

в. запрос унёсці зáпыт;

в. плату унёсці плáту;

в. поправку унёсці папраўку;

в. предложение унёсці прапа-нóву

внеурочный пазаўрóчны

внешние признаки документа знéшнія адзнáкі дакумента

внешний документ знéшні да-кумэнт

внештáтная дóлжность няштáт-ная (пазаштáтная) пасáда
внештáтный няштáтны, паза-штáтны

вносить уно́сiць;

в. вступительный взнос уно́-сiць устúпны ўзнос;

в. предложение уно́сiць пра-панóву

внутренние резервы уну́траныя рэзэрвы

внутренний документ уну́траны дакумэнт

внутренний трудовой распо-рядок уну́траны працóўны рас-парадак

внутренняя опись уну́траны вóпіс

внутренняя опись фотоальбома уну́траны вóпіс фотаальбома

внутриведомственный унутры-вэдамасны

внутрипроизводственный резерв унутрывытвóрчы рэзэрв

внутрисистémный расчёт унут-рысiстэмны разлік

внутрифондовая взаимосвязь унутрыфóндавая ўзаемасўвязь

внутрифондовый справочник унутрыфóндавы даведнік

водяной знак (филигрань) ва-дзяны́ знак (філігрань)

военное ведомство ваéннае вé-дамства

возвратить вярну́ць

возвращать вярта́ць

возвращение вярта́нне *ср.*;

в. долга вярта́нне дóўгу;

в. издержек вярта́нне выдáт-каў

возвращённый вёрнуты

возглавить узначáліць

возглавленный узначáлены

возглавляемый на чалé (з кім), уз-начáлены (кім)

возглавлять узначáльваць

воздействие *ср.* уздэя́нне *ср.*; (влияние) уплыві́у, -лыву м.;

- административное в.** адміністратыйнае ўздзеянне;
материальное в. матэрыяльнае ўздзеянне;
моральное в. маральнае ўздзеянне;
общественное в. грамадскае ўздзеянне;
пагубное в. згубны ўплыў;
управляющее в. кіраўніцкае ўздзеянне
воздействовать уздзейнічаць;
 уплываць
воздержавшийся 1. прич. які (што) устрымаўся; **2.** сущ. той, хто (што) устрымаўся;
закон принят при двух воздержавшихся закон прыняты пры двух, што ўстрымаліся
воздержаться ўстрымацца;
в. при голосовании устрымацца пры галасаванні
воззвание ср. (обращение) адозва ж., заклік, -ку м.
воззрение ср. погляд, -ду м.; **(убеждение)** перакананне
возлагать ускладаць;
в. обязанности ускладаць абавязкі;
в. ответственность ускладаць адказнасць
возложенный ускладзены
возложить ускласці
возместить пакрыць; аплаціць;
 вярнуць; кампенсаваць
возмещать (покрывать) пакрываць; **(оплачивать)** аплачваць;
(возвращать) вяртаць, варочаць;
(компенсировать) кампенсаваць;
в. потери пакрываць страты;
в. стоимость кампенсаваць вартасць (кошт)
возмещённый пакрыты; аплачаны; вёрнуты; кампенсаваны
возможность магчымасць ж., мажлівасць ж.
возможный магчымы, мажлівы
вознаграждение ср. 1. (действие) узнагароджанне ср.; **2.** (награда) узнагарода ж.; (плата) плата ж.; ганарар м.; **3.** (благодарность) падзяка ж.
возникать узнікаць
возникновение узнікненне ср.
возобновление аднаўленне ср.;
в. договора аднаўленне дагавора;
в. утраченных документов аднаўленне згубленых (страчаных) дакументаў
возобновлять аднаўляць
возраст узрост, -ту м.
возрастная категория узроставая катэгорыя
возрастной узроставай
возрождать адраджаць
возрождение адраджэнне ср.;
духовное в. нации духоўнае адраджэнне нацыі
возрождённый адраджаны
воинский устав воінскі статут
волокіта (проволочка) цяганіна ж.;
бумажная в. папяровая цяганіна;
бюрократическая в. бюракратычная цяганіна
волостная управа ист. валасная ўправа
воплотить увасобіць; **(осуществить)** ажыццявіць
вопрос м. пытанне ср.;
жилищный в. жыллёвае пытанне;
наболевший в. набалёлае пытанне;
национальный в. нацыянальнае пытанне;
процедурный в. працэдурнае пытанне
вопросник апытальнік м.
воспоминания мн. (литературное произведение) успаміны
воспрещать забараняць
воспрещение ср. забарона ж.
воспрещённый забаронены

воспри́ятие успрымáнне *ср.*

воспроизве́дение *ср.* 1. (действие)

узнаўле́нне *ср.*, аднаўле́нне *ср.*;

перада́ча ж.; прыпаміна́нне *ср.*;

2. (репродукция) рэпраду́кцыя ж.;

(копія) ко́пія ж.; (перепечатка) пе-

радру́к, -ку *м.*

восста́навливать аднаўля́ць

восстано́вление аднаўле́нне *ср.*;

в. те́кста [изобра́жения] ад-
наўле́нне тэксту [адлюстра-
ва́ння];

в. утра́ченных докуме́нтов
аднаўле́нне згубленых (стра́ча-
ных) дакуме́нтаў

восстано́вленный адноў́лены

востре́бование запатрабава́нне *ср.*;

в. докуме́нтов запатрабава́нне
дакуме́нтаў;

до востре́бования да запатра-
бавáння

востре́бованный запатрабава́ны

востре́бовать запатрабава́ць

воше́дший 1. прич. які́ (што)

увайшо́ў; 2. прил. уключаны́ (у спіс)

впада́ть упада́ць;

в. в бе́дность бядне́ць, упа-
да́ць у бе́днасць;

в. в кра́йность упада́ць у кра́й-
насць;

в. в оши́бку памыля́цца, упа-
да́ць у памылку

впервые упершыню́

вред *м.* шко́да ж.;

матери́альный в. матэрыяль-
ная шко́да;

мора́льный в. ма́ральная шко́-
да;

сущест́венный в. істо́тная
шко́да

вре́дное влия́ние шко́дны ўплыў

вре́менить марудзі́ць, цягну́ць

вре́менная про́писка часо́вая
прапі́ска

вре́менная раба́та часо́вая пра́ца

вре́менно исполня́ющий до́лж-

ность часо́вы выкана́ўца абавя́з-
каў

вре́менное заме́стительство ча-
совае на́месніцтва

вре́менное хране́ние докуме́н-
тов часо́вае захо́ўванне дакуме́н-
таў

вре́менный заме́ститель часо́вы
на́меснік

вре́менный рабо́чий часо́вы ра-
бо́чы

вре́мя *ср.* час, ча́су *м.*;

в. созда́ния докуме́нта час
ствара́ння дакуме́нта;

в. ско́ром вре́мени неўзаба́ве, у
ху́ткім ча́се;

с теч́ением вре́мени з ця́гам
ча́су;

та́бельное рабо́чее в. та́бель-
ны рабо́чы час

вре́мяисчисле́ние часалі́чэнне *ср.*

вроссы́ть уроссы́п

вруча́ть уруча́ць

вруче́ние уруча́нне *ср.*

вруче́нный уру́чаны

вручи́ть уручы́ць

все́народное голосо́вание усе-
наро́днае галасава́нне

все́народный усе́народны

всео́бщие вы́боры усеагу́льныя
вы́бары

всео́бщий труд усеагу́льная пра́ца

всесторо́нне усебако́ва

всесторо́нный усебако́вы

вскры́вать 1. раскрыва́ць; пака́з-
ваць; выяўля́ць; 2. распа́чываць;
распако́ўваць;

в. и́стинный смы́сл докуме́н-
та раскрыва́ць (пака́зваць) са-
пра́ўдны сэнс дакуме́нта;

в. паке́т распа́чываць паке́т;

в. посылку́ распако́ўваць па-
сылку

вскры́тие 1. раскры́ццё *ср.*; выяў-
ле́нне *ср.*; 2. распа́чыванне *ср.*;
распако́ўванне *ср.*;

в. ко́рреспонден́ции распа́-
чыванне карэспандэ́нцыі

вспомога́тельная ве́домость да-
памо́жная ве́дамасць

вспомогательная документация
дапаможная дакументацыя

вспомогательное оборудование
для монтажа звукозаписей да-
паможнае абсталяванне для ман-
тажу гуказапісаў

вспомогательное хозяйство да-
паможная гаспадарка

вспомогательные исторические дисциплины дапамажныя гіс-
тарычныя дысцыпліны

вспомогательный дапаможны

встречное требование сустрэч-
нае патрабаванне

вступительная статья уступны
артыкул

вступительное слово уступнае
слово

вступительный взнос уступны
ўзнос

вступительный пай уступны пай

вступлѣние *ср. (введение)* уступ
м.; (предисловие) прадмова *ж.*

**вторичная документная ин-
формация архивов** другасная
дакументная інфармацыя архіваў

вторично паўторна, другі раз

вторичный 1. паўторны, другара-
зовы; 2. (производный, зависимый)
другасны; 3. (второстепенный) дру-
гарадны; (побочный) пабочны

второстепенный другарадны, па-
бочны

входная информация уваходная
інфармацыя

входящее письмо уваходнае
пісьмо

входящие бумаги уваходныя
папѣры

входящий документ уваходны
дакумент

входящий номер документа ува-
ходны нумар дакумента

выбирать выбіраць

выбор *м.* выбар, –ру *м.*, выбарка *ж.*;

в. текста выбар (выбарка) тэк-
сту;

в. текста [изображения] до-

кумента для опубликования
выбар (выбарка) тэксту [адлюс-
травання] дакумента для апуб-
лікавання

выборка выбарка *ж.*;

статистические выборы ста-
тыстычныя выбаркі (выпіскі)

выборная должность выбарная
пасада

выборность выбарнасць *ж.*

выборный (избранный на долж-
ность голосованием) выбарны

**выборочная форма приёма до-
кументов** выбарачная форма
прыёму дакументаў

выборочно выбарачна

выборочный (о форме приёма)
выбарачны

выборщик (производящий выбор-
ку документов) выбаршчык *м.*

выборы выбары *ед. нет.*;

всеобщие в. усеагульныя вы-
бары;

открытые в. адкрытыя выбары;
парламентские в. парламенц-
кія выбары;

президентские в. прэзідэнцкія
выбары;

прямые в. прамыя выбары;

равные в. роўныя выбары;

свободные в. свабодныя вы-
бары;

тайные в. тайныя выбары

выбытие выбыццѣ *ср.*;

в. из Мінска выбыццѣ з Мінска

выбыть выбыць

выверка выверка *ж.*;

в. машинописного текста вы-
верка машынапіснага тэксту

вывод *м. (заключение)* вы́вад, –ду
м., высно́ва *ж.*; (результат, итог)
вы́нік, –ку *м.*

выговор *м. (порицание)* вымо́ва *ж.*;

строгий в. стро́гая вымо́ва;

строгий в. с предупреждѣни-
ем стро́гая вымо́ва з папярэ-
джаннем

выданный 1. *выдадзены (каму-небудзь); 2. (изданный) выдадзены*

выдать (документ) *выдаць*

выдача *выдача ж.*

выдающаяся личность *выдатная асоба*

выдвижная штанга *высоўная штанга*

выделение *ср. (отбор) адбор, -ру м., выбарка ж.;*

в. документов к уничтожению
адбор дакументаў для знішчэння

выделенный фонд *выбраны (выдзелены) фонд*

выделить (*обособить, отобрать*)
адабраць, выбраць

выделять *адбіраць, выбіраць*

выезд 1. (*действие*) *выезд, -ду м.; 2. (место) выезд м.*

выездная сессия *выязная сесія*

выездное дело *выязная справа*

вызванный *выкліканы*

вызвать *выклікаць;*

в. сомнение *выклікаць сумненне;*

в. к начальнику *выклікаць да начальніка*

вызов *выклік, -ку м.*

вызывать *выклікаць*

выкопировка *выкапіроўка ж.*

вымысел *м. выдумка ж.*

вымышленный *выдуманы*

вымышлять *выдумляць, выдўмаць*

вынесение *вынясёне ср.;*

в. постановления *вынясёне пастановы*

вынести *вынесці;*

в. благодарность *вынесці (аб'явіць) падзяку;*

в. решение (*постановление*)
вынесці (прыняць) рашэнне (пастанову)

вынужденная уступка *вымушаная ўступка*

выписка *ж. 1. (действие) выпис-*

ванне ср., выписка ж.; 2. (выдержка, документ) выписка ж., выпис, -су м.;

архивная *в. архіўная выписка;*

в. из официального документа *выписка з афіцыйнага дакумента;*

в. из плана *выписка з плана;*

в. из постановления *выписка з пастановы;*

в. из приказа *выписка з загада;*

в. из протокола *выписка з пратокёла;*

в. из расчётных (текущих) счетов *выписка з разліковых (бягучых) рахўнкаў;*

в. из решения общего собрания *выписка з рашэння агульнага сходу;*

метрическая *в. метрычная выписка*

выплата *ж. выплата ж., выплачванне ср.;*

в. налога *выплата падатку;*

в. пенсий *выплата пэнсій;*

в. по социальному обеспечению *выплата па сацыяльным забеспячэнні;*

в. по социальному страхованию *выплата па сацыяльным страхаванні;*

гарантийная *в. гарантыйная выплата;*

дополнительная *в. дадатковая выплата;*

единовременная *в. аднаразовая выплата;*

компенсационная *в. кампенсаты́ная выплата*

выплатить *выплаціць*

выплаченный *выплачаны*

выплачивание *выплачванне ср.*

выплачивать *выплачваць*

выполнение (*исполнение*) *выкананне ср.*

выполненный *выкананы; зроблены*

выполнимость *выканальнасць ж.*

выполнимый *выканальны*

выполнитель *выканаўца м.*

выполнительница выканаўца ж.
выполнить (исполнить) выканаць;
 зрабіць

выполнять (исполнять) выконваць; рабіць

выполняться выконвацца

выражать (высказывать) выказаваць;

в. свой мысли выказаваць свае думкі

выражение ср. 1. выказванне ср.;
 2. (оборот речи) выраз, -зу м.;

в. благодарности выказванне падзякі;

образное в. вобразны выраз

выразительность выразнасць ж.;

справочная в. даведачная выразнасць

высвободить вызваляць;

в. архивное помещение вызваляць архіўнае памяшканне

высвобождение вызваленне ср.

высвобожденный вызвалены

выслуга выслуга ж.;

за выслугой лет па выслуге гадоў;

за выслугу лет за выслугу гадоў

высокооплачиваемая работа высокааплатная праца

высокооплачиваемый рабочий

высокааплатны рабочы

высокопродуктивный труд высокапрадукцыйная праца

высокоотоварное хозяйство высокатаварная гаспадарка

выставка выстаўка ж., выстава ж.;

в. архивных документов выстаўка архіўных дакументаў

выставочный выставачны

выступающий сущ. выступовец м., прамоўца м.

выступление 1. (действие) выступленне ср.; 2. (речь) выступленне ср., прамова ж.

вышшая власть вышэйшая ўлада

высший орган вышэйшы орган

высылать (по почте) высыліць
высылка высылка ж.

вытекать вынікаць

вытравленный текст вытраўлены тэкст

вытяжной шкаф выцяжная шафа

выход выхад, -ду м.;

в. из организации выхад з арганізацыі;

в. книги в свет выхад кнігі ў свет;

в. на пенсию выхад на пенсію
выходная информация выхадная інфармацыя

выходное пособие выхадная дапамога

выходной выхадны

выцветание выцвітанне ср.;

в. текста [изображения] выцвітанне тэксту [адлюстравання]

выцветший выцвілы

вычет м. вылік, -ку м., вылічэнне ср.;

в. из заработной платы вылік з зароботнай платы

вычисление вылічэнне ср.

вычисленный вылічаны

вычислительная техника вылічальная тэхніка

вычислительный вылічальны

вычислить вылічыць

вычислять вылічваць

вышеизложенный вышэйпаддзены, вышэйапісаны

вышеназванный вышэйназваны

вышеперечисленный вышэйпералічаны

вышеприведенный вышэйпрыведзены

вышестоящий вышэйшы; вышэйстаячы

вышеуказанный вышэйпаказаны

вышеупомянутый вышэйпамянёны

выявить выявіць

выявление выяўленне *ср.*

в. документов выяўленне дакументаў;

сплошное в. суцэльнае выяўленне;

тематическое в. архивных документов, тэматычнае выяўленне архіўных дакументаў

выявленный выяўлены

выявлять выяўляць

выяснение высвятленне *ср.*, **выяснение** *ср.*

выясненный высветлены, **выяснены**

выяснить высветліць, **выяснить**

выяснить высвятляць, **выяснить**

вязь вязь *ж., мн. нет*

ГА см. государственный архив
газета газэта *ж.*

ежедневная г. штодзённая газэта;

независимая г. незалежная газэта;

нелегальная г. нелегальная газэта;

официальная г. афіцыйная газэта;

стенная г. (стенгазета) на-сценная газэта (насценгазэта)

газетная заметка газётная за-мётка (нататка)

газетная информация газётная інфармацыя

газетная форма публикации га-зётная форма публікацыі

газетный газетны

гарантийная выплата гарантый-ная выплата

гарантийная копия гарантыйная копія

гарантийное письмо гарантыйнае пісьмо

гарантийный вексель гарантый-ны вэксаль

гарантийный договор гарантый-ны дагавор

гарантийный кредит гарантыйны крэдыт

гарантирование гарантаванне *ср.*

г. права гарантаванне права;

г. прав и свобод граждан га-рантаванне правоў і свабод гра-мадзян

гарантированная работа гаран-таваная праца

гарантированный гарантаваны

гарантировать гарантаваць

гарантия гарантыя *ж.*

банковская г. банкаўская га-рантыя;

взаимная г. узаёмная гаран-тыя;

г. безопасности гарантыя бяс-пекі;

г. сохранности документов га-рантыя захаванасці даку-ментаў;

материальная г. матэрыяльная гарантыя;

международная г. міжнарод-ная гарантыя;

надёжная г. надзейная гаран-тыя;

политические гарантии палі-тычныя гарантыя;

правовые гарантии правыя гарантыі

ГАСРБ см. Государственная архивная служба Республики Беларусь

ГАФРБ см. Государственный архивный фонд Республики Беларусь

ГВЦ см. главный вычислительный центр

гектограф гектограф м.

гектографирование гектаграфаванне ср.

гектографированный гектаграфаваны

гектографировать гектаграфаваць

гектографическая печать гектаграфічны друк (гектаграфічнае друкаванне)

гектографический гектаграфічны

генеалогический генеалагічны

генеалогия генеалогія ж.

генеральный директор генеральны дырэктар

генеральный договор генеральны дагавор

генеральный план генеральны план

генетическая классификация документов генетычная класіфікацыя дакументаў

географическая карта геаграфічная карта

географическая схема классификации дел (документов) геаграфічная схема класіфікацыі спраў (дакументаў)

географический архивный каталог геаграфічны архіўны каталог

географический признак дел геаграфічная адзнака спраў

географический указатель геаграфічны паказальнік

география геаграфія ж.

историческая г. гістарычная геаграфія

геологическая документация геалагічная дакументацыя

геральдика геральдыка ж.

геральдический геральдычны

герб герб м.;

г. города герб горада;

государственный г. дзяржаўны герб

гербовая бумага гэрбавая папэра

гербовая марка гэрбавая марка

гербовая печать гэрбавая пячатка (пячаць)

гербовая пошлина гэрбавая пошліна

гербоведение гербазнаўства ср.

гербовый знак гэрбавы знак

гербовый сбор гэрбавы збор

гигрометр гігрометр м.

гигрометрический гіграметрычны

гидрологическая документация гідралагічная дакументацыя

гидрометеостанция гідраметэа-фонд м.

гимн гімн м.;

государственный г. дзяржаўны гімн;

национальный г. нацыянальны гімн

глава¹ ж. (главное лицо) галава ж.; (руководитель) кіраўнік м.; (председатель) старшыня м.;

г. государства кіраўнік дзяржавы;

г. делегации кіраўнік дэлегацыі;

г. колхоза старшыня калгаса;

г. семьи галава сям'і

глава² ж. (отдел книги) раздзел м.

главбух (главный бухгалтер) галоўбух (галоўны бухгалтар)

главное требование галоўнае патрабаванне

главное управление галоўнае упраўленне

главноуправляющий галоўны кіраўнік

главный бухгалтер галоўны бух-
галтар

главный вычислительный центр
(ГВЦ) галоўны вылічальны цэнтр
(ГВЦ)

главный распорядитель креди-
тов галоўны распарадчык крэ-
дытаў

гласно публічна,

гласность публічнасць ж.; галос-
насць ж.

гласный (открытый) публічны; га-
лосны

год год м.;

истёкший г. мінулы год

годовой гадавы

годовой дивиденд гадавы ды-
відэнд

годовой лимит гадавы ліміт

годовой оклад гадавы аклад

годовой отчёт гадавая справа-
здача

годовой план гадавы план

годовщина гадавіна ж.

головной галаўны

голограмма галаграма ж.

голография галаграфія ж.

голос гóлас, -су м.;

г. критики гóлас крытыкі;

решающий г. вырашальны (ра-
шаючы) гóлас;

совещательный г. дарадчы
гóлас

голословно галаслоўна

голословность галаслоўнасць ж.

голословный галаслоўны

голосование галасаванне ср.;

всенародное г. усенароднае
галасаванне;

закрытое г. закрýтае галаса-
ванне;

открытое г. адкрýтае галаса-
ванне;

парламентское г. парламенц-
кае галасаванне;

поимённое г. паймённае гала-
саванне;

тайное г. тайнае галасаванне
голосовать галасаваць

гонорар ганарар, -ру м.;

авторский г. аўтарскі ганарар

гонорарный ганарарны

горизонтальное хранение дел
(документов) гарызантальнае за-
хоўванне спраў (дакументаў)

горисполком (городской испол-
нительный комитет) гарвыкан-
кам м. (гарадскі выканаўчы камі-
тэт)

городская управа ист. гарадская
ўправа

городское управление (дейст-
вие) гарадское кіраванне

городской совет гарадскі савет

госарбитраж (государственный
арбитраж) дзяржарбітраж, -жу м.
(дзяржаўны арбітраж)

госбанк (государственный банк)
дзяржбанк м. (дзяржаўны банк)

госбюджет (государственный
бюджет) дзяржбюджэт, -ту, м.
(дзяржаўны бюджэт)

госкомитет (государственный
комитет) дзяржкамітэт м. (дзяр-
жаўны камітэт)

госснабжение (государственное
снабжение) дзяржзабеспячэнне ср.
(дзяржаўнае забеспячэнне)

госстандарт (государственный
стандарт) дзяржстандарт м. (дзяр-
жаўны стандарт)

ГОСТ (государственный обще-
союзный стандарт) ДАСТ м.
(дзяржаўны агульнасаюжны стан-
дарт)

Государственная архивная
служба Республики Беларусь
(ГАСРБ) Дзяржаўная архіўная
служба Рэспублікі Беларусь
(ДАСРБ)

государственная валюта дзяр-
жаўная валюта

государственная власть дзяр-
жаўная ўлада

государственная дисциплина
дзяржаўная дысцыпліна

государственная должность
дзяржаўная пасада

государственная инспекция
дзяржаўная інспэкцыя

государственная пенсия дзяр-
жаўная пэнсія

государственная печать дзяр-
жаўная пячатка (пячаць)

государственная система дзяр-
жаўная сістэма

государственная тайна дзяр-
жаўная тайна

государственное ассигнование
дзяржаўнае асігнаванне

государственное право дзяр-
жаўнае права

государственное социальное
обеспечение дзяржаўнае сацы-
яльнае забеспячэнне

государственное управление
(действие) дзяржаўнае кіраванне

государственное устройство
дзяржаўны лад

государственное учреждение
дзяржаўная ўстанова

государственное финансиро-
вание дзяржаўнае фінансаванне

государственное хозяйство
дзяржаўная гаспадарка

государственное хранение до-
кументов дзяржаўнае захоўванне
дакументаў

государственность дзяржаў-
насць ж.

государственный акт дзяржаўны
акт

государственный аппарат дзяр-
жаўны апарат

государственный архив (ГА)
дзяржаўны архіў (ДА)

Государственный архивный фонд
Республики Беларусь (ГАФРБ)
Дзяржаўны архіўны фонд Рэспуб-
лікі Беларусь (ДАФРБ)

государственный банк дзяр-
жаўны банк

государственный бюджет дзяр-
жаўны бюджэт

государственный герб дзяржаў-
ны герб

государственный гимн дзяржаў-
ны гімн

государственный казначейский
билет дзяржаўны казначэйскі бі-
лёт

государственный контроль
дзяржаўны кантрólь

государственный кредит дзяр-
жаўны крэдыт

государственный нейтралитет
дзяржаўны нейтралітэт

государственный общесоюзный
стандарт (ГОСТ) дзяржаўны
агульнасаюзны стандарт (ДАСТ)

государственный план дзяржаў-
ны план

государственный реестр изоб-
ретений дзяржаўны рэестр вы-
находак

государственный реестр от-
крытий дзяржаўны рэестр ад-
крыццяў

государственный реестр про-
мышленных образцов дзяржаў-
ны рэестр прамысловых узорыў

государственный резерв дзяр-
жаўны рэзэрв

государственный сбор дзяржаў-
ны збор

государственный трест дзяр-
жаўны трэст

государственный учёт доку-
ментов дзяржаўны ўлік даку-
ментаў

государственный флаг дзяр-
жаўны флаг

государственный язык дзяржаў-
ная мова

государство ср. дзяржава ж.;

демократическое г. дэмакра-
тычная дзяржава;

многонациональное г. многа-
нацыянальная дзяржава;

депутатская г. депутатская
группа;

инициативная г. ініцыятыўная
гру́па;

организованная г. арганізавá-
ная гру́па;

профсоюзная г. прафсаю́зная
гру́па

группирование группавáнне *ср.*

группированный группавáны

группировать группавáць

группироваться группавáцца

группировка *ж. (действие)* гру-
павáнне *ср.*, групóўка *ж.*;

г. документов группавáнне
(групóўка) дакумэнтаў

групповая фотография группавáя
фатаграфія

групповая характеристика фón-
дов в путеводителе по фónдам

архíва группавáя характары́стыка
фónдаў у даведніку па фónдах ар-
хіва

групповое описание документов
при каталогизации группавóе апі-
сáнне дакумэнтаў пры каталагі-
зацыі

групповой архивный фонд группа-
вы архіўны фонд

групповой выборочный приём
документов группавы выбарачны
прыём дакумэнтаў

групповой договор группавы да-
гавор

губернская управа *ист.* губэрн-
ская ўправа

губернский архивный фонд гу-
бэрнскі архіўны фонд

Д

давать дава́ць;

д. зва́ние дава́ць зва́нне;

д. отве́т дава́ць адка́з;

д. све́дения дава́ць зве́сткі;

д. спра́вку дава́ць даведку́;

д. указа́ния дава́ць указа́нні

да́нные *мн.*, суц. да́ныя;

анке́тные д. анке́тныя да́ныя;

ба́за да́нных ба́за да́ных;

дополни́тельные д. дадатко́-
выя да́ныя;

отче́тные д. справазда́чныя
да́ныя;

по́исковые д. докумэ́нта по́-
шукавыя да́ныя дакумэ́нта;

расче́тные д. разли́ковыя да́-
ныя;

сво́дные д. звóдныя да́ныя;

спра́вочные д. о фónде давé-
дчныя да́ныя аб фónдзе;

уче́тные д. уліко́выя да́ныя

да́рственная гра́мота даро́ўная
гра́мата

да́рственная за́пись даро́ўны
за́піс

да́рственная на́дпись даро́ўны
на́дпіс

да́та да́та *ж.*;

д. де́ла да́та спра́вы;

д. докумэ́нта да́та дакумэ́нта;

д. исполне́ния да́та выканáння;

д. составле́ния о́писи да́та
складáння во́пису;

запрéтная д. забарóнная да́та;

кра́йние да́ты де́ла кра́йнія
да́ты спра́вы;

кра́йние да́ты докумэ́нтов
архивного фónда кра́йнія да́ты

дакумэ́нтаў архіўнага фónду;

ограничи́тельные да́ты абме-
жавáльныя да́ты;

разграничительная д. разме-
жавальная дата

датирование датаванне *ср.*;

д. документа датаванне да-
кумента

датированный датаваны

датировать датаваць

датироваться датавацца

датировка датаванне *ср.*;

д. документа датаванне да-
кумента

движение *ср.* рух, руху *м.*;

д. документа рух дакумента;
товарно-денежное д. тавар-
на-грашовы рух

двустороннее соглашение двух-
баковае пагадненне

двусторонний договор двухба-
ковы дагавор

дебет бухг. дэбет, -ту *м.*

дебетовое сальдо дэбетовае
сальда

дебитор бухг. дэбітор *м.*

дежурить дзяжۇрыць

дежурная сущ. дзяжۇрная *ж.*

дежурный сущ. дзяжۇрны *м.*

дежурство дзяжۇрства *ср.*

дезинсэктор дэзінсэктар *м.*

дезинсекционный дэзінсекцыйны

дезинсекция дэзінсэкцыя *ж.*;

д. документов дэзінсэкцыя

дакументаў

дезинфектор дэзінфэктар *м.*

дезинфекционная камера дэзін-
фэкцыйная камера

дезинфекционный дэзінфэкцыйны

дезинфекция дэзінфэкцыя *ж.*;

д. документов дэзінфэкцыя да-
кументаў

дезинфицирование дэзінфіцыра-
ванне *ср.*

дезинфицированный дэзінфіцы-
раваны

дезинфицировать дэзінфіцыра-
ваць

дезинформационный дэзінфар-
мацыйны

дезинформация дэзінфармацыя *ж.*
дезинформировать дэзінфарма-
ваць

дезорганизатор дэзарганізатар *м.*
дезорганизаторский дэзарганіза-
тарскі

дезорганизаторство дэзарганіза-
тарства *ср.*

дезорганизация дэзарганізацыя *ж.*

дезорганизованный дэзарганіза-
ваны

дезорганизовать дэзарганізаваць

дезориентация дэзарыентацыя *ж.*

дезориентирование дэзарыента-
ванне *ср.*

дезориентированный дэзарыен-
таваны

дезориентировать дэзарыента-
ваць

дезориентироваться дэзарыен-
тавацца

действенно дзейсна

действенность дзейснасць *ж.*;

д. контроля дзейснасць кант-
ролю

действенный дзейсны

действие дзеянне *ср.*;

д. договора дзеянне дагавора;

д. закона дзеянне закона;

практические действия прак-
тычныя дзеянні;

самовольные действия сама-
вольныя дзеянні

действительность

(подлинность) сапраўднасць *ж.*;

д. документа сапраўднасць да-
кумента

действительный документ са-
праўдны дакумент

действовать дзейнічаць

**действующее законодательст-
во** дзеючае заканадаўства

действующее лицо дзейная (дзе-
ючая) асоба

действующий 1. які (што) дзейні-
чае; 2. *прил.* дзейны, дзеючы

действующий патент дзеючы патэнт

действующий фактор дзеючы фактар

деквалификация дэкваліфікацыя ж.

деквалифицированный дэкваліфікаваны

деквалифицироваться дэкваліфікавацца

декларативный дэкларатыўны

декларация дэкларацыя ж.

декларирование дэклараванне *ср.*

декларированный дэклараваны

декларировать дэклараваць

декрет дэкрэт *м.*;

д. о земле дэкрэт аб зямлі;

д. о мире дэкрэт аб міры;

чрезвычайный д. надзвычайны дэкрэт

декретный отпуск дэкрэтны водпуск

делегат дэлегат *м.*

делегация дэлегацыя ж.

делегирование дэлегаванне *ср.*

делегированный дэлегаваны

делегировать дэлегаваць

деление *ср.* дзялённе *ср.*, падзёл, -лу *м.*;

административно-территориальное д. адміністрацыйна-тэрытарыяльны падзёл

дело *ср.* справа ж.;

арбитражное д. арбітражная справа;

архивное д. архіўная справа;

аттестационное д. атэстацыйная справа;

выездное д. выязная справа;

д. архивного фонда справа архіўнага фонду;

д. по изданию книги справа па выданні кнігі;

д. фильма справа фільма;

законченное д. закончаная справа;

издательское д. выдавецкая справа;

конфликтное д. канфліктная справа;

личное д. асабовая справа; **начатое д.** пачатая (распачатая) справа;

незаконченное д. незакончаная справа;

особо ценное д. (ОЦД) асабліва каштоўная справа (АКС);

пенсионное д. пенсійная справа;

персональное д. персанальная справа;

судебно-арбитражное д. судова-арбітражная справа

деловая переписка дзелавая перапіска

деловое письмо дзелавое пісьмо

деловой документ дзелавы дакумент

деловые бумаги дзелавыя папэры

деловые качества дзелавыя якасці

деломинирование (*снятие полимерной защитной плёнки с документа*) справамініраванне *ср.*

делопроизводитель справавод *м.*

делопроизводственная служба справаводная служба

делопроизводственная техника справаводная тэхніка

делопроизводственные работы справаводныя работы

делопроизводственный индекс справаводны індэкс

делопроизводственный термин справаводны тэрмін

делопроизводство справаводства *ср.*;

децентрализованное д. дэцэнтралізаванае справаводства;

смешанное д. змешанае справаводства;

текущее д. бягучае справаводства;

централизованное д. централизованное справоводства

дельно слўшна, дарэчы

дельный 1. (связанный с деловыми документами) дзелаваы; 2. (существенный) слўсны

демократическая конституция дэмакратычная канстытуцыя

демократическое государство дэмакратычная дзяржава

демократическое законодательство дэмакратычнае заканадаўства

дёмпинг эк. (форма реализации товаров) дэмпінг, -гу м.

денежная документация грашо́вая дакумента́цыя

денежная единица грашо́вая адзінка

денежная зарпла́та грашо́вая зарпла́та

денежная компенса́ция грашо́вая кампенса́цыя

денежная оцёнка докуме́нтов грашо́вая ацэнка дакументаў

денежная по́мощь грашо́вая дапамо́га

денежная рефо́рма грашо́вая рефо́рма

денежное ассигнование грашо́вае асігнава́нне

денежное тре́бование грашо́вае патрабава́нне

денежно-кредитный грашо́ва-креды́тны

денежные ресу́рсы грашо́выя ресу́рсы

денежный а́ванс грашо́вы а́ванс

денежный докуме́нт грашо́вы дакуме́нт

денежный знак грашо́вы знак

денежный начёт грашо́вае налічэ́нне

денежный перево́д грашо́вы пе́раво́д

денежный платёж грашо́вы плаце́ж

денежный расчёт грашо́вы разлі́к

денежный чек грашо́вы чэ́к

денежный я́щик грашо́вая скры́нка
денсисто́метр (измерительный прибор оптических плотностей изображения) дэнсісто́метр м.

день дзень м.;

приёмный д. прыёмны дзень;

табельный рабо́чий д. табельны рабо́чы дзень

де́ньги гро́шы ед. нет.;

авансовые д. авансавыя гро́шы;

бума́жные д. папяро́выя гро́шы;

зарабо́танные д. заробленыя гро́шы;

командиро́вочные д. камандзіро́вачныя гро́шы;

креды́тные д. крэды́тныя гро́шы;

металли́ческие д. металі́чныя гро́шы;

налі́чные д. наяўныя гро́шы, гато́ўка ж.;

национа́льные д. нацыяна́льныя гро́шы;

обесце́ненные д. абясцэ́неныя гро́шы;

подотче́тные д. падсправа́здачныя гро́шы;

премиа́льные д. прэмія́льныя гро́шы;

причита́ющиеся д. нале́жныя гро́шы;

су́точные д. су́тачныя гро́шы;

фальши́вые д. фальшы́выя гро́шы

депе́ша дэпе́ша ж.

депозы́тный биле́т дэпазі́тны бі́ле́т

депоне́нт фин. дэпане́нт м.

депоне́нтский счёт дэпане́нцкі рахуна́к

депони́рование фин. дэпані́раванне ср.

депонированное хранение дэ-паніраванае захоўванне

депонированный фин. депаніраваны

депонировать фин. депаніраваць

депутат депутат м.

депутатская группа дэпутатская група

депутатский запрос дэпутатскі запыт

депутатский мандат дэпутатскі мандат

дератизация (система мер борьбы с грызунами) дэратызацыя ж.;

д. архивохранилищ дэратызацыя архівасховішчаў

деревянный стеллаж драўляны стэлаж

дескриптор (слово, словосочетание информационно-поискового языка для описания содержания документа) дэскрыптар м.

дескрипторный словарь (классификатор) дэскрыптарны слоўнік (класіфікатар)

десятичная классификация дзесятковая класіфікацыя

дефект дэфэкт, -ту м.

дефективный дэфектыўны

дефектный дэфэктны

дефиниция дэфініцыя ж.;

д. термина дэфініцыя тэрміна

дефицит дэфіцыт м.

децентрализация дэцэнтралізацыя ж.

децентрализованное делопроизводство дэцэнтралізаванае справаводства

децентрализованное управление дэцэнтралізаванае кіраванне

децентрализованный учёт дэцэнтралізаваны ўлік

децентрализовать дэцэнтралізаваць

децимальная система обозначения технических документов дэцымаль-

ная сістэма абазначэння тэхнічных дакументальных матэрыялаў

дешифрованный дэшыфраваны

дешифровать дэшыфравачь

дешифровка дэшыфроўка ж.

дэятель дэяч м.

дэятельность дзейнасць ж.;

научно-информационная д.

архивов навукова-інфарма-

цыйная дзейнасць архіваў;

публикационная д. архивов

публікацыйная дзейнасць архі-

ваў;

творческая д. творчая дзей-

насць;

хозяйственная д. гаспадарчая

дзейнасць

дэятельный дзейны; актыўны

джэкет (приспособление для хранения микрофильмов) джэкет м.

диаграмма дыяграма ж.;

линейная д. лінейная дыя-

грама;

секторная д. сектарная дыя-

грама;

столбиковая д. слупковая ды-

яграма

диазография (способ копирования документов) дыязаграфія ж.

диазокópия дыязакóпія ж.

диазотипия (способ копирования документов) дыязатыпія ж.

диалог дыялог, -гу м.

диаметр дыяметр м.

диаметральный дыяметральны

диапозон дыяпазón, -ну м.

диапозитив дыяпазітыў м.

диапозитивный дыяпазітыўны

диапроэктор дыяпраэктар м.

диафильм дыяфільм м.

диверсификация эк. (расширение номенклатуры товаров предприя-

тий) дыверсіфікацыя ж.

дивиденд эк. дывідэнд, -ду м.;

годовóй д. гадавы дывідэнд;

ежеквартальный д. штоквар-

тальны дывідэнд

дивидендные бумаги дивідэнд-
ные папёры

диктофон диктафон м.

диктофонная станция дикта-
фонная станция

диктофонная техника дикта-
фонная техника

диктофонное машинописное
бюро диктафонное машинописное
бюро

диктофонный диктафонный

дйлер (лицо или фирма посред-
ник) дйлер м.

диплом диплом м.;

д. с отличием диплом з адз-
накай

дипломант дыпламант м.

дипломатика (вспомогательная
дисциплина о документах) дып-
ламатика ж.

дипломатическая копия дыпла-
матичная копия

дипломатическая нота дыпла-
матичная нота

дипломатическая особенность
документа дыпламатичная асаб-
ливасць дакумента

дипломатическая переписка
дыпламатичная перапіска

дипломатическая сеть дыпла-
матичная сетка

дипломатически дыпламатична

дипломатический документ ды-
пламатичны дакумент

дипломатический паспорт ды-
пламатичны пашпарт

дипломатический протокол ды-
пламатичны пратакол

дипломатичность дыпламатич-
насць ж.

дипломатичный дыпламатичны

дипломатия дыпламатыя ж.;

иностранный д. замежная ды-
пламатыя;

советская д. савецкая дыпла-
матыя;

тайная д. тайная дыпламатыя

дипломированный дыпламаваны

дипломировать дыпламаваць

дипломная работа дыпломная
работа (праца)

дипломный проект дыпломны
праэкт

директива дырэктыва ж.

директивный дырэктыўны

директор дырэктар м.;

генеральный д. генеральны
дырэктар;

коммерческий д. камерцый-
ны дырэктар

директорский дырэктарскі

дирекция дырэкцыя ж.;

д. предприятия [учрежде-
ния] дырэкцыя прадпрыемст-
ва [установы]

диск диск м.;

магнитный д. магнітны диск

дисквалификация дыскваліфіка-
цыя ж.

дисквалифицированный дысква-
ліфікаваны

дисквалифицировать дысквалі-
фікаваць

дискета дыскета ж.

дискетный дыскетны

дискуссионный дыскусійны

дискуссировать дыскусіраваць,
дыскутаваць

дискуссия дыскўсія ж.

диспашер (специалист страховой
компании) дыспашэр м.

дисплэй (видеотерминал) дыс-
плэй (відэатэрмінал) м.

диспут дыспут, -ту м.

диспутировать дыспутаваць

диссертационный дысертацийны

диссертация дысертация ж.

дистанция дыстанцыя ж.

дисциплина¹ (установленный по-
рядок) дысцыпліна ж.;

бюджетная д. бюджэтная дыс-
цыпліна;

вексельная д. вэксальная дыс-
цыпліна;

госуда́рственная д. дзяржаўная дысцыпліна;

догово́рная д. дагаворная дысцыпліна;

исполни́тельская д. выканальніцкая (выканавая) дысцыпліна;

плáновая д. плáнавая дысцыпліна;

смётная д. каштарысная дысцыпліна;

созна́тельная д. свядомая дысцыпліна;

тэхнало́гіческая д. тэхналагічная дысцыпліна;

трудова́я д. працоўная дысцыпліна;

фина́нсовая д. фінансавая дысцыпліна;

штáтная д. штáтная дысцыпліна

дисципли́на² (отрасль научного знания) дысцыпліна ж;

вспомога́тельные истори́ческие дисципли́ны дапаможныя гістарычныя дысцыпліны;

специа́льные истори́ческие дисципли́ны спецыяльныя гістарычныя дысцыпліны

дисциплина́рная са́нкцыя дысцыпліна́рная са́нкцыя

дисциплина́рное взыска́ние дысцыпліна́рнае спагна́нне (пакара́нне)

дисциплина́рный поря́док дысцыпліна́рны пара́дак

дисциплина́рный уста́в дысцыпліна́рны стату́т

дисциплини́рованно дысцыплінава́на

дисциплини́рованность дысцыплінава́насць ж.

дисциплини́рованный дысцыплінава́ны

дисциплини́ровать дысцыплінава́ць

дифференциальный тариф дыферэнцыяльны тары́ф

дифференци́ция дыферэнцыя́цыя ж.

дифференци́рованно дыферэнцы́равана

дифференци́рованное описа́ние архивных документов дыферэнцы́раванае апі́санне архі́ўных дакуме́нтаў

дифференци́рованный дыферэнцы́раваны

дифференци́ровать дыферэнцы́раваць

длительно́ праця́гла, доў́га

длительно́сть праця́гласць ж;

д. хране́ния докуме́нтов праця́гласць захо́ўвання дакуме́нтаў

длительный праця́глы, доў́гі

длиться цягну́цца, доў́жыцца

дневни́к дзе́ннік м;

д. наблюде́ний дзе́ннік назіра́нняў;

д. рабо́ты дзе́ннік пра́цы (рабо́ты);

лі́чный д. асабі́сты дзе́ннік

дневно́й за́работок дзе́нны за́работак

добави́ть (сказа́ть, написа́ть в до́полнение) дада́ць

добавле́нная сто́имость даба́ўленая ва́ртасць

добавочный (служащий добавкой к чему-либо) даба́вачны, дадатко́вы

доброжелате́льность добразычліва́сць ж.

доброжелате́льный добразычлівы

доброка́чественно дабрая́касна

доброка́чественность дабрая́каснасць ж;

д. выполне́ния плáновых за́да́ний дабрая́каснасць выканання плáнавых за́да́нняў;

д. проду́кции дабрая́каснасць прадукцы́і

добросове́стно добрасу́млэнна

добросовестность добрасумлёнасць ж.

добросовестный добрасумлённы

доверенность (документ) даверанасць ж.; даручэнне ср.;

д. на ведение дел даверанасць на вядзенне спраў;

общая д. агульная даверанасць;

письменная д. пісьмовая даверанасць;

разовая д. разавая даверанасць;

специальная д. спецыяльная даверанасць;

универсальная д. універсальная даверанасць

доверенность-заявление даверанасць-заява ж.

доверенный 1. *прил., прич.* давераны; **2.** *сущ.* давераны м.; **3.** *даручаны*

доверие ср. давер'е ср., давер, -ру м.

доверитель давернік м.

доверительная запись канфідэнцыйны запіс

доверительница даверніца ж.

доверительно сакрэтна; канфідэнцыйна

доверительность давернасць ж.

доверительный 1. *юр.* даверны; **2.** сакрэтны; канфідэнцыйны

доверять 1. давяраць; **2.** (*поручать*) даручаць

довести давесці;

д. до сведения давесці да ве-
дама

дóвод до́каз, -зу м., до́вад, -ду м.;

необоснованный д. неабгрунтаваны до́каз (до́вад);

неосновательный д. негрунтоўны до́каз (до́вад);

неубедительный д. непераканальны до́каз (до́вад);

обоснованный д. абгрунтаваны до́каз (до́вад);

основательный д. грунтоўны до́каз (до́вад);

приводить до́воды прыводзіць до́казы;

убедительный д. пераканальны до́каз (до́вад)

доводить даводзіць

довы́боры давы́бары *ед. нет*

договариваться дагаворвацца, дамаўляцца

договаривающийся 1. які (што) дагаворваецца, які (што) дамаўляецца; **2.** *прил.* дагаворны;

договаривающиеся стороны дагаворныя бакі

договор м. 1. (*действие*) дагавор, -ру м., дамо́ва ж.; **2.** (*о документе*) дагавор, -ра м.; (*условие*) умо́ва ж.; пагаднённе ср.;

авторский д. аўтарскі дагавор;

арендный д. арэндны дагавор;

бессрочный д. бестэрміновы дагавор;

гарантийный д. гарантыйны дагавор;

генеральный д. генеральны дагавор;

групповой д. групавы дагавор;

двусторонний д. двухбаковы дагавор;

д. купли-продажи дагавор куплі-прóдажу;

д. на абонентное обслуживание дагавор на абанэнтнае абслугоўванне;

д. об оказании юридической помощи дагавор аб аказанні юрыдычнай дапамóг;

д. о внедрении новой техники дагавор аб укараненні новай тэхнікі;

д. о материальной ответственности дагавор аб матэрыяльнай адказнасці;

д. о международном сотрудничестве дагавор аб міжнародным супрацоўніцтве;

д. о научно-исследователь-

ской работе дагавор аб навукова-даслédчай рабоце;

д. о шэфскай пóмощи дагавор аб шэфскай дапамóзе;

д. пóстáвки дагавор пастáўкі; долгосрóчный д. доўгатэрмíновы дагавор;

издáтельский д. выдавécкі дагавор;

кабáльный д. кабáльны дагавор;

коллeктивный д. калектýны дагавор;

концессиóнный д. канцесýйны дагавор;

краткосрóчный д. кароткатэрмíновы дагавор;

лицензиóнный д. лiцэнзiйны дагавор;

ми́рный д. мiрны дагавор;

многосторóнный д. многабакóвы дагавор;

неравноправный д. нераўнапраўны дагавор;

оборонительный д. абарóнчы дагавор;

односторóнный д. аднабакóвы дагавор;

письменный д. пiсьмóвы дагавор;

политический д. палiтýчны дагавор;

предварительный д. папярэднi дагавор (папярэднiе пагаднeнне);

ратифици́рованный д. ратыфикаваны дагавор;

региональный д. рэгиóнальны дагавор;

секрeтный д. сакрeтны дагавор;

сепарáтный д. сепарáтны дагавор;

срóчный д. тэрмiнóвы дагавор;

тайный д. тaйны дагавор;

типовой д. тыпавы дагавор;

трудо́вой д. працóўны дагавор (працóўнае пагаднeнне);

хозяйственный д. гаспадáрчы дагавор

договорeнность дагавóранасць ж., дамóўленасць ж.

договориться (условиться) дагаварыцца, дамóвiцца

договорная дисциплина дагавóрная дысцыплiна

договорная санкция дагавóрная сáнкцыя

договорные условия дагавóрныя ўмóвы

доказательность дóказнасць ж.; пераканáльнасць ж.

доказательный дóказыны; (убедительный) пераканáльны; (основательный) слóўны

доказательство ср. дóказ, -зу м., дóвад, -ду м.;

теоретическое д. тэарэтычны дóказ

доказуемость даказáльнасць ж.

доказуемый даказáльны

доказывание дакáзванне ср.

доказывать дакáзваць, давóдзiць

доклáд даклáд м.;

д. об охрáне окрyжающей среды даклáд аб ахóве навакóльнага асярóддзя;

д. об условиях труда даклáд аб умóвах працы;

д. о выполнении плáнов даклáд аб выканáннi плáнаў;

д. о научно-исследоватeльской работе даклáд аб навукова-даслédчай рабоце;

д. о планировании даклáд аб планавáннi;

д. о проверке выполнения закóнов, укáзов, решéний даклáд аб правёрцы выканáння закóнаў, укáзаў, рашéнняў;

д. о работе с ка́драми даклáд аб рабоце з ка́драмi;

отчётный д. справаздáчны даклáд

докладная записка дакладная записка;

д. з. об издательском деле дакладная записка аб выдавецкай справе;

д. з. об оплате труда дакладная записка аб аплаце працы;

д. з. о внедрении научно-исследовательских работ дакладная записка аб укараненні навукова-даследчых работ;

д. з. о выполнении договоров дакладная записка аб выкананні дагавораў;

д. з. о кредитовании дакладная записка аб крэдытаванні;

д. з. о международном сотрудничестве дакладная записка аб міжнародным супрацоўніцтве;

д. з. о нормировании дакладная записка аб нармаванні;

д. з. о работе архивов дакладная записка аб рабоце архіваў;

д. з. о работе по научно-технической информации дакладная записка аб рабоце па навукова-тэхнічнай інфармацыі;

д. з. о рассмотрении предложений, заявлений и жалоб граждан дакладная записка аб разглядзе прапанов, заяў і скаргаў грамадзян;

д. з. о технике безопасности дакладная записка аб тэхніцы бяспекі;

д. з. о технологии дакладная записка аб тэхналогіі;

д. з. о трудовой дисциплине дакладная записка аб працоўнай дысцыпліне

докладчик дакладчык м.

докладчица дакладчыца ж.

докладывание ср. (сообщение)

дакладванне ср., паведамленне ср.; даклад м.

докладывать (сообщать) дакладваць, паведамляць

документ дакумент м.;

анонимный д. ананімны дакумент;

архивный д. архіўны дакумент;

аттестационный д. атэстацыйны дакумент;

аудиовизуальный д. аўдыё-візуальны дакумент;

аутентичный д. аўтэнтчны дакумент;

банковский д. банкаўскі дакумент;

беззаглавный д. беззагаловачны дакумент;

беловой д. чыставы дакумент;

бухгалтерский д. бухгалтарскі дакумент;

вкладной д. укладны дакумент;

внешний д. знешні дакумент;

внутренний д. унутраны дакумент;

входящий д. уваходны дакумент;

графический д. графічны дакумент;

действительный д. сапраўдны дакумент;

деловой д. дзелавы дакумент;

денежный д. грашовы дакумент;

дипломатический д. дыпламатычны дакумент;

д. долговременного хранения дакумент даўгачаснага захоўвання;

д. инвентаризации дакумент інвентарызацыі;

д. личного происхождения дакумент асабістага паходжання;

д. об освобождении дакумент аб звальненні;

д. о стандартизации дакумент аб стандартызацыі;

д. ревизии дакумент рэвізіі;
документы временного хранения дакументы часовага захоўвання;

документы по истории учреждений документы по истории установ;

документы по личному составу документы по асабовым складам;

документы по снабжению документы по забезпачэнні;

документы постоянного хранения документы пастаяннага захоўвання;

документы по финансово-расчётным операциям документы по фінансава-разліковых аперацыях;

долговой д. даўгавы (пазыковы) документ;

дублитный д. дублетны документ;

зарегистрированный д. зарэгістраваны документ;

звуковой д. (фонодокумент) гукавы документ (фонадокумент);

изобличительный д. выкрывальны документ;

изобразительный д. выяўленчы документ;

индивидуальный д. індывідуальны документ;

инициативный д. ініцыятыўны документ;

информационный д. учреждения інформацыйны документ установы;

исполненный д. выкананы документ;

исполнительные документы выканаўчыя документы;

исторический д. гістарычны документ;

исходящий д. выхадны документ;

кассовый д. касавы документ;

конкурсный д. конкурсны документ;

криптографический д. (криптограмма, шифровка) крып-

таграфічны документ (крып-таграма, шыфровка);

крупноформатный д. вялікаформатны документ;

личный д. *(удостоверяющий личность человека, его права и обязанности)* документ асобы;

машиноориентированный д. машынаарыентаваны документ;

машинописный д. машынапісны документ;

машиночитаемый д. машыначытальны документ;

мемориальный д. мемарыяльны документ;

мотивировочный д. матывіровачны документ;

недействительный д. несапраўдны документ;

незарегистрированный д. незарэгістраваны документ;

неоформленный д. неаформлены документ;

несрочный д. нетэрміновы документ;

нормативные документы норматывныя документы;

нотный д. нотны документ;

обобщающий д. абагульняльны документ;

оправдательный д. апраўдальны документ;

организационно-распорядительный д. арганізацыйна-распарадчы документ;

организационный д. арганізацыйны документ;

особо ценный д. асабліва каштоўны документ;

ответный д. дакумент у адказ;

отпускной д. адпускны документ;

отраженные документы адлюстраваныя документы;

официальный д. афіцыйны документ;

первичный д. першасны документ;

передáточный д. перадáтачны дакумэнт;

письменный д. пісьмовы дакумэнт;

поглощённый д. *(основное содержание которого включено в сводный документ)* увабраны дакумэнт;

поддельный д. падрóблены (фальшы́вы, несапра́ўдны) дакумэнт;

подлинный д. арыгіна́льны (сапра́ўдны) дакумэнт, дакумэнт-арыгіна́л *м.*

подложный д. падло́жны (фальшы́вы) дакумэнт;

подписанный д. падпісаны дакумэнт;

приёмно-сдаточный д. прыёмна-зда́тачны дакумэнт;

прилагаемый д. прыкладзены (дада́дзены) дакумэнт;

провозной д. права́жны дакумэнт;

просроченный д. пратэрмінава́ны дакумэнт;

простой д. про́сты дакумэнт;

разрешительный д. дазво́льны дакумэнт;

распорядительный д. распа́ра́дчы дакумэнт;

расходный д. расхо́дны дакумэнт;

рукописно-печатный д. рукапісна-друкава́ны дакумэнт;

рукописный д. рукапісны дакумэнт;

секретный д. сакрэ́тны дакумэнт;

слóжный д. скла́даны дакумэнт;

служебный д. службо́вы дакумэнт;

сопроводительный д. суправаджа́льны дакумэнт;

справочно-информационный д. даве́дачна-інфармацыйны дакумэнт;

срочный д. тэрміно́вы дакумэнт;

стандартизованный д. стандартызава́ны дакумэнт;

счётные документы рахуно́к-выя дакумэнт;

табличный д. таблі́чны дакумэнт;

текстовой д. тэкста́вы дакумэнт;

технические документы тэхні́чныя дакумэнт;

типовые документы тыпавы́я дакумэнт;

транспортный д. транспартны дакумэнт;

трафаретный д. трафарэ́тны дакумэнт;

уникальный д. уніка́льны дакумэнт;

унифицированный д. уніфікава́ны дакумэнт;

управленческий д. кіраўні́цкі дакумэнт;

утраченный д. згу́блены дакумэнт;

учётный д. архі́ва уліко́вы дакумэнт архі́ва;

фиктивный д. фікты́ўны дакумэнт;

фотографический д. (фото-докумэнт) фатаграфі́чны дакумэнт (фотадакумэнт);

ценный д. кашто́ўны дакумэнт;

черновой д. чарнавы́ дакумэнт

документалист дакумента́ліст *м.*
документалистика дакумента́лістыка *ж.*

документальная информационно-поисковая система дакумента́льная інфармацыйна-по́шукавая сістэ́ма

документальная публикация дакумента́льная публіка́цыя

документальная ревизия дакумента́льная рэві́зія

документальная россыпь дакумента́льны россypi

документальная часть делопроизводства документальная часть ка справаводства

документально документальна
документальность документальнасць ж.

документально-хроникальный документальна-хронікальны
документально-художественный документальна-мастацкі
документальные материалы по личному составу документальныя матэрыялы па асабовым складзе

документальный памятник дакументальны помнік

документальный ущерб дакументальная стра́та

документальный фильм дакументальны фільм

документальный фонд дакументальны фонд

документация дакумента́цыя ж.;

архивная картографическая д. архіўная картаграфічная дакумента́цыя;

вспомогательная д. дапама́жная дакумента́цыя;

геологическая д. геалагі́чная дакумента́цыя;

гидрологическая д. гідралагі́чная дакумента́цыя;

денежная д. грашо́вая дакумента́цыя;

изыскательская д. (по исследованию природных условий и ресурсов для строительства) вышукáльная (разведва́льная) дакумента́цыя;

инвестиционная д. інвесты́цыйная дакумента́цыя;

конструкторская д. канстру́ктарская дакумента́цыя;

метеорологическая д. метэаралагі́чная дакумента́цыя;

научная д. навуко́вая дакумента́цыя;

научно-организационная д.

навуко́ва-арганіза́цыйная дакумента́цыя;

научно-техническая д. (НТД) навуко́ва-тэхні́чная дакумента́цыя (НТД);

организационно-распорядительная д. арганіза́цыйна-распара́дчая дакумента́цыя;

организационно-техническая д. арганіза́цыйна-тэхні́чная дакумента́цыя;

патентная д. патэ́нтная дакумента́цыя;

плановая д. пла́навая дакумента́цыя;

проектная д. прае́ктная дакумента́цыя;

проектно-сметная д. прае́ктна-каштары́сная дакумента́цыя;

рабочая д. (РД) рабо́чая дакумента́цыя (РД);

распорядительная д. распа́радчая дакумента́цыя;

статистическая д. статы́сты́чная дакумента́цыя;

телеметрическая д. тэле́метрый́ная; дакумента́цыя;

техническая д. тэхні́чная дакумента́цыя;

технологическая д. тэхна́лагі́чная дакумента́цыя;

управленческая д. кіраўні́цкая дакумента́цыя;

учётная д. архі́ва улі́ко́вая дакумента́цыя архі́ва;

финансовая д. фінанса́вая дакумента́цыя

документирование дакументава́нне ср.

документированный дакументава́ны

документировать дакументава́ць
документироваться дакументава́цца

документная информация дакумента́ная інфарма́цыя

документная лингвистика даку-
ментная лінгвістыка

документовед документазнавец м.

документоведение документа-
знаўства ср.

документоведческий документа-
знаўчы

документограмма (вид графика)
документаграма ж.

документографический докумен-
таграфічны

документооборот документааба-
рót, -ту м.

документообразование докумен-
таўтварэнне ср.

документообращение докумен-
таабарót м.

долг 1. (обязанность) абавязак,
-зку м.; 2. (взятое взаймы) доўг,
доўгу м.;

гражданский д. грамадзянскі
абавязак;

конституционный д. кансты-
туцыйны абавязак;

нравственный д. маральны
абавязак;

патриотический д. патрыятыч-
ны абавязак;

служебный д. службóвы аба-
вязак

долговая кабала даўгавáя кабала
долговая расписка даўгавáя рас-
піска

долговечная бумага даўгавéчная
папéра

долговечный даўгавéчны; (проч-
ный) моцны; (устойчивый) трывáлы

долговое трéбование даўгавé
патрабавáние

долговой документ даўгавý (па-
зыкóвы) дакумéнт

долговременное хранение даў-
гачáснае захóўванне

долговременность даўгачáс-
насць ж.; працягласць ж.

долгосрочное кредитовáние
доўгатэрміно́вае крэдытава́нне

долгосрочный договор доўга-
тэрміно́вы дагавóр

долгосрочный заём доўгатэрмі-
но́вая пазы́ка

долгосрочный кредит доўгатэр-
міно́вы крэды́т

долгосрочный отпуск доўгатэр-
міно́вы вóдпуск

должностная ответственность
службóвая адка́знасць

должностная растрáта службó-
вая растрáта

должностное лицо службóвая
асóба

должностное положение служ-
бóвае станóвішча

должностное поручéние служ-
бóвае даручэ́нне

должностной авторитéт служ-
бóвы аўтарытéт

должностной бланк службóвы
бланк

должностной оклад службóвы
аклад

должностной подлóg службóвы
падлóg

дóлжность пасáда ж.;

административная д. адміні-
страцыйная пасáда;

вакантная д. вакáнтная па-
сáда;

внештáтная д. няштáтная (па-
заштáтная) пасáда;

врéменно исполняющий д.
часóвы выканáўца абавязкаў;

вступáть в д. займаць пасáду;

вы́борная д. вы́барная пасáда;

госудáрственная д. дзяржаў-
ная пасáда;

д. по совместíteльству пасá-
да па сумяшчáльнiцтву;

занима́емая д. займа́емая па-
сáда;

общéственная д. грама́дская
пасáда;

основная д. асно́ўная пасáда;
отвётственная д. адка́зная
пасáда;

- правительственная д. урада-
 вая пасáда;
 сверхштáтная д. звышштáт-
 ная пасáда;
 свободная д. свабóдная па-
 сáда;
 штáтная д. штáтная пасáда
 дóлжный налéжны
 доложитъ (сообщить) павéдаміць;
 сказаць
 донесéние данясéнне ср.; (сооб-
 щение) паведамлénне ср.;
 д. об авáриях и пожáрах да-
 нясéнне аб авáрыях і пажáрах;
 д. о санитарном состоянии
 предприятия [учреждéния]
 данясéнне аб санітарным ста́не
 прадпрыéмства [устано́вы];
 д. служéбного расслédова-
 ния данясéнне службóвага рас-
 слéдавання
 дописанный дапісаны
 дописать дапісаць
 дописка дапіска ж.;
 д. в документе дапіска ў да-
 куме́нце
 дописывание дапісванне ср.
 дописывать дапісваць
 доплáта (дополнительная плата)
 даплáта ж.
 доплатитъ даплаціць
 доплатно́е письмо́ даплатно́е
 письмо́ (даплатны ліст)
 допла́ченный дапла́чаны
 допла́чивание дапла́чванне ср.
 допла́чивать дапла́чваць
 дополнение ср. (то, чем дополне-
 но) дапаўнénне ср.; (добавка, при-
 ложение) дадáтак, -тку, м.;
 д. к кни́ге дадáтак да кнігі;
 д. к постановлénию дапаў-
 нénне да пастанóвы
 дополнительная выплата да-
 даткóвая выплата
 дополнительно дадаткóва
 дополнительные данные дадат-
 ко́вые да́ныя
 дополнительные рэзёрвы да-
 даткóвыя рэзёрвы
 дополнительные ресурсы да-
 даткóвыя рэсúрсы
 дополнительный óтпуск дадат-
 ко́вы вóдпуск
 дополнительный патéнт дадат-
 ко́вы патéнт
 допóлнить дапоўніць
 до́пуск до́пуск, -ку, м;
 д. к секретным документам
 до́пуск да сакрётных дакумен-
 таў
 допуска́емость дапушча́ль-
 насць ж.
 допуска́емый дапушча́льны
 допуска́ть дапуска́ць
 допуска́ться дапуска́цца
 допустимо дапушча́льна
 допустимость дапушча́льнасць
 допустимый дапушча́льны
 допустить дапусціць;
 д. к ко́нкурсу на вака́нтную
 до́лжность дапусціць да ко́н-
 курсу на вака́нтную пасáду
 дораба́тывать (усовершенство-
 вать) дапрацо́ўваць; (доделывать)
 дарабля́ць
 дорабо́танный (усовершенство-
 ванный) дапрацава́ны; (доделан-
 ный) дарóблены
 дорабо́тать (усовершенствовать)
 дапрацава́ць; (доделать) дара-
 би́ць
 дорабо́тка дапрацо́ўка ж.
 дослóвно даслóўна, літарáльна
 дослóвность даслóўнасць ж., лі-
 тарáльнасць ж.
 дослóвный даслóўны, літарáльны
 досрóчно датэрміно́ва
 досрóчное взыска́ние ссуд да-
 тэрміно́вае сыска́нне пазы́к
 досрóчное погашéние креди́та
 датэрміно́вае пагашéнне крэды́ту
 досрóчный датэрміно́вы
 доставитъ 1. дастáвиць; 2. (предо-
 ставитъ) даць

доставка дастаўка ж;

д. на дом дастаўка дадому
доставленный дастаўлены
доставлять 1. дастаўляць; 2. (пре-
доставлять) даваць;

д. возможность даваць маг-
чымасць;

д. товар дастаўляць тавар

достаточный дастатковы

достигать дасягаць

достигнутый дасягнуты

достижение дасягненне ср;

д. науки и техники дасягненне
навукі і тэхнікі

достижимость дасяжнасць ж,
дасягальнасць ж.

достижимый дасяжны, дася-
гальны

достичь дасягнуць

достоверно (доподлинно) да-
кладна

достоверность дакладнасць ж;

д. документа дакладнасць да-
кумента;

д. источников дакладнасць
крыніц;

д. фактов дакладнасць фак-
таў

достоверный источник даклад-
ная крыніца

достойнство 1. годнасць ж;

2. (ценность) вартасць ж;

д. банкнота вартасць банкно-
та;

д. человека годнасць чала-
века;

личное д. асабістая годнасць;
национальное д. нацыяналь-
ная годнасць

достопримечательность славу-
тасць ж.; выдатнасць ж.

достояние ср. набытак, -тку м;
(имущество) маёмасць ж.

доступ доступ, -пу м;

д. к архивным документам
доступ да архіўных дакументаў
доступно даступна

доступность даступнасць ж.

доступный даступны

досылать дасылаць

досылка дасылка ж.

досье нескл. дасье ср.

древние акты учреждений Ве-
ликого княжества Литовского
старажытныя акты ўстановаў Вя-
лікага княства Літоўскага

древний актовый язык стара-
жытная актавая мова

древность старажытнасць ж.

древняя история старажытная
гісторыя

дробление драбленне ср;

д. архивного фонда драб-
ленне архіўнага фонду;

д. вексельной суммы драб-
ленне вэксальнай сумы

дублет дублет м.

дублетность дублетнасць ж;

д. документа дублетнасць да-
кумента;

д. документной информации
дублетнаасць дакументнай ін-
фармацыі

дублетный документ дублетны
дакумент

дубликат дубликат м;

д. документа дубликат даку-
мента;

д. исполнительного листа
дубликат выканаўчага ліста;

д. накладной дубликат на-
кладной;

д. текстового документа дуб-
ликат тэкставага дакумента;

д. технического документа
дубликат тэхнічнага дакумента

дубликатный дубликатны

дублирование дубліраванне ср.

дублированный дубліраваны

дублировать дубліраваць

дублироваться дубліравацца

дублировка дубліроўка ж.

дубль дубль м.

дубль-негатів (контратіп)
дубль- негатыў м. (кантратып)
духóвное возрòждéние нáции
духóўнае адраджэ́нне на́цыі
духóвное звáние духóўнае звáнне

дырокóл разг. дзіркакóл м.

дjóжина ж. тўзін м.

дjóжинный (средних способнос-
тей) звывáйны; радавы

Е

ЕГАФРБ см. Едiный госудáрст-
венный архiвный фонд Рес-
публики Белару́сь

ЕГСД см. Едiная госудáрст-
венная систéма делопроизвóд-
ства

ЕГСДОУ см. Едiная госудáрст-
венная систéма документаци-
óнного обеспéчения и управлé-
ния

Едiная госудáрственная систéма
делопроизвóдства (ЕГСД)
Адзiная дзяржаўная систéма спра-
вавóдства (АДСС)

Едiная госудáрственная систéма
документациóнного обеспé-
чения и управлéния (ЕГСДОУ)
Адзiная дзяржаўная систéма даку-
ментацыйнага забеспячэ́ння і кі-
равáння (АДСДЗК)

едiная систéма наўчно-спра-
вочного а́ппарáта адзiная систéма
навукóва-даве́дачнага а́парáту

едини́ца адзiнка ж.;

дéнежная е. грашóвая адзiнка;

е. измeрeния адзiнка вымe-
рeння;

е. учéта архiвных докумeн-
тов адзiнка ўлiку архiўных да-
кумeнтаў;

е. учéта кинодокумeнтов
адзiнка ўлiку кiнадакумeнтаў;

е. учéта фонодокумeнтов
адзiнка ўлiку фонадакумeнтаў;

е. учéта, фотодокумeнтов
адзiнка ўлiку фотадакумeнтаў;

е. хранéния архiвных доку-
мeнтов адзiнка захóўвання ар-
хiўных дакумeнтаў;

е. хранéния кинодокумeнта-
ции адзiнка захóўвання кiнада-
кумeнтацый;

е. хранéния констpуктoрской
докумeнтации адзiнка захóў-
вання канстpуктapскай даку-
мeнтацый;

е. хранéния наўчной доку-
мeнтации адзiнка захóўвання
навукóвай дакумeнтацый;

е. хранéния прoектнoй до-
кумeнтации адзiнка захóўван-
ня праéктнай дакумeнтацый;

е. хранéния технологiческой
докумeнтации адзiнка захóў-
вання тэхналагiчнай дакумен-
тацый;

е. хранéния фонодокумeнта-
ции адзiнка захóўвання фона-
дакумeнтацый;

е. хранéния фотодокумeнта-
ции адзiнка захóўвання фота-
дакумeнтацый;

хозрасчётная, е. гаспадáрча-
разлiкóвая адзiнка

едини́чность адзiнкавасць ж.

едини́чный адзiнкавы

единоврeменная выплата адна-
разóвая выплата

единоврeменно 1. аднаразóва;

2. адначасóва

единоврeменность 1. аднаразó-
васць ж.; 2. адначасóвасць ж.

единовременный 1. (производимый один раз) аднаразовы; 2. (одновременный) адначасовы
единогласие *ср.* аднагалоснасць ж.
единогласно аднагалосна
единогласное избрание аднагалоснае выбрэнне
единогласный аднагалосны
единоличная власть аднаасобная ўлада
единоличное управление аднаасобнае кіраванне
единоначалие адзінаначалле *ср.*
единоначальник адзінаначальнік *м.*
единообразие *ср.* аднолькавасць ж., аднастайнасць ж.
единообразно аднолькава, аднастайна
единообразный аднолькавы, аднастайны
единственно 1. адзіна; 2. (только, исключительно) толькі, выключна;
е. возможный способ адзіна магчымы спосаб;
обязанный е. ему абавязаны толькі (выключна) яму
единственный адзіны
единство *ср.* адзінства *ср.*; агульнасць ж.;
е. действий адзінства дзеянняў;
е. интересов адзінства (агульнасць) інтарэсаў;
е. теории и практики адзінства тэорыі і практыкі;

национальное е. нацыянальнае адзінства;

формальное е. фармальнае адзінства

Единьй государственный архивный фонд Республики Беларусь (ЕГАФРБ) Адзіны дзяржаўны архіўны фонд Рэспублікі Беларусь (АДАФРБ)

единьй информационный фонд архива адзіны інфармацыйны фонд архіва

единьй план действий адзіны план дзеянняў

ежегодник штогоднік *м.*

ежегодно штогод

ежегодный отпуск штогадовы адпачынак (вэдпуск)

ежедневная газета штодзённая газета

ежедневно штодзённа, штодзень, штодня

ежедневность штодзённасць ж.

ежедневный штодзённы

ежеквартально штоквартальна

ежеквартальный дивиденд

штоквартальны дывідэнд

ежемесячник штомесячнік *м.*

ежемесячно штомесячна

ежемесячный штомесячны

еженедельник штотыднёвік *м.*

еженедельно штотыднёва, што-тыдзень

еженедельный штотыднёвы

Ж

жалоба скарга ж.;

коллективная ж. калектыўная скарга;

необоснованная ж. неабгрунтаваная скарга;

обоснованная ж. абгрунтаваная скарга;

письменная ж. пісьмовая скарга;

повторная ж. паўторная скарга;

ўстная ж. вусная скарга
 жалобщик скаржнік м.
 жалобщица скаржніца ж.
 жалованная грамота дараваль-
 ная грамота
 жаловаться скардзіцца
 желание жаданне *ср.*;
 по собственному желанию по
 ўласным жаданні
 живопись ж. жывапіс, -су, м.;
 академическая ж. акадэміч-
 ны жывапіс;
 портретная ж. партрэтны жы-
 вапіс
 жилищное товарищество жыл-
 лёвае таварыства
 жилищный вопрос жыллёвае пы-
 танне
 жилищный кооператив жыллёвы
 кааператыў
 журнал 1. (периодическое изда-
 ние) часопіс м.; 2. (регистрацион-
 ный, школьный и т. п.) журнал м.;
 ж. дежурств журнал дзяжур-
 стваў;
 ж. наличия документов жур-
 нал наяўнасці дакументаў;
 ж. «Отечественные архивы»
 часопіс «Отечественные ар-
 хивы»;

ж. регистрации выдачи ар-
 хивных справок (копий, вы-
 писок из документов) журнал
 рэгістрацыі выдачы архіўных
 даведак (копій, выпісак з да-
 кументаў);
 ж. регистрации корреспонден-
 денции журнал рэгістрацыі ка-
 рэспандэнцыі;
 ж. регистрации поступления
 документов журнал рэгістра-
 цыі паступлення дакументаў;
 ж. учёта заказов журнал уліку
 заказаў;
 ж. учёта консультаций жур-
 нал уліку кансультацый
 журнал-ордер журнал-ордэр м.
 журнальная запись журнальны
 запіс
 журнальная статья часопісны ар-
 тыкул
 журнальная форма публикации
 часопісная форма публікацыі
 журнально-газетный часопісна-
 газетны
 журнальный 1. часопісны; 2. жур-
 нальны
 журнальный архивный каталог
 журнальны архіўны каталог
 жюри *нескл.* журы *ср.*

3

заблаговременно загадзя
 заблаговременный зроблены за-
 гадзя
 заборная книжка заборная (на-
 борная) кніжка
 забота ж. клопат, -ту м.; (беспо-
 койство) турбота ж.
 заботиться клапаціцца; (беспоко-
 ится) турбавацца
 заботливо клапаціва

заботливость клапаціласць ж.
 заботливый клапацілы
 заведение *ср.* (учреждение) ус-
 танова ж.; (предприятие) прадпры-
 ёмства *ср.*; (фирма) фірма ж.;
 учёбное з. навучальная уста-
 нова
 заведование загадванне *ср.*;
 кирование *ср.*
 заведовать загадваць; кіраваць

завéдомо завéдама; (*сознатель-*
но) свядóма; яўна

завéдомый безумоўны, яўны

завéдующая сущ. (чем) зага́дчы-
ца ж. (*чаго*);

з. отде́лом зага́дчыца аддзéла
завéдующий сущ. (чем) зага́дчык
м. (*чаго*);

з. канцеля́рией зага́дчык кан-
цыля́рыі

заверéнная ко́пия заверáная ко́пия
заверéнный заверáны, засвéдча-
ны

завері́тель завярáльнік м.

завері́тельная на́дпись де́ла
(о́писи) завярáльны на́дпіс спра́вы
(во́пісу)

завері́тельница завярáльніца ж.

завері́тельный лист завярáльны
ліст

завері́ть (*скрепить подписью, пе-*
чатью) заверы́ць, засвéдчыць;

з. ко́пию докуме́нта заверы́ць
(засвéдчыць) ко́пию дакуме́нта;

з. по́дпись заверы́ць (засвéд-
чыць) по́дпіс

заверша́ть завярша́ць

заверша́ющий 1. які́ (што) завяр-
ша́е; 2. *прил.* завярша́льны

заверше́ние завярша́нне ср.

заверше́нность завершана́сць ж.

заверше́нный завершаны

заверши́ть завяршы́ць

заверши́ться завяршы́цца

завес́ти завесці;

з. личное де́ло завесці аса-
бо́вую спра́ву;

з. но́вые поря́дки завесці но́-
выя пара́дкі

завещáние ср. 1. (*документ*) за-
вяшча́нне ср.; 2. (*завет*) запавéт,
—ту м.

завещáтель завяшча́льнік м.

завещáтельное распоря́жение

завяшча́льнае распара́джэнне

завещáтельный завяшча́льны

завещáть завяшча́ць

завещáться завяшча́цца

завизі́рованный завізава́ны

завизі́ровать завізава́ць;

з. докуме́нт завізава́ць даку-
ме́нт;

з. па́спорт завізава́ць па́шпарт;

з. чэк завізава́ць чэк

заві́сеть залéжаць

заві́симость залéжнасць ж.

заві́симый залéжны

заводи́ть заво́дзіць;

з. де́ло заво́дзіць спра́ву

завозі́ть (*доставлять*) заво́зіць

загла́вие ср. загало́вак м.

загла́вная бу́ква вялі́кая лі́тара

загла́вные ті́тры загало́вачныя
ці́тры

загла́вный кадр микрофотоко́-
пии загало́вачны кадр мікрафо-
тако́піі

загла́вный (ті́тульный) лист
о́писи загало́вачны (ты́тульны)
ліст во́пісу

заголо́вок загало́вак м.;

з. де́ла загало́вак спра́вы;

з. докуме́нта загало́вак даку-
ме́нта;

обобща́ющий з. абагульня́ль-
ны загало́вак;

типовы́е заголо́вки ты́павы́я
загало́ўкі

заграни́чный па́спорт заме́жны
па́шпарт

ЗАГС см. отде́л за́писи а́ктов
гражда́нского состоя́ния

зада́ние зада́нне ср.;

з. на програ́мирование за-
да́нне на праграмава́нне;

з. на прое́ктирование зада́нне
на праектава́нне;

пла́новое з. пла́навае зада́нне;
прое́ктное з. прае́ктае зада́н-
не;

расче́тное з. разлі́ковае зада́н-
не;

техні́ческое з. (ТЗ) тэхні́чнае
зада́нне (ТЗ)

за́данный за́да́дзены

зада́ток за́датак, -тку, м.

зада́точная распи́ска за́даткавая
распи́ска

зада́точный за́даткавы

зада́ть за́даць, даць;

з. уро́к за́даць (даць) уро́к

зада́ться за́дацца;

з. це́лью па́ста́віць сабе́ (за)
мо́ту, за́дацца мо́тай

задокументи́рованный за́даку-
ментава́ны

задо́лженность (наличие долгов)
запазы́чанасць ж., разг. завінава́ча-
насць

заём м. пазы́ка ж.;

долго́сро́чный з. доўгатэрмі-
но́вая пазы́ка;

кратко́сро́чный з. кароткатэр-
міно́вая пазы́ка

заёмная распи́ска пазыко́вая
распи́ска

заёмное обяза́тельство пазы-
ко́вае абавяза́цельства

заёмный пазыко́вы

заёмщик пазыча́льнік м.

заёмство́вание запазы́чанне ср.;
запазы́чванне ср.

заёмствованный запазы́чаны

заёмствовать запазы́чыць; запа-
зы́чаць, запазы́чваць

заинвентаризо́ванный заінвента-
рызава́ны

заинвентаризова́ть заінвентары-
зава́ць

заинтересова́нно заціка́ўлена

заинтересова́нное ли́цо заціка́ў-
леная асо́ба

заинтересова́нность заціка́ўле-
насць ж.;

ли́чная з. асабі́стая заціка́ў-
ленасць;

матери́альная з. матэрыя́ль-
ная заціка́ўленасць

заинтересова́нный заціка́ўлены

заинтересова́ть заціка́віць

зака́з зака́з, -зу м.;

з. на размно́жение докуме́н-
тов зака́з на размно́жанне да-
кументаў

зака́занный зака́заны

заказно́е пи́сьмо́ заказно́е пи́сьмо́
(заказны́ лі́ст)

заказно́й заказны́

зака́з-специфика́ция зака́з-спе-
цыфіка́цыя м.

зака́зчик зака́зчык м.

зака́зчица зака́зчыца ж.

заказы́вать заказва́ць

закла́дка (в деле) закла́дка ж.

закла́дывание закла́дванне ср.

закла́дывать закла́дваць

закле́йка закле́йка ж.

заклю́чать 1. (делать выводы) ра-
би́ць вы́вод, выво́дзіць; 2. (оканчи-
вать) канча́ць; 3. (договор) заклю-
ча́ць; 4. (содержать в себе) змя-
шча́ць

заклю́чение 1. (вывод) вы́вод, -ду
м., вы́снова ж.; за́ключэ́нне ср.;
2. (конец) за́ключэ́нне ср.; 3. (до-
говора) за́ключэ́нне ср.;

в за́ключэ́ние у за́ключэ́нне, на
за́ключэ́нне;

з. догово́ра на автома́тиза́-
цию де́лопроизво́дства за-
кля́чэ́нне да́гаво́ра на аўтама-
тыза́цыю спра́ваво́дства;

з. догово́ра на худо́жествен-
ное оформле́ние вы́ставки
закля́чэ́нне да́гаво́ра на мас-
та́цкае афармлэ́нне вы́стаўкі;

з. о резу́льтатах иссле́дова-
ний за́ключэ́нне (вы́вод) аб
вы́ніках дасле́даванняў;

з. техни́ческой экспе́ртизы
закля́чэ́нне (вы́вод) тэхні́чнай
эспе́ртизы

заклю́чительный акт за́кля́чны
акт

заклю́чительный бала́нс за-
ля́чны бала́нс

заклю́чительный протоко́л за-
кля́чны пра́такoл

заклю́чить 1. зрабі́ць вы́вод, вы́-

весці; 2. *(окончить)* скончыць;
3. *(договор)* заключыць

закодированный закадзіраваны

закодировать закадзіраваць

закон 1. *(документ)* закон, –на м.;

2. *(в других значениях)* закон, –ну м.

законно законна

законность законнасць ж.

законный законны

законовед заканазнавец м.

законоведение заканазнаўства ср.

законоведческий заканазнаўчы

законодатель заканадавец м.

законодательная власть заканадаўчая ўлада

законодательная функция заканадаўчая функцыя

законодательные акты заканадаўчыя акты

законодательный заканадаўчы

законодательство заканадаўства ср.;

антимонопольное з. антыма-напальнае заканадаўства;

действующее з. дзеючае заканадаўства;

демократическое з. дэмакратычнае заканадаўства;

социальное з. сацыяльнае заканадаўства;

таможенное з. мытнае заканадаўства;

трудовое з. працоўнае заканадаўства;

финансовое з. фінансавое заканадаўства

закономёрно заканамёрна

закономёрность заканамёрнасць ж.

закономёрный заканамёрны

законоположение заканапалажэнне ср.

законопроект заканапраэкт м.

законченная опісь закончаны вопіс

законченное дело закончаная справа

законченность закончанасць ж.

законченный закончаны, скончаны

закончить закончыць, скончыць

закончиться закончыцца, скончыцца

закрепить замацаваць

закрепление замацаванне ср.;

3. **кадров** замацаванне кадраў;

3. **тёкста документа** замацаванне тэксту дакумента

закреплённый замацаваны

закреплять замацоўваць

закрытие закрыццё ср.

закрытое голосование закрытае галасаванне

закрытое заседание закрытае пасяджэнне

закрытый архив закрыты архіў

закрытый, архивный фонд закрыты архіўны фонд

закрыть 1. зачыніць; 2. *(прекратить, закончить)* закрыць

залог 1. заклад, –ду м.; 2. *перен.* залог, –гу м.

залоговое обязательство закладное абавязальства

залоговый закладны

замена замена ж.

заменитель замянік м.

заменить замяніць

заменяемость замяняльнасць ж., замяненасць ж.

заменяемый замяняльны, замянены

заменять замяняць

заменяться замяняцца

заместитель намёснік м.;

временный з. часовы намёснік;

штатный з. штатны намёснік

заместительство намёсніцтва ср.;

частичное з. частковае намёсніцтва

замётка ж. замётка ж., нататка ж., дópіс, –су м.;

газетная з. газетная замётка (нататка)

замечание ср. заувага ж.;

з. по службе заўвага па службе;
критическое з. крытычная заўвага
замечать 1. заўважаць, прымячаць; 2. запамінаць
замещать замяшчаць;
з. по должности замяшчаць на пасадзе
замещение замяшчэнне *ср.*;
временное з. часовае замяшчэнне
замораживание замароўванне *ср.*;
з. заработной платы замароўванне зароботнай платы;
з. средств замароўванне сродкаў
занимать займаць;
з. должность займаць пасаду;
з. место займаць месца
заносить (вносить, вписывать) заносіць, уносіць, упісваць, запісваць;
з. в книгу заносіць (упісваць) у книгу
занятие займанне *ср.*, заняцце *ср.*;
з. должности займанне (заняцце) пасады
занятость занятасць *ж.*
запатентованный запатэнтаваны
запатентовать запатэнтаваць
запатентовывать запатэнтаваць
запечатанный запячатаны
запечатывание запячатванне *ср.*
запечатывать запячатваць
записанный запісаны
записать запісаць; занатаваць
записаться запісацца
записка запіска *ж.*;
докладная з. дакладная запіска;
з. об отпуске запіска аб водпуску;
з. об увольнении запіска аб звальненні;
з. о переводе запіска аб пераводзе;
з. о приеме запіска аб прыёме;

объяснительная з. тлумачальная запіска;
отпускная з. адпускная запіска;
памятная з. памятная запіска;
переводная з. пераводная запіска;
пояснительная з. тлумачальная запіска;
приёмная з. прыёмная запіска;
служебная з. службавая запіска;
увольнительная з. запіска аб звальненні; (*документ, временно освобождающий военнослужащего от служебных обязанностей*) адпускная запіска
записки (воспоминания) запіскі *мн.*
записная книжка запісная кніжка
записной лист запісны ліст
записывание запісванне *ср.*; занатоўванне *ср.*
записывать запісваць; занатоўваць
записываться запісвацца; занатоўвацца
запись *ж.* запіс, -су *м.*;
видеомагнитная з. відэамагнітны запіс;
дарственная з. даровыны запіс;
доверительная з. канфідэнцыйны запіс;
журнальная з. журнальны запіс;
з. актов гражданского состояния запіс актаў грамадзянскага стану;
з. беседы запіс гутаркі;
з. в книге запіс у кнізе;
з. о рождении запіс аб нараджэнні;
зачёркнутая з. закрэслены запіс;
изменённая з. зменены запіс;
итоговая з. падагульняльны запіс;
магнитофонная з. магнітафонны запіс;

метрическая з. метрычны за-
піс;
нотаріальная з. натарыяльны
запіс;
регистрационная з. рэгістра-
цыйны запіс;
текущая з. бягучы запіс;
фиктивная з. фіктыўны запіс
запланированный запланаваны
запланировать запланавать
заполнение запаўненне *ср.*;
з. анкеты запаўненне анкеты;
з. бланка запаўненне бланка
заполненный запоўнены
заполнить запоўніць
заполнять запаўняць
запоминающее устройство за-
памінальны апарат
запрашивание ср. (требование
разъяснения) запыт, -ту *м.*
запрашивать (делать запрос) за-
пытваць
запретительный тариф забарон-
ны тарыф
запретить забараніць
запрётная дата забаронная дата
запрётный забаронны
запрещать забараняць
запрещение ср. забарона ж.;
з. деятельности забарона
дзеянасці
запрещённый забаронены
запрос (требование *разъяснения*)
запыт, -ту *м.*;
депутатский з. дэпутаткі за-
пыт;
информационный з. інфар-
мацыйны запыт;
парламентский з. парламенц -
кі запыт
запросить (сделать запрос) за-
пытать
запротокольный запрата-
каліраваны
запротоколировать запратакалі-
раваць
зарабатывать зарабляць

заработанные деньги заробле-
ныя грошы
заработанный зароблены, запра-
цаваны
заработать зарабіць, працаваць
заработная плата заработная
плата
заработный заработны
заработок заработак, -тку *м.*;
дневной з. дзённы заработак;
з. по совместительству за-
работак па сумяшчальніцтву;
коллективный з. калектыўны
заработак;
месячный з. месячны зара-
ботак;
минимальный з. мінімальны
заработак;
побочный з. пабочны зара-
ботак;
постоянный з. пастаянны за-
работак;
сдельный з. здзельны зара-
ботак;
средний з. сярэдні заработак
зарегистрированный документ
зарэгістраваны дакумент
зарегистрировать зарэгістраваць
зарегистрироваться зарэгістра-
вацца
зарисовка замалёўка ж.; (эскиз)
зарысоўка ж.
зарплата (заработная плата)
зарплата (заработная плата);
аккордная з. акордная зар-
плата;
денежная з. грашовая зар-
плата;
натуральная з. натуральная
зарплата;
основная з. асноўная зар-
плата;
почасовая з. пагадзінная зар-
плата;
премиальная з. прэміяльная
зарплата;
реальная з. рэальная зар-
плата;

сверхурочная з. звышурочная зарплата;
среднемёсячная з. сярэдня-месячная зарплата;
тарифная з. тарыфная зарплата
зарубежное патентование замежнае патэнтаванне
засвидетельствование засведчанне *ср.*;
з. копии документа засведчанне копіі дакумента;
нотариальное з. натарыяльнае засведчанне
засвидетельствованный засведчаны, завераны
засвидетельствовать засведчыць, заверыць;
з. подпись засведчыць (заверыць) подпіс
заседание пасяджэнне *ср.*;
закрытое з. закрытае пасяджэнне;
открытое з. адкрытае пасяджэнне;
пленарное з. пленарнае пасяджэнне;
расширенное з. пашыранае пасяджэнне;
совместное з. сумеснае пасяджэнне
заседать засядаць
засекретить засакрэціць
засекреченный засакрэчаны
засекречивание засакрэчванне *ср.*
засекречивать засакрэчваць
заслуга заслуга *ж.*
заслуженно заслужана
заслуженный заслужаны
заслуживать заслугоўваць
заслужить заслужыць
заслушание заслушванне *ср.*
заслушанный заслушаны
заслушать заслухаць
заслушивание заслухоўванне *ср.*
заслушивать заслухоўваць

застроенографированный застроенографаваны
застроенографировать застроенографавачь
затрата ж. затрата *ж.*; (*издержка*) выдатак, -тку *м.*;

з. времени затрата часу;
нерациональные затраты не-рацыянальныя выдаткі;
трудоые затраты працоўныя затраты

затраченный затрачаны; выдаткаваны

затрачивание *ср.* затрата *ж.*; выдаткаванне *ср.*

затрачивать затрачваць; выдаткоўваць

затребование запатрабаванне *ср.*;

з. документов запатрабаванне дакументаў;

з. дополнительных данных запатрабаванне дадатковых даных

затребованный запатрабаваны
затребовать запатрабавачь; (*вызвать*) выклікаць

затухающий текст затухальны тэкст

зафиксированный зафіксаваны

зафиксировать зафіксаваць

зачеркивание закрэсліванне *ср.*

зачеркивать закрэсліваць

зачеркнутая запись закрэслены запіс

зачеркнутый закрэслены

зачеркнуть закрэсліць

зачёт м. (действие) залічэнне *ср.*, залік, -ку *м.*

зачётная книжка заліковая кніжка
зачисление залічэнне *ср.*;

з. в штат залічэнне ў штат

зачисленный залічаны

зачислить залічыць

зачислять залічаць, залічваць;

з. на текущий счёт бухг. заліч-ваць на бягучы рахунак

зачі́тыванне¹ залі́чэнне *ср.*, залі́чванне *ср.*

зачі́тыванне² зачы́тваанне *ср.*

зашиф́рованный зашыф́раваны
зашиф́ровать зашыф́рава́ць
зашиф́ровывание зашыф́роўванне *ср.*

зашиф́ровывать зашыф́роўваць
зашиф́ровываться зашыф́роўвацца

заштамп́ованный заштампа́ваны
заштамп́овать заштампава́ць
заштамп́овывать заштампо́ўваць
заштэмпелёванный заштэмпеля́ваны

заштэмпелева́ть заштэмпелява́ць

заштэмпелёвывать заштэмпелё́ваць

защи́та 1. абаро́на *ж.*; 2. (*предохранение*) ахо́ва *ж.*, засцяро́га *ж.*;

3. диссе́ртаци́и абаро́на дысе́ртацыі;

3. докуме́нтов от биологі́ческих разруша́ющих факто́ров ахо́ва дакуме́нтаў ад біялагі́чных разбура́льных фактараў;

3. докуме́нтов от пы́ли ахо́ва дакуме́нтаў ад пы́лу;

3. окружа́ющей сре́ды ахо́ва навако́льнага асяро́ддзя;

правова́я з. архі́вных докуме́нтов правава́я ахо́ва архі́вных дакуме́нтаў;

электростати́ческая з. фото́-докуме́нтов электростаты́чная ахо́ва фотадакуме́нтаў

защити́тельный (*предохранительный*) ахо́уны, засцерага́льны

защитный рако́рд ахо́уны (*засцерага́льны*) рако́рд

защитный цве́т ахо́уны ко́лер
защища́ть (*предохранять*) ахо́у – ваць, засцерага́ць

защищё́нность (*от света, сырости*) ахавана́сць *ж.*, засцяро́жанасць *ж.*

защищё́нный ахаваны́, засцяро́жаны

заявитель заяўні́к *м.*

заявительница заяўні́ца *ж.*

зая́вка заяўка *ж.*;

3. на вы́дачу докуме́нтов

заяўка на вы́дачу дакуме́нтаў;

3. на изд́ание заяўка на вы́данне;

3. на изобре́тение заяўка на вынахо́дства;

3. на кре́диты заяўка на крэ́дыты;

3. на мате́риально-те́хническое снаб́жение заяўка на матэ́рыяльна-тэхні́чнае забеспя́чэнне

заявле́ние *ср.* зая́ва *ж.*;

ано́нимное з. анані́мная зая́ва;

3. на аккредити́в зая́ва на акрэ́дытыў;

3. на вы́дачу архі́вной спра́вки зая́ва на вы́дачу архі́ўнай даве́дкі;

3. на вы́дачу ссу́ды зая́ва на вы́дачу пазы́кі;

3. о до́пуске к архі́вным докуме́нтам зая́ва аб до́пуску да архі́ўных дакуме́нтаў;

3. о назна́чении пе́нсии зая́ва аб назна́чэнні пе́нсіі;

исково́е з. іскава́я зая́ва;

коллекти́вное з. калекты́ўная зая́ва;

письме́нное з. пісьмо́вая зая́ва;

у́стное з. вусна́я зая́ва

заявле́ние–обяза́тельство *ср.*

зая́ва–абавяза́цельства *ж.*

зая́вленный заяўле́ны

заявля́ть заяўля́ць

зая́вочный зая́вачны

зва́ние зва́нне *ср.*;

духо́вное з. духо́ўнае зва́нне;

почё́тное з. ганаро́вае зва́нне;

учё́ное з. вучо́нае зва́нне

звено́ звяно́ *ср.*, *мн.* звёны

звук гук, гу́ку *м.*

звуко́вая информа́ция гукава́я інфарма́цыя

звуко́вой докуме́нт (фонодокуме́нт) гукава́ы дакуме́нт (фонадакуме́нт)

звукоспрои́зведе́ние гукаўз-наўлё́нне *ср.*

звукоспрои́зводя́щий гукаўз-наўля́льны

звукзапи́сывающий гуказапи́сны

звукза́пись *ж.* гуказа́піс, *–су м.*

звукотро́льный стол гукакан-тро́льны стол

звуконта́жный стол гукаман-та́жны стол

звукоси́тель гукано́сьбіт *м.*

звукобра́зование гукаўтварэ́нне *ср.*

звукопера́тор гукаапера́тар *м.*

звукоснима́тель гуказдыма́льнік *м.*

звуча́ние гуча́нне *ср.*

зда́ние буды́нак *м.*

зе́мская упра́ва *ист.* зе́мская упра́ва

зе́мские а́кты *ист.* зе́мскія а́кты

зе́мский *ист.* зе́мскі

зерни́стость зярні́стасць *ж.*

з. фотои́зображе́ния зярні́с-тасць фотаадлю́стравання

злоупотребле́ние злоўжыва́нне *ср.*

з. вла́стью злоўжыва́нне ўла́дай;

з. дове́рием злоўжыва́нне да-ве́рам;

з. служе́бным поло́жением злоўжыва́нне службо́вым ста-но́вишчам

злоупотребля́ть злоўжыва́ць

знак знак *м.*

водяно́й з. (филигра́нь) ва-дяны́ знак (філігра́нь);

ге́рбовый з. ге́рбавы знак;

графи́ческий з. графі́чны знак;

де́нежный з. грашо́вы знак;

нагру́дный з. нагру́дны знак;

пи́сьменный з. пи́сьмовы знак;

това́рный з. таварны́ знак;

фи́рменный з. фі́рменны знак

знаме́нательность знамяна́ль-насць *ж.*; характе́рнасць *ж.*

знаме́нательный знамяна́льны;

паказа́льны; характе́рны

знамено́вать азнача́ць (*што*),

све́дчыць (*пра што*)

зна́ние *ср.* 1. (*наука*) ве́ды *ед. нет*;

2. (*знакомство с чем-либо*) ве́данне *ср.*;

з. де́ла ве́данне спра́вы

зна́чащий 1. які́ (*што*) зна́чыць;

2. *прил.* зна́чны

значе́ние значэ́нне *ср.*

знача́мость значна́сць *ж.*; ва́ж-насць *ж.*

знача́мый зна́чны; ва́жны

значи́тельность значна́сць *ж.*; ва́жнасць *ж.*

значи́тельный (*большой*) зна́чны; (*важный*) ва́жны

зна́чить зна́чыць, азнача́ць, мець значэ́нне; быць ва́жным

зна́читься зна́чыцца; (*числиться*) лі́чыцца

ЗНМС *см.* зона́льный нау́чно-ме-тоди́ческий сове́т

золота́я валю́та залата́я валю́та

зо́на зо́на *ж.*;

з. комплектова́ния архі́ва зо́на камплектава́ння архі́ва;

свободна́я з. स्वाбо́дная зо́на

зона́льный нау́чно-методи́ческий сове́т (ЗНМС) зона́льны на-вукова-метады́чны саве́т (ЗНМС)

И

ИВЦ см. **информационно-вычислительный центр**

идеальная опись архивного фонда ідеальны вопис архіўна-га фонду

идентификационный код ідэнтыфікацыйны код

идентификация ідэнтыфікацыя ж.

идентифицированный ідэнтыфікаваны

идентифицировать ідэнтыфікаваць

идентично ідэнтычна

идентичность ідэнтычнасць ж.

идентичный ідэнтычны

идеолог ідэолаг м.

идеологический аппарат ідэалагічны апарат

идеология ідэалогія ж;

правовая и. **правовая** ідэалогія

иерархическая классификация

иерархичная класіфікацыя

иерархическо-дескрипторная классификация іерархична-дэскрыптарная класіфікацыя

избирательный бюллетень выбарчы бюлетэнь

избирательный участок выбарчы ўчастак

избирать выбіраць

избрание выбрэнне *ср.*;

единогласное и. **аднагалоснае** выбрэнне

избранные произведения выбраныя творы

извещать паведамляць (*каму*);

апавяшчаць (*каго*); **наказывать** (*каму*)

извещение 1. (*действие*) паведамленне *ср.*; апавяшчэнне *ср.*;

наказанье *ср.*; 2. (*документ*) паведамленне *ср.*;

и. о мероприятии (*заседании, собрании*) паведамленне аб

мерапріёмстве (*пасяджэнні, сходзе*);

платёжное и. **плацёжнае** паведамленне;

предварительное и. **папярэд- ное** паведамленне

извлекать (*материалы, цитаты*) выбіраць

извлечение (*выдержка*) *ср.* **вы- нятка** ж., **вытрымка** ж.;

и. из документа **вынятка** (**выт- рымка**) з дакумента

извлечённый **вынятый**; **выбрани**

извлечь (*материалы, цитаты*) **выбравь**

извод м. **уст. звод, зводу** м., **рэдак- ция** ж.

изготовить (*произвести*) **вырабичь, зрабичь** (*подготовить*) **падрыхта- вавь**

издавать **выдаваць**;

и. книгу **выдаваць** **кнігу**;

и. распоряжение **выдаваць** **распараджэнне**

издание **выданне** *ср.*;

и. документа **выданне** **даку- мента**;

официальное и. **афіцыйнае** **выданне**;

периодическое и. **перыядыч- нае** **выданне**;

повременное и. **перыядычнае** **выданне**;

справочно-информационное и. **даведачна-інфармацыйнае** **вы- данне**

изданный **выдадзены**

издатель **выдавец** м.

издательский договор **выдавецкі дагавор**

издательское дело **выдавецкая справа**

издательство **выдавецтва** *ср.*

издѣрка ж. выдѣтак, -тку м., мн. выдѣтки;

нерацио́нальные издѣрки
нерацыянальныя выдѣтки;

хозяйственные издѣрки гас-
падѣрчыя выдѣтки

излагать выкладáць; (*выражать*)
выкázваць; (*объяснять*) тлумá-
чыць; (*передавать*) перадаваць;

и. в письменной фóрме вы-
кладáць (перадаваць) у пись-
мóвай фóрме;

и. мысль выкázваць дýмку

изли́шек лішак, -ку м.

изложѣние ср. 1. (*действие*) вы́к-
лад, -ду м., выкладáнне ср.; выкáz-
ванне ср.; 2. (*пересказ*) перакáз, -зу
м.; перадáча ж.

излóженный вы́кладзены; (*выра-
женный*) вы́казаны

изменѣние ср. змѣна ж., змянѣнне
ср.; перамѣна ж.

изменѣнная за́пись змѣнены за́пис
изменѣнный змѣнены; перамѣнены
изменяемость ср. змѣннасць ж.,
змѣнлiвасць ж.

измерѣние вымярэ́нне ср.;

**и. вла́жности во́здуха в архи-
вохрани́лище** вымярэ́нне віль-
гóтнасці павѣтра ў архiвасхó-
вiшчы

измерѣ́мый вымѣрны

измерѣ́тель вымяра́льнiк м., вы-
мѣрнiк м.

измерѣ́тельные систѣмы вымя-
ра́льныя сiстѣмы

измерѣ́тельный вымяра́льны, вы-
мѣрны

измѣ́рить змѣраць, вiмѣраць

измѣ́рять мѣраць, вымяра́ць

изначáльный першапачаткóвы,
пачаткóвы

изобличѣ́тельный документ вы-
крывáльны дакумѣнт

изобража́ть пакázваць; адлюст-
роўваць; апiсваць

изображѣ́ние ср. пакáз, -зу м.; ад-
люстравáнне ср.; апiсáнне ср.;

**фотографическое и. фата-
графічнае** адлюстравáнне

изобразѣ́тельная информация
выяўлѣная iнфармáцыя

изобразѣ́тельное искусство вы-
яўлѣнае мастáцтва

изобразѣ́тельный документ вы-
яўлѣны дакумѣнт

изобретáтель вынахóднiк м.

изобретáтельский вынахóднiцкі

изобретáтельство вынахóднiцт-
ва ср.

изобретáть вынахóдзiць

изоли́рование iзальвáнне ср.

изоли́рованность iзальвáнасць ж.

изоли́рованный iзальвáны

изоли́ровать iзальвáць

изоляция iзальвáцыя ж.

изрѣ́чение ср. выслóўе ср.; афа-
ры́зм м.

изучáть вивучáць

изучѣ́ние вивучѣ́нне ср.

изў́ченность вiвучанасць ж.

изў́ятие (*из употребления*) зня́ц-
це ср.; (*исключение*) выклóчѣнне ср.

изў́ять (*из употребления*) зня́ць;
(*исключить*) выклóчыць

изымáть (*из употребления*) знi-
мáць; (*исключать*) выклóчáць

изыскáние 1. (*действие*) адшукá-
кáнне ср.; 2. (*научный поиск*) пóшук,
-ку м.;

и. средств адшукáнне срóдкаў
изыскáтель вышукáльнiк м., раз-
вѣдвальнiк м.

изыскáтельская документáция
(*по исследованию природных ус-
ловий и ресурсов для строитель-
ства*) вышукáльная (развѣдваль-
ная) дакумѣнтáцыя

изыскáтельский вышукáльны,
развѣдвальны

изыскáть адшукáць; знайсці;

и. возмóжность знáйсці маг-
чiмасць;

и. рѣзѣ́рвы адшукáць рѣзѣ́р-
вы

изыскивать адшўкваць, знаходзіць

іконопись ж. ікананіс, –су м.

иллюстративность ілюстрацый –насць ж.

иллюстративный ілюстрацыйны

иллюстрация ілюстрацыя ж.

иллюстрирование ілюстраванне ср.

иллюстрированный ілюстраваны

иллюстрировать ілюстраваць

именная акция імянная акцыя

именное удостоверение імяннае пасведчанне

именной архивный каталог імянны архіўны каталог

именной указатель імянны паказальнік

именование называнне ср.

иметь мець;

и. силу закона мець сілу закона
имидж імідж м.

импортная лицензия імпартная ліцэнзія

импрегнирование (механизированный способ реставрации и консервации документов) імпрэгнираванне ср.

имущественная ответственность маёмасная адказнасць

имущественный ущерб маёмасная страта

имущество ср. маёмасць ж.;

и. государственного архива маёмасць дзяржаўнага архіва

имя імя, род. імя і імені ср.;

Центральная городская библиотека имени Я. Купалы Цэнтральная гарадская бібліятэка імя Я. Купалы

инвентарі ист. (описи владений феодалов) інвентары мн.

инвентаризационная ведомость

інвентарызацыйная ведамасць

инвентаризационная комиссия

інвентарызацыйная камісія

инвентаризационная опись інвентарызацыйны вопіс

инвентаризационный инвентаризационный

инвентаризация інвентарызацыя ж.

инвентаризированный інвентарызаваны

инвентаризировать інвентарызаваць

инвентаризованный інвентарызаваны

инвентарная карточка інвентарная картка

инвентарная книга інвентарная кніга

инвентарная опись інвентарны вопіс

инвентарный інвентарны

инвентарь інвентар, –ру м.

инвестиционная документация

інвестыцыйная дакументацыя

инвестиционный інвестыцыйны

инвестиция інвестыцыя ж.

индекс індэкс м.;

делопроизводственный и. справоводный індэкс;

и. дела індэкс справы;

и. доходов населения індэкс даходаў насельніцтва;

и. зарплаты індэкс зарплаты;

и. себестоимости індэкс сабёкошту;

и. цен індэкс цен;

классификационный и. классификационный індэкс;

регистрационный и. регистрационный індэкс;

текущий и. бягучы індэкс;

трудоу и. працоўны індэкс

индексация індэксацыя ж.

индексирование індэксаванне ср.

индексный файл індэксны файл

индивидуальная карта індывідуальная карта

индивидуальная классификация індывідуальная класіфікацыя

индивидуальная фотография

індывідуальная фатаграфія

индивидуальная характеристика

ка архівного фónда індывiду-
альная характарыстыка архiўнага
фóнду

індывiдуальная характэрыс-
тыка фóнда в путэводiтэля по
фóндам архiва індывiдуальная
характарыстыка фóнду ў давэднi-
ку па фóндах архiва

індывiдуальное хазяiство ін-
дывiдуальная гаспадарка

індывiдуальна-канкрэтнае
тóждество індывiдуальна-канк-
рэтная тóеснасць

індывiдуальны дакумэнт ін-
дывiдуальны дакумэнт

індывiдуальны план індывiду-
альны план

індывiдуальны труд індывiду-
альная праца

індiкт *ист.* iндыкт *м.*

iнженэ́рно-тэхні́ческие рабо́т-
ники (ИТР) iнжыне́рна-тэхні́чныя
рабо́тнікі (ИТР)

и́нициа́л и́ніцыя́л *м.*

и́нициатiва iніцыяты́ва *ж.*

и́нициатiвная гру́ппа iніцыяты́ў-
ная гру́па

и́нициатiвная iнформа́ция ар-
хiва iніцыяты́ўная iнфарма́цыя
архiва

и́нициатiвность iніцыяты́ўнасць *ж.*

и́нициатiвный дакумэ́нт iніцыя-
ты́ўны дакумэнт

и́нициа́тор iніцыя́тар *м.*

и́нициа́торский iніцыя́тарскі

и́нкáссо *фин., нескл.* iнкáса *ср.*

и́нкáссовый iнкáсавы

и́нострáнная валю́та заме́жная
валю́та

и́нострáнная диплома́тия за-
ме́жная дыплама́тыя

и́нострáнное ве́домство заме́ж-
нае ве́дамаства

и́нострáнный заме́жны

и́нспекти́рование iнспектава́нне
ср.;

и. архiвных учрежде́ний iн-
спектава́нне архiўных устаноў

и́нспекти́рованный iнспектава́ны

и́нспекти́ровать iнспектава́ць

и́нспекто́р iнспекта́р *м.*

и́нспекто́рский iнспекта́рскі

и́нспеќция iнспеќцыя *ж.;*

госуда́рственная и.

дзяржа́ўная iнспеќцыя;

*и. по ка́честву iнспеќцыя па
я́касцi;*

и. труда́ iнспеќцыя пра́цы;

*санита́рная и. сани́тарная iнс-
пеќцыя*

и́нста́нция iнста́нцыя *ж.*

и́нструкта́ж iнструкта́ж, -жу́ *м.*

и́нструкти́вное пи́сьмо iнструк-
ты́ўнае пи́сьмо

и́нструкти́вные указа́ния iнс-
рукты́ўныя ўказа́ннi

и́нструкти́вный iнструкты́ўны

и́нструкти́рование iнструктава́н-
не *ср.*

и́нструкти́рованный iнструкта-
ва́ны

и́нструкти́ровать iнструктава́ць

и́нстру́ктор iнстру́ктар *м.*

и́нстру́кторский iнстру́ктарскі

и́нструкци́онная ка́рта передо-
во́го о́пыта труда́ iнструкцы́йная

ка́рта перадаво́га во́пыту пра́цы

и́нструќция iнструќцыя *ж.;*

*и. по делопроизво́дству iнс-
руќцыя па справаво́дству;*

*и. по охра́не труда́ iнстру́кцыя
па ахо́ве пра́цы;*

*и. по эксплуата́ции ЭВМ iнс-
тру́кцыя па эксплуата́цыи ЭВМ;*

*служе́бная и. службо́вая iнс-
тру́кцыя*

и́нтегри́рованная систе́ма обра-
бо́тки те́кстов iнтэграва́ная сiс-
те́ма апрацо́ўкі тэкстаў

и́нтелле́кт iнтэле́кт, -ту́ *м.*

и́нтеллектуа́льность iнтэлекту-
а́льнасць *ж.*

и́нтеллектуа́льный iнтэлекту-
а́льны

и́нтенси́вно iнтэ́нсіўна

інтэнсіўнасць інтэнсіўнасць ж.;
и. пользования архивными документами інтэнсіўнасць карыстання архіўнымі дакументамі;
и. труда інтэнсіўнасць працы
інтэнсіўны інтэнсіўны
інтэнсіфікацыя інтэнсіфікацыя ж.;
и. производства інтэнсіфікацыя вытворчасці
інтэнсіфіцыраваны інтэнсіфікаваны
інтэнсіфікаваць інтэнсіфікаваць
інтэрвал інтэрвал, -лу м;
межстрочный и. міжрадкавы інтэрвал
інтэрв'ю інтэрв'ю *ср.*
інтэрэс м. цікавасць ж.; інтарэс, -су м.
інтэрпол'яцыя інтэрпал'яцыя ж.
інтэрпрэтацыя інтэрпрэтацыя ж.;
и. документа інтэрпрэтацыя дакумента;
и. законов інтэрпрэтацыя законаў
інфарматыўнасць інфарматыўнасць ж.;
и. архивной описи інфарматыўнасць архіўнага вопісу;
и. архивного фонда інфарматыўнасць архіўнага фонду
інфарматыўны інфарматыўны
інфарматыка інфарматыка ж.
інфармацыйная база інфармацыйная база
інфармацыйная карта інфармацыйная карта
інфармацыйная картотека документов інфармацыйная картатэка дакументаў
інфармацыйная картонка інфармацыйная картка
інфармацыйная патрэбнасць інфармацыйная патрэбнасць (патрэба)
інфармацыйная служба інфармацыйная служба

інфармацыйная справка інфармацыйная даведка
інфармацыйна-вылічальны-ны центр (ИВЦ) інфармацыйна-вылічальны цэнтр (IBLC)
інфармацыйнае бюро інфармацыйнае бюро
інфармацыйнае абеспэчэнне інфармацыйнае забеспячэнне
інфармацыйнае сведчэнне інфармацыйнае паведамленне
інфармацыйна-поіскавая сістэма архіва (ИПСА) інфармацыйна-пошукавая сістэма архіва (ИПСА)
інфармацыйна-поіскавы тэзаўрус інфармацыйна-пошукавы тэзаўрус
інфармацыйна-поіскавы язык (ИПЯ) інфармацыйна-пошукавая мова (ИПМ)
інфармацыйна-раз'ясніцельнае пісьмо інфармацыйна-рас тлумачальнае пісьмо
інфармацыйна-справочнае абеспэчэнне інфармацыйна-даведачнае забеспячэнне
інфармацыйны аналіз ретроспектывной дакументной інфармацыі інфармацыйны аналіз рэтраспектывнай дакументнай інфармацыі
інфармацыйны бюлетэнь інфармацыйны бюлетэнь
інфармацыйны дакумент учреждения інфармацыйны дакумент установы
інфармацыйны запыт інфармацыйны запыт
інфармацыйны лісток інфармацыйны лісток
інфармацыйны обзор інфармацыйны агляд
інфармацыйны падход в архивоведении інфармацыйны падыход у архівазнаўстве
інфармацыйны поиск інфармацыйны пошук

информацио́нный фонд інфармацыйны фонд

информация інфармацыя ж;

библиографическая и. библиографичная інфармацыя;

вторичная документная и. архивов другая дакументная інфармацыя архіваў;

входная и. уваходная інфармацыя;

выходная и. выхадная інфармацыя;

газетная и. газётная інфармацыя;

документная и. дакументная інфармацыя;

звуковая и. гукавая інфармацыя;

изобразительная и. выяўленчая інфармацыя;

инициативная и. архива ініцыятыўная інфармацыя архіва;

и. о деятельности организации інфармацыя аб дзейнасці арганізацыі;

и. о ревизиях інфармацыя аб рэвізіях;

и. о совершенствовании оплаты труда інфармацыя аб удасканаленні аплаты працы;

и. о трудовой дисциплине інфармацыя аб працоўнай дысцыпліне;

кодированная и. кадыраваная інфармацыя;

научно-техническая и. (НТИ) навукова-тэхнічная інфармацыя (НТИ);

нормативно-справочная и. нарматыўна-даведачная інфармацыя;

оперативная (действующая) документная и. аператыўная (дзейная) дакументная інфармацыя;

первичная документная и. архива першасная дакументная інфармацыя архіва;

ретроспективная документная и. рэтраспектыўная дакументная інфармацыя;

реферативная и. реферативная інфармацыя;

речевая и. моўная інфармацыя;

текстовая и. тэкставая інфармацыя;

технико-экономическая и. (ТЭИ) тэхніка-эканамічная інфармацыя (ТЭИ);

учётная и. уліковая інфармацыя

информбюро *нескл.* (информационное бюро) інфармбюро *ср.* (інфармацыйнае бюро)

информирование інфармаванне *ср.*

информированность інфармаванасць ж.

информированный інфармаваны

информировать інфармаваць

информироваться інфармавацца

инфраструктура інфраструктура ж.

ипотека эк. (вид залога) іпатэка ж.

ИПСА см. информацио́нно-поисковая система архива

ИПЯ см. информацио́нно-поисковый язык

искаженный текст скажоны тэкст
исключать выключаць; **выводzić**; (*изымать*) знімаць

исключение выключэнне *ср.*

исключённый выключаны

исключить выключыць; **вывесці**;

(*изъять*) зняць

исковое заявление іскавая заява

искусство мастацтва *ср.*;

графическое и. графічнае мастацтва;

изобразительное и. выяўленчае мастацтва;

прикладное и. прыкладное мастацтва

искусствоведение мастацтвазнаўства *ср.*

исполнение выкананне *ср.*;

во и. у мѣтах выканання;
и. **договора** выкананне дагавора;
и. **документа** выкананне дакумента;
и. **долга** выкананне абавязку;
и. **законов** выкананне законаў;
и. **приказа** выкананне загада;
и. **службных обязанностей** выкананне службовых абавязкаў;

к исполнению да выканання
исполненный документ выкананы дакумент
исполнимость выканальнасць ж.
исполнимый выканальны
исполнитель выканальца м., выканавец м.;

ответственный и. адказны выканальца

исполнительная власть выканальчая ўлада
исполнительная надпись выканальчы надпіс
исполнительная функция выканальчая функцыя
исполнительница выканальца ж.
исполнительно-распорядительный выканальча-распарадчы
исполнительность стараннасць ж., спраўнасць ж., акуратнасць ж.
исполнительные документы выканальчыя дакументы
исполнительный аппарат выканальчы апарат
исполнительный комитет выканальчы камітэт
исполнительный лист выканальчы ліст
исполнительный орган выканальчы орган
исполнительный работник старанны (спраўны, акуратны) работнік
исполнительская дисциплина выканальніцкая (выканальчая) дысцыпліна
исполнительский архивный ка-

талог (содержащий имена исполнителей произведений в звукозаписи) архіўны каталог выканальцаў
исполнить выканаць
исполнять выконваць
исполняющий 1. які (што) выконвае; 2. *прил.* выконваючы; *сущ.* выканавец м.;

и. **должность** выконваючы абавязкі (выканавец абавязкаў);

и. **обязанности** выконваючы абавязкі (выканавец абавязкаў)

использование выкарыстанне ср.;
и. **архивных документов** выкарыстанне архіўных дакументаў;

и. **в корыстных целях** выкарыстанне ў карыслівых мѣтах;

и. **документальных материалов** выкарыстанне дакументальных матэрыялаў;

и. **должностного положения** выкарыстанне службовага становішча

использованный выкарыстаны, скарыстаны; ужыты

использовать выкарыстаць, скарыстаць; ужыць

использоваться выкарыстоўвацца, скарыстоўвацца; ужывацца

исправить (устранить недостатки) выправіць; (внести поправки) паправіць

исправиться выправіцца

исправление ср. 1. выпраўленне ср.; папраўка ж.; 2. (обязанности) выкананне ср.

исправленный выпраўлены; папраўлены

исправлять 1. (устранять недостатки) выпраўляць; (вносить поправки) правіць; 2. (обязанности) выконваць

исправность спраўнасць ж.

исправный спраўны

испытание выпрабаванне ср.

испытательный срок выпрабавальны тэрмін

иссле́дование даследаванне *ср.*;
и. документа даследаванне
дакумента;

ко́мплексное и. ко́мплекснае
даследаванне

иссле́дованный даследаваны

иссле́дователь даследчык *м.*

иссле́довательница даследчы-
ца *ж.*

иссле́довательский даследчы

иссле́довать даследаваць

иссле́доваться даследавацца

исте́кать (о времени) мінаць, кан-
чацца

исте́кший (прошедший) мінулы; (*о*
дне) учара́шні; (*о сроке*) скончаны;

в исте́кшем году́ у мінулым
го́дзе

исте́чение (окончание) сканча́нне
ср., заканча́нне *ср.*;

до исте́чения сро́ка да скан-
ча́ння (заканча́ння) тэ́рміну;

за исте́чением сро́ка з пры-
чы́ны сканча́ння тэ́рміну;

и. полномо́чий сканча́нне паў-
намо́цтваў;

и. сро́ка трудо́вого догово́ра
заканча́нне тэ́рміну працо́ўнага
дагаво́ра

и́стинный смысл документа са-
праў́ды сэнс дакумента

и́сторик гіста́рык *м.*

и́сторик-архиви́ст гіста́рык-архі-
віст *м.*

**и́стори́ко-летопи́сное произве-
де́ние** гістары́чна-летапі́сны твор

и́сторио́граф гістарыё́граф *м.*

и́сториографиче́ский гістарыя-
графі́чны

и́сториогра́фия гістарыягра́фія *ж.*

и́сторическая библиогра́фия

гістары́чная бібліягра́фія

и́сторическая геогра́фия гіста-
ры́чная геагра́фія

и́сторическая метроло́гия гіс-
тары́чная метрало́гія

и́сторическая спра́вка гістары́ч-
ная даве́дка

и́сторическая хроноло́гия гіста-
ры́чная хрэнало́гія

и́сторически гістары́чна

и́сторические усло́вия гістары́ч-
ныя ўмо́вы

и́сторический архі́в гістары́чны
архі́ў

и́сторический докуме́нт гіста-
ры́чны дакуме́нт

и́сторический исто́чник гіста-
ры́чная крыні́ца

и́сторический обо́р гістары́чны
агла́д

и́сторичность гістары́чнасць *ж.*

и́стория гіста́рыя *ж.*;

дре́вняя и. старажы́тная гіста́-
рыя;

и. архі́вного де́ла гіста́рыя
архі́ўнай спра́вы;

и. Бело́руссии гіста́рыя Бе-
ла́русі;

и. пи́сьма гіста́рыя пи́сьма;

и. сре́дних веко́в гіста́рыя ся-
рэ́дніх вяко́ў;

но́вая и́стория но́вая гіста́рыя

исто́чник *м.* крыні́ца *ж.*;

архі́вный и. архі́ўная крыні́ца;

досто́верный и. даклад́ная
крыні́ца;

и́сторический и. гістары́чная
крыні́ца;

исто́чники комплектова́ния
архі́вов, крыні́цы камплекта-
ва́ння архі́ваў;

исто́чники комплектова́ния
вы́борочного приё́ма крыні́цы
камплектава́ння вы́барачнага
прыё́му;

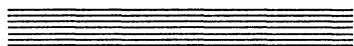
исто́чники комплектова́ния
по́льного приё́ма крыні́цы кам-
плектава́ння по́ўнага прыё́му;

**исто́чники те́кста [изображе́-
ния]** публи́куемого документа
крыні́цы те́ксту [адлюстрава́н-
ня] дакумента, які публи́куецца

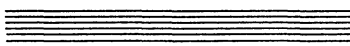
источникове́дение крыні́цазнаў-
ства *ср.*

источниковедческая критика
критичназнаўчая крытыка
источниковедческий подход в
архивоведении критичназнаўчы па-
дыход у архівазнаўстве
истребование выпатрабаванне ср.
и. документов выпатрабаванне
дакументаў
истребованный выпатрабаваны
истребовать выпатрабаваць; за-
патрабаваць
исходить (основываться на чём-
либо) зыходзіць, выходзіць;
и. из достоверных источни-
ков, зыходзіць з дакладных
крыніц;
и. из предположения зыхо-
дзіць з меркавання
исходный зыходны
исходящая сущ., канц. выход-
ная ж.
исходящее письмо выходнае
пісьмо
исходящие бумаги выходныя па-
перы
исходящий документ выходны
дакумент
исходящий номер документа
выходны нумар дакумента
исчерпать вычарпаць

исчерпывающе вычарпальна
исчерпывающий прил. вычар-
пальны
исчисление ср. падлік, -ку м., пад-
лічванне ср., лічэнне ср.; вылічэн-
не ср., вылічванне ср.
исчисленный падлічаны; выліча-
ны
исчислить (сосчитать) падлі-
чыць; (высчитать) вылічыць
исчислять (сосчитывать) падліч-
ваць, падлічаць, лічыць; (высчи-
тывать) вылічваць, вылічаць
итог 1. (результат) вынік, -ку м.; 2.
бухг. падрахунак, -нку м.;
в итоге у выніку; бухг. разам;
подводить итоги падводзіць
вынікі; бухг. падводзіць падра-
хунак
итого разам, усяго
итоговая запись падагульняльны
запіс
итоговый 1. (общий) агульны; бухг.
падрахунаквы; 2. (обобщающий)
падагульняльны
ИТР см. инженерно-техничес-
кие работники
ищущий 1. які (што) шукае; 2. прил.
шукальны; (заискивающий) ліслівы,
падлізлівы

К

кабалá кабалá ж.;
долговáя к. даўгавáя кабалá
кабалить закабальцяць, кабалиць
кабальный договор кабальны да-
гавор
кабiна кабiна ж.
кабинéт¹ (помещение) кабiнёт м.
кабинéт² (правительство) кабiнёт м.;

к. министрoв кабiнёт мiнiстраў
кабинéтный кабiнётны
кабинéтский кабiнэцкi
кавычки мн. двукóссе ср.;
в кавычках у двукóсsi
кадáстр кадáстр, -ру м.
кадр (кино, фото) кадр м.;
заглáвный к. микрофотокóпии

загалóвачны кадр мікрафота-
копіі;

монта́жный к. манта́жны кадр

кадрові́к кадраві́к *м.*

кадровый кадравы

ка́дры ка́дры *ед. нет.;*

к. интеллиге́нции ка́дры інтэ-
ліге́нцыі;

**к. квалифи́цированных рабо́-
чих** ка́дры кваліфікава́ных ра-
бо́чых;

национа́льные к. нацыяна́ль-
ныя ка́дры;

руководя́щие к. кіраўні́цкія
ка́дры;

техні́ческие к. тэхні́чныя ка́д-
ры;

хозяйственны́е к. гаспада́р-
чыя ка́дры

календа́рный калянда́рны

календа́рь калянда́р *м.*

календа́рь–ежедне́вник калян-
да́р–штодзе́ннік *м.*

каллигра́фически калігра́фічна

каллигра́фический калігра́фічны

каллигра́фия калігра́фія *ж.*

ка́лька ка́лька *ж.*

калькі́рование калькава́нне *ср.*

калькі́рованный калькава́ны

калькі́ровать калькава́ць

калько́граф калько́граф *м.*

калькогра́фия калькагра́фія *ж.*

калькули́рованный калькулява́ны

калькули́ровать калькулява́ць

калькуля́тор калькуля́тар *м.*

калькуля́ционные расче́ты каль-
куля́цыйныя разлі́кі

калькуля́ционный калькуля́цыйны

калькуля́ция калькуля́цыя *ж.;*

отче́тная к. справазда́чная
калькуля́цыя;

сме́тная к. кашта́рысна́я каль-
куля́цыя

ка́мера ка́мера *ж.;*

дезинфекци́онная к. дэзін-
фекцы́йная ка́мера;

к. хране́ния ка́мера захо́вання;

скры́тая к. скры́тая ка́мера

кандида́т кандыда́т *м.;*

к. в депута́ты кандыда́т у дэ-
пута́ты;

к. истори́ческих нау́к канды-
да́т гістары́чных навук;

к. на вака́нтную до́лжность
кандыда́т на вака́нтную паса́ду

кандида́тский кандыда́цкі

кандидату́ра кандыдату́ра *ж.*

канони́ческий текст кана́нічны тэкст

канце́лярия канцыля́рыя *ж.*

канце́лярская кни́га канцыля́р-
ская кні́га

канце́лярский самоучи́тель кан-
цыля́рскі самавучы́цель

канце́лярский язы́к канцыля́р-
ская мо́ва

канце́лярско–делово́й стиль

канцыля́рска–дзела́вы стыль

**канцтова́ры (канце́лярские то-
ва́ры)** канцтава́ры *мн.* (канцыля́р-
скія тавара́ы)

**капвложе́ния (капита́льные вло-
же́ния)** капукладанні (капіта́льныя
ўкладанні)

капита́льно капіта́льна

капита́льность капіта́льнасць *ж.*

капита́льный капіта́льны

каранда́ш каранда́ш *м.,* ало́вак *м.*

каранда́шный каранда́шны, ало́ў-
кавы

каре́тка техн. карэ́тка *ж.*

карикату́ра карыкату́ра *ж.*

карику́рист карыкатуры́ст *м.*

карику́рный карыкату́рны

ка́рта ка́рта;

геогра́фическая к. геагра́фіч-
ная ка́рта;

индивидуа́льная к. індывиду-
а́льная ка́рта;

инструкци́онная к. передо-
во́го о́пыта тру́да інструкцы́й-
ная ка́рта перадаво́га во́пыту
пра́цы;

информаци́онная к. інфарма-
цы́йная ка́рта;

к. фотографии рабочего дня карта фатаграфіі рабочага дня;
к. хронометража́ карта хрона-
метражу́;
к. эскизов карта эскізаў;
комплектóвочная к. камплек-
тава́льная карта́;
**лимитная к. (лимитно-забо́р-
ная к.)** лімітная карта (лімітна-
забо́рная карта);
**перфорациóнная к. (перфо-
карта)** перфарацы́нная карта́
(перфакарта);
регистрациóнная к. рэгістра-
цы́нная карта́;
топографическая карта тапа-
графі́чная карта́

карта-заместитель карта-замя-
шча́льнік ж.

карте́ль эк. картэ́ль м.

карти́на карці́на ж.

карти́нный карці́нны

картогра́мма картагра́ма ж.

карто́граф картóграф м.

картографи́рование картаграфа-
ва́нне ср.

картографи́рованный картагра-
фава́ны

картографи́ровать картаграфа-
ва́ць

картографическая документация

картаграфі́чная дакумента́цыя

картогра́фия картагра́фія ж.

картодиагра́мма картадыягра́ма ж.

карто́н кардо́н, -ну м.

картонирование карданава́нне ср.;

к. де́л карданава́нне спраў

картоте́ка картатэ́ка ж.;

автоматизированная к. аўта-
матызава́ная картатэ́ка;

бухгалтерская к. бухгалтар-
ская картатэ́ка;

**информациóнная к. докумён-
тов** інфармацы́нная картатэ́ка
дакументаў;

к. абонéнтов картатэ́ка аба-
не́нтаў;

**к. документальных материá-
лов** картатэ́ка дакумента́льных
матэрыялаў;

**к. изобретений и рационали-
за́торских предложений** кар-
татэ́ка вынахо́дак і рацыяна-
ліза́тарскіх прапаноў;

**к. контро́ля исполне́ния доку-
мёнтов** картатэ́ка контро́лю
выканання́ дакументаў;

к. по личному составу кар-
татэ́ка па асабо́вым скла́дзе;

к. темáтики иссле́дований кар-
татэ́ка тэма́тыкі дасле́даванняў;

к. техни́ческих нови́нок кар-
татэ́ка тэхні́чных навіна́к;

к. учёта и регистра́ции кар-
татэ́ка ўлі́ку і рэгістра́цыі;

контро́льно-спра́вочная к.
кантро́льна-даве́дачная карта-
тэ́ка;

системати́ческая к. сістэма-
ты́чная картатэ́ка;

тематическая к. тэма́ты́чная
картатэ́ка

картоте́карь картатэ́кар м.

картоте́чный шкаф картатэ́чная
ша́фа

карточка ка́ртка ж.;

абонéнтская к. абане́нцкая
ка́ртка;

визитная к. візі́тная ка́ртка;

инвентáрная к. інвентáрная
ка́ртка;

информациóнная к. інфарма-
цы́нная ка́ртка;

к. архивной о́писи ка́ртка ар-
хі́ўнага во́пису;

к. архивного фо́нда ка́ртка ар-
хі́ўнага фо́нду;

**к. системати́ческого катало́-
га** ка́ртка сістэма́тычнага ката-
ло́га;

к. фо́нда ка́ртка фо́нду;

катало́жная к. катало́жная
ка́ртка;

кодификациóнная к. кадыфі-
кацы́нная ка́ртка;

контрольная к. кантрóльная кáртка;
кредитная к. крэды́тная кáртка;
личная к. асабо́вая кáртка;
перфорационная к. перфара-
 цыйная кáртка;
почтовая к. пашто́ўка ж;
регистрационная к. рэгістра-
 цыйная кáртка;
регистрационно-контроль-
ная к. (РКК) рэгістрацыйна-
 кантрóльная кáртка (РКК);
тематическая к. тэматы́чная
 кáртка;

учётная к. уліко́вая кáртка;

фондовая к. фónдавая кáртка
карточная архивная опись кар-
тавы архіўны вопіс
карточная форма описи карт-
кавая фóрма вопісу
карточный способ системати-
зации дел кáрткавы спóсaб сiстэ-
 матыза́цыі спраў
касса кáса ж.;

к. взаимопомощи кáса ўзаема-
 дапамóгі

кассация (выделение документов
к уничтожению) касáцыя ж.

кассета касéта ж.

кассир касiр м.

кассовое устройство кáсавы
 апа́ра́т

кассовый документ кáсавы да-
 куméнт

кассовый ордер кáсавы о́рдэр

кассовый чек кáсавы чэк

каталог каталóг м.;

архивный к. архіўны каталóг;

географический архивный к.
 геаграфiчны архіўны каталóг;

журнальный архивный к.

журна́льны архіўны каталóг;

именной архивный к. iмяны́
 архіўны каталóг;

исполнительский архивный к.
 (содержащий имена исполни-
 телей произведений в звуко-

записи) архіўны каталóг вы-
 канаўцаў;

к. архивных фондов каталóг
 архіўных фónдаў;

к. документальных материа-
лов каталóг дакументальных
 матэрыялаў;

к. периодических кинопроиз-
ведений каталóг перыяды́чных
 кiнатво́раў;

объектный к. абéктны каталóг

предметно-тематический к.
 прадмéтна-тэматы́чны ката-
 лóг

предметный архивный к.
 прадмéтны архіўны каталóг;

систематический архивный к.
 сiстэматы́чны архіўны каталóг;

системный к. сiстэмны ка-
 талóг;

тематический архивный к.
 тэматы́чны архіўны каталóг;

фильмовый архивный к.
 фiльмавы архіўны каталóг;

фондовый к. фónдавы ката-
 лóг;

хронологический архивный к.
 храналагiчны архіўны ката-
 лóг;

хронологический к. кино-
фильмов храналагiчны каталóг
 кiнафiльмаў;

центральный фондовый к.
 цэнтрaльны фónдавы каталóг

каталогизатор каталагiза́тар м.

каталогизация каталагiза́цыя ж.;

к. архивных документов ката-
 лагiза́цыя архіўных дакумэнтаў

каталогизировать каталагiзава́ць
каталогизироваться каталагiза-
 ва́цца

каталожная карточка каталóж-
 ная кáртка

каталожный каталóжны

категория катэго́рыя ж.;

возрастная к. узрóставая ка-
 тэго́рыя;

к. архівного ф́онда катэго́-
рыя архіўнага ф́онду
каучу́ковый штéмпель каўчу́ка-
вы штéмпель
ка́чественно якасна
ка́чественность якаснась ж.
ка́чественный якасны
ка́чество ср. якась ж.;
в ка́честве у якасьі;
деловые ка́чества дзелавы́я
якасьі;
к. проду́кции якась праду́кцыі;
к. това́ров якась тавараў;
к. труда́ якась пра́цы
КБ см. констру́кторское бюро́
квалификаци́онная комиссия
квалі́фікацыйная камісія
квалификаци́онный квалі́фіка-
цыйны
квалифика́ция квалі́фікацыя ж.;
к. догово́ра квалі́фікацыя да-
гавора;
к. рабо́тников квалі́фікацыя
рабо́тникаў
квалифици́рованный труд квалі́-
фікава́ная пра́ца
квалифици́ровать квалі́фікава́ць
квалифици́роваться квалі́фіка-
ва́цца
квартáл квартáл м.
квартáльный квартáльны
кварти́рные суш. (деньги) кватэ́р-
ныя ед. нет
квартироу́ъемщик кватэ́ранай-
ма́льнік м.
квитáncia ж. квітáncia ж., квіто́к м.;
почто́вая к. пашто́вая квітáн-
цыя (пашто́вы квіто́к)
кво́рум кво́рум, -му м.
кво́та эк. кво́та ж.
КЗоТ см. Ко́декс зако́нов о тру́де
кинематогра́фическая ле́нта кі-
нематогра́фічная стужка
кинематогра́фия кінематогра́фія ж.
киноа́льмана́х кінаа́льмана́х м.
киноаппара́т кінааппара́т м.

киноаппара́тура кінааппара́ту-
ра ж.
киноа́рхив кінаа́рхіў м.
киновéдение кіназна́ўства ср.
киновéдческий кіназна́ўчы
кинодокуме́нт кінадакуме́нт м.
кинодокуме́нталист кінадаку-
ментали́ст м.
кинодокуме́нталистика кінада-
кументали́стыка ж.
киножурна́л кіначасо́піс м.
киноинформáция кінаінфарма́-
цыя ж.
кинока́др кінака́др м.
кинокопи́ровальный кінакапі́ра-
ва́льны
киноле́нта кінастужка ж.
киноле́топись ж. кінале́тапіс, -су м.
киноо́черк кінао́чыск м.
киноплёнка кінаплёнка ж.
кинопрое́ктор кінапрае́ктар м.
кинопроизве́дение ср. кінатво́р м.;
периоди́ческое к. перыяды́чны
кінатво́р
киносъёмное обору́дование
кіназдыма́льнае абсталява́нне
киносю́жет кінасю́жэт м.
киноте́ка кінате́ка ж.
киноуста́новка кінаўстано́ўка ж.
кинофи́льм кінафи́льм м.
кинофотофонодокуме́нтация кі-
нафотафонадакуме́нтацыя ж.
кинохро́ника кінахро́ніка ж.
кислóтность кіслóтнась ж.;
к. бума́ги кіслóтнась папе́ры
клавиату́ра клавиату́ра ж.
кла́виша кла́виша ж.
класс клас м.;
к. усло́вной эквивале́нтности
ключе́вых слов клас умоўнай
эквивале́нтнасці ключе́вых слоў
классифика́тор класіфіка́тар м.;
к. информáции по ка́драм кла-
сіфіка́тар інфарма́цыі па ка́драх;
к. (словáрь) по́исковых на-
правле́ний (в ЭВМ) класіфіка́-

тар (слоўнік) пошукавых на-
прамкаў
**классификаціонная схэма ка-
талога** класіфікацыйная схэма ка-
талога
классификаціонный индекс кла-
сіфікацыйны індэкс
классификация класіфікацыя ж.;
генетическая к. документов
генетычная класіфікацыя да-
кумэнтаў;
десятичная к. дзесятковая
класіфікацыя;
иерархическая к. іерархічная
класіфікацыя;
**иерархическо-дескриптор-
ная к.** іерархічна-дэскрыптар-
ная класіфікацыя;
индивидуальная к. індывіду-
альная класіфікацыя;
к. архивных фондов класіфі-
кацыя архіўных фондаў;
**к. документальных материа-
лов** класіфікацыя дакументаль-
ных матэрыялаў
к. документной информации
класіфікацыя дакументнай ін-
фармацыі;
к. документов класіфікацыя
дакумэнтаў;
к. исторических источников
класіфікацыя гістарычных кры-
ніц;
**к. сведений из документаль-
ных материалов** класіфікацыя
звэстак з дакументальных ма-
тэрыялаў;
линейная к. лінейная класіфі-
кацыя;
многоаспектная к. многаас-
пектная класіфікацыя;
национальная к. нацыяналь-
ная класіфікацыя;
одноаспектная к. аднааспект-
ная класіфікацыя;
отраслевая к. галіновая класі-
фікацыя;
систематическая к. документ-

ной информации сістэматыч-
ная класіфікацыя дакументнай
інфармацыі;
уникальная к. унікальная кла-
сіфікацыя;
фасетная к. (многоаспектная
классификация документной
информации) фасэтная класі-
фікацыя
классифицирование класіфіка-
ваньне *ср.*
классифицировать класіфіка-
ваць
классифицироваться класіфіка-
вацца
клеевой клеявы
клеение клеёнае *ср.*
клеенный клеёны
клеить клеіць
клей клей, клею *м.*
климат клімат, -ту *м.*;
к. доверия клімат даверу;
морально-психологический к.
маральна-псіхалагічны клімат
клиринг фин. (система безденеж-
ных расчётов) клірынг, -гу *м.*
клиринговый фин. клірынгавы
ключевое слово ключавое слова
ключевой ключавы
книга кніга ж.;
адресная к. адрасная кніга;
актовая к. актавая кніга;
инвентарная к. інвентарная
кніга;
канцелярская к. канцэлярская
кніга;
к. адресов и телефонов кніга
адрасоў і тэлефонаў;
к. отзывов и предложений
кніга водзваў і прапаноў;
к. поступлений документов
кніга паступленьняў дакумэнтаў;
к. почёта кніга пашаны;
к. регистрации проектов кніга
рэгістрацыі праектаў;
к. технического контроля кні-
га тэхнічнага кантролю;

к. учёта и описания фонофотодокументов кніга ўліку і апісання фонафотадакументаў;
к. учёта кинодокументов кніга ўліку кінадакументаў;

к. учёта микрофильмов кніга ўліку мікрафільмаў;

к. учёта поступлений документов кніга ўліку паступленняў дакументаў;

к. учёта поступлений, страхового фонда кніга ўліку паступленняў страхавога фонду;

к. учёта технических документов кніга ўліку тэхнічных дакументаў;

печатная к. друкаваная кніга;

разносная к. разносная кніга;

рукописная к. рукапісная кніга;

шнуровая к. шнуравая кніга

книговедение кнігазнаўства *ср.*

книговедческий кнігазнаўчы

книгоиздатель кнігавыдавец *м.*

книгоиздательский кнігавыва-
вецкі

книгопечатание кнігадрукаванне *ср.*

книгохранилище кнігасховішча *ср.*

книжка кніжка *ж.*;

заборная к. заборная (наборная) кніжка;

записная к. запісная кніжка;

зачётная к. заліковая кніжка;

к. изобретений кніжка вынаход-
дак;

лимитированная чёковая к. лімітаваная чэкавая кніжка;

расчётная к. разліковая кніжка;

сберегательная к. ашчадная
кніжка;

трудовая к. працоўная кніжка

книжная архивная опись кніжны
архіўны вопіс

книжная графика кніжная графіка

книжная миниатюра кніжная мі-
ніяцюра

книжная форма публикации

кніжная форма публікацыі

книжный кніжны

код код *м.*;

идентификационный к. ідэн-
тыфікацыйны код;

цифровой к. лічбавы код

кодекс кодэкс *м.*;

трудовой к. працоўны кодэкс

Кодекс законов о труде (КЗоТ)

Кодэкс законаў аб працы (КЗаП)

кодикология кадзікалогія *ж.*

кодировальный кадзіравальны

кодирование кадзіраванне *ср.*;

к. типовых текстов кадзіра-
ванне тыпавых тэкстаў

кодированная информация

кадзіраваная інфармацыя

кодированный кадзіраваны

кодировать кадзіраваць

кодироваться кадзіравацца

кодировщик кадзіравальнік *м.*

кодификатор кадыфікатар *м.*

кодификационная карточка ка-
дыфікацыйная картка

кодификационный кадыфікацый-
ны

кодификация кадыфікацыя *ж.*;

к. права кадыфікацыя права;

научная к. навуковая кады-
фікацыя

кодифицировать кадыфікаваць

кодовый кодавы

коленкор каленкор, -ру *м.*

коленкоровый каленкоравы

количественно колькасна

количественное соотношение

колькасныя суадносіны

количественный колькасны

количество *ср.* колькасць *ж.*

коллекгиально калегіяльна

коллекгиальное управление ка-
легіяльнае кіраванне

коллекгиальность калегіяльнасць *ж.*;

к. в руководстве калегіяль-
насць у кіраўніцтве

коллекгиальный калегіяльны

коллѣгия калѣгія ж.

коллектив калектыѳ м.;

авторский к. аўтарскі калектыѳ

коллективная жалоба калектыѳ-ная скарга

коллективно калектыѳна

коллективное заявление калек-тыѳная заява

коллективность калектыѳнасць ж.;

к. руководства калектыѳнасць кіраўніцтва

коллективный договор калек-тыѳны дагавор

коллективный заработок калек-тыѳны заробаток

коллективный патент калек-тыѳны патэнт

коллектор калектар м.;

библиотечный к. бібліятэчны калектар

коллекторный калектарны

коллекционер калекцыянѳр м.

коллекционирование калекцыя-наванне ср.

коллекционировать калекцыяна-ваць

коллекционная опись калекцыѳ-ны вопіс

коллекционный калекцыѳны

коллекция калекцыя ж.;

архивная к. архіўная калекцыя;

к. документальных матеріа-лов калекцыя дакументальных матэрыялаў;

к. рукописей (документов) ка-лекцыя рукапісаў (дакументаў);

специализированная к. спе-цыялізаваная калекцыя;

частная к. прыватная калекцыя

колонка ж. (столбец) слупок м.;

калонка ж.

командирование камандзіраван-не ср.

командированный камандзіраваны

командировать камандзіраваць

командировка 1. (действие) ка-мандзіраванне ср., камандзіроўка

ж.; 2. (поездка, поручение, удо-стоверение) камандзіроўка ж.

командировочное удостове-рение камандзіровачнае пасвѣдчан-не

командировочные деньги ка-мандзіровачныя грошы

командировочный суц. каман-дзіровачны м.

командный файл камандны файл

комбинированная (смѣшанная) система организации техниче-ских документальных матеріа-лов камбінаваная (змѣшаная)

система организации техниче-ских документальных матэрыялаў

комбинированный указатель

камбінаваны паказальнік

комендант комендант м.

комендантский коменданцкі

комиссионер камісіянѳр м.

комиссионерский камісіянѳрскі

комиссия камісія ж.;

архивная к. архіўная камісія;

аттестационная к. атэстацый-ная камісія;

инвентаризационная к. інвен-тарызацыйная камісія;

квалификационная к. кваліфі-кацыйная камісія;

к. по вопросам труда и быта камісія па пытаннях працы і бы-ту;

к. по назначению пенсий ка-місія па назначэнні пэнсій;

к. по охране труда камісія па ахове працы;

к. по трудовым спорам камісія па працоўных спрэчках;

конфликтная к. канфліктная камісія;

ликвидационная к. ліквідацый-ная камісія;

методическая к. метадычная камісія;

оценочная к. ацэначная камісія;

приемная к. прыёмная камісія;

ревизионная к. рэвізійная камісія;
согласительная к. пагаджальная камісія;
счётная к. падліковая камісія;
экспертная к. экспэртная камісія;
экспертно-методическая к. (ЭМК) экспэртна-метадычная камісія (ЭМК);
экспертно-проверочная к. (ЭПК) экспэртна-правэрачная камісія (ЭПК)
комитент *торг.* камітэнт *м.*
комитентский камітэнцкі
комитет камітэт *м.*;
государственный к. дзяржаўны камітэт;
исполнительный к. выканаўчы камітэт;
к. безработных камітэт беспрацоўных;
организационный к. арганізацыйны камітэт;
профсоюзный к. прафсаюзы камітэт;
районный к. раённы камітэт
комитетский камітэцкі
командита эк. камандзіта *ж.*
командитное общество (*вид хозяйственного объединения*) камандзітнае таварыства
командитный камандзітны
комментарии (*примечания по содержанию*) каментарыі *мн.*
комментарий каментарый, -рыю *м.*
комментирование каментаванне *ср.*
комментировать каментаваць
коммерсант камерсэнт *м.*
коммерсантский камерсэнтскі
коммерция камерцыя *ж.*
коммерческая тайна камерцыйная тайна
коммерческий акт камерцыйны акт
коммерческий банк камерцыйны банк

коммерческий вексель камерцыйны вэксаль
коммерческий директор камерцыйны дырэктар
коммерческий расчёт камерцыйны разлік
коммивояжёр коміваяжор *м.*
коммивояжёрский коміваяжорскі
коммунальный банк камунальны банк
коммутатор камутатар *м.*
коммутаторный камутатарны
коммуникé *нескл.* камюнікэ *ср.*
комната ж. пакой *м.*;
к. отдыха пакой адпачынку
компактно кампактна
компактность кампактнасць *ж.*
компактный кампактны
компактус (*вид стеллажей*) кампактус *м.*
компания кампанія *ж.*;
акционерная к. акцыянерная кампанія;
страховая к. страхавая кампанія
компаньон кампаньён *м.*
компенсационная выплата кампенсацыйная выплата
компенсационный кампенсацыйны
компенсация кампенсацыя *ж.*;
денежная к. грашовая кампенсацыя;
к. за неиспользованный отпуск кампенсацыя за нявыкарыстаны адпачынак (*вóдпуск*);
полная к. поўная кампенсацыя;
частичная к. частковая кампенсацыя
компенсированный кампенсаваны
компенсировать кампенсаваць
компенсироваться кампенсавацца
компетентно кампетэнтна
компетентность кампетэнтнасць *ж.*
компетентный кампетэнтны
компетенция кампетэнцыя *ж.*;
к. архива кампетэнцыя архіва

комплекс комплекс, —су м.;

к. научно-технической документации комплекс наукова-технічної дакументації;

к. фондов архива комплекс фондау архіва

комплексная научно-техническая обработка комплексная наукова-технічна апрацюка

комплексная система управления качеством продукции (КСУКП) комплексная система кіравання якістю прадукції (КСКЯП)
комплексная экспертиза ценности документов комплексная експертиза каштоўнасці дакументаў

комплексно комплексна

комплексное исследование комплекснае даследаванне

комплексность комплекснасць ж.
комплексный архивный фонд устар. комплексны архіўны фонд
комплект камплект м.;

к. кинодокументов камплект кінадакументаў;

к. технических документов камплект тэхнічных дакументаў;

к. фонодокументов камплект фонадакументаў;

к. фотодокументов камплект фотадакументаў

комплектатор камплектатар м.

комплектация камплектацыя ж.

комплектность камплектнасць ж.

комплектный камплектны

комплектование камплектаванне ср.;

к. архива камплектаванне архіва

комплектованный камплектаваны

комплектовать камплектаваць

комплектоваться камплектавацца

комплектовка ж. камплектоўка ж., камплектаванне ср.

комплектующая карта камплектавальная карта

комплектующий камплектавальны

комплектующийся архив, камплектоўны архіў (архіў, які камплектуецца)

комплектующийся архивный фонд камплектоўны архіўны фонд (архіўны фонд, які камплектуецца)

компонент кампанент м.

компонировать кампанавачь

компонование кампанаванне ср.

компонованный кампанаваны

компромисс кампраміс, —су м.

компромиссное решение кампраміснае рашэнне

компромиссный кампрамісны

компьютер камп'ютэр м.;

персональный к. персанальны камп'ютэр

конвенция дипл. канвенцыя ж.;

консульская к. консульская канвенцыя

конверсионный канверсійны

конверсия канверсія ж.;

к. займа канверсія пазыкі

конвэрт канвэрт м.

конвертирование эк. канверсаванне ср.

конвертированный канверсаваны

конвертировать канверсавачь

конвертируемая валюта канверсаваная валюта

конвэртный канвэртны

конвертование канвертаванне ср.

конвертовскрывать канвертаадкрывальнік м., расканвертавальнік м.

конгломерат (форма монополистического объединения) кангламерат, —ту м.

конгресс кангрэс м.;

к. стрóнников мiра кангрэс прыхільнікаў мiру

кондиционер кандыцыянёр м.

кондиционирование кандыцыянаванне ср.

кондициони́рованный кандыцы-янаваны

кондициони́ровать кандыцыянава́ць

кондициони́роваться кандыцыянава́цца

конёчно вядо́ма; (поя́тно) зразуме́ла; (безусловно́) безумо́ўна; (бесспору́) бяспрэ́чна

конёчный (преде́льный) канчатко́вы;

в ко́нечном счёте у канчатко́вым вы́ніку

конкретиза́ция канкрэтыза́цыя ж.
конкретизи́рованный канкрэтызава́ны

конкретизи́ровать канкрэтызава́ць

конкрéтность канкрéтнасць ж.

конкуре́нт канкурэ́нт м.

конкуре́нтный канкурэ́нтны

конкурентоспосóбность канкурэнтаздóльнасць ж.

конкурентоспосóбный канкурэнтаздóльны

конкуре́нция канкурэ́нцыя ж.;

межотраслева́я к. міжгаліно́вая кунку́рэнцыя;

свободна́я к. स्वाбо́дная канку́рэнцыя

конкури́рование канкуры́раванне ср.

конкури́ровать канкуры́раваць

ко́нкурс ко́нкурс, -су м.;

к. на заме́щение до́лжности ко́нкурс на замяшчэ́нне (за́няцце) паса́ды

ко́нкурсная рабо́та ко́нкурсная рабо́та (пра́ца)

ко́нкурсный докуме́нт ко́нкурсны дакуме́нт

консе́нсус кансе́нсус, -су м.

консервативность кансерваты́ўнасць ж.

консервативный кансерваты́ўны

консерва́тор кансерва́тар м.

консервацио́нно-профилакты́-

ческая обрабо́тка кансервацыйна-прафілакты́чная апрацо́ўка

консервацио́нно-реставрацио́нная обрабо́тка кинодокуме́нтов и микрофи́льмов кансервацыйна-рэстаўрацыйная апрацо́ўка кінадакуме́нтаў і мікрафі́льмаў

консерва́ция кансерва́цыя ж.;

к. докуме́нтов кансерва́цыя дакуме́нтаў

консо́рциум эк. (обье́динение) кансо́рцыум м.;

ба́нковский к. ба́нкаўскі кансо́рцыум;

промы́шленный к. прамы́словы кансо́рцыум

конспéкт канспéкт м.

конспекти́вность канспекты́ўнасць ж.

конспекти́вный канспекты́ўны

конспекти́рование канспектава́нне ср.

конспекти́ровать канспектава́ць

конспекти́роваться канспектава́цца

констата́ция канстата́цыя ж.;

к. фа́ктов канстата́цыя фа́ктаў

констати́рование канстатава́нне ср.

констати́ровать канстатава́ць

констати́роваться канстатава́цца

констати́рующая ча́сть канстатава́льная ча́стка

конституцио́нное управле́ние канстытуцыйнае кіраванне

конституцио́нный до́лг канстытуцыйны абавязак

конституцио́нный строй канстытуцыйны лад

конститу́ция канстыту́цыя ж.;

демократи́ческая к. дэмакрати́чная канстыту́цыя;

наро́дно-демократи́ческая к. наро́дна-дэмакрати́чная канстыту́цыя;

советская к. саве́цкая канстыту́цыя

конструкти́вно канструкты́ўна

конструктивность канструктыўнасць ж.

конструктивный канструктыўны

конструкторская документация

канструктарская дакументацыя

конструкторское бюро (КБ)

канструктарскае бюро (КБ)

консульская конвенция кансульская канвенцыя

консульские уставы кансульскія

статуты

консульский патент кансульскі

патэнт

консультант кансультант м.

консультативная секция кансультатывная секцыя

консультация кансультацыя ж.

консультирование кансультаванне ср.

консультировать кансультаваць

консультироваться кансультавацца

контакт кантакт, -ту м.

контекст кантэкст, -ту м.

контекстуальный кантэкстуальны

контингент кантынгент, -ту м.

контингентирование эк. (форма государственного регулирования внешней торговли) кантынгентаванне ср.

контингентированный кантынгентаваны

контингентировать кантынгентаваць

конткоррент фин. кантакарэнт м.

конткоррентный счёт фин. кантакарэнтны рахунак

контракт кантракт м.

контрактация (совокупность контрактов) кантрактацыя ж.

контрактный кантрактны

контрактованный кантрактаваны

контрактовать кантрактаваць

контрактный кантракты

контраст кантраст, -ту м;

к. фотографического изоб-

ражэния кантраст фатаграфічнага адлюстравання

контрастность кантрастнасць ж.

контрастный кантрастны

контратип кантратып м.

контратипирование кантратыпаванне ср.

контрафакция юр. (вид нарушения права интеллектуальной собственности) кантрафакцыя ж.

контролёр кантралёр м.

контролёрский кантралёрскі

контролировать кантраляванне ср.

контролировать кантраляваць

контролироваться кантралявацца

контроль кантроль, -лю м;

автоматизированный к. исполнения документов (АКИД)

аўтаматызаваны кантроль выканання дакументаў (АКВД);

административный к. адміністратыўны кантроль;

ведомственный к. ведамасны кантроль;

государственный к. дзяржаўны кантроль;

к. за исполнением кантроль за выкананнем;

к. за качеством работы кантроль за якасцю работы;

специальный к. спецыяльны кантроль;

технический к. тэхнічны кантроль;

финансовый к. фінансавы кантроль

контрольная карточка кантрольная картка

контрольная копия кинодокумента кантрольная копія кінадакумента

контрольно-проверочный кантрольна-правярачны

контрольно-ревизионный кантрольна-рэвізійны

контрольно-справочная кар-

тотэка кантрóльна-даведачная картатэка

кантрóльно-справочные сведения кантрóльна-даведачныя звесткі

кантрóльно-справочный кантрóльна-даведачны

кантрóльный аппарат кантрóльны апарат

кантрóльный лист кантрóльны ліст

кантрóльный отпеча́ток кантрóльны адбітак

кантрóльный паке́т а́кций кантрóльны паке́т а́кцыі

канфе́ренция канфе́рэ́нцыя ж.;
научно-теоретическая к. навукова-тэарэтычная канфе́рэ́нцыя

конфиденциально канфідэнцыяльна

конфиденциальный канфідэнцыяльны

конфли́кт канфлі́кт, -ту м.;
к. мнений канфлі́кт д́умак (по́глядаў);

трудо́вой к. працо́ўны канфлі́кт
конфликтная ко́миссия канфлі́ктная камі́сія

конфликтное де́ло канфлі́ктная спра́ва

конфликтова́ть канфлі́ктава́ць

концентра́ция канцэ́нтрацыя ж.;
к. ба́нков канцэ́нтрацыя ба́нкаў;
к. произво́дства канцэ́нтрацыя вытво́рчасці

концентри́рование канцэ́нтрава́нне *ср.*

концентри́рованный канцэ́нтрава́ны

концентри́ровать канцэ́нтрава́ць
конце́пт *устар. (черновик)* канце́пт м.

концептуальный канцэ́птуальны
конце́рн эк. канце́рн м.

концессио́нный догово́р канце́сыйны дагаво́р

конце́ссия канце́сія ж.

кан'юнкту́ра кан'юнкту́ра ж.

биржева́я к. біржавая кан'юнкту́ра;

к. сезо́на кан'юнкту́ра сезо́ну;

рыно́чная к. ры́начная кан'юнкту́ра;

хозяйственная к. гаспада́рчая кан'юнкту́ра

кан'юнкту́рный обзор кан'юнкту́рны агля́д

кооперати́в каапера́тыў м.;

жилищный к. жыллёвы каапера́тыў;

кредитный к. крэды́тны каапера́тыў

кооперати́вное товари́щество каапера́тыўнае тавары́ства (супо́лка)

кооперати́вный пай каапера́тыўны пай

кооперато́р каапера́тар м.

коопераци́я каапера́цыя ж.;

к. инвали́дов каапера́цыя інва́лідаў;

к. произво́дства каапера́цыя вытво́рчасці;

к. трудо́й каапера́цыя пра́цы;

потребите́льская к. спажы́вечкая каапера́цыя

коопери́рование кааперава́нне *ср.*

коопери́рованный кааперава́ны

коопери́ровать кааперава́ць

координа́ция каардына́цыя ж.;

к. де́йствий каардына́цыя дзе́янняў;

к. нау́чных иссле́дований каардына́цыя навуко́вых дасле́даванняў;

к. пла́нов каардына́цыя пла́наў;

принципиальная к. пры́нцыпова́я каардына́цыя

координи́рование каардынава́нне *ср.*

координи́ровать каардынава́ць

копи́тельность капи́йнасць ж.;

к. докуме́нта капи́йнасць дакуме́нта

копійный экзэмпляр капійны экзэмпляр

копёрка капёрка ж.

копировальная лэнта капіравальная стужка

копировально-множительный

капіравальна-размножвальны

копировальный капіравальны

копировальщик капіравальшчык м.

копирование капіраванне ср.;

к. документов капіраванне дакумэнтаў;

электрографическое к. электрографічнае капіраванне;

электронное к. электроннае капіраванне

копированное письмо капіраванае пісьмó

копированный капіраваны

копировать капіраваць

копирэффёкт (электроакустический дефект фонодокументов) капірэффёкт, -ту м.

копия копія ж.;

авторизованная к. аўтарызаваная копія;

архивная к. архіўная копія;

гарантийная к. гарантыйная копія;

дипломатическая к. дыпламатычная копія;

завёренная к. завёраная копія;

контрольная к. кинодокумэнта кантрольная копія кінадакумэнта;

к. архивного документа копія архіўнага дакумэнта

к. личных документов (из личного дела) копія асабовых дакумэнтаў;

к. отчёта копія справаздачы;

к. приказа копія загада;

к. справки копія даведкі;

к. указа копія ўказа;

лавандовая к. лавандавая копія;

незавёренная к. незавёраная копія;

нотариальная к. натарыяльная копія;

страховая (гарантийная) к. документа страхавая (гарантыйная) копія дакумэнта;

факсимильная к. факсімільная копія;

электрографическая к. электрографічная копія

коробка (из картона) карóбка ж., кардóнка ж.

корпоративный карпаратыўны

корпорация карпарацыя ж.

коррэктив карэктыв, -тыву м.

корректирование карэктываванне ср.

корректировать карэктываваць

корректировка карэктывоўка ж.

коррэктор карэктар м.

коррэкторский карэктарскі

коррэктура карэктўра ж.;

к. текста карэктўра тэксту

корреспондент карэспандэнт м.

корреспондентская схема классификации дел (документов) карэспандэнцкая схема класіфікацыі спраў (дакумэнтаў)

корреспондентский признак дел

карэспандэнцкая адзнака спраў

корреспонденция (переписка) карэспандэнцыя ж.

коррупцированный карумпаваны

коррупцировать карумпаваць

коррúпция карупцыя ж.

корыстность карыслівасць ж.

корыстный карыслівы

корыстолюбёц карысталюбец м.

корыстолюбивый карысталюбны

корыстолюбие карысталюбства ср.

кóсвенно ускóсна

кóсвенный налóg ускóсны падатак

коэффициент каэфіцыент м.;

к. полезного действия каэфіцыент карыснага дзеяння

крайние даты дела крайнія даты справы

крайние даты документов архивного фонда крайнія даты дакументаў архіўнага фónду
красная строка чырвоны радок, абзац *м.*

краткий кароткі; (*сжатый*) сціслы
краткий справочник по фондам архива кароткі даведнік па фónдах архіва

кратко коратка; (*сжато*) сцісла
кратковременно кароткачасова
кратковременность кароткачасовасць *ж.*

кратковременный кароткачасовы
краткосрочная ссуда кароткатэрміновая пазыка

краткосрочное кредитование кароткатэрміновае крэдытаванне
краткосрочность кароткатэрміновасць *ж.*

краткосрочный вексель кароткатэрміновы вэксаль

краткосрочный договор кароткатэрміновы дагавор

краткосрочный заём кароткатэрміновая пазыка

краткосрочный кредит кароткатэрміновы крэдыт

краткосрочный отпуск кароткатэрміновы вóдпуск

краткосрочный паспорт кароткатэрміновы пашпарт

краткость кароткасць *ж.*; (*сжатость*) сцісласць *ж.*

кратность обмена воздуха в архивохранилище кратнасць абмену паветра ў архівасховішчы

кредит *фин.* крэдыт, –ту *м.*;

банковский к. банкаўскі крэдыт;

безвозмездный к. бязвыплатны крэдыт;

бюджетный к. бюджэтны крэдыт;

в к. у крэдыт;

гарантийный к. гаранты́йны крэдыт;

государственный к. дзяржаўны крэдыт;

долгосрочный к. доўгатэрміновы крэдыт;

краткосрочный к. кароткатэрміновы крэдыт;

счётный к. каштарысны крэдыт

кредитив *фин.* крэдыты́ў *м.*

кредитивный крэдыты́ўны

кредитная карточка крэды́тная кáртка

кредитная помощь крэды́тная дапамóга

кредитная реформа крэды́тная рэ́форма

кредитное товарищество крэды́тнае тавары́ства

кредитное финансирование крэды́тнае фінансаванне

кредитные деньги крэды́тныя грошы

кредитный банк крэды́тны банк

кредитный билет крэды́тны білёт

кредитный кооператив крэды́тны кааператы́ў

кредитование крэдытаванне *ср.*;

долгосрочное к. доўгатэрміновае крэдытаванне;

краткосрочное к. кароткатэрміновае крэдытаванне

кредитовое сальдо крэдытавае сальда

кредитовый бухг. крэдытавы

кредитор крэдыто́р *м.*

кредиторский крэдыто́рскі

кредитоспособность крэдытаздóльнасць *ж.*

кредитоспособный крэдытаздóльны

крестьянский бюджет сяля́нскі бюджэт

кризис кры́зіс, –су *м.*

кризисный кры́зісны

криптограмма крыптагра́ма *ж.*

криптографический документ

(криптогра́мма, шифро́вка) крыптаграфічны дакумэнт (крыптагра́ма, шыфро́ўка)

криптогра́фия крыптагра́фія ж.

критэ́рий крытэ́рый, -рыю м;

к. взаимосвя́зи докуме́нта с други́ми докуме́нтами крытэ́рый узаемасу́вязі дакуме́нта з іншы́мі дакуме́нтамі;

к. вна́шних пры́знаков докуме́нтов крытэ́рый зне́шніх адза́нак дакуме́нтаў;

к. вре́мени и ме́ста созда́ния докуме́нтов крытэ́рый ча́су і ме́сца стварэ́ння дакуме́нтаў;

к. вы́дачи крытэ́рый вы́дачы;

к. значе́ния органи́зации крытэ́рый значэ́ння арганіза́цыі;

к. значі́мости докуме́нтов крытэ́рый значна́сці (ва́жнасці) дакуме́нтаў;

к. опреде́ления исто́чников комплектова́ния архіво́в крытэ́рый вызначэ́ння крыні́ц камплектава́ння архіва́ў;

к. полно́ты отраже́ния инфе́рмации крытэ́рый паўна́ты адлюстрава́ння інфарма́цыі;

к. прававо́го положе́ния органи́зации крытэ́рый прававо́га стано́вішча арганіза́цыі;

к. происхо́ждения докуме́нтов крытэ́рый пахо́джання дакуме́нтаў;

к. смыслово́го соотве́тствия крытэ́рый сэнсава́й адпаве́днасці;

к. соде́ржания докуме́нтов крытэ́рый зме́сту дакуме́нтаў;

к. функцио́нально-целево́го назна́чения органи́зации крытэ́рый функцыяна́льна-мэтава́га прызнача́ння арганіза́цыі;

к. це́нности докуме́нтов крытэ́рый кашто́ўнасці дакуме́нтаў

криті́ка крыты́ка ж;

источникове́дческая к. крыні́цазна́ўчая крыты́ка;

к. докуме́нта крыты́ка дакуме́нта

критикова́ть крыты́кава́ць

критиче́ски крыты́чна

критиче́ский крыты́чны

критиче́ское заме́чание крыты́чная заува́га

крупнофо́рматный докуме́нт вялі́кафарма́тны дакуме́нт

ксера́графия ксерагра́фія ж.

ксера́копирование ксерака́піраванне *ср.*

ксера́копия ксерака́пія ж.

ксера́кс ксера́кс м.

КСУКП *см.* ко́мплексная систе́ма управле́ния ка́чеством проду́кции

культу́ра культу́ра ж;

к. пове́дения культу́ра паво́дзі́н;

к. труда́ культу́ра пра́цы;

нацио́нальная к. нацыяна́льная культу́ра;

полі́тическая к. паліты́чная культу́ра;

правова́я к. правава́я культу́ра

культу́рная фу́нкция культу́рная фу́нкцыя

культу́рно-воспита́тельный культу́рна-выхава́ўчы

культу́рное насле́дство культу́рная спадчы́на

культу́рно-исто́рический культу́рна-гіста́рычны

культу́рно-просветі́тельный культу́рна-асве́тны

культу́рность культу́рнасць ж.

культу́рные усто́и культу́рные асно́вы

культу́рный у́ровень культу́рны ў́зровень

культу́рный фа́ктор культу́рны фа́ктар

ку́пчий лист ку́пчы лі́ст

купо́ра купю́ра ж.

курс курс, ку́рсу м;

вэ́ксельный к. вэ́ксальны курс;

к. **акций** курс *акцый*;
к. **валюты** курс *валюты*;
к. **лекций** курс *лекцый*;
к. **рубля** курс *рубля*

курсовая работа *курсавая работа*
(*праца*)
курьер *кур'ёр м.*
курьерский лист *кур'ёрскі ліст*

Л

лаборатория *лабараторыя ж.*
лабораторный *лабараторны*
лаванда *лаванда ж.*
лавандовая копия *лавандавая копія*
лавандовый *лавандавы*
лакуна (*часть текста документа, опущенная при его копировании*) *лакуна ж.*
ламинация (*способ консервации документов*) *ламінацыя ж.*
ламинирование *ламінаванне ср.*
лауреат *лаўрэат м.*
лауреатский *лаўрэацкі*
ЛВС см. локальная вычислительная сеть
легенда (*контрольно-справочные сведения*) *легэнда ж.;*
археографическая л. *археаграфічная легенда*
лекционный *лекцыйны*
лекция *лекцыя ж.*
лента *стужка ж.;*
кинематографическая л. *кинематаграфічная стужка;*
копировальная л. *капіравальная стужка;*
магнитная л. *магнітная стужка;*
магнитофонная л. *магнітафонная стужка;*
мерная л. *mérная (вымяральная) стужка;*
перфорационная л. (*перфо-*

лента) *перфарацыйная стужка (перфастужка)*
летописание *летапісанне ср.*
летописец *летапісец м.*
летописный свод *летапісны збор*
летопись *ж. летапіс, -су м.*
летосчисление *летазлічэнне ср.*
либретто *нескл. либрэта ср.*
лигатура (*изображение одним письменным знаком двух и более букв*) *лігатура ж.*
лизинг (*предоставление в аренду основных средств производства*) *лізінг м.*
ликвидатор *ліквідатар м.*
ликвидаторский *ліквідатарскі*
ликвидационная комиссия *ліквідацыйная камісія*
ликвидационный баланс *ліквідацыйны баланс*
ликвидация *ліквідацыя ж.*
ликвидирование *ср. ліквідаванне ср., ліквідацыя ж.*
ликвидированный *ліквідаваны*
ликвидировать *ліквідаваць*
лимит *ліміт, -ту м.;*
бюджетный л. *бюджэтны ліміт;*
годовой л. *гадавы ліміт;*
л. кредита *ліміт крэдыту;*
л. расходов *ліміт расхóдаў;*
л. финансирования *ліміт фінансавання;*
максимальный л. *максімальны ліміт;*

минимáльный л. мінімáльны лі-
міт
**лимитíрованная чéковая кни́ж-
ка** лімітава́ная чéкавая кни́жка
лимитíрованный лімітава́ны
лимитíровать лімітава́ць
**лимитная карта́ (лимитно-забо́р-
ная карта́)** лімітная ка́рта (лімітна-
забо́рная ка́рта)
лимитное пись́мо лімітнае пісьмо́
лимитный лімітны
лингвистика лінгвістыка ж.;
докумéнтная л. дакумéнтная
лінгвістыка
лине́йная диагра́мма ліне́йная
дыягра́ма
лине́йная классифика́ция ліне́й-
ная класіфіка́цыя
**лист 1. (бумаги) лист м.; 2. (доку-
мент) лист м.; 3. (авторский, печат-
ный) а́ркуш м.;**
а́вторский л. а́ўтарскі а́ркуш;
аттестацио́нный л. атэста-
цыйны ліст;
заверите́льный л. завяра́льны
ліст;
загла́вный (титу́льный) л.
о́писи загла́вачны (тыту́льны)
ліст во́пісу;
записно́й л. запісны ліст;
исполните́льный л. выкана́ўчы
ліст;
контро́льный л. кантро́льны
ліст;
ку́пчий л. кúпчы ліст;
курье́рский л. кур'е́рскі ліст;
л. архівного фо́нда ліст ар-
хіўнага фо́нду;
**л. использо́вания архівных
докумéнтов** ліст выкарыста́ння
архіўных дакумэнтаў;
л. учёта кинодокумéнтов ліст
уліку кінадакумэнтаў;
л. учёта фонодокумéнтов ліст
уліку фонадакумэнтаў;
л. учёта фотодокумéнтов ліст
уліку фотадакумэнтаў;
л. фо́нда ліст фо́нду;

маршру́тный л. маршру́тны ліст;
монта́жный л. кинодокумéнта
манта́жны ліст кінадакумэнта;
монта́жный л. фотоальбо́ма
манта́жны ліст фотаальбо́ма;
наградно́й л. узага́родны ліст;
обходно́й л. (листо́к) абхо́дны
ліст (лісто́к);
опро́сный л. апыта́льны ліст;
переписно́й л. перапісны ліст;
печáтный л. друкава́ны а́ркуш;
подписно́й л. падпісны ліст;
похва́льный л. пахва́льны ліст;
суде́бный л. судо́вы ліст;
ти́тульный л. тыту́льны ліст;
учётно-изда́тельский л. улі-
ко́ва-выдаве́цкі а́ркуш;
экзамена́ционный л. экзаме-
нацыйны ліст;
явочный л. явачны ліст
лист-заверите́ль де́ла ліст-за-
вяра́льнік спра́вы
лист-заверите́ль о́писи ліст-за-
вяра́льнік во́пісу
листова́я архівная о́пись ліста-
вы архіўны во́піс
листова́я фо́рма о́писи лістава́я
фо́рма во́пісу
листо́вка лісто́ўка ж.;
агитацио́нная л. агітацыйная
лісто́ўка;
антигосуда́рственная л. анты-
дзяржа́ўная лісто́ўка
**листо́к (бланк, документ, листов-
ка) листо́к м.;**
агитацио́нный л. агітацыйны
лісто́к;
информацио́нный л. інфар-
мацыйны лісто́к;
л. нетрудоспосóбности ліс-
то́к непрацаздольна́сці;
лі́чный л. по учёту ка́дров
асабо́вы лісто́к па ўліку ка́драў;
прописно́й л. прапісны лісто́к
литерату́ра літарату́ра ж.;
печáтная л. друкава́ная літа-
рату́ра;

рукопи́сная л. рукапи́сная літа-
рату́ра
літєрату́рно літарату́рна
літєрату́рное наслєдство літа-
рату́рная спадчына
літєрату́рный літарату́рны
літєратуровєдєніє літаратура-
знáўства *ср.*
літєрный нóмєр літарны нýмар
лицєвáя сторонá листá доку-
мєнта пярэдні бок листá дакумєнта
лицєвóй (*личный*) асабóвы
лицєвóй счєт асабóвы рахýнак
лицєнзійнає пагаднєннє
лицєнзійный дoгoвoр ліцєнзій-
ны дагавoр
лицєнзійный сбор ліцєнзійны
збор
ліцєнзия ліцєнзия ж;
імпортная л. імпартная ліцэн-
зія
патєнтная л. патєнтная ліцэн-
зія;
экспортная л. экспартная лі-
цєнзия
лицo *ср.* (*личность*) асoба ж;
дєйствующєє л. дзєйная (дзє-
ючая) асoба;
должностнoє л. службoвая
асoба;
заинтересoванное л. зацікаў-
леная асoба;
отвєтственнoє л. адказная
асoба;
официáльное л. афіцыйная
асoба;
подотчєтнoє л. падсправа-
здáчная асoба;
правомoчное должностнoє л.
правамо́чная службoвая асoба;
уполномoченнoє л. упаўнава-
жаная асoба;
физическoє л. фізі́чная асoба;
чáстнoє л. прывáтная асoба;
юридическoє л. юрыды́чная
асoба

лі́чная заинтересoванность
асабі́стая зацікаўленасць
лі́чная кáртoчка асабoвая кáртка
лі́чная перепі́ска асабі́стая пе-
рапі́ска
лі́чная пoдпись асабі́сты пoдпі́с
лі́чная фотогра́фия асабі́стая
фатагра́фія
лі́чное дєло асабoвая спрáва
лі́чное достoинство асабі́стая
гoднaсць
лі́чное происхождєніє асабі́-
тає пахoджаннє
лі́чное хoзяйствo асабі́стая гac-
падáрка
лі́чность асoба ж;
выда́ющаяся л. выдáтная
асoба;
неизвєстная л. невядoмая
асoба;
свoбoдная л. свабoдная асoба
лі́чный 1. (*персональный*) аса-
бі́сты; 2. (*относящийся к лицам*)
асабóвы
лі́чный авторитєт асабі́сты аў-
тарытєт
лі́чный архів асабі́сты архі́ў,
лі́чный архівный фонд асабі́сты
архі́ўны фонд
лі́чный днєвник асабі́сты дзє́нник
лі́чный документ (*удостоверя-
ющий личность человека, его права
и обязанности*) дакумє́нт асoбы
лі́чный листoк по учєту кáдров
асабóвы листoк па ўлі́ку кáдраў
лі́чный сoстáв асабóвы склад
лі́чный труд асабі́стая прáца
лoгика лoгика ж.
логически лoгична
логический лoгичны
логично лoгична,
логичность лoгичнасць ж.
логичный лoгичны
лoзунг лoзунг м.
лoзунговый лoзунгавы
лока́льная вычислительная сєть

(ЛВС) лака́льная выліча́льная се́тка (ЛВС)

лока́льная сме́та лака́льны каш-
тары́с

лока́льный лака́льны

лотере́йный латарэ́йны

лотере́я латарэ́я

ло́ция (документ с описанием вод-
ного объекта или воздушной трас-
сы) ло́ция ж.

лы́гота ilýgota ж., (после гласных)

лы́гота ж.

лы́готник ilýgotník м., (после глас-
ных) лы́готник м.

лы́готность ilýgotnascъ ж., (пос-
ле гласных) лы́готnascъ ж.

лы́готный тари́ф ilýgotny (лы́гот-
ны) тари́ф

люксме́тр люксме́тр м.

М

магні́тная видеоза́пись магні́тны
відэаза́піс

магні́тная ле́нта магні́тная сту́ж-
ка

магні́тная фоногра́мма магні́т-
ная фанагра́ма

магні́тный бараба́н магні́тны ба-
раба́н

магні́тный диск магні́тны дыск

магнитофи́льм магнітафи́льм м.

магнитофо́н магнітафо́н м.

магнитофо́нная за́пись магніта-
фо́нны за́піс

магнитофо́нная ле́нта магніта-
фо́нная сту́жка

магнитофо́нная плёнка магніта-
фо́нная плёнка

магнитофо́нный магнітафо́нны

маке́т маке́т м.;

м. изда́ния маке́т выдан́ня;

м. перфока́рты маке́т перфа-
ка́рты;

экра́нный м. экра́нны маке́т
макеті́рование макетава́нне ср.

макеті́рованный макетава́ны

макеті́ровать макетава́ць

маке́тный маке́тны

ма́клер ма́клер м.;

биржево́й м. біржавы́ ма́клер

ма́клерский ма́клерскі

ма́клерство ма́клерства ср.

ма́клерствовать ма́клерстваць

макростру́ктура макрастру́ктура ж.

максима́льно максима́льна

максима́льность максима́льnascъ ж.

максима́льный лимі́т максима́ль-
ны лімі́т

ма́ксимум ма́ксимум, -муму м.

малоавторите́тный малааўтары-
та́тны

малогабарі́тный малагабары́тны

малоквалифи́цированный мала-
кваліфікава́ны

малокомпете́тный малакампе-
та́тны

манда́т манда́т м.;

депута́тский м. депута́цкі ман-
да́т

манда́тный манда́тны

манипуля́тор ма́ніпуля́тар м.

манифе́ст манифе́ст м.

манускри́пт манускри́пт, -ту м.

манускри́птный манускри́птавы

маргина́лии мн. маргіна́ліі

маргина́льный маргіна́льны

ма́рка (*почтовый, гербовый знак, клеймо*) ма́рка ж.;

ге́рбовая м. ге́рбавая ма́рка;

почто́вая м. пашто́вая ма́рка;

фабри́чная м. фабры́чная ма́рка

ма́ркетинг (*координация, управление, планирование в сфере организации производства и сбыта*) ма́ркетинг, -гу м.

маркиро́вание ма́ркирава́нне ср.

маркиро́ванный ма́ркирава́ны

маркиро́вать ма́ркирава́ць

маркиро́вка ма́ркиро́ўка ж.

ма́рочный ма́рачны

маршру́тный лист ма́ршру́тны ліст

ма́ссово-полити́ческий ма́сава-паліты́чны

ма́ссовый ма́савы

масшта́б машта́б, -бу м.;

м. изображе́ния машта́б адлю́страва́ння

масшта́бность машта́бнасць ж.

масшта́бный машта́бны

матери́ал ма́тэрыял, -лу м.;

упако́вочный м. упако́вачны ма́тэрыял

матери́алы мн. (*дело из различных видов документов по какому-либо вопросу*) ма́тэрыя́лы;

архи́вные м. архі́ўныя ма́тэ-рыя́лы;

докуме́нтальные м. по лі́ч-ному со́ставу дакуме́нтальных ма́тэрыя́лы па асабо́вым скла́дзе;

м. к биогра́фии ма́тэрыя́лы да біагра́фіі;

м. о фондообразова́теле ма́тэрыя́лы пра фунда́ўтвара́льні-ка;

непро́фильные м. няпро́філь-ныя ма́тэрыя́лы;

специ́фические, докуме́нталь-ные м. спецыфі́чныя дакумен-та́льныя ма́тэрыя́лы

матери́альная га́рантия ма́тэ-рыя́льная га́рантыя

матери́альная заинтере́сован-ность ма́тэрыя́льная заціка́ўле-насць

матери́альная отве́тственность ма́тэрыя́льная адка́знасць

матери́ально-быто́вой ма́тэры-я́льна-бытавы́

матери́альное возде́йствие ма́тэрыя́льнае ўздзе́янне

матери́альное поощре́ние ма́тэрыя́льнае заахво́чванне

матери́ально-техни́ческое снаб-жение ма́тэрыя́льна-тэхні́чнае за-беспяча́нне

матери́альные ресу́рсы ма́тэры-я́льныя рэсу́рсы

матери́альный вред ма́тэрыя́ль-ная шко́да

матери́альный подло́г ма́тэры-я́льны падло́г

матери́альный резерв ма́тэры-я́льны рэ́зерв

матери́альный у́ровень ма́тэры-я́льны ў́зровень

матери́альный уще́рб ма́тэры-я́льная стра́та

матери́альный фа́ктор ма́тэры-я́льны фа́ктар

ма́трица ма́трыца ж.;

граммофо́нная м. грамафо́н-ная ма́трыца

маши́на машы́на ж.;

пачковяза́льная м. пачкавя-за́льная машы́на;

пи́шущая м. пішучая машы́на;

портативная м. партаты́ўная машы́на;

прово́локошвёйная м. дрота-швёйная машы́на;

проя́вочная м. прая́вочная ма-шы́на;

фотонабо́рная м. фотанабо́р-ная машы́на;

электро́нная, пи́шущая м.

электро́нная пішучая машы́на;

электро́нно-вычисли́тельная

м. (ЭВМ) електронна-вылічальная машына (ЭВМ)
машынка машынка ж.;
пішущая м. пішучая машынка
машынный машынный
машиногра́мма машынагра́ма ж.
машиноориенти́рованный доку́мент машынаарыентава́ны даку́мент
машинопи́сная рабо́та машынапи́сная рабо́та (пра́ца)
машинопи́сное бюро́ машынапи́снае бюро́
машинопи́сный доку́мент машынапи́сны даку́мент
машинопи́сный те́кст машынапи́сны те́кст
машинопи́сный экзе́мпляр машынапи́сны экзе́мпляр
машынопи́сь ж. машынапи́с, -су *м.*
машыносче́тная ста́нция машыналічы́льная ста́нция
машыносче́тный машыналічы́льны
машыночита́емый доку́мент машыначыта́льны даку́мент
меди́цинская спра́вка медыцы́нская даве́дка
межархи́вный спра́вочник міжархі́ўны даве́днік
межве́домственный міжве́дамсны
междунаро́дная га́рантия міжнаро́дная га́рантыя
Междунаро́дная федера́ция по доку́мента́ции (МФД) Міжнаро́дная федера́цыя па даку́мента́цыі (МФД)
междунаро́дное сотру́дничест-во міжнаро́днае супрацо́ўніцтва
Междунаро́дный сове́т архі́вов (МСА) Міжнаро́дны саве́т архі́ваў (МСА)
междунаро́дный трэ́ст міжнаро́дны трэ́ст
междунаро́дный язы́к міжнаро́дная мо́ва

межотраслева́я конкуре́нция міжгаліно́вая канку́рэ́нцыя
межотраслево́й міжгаліно́вы
межстрóчный интерва́л міжрад-ко́вы інтэ́рвал
межфо́ндоваявяза́ між-фо́ндавая ўзаемасу́вязь
межфо́ндовый спра́вочник між-фо́ндавы даве́днік
мемора́ндум мемара́ндум *м.*
мемориа́льный доку́мент мемарыя́льны даку́мент
мемориа́льный о́рдер бухг. ме-марыя́льны о́рдэр
мемуа́рист мемуа́рыст *м.*
мемуа́рное произведе́ние мемуа́рны твор
мемуа́ры мемуа́ры *ед. нет*
ме́неджер (*руководитель*) ме́неджер *м.*
ме́неджмент (*совокупность управ-ления производством*) ме́неджмент *м.*
менова́я сто́имость менава́я ва́ртасць
ме́ра ж. 1. ме́ра ж.; 2. (*мероприятие*) за́хад, -ду *м.*, ме́ра ж.;
м. ве́са ме́ра ва́гі;
м. дли́ны ме́ра даўжы́ні;
м. нака́зания ме́ра пакара́ння;
м. отве́тственности ме́ра ад-ка́знасці;
ме́ры ад-траті́вного воз-дей́ствия ме́ры адміні́стра-цыйнага ўздзе́яння;
ме́ры взыска́ния ме́ры спаг-на́ння;
ме́ры контро́ля ме́ры кант-ро́лю;
приня́ть ме́ры прыня́ць ме́ры (за́хады)
ме́рная ле́нта ме́рная (выма-ра́льная) сту́жка
меропри́ятие *ср.* мерапры́емства
ср.; (мера) за́хад, -ду *м.*
ме́стная вла́сть мясцо́вая ўла́да
ме́стное управле́ние мясцо́вае кірава́нне

мѣстное учреждение мясцовая ўстанова

мѣстный бюджет мясцовы бюджэт

мѣстный орган мясцовы орган

мѣстный совет мясцовы савѣт

мѣсто мѣсца *ср.*;

автоматизированное рабочее м. (АРМ) сотрудников делопроизводственных и архивных служб аўтаматызаванае рабочае мѣсца (АРМ) супрацоўнікаў справаводных і архіўных службаў;

м. работы мѣсца працы;

м. рождения мѣсца нараджэння;

м. события мѣсца падзеі

местожительство месцажыхарства *ср.*, месцапражыванне *ср.*, *мн. нет*

местопребывание месцазнаходжанне *ср.*

месяц мѣсяц *м.*

месячный заработок мѣсячны заробтак

месячный оклад мѣсячны аклад

металлические деньги металічныя грошы

металлический стеллаж металічны стэлаж

металлический штампель металічны штэмпель

метеорологическая документация метэаралагічная дакументацыя

метод мэтад, -ду *м.*;

м. убеждения мэтад пераканання;

методы работы мэтады працы;

методы руководства мэтады кіраўніцтва;

предметный м. описания документов при каталогизации прадметны мэтад апісання дакументаў пры каталагізацыі

методика метóдыка *ж.*

методическая комиссия метадычная камісія

методическая разработка метадычная распрацоўка

методическая секция метадычная секцыя

методически метадычна

методические рекомендации метадычныя рэкамендацыі

методический метадычны

методическое пособие (инструкции, памятки, правила, перечни и т. п.) метадычны дапаможнік

методическое указание метадычнае ўказанне

методологический метадалагічны

методология метадалогія *ж.*;

м. архивоведения метадалогія архівазнаўства

мѣтрика¹ (памятник письменности) мэтрыка *ж.*

мѣтрика² (свидетельство о рождении) мэтрыка *ж.*

метрическая выписка мэтрычная выписка

метрическая запісь мэтрычны запіс

метрологический метралагічны

метрология метралогія *ж.*;

историческая м. гістарычная метралогія

механизация механізацыя *ж.*;

м. документационных процессов механізацыя дакументацыйных працэсаў

механизированная информация -нна-поісковая сістэма механізаваная інфармацыйна-пошукавая сістэма

механизированный механізаваны

механизировать механізаваць

механизм механізм *м.*;

м. управления механізм кіравання

микрoкарта мікракарта *ж.*

микроклимат мікраклімат, -ту *м.*

микроніга мікракніга *ж.*

микроко́пия мікрако́пія ж.
микропроцессор мікрапрацэсар м.
микропроцессорная техника мікрапрацэсарная тэхніка
микропроцессорный мікрапрацэсарны
микросистема мікрасістэма ж.
микроструктура мікраструктура ж.
микротёка мікратэка ж.
микрофильм мікрафільм м;
м. в отрезке мікрафільм у адрэзку;
м. на правах подлинника мікрафільм на правах арыгінала;
рулонный м. рулённы мікрафільм
микрофильмирование мікрафільмаванне *ср.*
микрофильмировать мікрафільмаваць
микрофильмирующий аппарат мікрафільмавальны апарат
микрофйша (*микрокопия на плоскоформатной фотоплёнке*) мікрафйша ж.
микрофон мікрафён м.
микрофонный мікрафённый
микроформа мікрафёрма ж.
микрофотография мікрафатаграфія ж.
микрофотокопировальный мікрафотакапіравальны
микрофотокопирование мікрафотакапіраванне *ср.*
микрофотокопия мікрафотакопія ж.
микро-ЭВМ мікра-ЭВМ
миниатюра мініяцюра ж;
книжная м. кніжная мініяцюра
миниатюризация документов мініяцюрызачыя дакументаў
миниатюрность мініяцюрнасць ж.
миниатюрный мініяцюрны
минимально мінімальна
минимальность мінімальнасць ж.
минимальный заработок мінімальны заробаток

минимальный лимит мінімальны ліміт
минимум мінімум, -муму м;
м. заработной платы мінімум заробатнай платы;
прожиточный м. пражытачны мінімум
министёрский міністэрскі
министёрство міністэрства *ср.*
министр міністр м.
мйни-ЭВМ міні-ЭВМ
мирный договор мірны дагавор
младший научный сотрудник малодшы навуковы супрацоўнік
мнение *ср.* думка ж; (*взгляд на что-либо*) погляд, -ду м.; (*суждение*) меркаванне *ср.*;
общественное м. грамадская думка;
особое м. асобная думка;
по моему мнению на маю думку, на мой погляд
многоаспéктная классификация многааспéктная класіфікацыя
многонациональное государство многанацыянальная дзяржава
многоотраслевое хозяйство многагалінвая (шматгалінвая) гаспадарка
многоотраслевой многагаліновы, шматгаліновы
многоплановый многапланавы, шматпланавы
многоразовый многаразовы, шматразовы
многосторонний договор многабаковы дагавор
многотерминальная система многатэрмінальная сістэма
многочисленность шматлікасць ж.
многочисленный шматлікі
множительная техника разможвальная тэхніка
множительный аппарат разможвальны апарат
момент момант, -ту м;
текущий м. цяперашні (бягучы) момант

монополиза́ция манапаліза́цыя ж.;
м. торго́вли манапаліза́цыя
 гандлю;

м. хозяй́ства манапаліза́цыя
 гаспада́ркі

монополизи́рованный манапалі-
 зава́ны

монополизи́ровать манапаліза-
 ва́ць

монополи́зм манапалі́зм, -му *м.*

монополи́ст манапалі́ст *м.*

монополисти́ческий трэ́ст мана-
 палісты́чны трэ́ст

монопо́лия манапо́лія ж.

монопо́льный манапо́льны

монта́жный кадр манта́жны кадр

монта́жный лист кинодокуме́нта

манта́жны лі́ст кінадакуме́нта

монта́жный лист фотоальбо́ма

манта́жны лі́ст фотаальбо́ма

монта́жный план манта́жны план

монта́жный старт манта́жны старт

монти́рование манці́раванне *ср.*

монти́ровать манці́раваць

монтиро́вка манціро́ўка ж.

монтиро́вочный манціро́вачны

монтиро́щик манціро́ўшчык *м.*

морáль ма́ра́ль ж.

морáльно ма́ра́льна

морáльное возде́йствие ма́ра́ль-
 нае ўздэ́янне

морáльно-полити́ческий ма-
 ра́льна-паліты́чны

морáльно-психологи́ческий

кли́мат ма́ра́льна-псіхалагі́чны
 клі́мат

морáльность ма́ра́льнсць ж.

морáльный авторите́т ма́ра́льны
 аўтарыте́т

морáльный вред ма́ра́льная
 шко́да

морато́рий марато́рый, -рыю *м.*

моти́в маты́ў, -ты́ву *м.*

мотиви́рование матывава́нне *ср.*

мотиви́рованный матывава́ны

мотиви́ровать матывава́ць

мотивиро́вка 1. матывіро́ўка ж.;

2. (совокупность мотивов) маты́-
 вы *мн.*

мотивиро́вочный докуме́нт ма-
 тывава́льны дакуме́нт

МСА *см.* Ме́ждунаро́дный сове́т
 архі́вов

музе́й музе́й *м.;*

наў́чно-мемо́риальны́й *м.* (ар-
 хі́в-музе́й) навукóва-мема́ры-
 я́льны музе́й (архі́ў-музе́й)

музе́йный музе́йны

муниципализа́ция му́ніцыпаліза́-
 цы́я ж.

муниципализи́рованный му́ніцы-
 палізава́ны

муниципализи́ровать му́ніцыпа-
 лізава́ць

муниципалите́т му́ніцыпаліте́т *м.*

муниципа́льный му́ніцыпа́льны

МФД *см.* Ме́ждунаро́дная фе-
 де́рация по докуме́нта́ции

ме́р мэ́р *м.*

ме́рия мэ́рыя ж.

N

на́бело на́чыста

наболе́вший вопро́с набале́лае
 пыта́нне

набо́р набо́р, -ру *м.*

**набо́рно-программи́рующие ав-
 тома́ты (маши́ны)** набо́рна-праг-

рамава́льныя аўтама́ты (машыны)

навести́ навесці;

н. справку даведацца

награ́да узнагаро́да ж.; (благодарность) падзя́ка ж.

наградíть узнáгаро́дзіць

наградно́й лист узнáгаро́дны ліст

наградны́е сущ., мн. узнáгаро́дныя

награжда́ть узнáгаро́джваць

награжде́ние ср. 1. (действие) уз-

нагаро́джанне ср., узнáгаро́джван-

не ср.; 2. (награда) узнáгаро́да ж.

награждённый узнáгаро́джаны

нагрúдный знак нагрúдны знак

надба́вка надба́ўка ж.;

н. за стаж рабо́ты надба́ўка за стаж пра́цы;

н. к зарпла́те надба́ўка да зар-
пла́ты;

н. к пен́сии надба́ўка да пен́сii

надба́вленный надба́ўлены

надбавля́ть надба́ўляць

наде́жная га́рантия надзе́йная
га́рантыя

наде́жность надзе́йнасць ж.

надо́мник надо́мнік м.

надо́мный труд надо́мная пра́ца

надпи́санный надпи́саны

надпи́сать надпи́саць

надпи́ска надпи́ска ж.

надпи́сно́й надпи́сны

надпи́сывать надпи́сваць

на́дпись ж. на́дпіс, -су м.;

ба́нковая н. ба́нкавы на́дпіс;

да́рственная н. да́роўны на́дпіс;

завері́тельная н. де́ла заяв-
ра́льны на́дпіс спра́вы;

завері́тельная н. о́писи заяв-
ра́льны на́дпіс во́пісу;

исполні́тельная н. выкана́ўчы
на́дпіс;

н. об упла́те на́дпіс аб вы́плаце;

передáточная н. перада́тачны
на́дпіс

нажи́м на́ціск, -ку м.

назва́ние ср. на́зва ж.;

н. архíва на́зва архíва;

н. фо́нда на́зва фо́нду

назнача́ть (на должность) назна-
ча́ць, прызнача́ць

**назначе́ние (на должность; рас-
поряжение; основная функция)** на-
значэ́нне ср., прызначэ́нне ср.;

функціона́льно-цэ́левое н.

организа́ции функцыяна́льна-
мэтавае прызначэ́нне аргани-
за́цыі

наименова́ние ср. на́зва ж.;

н. должносте́й на́зва пасáд

наимено́ванный назва́ны

наименова́ть назва́ць

наимено́вывать называ́ць

нака́з нака́з, -зу м.;

н. избира́телей нака́з выбар-
шчыкаў

накладна́я (документ) накладна́я ж.

накладны́е расхо́ды накладны́я
выда́ткі (расхо́ды)

накла́дывать накла́дваць;

н. взыска́ние накла́дваць (да-
ва́ць) спагна́нне;

н. ви́зу накла́дваць ві́зу;

н. резолю́цию накла́дваць рэ-
залью́цыю

накле́йка накле́йка ж.; этике́тка ж.

на́личие ср. наяўна́сць ж.

на́личные де́ньги наяўны́я гро́шы;
гато́ўка ж.

на́личные ресу́рсы наяўны́я/рэ-
су́рсы

на́личный расче́т наяўны́ разлі́к

нало́г пада́так, -тку м.;

ко́свенный н. ускосны пада́так;

натураль́ный н. натуральны па-
да́так;

подохо́дный н. падахо́дны па-
да́так;

прямо́й н. прамы́ пада́так

налого́вая са́нкция падатко́вая
са́нкцыя

налого́вое посту́пление падат-
ко́вае паступле́нне

налоговый тариф падатковы тарыф

налогообложение падаткаабкладанне *ср.*, абкладанне падаткам
налогоплательщик падаткаплацельшчык *м.*

наложение накладанне *ср.*:

н. штэмполя накладанне штэм-
поля;

н. штрафа накладанне штрафу

наложенный платёж накладная
плата

наложить накла́сці

напечатанный надрукаваны

напечатать надрукава́ць

напоминание *ср.* напамін, –ну *м.*

напоминать напаміна́ць, нага́д-
ваць

направление (*документ*) накіра-
ванне *ср.*

НАРБ см. Национальный архив
Республики Белару́сь

народная власть народная ўлада

народно-демократическая кон-
ституция народна-дэмакратыч-
ная канстыту́цыя

народное хозяйство народная
гаспада́рка

народовла́стие народаўладдзе
ср., народаўладства *ср.*

наруша́ть паруша́ць;

н. зако́н паруша́ць зако́н;

н. распоря́док дня паруша́ць
распара́дак дня

нарушение парушэ́нне *ср.*;

н. пра́вил те́хники безопа́с-
ности парушэ́нне пра́віл те́хнікі
бяспе́кі;

н. соглаше́ния парушэ́нне па-
гаднё́ння;

н. трудово́й дисципли́ны па-
рушэ́нне працо́ўнай дысцыплі́ны

нарушить па́рушыць

наря́д устар. 1. (дело из докумен-
тов одной разновидности) на́ра́д
м.; **2. (предписание на выполнение**
какой-либо работы) на́ра́д *м.*

наря́д-зака́з на́ра́д-зака́з *м.*

наследие *ср.* spáдчына *ж.*

наследование атрыма́нне ў spáд-
чыну;

н. докуме́нтов атрыма́нне ў
spáдчыну дакуме́нтаў

наследовать атры́мліваць у spáд-
чыну, атрыма́ць у spáдчыну

наследство *ср.* spáдчына *ж.*;

культу́рное н. культу́рная
spáдчына;

литерату́рное н. літарату́рная
spáдчына

наставле́ние *ср.* (*руководство, ин-*
струкция) настаўле́нне *ср.*, инст-
ру́цыя *ж.*

настоящий 1. (происходящий в
данное время) суча́сны; (*тепереш-*
ний) цяпе́рашні; (*этот*) гэты; (*дан-*
ный) да́дзены; **2. (истинный)** са-
пра́ўдны;

настоящим удостоверяется
гэтым све́дчыцца

натуральная зарпла́та натураль-
ная зарпла́та

натуральный а́ванс натуральны
а́ванс

натуральный нало́г натуральны
пада́так

нау́ка наву́ка *ж.*

нау́чная докуме́нтальная пуб-
лика́ция навуко́вая дакуме́нталь-
ная публіка́цыя

нау́чная докуме́нтация навуко́-
вая дакуме́нтация

нау́чная кодифика́ция навуко́вая
кадыфіка́цыя

нау́чная организа́ция труда́
(НОТ) навуко́вая арга́ніза́цыя пра́-
цы (НАП)

нау́чная публика́ция навуко́вая
публіка́цыя

нау́чная рабо́та навуко́вая пра́ца

нау́чная разрабо́тка навуко́вая
распрацо́ўка

нау́чная се́кция навуко́вая се́к-
цыя

нау́чная устано́вка навуко́вая ўс-
тано́ўка

наўчно-інфармацыйная дэятельность архівов навукова-інфармацыйная дзейнасць архіваў
наўчно-інфармацыйное абслуживание навукова-інфармацыйнае абслугоўванне

наўчно-ісследовательская работа (НИР) навукова-даследчая праца (НДП)

наўчно-історыі́ческий навукова-гістарычны

наўчно-меморіальны музей (архив-музей) навукова-мемарыяльны музей (архіў-музей)

наўчно-арганізацыйная документа́ция навукова-арганізацыйная дакументацыя

наўчно-популярная документа́льная публика́ция навукова-папулярная дакумента́льная публіка́цыя

наўчно-спра́вочный аппара́т (НСА) навукова-даведачны апарат (НДА)

наўчно-спра́вочный аппара́т архі́ва навукова-даведачны апарат архіва

наўчно-спра́вочный аппара́т архі́вного спра́вочника [фо́нда] навукова-даведачны апарат архіўнага даведніка [фо́нду]

наўчно-спра́вочный аппара́т документа́льной публика́ции навукова-даведачны апарат дакумента́льнай публіка́цыі

наўчно-теорети́ческая конферен́ция навукова-тэарэтычная канферэнцыя

наўчно-тэхні́ческая документа́ция (НТД) навукова-тэхнічная дакумента́цыя (НТД)

наўчно-тэхні́ческая информа́ция (НТИ) навукова-тэхнічная інфарма́цыя (НТИ)

наўчно-тэхні́ческая обрабо́тка документа́льных мате́риалов навукова-тэхнічная апрацоўка дакумента́льных матэрыялаў

наўчно-тэхні́ческий архі́в навукова-тэхнічны архіў

наўчно-тэхні́ческий сове́т (НТС) навукова-тэхнічны савет (НТС)

наўчный авторите́т навуковы аўтарытэт

наўчный ана́лиз навуковы аналіз

наўчный труд навуковая праца

наўчный ўро́вень навуковы ўзровень

НАФРБ см. Націона́льный архі́вный фонд Респу́блики Белару́сь

национа́льная классифика́ция нацыянальная класіфіка́цыя

национа́льная культу́ра нацыянальная культу́ра

национа́льное досто́инство нацыянальнае го́днасць

национа́льное еди́нство нацыянальнае адзі́нства

национа́льное това́рищество нацыянальнае тавары́ства

национа́льные де́ньги нацыянальныя гро́шы

национа́льные ка́дры нацыянальныя ка́дры

Націона́льный архі́в Респу́блики Белару́сь (НАРБ) Нацыянальны архіў Рэспу́блікі Белару́сь (НАРБ)

Націона́льный архі́вный фонд Респу́блики Белару́сь (НАФРБ) Нацыянальны архіўны фонд Рэспу́блікі Белару́сь (НАФРБ)

Націона́льный банк Респу́блики Белару́сь Нацыянальны банк Рэспу́блікі Белару́сь

национа́льный вопро́с нацыянальнае пы́танне

национа́льный гимн нацыянальны гі́мн

нача́ло *ср.* пача́так, *-тку м.*

нача́тое де́ло пача́тая (распача́тая) спра́ва

нача́тый пача́ты, распача́ты

начё́т *м., бухг.* налі́чэнне *ср.;*

дóнежный н. грашо́вае налі-
чэ́нне

начина́ть пачына́ць, распачына́ць
начисле́ние бухг. налі́чэнне *ср.*;

н. **за́работной пла́ты** налі́чэнне
зарабо́тнай пла́ты;

н. **проце́нтов** налі́чэнне пра-
це́нтаў

начисле́нный налі́чаны

начисли́ть налі́чыць

начисля́ть налі́чаць, налі́чваць

невы́дача нявы́дача ж.

невы́плата нявы́плата ж.

невыполне́ние невыканáнне *ср.*;
н. **обяза́тельства** невыканáнне
абавяза́цельства;

н. **пла́на** невыканáнне пла́на

невы́полненный нявы́кананы

невы́полні́мость невыканáль-
насць ж.

невы́полні́мый невыканáльны

нега́тив нега́тыў *м.*;

н. **кинофотодокуме́нта** нега-
ты́ў кінафотадакуме́нта;

н. **тонфі́льма** нега́тыў тан-
фі́льма

нега́тивный нега́тыўны

него́дность непрыда́тнасць ж.,
непрыго́днасць ж.

неграфле́нная о́пись неграфле́ны
во́піс

недействі́тельный докуме́нт не-
сапра́ўдны дакуме́нт

недоброжелáтельно нядобра-
зычлі́ва; непрыхі́льна

недоброжелáтельность нядоб-
разычлі́васць ж.; непрыхі́льнасць ж.

недоброжелáтельный нядобра-
зычлі́вы; непрыхі́льны

недоброка́чественность недаб-
раяка́снасць ж.;

н. **проду́кции** недабра́яка́снасць
праду́кцыі

недоброка́чественный недабра-
яка́сны

недобросо́вестно нядобра́сум-
ле́нна

недобросо́вестность нядобра-
сумле́ннасць ж.

недобросо́вестный нядобра́сум-
ле́нны

недовере́ие *ср.* недаве́р'е *ср.*, не-
даве́р, -ру *м.*

недопла́та недапла́та ж.

недоплати́ть недапла́ціць

недопла́ченный недапла́чаны

недопла́чивание недапла́чван-
не *ср.*

недопла́чивать недапла́чваць

недоста́ток *м.* (*изъян*) за́гана ж.;
(*погрешность*) хі́ба ж.; (*недочёт*)

недахо́п, -пу *м.*

недоста́точно недаста́ткава, ма́-
ла

недоста́точность недаста́тка-
васць ж.

недоста́точный недаста́ткавы

недостаю́щий 1. *яко́го* (*яко́й*) нес-
таё, *яко́го* (*яко́й*) нехапа́е; 2. *прил.*
адсу́тны

недостове́рность недакла́д-
насць ж.

недостове́рный недакла́дны

недоуче́сть недаўлі́чыць

недоучи́тывать недаўлі́чваць

недоучте́нный недаўлі́чаны

недоче́т *м.* 1. (*нехватка суммы*) ня-
ста́ча ж.; недаста́ча ж.; 2. (*погреш-
ность*) хі́ба ж.; (*недостаток, изъян*)
недахо́п, -пу *м.*

недробі́мость ж. недрабле́нне *ср.*;

н. **архі́вного фо́нда** недраб-
ле́нне архі́ўнага фо́нду

незаве́ренная ко́пия незаве́раная
ко́пія

незаві́смая газе́та незале́жная
газе́та

незаві́смое госуда́рство неза-
ле́жная дзяржа́ва

незаві́симо незале́жна

незаві́симость незале́жнасць ж.

незаві́симый незале́жны

незаконче́нное де́ло незаконча-
ная спра́ва

незаконченний незакончаны
 незарегістрований доку-
 мент незарегістрованый документ
 незащищённость неабароне-
 насць ж.
 незащищённый неабаронены
 незначительный нязначны; (*не-
 большой*) невялікі
 неизвестная личность невядо-
 мая асоба
 неизменно нязмінна; заўсёды,
 заўжды
 неизменный 1. нязмінны; непа-
 хісны; 2. верны
 неизрасходованный незрасхода-
 ваны, нявыдаткаваны
 неисполнение невыкананне *ср.*;
 н. приказа невыкананне загада;
 н. распоряжения невыкананне
 распараджэння;
 н. решения собрания невы-
 кананне рашэння сходу
 неисполнимость невыканальнасць
 неисполнимый невыканальны
 неиспользование невыкарыстан-
 не *ср.*
 неиспользованные резервы ня-
 выкарыстаныя рэзервы
 неиспользованный отпуск нявы-
 карыстаны адпачынак (вѳдпуск)
 неисправность няспраўнасць ж.;
 неисправности текста [изоб-
 ражения] публікуемага до-
 кумента няспраўнасці тэксту,
 [адлюстравання] дакумента, які
 публікуецца
 неисправный няспраўны
 нейтрализация нейтралізацыя ж.;
 н. кислотности бумаги нейт-
 ралізацыя кіслотнасці папѳры
 нейтралитѳт нейтралітѳт, -ту *м.*;
 государственный н. дзяржаў-
 ны нейтралітѳт
 нейтральное государство нейт-
 ральная дзяржава
 некомпетѳтность некампетѳнт-
 насць ж.
 некомпетѳтный некампетѳтны

некомплектующийся архив не-
 камплектоўны архіў (архіў са спы-
 неным камплектаваннем)
 некомплектующийся архивный
 фонд некамплектоўны архіўны
 фонд (архіўны фонд са спыненым
 камплектаваннем)
 некредитоспособность *фин.* не-
 крэдытаздольнасць ж.;
 н. учреждения некрѳдыта-
 здольнасць установы
 некредитоспособный некрѳдыта-
 здольны
 некритически некрытычна
 некритический некрытычны
 некритичность некрытычнасць ж.
 некритичный некрытычны
 нелегальная газета нелегальная
 газѳта
 ненормированный труд ненар-
 маваная праца
 необоснованная жалоба неаб-
 грунтаваная скарга
 необоснованно неабгрунтавана;
 беспадстаўна
 обоснованное требование не-
 абгрунтаванае патрабаванне
 обоснованность неабгрунта-
 ванасць ж.; беспадстаўнасць ж.
 обоснованный довод неаб-
 грунтаваны доказ (дѳвад)
 обратимая валюта неабара-
 чальная валютѳа
 необходимость неабходнасць ж.;
 патрѳба ж.
 необходимый неабходны
 неobjективность неаб'ектыў-
 насць ж.
 объективный неаб'ектыўны
 обязательность неабавязко-
 васць ж.
 обязательный реквизит неа-
 бавязковы рѳквізіт
 неография неаграфіѳа ж.
 неоднократно неаднаразѳва, не
 раз, не адзін раз
 неоднократный неаднаразѳвы
 неоплата неаплата ж.;

н. чéка неаплáта чéка
неоплáченний неаплáчаны
неорганизовáнность неарганiза-
ванасць ж.
неорганизовáнный неарганiзава́-
ны
неосведомлённость ж. 1. (о чём)
непаiнфармава́насць ж.; (незнáние)
нявэдáнне *ср.* (чаго); 2. (в чём) не-
дасвэдчана́сць ж.
неосведомлённый 1. (о чём) не-
паiнфармава́ны; 2. (в чём) неда-
свэдчаны
неосновáтельно негрунто́ўна; (без
оснований) беспадста́ўна
неосновáтельность негрунто́ў-
насць ж.; беспадста́ўнасць ж.
неосновáтельный довод негрун-
то́ўны до́каз (до́вад)
неофициáльно неафи́цыйна
неофициáльный неафи́цыйны
неоформлённость неафо́рмле-
насць ж.;
н. документа́ции неафо́рмле-
насць дакумента́цыі
неоформлённый документ не-
афо́рмлены дакуме́нт
непланомёрность неплáнамёр-
насць ж.
непланомёрный неплáнамёрны
неплатёжеспособность непла-
цежаздольнасць ж.
неплатёжеспособный неплаце-
жаздольны
неподготовленность непадрых-
тава́насць ж.
неподготовлённый непадрыхта-
ваны
неполáдки ча́ще *мн.* непалáдки
неполнотá непаўнaтá ж., няпо́ў-
насць ж.
неполноцённость непаўна́цэн-
насць ж.
неполноцённый непаўна́цэнны
непосрédственно непасрэ́дна
непосрédственность непасрэ́д-
насць ж.

непосрédственный расчёт непа-
срэ́дны разлі́к
**непосрédственный спóсoб сис-
тематизáции дел** непасрэ́дны спó-
саб сiстэматыза́цыі спраў
непрерывная рабóта беспера-
пы́нная пра́ца
непрерывность бесперапы́н-
насць ж.;

н. трудовóго ста́жа беспера-
пы́ннасць працо́ўнага ста́жу
непрерывный бесперапы́нны
неприбы́тие *ср.* нез'яўле́нне *ср.*,
непрыбы́ццэ *ср.*; непры́езд, -ду *м.*;
непрыхо́д, -ду *м.*;

н. на ме́сто назначéния не-
з'яўле́нне (непрыбы́ццэ) на ме́-
сца прызначéння (назначéння)
непригóдность непрыда́тнасць ж.,
непрыгóднасць ж.;

н. к рабóте непрыда́тнасць
(непрыгóднасць) да пра́цы;
профессио́нальная н. прафе-
сiйная непрыда́тнасць (непры-
гóднасць)

непригóдный непрыда́тны, не-
прыгóдны
непризнáние непрызнá́нне *ср.*
непризнáнный непрызнáны
неприкосновéнность недатыка́ль-
насць ж.;

н. вклáда недатыка́льнасць
уклáду;

н. личности недатыка́льнасць
асóбы

непрофессио́нальность непра-
фесiйна́сць ж.

непрофессио́нальный непрафе-
сiйны

непрофи́лирующий *прил.* непра-
фи́люючы

непро́фильные материáлы ня-
про́фильныя матэрыя́лы

непро́фильный фонд няпро́филь-
ны фонд

неравнопра́вный догово́р нераў-
напра́ўны дагаво́р

неразделимый непадзельны, не-раздзельны

нераціональна нерацыянальна
нераціональнасць нерацыянальнасць ж.

нераціональныя **затраты** (издержки) нерацыянальныя выдаткі
нерэнтабельнасць эк. нерэнтабельнасць ж.

нерэнтабельны нерэнтабельны

несведущий недаведчаны

несвоевременно несвоечасова

несвоевременность несвоечасовасць ж.

несвоевременный несвоечасовы
несоблюдение незахаванне *ср.*; невыкананне *ср.*;

н. **закона** невыкананне закона;

н. **порядка** незахаванне парадку

несоответственность неадпаведнасць ж.

несоответственный неадпаведны
несоответствие *ср.* неадпаведнасць ж.;

н. **занимаемой должности** неадпаведнасць займаемай пасадзе

несоответствующий неадпаведны

несостоятельность (*неосновательность*) негрунтоўнасць ж.; (*необоснованность*) неабгрунтаванасць ж.; (*отсутствие оснований*) беспадстаўнасць ж.;

теоретическая н. тэарэтычная неабгрунтаванасць

несрочный документ нетэрміновы дакумент

нестабильность нестабільнасць ж.

нестабильный нестабільны

нести (*выполнять*) несці; выконваць;

н. **дежурство** несці дзяжурства (дзяжурцы);

н. **обязанности** выконваць абавязкі;

н. **ответственность** несці адказнасць (адказваць);

н. **службу** несці службу

неточно недакладна

неточность недакладнасць ж.

неточный недакладны

нетрудоспособность непрацаздольнасць ж.

нетрудоспособный непрацаздольны

нетто *прил., нескл.* нэта

неубедительный довод непераканальны доказ (довад)

неукомплектованность неўкамплектаванасць ж.;

н. **штатов** неўкамплектаванасць штатаў

неукомплектованный неўкамплектаваны

неурочный (*о работе*) няўрочны;

(*сверхурочный*) звышурочны

неустойчивость няўстойлівасць ж.; хісткасць ж.; змэнлівасць ж.;

неустойчивый няўстойлівы; хісткі; змэнлівы

неформальный нефармальны

нецелесообразность немэтазгоднасць ж.

нецелесообразный немэтазгодны

нештатный няштатны, пазаштатны

неявка ж. нез'яўленне *ср.*, няяўка ж.;

н. **на работу** нез'яўленне на працу

нижеизложенный ніжэйпададзены

ниженазванный ніжэйназваны

нижеописанный ніжэйапісаны

нижеподписавшийся *прил., офиц.* ніжэйпадпісаны

нижепоименованный *офиц.* ніжэйназваны

нижеприведенный ніжэйпрыведзены

нижеследующий *прил.* наступны;

(*нижеизложенный*) ніжэйпададзены

нижеуказанный ніжэйназваны, ніжэйуказаны

ніжэўпамянуты *ніжэйназваны, ніжэйзгаданы, ніжэйпамянёны*
нізкокачэстванный *нізкаякасны*
нізкооплачваемы *нізкааплатаны*

НИР *см. наўчна-ісследовательская работа*

нитроплёнка *нітраплёнка ж.*

но́вая исто́рия *но́вая гісто́рыя*

новои́збранный *нававы́браны*

новои́зданный *нававы́дадзены*

новообразова́вшийся *прил. новаўтво́раны*

новообразова́ние *новаўтварэ́не ср.*

новообразова́нный *новаўтво́раны*
новорождённая *сущ. нованаро́джаная ж.; немаўля ср.*

новорождённый *прил., сущ. нованаро́джаны м.; немаўля ср.*

но́вость *навіна́ ж.;*

биржевы́е но́вости *біржавы́я навіны*

номенклату́ра *наменклату́ра ж.;*

н. дел *наменклату́ра спраў;*

н. должносте́й *наменклату́ра паса́д;*

н. проду́кции *наменклату́ра праду́кцыі;*

приме́рная (типова́я) н. дел *прыкладная (тыпова́я) наменклату́ра спраў;*

сво́дная н. дел *зводная наменклату́ра спраў*

номенклату́рно-адресова́льное

обору́дование *наменклату́рна-адресава́льнае абсталява́нне*

номенклату́рный *наменклату́рны*

но́мер *нумар м.;*

архивный *н. архі́ўны нумар;*

входя́щий н. докуме́нта *уваходны нумар дакуме́нта;*

исходя́щий н. докуме́нта *выходны нумар дакуме́нта;*

литерный *н. літарны нумар;*

н. де́ла *нумар спра́вы;*

н. стра́ницы *нумар старо́нкі;*

н. фо́нда *нумар фо́нду;*

поря́дковый н. *пара́дкавы нумар;*

пропу́щенный н. *прапу́шчаны нумар;*

регистрацио́нный н. докуме́нта *рэгістрацыйны нумар дакуме́нта;*

свободный н. *свабо́дны нумар*

номина́льная схёма класси́фикации дел (докуме́нтов) *наміна́льная схёма класіфікацыі спраў (дакуме́нтаў)*

номина́льно-хроноло́гическая схёма класси́фикации дел (докуме́нтов) *наміна́льна-храналагі́чная схёма класіфікацыі спраў (дакуме́нтаў)*

номина́льный призна́к дел *наміна́льная адзна́ка спраў*

номогра́мма (график) *намагра́ма ж. норма норма ж.;*

н. вы́работки *но́рма выпрацо́ўкі;*

н. за́работной пла́ты *но́рма зарабо́тнай пла́ты;*

н. обусло́живания *но́рма абслу́гоўвання;*

н. пове́дения *но́рма паво́дзін;*

но́рмы мора́ли *но́рмы мара́лі;*

но́рмы предста́тельства

но́рмы прадстаўні́цтва;

но́рмы труда́ *но́рмы пра́цы;*

тэхніко-эконо́мические но́рмы *тэхніка-эканамі́чныя но́рмы;*

тэхні́ческие но́рмы *тэхні́чныя но́рмы;*

трудова́я н. *працо́ўная но́рма*

норма́ль *нарма́ль ж.*

норма́тивно-спра́вочная докуме́нтальная публика́ция *нарматы́ўна-даве́дачная дакуме́нтальная публіка́цыя*

норма́тивно-спра́вочная информа́ция *нарматы́ўна-даве́дачная інфарма́цыя*

норма́тивность *нарматы́ўнасць ж.*

норма́тивные докуме́нты *нарматы́ўныя дакуме́нты*

нормативный нормативуны
 нормативы нормативы мн.
 нормирование нормаванне *ср.*;
 н. зарплаты нормаванне зар-
 платы;
 н. рабочего дня нормаванне
 рабочего дня;
 н. расходов материальных
 средств нормаванне расходаў
 матэрыяльных сродкаў;
 н. труда нормаванне працы
 нормированный нормаваны
 нормировать нормаваць
 носитель носьбіт *м.*;
 н. информации носьбіт інфар-
 мацыі
 НОТ *см.* наўчная організація
 труда
 нота¹ муз. нота ж.
 нота² *дипл.* нота ж.;
 дипломатическая н. дыплама-
 тычная нота
 нотариальная запись натары-
 яльны запис
 нотариальная копия натарыяль-
 ная копія
 нотариальное засвидетельст-
 вование натарыяльнае засвед-
 чанне
 нотариальный натарыяльны

нотный документ нотны даку-
 мент
 ноу-хау *сущ., нескл.* 1. (формали-
 зованная совокупность знаний)
 ноу-хаў; 2. (объективированный
 опыт научного исследования) ноў-
 хаў
 нравственно моральна
 нравственность моральнасць ж.;
 мораль ж.
 нравственный долг моральны
 абавязак
 НСА *см.* наўчно-справочный ап-
 парат
 НТД *см.* наўчно-тэхніческая
 документация
 НТИ *см.* наўчно-тэхніческая
 информация
 НТС *см.* наўчно-тэхніческий
 совет
 нумерация нумарацыя ж.;
 н. листов дела нумарацыя
 лістоў справы
 нумерование нумараванне *ср.*
 нумерованный нумараваны
 нумеровать нумараваць
 нумеровка ж. нумараванне *ср.*, ну-
 мароўка ж.
 нумизматика нумізматыка ж.
 нумизматический нумізматычны

обвинение 1. абвінавачанне *ср.*;
 2. (действие) абвінавачванне *ср.*
 обвиненный абвінавачаны
 обеденный перерыв абэдзенны
 перапынак
 обезличение абязлічанне *ср.*
 обезличенная система обозна-
 чения технических докумен-

тальных материалов абязліча-
 ная сістэма абазначэння тэхнічных
 дакументальных матэрыялаў
 обезличенность абязлічанасць ж.
 обезличивание абязлічванне *ср.*
 обезличка абязлічка ж.
 обеспечение забеспячэнне *ср.*;
 государственное социальное

о. дзяржаўнае сацыяльнае забеспячэнне;
інфармацыйнае о. інфармацыйнае забеспячэнне;
інфармацыйна-справочнае о. інфармацыйна-даведачнае забеспячэнне;
о. **сохранности документов** забеспячэнне захаванасці дакументаў;
о. **физико-химической сохранности документов** забеспячэнне фізіка-хімічнай захаванасці дакументаў;
о. **физической сохранности документов** забеспячэнне фізічнай захаванасці дакументаў;
специализированное о. спецыялізаванае праграмнае забеспячэнне
обеспеченность забяспэчанасць ж.
обеспеченный забяспэчаны
обеспечение забяспэчванне ср.
обеспечивать забяспэчваць
обеспечить забяспэчыць
обеспыливание абяспыльванне ср.;
о. **архивных документов** абяспыльванне архіўных дакументаў
обеспыливать абяспыльваць
обеспылить абяспыліць
обесцветить пазбавіць колеру, абясколерыць
обесцвеченный пазбаўлены колеру, абясколераны
обесцвечивание пазбаўленне колеру, абясколерванне
обесцвечивать пазбаўляць колеру, абясколерваць
обесцвечиваться траціць колер, абясколервацца
обесценение абясцэненне ср.
обесцененные деньги абясцэненыя грошы
обесценивание абясцэньванне ср.
обесценивать абясцэняваць
обесценить абясцэніць
обзор агляд, -ду м.;

аналитический о. аналітычны агляд;
информационный о. інфармацыйны агляд;
исторический о. гістарычны агляд;
конъюнктурный о. кан'юнктурыны агляд;
о. **архивного фонда** агляд архіўнага фону;
о. **архивных документов** агляд архіўных дакументаў;
о. **документальных материалов** агляд дакументальных матэрыялаў;
тематический о. дакументаў тэматычны агляд дакументаў
финансово-экономический о. фінансава-эканамічны агляд
обзорный аглядны
облагать абкладаць
областной совет абласны савет
область 1. (административно-территориальная единица) вобласць ж.;
2. перен. (сфера, отрасль) галіна ж.
облигационный аблігацыйны
облигация аблігацыя ж.
обложение (налог) абкладанне ср.
обложить (налогом) аблажыць
обложка вокладка ж.;
о. **дела** вокладка справы
обмен абмен, -ну м.;
о. **воздуха в архивохранилище** абмен паветра ў архівах сховішчы
обменный фонд абмэнны фонд
обменять абмяняць
обнаружение 1. (отыскание) знаходжанне ср.; **2. (установление)** выяўленне ср.
обнаружить 1. (отыскать) знайсці;
2. (установить) выявіць
обновить абнавіць
обновление абнаўленне ср.;
о. **документа** абнаўленне дакумента
обновленный абноўлены

обновлять абнаўляць
 обобщать абагульняць
 обобщающий документ абагульняльны дакумент
 обобщающий заголовок абагульняльны загаловак
 обобщение абагульненне *ср.*
 обобщённость абагульненасць *ж.*
 обобщить абагульніць
 обозначение *ср.* 1. (действие) абазначэнне *ср.*; 2. (знак) адзнака *ж.*, знак *м.*; 3. (означение) азначэнне *ср.*
 обозрение (обзор) агляд, -ду *м.*
 оборачиваемость (обращаемость) абарачальнасць *ж.*;

о. оборотных средств абарачальнасць абаротных срэдкаў
 оборонительный договор абарончы дагавор

оборот *м.* 1. (обращение) абарот, -ту *м.*, абарачэнне *ср.*; 2. (обратная сторона) адварот, -ту *м.*; 3. (словесное выражение) зварот, -ту *м.*;

внерыночный о. пазарыначны абарот;

денежный о. грашовое абарачэнне;

о. капитала абарот капіталу;

о. речи моўны зварот;

о. товаров абарот тавараў;

о. фондов абарот фіндаў; ,

смотри на обороте глядзі на адвароце

оборотная ведомость абаротная ведамасць

оборотный фонд абаротны фонд

оборудование абсталяванне *ср.*;

бумагорезальное о. паперарэзальнае абсталяванне;

вспомогательное о. для монтажа звукозаписей дапаможнае абсталяванне для мантажу гуказапісаў;

киносъёмное о. кіназдымальнае абсталяванне;

номенклатурно-адресовальное о. наменклатурна-адрасавальнае абсталяванне;

периферийное о. перыферыйнае абсталяванне

обоснование абгрунтаванне *ср.*;

теоретическое о. тэарэтычнае абгрунтаванне;

технико-экономическое о.

(ТЭО) тэхніка-эканамічнае абгрунтаванне (ТЭА)

обоснованная жалоба абгрунтаваная скарга

обоснованное решение абгрунтаванае рашэнне

обоснованный довод абгрунтаваны доказ (довад)

обосновать абгрунтаваць

обособить адасобіць, аддзяліць

обособление адасабленне *ср.*, аддзяленне *ср.*

обособленность адасобленасць *ж.*

обособленный адасоблены, аддзелены

обособлять адасабляць, аддзяляць

обрабатывать (информацию) апрацоўваць

обработка апрацоўка *ж.*;

автоматизированная о. даных аўтаматызаваная апрацоўка даных;

автоматизированная о. текстов аўтаматызаваная апрацоўка тэкстаў;

комплексная научно-техническая о., комплексная навукова-тэхнічная апрацоўка;

консервационно-профилактическая о. кансервацыйна-прафілактычная апрацоўка;

консервационно-реставрационная о. кинодокументов и микрофильмов кансервацыйна-рэстаўрацыйная апрацоўка кінадакументаў і мікрафільмаў

научно-техническая о. документальных материалов навукова-тэхнічная апрацоўка дакументальных матэрыялаў; первоначальная (экспедици-

онная) о. першапачатковая (экспедыцыйная) апрацоўка;

электронная о. информации
электронная апрацоўка інфармацыі

образ вобраз м.;

поисковый о. документа пошукавы вобраз дакумента;

поисковый о. фонда пошукавы вобраз фонду

образец узор, -ру м.

образное выражение вобразны выраз

образование¹ ср. 1. (создание) утварэнне ср., стварэнне ср.; (составление) складанне ср.; 2. фарміраванне ср.; арганізацыя ср. (аснава-ние) заснаванне ср.

образование² ср. адукацыя ж.; (просвещение) асвэта ж.;

архивоведческое о. архіва-знаўчая адукацыя

образованность адукаванасць ж.

обратимая валюта абарачальная валюта

обратимость абарачальнасць ж.

обратимый позитив абарачальны пазітыў

обратная сторона листа документа адваротны бок ліста дакумента

обратный адрес зваротны адрас

обращение 1. (просьба, призыв) зварот, -ту м.; (документ) адозва ж.; 2. (процесс оборота) абарачэнне ср.;

вексельное о. вэксальнае абарачэнне;

о. граждан в учреждения зварот грамадзян ва ўстановы;

о. изображения абарачэнне адлюстравання;

повторное о. гражданіна паўторны зварот грамадзяніна

обследование абследаванне ср.

обследованность абследаванасць ж.

обследованный абследаваны

обследователь абследавальнік м.

обследовательский абследавальніцкі

обследовать абследаваць

обслуживание абслугоўванне ср.;

абонентное о. абанэнтнае абслугоўванне;

наўчна-інфармацыйнае о. навукова-інфармацыйнае абслугоўванне

обслуживать абслугоўваць

обслуживающий персонал абслуговы персанал

обслужить абслужыць

обсудить абмеркаваць

обсуждать абмяркоўваць

обсуждение абмеркаванне ср.

обходной лист (листок) абходны ліст (лісток)

общая амнистия агульная амністыя

общая доверенность агульная даверанасць

общегосударственная автоматизированная система (ОГАС)

агульнаадаржаўная аўтаматызаваная сістэма (АДАС)

общее управление агульнае кіраванне

общенаучный подход в архивоведении агульнанавуковы падыход у архівазнаўстве

общеобразовательный уровень агульнаадукацыйны ўзровень

общественная должность грамадская пасада

общественное бюро экономического анализа грамадскае бюро эканамічнага аналізу

общественное воздействие грамадскае ўздзеянне

общественное мнение грамадская думка

общественное порицание грамадскае ганьбаванне

общественное устройство грамадскі лад (парадак)

общественное учреждение грамадская ўстанова

общественные условия грамадскія ўмовы

общественные условия грамадскія асновы

общественный грамадскі

общество *ср.* 1. грамадства *ср.*;

2. (организация) таварыства *ср.*,

суполка *ж.*; 3. (компания) таварыс-

тва *ср.*, кампанія *ж.*; 4. грамада *ж.*,

суполка *ж.*; *ист.* вобшчства *ср.*;

акционерное о. акцыянернае таварыства;

командитное о. (вид хозяйственного объединения) камандзітнае таварыства

общий отдел агульны аддзел

общий указатель агульны паказальнік

объединение аб'яднанне *ср.*

объединённый архивный фонд

аб'яднаны архіўны фонд

объединённый ведомственный

архіў аб'яднаны ведамасны архіў

объединительный аб'яднальны

объединить аб'яднаць

объединять аб'ядноўваць

объединяющий аб'яднальны

объект аб'ект *м.*

объективность аб'ектыўнасць *ж.*

объективный фактор аб'ектыўны фактар

объектная смета аб'ектны каштарыс

объектно-марочная система

арганізацыі тэхнічeskіх доку-

ментальных матэрыялаў аб'ект-

на-марачная сістэма арганізацыі

тэхнічных дакументальных матэрыялаў

объектный каталог аб'ектны каталог

объем аб'ём, -му *м.*

объёмистость аб'ёмістасць *ж.*

объёмность аб'ёмнасць *ж.*

объёмный аб'ёмны

объявление *ср.* аб'ява *ж.*

объяснение тлумачэнне *ср.*

объяснительная записка тлумачальная запіска

объяснить растлумачыць

объяснять тлумачыць, растлумачваць

обязанность *ж.* абавязак, -зку *м.*;

служэбныя абязаннасці

службовыя абавязкі

обязательное решение абавяз-

ковае рашэнне

обязательный реквизит абавяз-

ковы рэквізіт

обязательство абавязачельства *ср.*;

займное о. пазыковае абавязачельства;

залоговое о. закладное абавязачельства;

платёжное о. плацэжнае абавязачельства;

срочное о. тэрміновае абавязачельства

обязать абавязачь

обязывать абавязваць

ОГАС *см.* **общегосударственная**

автоматизированная система

оглавление *ср.* змест, зместу *м.*

огнетушитель вогнетушыцель *м.*

оговорка 1. (замечание) агаворка

ж.; 2. (обмолвка) абмолўка *ж.*, памылка *ж.*

оговорочный агаворачны

ограничение абмежаванне *ср.*

ограниченность абмежаванасць *ж.*

ограниченный абмежаваны

ограничивание абмяжоўванне *ср.*

ограничитель абмежавальнік *м.*

ограничительные даты абмежавальныя даты

ограничительный тариф абме-

жавальны тарыф

ограничить абмежаваць

одинаковость аднолькавасць *ж.*

одинаковый аднолькавы

одноаспектная классификация

аднааспектная класіфікацыя

одновременно адначасова

однорóдный аднарóдны
односторóнный договóр аднаба-
ковы дагавóр

односторóнность аднабакó-
васць ж.

однотíпность аднатýпнасць ж.

однотíпный аднатýпны

одобréние ухвалéние ср., адаб-
рэ́нне ср.

одо́бренный ухва́лены, одóбраны
одобри́тельно станóуча, пахва́ль-
на

одобри́тельный станóучы, па-
хва́льны

одо́брить (*разрешить*) адóбрыць,
ухвали́ць

одо́брятъ (*разрешать*) адóбры-
ваць, ухваля́ць

означа́ть 1. (*значить*) адзнача́ць,
2. абазнача́ць

окла́д акла́д, -ду м.;

годо́вой о. гадавы акла́д;

должно́стной о. службо́вы ак-
ла́д;

ме́сячный о. ме́сячны акла́д;

сме́тный о. каштары́сны акла́д

оконча́ние ср. 1. (*действие*) за-
канча́нне ср., сканча́нне ср.; 2. (*ко-
нец*) кане́ц м.

оконча́тельный расче́т канчат-
ковы разлі́к

окружа́ющая среда́ навако́льнае
асяро́ддзе

операти́вная (действующая) до-
куме́нтная информáция апера-
тýйна (дзейная) дакуме́нтная ін-
фарма́цыя

операти́вная свóдка аператýй-
ная звóдка

операти́вное управле́ние апера-
тýйнае кіравáнне

операти́вно-техні́ческий апера-
тýйна-тэхні́чны

операти́вный отче́т аператýйна
справазда́ча

опера́тор апера́тар м.

опера́ция апера́цыя ж.;

биржева́я о. біржавáя апера́-
цыя;

финáнсово-расче́тная о. фі-
на́нсава-разлі́ковая апера́цыя;

хозяйстве́нная о. гаспада́рчая
апера́цыя;

эми́ссионная о. эмі́сійная апе-
ра́цыя

опеча́тать апяча́таць

опеча́тка ж. памы́лка дру́ку

опеча́тывать апяча́тваць

описа́ние апіса́нне ср.;

библиографи́ческое о. біблія-
графі́чнае апіса́нне;

группово́е о. докуме́нтов при
ката́логіза́ции гру́паво́е апі-
са́нне дакуме́нтаў пры ката́ла-
гіза́цыі;

дифференці́рованное о. ар-
хивных докуме́нтов дыфе-
ренці́раванае апіса́нне архіў-
ных дакуме́нтаў;

о. де́ла апіса́нне спра́вы;

о. докуме́нтальных матери-
áлов апіса́нне дакуме́нтальных
матэрыялаў;

подокуме́нтное о. на ката-
ло́жной ка́рточке падакуме́нт-
нае апіса́нне на ката́ложнай
ка́ртцы;

поединичное о. докуме́нтов
на ката́ложной ка́рточке па-
адзі́нкавае апіса́нне дакуме́нтаў
на ката́ложнай ка́ртцы;

темати́ческое о. тэматы́чнае
апіса́нне;

техни́ческое о. тэхні́чнае апі-
са́нне

описа́тельная статья́ апіса́льны
арты́кул

описа́тельность апіса́льнасць ж.

опі́ска апі́ска ж.

о́писъ ж. во́піс, -су м.;

архі́вная о. архіўны во́піс;

библиографи́ческая о. біблія-
графі́чны во́піс;

вну́тренняя о. уну́траны во́піс;

внутренняя о. фотоальбома унутраны во́піс фотаальбо́ма;
графлёная о. графлёны во́піс;
законченная о. закончаны во́піс;
идеальная о. архивного фонда ідеа́льны во́піс архіўнага фону́ду;
инвентаризационная о. инвентаризацыйны во́піс;
инвентарная о. инвентарны во́піс;
карточная архивная о. карткавы архіўны во́піс;
книжная архивная о. книжны архіўны во́піс;
коллекционная о. калекцыйны во́піс;
листовая архивная о. ліставы архіўны во́піс;
неграфлёная о. неграфлёны во́піс;
о. дел по личному составу во́піс спраў па асабовым скла́дзе;
о. дел постоянного хранения во́піс спраў пастаяннага захо́вання;
о. документальных материалов во́піс дакументальных матэрыялаў;
о. документов во́піс дакументаў;
о. киносъёмки во́піс кіназды́мак;
о. микрофильмов во́піс мікрафі́льмаў;
о. особо ценных дел во́піс асабліва каштоўных спраў;
о. проекта во́піс прае́кта;
о. страхового фонда во́піс страхаво́га фону́ду;
реальная о. архивного фонда рэа́льны во́піс архіўнага фону́ду;
сводная о. зводны во́піс;
сдаточная о. зда́таны во́піс;
систематическая о. сістэматычны во́піс;

сопроводительная о. суправаджа́льны во́піс;
суммарная о. сумарны во́піс;
тематическая о. тэматычны во́піс;
хронологическая о. храналагічны во́піс
опись-расписка во́піс-распі́ска ж.
оплата апла́та ж;
повременная о. пачасовая апла́та
оплатить аплаці́ць
оплачиваемый отпуск апла́тны во́дпуск
оплачивание апла́чванне *ср.*
оплачивать апла́чваць
оповестительный апавяшча́льны; абвяшча́льны
оповестить апавясці́ць (*каго*); абвясці́ць (*каму*); паве́даміць (*каму*)
оповещать апавяшча́ць (*каго*); абвяшча́ць (*каму што*); паведа́мляць (*каму*)
оповещение апавяшчэ́нне *ср.*; абвяшчэ́нне *ср.*; паведа́млэнне *ср.*
оповещенный апавешча́ны; абвешча́ны; паведа́млены
опоздание спазне́нне *ср.*
оправдательный документ апраўда́льны дакуме́нт
определение *ср.* 1. (*действие*) вы́значэнне *ср.*; устанаўле́нне *ср.*; 2. (*формулировка*) азна́чэнне
определённо 1. (*точно*) пэ́ўна; 2. (*безусловно*) безумо́ўна, бяспрэ́чна, напэ́ўна
определённость пэ́ўнасць ж., вы́разнасць ж., акрэ́сленасць ж., да́кладнасць ж.
определённый 1. (*установленный*) вы́значаны; 2. (*сформулированный*) азна́чаны, акрэ́слены; 3. (*точный*) да́кладны, вы́разны; 4. (*явный, очевидный*) пэ́ўны, відавочны; (*безусловный*) безумо́ўны, бяспрэ́чны
определитель (*справочник*) вы́значальнік м.

определить *вызначаць*

опрос *м. апытанне ср.*

опросный лист *апытальны ліст*

оптимизация *аптымізацыя ж.;*

о. состава и содержания ГАФ
аптымізацыя *складу і зместу*
ДАФ

оптическая плотность текста
[изображения] документа *ап-*
тычная шчыльнасць тэксту [ад-
люстравання] дакумента

опубликование *апублікаванне ср.;*

о. документов *апублікаванне*
дакументаў

опыт 1. *вóпыт, -ту м.; 2. дóслед,*
-ду м.

оравтомат (организационный
автомат) *аргаўтамат м. (аргані-*
зацыйны аўтамат)

орган *орган м.;*

архивные органы *архіўныя ор-*
ганы;

высший о. *вышэйшы орган;*

исполнительный о. *выканаўчы*
орган;

местный о. *мясцовы орган;*

о. управления *орган кіравання;*

отраслевой о. *галіновы орган;*

хозяйственные органы *гаспа-*
дάρчыя органы;

центральный о. *цэнтральны*
орган

организационная функция *арга-*
нізацыйная фўнкцыя

организационно-распорядитель-
ная документация (ОРД) *аргані-*
зацыйна-распарадчая дакумен-
тацыя (АРД)

организационно-распорядитель-
ный документ *арганізацыйна-*
распарадчы дакумент

организационно-техническая
документация *арганізацыйна-*
тэхнічная дакументацыя

организационный документ *ар-*
ганізацыйны дакумент

организационный комитет *арга-*
нізацыйны камітэт

организация *арганізацыя ж.;*

научная о. труда (НОТ) *наву-*
ковая арганізацыя працы (НАП)

о. документов в архиве *арга-*
нізацыя дакументаў у архіве

о. документов в делопроиз-
водстве *арганізацыя дакумен-*
таў у справаводстве

о. использования архивных
документов *арганізацыя выка-*
рыстання архіўных дакументаў;
хозяйственная о. *гаспадарчая*
арганізацыя

организованная группа *арганіза-*
ваная група

оргтехника (организационная
техника) *аргтэхніка ж. (аргані-*
зацыйная тэхніка)

ОРД см. организационно-распо-
рядительная документация

ордер *ордэр м.;*

мемориальный о. *бухг. мема-*
рыяльны ордэр;

приходно-расходный о. *пры-*
ходна-расходны ордэр;

приходный кассовый о. *пры-*
ходны кáсавы ордэр;

расходный кассовый о. *рас-*
ходны кáсавы ордэр

оригинал *арыгінал м.;*

граммофонный о. *грамафóнны*
арыгінал;

о. граммофонной пластинки
арыгінал грамафóннай пласцінкі;

о. документа *арыгінал даку-*
мента;

о. конструкторского доку-
мента *арыгінал канстৰуктар-*
скага дакумента

оригинал-макет (книги, брошюры)
арыгінал-макет м.

оригинальность *арыгінальнасць ж.*

орнамент *арнамент, -ту м.*

осведомитель *паведамляльнік м.*

осведомительный *паведамляль-*
ны

осведомить *паведаміць (каму), ін-*
фармаваць (каго)

освѣдомитъся запытáцца, давѣ-
дацца

осведомлѣние паведамлѣнне *ср.*,
інфармава́нне *ср.*

осведомлѣнность *ж.* 1. вѣданне
ср., пайнфармава́насць *ж.*; 2. да-
свѣдчанасць

осведомлять паведамляць (*каму*),
інфармава́ць (*каго*)

осведомляться пыта́цца, давѣд-
вацца

освободить вѣзваліць, звольніць

освобожда́ть вызваля́ць, зваль-
ня́ць

освобождение (*от должности*)
вызваленне *ср.*, звальне́нне *ср.*

осматривать агляда́ць

осмо́тр агляд, -ду *м.*; .

технический о. тэхнічны агляд

осмотренный аглѣджаны

осмотрѣть аглѣдзець

осмотровый аглядны, аглядальны

оснастить аснасціць

осна́стка асна́стка *ж.*

оснащать аснашча́ць

оснащение аснашчѣнне *ср.*

осно́ва асно́ва *ж.*

основание *ср.* 1. (*действие*) за-
снава́нне *ср.*; 2. (*основа*) асно́ва *ж.*;
3. (*причина*) падста́ва *ж.*

основательный довод грунтоўны
до́каз (до́вад)

основная до́лжность асноўная
паса́да

основная зарплата асноўная зар-
плата

основной тариф асноўны тары́ф

основной текст асноўны тэкст

основные положения книги [до-
кумента] асноўныя палажѣнні кнігі
[дакумента]

особенность асаблінасць *ж.*;

дипломатическая о. доку-
мента дыпламаты́чная асаблі-
насць дакумента;
палеографическая о. доку-

мента палеаграфі́чная асаблі-
насць дакумента;

художественная о. доку-
мента маста́цкая асаблінасць
дакумента;

языковая, о. документа моў-
ная асаблінасць дакумента

особо ценное дело (ОЦД) асаб-
ліва каштоўная справа (АКС)

особо ценный документ асабліва
каштоўны дакумент

особое мнение асобная думка

особый отдел асобы аддзел

особый режим кредитования
асобы рэжым крэдытава́ння

остаток астатак, -тку *м.*;

о. средств астатак срóдкаў

осуждение (*порицание*) ганьба-
ва́нне *ср.*, асуджѣнне *ср.*

осуществить ажыццявіць, здзе́й-
сніць

осуществление ажыццяўле́нне
ср., здзяйсненне *ср.*

осуществленный ажыццяўлены,
здзе́йснены

осуществлять ажыццяўля́ць,
здзяйсня́ць

осциллограмма асцылагра́ма *ж.*

отбеливание адбѣльванне *ср.*;

о. бумаги адбѣльванне папѣры

отбеливать адбѣльваць

отбелить адбяліць

отбор адбо́р, -ру *м.*;

о. документов для опубли-
кования адбо́р дакументаў для
апублікава́ння

отборочный список адбо́рачны
спіс

ответ м. 1. адка́з, -зу *м.*; 2. (*ответ-*
ственность) адка́знасць *ж.*;

привлекать к ответу прыцяг-
ваць да адка́знасці

ответное письмо пісьмо ў адка́з

ответный документ дакумент у
адка́з

ответственная до́лжность ад-
ка́зная паса́да

ответственное лицо адказная асоба

ответственность адказнасць ж.;

должностная о. службовая

адказнасць;

имущественная о. маёмасная

адказнасць;

материальная о. матэрыяльная адказнасць

ответственный исполнитель адказны выканаўца

отвод (заявление) адвод, -ду м.

отдел аддзел м.;

административный о. адміністратыўны аддзел;

архивный о. исполкома архіўны аддзел выканкама;

общий о. агульны аддзел;

особый о. асобы аддзел;

о. записи актов гражданского состояния (ЗАГС) аддзел запису актаў грамадзянскага стану (ЗАГС);

о. кадров аддзел кадраў;

о. организации труда и заработной платы аддзел арганізацыі працы і заработнай платы;

о. технического, контроля (ОТК) аддзел тэхнічнага кантролю (АТК);

паспортный о. пашпартны аддзел;

плановый о. планы аддзел;

производственно-технический о. вытворча-тэхнічны аддзел;

рукописный о. рукапісны аддзел

отделение аддзяленне ср.;

почтовое о. паштовае аддзяленне

отдельный асобны

отзыв (оценка, мнение) вóдзыў, -зыву м.;

о. на издание вóдзыў на выданне;

о. на научную работу вóдзыў на навуковую працу;

о. на номенклатуру вóдзыў на наменклатуру;

о. на стандарты вóдзыў на стандарты;

по отзывам товарищей на думку таварышаў

отзывать (с должности) офіц. адклікаць

ОТК см. отдел технического контроля

отказ м. (действие) адмова ж., адмаўленне ср.

отказывать адмаўляць

отклик вóдгук, -ку м.;

отклики в печати вóдгукі ў друку

открепительный талон адмацавальны талон

открытка паштоўка ж, адкрытка ж.

открытое голосование адкрытае галасаванне

открытое заседание адкрытае пасяджэнне

открытые выборы адкрытыя выбары

открытый архив адкрыты архіў

открытый, архивный фонд адкрыты архіўны фонд

отличительный адметны, характэрны

отмена адмена ж.; (закон, решения) скасаванне ср.

отменить адмяніць; (закон, решение) скасаваць

отменять адмяняць; (закон, решение) касаваць

отметить адзначаць

отметка адзнака ж.;

о. в паспорте адзнака ў пашпарце;

о. о заверении копии адзнака аб засведчанні копіі

отмечать адзначаць

отношение ср. 1. (официальное письмо) адносіна ж.; 2. (общение, связи) адносіны толькі мн.;

прислать о. прыслаць адносіну;

трудо́вые отноше́ния працо́ў-
ныя адно́сіны

отосла́ть (*по почте*) адасла́ць, ад-
пра́віць

отпеча́ток адбі́так *м.*;

контро́льный *о.* кантро́льны
адбі́так

отпра́витель адпра́ўшчык *м.*, ад-
праў́нік *м.*, адсылальнік *м.*;

о. письма́ адпра́ўшчык (ад-
праў́нік) пісьма́

отпра́вить адпра́віць

отпра́вка адпра́ўка *ж.*

отправле́ние (*почтовое*) адпраў-
ле́нне *ср.*

отправля́ть адпраўля́ць

отправно́й зыхо́дны

отпра́вочный адпраў́ны

отпресси́вка (*реставрационная*)

адпрасо́ўка *ж.*

о́тпуск 1. (*действие*) во́дпуск, -ку
м.; 2. (*по работе*) адпачы́нак, -нку
м., во́дпуск, -ку *м.*;

академи́ческий *о.* акадэ́мічны
во́дпуск;

бессро́чный *о.* бестэрмі́новы
во́дпуск;

декрéтный *о.* дэкрэ́тны во́д-
пуск;

долгосро́чный *о.* доўгатэрмі́-
новы во́дпуск;

дополни́тельный *о.* дадатко́вы
во́дпуск;

ежего́дный *о.* штогадо́вы адпа-
чы́нак (во́дпуск);

краткосро́чный *о.* кароткатэр-
міновы во́дпуск;

неиспользованный *о.* нявыка-
рыстаны адпачы́нак (во́дпуск);

опла́чиваемый *о.* апла́тны
во́дпуск;

о. без сохране́ния содержа́-
ния во́дпуск без апла́ты, во́д-
пуск без захавання забеспя-
чэння (пла́ты);

о. докуме́нта во́дпуск даку-
ме́нта;

о. по берёменности и ро́дам
во́дпуск па цяжарнасці і ро́дах;

о. по боле́зни во́дпуск па хва-
ро́бе;

о. по семе́йным обстоя́тель-
ствам во́дпуск па сямейных аб-
ста́вінах;

о. по ухóду за ребёнком во́д-
пуск па догляду дзіцяці;

о. с сохрани́ем содержи́ния
во́дпуск з апла́тай, во́дпуск з за-
хаваннем забеспячэння (пла́ты);

очередно́й *о.* чарго́вы адпа-
чы́нак (во́дпуск)

отпускна́я гра́мота адпускна́я
гра́мата

отпускна́я запис́ка адпускна́я за-
піска

отпускну́й докуме́нт адпускну́й
дакуме́нт

отраже́ние адлюстраванне *ср.*

отраже́нные докуме́нты адлюст-
раваны́я дакуме́нты

отраслева́я класси́фикация га-
ліно́вая класіфіка́цыя

отраслева́я схéма класси́фика́-
ции дел (*докуме́нтов*) галіно́вая
схéма класіфіка́цыі спраў (даку-
ме́нтаў)

отраслево́е управле́ние (*дейст-*
вие) галіно́вае кіраванне

отраслево́й госуда́рственный
фонд галіно́вы дзяржаўны фонд

отраслево́й о́рган галіно́вы о́рган

отраслево́й пры́знак дел галі-
но́вая адзна́ка спраў

отраслево́й центр нау́чно-тех-
ні́ческой информáции (*ОЦНТИ*)
галіно́вы цэ́нтр навукóва-тэхні́чнай
інфарма́цыі (*ГЦНТИ*)

о́трасль галіна́ *ж.*

отрица́ние *ср.* адмаўле́нне *ср.*

отрица́тельная фо́рма акце́пта
адмо́ўная фо́рма акце́пту

отрица́тельное влия́ние адмо́ў-
ны ўплыў

отсро́чка адтэрміно́ўка *ж.*

отстране́ние (*от должности*) зва́ль-

нённое *ср.*, зня́цце (з паса́ды); (от участия в чем-либо) адхі́лённае *ср.*

отстрази́ть (от должности) звольни́ць, зня́ць (з паса́ды); (от участия в чем-либо) адхілі́ць

отстра́нять (от должности) звальня́ць, зніма́ць; (от участия в чем-либо) адхіля́ць

отсы́лка *ж.* (по почте) адсы́лка *ж.*, адсылáннае *ср.*, адпра́ўка *ж.*

отсы́лочный адсылáчны

о́ттиск адбі́так *м.*;

о. печа́ти адбі́так пяча́ткі

о́тчество *ср.* імя па ба́цку

отче́т *м.* справазда́ча *ж.*;

ава́нсовый о. авáнсавая справазда́ча;

бухгалте́рский о. бухгалта́рская справазда́ча;

годо́вой о. гадава́я справазда́ча;

операти́вный о. апера́тыўная справазда́ча;

периоди́ческий о. перыяды́чная справазда́ча;

производи́тельный о. вытворча́я справазда́ча;

тво́рческий о. творча́я справазда́ча;

финансо́вый о. фінансавая справазда́ча

отче́тная ве́домость справазда́чная ве́дамасць

отче́тная калькуля́ция справазда́чная калькуля́цыя

отче́тная фо́рма справазда́чная фо́рма

отче́тные да́нные справазда́чныя да́ныя

отче́тный докла́д справазда́чны дакла́д

отчисле́ние 1. адлі́чэнне *ср.*;

2. (увольнение) звальне́нне *ср.* (исключение из учебного заведения) выключэ́нне *ср.*;

амортиза́ционное о. ама́ртызацы́йнае адлі́чэнне;

о. на социáльные ну́жды адлі́чэнне на сацыя́льныя патрэ́бы

о́фис о́фіс *м.*

о́фисная те́хника о́фісная те́хніка

официáльная бума́га афі́цыйная папе́ра

официáльная газе́та афі́цыйная газе́та

официáльное изда́ние афі́цыйнае wydáнне

официáльное ли́цо афі́цыйная асо́ба

официáльное разъясне́ние афі́цыйнае растлумачэ́нне

официáльный докуме́нт афі́цыйны дакуме́нт

офо́рмить афо́рміць

офо́рмле́ние афармле́нне *ср.*;

археогрaфическое о. докуме́нтов археагра́фічнае афармле́нне дакуме́нтаў;

о. де́ла (единицы хранения письменных документов) афармле́нне спра́вы;

о. обло́жки де́ла афармле́нне во́кладкі спра́вы;

о. официáльного докуме́нта афармле́нне афі́цыйнага дакуме́нта

офо́рмля́ть афармля́ць

офсе́тная печа́ть афсе́тны дру́к оха́рактеризо́ванный аха́рактарызава́ны

оха́рактеризова́ть аха́рактарызава́ць

охрана ахо́ва *ж.*

охраните́льный тари́ф ахавáльны тари́ф

охраня́ть (от порчи) ахавáць, засцерага́ць

охранна́я гра́мота ахо́ўная гра́мата

охранна́я сигнализа́ция ахо́ўная сiгнализа́цыя

охраня́ть (от порчи) ахо́ўваць, засцерага́ць

ОЦД *см.* о́собо це́нное де́ло

оцѣнивать ацѣнѣваць

оцѣнить ацѣниць

оцѣнка ацѣнка ж.;

дѣнежная о. документѡв гра-
шовая ацѣнка дакумѣнтаў

оцѣночная коміссія ацѣзначная
камісія

ОЦНТИ см. отраслевѡй центр на-
учно-техніческой информѣции
очередная сѣссия чаргѡвая сѣсія

очередной ѡтпуск чаргѡвы ад-
пачынак (вѡдпуск)

очередной сѣезд чаргѡвы з'езд

ошибѣться памыляцца

ошибѣться памыліцца

ошибка памылка ж.

ошибочно памылкова

ошибочность памылковасць ж.

ошибочный памылковы

П

пагинация (порядковая нумерация
страниц рукописи) пагінѣцыя ж.

пагубное воздѣйствие згубны
ўплыў

паевѡе товарищество паявѡе та-
варыства

пай пай, паю м.;

вступительный п. уступны пай;

кооперативный п. кааператыв-
ны пай

пакѣт пакѣт м.;

контрольный п. ѡкций кант-
рольны пакѣт ѡкций

пакѣтирование пакѣтаванне ср.

пакѣтный пакѣтны

пакт пакт м.

палеѡграф палеѡграф м.

палеѡграфическая ѡсѡбенность
докумѣнта палеѡграфічная асаб-
лівасць дакумѣнта

палеѡграфический палеѡграфіч-
ны

палеѡграфія палеѡграфія ж.

палимпсѣст (пергаменная древ-
няя рукопись со смытым старым и
вместо него нанесѣнным новым
текстом) палимпсѣст м.

пѣмятка пѣмятка ж.

пѣмятная записка пѣмятная за-
писка

пѣмятник пѡмнік м.;

документальный п. дакумен-
тальны пѡмнік;

п. белорусской литературы
пѡмнік беларускай літаратуры;

п. белорусской письменности
пѡмнік беларускай пісьменнасці

пѣмятный пѣмятны

панно нескл. панѡ ср.

папірусный папірусны

папірусовый папірусавы

пѣпка-регистратор пѣпка-рѣгист-
ратар ж.

параграф параграф м.

паритѣт парытѣт, -ту м.

паритѣтность парытѣтнасць ж.

паритѣтный парытѣтны

парламентская сѣссия парла-
менцкая сѣсія

парламентские выборы парла-
менцкія выбары

парламентский запрос парла-
менцкі запыт

парламентское большинство

парламенцкая большасць

парламентское голосование пар-
ламенцкае галасаванне

партийный устáв партыйны ста-
тут

пáспорт пáшпарт м.;

бессрóчный п. бестэрмінóвы
пáшпарт;

дипломатический п. дыпла-
матычны пáшпарт;

заграницный п. замежны пáш-
парт;

краткосрóчный п. кароткатэр-
мінóвы пáшпарт;

п. архíва пáшпарт архíва;

п. здáния пáшпарт будынка;
п. изобретéния пáшпарт вы-
находкі;

п. каталóга пáшпарт каталóга;

п. предприя́тия пáшпарт прад-
прыёмства;

п. с вíзой пáшпарт з вíзай;

п. хранíлища пáшпарт схóвш-
ча;

редакцiонный п. рэдакцыйны
пáшпарт;

служéбный п. службóвы пáш-
парт;

технiческий п. тэхнiчны пáш-
парт

паспортиза́ция пашпартыза́цыя ж.
паспортизо́ванный пашпартыза-
ваны

паспортизо́вать пашпартызава́ць

паспортíст пашпарты́ст м.

пáспортный о́тдел пáшпартны
аддзёл

пáспортный режiм пáшпартны
рэжым

пáспортный стол пáшпартны стол
пáссив пасіў, -сіву м., мн. нет;

п. балáнса пасіў балáнсу;

п. ба́нка пасіў ба́нка

пáссивность пасіўнасць ж.

пáссивный ба́ланс пасіўны ба́ланс

патéнт патэ́нт м.;

дéйствующий п. дзе́ючы па-
тэ́нт;

дополнiтельный п. дадаткóвы
патэ́нт;

коллектiвный п. калектýйны
патэ́нт;

кóнсульский п. кóнсульскi па-
тэ́нт

патéнтная документа́ция патэ́н-
тная дакумента́цыя

патéнтная лицен́зия патэ́нтная
ліцэ́нзія

патéнтный сбор патэ́нтны збор

патéнтный фонд патэ́нтны фонд

патентова́ние патэнтава́нне ср.;

зарубе́жное п. замежнае па-
тэнтава́нне

патентова́ть патэнтава́ць

патентове́д патэнтазна́вец м.

патентове́дение патэнтазна́ўст-
ва ср.

патентообладáтель патэнтаўла-
да́льнік м.

патентоспосóбность патэнта-
здóльнасць ж.

патриотiческий долг патрыя-
ты́чны абавязак

па́уза паўза ж.

пачковязáльная маши́на пачка-
вязáльная машы́на

ПДП см. прое́кт дета́льной пла-
ниро́вки

педагогiческий сове́т педагогiч-
ны савет

пенсио́нное де́ло пенсі́йнае спра-
ва

пенсио́нный фонд пенсі́йны фонд
пéнсия пенсія ж.;

госуда́рственная п. дзяржаў-
ная пенсія;

**п. в связи с поте́рей корми́ль-
ца** пенсія ў сувязі са стра́тай
карміцеля;

**п. в связи с поте́рей трудо-
спосóбности** пенсія ў сувязі са
стра́тай працаздóльнасці;

п. за вы́слугу лет пенсія за
вы́слугу гадоў;

п. по во́зрасту пенсія па ў́зросту;
персона́льная п. персанáльная
пенсія

первенствóующий першынствóу-

ючы; (*главный, главнейший*) галоўны, найгалоўнейшы; (*важнейший*) найважнейшы; (*преобладающий*) пераважны

первичная документная информация архива першасная дакументная інфармацыя архіва

первичный першасны; (*первоначальный*) першапачатковы; (*основной*) асноўны

первичный документ першасны дакумент

первичный учёт документов

першасны ўлік дакументаў

первоисточник *м.* першакрыніца *ж.*

первоначальная (экспедиционная) обработка першапачатковая (экспедыцыйная) апрацоўка

первоочередной першачарговы

первоочередность першачаргоvasць *ж.*

первостепенность першараднасць *ж.*

первостепенный першарадны

пергамен (специально обработанная кожа животных для письма в древности) пергамен *м.*

пергаменная рукопись пергаменавы рукапіс

переадресование пераадрасаванне *ср.*;

п. аккредитива пераадрасаванне акрэдытыва

переадресованный пераадрасаваны

переадресовать пераадрасавать

переадресовка пераадрасоўка *ж.*

переадресовывание пераадрасоўванне *ср.*

переадресовывать пераадрасоўваць

переассигновать пераасігнаваць

переассигновывание пераасігноўванне *ср.*

переассигновывать пераасігноўваць

переаттестация пераатэстацыя *ж.*

переаттестованный пераатэставаны

переаттестовать пераатэставаць

переаттестовывать пераатэстоўваць

перевёс *м.* перавага *ж.*, *мн. нет*

перевод¹ перавод, -ду *м.*;

банковый *п.* банкавы перавод;

денежный *п.* грашовы перавод;

п. на другую работу перавод на іншую працу;

п. на низшую должность перавод на ніжэйшую пасаду;

почтовый *п.* паштовы перавод;

телеграфный *п.* тэлеграфны перавод

перевод² (на другой язык) пераклад, -ду *м.*;

п. документа пераклад дакумента

переводная записка пераводная запіска

переводная таблица архивных шифров пераводная табліца архіўных шыфраў

переводное произведение перакладны твор

переводный вэксель пераводны вэксаль

переводчик перакладчык *м.*

перевыполнение перавыкананне *ср.*, *мн. нет*;

п. нормы выработки перавыкананне нормы выпрацоўкі;

п. плана перавыкананне плана

перегруппировать перагрупаваць

перегруппировка *ж.* перагрупоўванне *ср.*, перагрупоўка *ж.*

передаточная надпись перадатачны надпіс

передаточный акт перадатачны акт

передаточный баланс перадатачны баланс

передаточный документ перадатачны дакумент

передача перадача *ж.*;

п. изображения при опубликовании передача адлюстравання пры апублікаванні;

п. текста документа при опубликовании передача тэксту дакумента пры апублікаванні

передвижная аппаратура перасоўная (перасо́вачная) апаратура
передвижной стеллаж перасо́вачны (перастаўны) стэлаж
передёлка пераробка ж.
передёлывать перарабляць
переиздавать перавыдаваць
переиздание перавыданне *ср.*
переименование перайменава́нне *ср.*

переименованный перайменава́ны

переименовать перайменава́ць
переименовывать пераймяноўваць

переменный состав документов перамённы склад дакументаў
перемещение перамяшчэ́нне *ср.*
переоборудование пераабсталява́нне *ср.*

перезвученный пераагу́чаны
перезвучивание пераагу́чванне *ср.*

перезвучивать пераагу́чаць
перезвучить пераагу́чыць
переоформить пераафар́міць
переоформление пераафармлэ́нне *ср.*

переоформленный пераафар́млены

переоформлять пераафармлэ́ць

переписанный перапі́саны

переписка перапі́ска ж.;

деловая п. дзелавая перапі́ска;
дипломатическая п. дыпламаты́чная перапі́ска;

личная п. асабі́стая перапі́ска;
секретная п. сакрэ́тная перапі́ска;

служебная п. службо́вая перапі́ска;

частная п. прыва́тная перапі́ска
переписной лист перапі́сны лі́ст
перепись ж. перапі́с, –су *м.*;

п. населения перапі́с насельні́цтва;

статистическая п. статысты́чны перапі́с

переплёт пераплёт, –ту *м.*

переплётная *сущ.* пераплётная ж.
переплётно-брошюрочный пераплётна-брашуро́вачны

переподготавливать перападрыхто́ўваць

переподготовить перападрыхтава́ць

переподготовка перападрыхто́ўка ж.

переподготовленный перападрыхтава́ны

переработанный перапрацава́ны
переработать перапрацава́ць

переработка перапрацо́ўка ж., пераробка ж.;

аналитико-синтетическая п. ретроспектывной дакуме́нтной інфарма́цыі аналітыка-сінтэты́чная перапрацо́ўка рэ́траспекты́ўнай дакуме́нтнай інфарма́цыі;

п. архивной описи перапрацо́ўка (пераробка) архіўнага во́пісу

перераспределение пераразмеркава́нне *ср.*;

п. доходов пераразмеркава́нне дахо́даў

перерасчёт пераразлі́к, –ку *м.*;

п. заработной платы пераразлі́к зарабо́тнай пла́ты;

п. пенсии пераразлі́к пенсі́і

перерегистрация перарэгі́страцыя ж.

перерегистрированный перарэгі́страваны

перерегистрировать перарэгі́страва́ць

перерыв перапынак, -нку *м.*;
обеденный п. абэднежны пера-
пынак

пересказ пераказ, -зу *м.*
пересказанный пераказаны
пересмотр перагляд, -ду *м.*
пересмотренный перагледжаны
пересмотреть перагледзець
перестанавливать перастаўляць
перестановка перастаноўка *ж.*
пересчёт пералік, -ку *м.*, пералі-
чэнне *ср.*;

полистный п. пааркушны пера-
лік

пересчитанный пералічаны, палі-
чаны
пересчитать пералічыць, палічыць
пересчитывать лічыць, пераліч-
ваць
пересылка перасылка *ж.*
пересылочный перасылачны
перестроивание перафармі-
раванне *ср.*
перестроиванный перафармі-
раваны
перестроивать перафарміра-
ваць
перестроивка перафарміроў-
ка *ж.*

перечень пералік, -ку *м.*;
**п. документальных материа-
лов, подлежащих приёму в
государственные архивы** пера-
лік дакументальных матэрыя-
лаў, якія падлягаюць прыёму ў
дзяржаўныя архівы;
**п. документальных материа-
лов с указанием сроков их
хранения** пералік дакументаль-
ных матэрыялаў з указаннем
тэрмінаў іх захоўвання;
п. документов пералік даку-
ментаў;
**п. типовых документальных
материалов** пералік тыпавых
дакументальных матэрыялаў;
**примерный п. документаль-
ных материалов** прыкладны

пералік дакументальных матэ-
рыялаў;

**тематический п. докумен-
тальных материалов** тэма-
тычны пералік дакументальных
матэрыялаў;

**типовой п. документальных
материалов** тыпавы пералік
дакументальных матэрыялаў

перечеркнуть перакрэсліць
перечисление *ср.* 1. *бухг.* пералі-
чэнне *ср.*; 2. (*перечень*) пералік, -ку
м.;

п. денег пералічэнне грошай
перечислить пералічыць
перешифровка перашыфроўка *ж.*
период перыяд, -ду *м.*
периодизация перыядызацыя *ж.*
периодика перыёдыка *ж.*
периодическая печать перыя-
дычны друк
периодически перыядычна
периодический отчёт перыядыч-
ная справаздача
периодическое издание перыя-
дычнае выданне
**периодическое кинопроизведё-
ние** перыядычны кінатвор
периодичность перыядычнасць *ж.*
периферийное оборудование
перыферыйнае абсталяванне
пермутационный указатель пер-
мутацыйны паказальнік
персонал персанал, -лу *м.*;

**административно-управлен-
ческий п.** адміністрацыйна-кі-
раўніцкі персанал;

обслуживающий п. абслуговы
персанал;

руководящий п. кіраўніцкі пер-
санал;

персональная пенсия персаналь-
ная пэнсія

персональная ЭВМ персанальная
ЭВМ

персональное дело персаналь-
ная справа

персональное собрание доку-

мѐнтов персанальны збор дакумѐнтаў

персона́льный компью́тер персанальны камп'ютэр

перспектíва перспектýва ж.

перспектíвный перспектýны

пертíнен́тность пертынѐнтнасць ж.;

п. ретроспектíвной докумѐнтной íнформации пертынѐнтнасць рэтраспектýнай дакумѐнтнай íнфармацыі

пертíненцпрíнцип пертыненцпрýнцып, -пу м.

перфокартотѐка перфакартатѐка ж.

перфокаталогíзация перфака-талагíзацыя ж.;

п. архíвных докумѐнтов перфакаталагíзацыя архíўных дакумѐнтаў

перфорацио́нная ка́рта (перфока́рта) перфарацы́йная ка́рта (перфака́рта)

перфорацио́нная ка́рточка перфарацы́йная ка́ртка

перфорацио́нная ле́нта (перфолѐнта) перфарацы́йная стýжка (перфастýжка)

перфорацио́нная ЭВМ перфарацы́йная ЭВМ

перфорация перфара́цыя ж.;

п. фотоплѐнок перфара́цыя фотаплѐнак

перфорíрованная ка́рточка перфарава́ная ка́ртка

петицио́нный петыцы́йны

пети́ция петы́цыя ж.

печа́тание 1. друкава́нне *ср.*; 2. *фо-то* пяча́танне *ср.*

печа́тать 1. друкава́ць; 2. *фото* пяча́таць

печа́тная кнiга друкава́ная кнiга

печа́тная лiтерату́ра друкава́ная лiтарату́ра

печа́тное устрóйство (ПУ) друка́рская прыла́да (друка́рскае ўстрóйства) (ДП)

печа́тный лист друкава́ны а́ркуш

печа́ть¹ (*штамп, печатка*) пяча́тка ж., пяча́ць ж.;

вiсла́я п. *уст. вiсла́я* пяча́тка (пяча́ць);

ге́рбовая п. ге́рбавая пяча́тка (пяча́ць);

госуда́рственная п. дзяржа́ўная пяча́тка (пяча́ць);

подде́льная п. падрóбленая пяча́тка (пяча́ць);

сургу́чная п. сургучная пяча́тка

печа́ть² ж. (*печатание, пресса*) друк, дру́ку м.;

гектографичѐская п. гектагра-фі́чны друк (гектаграфі́чнае друкава́нне);

офсе́тная п. афсе́тны друк;

периодичѐская п. перыяды́чны друк;

трафарѐтная п. трафарѐтны друк

писча́я бума́га папе́ра для пісьма́ (пісча́я папе́ра)

письменная дове́ренность пісьмо́вая даве́ранасць

письменная жа́лоба пісьмо́вая ска́рга

письменная рабо́та пісьмо́вая рабо́та (пра́ца)

письменно пісьмо́ва

письменное заявлѐние пісьмо́вая зая́ва

письменность пісьменнасць ж.

письменный догово́р пісьмо́вы дагаво́р

письменный докумѐнт пісьмо́вы дакумѐнт

письменный знак пісьмо́вы знак

письмо́ ср. пісьмо́ *ср.*, ліст *м.*;

аккредитíвное п. акрэдытýнае пісьмо́;

благодáрственное п. падзя́чнае пісьмо́;

верítельное п. даве́рчае (даве́рнае) пісьмо́;

входя́щее п. увахо́днае пісьмо́;

гаранти́йное п. гарантýйнае пісьмо́;

деловое п. дзелавое пісьмо;
 доплатное п. даплатное пісьмо
 (даплатны ліст);
 заказное п. заказное пісьмо
 (заказы ліст);
 инструктивное п. інструктыў-
 нае пісьмо;
 информационно-разъясни-
 тельное п. інфармацыйна-рас-
 тлумачальнае пісьмо;
 исходящее п. выходнае пісьмо;
 копированное п. капіраванае
 пісьмо;
 лимитное п. лімітнае пісьмо;
 ответное п. пісьмо ў адказ;
 препроводительное п. супра-
 ваджальнае пісьмо;
 претензионное п. прэтэнцыёз-
 нае пісьмо;
 рекомендательное п. рэка-
 мендацыйнае пісьмо (рэкамен-
 дацыйны ліст);
 службное п. службовае пісь-
 мо;
 сопроводительное п. супра-
 ваджальнае пісьмо;
 срочное п. тэрміновае (неад-
 кладнае) пісьмо, тэрміновы (не-
 адкладны) ліст;
 циркулярное п. цыркулярнае
 пісьмо
 письмоводитель уст. пісьмавод м.
 письмоводительский уст. пісьма-
 водны
 письмоводство уст. пісьмаводст-
 ва ср.
 письмо-запрос письмо-запыт ср.
 письмо-заявка письмо-заяўка ср.
 письмо-извещение письмо-паве-
 дамленне ср.
 письмо-напоминание письмо-на-
 памін ср.
 письмо-ответ письмо-адказ ср.
 письмо-подтверждение письмо-
 пацвярджэнне ср.
 письмо-приглашение письмо-за-
 прашэнне ср.
 письмо-просьба письмо-просьба ср.

письмосортировочный письма-
 сартавальны
 пишущая машинка пішучая ма-
 шынка
 пишущий автомат с внешней
 памятью пішучы аўтамат са знеш-
 ный паметню
 пишущий автомат с оператив-
 ной памятью пішучы аўтамат з
 аператыўнай паметню
 плагиат плагіят, -ту м.
 плакат плакат м.
 плакатная публикация плакат-
 ная публікацыя
 план план м.;
 генеральный п. генеральны
 план;
 годово́й п. гадавы план;
 государственный п. дзяржаў-
 ны план;
 еди́ный п. дзействий адзіны
 план дзеянняў;
 индивидуальный п. індывіду-
 альны план;
 монта́жный п. мантáжны план;
 п. тематического выявления
 план тэматычнага выяўлення;
 теку́щий п. бягучы план
 плани́рование планаванне ср.;
 бюджетное п. бюджэтнае пла-
 наванне;
 теку́щее п. бягучае планаван-
 не;
 технико-экономическое п.
 тэхніка-эканамічнае планаван-
 не;
 хозяйственное п. гаспадарчае
 планаванне
 пла́новая дисципли́на пла́навая
 дысцыпліна
 пла́новая документация пла́на-
 вая дакументацыя
 пла́новая ревизия пла́навая рэ-
 візія
 пла́новое задание пла́навае за-
 данне
 пла́ново-контрольный график
 пла́нава-кантрольны графік

**плáново-экономическое управ-
ление (ПЭУ)** плáнава-эканамич-
нае ўпраўленне (ПЭУ)

плáновый отдéл плáнавы аддзёл
планомёрно плáнамерна

пластíнка пласцiнка ж.

**пластифика́ция кинофотодоку-
ментов** пластыфика́цыя кiнафота-
дакументаў

пластифици́рованный пластыфи-
кава́ны

плáта плáта ж.;

арéндная п. арéндная плáта;

за́работная п. зарабо́тная плá-
та;

приба́вочная п. прыба́вочная
плáта

платёж м. плаце́ж, -цяжу́ м., плá-
та ж.;

безакце́птный п. безакце́пты
плаце́ж;

де́нежный п. грашо́вы плаце́ж;

нало́женный п. накладна́я плá-
та;

просро́ченный п. пратэ́рмина-
ва́ны плаце́ж

платёжеспосóбный плацежа-
здóльны

платёжная ве́домость плаце́ж-
ная ве́дамасць

платёжная распи́ска плаце́жная
распи́ска

платёжное извещéние плаце́ж-
нае паведамлénне

платёжное обяза́тельство пла-
це́жнае абавязáцельства

платёжное поручéние плаце́жнае
даручénне

платёжное трéбование плаце́ж-
нае патрабава́нне

платёжный бала́нс плаце́жны ба-
ла́нс

платёжный чéк плаце́жны чэк

плательщик плаце́льшчык м.;

п. нало́гов плаце́льшчык па-
да́ткаў

пленáрное заседа́ние пленáрнае
пасяджа́нне

плéсневение докумéнтов плéс-
ненне дакументаў

плёнка плёнка ж.;

ацетáтная п. ацэтáтная плёнка;

магнитофо́нная п. магнiтафо́н-
ная плёнка;

полиэфи́рная п. поліэфи́рная
плёнка

плóтность шчы́льнасць ж.;

**опти́ческая п. тэкста [изо-
браже́ния]** документа апты́ч-
ная шчы́льнасць тэксту [ад-
люстрава́ння] документа

побóчный за́работок пабо́чны за-
рабо́так

пове́стка (*перечень вопросов на
собрании*) парáдак, -дку м.;

п. дня парáдак дня

**повидо́вая документа́льная пуб-
лика́ция** павiдава́я документа́ль-
ная публика́цыя

повидо́вой вы́борочный приём
документов павiдава́й выбара́чны
прыём документаў

пóвод м. (зацепка) зачэ́пка ж.; пры-
чы́на ж.; па́дста́ва ж.; вы́падак м.

поврежде́ние пашко́джанне ср.

повре́менная оплата́ пачасо́вая
апла́та

повре́менно 1. (не сдельно) пача-
со́ва; 2. перыяды́чна

повре́ненное изда́ние перыяды́ч-
нае вы́да́нне

повре́ненный 1. (об издании) пе-
рыяды́чны; 2. (об оплате) пача-
со́вы

повто́рная жа́лоба, паўто́рная
ска́рга

**повто́рная публика́ция доку-
ментов** паўто́рная публика́цыя да-
кументаў

**повто́рное обра́щение гражда-
нина** паўто́рны зваро́т грамадзя-
нина

повто́рный паўто́рны

повторя́емость паўто́рнасць ж.,
паўта́ральнасць ж.;

п. документа́льной информа́ции

паўторнасць дакументнай інфармацыі

повторяющийся які (што) паўтараецца; (*повторный*) паўторны

повышение павышэнне *ср.*;

п. в должности павышэнне на пасадзе

погашение пагашэнне *ср.*;

досрочное п. кредита датэрміновае пагашэнне крэдыту;

п. долгов пагашэнне даўгоў;

п. ссуды пагашэнне пазыкі

погашенный вексель пагашаны ўзксаль

поглощать (*вбирать, впитывать*) убіраць

поглощение убіранне *ср.*

поглощённость увабранасць *ж.*;

п. содержания документа увабранасць зместу дакумента

поглощённый документ (*основное содержание которого включено в сводный документ*) увабраны дакумент

ПОД см. поисковый образ документа

подавать падаваць;

п. жалобу падаваць скаргу;

п. заявку падаваць заяўку;

п. заявление падаваць заяву

подавляющее большинство пераважная большасць

податель падавец *м.*;

подательница падаўніца *ж.*

подать падаць

подборка падборка *ж.*

подведомственное учреждение падведамная ўстанова

подведомственность падведамнасць *ж.*; падначаленасць *ж.*

подведомственный падведамны; падначалены

подвесная система хранения документальных материалов падвесная сістэма захоўвання дакументальных матэрыялаў

подготовительный падрыхтоўчы

подготовить падрыхтаваць

подготовка падрыхтоўка *ж.*;

автоматизированная п. документов аўтаматызаваная падрыхтоўка дакументаў;

археографическая п. археографічная падрыхтоўка

подгруппа падгрупа *ж.*

подделка паддробка *ж.*;

п. документа паддробка дакумента;

п. печати паддробка пячаткі (пячаты)

поддельная печать паддробленая пячатка (пячаць)

поддельная подпись паддроблены подпіс

поддельный документ паддроблены (фальшывы, несапраўдны) дакумент

поддержать падтрымаць

поддерживать падтрымліваць

поддержка падтрымка *ж.*

подзаголовок падзагаловак *м.*

подкаталог падкаталог *м.*

подкласс падклас *м.*

подлежать падлягаць

подлежащий які (што) падлягае; падлеглы

подлинная подпись сапраўдны подпіс

подлинник арыгінал *м.*;

п. официального документа

арыгінал афіцыйнага дакумента

подлинность сапраўднасць *ж.*, арыгінальнасць *ж.*; аўтэнтычнасць *ж.*;

п. подписи сапраўднасць подпісу;

п. расписки сапраўднасць распіскі

подлинный документ арыгінальны (сапраўдны) дакумент, дакумент-арыгінал *м.*

подлинный текст арыгінальны тэкст

подлинный экземпляр арыгінальны экзэмпляр

подлог падлог, -гу м.; (подделка)
падробка ж.;

должностной п. службовы пад-
лог;

материальный п. матэрыяльны
падлог;

п. документов падлог (пад-
робка) дакументаў

подложка (в кинодокументах) пад-
кладка ж.

подложность падложнасць ж.;

подложный документ падложны
(фальшывы) дакумент

**подокументное описание на ка-
таложной карточке** падакумен-
тнае апісанне на каталожнай кар-
тцы

подотдел пададдзел м.

подотчётное лицо падсправа-
здачная асоба

подотчётные деньги падсправа-
здачныя грошы

походный налог падаходны
падатак

подписание падпісанне ср.;

п. договора падпісанне дага-
вора;

п. контракта падпісанне кант-
ракта

подписанный документ падпіса-
ны дакумент

подписной лист падпісны ліст

подписывать падпісваць

подпись ж. подпіс, -су м.;

личная п. асабісты подпіс;

поддельная п. паддроблены
подпіс;

подлинная п. сапраўдны под-
піс;

собственноручная п. уласна-
ручны подпіс

подраздел падраздзел м.

подразделение падраздзялен-
не ср.;

структурное п. учреждения
структурнае падраздзяленне
ўстановы

подразделить падраздзяліць

подразделять падраздзяляць

подробность падрабязнасць ж.

подрубрика падрубрыка ж.;

п. предметного каталога пад-
рубрыка прадметнага каталога

подрядчик падрабчык м.

подсистема падсістэма ж.

подсчёт падлік, -ку м.;

производить п. рабіць падлік

подтвердительный пацвярджаль-
ны, сцвярджальны

подтвердить пацвэрдзіць, сцвэ-
рдзіць

подтверждать пацвярджаць,
сцвярджаць

подтверждение пацвярджэнне
ср., сцвярджэнне ср.

подход падыход, -ду м.;

**информационный п. в архиво-
ведении** інфармацыйны пады-
ход у архівазнаўстве;

**источниковедческий п. в ар-
хивоведении** крыніцазнаўчы
падыход у архівазнаўстве;

**общенаучный п. в архивове-
дении** агульнанавукowy пады-
ход у архівазнаўстве;

**системный п. в архивоведе-
нии** сістэмны падыход у архі-
вазнаўстве

подчинение падпарадкаванне ср.,
падначаленне ср.

подчинённость падпарадкава-
насць ж., падначаленасць ж.

подчинить падпарадкаваць, пад-
началіць

подчинять падпарадкоўваць, пад-
начальваць

подшивка падшыўка ж.;

п. дела падшыўка справы

подытожить падсумаваць; пад-
вёсці (вынікі); падагульніць

**поединичное описание доку-
ментов на каталожной карточке**
паадзінкавае апісанне дакументаў
на каталожнай картцы

поединичный учёт паадзі́нкіавы ўлі́к

пожелание пажада́нне *ср.*

поздравительный адрес вінша-
ва́льны а́драс

поздравление віншавáнне *ср.*

позитив пазіты́ў *м.*;

обратимый п. абарача́льны па-
зіты́ў;

промежуточный п. (лаванда)
праме́жкавы пазіты́ў (лава́нда)

познание 1. пазна́нне *ср.*; **2. (зна-**
ние) ве́ды *ед. нет*

поименно пайме́нна

поименное голосование пайме́н-
нае галасава́нне

поиск по́шук, -ку *м.*;

информационный п. інфарма-
цы́йны по́шук

поисково-вызывной по́шукава-
вызы́ўны

поисковые данные документа
по́шукавыя да́ныя дакуме́нта

поисковый образ документа
(ПОД) по́шукавы во́браз дакуме́н-
та (ПВД)

поисковый образ фонда по́шука-
вы во́браз фо́нду

поисковый элемент информации
о́писи по́шукавы элеме́нт інфар-
ма́цыі во́пісу

показатель пака́зчык *м.*;

техничко-экономический п.
тэ́хніка-экана́мічны пака́зчык;

хозяйственный п. гаспада́рчы
пака́зчык;

покой (комната) уст. пако́й;

приёмный п. прыёмны пако́й

покрывать (долги, счета, издерж-
ки) пакрыва́ць; апла́чваць;

п. издержки пакрыва́ць выда́ткі;

п. недоста́чу пакрыва́ць ня-
ста́чу (недаста́чу);

п. расхо́ды пакрыва́ць расхо́ды
(выда́ткі)

покрыть (долги, счета, издержки)
пакры́ць; апла́ціць

по́ле по́ле *ср.*;

п. деятельности по́ле дзе́й-
насці́;

п. экра́на по́ле экра́на

полемика пале́міка *ж.*

полемическое произведение па-
леми́чны твор

полиграфический палі́графі́чны

полиграфия палі́графія *ж.*

полистный пересчёт па́аркушны
пералі́к

полі́тика палі́тыка *ж.*;

хозяйственная п. гаспада́рчая
палі́тыка

политическая культу́ра палі́ты́ч-
ная культу́ра

политические гарантии палі́ты́ч-
ныя гара́нтыі

политический авторитет палі́-
ты́чны аўтарыта́т

политический договор палі́ты́чны
дагаво́р

полиэфи́рная плёнка поліэ́фі́рная
плёнка

по́лка палі́ца *ж.*

по́льная компенса́ция по́ўная кам-
пенса́цыя

по́льная фо́рма прыё́ма докумен-
тов по́ўная фо́рма прыё́му даку-
ме́нтаў

полномо́чие паўнамо́цтва *ср.*

полномо́чный предста́витель
паўнамо́чны прадста́ўнік

полнота́ (фонда) паўна́тá (фо́н-
ду) *ж.*

положе́ние ср. 1. (состояние, обсто-
ятельство) станова́шча *ср.* **2. (на-**
учное, законодательное) пала́жэн-
не *ср.*;

должностно́е п. службо́вае
стана́вашча;

основные положения кни́ги
[докуме́нта] асно́ўныя пала́-
жэ́нні кні́гі [дакуме́нта];

п. о ко́нкурсах пала́жэнне аб
ко́нкурсах;

п. о права́х и обяза́нностях
пала́жэнне аб права́х і абавя́з-
ках;

п. об учреждении палажэнне аб устано́вах;

правовое п. прававое станό-вішча;

служебное п. служб́овае станό-вішча

положительная форма акцэпта станόўчая ф́орма акцэ́пту

положительное влияние станόўчы ўплыў

положительный станόўчы

полуу́став паўустаў м.

получатель атрымальні́к м., атрымове́ц м.

получение атрыма́нне ср.

польза кары́сьць ж.;

в пользу на кары́сьць

пользование карыста́нне ср.;

п. архивными, документами карыста́нне архіўна́мі дакуме́нтамі

пользоваться карыста́цца;

п. льго́тами карыста́цца льго́тамі;

п. права́ми карыста́цца права́мі

поместить змясці́ць

помёта памё́та ж.

помечать памяча́ць, зна́чыць

помещение памяшкан́не ср.;

арендо́ванное п. арандава́нае памяшкан́не;

архивное п. архіўнае памяшкан́не

помощь дапамо́га ж.;

безвозме́здная п. бязвы́платная дапамо́га;

де́нежная п. грашо́вая дапамо́га;

креді́тная п. крэды́тная дапамо́га;

ше́фская п. шэ́фская дапамо́га

пони́жение пані́жэнне ср.;

п. в до́лжности пані́жэнне на паса́дзе

пони́мание разу́мэнне ср.

пони́ятие 1. паня́цце ср.; 2. (представление) уяўле́нне ср.

поощре́ние ср. 1. (действие) заах-во́чванне ср.; (поддержка) падтры́мка ж.; 2. (награда) узага́рода ж.

попра́вка папра́ўка ж.

попро́ектная систе́ма организа́ции те́хніческих докуме́нтальных ма́териалов папра́ектная систе́ма арганіза́цыі те́хнічных дакуме́нтальных матэрыялаў

порица́ние ср. ганьбава́нне ср.; (выговор) вымо́ва ж.;

общество́нное п. грама́дскае ганьбава́нне

портативная маши́на партаты́ўная маши́на

портативный партаты́ўны

портрётная живопись партрэ́тны жывапіс

пору́чение даручэ́нне ср.;

бюджéтное п. бюджéтнае да-ручэ́нне;

должно́стное п. служб́овае да-ручэ́нне;

платё́жное п. плаце́жнае дару-чэ́нне;

сво́бдное платё́жное п. зво́днае плаце́жнае даручэ́нне

пору́ченный дару́чаны

порядко́вый но́мер пара́дкавы нۇ-мар

поря́док пара́дак, -ку м.;

административный п. адмініс-трацы́йны пара́дак;

дисциплина́рный п. дысцы́плі-на́рны пара́дак

посети́тель наведвальні́к м.

посетите́льский наведвальні́цкі

посла́ние пасла́нне ср.

посла́ть пасла́ць;

п. по по́чте пасла́ць па по́шце

последний апо́шні

последова́тель паслядоўні́к м.

последова́тельность паслядоў-насць ж.

последова́тельный паслядоўны

последствие ср. вы́нік, -ку м.

последующий наступны, далейшы

послужить паслужыць;

п. основанием стаць падставай
послужной список паслужны спіс
пособие *ср.* 1. *(денежная помощь)* дапамога ж.; 2. *(учебная книга)* дапаможнік м.;

выходное п. выхадная дапамога;

методическое п. *(инструкции, правила, пометки, перечни документальных материалов, методические указания и т. п.)* метадычны дапаможнік

поставить (снабдить) паставіць, даставіць

поставка пастаўка ж., дастаўка ж.

поставленный пастаўлены, дастаўлены

поставлять пастаўляць, дастаўляць

поставщик пастаўшчык м., дастаўнік м.

постановление *ср.* пастанова ж.;

административное п. адміністратыўная пастанова;

протокольное п. пратакольная пастанова

постановленный пастаноўлены

постановлять пастанаўляць

постелажный топографический указатель пастэлажны тапаграфічны паказальнік

посторонний суц., м. пабочная асоба;

посторонним вход воспрещается пабочным асобам уваход забаронены

постоянная прописка пастаянная прапіска

постоянная работа пастаянная праца

постоянное хранение пастаяннае захоўванне

постоянный заработок пастаянны заробтак

постоянный состав документов пастаянны склад дакументаў

построение *ср.* пабудова ж.

поступление паступленне *ср.*;

бюджетное п. бюджэтнае паступленне;

налоговое п. падатковае паступленне;

п. на работу паступленне на працу (работу)

посылать пасылаць

посылка 1. (действие) пасылка ж., пасыланне *ср.*; 2. *(то, что посылается)* пасылка ж.;

п. денег пасылка (пасыланне) грошай

потеря стра́та ж.;

п. трудоспособности стра́та працаздольнасці

поточная (порядковая) система организации технических документов паточная (парадкавая) сістэма арганізацыі тэхнічных дакументальных матэрыялаў

потребительная стоимость эк. спажывецкая вартасць

потребительская кооперация спажывецкая кааперацыя

потребительский товар спажывецкі тавар

потребность патрэбнасць ж., патрэба ж.;

информационная п. інфармацыйная патрэбнасць (патрэба)

пофондовая документальная публикация пафондавая дакументальная публікацыя

пофондовый топографический указатель пафондавы тапаграфічны паказальнік

поформатная система организации технических документов пафармацыйная сістэма арганізацыі тэхнічных дакументальных матэрыялаў

похвальный лист пахвальны ліст

почасовая зарплата пагадзінная зарплата

почётная грамота ганаровая грамота

почётное звание ганаровае званне
почётный гражданин ганаровы грамадзянін

почта пошта ж.

почтовая карточка паштоўка ж.

почтовая квитанция паштовая квітанцыя (паштовы квітók)

почтовая марка паштовая марка

почтовое отделение паштовае аддзяленне

почтово-телеграфный паштова-тэлеграфны

почтовый адрес паштовы адрас

почтовый перевод паштовы перавод

почтовый штемпель паштовы штэмпель

почтовый ящик паштовая скрынка

пошлина пошліна ж.;

актовая п. актавая пошліна;

гербовая п. гэрбавая пошліна;

тамбонная п. мытная пошліна

пояснение тлумачэнне *ср.*, поясненне *ср.*

пояснительная записка тлумачальная запіска

поясной тариф паясны тарыф

правило правіла *ср.*

правительственная должность урадавая пасада

правительственное распоряжение урадавае распараджэнне

право права *ср.*;

авторское п. аўтарскае права;

административное п. адміністратыўнае права;

архивное п. архіўнае права;

государственное п. дзяржаўнае права;

формальное п. фармальнае права;

хозяйственное п. гаспадарчае права

правовая защита архивных документов прававая ахова архіўных дакументаў

правовая идеология прававая ідэалогія

правовая культура прававая культура

правовое государство прававая дзяржава

правовое положение прававое становішча

правовой прававы

правовые гарантии прававыя гарантыі

полномочное должностное лицо правамочная службовая асоба

практические действия практычныя дзеянні

практический практычны

предварительное извещение папярэдняе паведамленне

предварительное уведомление папярэдняе паведамленне

предварительный акцепт папярэдні акцэпт

предварительный договор папярэдні дагавор (папярэдняе пагадненне)

предварительный уговор папярэдняя дамбўленасць (дагаворанасць)

предисловие *ср.* прадмова ж.;

п. к документальной публикации прадмова да дакументальнай публікацыі

предложение *ср.* (действие) прапанова ж.; прапанаванне *ср.*;

п. граждан прапанова грамадзян;

рационализаторское п. рацыяналізатарская прапанова;

спрос и п. попыт і прапанаванне

предметная система обозначения технических документальных материалов прадметная сістэма абазначэння тэхнічных дакументальных матэрыялаў

предметно-опросная (-вопрос-

ная) **схема классификации дел (документов)** прадмётна-апытальная схема класіфікацыі спраў (дакументаў)

предмётно-опро́сный (-вопро́сный) признак дел прадмётна-апытальная адзнáка спраў

предмётно-тематический каталог прадмётна-тэматычны каталог

предмётный архивный каталог прадмётны архіўны каталог

предмётный метод описания документов при каталогизации прадмётны мэтад апісання дакументаў пры каталагізацыі

предмётный указатель прадмётны паказальнік

предмётный элемент информации описи прадмётны элемент інфармацыі во́пису

предоставлять дава́ць (магчымасць, пра́ва, дазвóл); аддава́ць; дазваля́ць; пакіда́ць; уступа́ць;

п. **отпуск** дава́ць адпачынак (во́дпуск);

п. **слово** дава́ць сло́ва (на схóдзе);

предписание прадпі́санне *ср.*;

п. **по технике безопасности** прадпі́санне па тэхніцы бяспэкі

предписать (приказать) загада́ць, прадпі́саць

предположение *ср.* меркава́нне *ср.*; (догадка) здага́дка *ж.*; (допущение) дапушчэ́нне *ср.*

предпосылка перадумо́ва *ж.*; прадпасы́лка *ж.*

предпочтительный тариф спрыя́льны тары́ф

предприятие *ср.* 1. прадпрые́мства *ср.*; 2. (дело) спра́ва *ж.*; (начинание) пачына́нне *ср.*; (мера) за́хад, -ду *м.*

представитель прадстаўні́к *м.*;

аккредитованный п. акрэдыта́ваны прадстаўні́к;

полномочный п. паўнамо́цны прадстаўні́к

представление *ср.* 1. (действие) пада́ча *ж.*, прадстаўле́нне *ср.*; 2. (письменное заявление с предложением) прадстаўле́нне *ср.*, даклад *м.*; дакладна́я запі́ска; зая́ва *ж.*;

п. **о переводе на новую должность** прадстаўле́нне (дакладна́я запі́ска) аб пераво́дзе на но́вую паса́ду

представлять 1. (подавать, приводить доказательства, справки и т. п.) падава́ць; прыво́дзіць; прадстаўля́ць; прад'яўля́ць; 2. рэкамендава́ць; 3. (представлять собой) з'яўля́цца, уяўля́ць; склада́ць;

п. **к награде** прадстаўля́ць да ўзнагаро́ды;

п. **на подпись** падава́ць на по́дпіс;

п. **списки** падава́ць спі́сы

предупреждать папярэ́джваць

предупреждение *ср.* (действие) папярэ́джванне *ср.*; (замечание) папярэ́джанне *ср.*;

выговор с предупреждением вымо́ва з папярэ́джаннем

предусматривать прадугле́джваць, прадба́чваць

предусмотреть прадугле́дзець, прадба́чыць

предъявитель прад'яўні́к *м.*

преимущественность 1. перае́мнасць *ж.*; 2. паслядо́ўнасць *ж.*;

п. **архивного фонда** перае́мнасць архіўнага фо́нду

презентация прэзента́цыя *ж.*

президентские выборы прэзідэ́нцкія выба́ры

презюмция прэзю́мпцыя *ж.*;

п. **ценности документа** прэзю́мпцыя кашто́ўнасці дакумента

преимущество *ср.* 1. (превосходство) перава́га *ж.*; 2. (привилегия) прывіле́я *ж.*

прейскурант прэйскура́нт *м.*

премиальная зарпла́та прэміяль-
ная зарпла́та

премиальные де́ньги прэміяль-
ныя гро́шы

премирование прэміява́нне *ср.*

премированный прэміява́ны

премиро́вать прэміява́ць

премиро́вочный прэміява́льны

пре́мия прэ́мія *ж.*

прэ́ния *мн.* (*публичный спор*)
спрэ́чкі *ед. нет*; (*дебаты*) дэба́ты
ед. нет; дыску́сія *ж.*

преобразова́ние *ср.* 1. пераўтва-
рэнне *ср.*; перабудо́ва *ж.*; 2. (*корен-*
ное изменение) рэфо́рма *ж.*

преобразова́нный пераўтво́раны;

перабудова́ны; рэфармава́ны

преобразова́ть пераўтвара́ць; пе-

рабудова́ць; рэфармава́ць

преобразо́вывать пераўтвара́ць;

перабудо́ўваць; рэфармава́ць

препро́водительная бума́га су-
праваджа́льная папе́ра

препро́водительное письмо́ су-
праваджа́льнае пісьмо́

пресс-бюлле́тень прэс-бюле-
та́нь *м.*

пресс-инфо́рмация прэс-інфар-
ма́цыя *ж.*

пресс-рели́з прэс-рэлі́за *ж.*

прести́ж прэсты́ж, -жу *м.*

претен́зия прэ́тэнзія *ж.*

претенци́озное письмо́ прэ́тэн-
цыё́знае пісьмо́

претенци́озный прэ́тэнцыё́зны

претерпе́ть змяні́цца

преференци́альный тариф прэ-
фе́рэнцы́йны тары́ф

приба́вочная пла́та прыба́вочная
пла́та

приба́вочная сто́имость эк. пры-
ба́вочная ва́ртасць

прибо́р *м.* (*приспособление*) пры-
ла́да *ж.*; (*устройство*) прыбо́р *м.*;
(*аппарат*) апа́ра́т *м.*;

самопи́шущий п. самапи́сны
прыбо́р;

самореги́стрирующий п. сама-
рэгістрава́льны прыбо́р;

скле́ивающий п. скле́йва́льны
прыбо́р

прибы́ль *ж.* 1. прыбы́так, -тку *м.*;

2. (*приращение*) прыро́ст, -ту *м.*

прибы́тие *ср.* прыбыццё́ *ср.*; пры-
э́зд, -ду *м.*; прыхо́д, -ду *м.*

приве́тственный прывіта́льны

приве́тствие прывіта́нне *ср.*

привилеги́рованная а́кция прыві-
лея́ная а́кцыя

пригласи́тельный биле́т запра-
ша́льны биле́т

пригласи́ть запра́сіць

приглаше́ние запра́шэнне *ср.*

приглаше́нный запра́шаны

прие́м прые́м, -му *м.*; прыма́нне *ср.*;

группо́вой выбо́рочный п. до-
куме́нтов гру́павы выбарачны
прые́м дакуме́нтаў;

повидо́вой выбо́рочный п. до-
куме́нтов павідавы выбарачны
прые́м дакуме́нтаў

прие́мная *сущ.* прые́мная *ж.*

прие́мная запи́ска прые́мная за-
пи́ска

прие́мная коми́ссия прые́мная ка-
ми́сія

прие́мно-сда́точный акт прые́м-
на-зда́тачны акт

прие́мно-сда́точный докуме́нт

прые́мна-зда́тачны дакуме́нт

прие́мный де́нь прые́мны дзе́нь

прие́мный по́кой прые́мны пако́й

прие́м-переда́ча докуме́нтов на
госуда́рственное хране́ние пры-
е́м-перада́ча дакуме́нтаў на дзяр-
жаўнае захо́ўванне

прие́мщик прые́мшчык *м.*, пры-
ма́льнік *м.*

призва́ть заклі́каць

при́знак *м.* адзна́ка *ж.*; прыме́та *ж.*;
прыкме́та *ж.*;

а́вторский п. дел аўтарская
адзна́ка спраў;

внё́шние при́знаки докуме́нта
знё́шнія адзна́кі дакуме́нта;

географіческий п. дел геаграфічна адзнака спраў;

корреспондентский п. дел карэспандэнцкая адзнака спраў;

номинальный п. дел намінальная адзнака спраў;

отраслевой п. дел галіновая адзнака спраў;

предметно-опросный (-вопросный) п. дел прадметна-апытальная адзнака спраў;

признаки заведения дел ад-знакі завядзення спраў;

структурный п. дел структурная адзнака спраў;

функциональный п. дел функцыянальная адзнака спраў;

хронологический п. дел хроналагічная адзнака спраў

признание прызнанне *ср.*

приказ 1. (действие) загад, -ду *м.*;

2. (документ) загад, -да *м.*;

п. о поощрении загад аб заахвочванні;

п. о приеме на работу загад аб прыёме на працу (работу);

п. об увольнении с работы загад аб звальненні з працы (работы)

приказание *ср.* загад, -ду *м.*; (*распоряжение*) распараджэнне *ср.*

прикладное искусство прыкладное мастацтва

прикрепительный талон прымацавальны талон

прилагаемый документ прыкладзены (дададзены) дакумент

приложение *ср.* дадатак, -тку *м.*

применение прымяненне *ср.*; ужыванне *ср.*; скарыстанне *ср.*

применить прымяніць; ужыць; скарыстаць

применять прымяняць; ужываць; скарыстоўваць

примёрная (типовая) номенклатура дел прыкладная (тыпавая) наменклатура спраў

примёрный перечень докумен-

тальных материалов прыкладны пералік дакументальных матэрыялаў

примечание *ср.* заўвага *ж.*;

примечания по содержанию публикуемых документов заўвагі па зместу дакументаў, якія публікуюцца;

текстуальные примечания к публикуемым документам тэкстуальныя заўвагі да дакументаў, якія публікуюцца

принадлежность прыналежнасць *ж.*;

фондовая п. документальных материалов фндавая прыналежнасць дакументальных матэрыялаў

принтер прынтэр *м.*;

лазерный п. лазерны прынтэр; **матричный п.** матрычны прынтэр;

струйный п. струменны прынтэр

принцип прынцып, -пу *м.*;

п. всесторонности и комплексности в изучении архивных документов прынцып усебаковасці і комплекснасці ў вывучэнні архіўных дакументаў;

п. историзма в архивоведении прынцып гістарызму ў архівазнаўстве;

п. pertinенции прынцып пертыненцыі;

п. происхождения прынцып паходжання;

п. территориальной принадлежности прынцып тэрытарыяльнай прыналежнасці;

хозрасчётный п. гаспадарча-разліковы прынцып

принципиальная координация прынцыповая каардынацыя

приписанный прыпісаны

приписать прыпісаць

приписка прыпіска *ж.*

приписывать прыпісваць

припись ж. прыпіс, –су *м.*
приравненный прыроўнены
присвоение прысваенне *ср.*
присланный прысланы
прислать прыслаць
присуждение прысуджэнне *ср.*
присутствовать прысутнічаць
присущий уласцівы
присылать прысылаць
приходно–расходный о́рдер
приходна–расходны о́рдэр
приходный кассовый о́рдер пры-
ходны каса́вы о́рдэр
приходовать прыходаваць
причитающиеся дэ́ньги налёж-
ныя гро́шы
причитающийся налёжны
проблема прабле́ма ж.
проблематика праблематы́ка ж.
проверка правэ́рка ж.;

п. **наличия и состояния до-
кументов** правэ́рка наяўнасці і
ста́ну дакуме́нта;

сплошная п. суцэ́льная пра-
ве́рка

проводить праводзіць
провозной документ правазны́
дакуме́нт
провоколошвейная ма́шина дро-
ташвэйная ма́шына
прогноз прагно́з, –зу *м.*
программа прагра́ма ж.;

п. **испытаний** прагра́ма выпра-
баванняў;

теоретическая п. тэарэты́чная
прагра́ма

программирование праграмава́н-
не *ср.*

программированный праграмава́-
ны

программировать праграмава́ць
программируемый праграму́емы
программист праграмі́ст *м.*

программное обеспечение праг-
ра́мнае забеспячэнне

продолжительность праця́г-
ласць ж.

продольный падо́ўжны
проездной билет праязны́ біле́т
проект прае́кт *м.*;

дипломный п. дыплóмны пра-
е́кт;

п. **детальной планировки**
(ПДП) прае́кт дэталёвай пла-
ніроўкі (ПДП);

п. **документа** прае́кт дакуме́н-
та;

п. **приказа** прае́кт зага́да;
технический п. (ТП) тэхні́чны
прае́кт (ТП);

эскизный п. (ЭП) эскі́зны пра-
е́кт (ЭП)

проектная документация прае́к-
тная дакуме́нтация

проектное задание прае́ктнае за-
да́нне

проектно–сметная документация
прае́ктна–каштары́сная даку-
ме́нтация

прожиточный минимум пражы́-
тачны міні́мум

произведение *ср.* твор *м.*;

избранные произведения вы́-
бранныя твóры;

историко–летописное п. гі́с-
тары́чна–летапі́сны твор;

мемуарное п. мемуа́рны твор;

переводное п. перакладны́ твор;

полемическое п. палемі́чны
твор;

произведения искусства твó-
ры маста́цтва

производительная функция пра-
дукцыйная фу́нкцыя

производительность прадукцый-
насць ж.

производительный труд прадук-
цыйная пра́ца

производить рабі́ць, праводзі́ць,
выкóнваць

производственно–техническая
характэ́ристика вытвóрча–тэх-
ні́чная характары́стыка

производственно–технический
о́тде́л вытвóрча–тэхні́чны аддзéл

производственный отчёт вит-
ворчая справаздача

производственный рапорт вы-
творчы рапарт

производство *ср.* витворчасць ж.
происхождение паходжанне *ср.*;

личное п. асабістае паходжан-
не

промежуточное сальдо прамеж-
кавае сальда

промежуточный архив прамеж-
кавы архіў

промежуточный позитив (лаванда) прамежкавы пазытыў (лаванда)

промышленность прамыслó-
васць ж.

промышленный консорциум пра-
мыслóвы кансòрцыум

пронумерованный пранумаравá-
ны

пронумеровать пранумаравáць

пронумеровка пранумарóўка ж.

пронумеровывать пранумарóў-
ваць

прописанный прапісаны

прописать прапісáць

прописка прапіска ж.;

временная п. часóвая прапіска;

постоянная п. пастаянная пра-
піска

прописная буква вялікая літара

прописной листок прапісны лістóк

прописывание прапісванне *ср.*

прописывать прапісваць

пропись про́пись ж.

пропорциональность прапарцы-
яна́льнасць ж.

пропуск про́пуск, -ку *м.*

пропускная бумага прапускна́я
папэра

пропускной прапускны

пропущенный номер прапу́шча-
ны нумар

просветитель *ист.* асвётнік *м.*

проситель прасі́цель *м.*

проспéкт праспéкт *м.*

просроченный документ пратэр-
мінава́ны дакумэнт

просроченный платёж пратэрмі-
нава́ны плаце́ж

просрочивание пратэрміно́ўван-
не *ср.*

просрочивать пратэрміно́ўваць

просрочить пратэрмінава́ць

поставить паста́віць, напісáць;

п. дату паста́віць (напісáць) да́ту;

п. штамп паста́віць штамп

простое большинство прóстая
большасць

простой вексель прóсты вéксаль
простой документ прóсты даку-
мэнт

просчёт м. 1. (действие) падлі́к,
-ку *м.*; **2. (ошибка)** пралі́к, -ку *м.*;

памылка пры лі́чэнні

просьба про́сьба ж.

протест пратэ́ст, -ту *м.*

противодействие проці́дзе́янне
ср., супра́чдзе́янне *ср.*

противоречие ср. 1. супярэ́чнасць
ж.; **2. (возражение)** пярэ́чанне *ср.*

протограф прато́граф *м.*

протокол пратако́л *м.*;

административный п. адмініс-
трацыйны пратако́л;

дипломатический п. дыплама-
ты́чны пратако́л;

заключительный п. заключны
пратако́л;

п. разногласий пратако́л роз-
нагалóссяў;

п. съездов пратако́л з'ездаў

протокольное постановление
пратако́льная пастанóва

**профессиональная непригод-
ность** прафесійная непрыда́тнасць

профессиональная тайна пра-
фесійная тайна

профессиональный труд пра-
фесійная пра́ца

профессия прафэ́сія ж.

профиль про́філь, -лю *м.*;

п. архива про́філь архі́ва

профсоюзная группа (проф-группа) прафсаюзная група (праф-група)

профсоюзный комитет (проф-ком) прафсаюжны камітэт (праф-кам)

прохождение праходжанне *ср.*;

п. документа праходжанне да-кумента

процедурный вопрос працэдурнае пытанне

процесс працэс, -су *м.*;

технологический п. тэхналагічны працэс

процессор працэсар *м.*;

текстовый п. тэкставы працэсар;

универсальный п. універсальны працэсар;

унифицированный п. уніфікаваны працэсар

прочная валюта трывалая валюта

прошение *ист.* прашэнне *ср.*

прошнурованный прашнураваны

прошнуровать прашнураваць

прошнуровка прашнуроўка *ж.*

прошнуровывать прашнуроўваць

проявочная машина праявочная машына

прямой налог прамы падатак

прямоточность (*кратчайший путь документов от места возникновения до места их использования*) прамаскіраванасць *ж.*

псевдоним псеўданім *м.*

психрометр (*определитель температуры и влажности воздуха*) псіхрометр *м.*

ПУ см. печатное устройство

публикационная деятельность архивов публікацыйная дзейнасць архіваў

публикация публікацыя *ж.*;

газетная п. газетная публікацыя;

журнальная п. часопісная публікацыя;

книжная п. кніжная публікацыя;

научная документальная п. навуковая дакументальная публікацыя;

научная п. навуковая публікацыя;

**научно-популярная докумен-
тальная п.** навукова-папулярная дакументальная публікацыя;

**нормативно-справочная до-
кументальная п.** нарматыўна-даведачная дакументальная публікацыя;

плакатная п. плакатная публікацыя;

повидовая документальная п. павідавая дакументальная публікацыя;

повторная п. дакументаў паўторная публікацыя дакументаў;

пофондовая документальная п. пафондавая дакументальная публікацыя;

п. документа публікацыя дакумента;

тематическая документальная п. тэматычная дакументальная публікацыя;

учебная документальная п. вучэбная дакументальная публікацыя

путеводитель (*справочная книга*) даведнік *м.*;

п. по архиву даведнік па архіву;

п. по фондам архива (архивов), даведнік па фондах архіва (архіваў);

тематический п. тэматычны даведнік

путёвка пуцёўка *ж.*

пыль ж. пыл, пылу *м.*

ПЭУ см. планово-экономическое управление

Р

работа 1. (действие, деятельность)
работа ж. 2. (занятие, труд, служба) *пра́ца ж.*, **работа ж. 3.** (научное произведение) *пра́ца ж.*;

временная р. часовая *пра́ца*;
высокооплачиваемая р. высокоапла́тная *пра́ца*;

гарантированная р. гарантыва́ная *пра́ца*;

делопроизводственные

работы *справаво́дныя работы*;
дипломная р. дыплóмная *рабо́та (пра́ца)*;

конкурсная р. ко́нкурсная *рабо́та (пра́ца)*;

курсовая р. курсавая *рабо́та (пра́ца)*;

машинописная р. машынапи́сная *рабо́та (пра́ца)*;

место работы ме́сца *пра́цы (работы)*

научная р. навуко́вая *пра́ца*;

научно-исследовательская р. (НИР) навуко́ва-дасле́дчая *пра́ца (НДП)*;

непрерывная р. бесперапы́нная *пра́ца*;

письменная р. пісьмо́вая *рабо́та (пра́ца)*;

постоянная р. пастая́нная *пра́ца*;

р. во внеурочное время *пра́ца ў пазау́рочны час*;

р. машины *рабо́та машы́ны*;

р. по найму *пра́ца (рабо́та) па найму*;

р. по скользящему графику *пра́ца па зме́нным гра́фіку*;

р. по совместительству *пра́ца па сумяшча́льніцтву*;

р. с письмами и предложениями *трудо́жыхся рабо́та з пісьма́мі і прапанова́мі працо́ўных*;

работы по хозяйственному обслуживанию *рабо́ты па гаспада́рчым абслуго́ўванні*;

сверхсметная р. звышкашта́ры́сная *пра́ца*;

сверхурочная р. звышуро́чная *пра́ца*;

срочная р. тэрміно́вая (неадкла́дная) *рабо́та*;

творческая р. твóрчая *пра́ца*;

экзаменационная р. экзамена́цыйная *рабо́та (пра́ца)*

рабочая документация (РД) *рабо́чая дакумента́цыя (РД)*

рабочее товарищество *рабо́чае тавары́ства*

рабочий сущ. *рабо́чы м.*;

временный р. часо́вы *рабо́чы*

высокооплачиваемый р. вы́сокаапла́тны *рабо́чы*

рабочий бюджет *рабо́чы бюджэ́т*

рабочий чертёж *рабо́чы чарце́ж*

равноправная валюта *раўнапра́ўная валю́та*

равнопрочная бумага *раўнамо́чная папе́ра*

равные выборы *ро́ўныя ви́бары*

радиограмма *радыёгра́ма ж.*

радиотелефон *радыётэлефо́н м.*

разборочный *разбо́рачны*

развёрстка ж. *размеркава́нне ср.*;
развёрстка ж.

развёрсточный *размеркава́льны*

развёртывание *разго́ртванне ср.*;
р. документальной информации *разго́ртванне дакумента́льнай інфарма́цыі*

развитие *развіццё ср.*;

хозяйственное р. *гаспада́рчае развіццё*

разграничение *размежава́нне ср.*;

р. ответственности *размежава́нне адка́знасці*;

р. **полномочий** размежаванне паўнамоцтваў

разграничивать размяжоўваць
разграничитель размежавальнік м.
разграничительная дата размежавальная дата

разграничить размежаваць
раздёл 1. (действие) раздзел, -лу м., падзел, -лу м.; **2. (в книге и т. п.)** раздзел, -ла м.

разделитель раздзяляльнік м.
разделительный баланс раздзяляльны баланс

различие ср. 1. (*несходство*) розніца ж.; **2. (отличительный признак)** адрозненне ср.

размагнічивание размагнічванне ср.;

р. **архивохранилищ** **фонодокументов** размагнічванне архівасховішчаў фонадакументаў

размер м. памер, -ру м.; **размер, -ру м.; (величина)** велічыня;

р. **возмещения** памер кампенсавання;

р. **заработной платы** велічыня зароботнай платы;

р. **пенсии** велічыня пэнсіі;

р. **убытков** велічыня страт;

р. **удержания (из зарплаты)** памер вылічэння

размещение размяшчэнне ср.

размножение размножванне ср.;

р. **документов** размножванне дакументаў;

р. **рукописи на машинке** размножванне рукапісу на машынах

размноженный размножаны

размножить размножаць

разнарядка разнарадка ж.

разновидность разнавіднасць ж.;
разнастайнасць ж.;

р. **документов** разнавіднасць дакументаў

разногласие рознагалоссе ср.

разнообразный разнастайны

разносная книга разносная кніга
разность рознасць ж.

разовая доверенность разавая даверанасць

разовый разавы

разработка распрацоўка ж.;

методическая р. метадычная распрацоўка;

научная р. навуковая распрацоўка;

тематическая р. **фонда** тэматычная распрацоўка **фонду**;

техническая р. тэхнічная распрацоўка;

технологическая р. тэхналагічная распрацоўка

разработочная **таблица** распрацоўачная табліца

разрешать 1. дазваляць; **2. вырешаць**

разрешающая способность **фотоматериалов** распазнавальная здольнасць фотаматэрыялаў

разрешение ср. 1. (*позволение*) дазвол, -лу м.; **2. (действие)** вырешэнне ср.;

р. **трудового конфликта** вырешэнне працоўнага канфлікту

разрешительный документ дазвольны дакумент

разрешить 1. дазволіць; **2. вырашыць**

разрозненный разрознены

разряд разрад, -ду м.;

архивный р. архіўны разрад

разъяснение (речь, документ) растлумачэнне ср.;

официальное р. афіцыйнае растлумачэнне

разъяснительный растлумачальны

районный комитет раённы камітэт

районный совет раённы савет
ракорд (часть киноплёнки без изображения и звукозаписи) ракорд м.;

защитный р. ахоўны (засце-
рагальны) рако́рд

ранг ранг, ра́нгу *м.*;

р. архива ранг архі́ва

рапорт ра́порт *м.*;

производственный р. вытвор-
чы ра́порт

рапортчика разг. рапарці́чка *ж.*

распечатка раздруко́ўка *ж.*;

р. текстов раздруко́ўка тэкстаў

распечатать раздрукава́ць

распечатывать раздруко́ўваць

расписание ср. раскла́д, -ду *м.*;

штатное р. штатны раскла́д

расписка (документ) распи́ска *ж.*;

долговая р. даўгавая распи́ска;

здаточная р. зада́ткавая рас-
пи́ска;

заёмная р. пазыко́вая распи́ска;

платёжная р. плаце́жная рас-
пи́ска;

р. в получении денег распи́ска
ў атрыманні гро́шай;

р. о сохранности распи́ска аб
захаванасці;

**р. об ознакомлении с доку-
ментом** распи́ска аб азнаямленні
з дакумента́м;

сохранная р. захо́ўная распи́ска

расположение размяшчэ́нне *ср.*;

угловое р. реквизитов, вугла-
вое размяшчэ́нне рэкви́таў

распорядитель распара́дчык *м.*;

главный р. кредитов гало́ўны
распара́дчык крэды́таў;

р. счёта распара́дчык раху́нку

распорядительная документá-

ция распара́дчая дакумента́цыя

распорядительный документ

распара́дчы дакуме́нт

распорядок распара́дак, -дку *м.*;

внутренний трудовой р. унут-
раны працо́ўны распара́дак

распоряжение распараджэ́нне *ср.*,
веда́нне *ср.*;

административное р. адмініс-
трацыйнае распараджэ́нне;

завещательное р. завяшча́ль-
нае распараджэ́нне;

правительственное р. ура́да-
вае распараджэ́нне;

р. бюджетными средствами
распараджэ́нне бюджэ́тнымі
сродка́мі;

служебное р. службо́вае рас-
параджэ́нне

распределение размеркава́нне *ср.*;

р. доходов размеркава́нне да-
ходаў;

р. кредитов размеркава́нне крэ-
ды́таў;

р. обязанностей размеркава́н-
не абавя́зкаў;

р. прибылей размеркава́нне
прыбы́ткаў;

уровнительное р. ураўня́льнае
размеркава́нне

распространение 1. (действие)

распаўсю́джванне *ср.*; 2. (*состоя-*
ние) распаўсю́джванне *ср.*; 3. (*рас-*
ширение) пашы́рэнне *ср.*

расследование рассле́даванне *ср.*;

служебное р. службо́вае рас-
сле́даванне

рассмотрение ср. разгля́д, -ду *м.*;

р. писем и жалоб трудящихся
разгля́д пісьмаў і ска́ргаў пра-
цо́ўных;

р. трудовых споров разгля́д
працо́ўных спрэ́чак;

р. ходатайств разгля́д хадáй-
ніцтваў

рассрочка растэрміно́ўка *ж.*

раствор раство́р, -ру *м.*;

реставрационный р. рэстаў-
рацыйны раство́р

расторгать скасава́ць

расторгнуть скасава́ць;

р. договор скасава́ць дагаво́р;

р. контракт скасава́ць кантра́кт

расторжение скасаванне *ср.*;

р. трудового соглашения ска-
саванне працо́ўнага пагаднё́ння

расточительство марнатра́ўст-
ва *ср.*;

р. рабочего времени марна-траўства рабочага часу;
растрата растрата ж.;
должностная р. службовая рас-трата
растратить растрэціць
растратчик растратчык м.
растратывать растрэчваць
расформирование расфарміра-ванне *ср.*
расход (*затрата*) выдатак, -тку м., расход, -ду м.;
административно-управлен-ческие расходы адміністра-цыйна-кіраўніцкія выдаткі (рас-ходы);
амортизационные расходы амартызацыйныя выдаткі (рас-ходы);
накладные расходы наклад-ныя выдаткі (расходы);
сверхсметные расходы звыш-каштарысныя выдаткі (расхо-ды);
управленческие расходы вы-даткі (расходы) на кіраўніцтва;
управленческо-хозяйствен-ные расходы кіраўніцка-гас-падарчыя выдаткі (расходы);
эксплуатационные расходы эксплуатацыйныя выдаткі (рас-ходы)
расходный документ расходны дакумент
расходный кассовый ордер рас-ходны касавы ордэр
расходование расходаванне *ср.*, выдаткаванне *ср.*
расходовать расходаваць, выдат-коўваць
расценка расцэнка ж.
расценочный расцэначны
расчёт разлік, -ку м.;
банковский р. банкаўскі разлік;
безденежный р. безграшовы разлік;
безналичный р. безнаўны раз-лік;

бухгалтерский р. бухгалтарскі разлік;
взаимный р. узаёмны разлік;
внутрисистемный р. унутры-сістэмны разлік;
денежный р. грашовы разлік;
калькуляционные расчёты калькуляцыйныя разлікі;
коммерческий р. камерцыйны разлік;
наличный р. наяўны разлік;
непосредственный р. непа-срэдны разлік;
окончательный р. канчатковы разлік;
р. автоматизации разлік аўта-матызацыі;
р. анализов разлік аналізаў;
р. нормативов разлік норма-тываў;
р. оплаты разлік аплаты;
р. разработки научных тем разлік распрацоўкі навуковых тэм;
р. убытков разлік страт;
расчёты по аккредитивам разлікі па акрэдытывам;
хозяйственный р. (хозрасчёт) гаспадарчы разлік (гасразлік)
расчётная ведомость разліковая ведамасць
расчётная книжка разліковая кніжка
расчётная таблица разліковая табліца
расчётное задание разліковае заданне
расчётно-платёжный разлікова-плацёжны
расчётные данные разліковыя даныя
расчётный баланс разліковы ба-ланс
расчётный счёт разліковы раху-нак
расчётный чек разліковы чэк
расширенное заседание пашы-ранае пасяджэнне

расшифровка расшыфроўка ж.;

р. подписей расшыфроўка подпісаў

расшифровочный расшыфроў-
вальный

ратификационная грамота раты-
фікацыйная грамата

ратифицированный договор ра-
тыфікаваны дагавор

**рационализаторское предложé-
ние** рацыяналізатарская прапанова
рационализационный рацыяналі-
зацыйны

рационализация рацыяналіза-
цыя ж.

РД см. рабочая документация

реагирование рэагаванне *ср.*;

р. на жалобу рэагаванне на
скаргу

реализация рэалізацыя ж.

реальная зарплата рэальная зар-
плата

**реальная опись архивного фón-
да** рэальны вопіс архіўнага фónду
реальный уровень рэальны ўзрò-
вень

ревизионная комиссия рэвізійная
камісія

ревизировать рэвізаваць

ревизия рэвізія ж.;

бухгалтерская р. бухгалтар-
ская рэвізія;

внеплановая р. ,няпланавая
(пазапланавая) рэвізія;

документальная р. дакумен-
тальная рэвізія;

плановая р. планавая рэвізія

ревизор рэвізор *м.*

региональный договор рэгіяналь-
ны дагавор

регíстр (список, указатель) рэ-
гістр *м.*;

р. описей ценных дел рэгістр
вопісаў каштоўных спраў ;

регíстры ревизские ист. рэгіст-
ры рэвізскія

регистратор рэгістратар *м.*

регистратура рэгістратура ж.

регистрационная запись рэгіст-
рацыйны запіс

**регистрационная карта (карточ-
ка)** рэгістрацыйная карта (картка)

**регистрационно-контрольная
карточка (РКК)** рэгістрацыйна-
кантрольная картка (РКК)

регистрационный индекс рэгіст-
рацыйны індэкс

**регистрационный нóмер доку-
мента** рэгістрацыйны нумар даку-
мента

регистрационный сбор рэгістра-
цыйны збор

регистрация рэгістрацыя ж.;

р. паспорта рэгістрацыя паш-
парта;

р. штатов и смет рэгістрацыя
штатаў і каштарысаў

регистрировать рэгістраваць

регламент рэгламент, -ту *м.*

регламентирование рэгламента-
ванне *ср.*

регламентированный рэгламен-
таваны

регламентировать рэгламента-
ваць

регулирование рэгуляванне *ср.*;

**р. влажности воздуха в ар-
хивохранилище** рэгуляванне
вільготнасці павётра ў архіва-
сховішчы;

р. денежного обращения рэ-
гуляванне грашовага абарóту
(абарачэння)

регулировать рэгуляваць

редактирование рэдагаванне *ср.*

редактировать рэдагаваць

редактор рэдактар *м.*;

научный р. кнігі навукóвы рэ-
дактар кнігі

редакционный паспорт рэдак-
цыйны пашпарт

редакция 1. (документа) рэдакцыя
ж.; 2. (учреждение) рэдакцыя ж.

реэстр рээстр *м.*;

государственный р. изобретё-

ний дзяржаўны рээстр вына-
ходак;
государственный р. промыш-
ленных образцов дзяржаўны
рээстр прамысловых узораў;
р. договоров рээстр дагавораў;
р. изданий рээстр выданняў;
р. на корреспонденцию рээстр
на карэспандэнцыю;
р. описей ценных дел рээстр
вопісаў каштоўных спраў;
р. прибылей рээстр прыбыткаў;
р. расходов рээстр выдаткаў
(расходаў);
р. счетов рээстр рахункаў
реестровый рээстры
режим рэжым, –му м.;
особый р. кредитования асо-
бы рэжым крэдытавання;
паспортный р. пашпартны рэ-
жым;
р. хранения документов рэ-
жым захоўвання дакументаў;
температурно-влажностный р.
тэмпэратурна-вільготнасны рэ-
жым
резерв рэзэрв, –ву м.;
банковский р. банкаўскі рэзэрв;
валютный р. валютны рэзэрв;
внутренние резервы унутра-
ныя рэзэрвы;
внутрипроизводственный р.
унутрывытворчы рэзэрв;
государственный р. дзяржаў-
ны рэзэрв;
дополнительные резервы да-
датковыя рэзэрвы;
материальный р. матэрыяльны
рэзэрв;
неиспользованные резервы
нявыкарыстаныя рэзэрвы;
скрытые резервы скрытыя рэ-
зэрвы
резервный рэзервовы
резкость рэзкасьць ж.;
р. изображения рэзкасьць ад-
люстраваньня

резолуция рэзалюцыя ж.
результат вынік, –ку м.
реквизит рэквізіт, –ту м.;
вексельный р. вэксальны рэк-
візіт;
необязательный р. неабавяз-
ковы рэквізіт;
обязательный р. абавязковы
рэквізіт;
р. ценных бумаг рэквізіт каш-
тоўных папэр;
реквизиты учреждений рэкві-
зіты ўстановаў;
учётный р. уліковы рэквізіт
реклама рэклама ж.
рекламация рэкламацыя ж.
рекламная фотография рэклам-
ная фатаграфія
рекомендательное письмо рэка-
мэндацыйнае пісьмо (рэкаменда-
цыйны ліст)
рекомендательный рэкаменда-
цыйны
рекомендация рэкамендацыя ж.;
методические рекомендации
метадычныя рэкамендацыі
рекомендовать рэкамендаваць
реконструировать рэканструя-
ваць
реконструкция рэканструкцыя ж.;
р. архивного фонда рэканст-
рукцыя архіўнага фонду
ректификат рэктыфікат, –ту м.
релевантность рэлявантнасьць ж.;
р. ретроспективной докумен-
тной информации рэлявант-
насьць рэтрэспэктыўнай даку-
мэнтнай інфармацыі
рентабельность рэнтабельнасьць ж.
рентгенограмма рэнтгенаграма ж.;
р. испытаний изделий рэнтге-
награма выпрабаваньняў выра-
баў
реорганизация рэарганізацыя ж.
репортаж рэпартаж, –жу м.
репрография рэпраграфія ж.;

р. документов рэпраграфія дакументаў

репродукция рэпрадукцыя ж.

репродуцирование рэпрадуктаванне *ср.*

репутация рэпутацыя ж.

респе де фон («respect de fond» — «уважение к фонду») рэспэ дэ фон («respect de fond» — «павага да фонду»)

реставрационная бумага рэстаўрацыйная папэра

реставрационный раствор рэстаўрацыйны раствар

реставрация рэстаўрацыя ж.;

физическая р. документов фізічная рэстаўрацыя дакументаў;

химическая р. документов хімічная рэстаўрацыя дакументаў;

реставрировать рэстаўраваць

ресурсы *мн. (запасы)* рэсурсы;

денежные ресурсы грашовыя рэсурсы;

дополнительные ресурсы дадатковыя рэсурсы;

материальные ресурсы матэрыяльныя рэсурсы;

наличные ресурсы наяўныя рэсурсы;

финансовые ресурсы фінансавыя рэсурсы;

экономические ресурсы эканамічныя рэсурсы

ретроспектива рэтраспектыва ж.

ретроспективная документная информация рэтраспектыўная дакументная інфармацыя

реферат рэферат *м.*

реферативная информация рэфератывая інфармацыя

референт рэферэнт *м.*

реферирование рэферыраванне *ср.*

реформа рэформа ж.;

денежная р. грашовая рэформа

кредитная р. крэдытная рэформа

рецензия рэцэнзія ж.

рецепт рэцэпт *м.*

речевая информация моўная інфармацыя

речевой фонодокумент моўны фонадакумент

решающий голос вырашальны (рашаючы) голас

решение рашэнне *ср.*;

административное р. адміністратыўнае рашэнне;

безопасное р. безапелляцыйнае рашэнне;

компромиссное р. кампраміснае рашэнне;

обоснованное р. абгрунтаванае рашэнне;

обязательное р. абавязковае рашэнне;

окончательное р. канчатковае рашэнне;

оспоренное р. аспрэчанае рашэнне;

р. о выдаче ссуд рашэнне аб выдачы пазык

ритмичность рытмічнасць ж.

РКК см. регистрационно-контрольная карточка

родовой архивный фонд радавы архіўны фонд

розыск пошук, -ку *м.*

ропись (письменный перечень)

ропіс, -су *м.*;

р. государственных доходов

и расходов ропис дзяржаўных даходаў і расходаў

роscopy ж. роscopy, -пу *м.*;

документальная р. дакументальны роscopy

ротапринт ратапрінт *м.*

ротатор рататар *м.*

рубрика рубрыка ж.;

р. именного каталога рубрыка імянога каталога

рубрикатор рубрыкатар *м.*

руководитель кіраўнік *м.*

руководить кіраваць

руководство *ср.* 1. кіраўніцтва *ср.*; 2. (посо́бие) дапаможнік *м.*; (інст-рукція) інструкцыя *ж.*

руководящие кадры кіраўніцкія кадры

руководящий персонал кіраўніцкі персанал

рукописная книга рукапісная кні́га

рукописная литература рукапіс-ная літаратура

рукописно-печатный документ рукапісна-друкаваны дакумэнт

рукописный документ рукапісны дакумэнт

рукописный отдел рукапісны ад-дзёл

рукопись *ж.* рукапіс, -су *м.*;

авторская р. аўтарскі рукапіс;

беловая р. чыставы рукапіс;

пергаменная р. пергаменавы рукапіс;

черновая р. чарнавы рукапіс

рукоприкладство *устар.* (засви-детельствование подписью) улас-наручны подпіс

рулонный микрофильм рулонны мікрафі́льм

ручаться руча́цца

ручная информационно-поиско-вая система архива ручная ін-фармацыйна-пошукавая сістэма архі́ва

рыночная конъюнктура рынач-ная кан'ю́нктура

С

сальдированный сальдаваны

сальдировать сальдава́ць

сальдо *нескл.*, *бухг.* сальда *ср.*;

дебетовое с. дэбетовае сальда;

кредитовое с. крэдытавае

сальда;

промежуточное с. праме́жка-вае сальда;

с. торгового баланса сальда гандлёвага балансу

сальдовый бухг. сальдавы

самовольные действия сама-вольныя дзеянні

самодетельность самадзей-насць *ж.*

самодетельный самадзейны

самодисциплина самадысцыплі-на *ж.*

самоликвидация самаліквіда-цыя *ж.*

самолічно сам, асабіста

самоопределение самавызна-чэнне *ср.*

самоотвод самаадвод, -ду *м.*

самоотчёт *м.* 1. самасправазда́ча *ж.*; 2. самаўсведамленне *ср.*

самоохрана самаахова *ж.*; сама-абарона *ж.*

самооценка самаацэнка *ж.*

самописец самапісец *м.*

самопишущий прибор самапісны прыбо́р

самопомощь самадапамо́га *ж.*

самопроверка самаправе́рка *ж.*

самопроизвольно самаадвольна

саморегистрирующий прибор

самарэгістрава́льны прыбо́р

саморегулирование самарэгуля-ванне *ср.*

саморегулирующий самарэгуля-ва́льны

самореклама самарэкла́ма *ж.*

самоснабжение самазабеспячэнне *ср.*

самосовершенствование самаўдасканаленне *ср.*

самосознание *ср.* самасвядомасць *ж.*

самостоятельность самастойнасць *ж.*;

с. хозяйствования самастойнасць гаспадарання

самостоятельный фонд самастойны фонд

самоуправление самакіраванне *ср.*

самоуправляемость самакіравальнасць *ж.*

самоуправляемый самакіравальны

самоусовершенствование самаўдасканаленне *ср.*

самоустранение самаўхіленне *ср.*

самоучитель самавучыцель *м.*;

канцелярский с. канцелярскі самавучыцель

санитарная инспекция санітарная інспекцыя

санитарное состояние предприятия [учреждения] санітарны стан прадпрыемства. [установа]

санкционирование санкцыянаванне *ср.*

санкционированный санкцыянаваны

санкционировать санкцыянаваць

санкция санкцыя *ж.*;

абсолютная с. абсалютная санкцыя;

административная с. адміністрацыйная санкцыя;

дисциплинарная с. дысцыплінарная санкцыя;

договорная с. дагаворная санкцыя;

налоговая с. падатковая санкцыя;

штрафная с. штрафная санкцыя;

экономическая с. эканамічная санкцыя

сбалансирование збалансаванне *ср.*

сбалансированность збалансаванасць *ж.*

сберегание 1. (сохранение) захоўванне *ср.*, збераганне *ср.*; **2. (накапливание)** ашчаджанне *ср.*, збіранне *ср.*, збераганне *ср.*

сберегательная книжка ашчадная кніжка

сберегательный ашчадны

сберегать 1. (сохранять) захоўваць, зберагаць; **2. (копить)** ашчаджаць, збіраць, зберагаць

сбережение 1. (сохранение) захаванне *ср.*, захоўванне *ср.*, збераганне; **2. (накапливание)** ашчаджанне *ср.*, збіранне *ср.*, збераганне *ср.*

сберечь 1. (сохранить) захаваць, зберагчы; **2. (скопить)** сабраць, зберагчы

сбор¹ м. (действие) збор, збору *м.*; збіранне *ср.*;

с. членских взносов збор (збіранне) членскіх узносаў

сбор² (налог) збор, збору *м.*;

актовый с. актавы збор;

акционный с. акцыйны збор;

гербовый с. гэрбавы збор;

государственный с. дзяржаўны збор;

лицензионный с. ліцэнзійны збор;

патентный с. патэнтны збор;

регистрационный с. рэгістрацыйны збор;

страховой с. страхавы збор

сборник зборнік *м.*

сброшюрованный збрашураваны

сброшюровать збрашураваць

сведения, ед. сведение *ср.*

звесткі;

биографические сведения

біяграфічныя звесткі;

контрольно-справочные сведения кантрольна-даведачныя звесткі;

статистические сведения
 статисти́чныя звесткі
сверить зверыць
сверка звёрка ж.
свёрстаный звярстаны
сверстать звярстаць
свёрток 1. скрутак *м.*; 2. паке́т *м.*,
 паку́нак *м.*
свёртывание зго́ртванне *ср.*;
 с. ретроспективной документ-
 ной информации зго́ртванне
 рэтраспектыўнай дакумэнтнай
 інфармацыі
сверхнормативный звышнарма-
тыўны
сверхсметная работа звышкаш-
тары́сная пра́ца
сверхсметные ассигнования
 звышкаштары́сныя асігнава́ннi
сверхсметные расходы звыш-
 каштары́сныя выда́ткі (расходы)
сверхурочная зарплата звыш-
 уро́чная зарпłaта
сверхурочная работа звышуро́-
 чная пра́ца
сверхштатная должность звыш-
 штатная паса́да
свести́ (соединить) звесці́;
 с. информацию звесці́ інфар-
 мацыю
светокопировальный святлокапі-
 рава́льны
светокопия святлакопія ж.
свидетель м. сведка м. и ж.
свидетельский сведкавы
свидетельство (документ) па-
 сведчанне *ср.*;
 авторское с. аўтарскае пасвед-
 чанне
свиток скру́так м.
свободная должность स्वाбо́д-
 ная паса́да
свободная зона स्वाбо́дная зона
свободная конкуренция स्वाбо́д-
 ная канку́рэ́нцыя
свободная личность स्वाбо́дная
 асо́ба

свободные выборы स्वाбо́дныя
 выба́ры
свободный номер स्वाбо́дны нۇ-
 мар
свод¹ м. (действие) звядзе́нне *ср.*,
 звод, зво́ду *м.*
свод² (собрание летописей, законов)
 збор, збо́ру *м.*, звод, зво́ду *м.*;
 летописный с. летапісны збор;
 с. законов збор (звод) зако́наў;
 с. летописей збор (звод) лета-
 пісаў
сводить (собирать в одно место)
 зводзі́ць
сводка 1. (документ) зводка ж.;
2. (действие) звядзе́нне *ср.*;
 оперативная с. апера́тыўная
 зводка
сводная ведомость зводная
 ве́дамасць
сводная номенклатура дел звод-
 ная наменклату́ра спраў
сводная опись зводны во́піс
сводное платёжное поручение
 зводнае плаце́жнае даручэ́нне
сводные данные зводныя да́ныя
сводный баланс зводны ба́ланс
своевременно своечасо́ва
своевременность своечасо́-
 васць *ж.*
сво́йство *ср.* уласці́васць *ж.*
связка ж. 1. (действие) звязанне
ср.; 2. (связанные предметы) в́язка
ж., зв́язак *м.*;
 архивная с. архіўны зв́язак;
 с. дел зв́язак спраў;
 с. документов зв́язак даку-
 ментаў
связный текст зв́язны (скла́дны)
 тэкст
**связь су́вязь ж.;
 административная с. адмініст-
 рацыйная су́вязь;
 творческая с. творча́я су́вязь;
 экономическая с. эканамі́чная
 су́вязь
сда́точная опись зда́тачны во́піс**

сдѣтчик здѣтчык *м.*

сдача-прѣмка здача-прѣмка *ж.*

сдѣлка здѣлка *ж.*;

вѣксельная с. вѣксальная

здѣлка

сдѣльный зѣработок здѣльны

заработак

себестоимость ж. сабекошт *м.*

сейм сейм *м.*

сѣйфовое хранѣние документѡв

сѣйфавае захоўванне дакументаў

секретариѣт сакратарыѣт *м.*

секретарь сакратар *м.*

секрѣтная перепѣлка сакрѣтная перапѣлка

секрѣтно сакрѣтна

секрѣтный договор сакрѣтны да-
гавор

секрѣтный документ сакрѣтны
дакумент

сѣктор сѣктар *м.*

сѣкторная диаграмма сѣктарная
дыяграма

сѣкционный сѣкцыйны

сѣкция сѣкцыя *ж.*;

консультативная с. кансульты-
татывная сѣкцыя;

методическая с. метадычная
сѣкцыя;

научная с. навуковая сѣкцыя;

экспертная с. экспѣртная сѣк-
цыя

селѣктор селѣктар *м.*

сельскохозяйственный банк

сельскагаспадарчы банк

сельсовет (сельский совет)

сельсавѣт *м.* (сельскі савѣт)

семейная хроника сямейная хро-
ніка

семейный архив сямейны архіў

семейный архивный фонд сямейны
архіўны фонд

семинар семінар *м.*

семинарский семінарскі

сепаратный договор сепаратны
дагавор

серебряная валюта сярэбраная
валюта

серийно серыйна

серийность серыйнасць *ж.*

серийный серыйны

серия сѣрыя *ж.*

сертификат сертыфікат *м.*

сессионный сесійны

сессия сѣсія *ж.*;

внеочередная с. нечарговая
сѣсія;

выездная с. выязная сѣсія;

очередная с. чарговая сѣсія;
парламентская с. парламенц-
кая сѣсія;

чрезвычайная с. надзвычайная
сѣсія;

экзаменационная с. экзамена-
цыйная сѣсія

сетевой график сѣткавы графік

сѣтка сѣтка *ж.*;

тарифная с. тарыфная сѣтка

сеть сѣтка *ж.*;

дипломатическая с. дыплама-
тычная сѣтка;

локальная вычислительная с.
(ЛВС) лакальная вылічальная
сѣтка (ЛВС);

с. государственных архивов
сѣтка дзяржаўных архіваў;

**с. центральных республикан-
ских архивов** сѣтка цѣнтраль-
ных рэспубліканскіх архіваў;

телефонная с. тэлефонная
сѣтка

сжато сцісла

сигиллография сігілаграфія *ж.*

сигнализация сігналізацыя *ж.*;

охранная с. ахоўная сігналі-
зацыя

сигнальный экземпляр сігнальны
экземпляр

символ сімвал *м.*

синдикат сіндыкат *м.*

система сістэма *ж.*;

**автоматизированная доку-
ментационная с.** аўтаматы-

заваная дакументацыйная сістэма;

автаматизіраванная інфармацыйна-поісковая с. (АИПС) аўтаматызаваная інфармацыйна-пошукавая сістэма (АПС);

автаматизіраванная с. кантроля исполнення документаў (АСКИД) аўтаматызаваная сістэма кантролю выканання дакументаў (АСКВД);

автаматизіраванная с. наўчна-тэхнічнай інфармацыі (АСНТИ) аўтаматызаваная сістэма навукова-тэхнічнай інфармацыі (АСНТИ);

автаматизіраванная с. плановых расчэтов (АСПР) аўтаматызаваная сістэма планавых разлікаў (АСПР);

автаматизіраванная с. управлэння (АСУ) аўтаматызаваная сістэма кіравання (АСК);

автаматизіраванная с. управлэння производством (АСУП) аўтаматызаваная сістэма кіравання вытворчасцю (АСКВ);

автаматизіраваннныя поісковыя сістэмы аўтаматызаваныя пошукавыя сістэмы;

аналога-цыфравая вылічальная с. аналага-лічбавая вылічальная сістэма;

государственная с. дзяржаўная сістэма;

децимальная с. абозначэння тэхнічных дакументальных матэрыялаў дэцымальна-абазначэнная тэхнічных дакументальных матэрыялаў;

документальная інфармацыйна-поісковая с. дакументальная інфармацыйна-пошукавая сістэма;

едіная с. наўчна-справочна-га апарата адзіная сістэма навукова-даведачнага апарату;

измерительные системы вымяральныя сістэмы;

интегрированная с. обработки текстов інтэграваная сістэма апрацоўкі тэкстаў;

информационно-поисковая с. (ИПС) інфармацыйна-пошукавая сістэма (ИПС);

комбинированная (смешанная) с. организации технических документов камбінаваная (змешаная) сістэма арганізацыі тэхнічных дакументальных матэрыялаў;

комплексная с. управления качеством продукции (КСУКП) комплексная сістэма кіравання якасцю прадукцыі (КСКЯП);

механизированная информационно-поисковая с. механізаваная інфармацыйна-пошукавая сістэма;

многотерминальная с. многатэрмінальная сістэма;

обезличенная с. обозначения технических документов абязлічаная сістэма абазначэння тэхнічных дакументальных матэрыялаў;

общегосударственная автоматизированная с. (ОГАС) агульнадзяржаўная аўтаматызаваная сістэма (АДАС);

объектно-марочная с. организации технических документов аб'ектна-марачная сістэма арганізацыі тэхнічных дакументальных матэрыялаў;

подвесная с. хранения документов падвесная сістэма захоўвання дакументальных матэрыялаў;

попроектная с. организации технических документов папраэктная сістэма арганізацыі тэхнічных дакументальных матэрыялаў;

поточная (порядковая) с. организации технических документов паточная (парадкавая) сiстэма арганiзацii тэхнiчных дакументаальных матэрыялаў;

поформатная с. организации технических документов пафарматная сiстэма арганiзацii тэхнiчных дакументаальных матэрыялаў;

предметная с. обозначения технических документов прадмётная сiстэма абазначэння тэхнiчных дакументаальных матэрыялаў;

ручная информационно-поисковая с. архива ручная iнфармацыйна-пiшукавая сiстэма архiва;

с. архивных учреждений сiстэма архiўных устаноў;

с. документации сiстэма дакументацii;

с. документирования сiстэма дакументавання;

с. индексов сiстэма iндэксаў;

с. каталогов государственного архива сiстэма каталогаў дзяржаўнага архiва;

с. контроля исполнения документов сiстэма кантрiоль выканання дакументаў;

с. научно-справочного аппарата к документам ГАФ сiстэма навукова-даведачнага апарату да дакументаў ДАФ;

с. научно-технической информации (СНТИ) сiстэма навукова-тэхнiчнай iнфармацii (СНТИ);

с. обозначения объектов административно-территориального деления (СООАТД) сiстэма абазначэння аб'ектаў адмiнiстрацыйна-тэрытарыяльнага падзелу (САОАТД);

с. обработки текстов (СОТ) сiстэма апрацоўкi тэкстаў (САТ);

с. организации технических документов сiстэма арганiзацii тэхнiчных дакументаальных матэрыялаў;

с. плановых расчётов сiстэма пiланавых разлiкаў;

смешанная с. организации технических документов змешаная сiстэма арганiзацii тэхнiчных дакументаальных матэрыялаў;

тарифная с. тарифная сiстэма;

текстовая с. текстовая сiстэма;

традиционная информационно-поисковая с. традыцыйная iнфармацыйна-пiшукавая сiстэма;

унифицированная с. документации (УСД) унiфiкаваная сiстэма дакументацii (УСД);

унифицированная с. организационно-распорядительной документации (УСОРД) унiфiкаваная сiстэма арганiзацыйна-распарадкавай дакументацii (УСАРД);

унифицированная с. отчётно-статистической документации (УСОСД) унiфiкаваная сiстэма справаздачна-статыстычнай дакументацii (УСССД);

унифицированная с. плановой документации (УСПД) унiфiкаваная сiстэма пiланавай дакументацii (УСПД);

унифицированная с. первичной учётной документации (УСПУД) унiфiкаваная сiстэма пэрсаснай улiковай дакументацii (УСПУД);

унифицированная с. расчётно-денежной документации (УСРДД) унiфiкаваная сiстэма разлiкова-грашовай дакументацii (УСРГД);

управленческая с. кираўнiцкая сiстэма;

фактографическая информа-

ціонно-поісковая с. факта-графічная інфармацыйна-пошукавая сістэма;

хозяйственная с. гаспадарчая сістэма

систематизация сістэматызацыя ж;

с. документальных матеріалов сістэматызацыя дакументальных матэрыялаў

систематизированные акты сістэматызаваныя акты

систематическая картотека сістэматычная картатэка

систематическая классификация документной информации сістэматычная класіфікацыя дакументнай інфармацыі

систематическая опись сістэматычны вопіс

систематический архивный каталог сістэматычны архіўны каталог

систематический указатель сістэматычны паказальнік

системный каталог сістэмны каталог

системный подход в архивоведении сістэмны падыход у архівазнаўстве

СИФ см. справочно-информационный фонд

склеивать склейваць

склеивающий прибор склейвальны прыбор

склеить склеіць

склейка ж. 1. (действие) склейванне *ср.*; **2. (место, где склеено)** склейка ж.

скобка дужка ж.

скользящий график зменны графік

скопированный скапіраваны

скопировать скапіраваць

скоропечатный скорадрукарскі

скоропись ж. скорпіс, *-су м.*

скоросшиватель скорасшывальнік *м.*

скорректировать скарэжціраваць
скрепа скрэпа ж.

скрепить 1. змацаваць; (*бумагу*) сашчапіць; **2. (удостоверить подпись, печать)** змацаваць

скрепка сашчэпка ж.

скреплять 1. (соединять) змацоўваць; (*бумагу*) сашчапляць; **2. (удостоверять)** змацоўваць

скрепляющий 1. які (што) змацоўвае; **2. прил.** змацавальны

скрытая камера скрытая камера

скрытые резервы скрытыя рэзервы

скрытый текст скрыты тэкст

слабоконтрастный текст слабакантрастны тэкст

слайд слайд *м.*

след фонда след фонду

сличать звяраць, параўноўваць

сличение ср. звэрка ж., параўнанне *ср.*

сличительная ведомость звяральная ведамасць

сличить звэрыць, параўнаваць

слияние зліццё *ср.*

словарь слоўнік *м.*;

дескрипторный с. (классификатор) дэскрыптарны слоўнік (класіфікатар);

терминологический с. тэрміналагічны слоўнік;

толковый с. тлумачальны слоўнік

словесно-цифровой слоўна-лічбавы

слово слова *ср.*;

вступительное с. уступнае слова;

ключевое с. ключавое слова

словосочетание словазлучэнне *ср.*

сложносокращённый складана-скарочаны

сложный документ складаны дакумент

сложный труд складаная праца

служба служба ж.;

делопроизводственная с. справаводная служба;
информационная с. інфармацыйная служба
служебная записка службавая записка
служебная инструкция службавая інструкцыя
служебная переписка службавая перапіска
служебная тайна службавая тайна
служебное письмо службавое пісьмо
служебное положение службавое становішча
служебное распоряжение службавое распараджэнне
служебное расследование службавое расследаванне
служебные обязанности службавыя абавязкі
служебный документ службавы дакумент
служебный долг службавы абавязак
служебный паспорт службавы пашпарт
служить служыць
слухание слуханне *ср.*
слухать слухаць
смежник сумежнік *м.*
смежный сумежны
смена змена *ж.*
смета *ж.* каштарыс *м.*;
локальная с. лакальны каштарыс;
объектная с. аб'ектны каштарыс;
финансовая с. фінансавы каштарыс
сметная дисциплина каштарысная дысцыпліна
сметная калькуляция каштарысная калькуляцыя
сметная стоимость каштарысная вартасць

сметное финансирование каштарыснае фінансаванне
сметно-финансовый каштарысна-фінансавы
сметные ассигнования каштарысныя асiгнаванні
сметный кредит каштарысны крэдыт
сметный оклад каштарысны аклад
смешанная система организации технических документальных материалов змешаная сістэма арганізацыі тэхнічных дакументальных матэрыялаў
смешанное делопроизводство змешанае справаводства
смысл сэнс, сэнсу *м.*
смысловое соотношение сэнсавая адпаведнасць
снабжение забеспячэнне *ср.*;
государственное с. дзяржаўнае забеспячэнне;
материально-техническое с. матэрыяльна-тэхнічнае забеспячэнне
снижать зніжаць
снóска (*подстрочная ссылка*) зно́ска *ж.*
СНТИ см. сістэма наўчна-тэхнічнай інфармацыі
соавтор сааўтар *м.*
соавторство сааўтарства *ср.*
собес (соцыальное **обеспечение**) сабес, -су *м.* (сацыяльнае забеспячэнне)
собеседник субясэ́днік *м.*
собеседование *ср.* гу́тарка *ж.*
собрание збіранне *ср.*
собира́тель збіра́льнік *м.*
собира́тельство збіра́льніцтва *ср.*
собира́ть збіра́ць
соблюдать (*правила, законы*) прытрымлівацца, трыма́цца (*чаго*), выконваць (*што*), не паруша́ць (*што*)
соблюдение (*правил, законов*) прытрымліванне *ср.*, трыма́нне *ср.*, выка́нанне *ср.*

соблюсти́ (правила, законы) вы́канаць (што), зрабіць (па правілу, па закону), не парушыць (што)

собрание ср.1. (сочинений, документов) збор, збору м.; 2. (членов организации, трудового коллектива) сход, сходу м.; 3. (выборный орган) сход, сходу м.;

персональное с. документов персанальны збор дакументаў;

профсоюзное с. прафсаюзыны сход;

с. документальных материалов збор дакументальных матэрыялаў;

учредительное с. установаўчы сход

собственнору́чная подпіс уласнаручны подпіс

собственность уласнасць ж.

событие ср. падзея ж.

соверша́ть 1. рабіць; здзяйсняць, ажыццяўляць; выконваць; 2. (сделку) заключаць; афармляць

совершение 1. здзяйсненне, ажыццяўленне; выкананне; 2. (сделки) заключэнне; афармленне

совершенно абсалютна, зусім, цалкам;

с. ве́рно зусім правільна;

с. се́крэтно абсалютна (зусім) сакрэтна

совершенный 1. (обладающий совершенством) дасканалы; 2. (окончательный) поўны, канчатковы; абсалютны

совершенство ср. дасканаласць ж.
совершенствовать удасканальваць

совет¹ (орган государственной власти) савет м.;

городско́й с. гарадскі савет;

ме́стный с. мясцовы савет;

областо́й с. абласны савет;

райо́нный с. раённы савет;

се́льскі с. (сельсовет) сельскі савет (сельсавет)

совет² м. (совещание) нарада ж.

совет³ (коллегияльный орган) савет м.;

зона́льный нау́чно-мето́дический с. (ЗНМС) занальны навукова-метадычны савет (ЗНМС);

нау́чно-те́хнический с. (НТС) навукова-тэхнічны савет (НТС);

педаго́гический с. педагагічны савет;

те́хничко-эко́номический с.

тэхніка-эканамічны савет;

учёный с. вучоны савет;

художественный с. мастацкі савет

совет⁴ м. (указание) парада ж., рада ж.

советник 1. (дающий совет) дарадчык м.; 2. (должностное лицо) дарадчык м., саветнік м.

советская дипломатия савецкая дыпламатыя

советская конституция савецкая канстытуцыя

совещание ср. нарада ж.

совещательный го́лос дарадчы голас

Совинформбюро (Советское информационное бюро) ист. Саўінфармбюро нескл., ср. (Савецкае інфармацыйнае бюро)

совладе́лец саўладальнік м.

совместитель сумяшчальнік м.

совместительство сумяшчальніцтва ср.

совме́стное заседа́ние сумеснае пасяджэнне

совмеще́ние сумяшчэнне ср.

совоку́пность сукупнасць ж.

совреме́нник сучаснік м.

совреме́нный сучасны

согла́сие ср. згода ж.

согласи́тельная коми́ссия пагаджальная камісія

согласно (соответственно, соответственно) адпаведна (чаму), у адпаведнасці (з чым); згодна (з чым), паводле (чаго);

- с. закону** згódна з закóнам, у адпавéднасці з закóнам;
с. прыказу згódна з загáдам, у адпавéднасці з загáдам
согласовáние узгáднённе *ср.*
согласовáнность узгóдненасць *ж.*
согласовáнный узгóднены
соглашéние пагаднённе *ср.*;
двусторóнное *с.* двухбакóвае пагаднённе;
лицензиóнное *с.* ліцэнзыйнае пагаднённе;
тáйное *с.* тáйнае пагаднённе;
тарифное *с.* тары́фнае пагаднённе;
трудо́вое *с.* працо́ўнае пагаднённе
содействие садзéйнiчанне *ср.*
содействовать садзéйнiчаць
содержáние *ср.* змест, змéсту *м.*;
с. дéла змест спрэчкi;
с. докумéнта змест дакумэнта;
с. рúкописи змест рúкапысi
содержáть 1. (на иждивении) утрымліваць; 2. (вмещать, заключать) змяшчаць
содоклáд садаклáд *м.*
содоклáдчик садаклáдчык *м.*
содру́жество *ср.* садру́жнасць *ж.*
соединéние (действие) злучэ́нне *ср.*; спалучэ́нне *ср.*
соедини́ть злучы́ць; спалучы́ць
соединя́ть злуча́ць; спалуча́ць
сóзванный склі́каны
созва́ть склі́каць
создава́ть ствара́ць
созда́ние стварэ́нне *ср.*
созда́тель тварэ́ц *м.*, стваральнік *м.*
созда́ть ствары́ць
созна́тельная дисципли́на
свядóмая дысцыплі́на
созна́тельно свядóма
созы́в *м.* склі́канне *ср.*
созыва́ть склі́каць
соисполни́тель савыкана́ўца *м.*, савыкана́вец *м.*
сокращéние скарачэ́нне *ср.*;
с. штáтов скарачэ́нне штáтаў
сокращённый скара́чаны
сокредито́р сакрэдыто́р *м.*
сокры́тие хавáнне *ср.*, утóйванне *ср.*
сокры́ть схавáць, ута́іць
СООАТД *см.* сис téма абозначéния обьё́ктов административно-территориáльного дéлeния
сообразно адпавéдна (*чаму*), згódна (*з чым*)
сообщáть (уведомлять) паведамля́ць
сообщéние *ср.* 1. (известие) паведамлэ́нне *ср.*; 2. (связь) сýвязь *ж.*, знóсіны *ед.* *нет*;
информациóнное *с.* інфармацыйнае паведамлэ́нне;
телефóнное *с.* тэлефóнная сýвязь
сообщество *ср.* згуртава́нне *ср.*, супóлка *ж.*, тавары́ства *ср.*
сообщи́ть (уведомить) паведа́міць
соответствие *ср.* адпавéднасць *ж.*;
смысло́вое *с.* сэнсавая адпавéднасць
соответствующий адпавéдны
соотно́сительность суадно́снасць *ж.*
соотно́шение *ср.* суадно́сіны *ед.* *нет*;
ко́личественное *с.* ко́лькас-ная суадно́сіны
соподчи́нение супадпа́радкаванне *ср.*
сопостави́мость супаста́ўнасць *ж.*, супараўна́льнасць *ж.*
сопостави́ть супаста́віць, параўна́ць
сопоставлéние супастаўлэ́нне *ср.*, параўна́нне *ср.*
сопроводи́ловка *ж.*, *разг.* суправаджальнае пісьмó, суправаджальны дакумэнт, суправаджальная папéра

сопроводитель суправаджальнік *м.*
сопроводительная опись суправаджальны вопіс

сопроводительное письмо суправаджальнае пісьмо

сопроводительный документ суправаджальны дакумент

сопровождение суправаджэнне *ср.*

соревнование спаборніцтва *ср.*

сортировка ж. сартаванне *ср.*

сосредоточение сканцэнтраванне *ср.*, з'асярэджанне *ср.*

сосредоточить сканцэнтраваць, з'асярэдзіць; сабраць

состав склад, складу *м.*;

личный с. асабовы склад;

переменный с. документов пераменны склад дакументаў

составитель (автор) складальнік *м.*, укладальнік *м.*

составлять 1. (сборник, словарь) складаць, укладаць; 2. (организовывать) складаць, арганізоўваць; 3. (являться) з'яўляцца (чым), быць (чым)

составной састаўны

состояние *ср.* (положение) стан, стану *м.*;

санитарное с. предприятия [учреждения] санітарны стан прадпрыемства [установы]

СОТ см. система обработки текстов

сотрудник супрацоўнік *м.*;

младший научный с. малодшы навуковы супрацоўнік;

старший научный с. старшы навуковы супрацоўнік

сотрудничать супрацоўнічаць

сотрудничество супрацоўніцтва *ср.*;

международное с. міжнароднае супрацоўніцтва;

творческое с. творчае супрацоўніцтва;

хозяйственное с. гаспадарчае супрацоўніцтва;

экономическое с. эканамічнае супрацоўніцтва

сохранная расписка захоўная расписка

сохранность захаванасць ж., цэласць ж., непасаванасць ж.;

обеспечение сохранности забеспячэнне захаванасці;

физико-химическая с. документов фізіка-хімічная захаванасць дакументаў;

физическая с. документов фізічная захаванасць дакументаў

социально-бытовой сацыяльна-бытавы

социальное законодательство сацыяльнае заканадаўства

социальное обеспечение сацыяльнае забеспячэнне

социальное страхование сацыяльнае страхаванне

социальное устройство сацыяльны лад

сочетаемость спалучальнасць ж.

сочинение *ср.* 1. (действие) складанне *ср.*; стварэнне *ср.*; пісанне *ср.*; 2. (литературное произведение) твор *м.*

сочинить (составить, сложить) скласці; (создать) стварыць; (написать) напісаць

спектрограмма спектраграма ж.

специализация спецыялізацыя ж.

специализированная коллекция спецыялізаваная калэкцыя

специализированное программное обеспечение спецыялізаванае праграмнае забеспячэнне

специализированное программное управление спецыялізаванае праграмнае кіраванне

специалист спецыяліст *м.*

специальная доверенность спецыяльная даверанасць

специальное архивохранилище спецыяльнае архівасховішча

специальность спецыяльнасць ж.

специальные исторические дис-

ципліны спецыяльныя гістарычныя дысцыпліны

спецыяльны кантроль спецыяльны кантроль

спецыяльны тэрмін спецыяльны тэрмін

спецыяльны указатель спецыяльны паказальнік

спецыфіка спецыфіка ж.

спецыфікацыя спецыфікацыя ж.
товарная с. таварная спецыфікацыя

спецыфічныя дакументальныя матэрыялы спецыфічныя дакументальныя матэрыялы

спісанне спісанне *ср.*

спісанны спісаны

спісаць спісаць

спісацца спісацца

спісок спіс м., спісак м.;

отборочный с. адборачны спіс;

послужной с. паслужны спіс;

с. сокращённых слов спіс скарачаных слоў;

с. фондов архива спіс фónдаў архіва

спісок-спра́вочник спіс-даведнік м.

спісы́вание спі́сванне *ср.*

спісы́вать спісваць

сплани́ровать спланаваць

сплошная провѣрка суцэльная правѣрка

сплошное выявление суцэльнае выяўленне

спонсор фунда́тар м., спонсар м.

спор м. спрэчка ж.;

трудо́вой с. працоўная спрэчка

спо́рить спрача́цца

спо́рный спрэчны

спо́соб спо́саб, -бу м.;

карточ́ный с. сістэматыза́цыі дакуме́нтов карткавы спо́саб сістэматыза́цыі дакуме́нтаў;

непосре́дственный с. сістэматыза́цыі дакуме́нтов не-

пасре́дны спо́саб сістэматыза́цыі дакуме́нтаў

спосóбность здо́льнасць ж.;

разре́шающая с. фотомате́риалов распазна́вальная здо́льнасць фотомате́рыялаў

спра́ва (*подпись должностного лица на обороте последнего листа беловика, удостоверяющего точность текста (в XVI—XVII вв.)*) *ист.* спра́ва ж.

справе́дливое тре́бование спра́вядлівае патраба́ванне

спра́вка даве́дка ж.;

акаде́мическая с. акадэ́мічная даве́дка;

ана́литическая с. аналі́тычная даве́дка;

арби́тражная с. арбі́тражная даве́дка;

архі́вная с. архі́ўная даве́дка;

биогра́фическая с. біягра́фічная даве́дка;

инфо́рационная с. інфарма́цыйная даве́дка;

исто́рическая с. гіста́рычная даве́дка;

ме́дицинская с. ме́дыцы́нская даве́дка;

тема́тическая с. тэма́тычная даве́дка

спра́вка-объе́кти́вка даве́дка-аб'е́кты́ўка ж.

спра́вка-ориенти́ровка даве́дка-арыенці́роўка ж.

спра́вочная выра́зительность даве́дачная выра́знасць

спра́вочник даве́днік м.;

архі́вный с. архі́ўны даве́днік;

вну́трифо́ндовый с. унутры-фо́ндавы даве́днік;

кра́ткий с. по фо́ндам архі́ва каро́ткі даве́днік па фо́ндах архі́ва;

ме́жархі́вный с. ме́жархі́ўны даве́днік;

ме́жфо́ндовый с. ме́жфо́ндавы даве́днік;

цэлевой с. мэтавы даведнік
справочное бюро бюро даведак
справочно-информационное из-
дание даведачна-інфармацыйнае
выданне
справочно-информационный
фонд (СИФ) даведачна-інфар-
мацыйны фонд (ДФ)
справочно-информационный
документ даведачна-інфарма-
цыйны дакумент
справочно-нормативный даве-
дачна-нарматыўны
справочные данные о фонде
даведачныя даныя аб фондзе
справочный аппарат даведачны
апарат
сравнение параўнанне *ср.*
сравнительно параўнальна, у па-
раўнанні
среда *ж.* асяроддзе *ср.*;
 окружающая с. навакольнае
 асяроддзе
среднемесечная зарплата ся-
рэднямесечная зарплата
средний заработок сярэдні за-
роботак
средний уровень сярэдні ўзро-
вень
средство *ср.* сродак, -дку *м.*;
 с. фиксации сродак фіксацыі;
 технические средства доку-
 ментирования тэхнічныя срод-
 кі дакументавання
срок тэрмін *м.*;
 испытательный с. выпраба-
 вальны тэрмін;
 с. хранения документов тэр-
 мін захоўвання дакументаў
срочная работа тэрміновая (не-
адкладная) работа
срочная телеграмма тэрміновая
тэлеграма
срочно тэрмінова, спешна, неад-
кладна
срочное обязательство тэрмі-
новае абавязальства
срочное письмо тэрміновае (не-

адкладнае) пісьмо, тэрміновы (не-

адкладны) ліст
срочный вексель тэрміновы
вэксаль
срочный договор тэрміновы да-
гавор
срочный документ тэрміновы
дакумент
состав 1. (лист столбца) стаў *м.*;
2. (место склейки одного докумен-
та с другим в столбцах) стаў *м.*,
склейка *ж.*
ссуда пазыка *ж.*;
 краткосрочная с. кароткатэр-
 міновая пазыка
ссудный счёт пазыковы рахунак
ссылка (указание источника текс-
та) спасылка *ж.*; **(действие)** спа-
сыланне *ср.*
стабилизация текста стабіліза-
цыя тэксту
ставка стаўка *ж.*;
 тарифная с. тарыфная стаўка
стадия стадыя *ж.*
стаж стаж, стажу *м.*;
 трудовой с. працоўны стаж
стандарт стандарт, -ту *м.* ;
 государственный общесо-
 юзный с. (ГОСТ) дзяржаўны
 агульнасаюзны стандарт **(ДАСТ)**
стандартизация стандартызá-
цыя *ж.*
стандартизировать стандарты-
заваць
стандартизированный доку-
мент стандартызаваны дакумент
стандартный стандартны
станция станцыя *ж.*;
 диктофонная с. дыктафонная
 станцыя;
 машиносчётная с. машыналі-
 чыльная станцыя
старение документа старэнне
дакумента
старт старт *м.*;
 монтажный с. мантажны старт
стартовка кинодокумента стар-
тоўка кінадакумента

ста́рший бухгалте́р ста́ршы бухгалтар

ста́рший на́учный со́трудник ста́ршы навуковы супрацоўнік

статистика ста́тыстыка ж.;

архивная с. архіўная ста́тыстыка

статистическая документация ста́тыстычная дакумента́цыя

статистическая перепись ста́тыстычны перапіс

статистические выборы ста́тыстычныя выбаркі

статистический бюллетень ста́тыстычны бюлетэ́нь

статистическое управление ста́тыстычнае ўпраўле́нне

статус ста́тус, -су м.

статус-кво нескл. ста́тус-кво м.

стату́т ста́ту́т м.

Стату́т Вели́кого кня́жества Ли́товского, (1529, 1566, 1588) Ста́ту́т Вялі́кага кня́ства Лі́тоўскага (1529, 1566, 1588)

статья́ ж. 1. (небольшое сочи́нение) арты́кул м.; **2. (глава, раздел)** арты́кул м.; **3. бухг.** арты́кул м.; **(источник)** кры́ніца ж.;

вводная с. усту́пны арты́кул;

вступительная с. усту́пны арты́кул;

журна́льная с. часо́пісны арты́кул;

описа́тельная с. апіса́льны арты́кул

с. дохо́да кры́ніца дахо́ду;

с. зако́на арты́кул зако́на

стеклогра́фия шклагра́фія ж.

стелла́ж стэла́ж м.;

дерева́нный с. драўля́ны стэла́ж;

металли́ческий с. металі́чны стэла́ж;

передви́жной с. перасо́вачны (перастаўны) стэла́ж;

стациона́рный с. стацыяна́рны стэла́ж

стелла́жный стэла́жны

стенд стэ́нд м.

стенна́я газе́та (стенгазе́та) на́сценная газе́та (насценгазе́та)

стеногра́мма стэнагра́ма ж.

стенографи́рование стэнаграфава́нне ср.

стенографи́ровать стэнаграфава́ць

стенографи́ческий стэнаграфі́чны

сте́пень ступе́нь ж.;

с. масте́рства ступе́нь майста́рства;

учёная с. вучо́ная ступе́нь

стереосъёмка стэрэазды́мка ж.;

стереофо́нический стэрэафани́чны

стиль¹ сты́ль, сты́лю м.;

канце́ля́рско-делово́й с. канцыля́рска-дзела́вы сты́ль

стиль² (способ летоисчисления) сты́ль, сты́лю м.

стимули́рование стыму́лява́нне ср.

стимули́ровать стыму́лява́ць

стои́мость ж. 1. (цена) кош́т, кош́ту м., ва́ртасць ж.; **2. эк.** ва́ртасць ж.;

бала́нсовая с. бала́нсавая ва́ртасць;

добавле́нная с. даба́ўленая ва́ртасць;

менова́я с. мена́вая ва́ртасць;

потреби́тельная с. спажыве́цкая ва́ртасць;

приба́вочная с. прыба́вочная ва́ртасць;

сме́тная с. кашта́ры́сная ва́ртасць

стол стол м.;

а́дресный с. а́драсны стол;

звуконто́льный с. гукаканта́рольны стол;

звуконта́жный с. гукаманта́жны стол;

па́спортный с. па́шпартны стол;

фильмомонта́жный с. фі́льмаманта́жны стол;

фильмопроверочный с. філь-
маправэрачны стол

столбец м. слупок м., калонка ж.

столбик слупок м.

столбиковая диаграмма слупко-
вая дыяграма

столетие стагоддзе ср.

сторона ж. (листа) бок, боку м.;

лицевая с. ліста дакумента

пярэдні бок ліста дакумента;

обратная с. ліста дакумента

адваротны бок ліста дакумента

страница старонка ж.;

текущая с. бягучая старонка;

тительная с. тытульная ста-
ронка;

экранная с. экранная старонка

страничный старонкавы

страхование страхаванне ср.;

социальное с. сацыяльнае
страхаванне

страхователь (работник страхо-
вой компании) страхавальнік м.

страховать страхаваць

страховая компания страхавая
кампанія

страховая (гарантийная) копия
дакумента страхавая (гарантый-
ная) копія дакумента

страховая сцепка документа

страхавая счэпка дакумента

страховой сбор страхавы збор

страховой тариф страхавы та-
риф

**страховой фонд копий докумен-
тов** страхавы фонд копій даку-
ментаў

строгий выговор стро́гая вымо́ва
стро́гий выговор с предупреж-
дением стро́гая вымо́ва з папя-
рэджаннем

строительный банк будаўнічы
банк

строительство будаўніцтва ср.;

архивное с. архіўнае будаўніц-
тва;

хозяйственное с. гаспадарчае
будаўніцтва

строй лад, ладу м.;

конституционный с. канстыту-
цыйны лад

строка ж. радок м.;

красная с. чырвоны радок, аб-
зац м.;

текущая с. бягучы радок

строчная буква малая літара

структура структура ж.;

с. текста структура тэксту

структурная схема классифи-
кации дел (документов) струк-
турная схема класіфікацыі спраў
(дакументаў)

**структурное подразделение уч-
реждения** структурнае падраз-
дзяленне ўстановы

структурный признак дел струк-
турная адзнака спраў

ступенчатость ступеньчатасць ж.

субординация субардынацыя ж.

субсидирование субсідзіраван-
не ср.

субсидировать субсідзіраваць

субсидия субсідыя ж.

субтитр субцітр м.

субтитрование субцітраванне ср.

субъект суб'ект м.

субъективизм суб'ектывізм, -му м.

субъективно суб'ектыўна

субъективный фактор суб'ектыў-
ны фактар

**судебно-арбитражное дело су-
дова-арбітражная справа**

судебное взыскание судовае па-
каранне

судебный лист судоваы ліст

судопроизводственные бумаги
судаводныя папэры

судопроизводство судаводст-
ва ср.;

тайное с. тайнае судаводства

суждение 1. (действие) мерка-
ванне ср., разважанне ср.; 2. (мне-

ние, заключение) меркаванне *ср.*
думка ж.

сумма сума ж;

вексельная с. вэксальная сума
суммарная óпись сумарны вóпис
суммирование падсумаванне *ср.*;
падсумоўванне *ср.*

суммировать падсумава́ць; пад-
сумоўваць

сургу́чная печать сургучная пя-
чатка

су́точные де́ньги су́тачныя гро́шы
суще́ственно исто́тна, грунто́уна
суще́ственный вред исто́тная
шко́да

сфе́ра сфе́ра ж.

сформиро́вание сфармірава́нне *ср.*

сформиро́вать сфармірава́ць

сформиро́вывать фармірава́ць,
сфарміроўваць

сфра́гистика (сигиллогра́фия)
(вспомогательная историческая
дисциплина о печатях) сфрагісты-
ка (сігілагра́фія) ж.

схе́ма схе́ма ж;

а́вторская с. классифика́ции
дел (докуме́нтов) а́ўтарская
схе́ма класіфіка́цыі спраў (да-
куме́нтаў);

географі́ческая с. классифи-
ка́ции дел (докуме́нтов) геаг-
рафі́чная схе́ма класіфіка́цыі
спраў (дакуме́нтаў);

классификаци́онная с. ката-
ло́га класіфіка́цыйная схе́ма ка-
тало́га;

корреспонде́нтская с. клас-
сифика́ции дел (докуме́нтов)
карэспандэ́нтская схе́ма класі-
фіка́цыі спраў (дакуме́нтаў);

номина́льная с. классифика́-
ции дел (докуме́нтов) намі-
на́льная схе́ма класіфіка́цыі
спраў (дакуме́нтаў);

номина́льно-хронологи́чес-
кая с. классифика́ции дел
(докуме́нтов) наміна́льна-хра-

налагі́чная схе́ма класіфіка́цыі
спраў (дакуме́нтаў);

отраслева́я с. классифика́-
ции дел (докуме́нтов) га́лі-
но́вая схе́ма класіфіка́цыі спраў
(дакуме́нтаў);

предме́тно-опро́сная (-во-
про́сная) с. классифика́ции
дел (докуме́нтов) прадме́тна-
апыта́льная схе́ма класіфіка́цыі
спраў (дакуме́нтаў);

структу́рная с. классифика́-
ции дел (докуме́нтов) струк-
ту́рная схе́ма класіфіка́цыі
спраў (дакуме́нтаў);

с. классифика́ции докуме́н-
тов (дел) схе́ма класіфіка́цыі
дакуме́нтаў (спраў);

с. систематиза́ции докуме́н-
тов (дел) схе́ма сістэматыза́цыі
дакуме́нтаў (спраў);

тема́тическая с. классифика́-
ции дел (докуме́нтов) тэма-
ты́чная схе́ма класіфіка́цыі
спраў (дакуме́нтаў);

техни́ческая с. тэхні́чная схе́-
ма;

функциона́льная с. класси-
фика́ции дел (докуме́нтов)
функцыяна́льная схе́ма класі-
фіка́цыі спраў (дакуме́нтаў);

функциона́льно-хронологи́-
ческая с. классифика́ции дел
(докуме́нтов) функцыяна́льна-
храналагі́чная схе́ма класіфі-
ка́цыі спраў (дакуме́нтаў);

хронологи́ческая с. класси-
фика́ции, дел (докуме́нтов)
храналагі́чная схе́ма класіфі-
ка́цыі спраў (дакуме́нтаў);

хронологи́чески-номина́ль-
ная с. классифика́ции дел
(докуме́нтов) храналагі́чна-на-
міна́льная схе́ма класіфіка́цыі
спраў (дакуме́нтаў);

хронологи́чески-функциона́ль-
ная с. классифика́ции дел
(докуме́нтов) храналагі́чна-

функцыянальная схема класіфікацыі спраў (дакументаў)

сценарый сцэнарый *м.*

сцэпка сцэпка *ж.*;

страховая с. документа страхавая сцэпка дакумента

счёт, *м. 1. (действие) лічэнне ср.*; лік, ліку *м.*; (подсчёт) падлік, -ку *м.*; *2. бухг. рахунак, -нку м.*; *3. (средства) кошт, кошту м.*;

акцептованный с. акцэптаваны рахунак;

аналитический с. аналітычны рахунак;

балансовый с. балансавы рахунак;

депонентский с. дэпанэнцкі рахунак;

контокоррентный с. кантак-рэнтны рахунак;

лицевой с. асабовы рахунак;

на свой счёт на свой кошт;

расчётный с. разліковы рахунак;

с. наличия и остатка рахунак наяўнасці і астатку;

текущий с. бягучы рахунак

счёт-платёжное требование рахунак-плацэжнае патрабаванне
счёт-реёстр рахунак-рээстр *м.*
счётная комиссия падліковая камісія

счётно-аналитический лічільна-аналітычны

счётно-вычислительный пад-лікова-вылічальны

счётно-клавишный лічільна-клавійны

счётно-машинный лічільна-машыны

счётно-перфорационный лічільна-перфарацыйны

счётно-пишущий лічільна-пішучы

счётно-решающий лічільна-рашальны

счётно-суммирующий лічільна-падсумавальны

счётные документы рахунковыя дакументы

счетовод рахункавод *м.*

счёты лічільнікі *ед. нет*

счисление лічэнне *ср.*

считанный¹ лічаны

считанный² (проверенный чтением текст) счытаны

считать¹ лічыць

считать² (сличить путём чтения)

счытаць;

с. гранки с рукописью счытаць гранкі з рукапісам

считка счытка *ж.*

считывание счытванне *ср.*

шиватель сшывальнік *м.*

шивать сшываць

шить сшыць

съезд з'езд *м.*;

внеочередной с. нечарговы з'езд;

очередной с. чарговы з'езд;

учредительный с. установачы з'езд;

чрезвычайный с. надзвычайны з'езд

экономить з'эканоміць

экономленный з'эканомлены

сюжет сюжэт *м.*

сюжетность сюжэтнасць *ж.*

сюжетный сюжэтны

Т

табель табель *м.*;

т. о рангах табель аб рангах
табельное рабочее время табельны рабочы час

табельный рабочий день табельны рабочы дзень

таблица табліца *ж.*;

аналитическая т. аналітычная табліца;

бухгалтерская т. бухгалтарская табліца;

переводная т. архивных шифров пераводная табліца архіўных шыфраў;

разработочная т. распрацовачная табліца;

расчётная т. разліковая табліца;

т. бухгалтерских отчётов и балансов табліца бухгалтарскіх справаздач і балансаў;

т. показателей табліца паказчыкаў;

т. специализации табліца спецыялізацыі;

хронологическая т. храналагічная табліца

табличный документ таблічны дакумент

табуляграмма табуляграма *ж.*

табуляграмма-опись табуляграма-вопіс *ж.*

тайна тайна *ж.*;

банковская т. банкаўская тайна;

государственная т. дзяржаўная тайна;

коммерческая т. камерцыйная тайна;

профессиональная т. прафесійная тайна;

служебная т. службавая тайна;

т. голосования тайна галасавання;

т. переписки тайна перапіскі;

т. телефонных переговоров тайна тэлефонных перагавораў
тайная дипломатия тайная дыпламатыя

тайное голосование тайнае галасаванне

тайное соглашение тайнае пагадненне

тайное судопроизводство тайнае судаводства

тайнописный тайнапісны

тайнопись *ж.* тайнапіс, –су *м.*

тайные выборы тайныя выбары

тайный договор тайны дагавор

талон талон *м.*;

открепительный т. адмацавальны талон;

прикрепительный т. прымацавальны талон

таможенная пошлина мыйтная пошліна

таможенное законодательство мыйтнае заканадаўства

тариф тарыф *м.*;

дифференциальный т. дыферэнцыяльны тарыф;

запретительный т. забаронны тарыф;

льготный т. ільготны тарыф;

налоговый т. падатковы тарыф;

ограничительный т. абмежавальны тарыф;

основной т. асноўны тарыф;

охранительный т. ахоўны тарыф;

поясной т. паясны тарыф;

предпочтительный т. спрыяльны тарыф;

преференциальный т. прэфе-
ренцыйны тарыф;
страховой т. страхавы тарыф;
т. заработной платы тарыф
зароботнай платы

тарификационная ведомость
тарыфікацыйная ведамасць
тарификационный тарыфікацый-
ны

тарификация тарыфікацыя ж;
т. заработной платы тары-
фікацыя зароботнай платы;
т. труда тарыфікацыя працы

тарифицированный тарыфіка-
ваны

тарифицировать тарыфікаваць
тарифная зарплата тарыфная
зарплата

тарифная сетка тарыфная сетка
тарифная система тарыфная
сістэма

тарифная ставка тарыфная
стаўка

тарифная уступка тарыфная ўс-
тупка

тарифное соглашение тарыфнае
пагадненне

тарифно-квалификационный
тарыфна-кваліфікацыйны

тарифный тарыфны

твёрдая валюта цвёрдая валюта
творческая активность творчая
актыўнасць

творческая деятельность твор-
чая дзейнасць

творческая работа творчая праца
творческая связь творчая сувязь

творческий отчёт творчая спра-
ваздача

творческий труд творчая праца

творческое сотрудничество
творчае супрацоўніцтва

творческое товарищество твор-
чае таварыства (творчая су-
полка)

творчество *ср.* творчасць ж.

театр *тэатр м.*

театральный билет *тэатральны
білет*

тезаурус (*словарь-справочник лек-
сических единиц информационно-
поискового языка*) *тэзаўрус м.*;

информационно-поисковый т.
інфармацыйна-пошукавы *тэзаў-
рус*

тезис тезіс *м.*;

тезисы выступления тезісы
выступлення;

тезисы доклада тезісы дакла-
да;

тезисы приветствия тезісы
прывітання

тезисный тезісны

текст *тэкст, тэксту м.*;

авторский т. *аўтарскі тэкст*;

аутентичный т. *аўтэнтчны
тэкст*;

вытравленный т. *вытраўлены
тэкст*;

затухающий т. *затухальны
тэкст*;

искажённый т. *скажоны тэкст*;

канонический т. *кананічны
тэкст*;

машинописный т. *машынапіс-
ны тэкст*;

основной т. *асноўны тэкст*;

подлинный т. *арыгінальны
тэкст*;

связный т. *звязны (складны)
тэкст*;

скрытый т. *скрыты тэкст*;

слабоконтрастный т. *слаба-
кантрастны тэкст*;

типовой т. *тыпавы тэкст*;

трафаретный т. *трафарэтны
тэкст*;

угасающий т. *документа зга-
сальны тэкст документа*

текстовая информация *тэкста-
вая інфармацыя*

текстовая система *тэкставая
сістэма*

текстовка *тэкстоўка ж.*

т. к фотодокументу тэкстоўка
да фотадакумента

текстовой документ тэкставы
дакумент

текстовый процессор тэкставы
працэсар;

тэкстовый файл тэкставы файл
тэксто́лог тэксто́лаг *м.*

текстология тэксталогія *ж.*

текстообработка тэкстаапрацоў-
ка *ж.*

текстуально тэкстуальна

текстуальность тэкстуальнасць *ж.*

**текстуальные примечания к
публикуемым документам** тэк-
стуальныя заўвагі да дакумен-
таў, якія публікуюцца

текстуальный тэкстуальны

тектоника тэктоніка *ж.*;

т. архива тэктоніка архіва

теку́честь цякучасць *ж.*;

т. кадров цякучасць кадраў

теку́щая за́пись бягу́чы за́піс
теку́щая страница бягу́чая ста-
ро́нка

теку́щая строка́ бягу́чы радок
теку́щее делопроизводство бя-
гу́чае справаво́дства

теку́щее планирование бягу́чае
планава́нне

теку́щий 1. бягу́чы; 2. цяпе́рашні;
га́ты; суча́сны

теку́щий архив бягу́чы архіў

теку́щий индекс бягу́чы індекс

теку́щий момент цяпе́рашні (бя-
гу́чы) мо́мант

теку́щий план бягу́чы план

теку́щий счёт бягу́чы раху́нак

телеавто́граф тэлеаўто́граф *м.*

телегра́мма тэлегра́ма *ж.*;

срочная т. тэрмі́новая тэле-
гра́ма

телегра́ф тэлегра́ф *м.*

телеграфирование тэлеграфа-
ва́нне *ср.*

телеграфированный тэлеграфа-
ва́ны

телеграфировать тэлеграфава́ць

телеграфист тэлеграфіст *м.*

телегра́фно тэлегра́фна

телегра́фно-телефо́нный тэле-
гра́фна-телефо́нны

телегра́фный перево́д тэлегра́ф-
ны пераво́д

тележурна́л тэлечасо́піс *м.*

телеинтервью́ *нескл.* тэлеінтэр-
в'ю́ *ср.*

телеинформация тэлеінфарма́-
цыя *ж.*

телека́мера тэлека́мера *ж.*

телекинопро́екция тэлекінапрае́к-
цыя *ж.*

телекиносьёмка тэлекіназдёмка *ж.*

телекомпания тэлекампанія́ *ж.*

тэ́лекс тэ́лекс *м.*

телеметри́ческая документация́
тэлеметры́чная дакумента́цыя

телемо́ст тэлемо́ст *м.*

телета́ип тэлетайп *м.*

телефи́льм тэлефи́льм *м.*

телефо́н тэлефо́н *м.*

телефонная се́ть тэлефо́нная
се́тка

телефо́нный тэлефо́нны

телефоногра́мма тэлефанагра́-
ма *ж.*

телеце́нтр тэлеце́нтр *м.*

те́ма тэ́ма *ж.*

тема́тика тэма́тыка *ж.*

**тематическая документальная
публика́ция** тэматы́чная даку-
мента́льная публіка́цыя

тематическая ка́рточка тэма-
ты́чная ка́ртка

тематическая о́пись тэматы́чны
во́піс

**тематическая разрабо́тка фо́н-
да** тэматы́чная распрацо́ўка
фо́нду

тематическая спра́вка тэматы́ч-
ная даве́дка

**тематическая схе́ма класси́фи-
кации дел** (докуме́нтов) тэ-

матычная схэма класіфікацыі спраў (дакумэнтаў)

тэматычэскі архівны каталог тэматычны архіўны каталог

тэматычэскі обзор документав тэматычны агляд дакумэнтаў

тэматычэскі перэчэнь докумэнтальных матэрыялов тэматычны пералік дакумэнтальных матэрыялаў

тэматычэскі пугэводітэль по фндам архіва тэматычны даведнік па фндах архіва

тэматычэскі указатэль тэматычны паказальнік

тэматычэскае выявлэнь архівных документав тэматычнае выяўлэньне архіўных дакумэнтаў

тэматычэскае апісаньне тэматычнае апісаньне

тэмп тэмп, тэмпу м;

т. **производства** тэмп вытворчасці;

т. **развіцця** тэмп развіцця;

т. **роста** тэмп росту

тэмпэратура тэмпэратура ж.

тэмпэратурно-влажностный рэжым тэмпэратурна-вільготнасны рэжым

тэндэнцыйна тэндэнцыйна

тэндэнцыйнасьць тэндэнцыйнасьць ж.

тэндэнцыя тэндэнцыя ж.

тэарэтычэская несостоятельнасьць тэарэтычная неабгрунтаванасць

тэарэтычэская праграма тэарэтычная праграма

тэарэтычэскі ўровень тэарэтычны ўзровень

тэарэтычэскае доказацельства тэарэтычны доказ

тэарэтычэскае абоснаваньне тэарэтычнае абгрунтаваньне

тэорыя тэорыя ж.

тэрмін тэрмін м;

архіўны т. архіўны тэрмін;

делопроизводственный т. справаводны тэрмін;

спеціальны т. спецыяльны тэрмін;

юрыдычэскі т. юрыдычны тэрмін

тэрмінал тэрмінал м.

терминоведение тэрміназнаўства *ср.*;

архивоведческое т. архівазнаўчае тэрміназнаўства

терминологический словарь тэрміналагічны слоўнік

терминологический указатель тэрміналагічны паказальнік

терминология тэрміналогія ж.;

архивная т. архіўная тэрміналогія

терминообразование тэрмінаўтварэньне *ср.*

терминоупотребление тэрмінаўжываньне *ср.*

термографический указатель тэрмаграфічны паказальнік

термография тэрмаграфія ж.

термокопирование тэрмакапіраванне *ср.*

термокопия тэрмакопія ж.

термометр тэрмометр м.

территориальное управление тэрытарыяльнае кіраваньне

территориальные границы фонда-дооброизователя-организации

тэрытарыяльныя межы фонда-ўтваральніка-арганізацыі

территория тэрыторыя ж.

тэст тэст, тэсту м.

тэстыраваньне тэстыраванне *ср.*

тетрадь сшытак м.

тэхніка тэхніка ж.;

архивная т. архіўная тэхніка;

вычислительная т. вылічальная тэхніка;

делопроизводственная т. справаводная тэхніка;

диктофонная т. дыктафонная тэхніка;

микропроцессорная т. мікра-
працэсарная тэхніка;
множительная т. размнож-
вальная тэхніка;
офисная т. офісная тэхніка
**технико-информационные дан-
ные** тэхніка-інфармацыйныя да-
ныя
технико-экономическая база
 тэхніка-эканамічная база
**технико-экономическая инфор-
мация (ТЭИ)** тэхніка-эканаміч-
ная інфармацыя (ТЭІ)
технико-экономические нормы
 тэхніка-эканамічныя нормы
технико-экономический анализ
 тэхніка-эканамічны аналіз
**технико-экономический пока-
затель** тэхніка-эканамічны паказ-
чык
технико-экономический совет
 тэхніка-эканамічны савет
**технико-экономическое обосно-
вание (ТЭО)** тэхніка-эканамічнае
абгрунтаванне (ТЭА)
**технико-экономическое плани-
рование** тэхніка-эканамічнае пла-
наванне
техническая база тэхнічная база
техническая документация тэх-
нічная дакументацыя
техническая разработка тэхніч-
ная распрацоўка
техническая схема тэхнічная
схема
техническая экспертиза тэхніч-
ная экспертыза
технические документы тэхніч-
ныя дакументы
технические кадры тэхнічныя
кадры
технические нормы тэхнічныя
нормы
**технические средства докумен-
тирования** тэхнічныя сродкі даку-
ментавання
технические условия (ТУ) тэх-
нічныя ўмовы (ТУ)

технический архив тэхнічны архіў
технический контроль тэхнічны
кантроль
технический осмотр тэхнічны
агляд
технический проект (ТП) тэх-
нічны праект (ТП)
технический уровень тэхнічны
ўзровень
техническое задание (ТЗ) тэх-
нічнае заданне (ТЗ)
техническое описание тэхнічнае
апісанне
технологическая дисциплина
 тэхналагічная дысцыпліна
технологическая документация
 тэхналагічная дакументацыя
технологическая разработка
 тэхналагічная распрацоўка
**технологическая характери-
стика** тэхналагічная характарыстыка
технологический процесс тэх-
налагічны працэс
технология тэхналогія ж.
**техпромфинплан (технико-про-
мышленный финансовый план)**
 тэхпрамфинплан м. (тэхніка-пра-
мысловы фінансавы план)
ТЗ см. техническое задание
тип тып, тыпу м.;
 т. архива тып архіва;
 т. архивного справочника тып
архіўнага даведніка;
 т. документальной публика-
ции тып дакументальнай пуб-
лікацыі;
 т. регистрации тып рэгістрацыі
типовой договор тыпавы дагавор
типовой перечень документов
 тыпавы пералік дакументальных матэрыялаў
типовой текст тыпавы тэкст
типовые документы тыпавыя да-
кументы
типовые заголовки тыпавыя за-
галовкі
типографический друкáрскі
типография друкарня ж.

типографский друкарски

тираж тыраж, -жy м.

тиражирование тыражаванне ср.

тиражированный тыражаваны

тиражировать тыражаваць

тиражный тыражны

титр цтр м;

заглавные титры загаловачныя цтры

титровальщик цтравальшчык м.

титул тытул м.

титульный лист тытульны ліст

титульная страница тытульная старонка

товар тавар м;

канцелярские товары канцелярскія тавары;

потребительский т. спажывецкі тавар

товарищество ср. (организация)

товариства ср.; супólка ж;

жилищное т. жыллёвае таварыства;

кооперативное т. кааператыўнае таварыства;

кредитное т. крэдытнае таварыства;

национальное т. нацыянальнае таварыства;

павоё т. паявоё таварыства;

рабочее т. рабочае таварыства;

творческое т. творчае таварыства (творчая супólка);

товарная биржа таварная біржа

товарная спецификация таварная спецыфікацыя

товарно-денежное движение таварна-грашовы рух

товарно-материальная ценность таварна-матэрыяльная каштоўнасць

товарность таварнасць ж.

товарный баланс таварны баланс

товарный знак таварны знак

товароведение таваразнаўства ср.

товароснабжение таваразабеспячэнне ср.

тождественность тоёснасць ж.

тождественный тоёсны

тождество ср. тоёснасць ж;

т. подписей тоёснасць подпісаў;

т. почерков тоёснасць почыр-каў

толкование тлумачэнне ср;

т. договора тлумачэнне да-гавора;

т. завещания тлумачэнне за-вяшчання;

т. закона тлумачэнне закона

толкователь тлумачальнік м.

толковать тлумачыць

толковый словарь тлумачальны слоўнік

том том м., мн. тамы

тонфильм тонфільм м.

топограмма тапаграма ж.

топограф тапограф м.

топографирование тапаграфаванне ср.

топографировать тапаграфавать

топографическая карта тапаграфічная карта

топографический указатель тапаграфічны паказальнік

топоним тапонім м.

торговое агентство гандлёвае агенцтва

торжественно урачыста

торжественность урачыстасць ж.

торжественный урачысты

точка 1. (метка, знак) кропка ж.; 2. (место) пункт м.; 3. перен. пункт м;

исходная т. зыходны пункт;

ставить точку ставіць кропку;

т. зрения пункт погляду (гледжання)

точно 1. дакладна; 2. (совершенно, вполне) якраз; 3. так, праўда, сапраўды

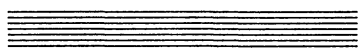
точность дакладнасць ж.; акуратнасць ж.

то́чный дакладны; акурáтны
 ТП *см. техни́ческий прое́кт*
 традицио́нная информацио́нно-
 поиско́вая систе́ма архі́вов тра-
 ды́ційная інфармацыйна-по́шука-
 вая систе́ма архі́ваў
 традицио́нность трады́цыйнасць ж.
 традицио́нный трады́цыйны
 тради́ция трады́цыя ж.
 трактáт трактáт *м.*
 трактовáть трактава́ць
 транскри́пция транскры́пцыя ж.
 транспо́рт транспа́рт *м.*
 транспо́ртиро́вка транспа́рціроў-
 ка ж;
 т. докуме́нтов транспа́рціроў-
 ка дакуме́нтаў
 транспо́ртный докуме́нт транс-
 партны дакуме́нт
 тра́тта *фин.* тра́тта ж.
 трафарéт трафарéт *м.*
 трафарети́зация трафарэтыза́-
 цыя ж.
 трафарети́зированный бланк
 трафарэтызава́ны бланк
 трафарéтная печа́ть трафарéт-
 ны дру́к
 трафарéтный докуме́нт трафа-
 рэ́тны дакуме́нт
 трафарéтный те́кст трафарэ́тны
 тэкст
 тре́бование 1. патрабава́нне *ср.*; 2.
 (докуме́нт) патрабава́нне *ср.*;
 вза́ймное т. узае́мнае патра-
 бавáнне;
 встрéчное т. сустрэ́чнае пат-
 рабавáнне;
 гла́вное т. гало́ўнае патраба-
 ва́нне;
 де́нежное т. грашо́вае патра-
 бавáнне;
 долгово́е т. даўгаво́е патраба-
 ва́нне;
 необосно́ванное т. неабгрун-
 тава́нае патрабава́нне;
 обосно́ванное т. абгрунтава́-
 нае патрабава́нне;

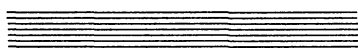
платё́жное т. плаце́жнае пат-
 рабавáнне;
 справе́дливое т. спраядлі́вае
 патрабавáнне;
 т. докуме́нта патрабавáнне да-
 куме́нта;
 т. о вы́даче дел патрабавáнне
 аб вы́дачы спраў;
 формáльное т. фарма́льнае
 патрабавáнне;
 эконо́мическое т. экана́мічнае
 патрабавáнне
 тре́бовательная ве́домость пат-
 рабавáльная ве́дамасць
 тре́бовательность патрабавáль-
 насць ж.
 тре́бовательный патрабавáльны
 тре́бовать 1. патрабавáць; (*настой-
 чиво*) вымага́ць; дабіва́цца; 2. (*вы-
 зывать*) выкліка́ць
 трэ́ст трэ́ст *м.*;
 ба́нковский т. ба́нкаўскі трэ́ст;
 госуда́рственный т. дзяржа́ў-
 ны трэ́ст;
 междунаро́дный т. міжнаро́д-
 ны трэ́ст;
 монополи́тический т. мана-
 палі́стычны трэ́ст
 труд 1. (де́ятельность челове́ка)
 пра́ца ж.; 2. (*произведе́ние*) пра́ца ж.;
 автоматизи́рованный т. аўта-
 матызава́ная пра́ца;
 ассоции́рованный т. асацыя-
 ва́ная пра́ца;
 беспла́тный т. бяспла́тная
 пра́ца;
 всеобщи́й т. усеагу́льная пра́-
 ца;
 высокопродукти́вный т. высо-
 капрадукцыйная пра́ца;
 индивидуáльный т. індывіду-
 а́льная пра́ца;
 квалифи́цированный т. квали-
 фікава́ная пра́ца;
 ли́чный т. асабі́стая пра́ца;
 надом́ный т. надом́ная пра́ца;
 науч́ный т. навуко́вая пра́ца;

ненормированный т. ненарма-
ваная праца;
производительный т. прадук-
цыйная праца;
профессиональный т. прафе-
сійная праца;
сложный т. складаная праца;
творческий т. творчая праца;
умственный т. разумовая пра-
ца;
управленческий т. кіраўніцкая
праца;
физический т. фізічная праца
трудиться працаваць
трудность цяжкасць ж.
трудова́я дисциплина працоў-
ная дысцыпліна
трудова́я книжка працоўная кніж-
ка
трудова́я норма працоўная норма
трудова́е законодательство пра-
цоўнае заканадаўства
трудова́е соглаше́ние працоў-
нае пагаднённе

трудова́й догово́р працоўны да-
гаво́р (працоўнае пагаднённе)
трудова́й индекс працоўны індэкс
трудова́й ко́декс працоўны ко-
дэкс
трудова́й ко́нфликт працоўны
канфлі́кт
трудова́й спо́р працоўная спрэч-
ка
трудова́й ста́ж працоўны ста́ж
трудова́е за́траты працоўныя
затра́ты
трудова́е о́тнoше́ния працоўныя
адно́сіны
трудоёмкий працаёмкі
трудоёмкость працаёмкасць ж.
трудоспособность працаздоль-
насць ж.
трудоустро́йство працаўладка-
ва́нне *ср.*
ТУ *см.* *тэхнічныя ўмовы*
ТЭИ *см.* *тэхніко-эканомічная*
інфармацыя
ТЭО *см.* *тэхніко-эканомічнае*
обоснаванне

У

убедительный до́вод перака-
нальны до́каз (до́вад)
убежда́ть пераканваць
убежде́ние перакананне *ср.*
убеждё́нность перакананасць ж;
упэўненасць ж.
убы́ток м. стра́та ж.
уведомитель паведамляльнік м.
уведоми́ть паведа́міць
уведомле́ние 1. (действие) паве-
дамлённе; 2. (документ) паведам-
лённе *ср.*;
предва́рительное у. папярэ́д-
няе паведамлённе

уве́домленный паве́дамлены
уведомля́ть паведа́мляць
увековече́ние увекавеча́нне *ср.*
увековечива́ть увекавэ́чваць
увековечи́ть увекавэ́чыць
увеличе́ние павелі́чэнне *ср.*, па-
бо́льшанне *ср.*
увели́ченный павялі́чаны, па-
бо́льшаны
увели́чивать павялі́чваць, па-
бо́льшваць
увели́чить павялі́чыць, пабо́ль-
шыць

увольнение (*с работы*) звальнён-
не *ср.*; (*освобождение*) вызвален-
не *ср.*

увольнительная записка запис́ка
аб звальнённі; адпускна́я запис́ка
увольнять звальня́ць; (*освобож-*
дать) вызваля́ць;

у. с должности звальня́ць з
паса́ды, вызваля́ць ад паса́ды

угасание згасанне *ср.*;

у. текста документа згасанне
тэксту дакумента

угасать згаса́ць

угасающий текст документа
згасальны тэкст дакумента

угаснуть згасну́ць

угасший згаслы

уголовое расположение реквизи-
тов вуглаво́е размяшчэ́нне рэкви-
зітаў

уговор м. 1. (действие) угаво́р, -ру
м.; **2. (взаимное соглашение)** уга-
во́р, -ру *м.*, умо́ва *ж.*; дамо́ўле-
насць *ж.*, дагавора́насць *ж.*;

предварительный у. папярэ́д-
няя дамо́ўленасць (дагавора́-
насць)

уголовное уложение крыміна́ль-
нае ўлажэ́нне (крыміна́льны ко́-
дэкс)

Уголовно-процессуальный ко-
декс (УПК) Крыміна́льна-працэ-
суальны ко́дэкс (КПК)

ударение *ср.* на́ціск, -жу *м.*;

логическое у. лагічны на́ціск

удержание 1. утрыма́нне *ср.*; **2. (из**
зарплаты) вылічэ́нне *ср.*, утры-
ма́нне *ср.*

удержать 1. утрыма́ць; **2. (вы-**
честь) вылічы́ць, утрыма́ць;

у. налог утрыма́ць пада́так

удовлетворительно здавальня́-
юча

удовлетворительный здаваль-
няючы

удостоверение 1. (действие) за-
све́дчанне *ср.*; пасве́дчанне *ср.*;
2. (документ) пасве́дчанне *ср.*;

именное у. імя́ннае пасве́дчан-
не;

командировочное у. камандзі-
ро́вачнае пасве́дчанне;

у. документа засве́дчанне да-
кумента́;

у. личности пасве́дчанне асо́-
бы;

у. подписи засве́дчанне по́дпі-
су

удостоверенный засве́дчаны;
пасве́дчаны

удостоверить засве́дчыць; пасве́д-
чы́ць

удостоверять (подпись) све́д-
чы́ць (по́дпіс)

указ 1. (закон) ука́з *м.*; **2. (приказ)**
зага́д *м.*

указание (документ, инструкция)
указа́нне *ср.*; *мн.* указа́нні;

административное у. адмініст-
рацыйнае ўказа́нне;

инструктивные указания інст-
рукты́ўныя ўказа́нні;

методические указания ме-
тады́чныя ўказа́нні

указатель паказа́льнік *м.*;

библиографический у. біблія-
графі́чны паказа́льнік;

географический у. геаграфі́ч-
ны паказа́льнік;

именной у. імя́нны паказа́льнік;

комбинированный у. камбіна-
ваны паказа́льнік;

общий у. агу́льны паказа́льнік;

пермутационный у. пермута-
цыйны паказа́льнік;

постеллажный топографичес-
кий у. пастэла́жны тапаграфі́ч-
ны паказа́льнік;

пофоновый топографичес-
кий у. пафо́ндавы тапаграфі́чны
паказа́льнік;

предметный у. прадме́тны па-
каза́льнік;

систематический у. сістэма-
ты́чны паказа́льнік;

спеціальний у. спецыяльны паказальнік;

тематіческий у. тэматычны паказальнік;

терминологіческий у. тэрміналагічны паказальнік;

термографіческий у. тэрмаграфічны паказальнік;

топографіческий у. тапаграфічны паказальнік;

хронологіческий у. храналагічны паказальнік

указать 1. паказаць; зазначыць; назваць; **2.** *(дать наставление)* указаць, навучыць

уклад уклад, -ду, м.;

хозяйственный у. гаспадарчы ўклад

уконплектова́ние укамплектава́нен *ср.*

уконплектова́ть укамплектава́ць

уложёние *ср.* улажэ́нне *ср.*; *(свод)* збор, збору *м.*; кодэкс *м.*;

уголовное у. крымінальнае ўлажэ́нне (крымінальны кодэкс)

ультиматум ультыматум, -му *м.*

ультрамикрoфіша ультрамікрафіша *ж.*

умственный труд разумова пра́ца

универсальная доверенность універсальная даве́ранасць

универсальный процессор універсальны працэсар

университет універсітэт *м.*

университетский універсітэцкі

уникальная классификация унікальная класіфіка́цыя

уникально унікальна

уникальность унікальнасць *ж.*

уникальный документ унікальны дакуме́нт

уникальный экземпляр унікальны экзэмпля́р

унификация уніфіка́цыя *ж.*

унифицированная система документации (УСД) уніфікаваная сістэма дакумента́цыі (УСД)

унифицированная система организационно-распорядительной документации (УСОРОД) уніфікаваная сістэма арганізацыйна-распара́дчай дакумента́цыі (УСОРОД)

унифицированная система отчётно-статистической документации (УСОСД) уніфікаваная сістэма справазд́ачна-статысты́чнай дакумента́цыі (УСОСД)

унифицированная система первичной учётной документации (УСПУД) уніфікаваная сістэма пер́шаснай улікова́й дакумента́цыі (УСПУД)

унифицированная система плановой документации (УСПД) уніфікаваная сістэма пла́навай дакумента́цыі (УСПД)

унифицированная система расчётно-денежной документации (УСРДД) уніфікаваная сістэма разлі́кова-грашова́й дакумента́цыі (УСРДД)

унифицированная форма документов (УФД) уніфікаваная фо́рма дакуме́нтаў (УФД)

унифицированный документ уніфікаваны дакуме́нт

унифицированный процессор уніфікаваны працэсар

унифицировать уніфікава́ць

уничтожение знішчэ́нне *ср.*;

у. архивных документальных материалов знішчэ́нне архі́ўных дакумента́льных матэрыялаў

упаковать упакава́ць, спакава́ць

упаковка упако́ўка *ж.*

упаковочный материал упако́вачны матэрыя́л

упаковочный ярлык упако́вачны ярлы́к

упаковывать упако́ўваць, спако́ўваць

УПК см. Уголовно-процессуальный кодекс

уплата пла́та *ж.*; вы́плата *ж.*;

беспроцѣнтная у. дѳлга бес-
працѣнтная выплата дѳугу
уплатить заплацѣць; выплацѣць;
у. в рассрѳчку выплацѣць у
растерміноўку;
у. по счѣту заплацѣць па ра-
хунку
уплачивать плацѣць; выплачваць
уполномѳченное лицо упайнава-
жаная асѳба
уполномѳченный *сущ.* упайнава-
жаны *м.*
уполномѳчить упайнаважыць
упоминание *ср. 1. (действие)* упамі-
нанне *ср.*; называнне *ср.*; 2. (*за-
мечание*) зайвага ж.
упомянутый упамянуты; названы
упорядочение упарадкаванне *ср.*;
у. документальных матери-
алов упарадкаванне дакумен-
тальных матэрыялаў
упорядоченный упарадкаваны
упорядочивать упарадкоўваць
упорядочить упарадкаваць
употребительность ужываль-
насць ж.; частатá ўжывання
употребительный ужывальны
употребить ужыць; скарыстаць,
выкарыстаць
употребление ужыванне; скарыс-
танне, выкарыстанне *ср.*
употреблять ужываць; скарыс-
тоўваць, выкарыстоўваць
управа *ист.* управа ж.;
волостная у. валасная ўправа;
городская у. гарадская ўправа;
губернская у. губернская ўп-
рава;
зѣмская у. зѣмская ўправа
управделами *м., нескл.* (управ-
ляющий делами) кираўнік спраў
управдом (управляющий домом,
домами) домакіраўнік *м.*, кираўнік
дома (дамоў)
управитель *уст.* кираўнік *м.*; загáд-
чык *м.*; адміністрáтáр *м.*
управление 1. (*действие*) кира-

ванне *ср.*; 2. (*учреждение*) упраў-
ленне *ср.*; кираўніцтва *ср.*;
административное у. адміні-
страцыйнае кіраванне;
архивное у. архіўнае ўпраў-
ленне;
бюджетное у. бюджэтнае кі-
раванне;
валютное у. валютнае кіра-
ванне;
ведомственное у. ведамаснае
кіраванне;
городское у. гарадское кіра-
ванне;
государственное у. дзяржаў-
нае кіраванне;
децентрализованное у. дэ-
цэнтралізаванае кіраванне;
единоличное у. аднаасобнае
кіраванне;
коллективное у. калегіяльнае
кіраванне;
конституционное у. канстыту-
цыйнае кіраванне;
местное у. мясцовае кіраванне;
общее у. агульнае кіраванне;
оперативное у. аператыўнае
кіраванне;
отраслевое у. галіновае кіра-
ванне;
планово-экономическое у.
(ПЭУ) плáнава-эканамічнае
ўпраўленне (ПЭУ);
специализированное програм-
мное у. спецыялізаванае пра-
грамнае кіраванне;
статистическое у. статыстыч-
нае ўпраўленне;
территориальное у. тэрыта-
рыяльнае кіраванне;
функциональное у. функцыя-
нальнае кіраванне;
хозяйственное у. гаспадарчае
кіраванне;
централизованное у. цэнтра-
лізаванае кіраванне;
центральное у. цэнтральнае
кіраванне;

экономическое у. эканамічнае кіраванне

управленческая документация кіраўніцкая дакументацыя

управленческая система кіраўніцкая сістэма

управленческая функция кіраўніцкая функцыя

управленческие расходы выдаткі (расходы) на кіраўніцтва

управленческий аппарат кіраўніцкі апарат

управленческий документ кіраўніцкі дакумент

управленческий труд кіраўніцкая праца

управленческо-хозяйственные расходы кіраўніцка-гаспадарчыя выдаткі (расходы)

управляющее воздействие кіраўніцкае ўздзеянне

управляющий суш. кіраўнік *м. (каго-чаго);*

у. делами кіраўнік спраў

упразднение ср. скасаванне *ср.;* ліквідацыя *ж.,* ліквідаванне *ср.*

упраздненный скасаваны; ліквідаваны

упразднить скасаваць; ліквідаваць

упразднить касаваць; ліквідаваць

упростить спрашчаць

упрощать спрашчаць

упрощение спрашчэнне *ср.*

упрощенный спрашчаны

упрощенчество спрашчэнства *ср.*

урavnительное распределение ураўняльнае размеркаванне

урегулирование урэгуляванне *ср.*

урегулировать урэгуляваць

уровень узровень *м.;*

культурный у. культурны ўзровень;

материальный у. матэрыяльны ўзровень;

на высшем уровне на вышэйшым узроўні;

научный у. навуковы ўзровень;

общеобразовательный у.

агульнаадукацыйны ўзровень;

реальный у. рэальны ўзровень;

средний у. сярэдні ўзровень;

теоретический у. тэарэтычны ўзровень;

технический у. тэхнічны ўзровень;

у. развития узровень развіцця;

художественный у. мастацкі ўзровень;

экономический у. эканамічны ўзровень

усадка усадка *ж.;*

у. фотоматериалов усадка фотаматэрыялаў

УСД см. уніфіцыраванная сістэма дакументацыі

условие ср. умова *ж.*

условия мн. 1. (собрание правил, документ) умовы *мн.;* 2. (обстоятельства) умовы *мн.;* варункі *мн.;*

договорные у. дагаворныя ўмовы;

исторические у. гістарычныя ўмовы;

общественные у. грамадскія ўмовы;

технические у. тэхнічныя ўмовы;

у. декады умовы дэкады;

у. конкурса умовы конкурсу;

у. поставки умовы пастаўкі;

у. производства умовы вытворчасці;

у. смотра умовы агляду;

у. труда умовы працы

условно умоўна

условность умоўнасць *ж.*

условный умоўны

услуга паслуга *ж.*

усовершенствование удасканаленне *ср.*

усовершенствовать удасканальваць

УСОРД см. уніфіцыраванная

система организационно-распорядительной документации

УСОСД см. унифицированная система отчетно-статистической документации

УСПД см. унифицированная система плановой документации

УСПУД см. унифицированная система первичной учетной документации

УСРДД см. унифицированная система расчетно-денежной документации

уста́в¹ (свод правил) стату́т м.;

арте́льный у. арце́льны стату́т;

вои́нский у. во́инські стату́т;

дисциплина́рный у. дысцыпліна́рны стату́т;

консу́льский у. ко́нсульські стату́т;

парти́йный у. парты́йны стату́т;

у. о́бщества стату́т тавары́ства;

у. юриди́ческого лица́ стату́т юриды́чнай асо́бы

уста́в² (вид древнего письма) уста́у м.

уста́вная гра́мота уста́уная гра́мата

устана́вливать устанаўліваць; вы́значаць; нала́джваць; выяўля́ць

устано́вить устана́віць; вы́значаць; нала́дзіць; выя́віць

устано́вка устано́ўка ж.

устано́вленный устано́ўлены; вы́значаны; нала́джаны; выяў́лены

устаре́вший устарэ́лы

устаре́ть устарэ́ць

у́стная жа́лоба ву́сная ска́рга

у́стное заявле́ние ву́сная зая́ва

у́стный ву́сны

усто́и мн. асно́вы;

культу́рные у. культу́рныя асно́вы;

о́бщественные у. грама́дскія асно́вы

устойчивая валюта усто́йливая валюта

устра́нение ср. 1. зні́шчэ́нне ср.; ліквіда́цыя ж.; 2. зва́льне́нне ср.; зня́цце ср. (з паса́ды); 3. ухі́ленне ср. (ад ча́го-небудзь); адыхо́д, -ду м.

устро́йство ср. 1. (строй) ла́д, ла́ду м.; пара́дак, -дку м.; 2. (при-способле́ние, обо́рудование) аб-сталява́нне ср.; устро́йства ср.; прыла́да ж.; прыбо́р м.; апа́ра́т м.;

госуда́рственное у. дзяржа́ўны ла́д;

запомина́ющее у. запаміна́льны апа́ра́т;

ка́ссовое у. ка́савы апа́ра́т;

о́бщественное у. грама́дскі ла́д (пара́дак);

печа́тное у. (ПУ) друка́рская прыла́да (друка́рскае устро́йства) (ДП);

социа́льное у. сацыя́льны ла́д

у́ступка у́ступка ж.;

вы́нужденная у. вы́мушаная ў́ступка;

тарифная у. тары́фная ў́ступка;

у. па́тента у́ступка па́тента

утверди́тельно сцвярджа́льна

утверди́тельный сцвярджа́льны

утверди́ть зацве́рдзіць; сцве́рдзіць

утвержда́ть зацвярджа́ць; сцвярджа́ць

утвержде́ние зацвярдже́нне ср.; сцвярдже́нне ср.

утвержде́нный зацве́рджаны; сцве́рджаны

уточне́ние удакладне́нне ср.

уточне́нный удакладне́ны

уточни́ть удакладні́ць

уточня́ть удакладня́ць

утра́та стра́та ж.

утра́тить згуби́ць; стра́ціць

утра́ченный докуме́нт згу́блены дакуме́нт

утра́чивать губля́ць; тра́ціць

УФД см. унифицированные формы документов

участвовать удзельнічаць; прымаць (браць) удзел

участие *ср.* удзел, —лу *м.*

участок участка *м.*;

избирательный у. выбарчы
участак

учащийся *сущ.* вучань *м.*; наву-
чэнец *м.*

**учёбная документальная пуб-
ликация** вучэбная дакументаль-
ная публікацыя

учёбное заведение навучальная
ўстанова

учебный навучальны, вучэбны

учение 1. (*действие*) вучэнне *ср.*, на-
вучанне *ср.*; 2. (*наука, теория*) ву-
чэнне *ср.*

учёная стéпень вучоная ступень

учёное звание вучоное званне

учёный 1. *прил. (научный)* наву-
ковы; вучоны; 2. *сущ.* вучоны *м.*

учёный совет вучоны савёт

учесть 1. улічыць, прыняць пад
увагу; 2. (*подсчитать*) улічыць,
падлічыць

учёт улік, —ку *м.*; падлік, —ку *м.*;

аналитический у. аналітычны
ўлік;

бухгалтерский у. бухгалтарскі
ўлік;

государственный у. докумен-
тов дзяржаўны ўлік дакументаў;

децентрализованный у. дэ-
цэнтралізаваны ўлік;

первичный у. документов
першасны ўлік дакументаў;

поединичный у. паадзінкавы
ўлік;

у. архивных документов улік
архіўных дакументаў;

**у. документальных материа-
лов** улік дакументальных матэ-
рыялаў;

**у. использования докумен-
тов** улік выкарыстання даку-
ментаў;

хозяйственный у. гаспадарчы
ўлік;

централизованный у. цэнтра-
лізаваны ўлік

учётная документация архива
уліковая дакументацыя архіва

учётная информация уліковая
інфармацыя

учётная карточка уліковая картка

учётно-издательский лист улі-
кова-выдавецкі аркуш

учётно-справочный аппарат
улікова-даведачны апарат

учётные данные уліковыя даныя

учётный вéксель уліковы вэксель

учётный документ уліковы да-
кумент

учётный реквизит уліковы рэквізіт
учитывание улічванне *ср.*; падліч-
ванне *ср.*

учитывать 1. улічваць, прымаць
пад увагу; 2. лічыць, падлічваць

учредитель заснавальнік *м.*

учредительное собрание уста-
ноўчы сход

учредительный съезд устаноўчы
з'езд

учредительская акция заснаваль-
ніцкая акцыя

учредить 1. заснаваць; 2. уста-
навіць; увёсці

учреждать 1. засноўваць; 2. ус-
танаўліваць; уводзіць

учреждение *ср.* 1. заснаванне *ср.*;
устамаўленне *ср.*; 2. (*организация*)
ўстанова ж.;

архивное у. архіўная ўстано-
ва;

государственное у. дзяржаў-
ная ўстанова;

мéстное у. мясцовая ўстано-
ва;

общественное у. грамадская
ўстанова;

подведомственное у. падвё-
дамная ўстанова

учреждённый 1. заснаваны; 2. ус-
тановлены; увядзены

ущерб стрáта ж.; шкóда ж.;

документáльный у. дакумен-
тáльная стрáта;

имущественный у. маёмасная
стрáта;
материáльный у. матэрыяль-
ная стрáта

Ф

фабри́чная ма́рка фабры́чная
ма́рка

фáйл файл *м.*;

индексный ф. індэксны файл;
комáндный ф. камáндны файл;
тэкстовый ф. тэкставы файл;
ф. адресов корреспондентов
фáйл адрасоў карэспандэнтаў;
ф. документов файл даку-
мэнтаў;
ф. картотеки файл картатэкі;
ф. описаний файл апісанняў;
ф. резолюций файл рэзалюцый

фáйл-классификáтор фáйл-кла-
сификáтар *м.*

фáкс фáкс *м.*

фáксимиле *нескл.* фáксiмiле *ср.*;

ф. подпíси фáксимiле пóдпiсу
фáксимильная кóпия фáксимиль-
ная кóпия

фáкт фáкт *м.*

фáктически фáкты́чна

фáктический фáкты́чны

фáктографическая информаци-
о́нно-по́исковая систéма фáк-
таграфі́чная інфармацыйна-по́шу-
кавая систéма

фáктор фáктар *м.*;

действующий ф. дзе́ючы фáк-
тар;

культу́рный ф. культу́рны
фáктар;

материáльный ф. матэрыяль-
ны фáктар;

объектíвный ф. аб'екты́ўны
фáктар;

субъектíвный ф. суб'екты́ўны
фáктар;

ф. количественного предста-
вительства организáций од-
ного́ ви́да, фáктар кóлькаснага
прадстаўніцтва арганізацый ад-
наго́ віду;

ф. полноты́ документíрова-
ния основных фúнкций фáк-
тар паўнаты́ дакументава́ння
асно́ўных фúнкцый;

ф. профíльности организá-
ции фáктар профíльнасці арга-
нізацый;

ф. рóли организáции фáктар
ро́лі арганізацый;

фáкторы выбóра организá-
ций при групповóм выбóроч-
ном прíёме фáктары выбóру
арганізацый пры групавым вы-
барачным прíёме;

экономический ф. эканамі́чны
фáктар

фáкту́ра фáкту́ра *ж.*

фáктурный фáктурны

фáльсификáт фáльсифікáт, -ту *м.*

фáльсификáтор фáльсифікáтар *м.*

фáльсификáторский фáльсифікá-
тарскі

фáльсифика́ция фáльсифіка́цыя *ж.*;

ф. документов фáльсифіка́цыя
дакумэнтаў

фáльсифици́рованный фáльсифі-
кава́ны

фальсифицировать фальсіфікаваць

фальцевальный фальцаваальны

фальцевание фальцаванне *ср.*

фальцевать фальцаваць

фальшивые деньги фальшывыя грошы

фальшивый фальшывы

фамилия *ж.* прозвішча *ср.*;

ф. составителя прозвішча
складальніка

фамильный фонд фамільны фонд
фасетная классификация (мно-
гоаспектная классификация доку-
ментной информации) фасэтная
класіфікацыя

фасцикула (дело из документов
разного содержания) фасцыкула *ж.*

ФДК *см.* фонд долгосрочного
кредитования

Федеративное государство фе-
дератыўная дзяржава

федерация федэрацыя *ж.*

физико-химическая сохранность
документов фізіка-хімічная заха-
ванасць дакументаў

**физическая реставрация доку-
ментов** фізічная рэстаўрацыя да-
кументаў

**физическая сохранность доку-
ментов** фізічная захаванасць да-
кументаў

физический труд фізічная праца

физическое лицо фізічная асоба

фиксирование фіксаванне *ср.*

фиксированный фіксаваны

фиксировать фіксаваць

фиктивная запись фіктыўны запіс

фиктивность фіктыўнасць *ж.*

фиктивный документ фіктыўны
дакумент

филиал філіял *м.*

филиграневедение філігранезнаў-
ства *ср.*

филигранность філіграннасць *ж.*

филигранный філігранны

филигранология філіграналогія *ж.*

филигрань (водяной знак) філі-
грань *ж.* (вадзяны знак)

фильм фільм *м.*;

документальный ф. дакумен-
тальны фільм

фильмовый архивный каталог
фільмавы архіўны каталог

фильмография фільмаграфія *ж.*

фильмокопия фільмакопія *ж.*

фильмомонтажный стол фільма-
мантажны стол

фильмопроверочный стол філь-
маправэрачны стол

фильмоскоп фільмаскоп *м.*

фильмостат фільмастат *м.*

фильмотека фільматэка *ж.*

фильмотечный фільматэчны

фильмохранилище фільмасхові-
шча *ср.*

фильтр фільтр *м.*

фильтровальная бумага фільт-
равальная папэра

финансирование фінансаванне *ср.*;

безвозвратное ф. бязвыплат-
нае (незваротнае) фінансаван-
не;

бюджетное ф. бюджэтнае фін-
ансаванне;

внесметное ф. пазакаштарыс-
нае фінансаванне;

государственное ф. дзяржаў-
нае фінансаванне;

кредитное ф. крэдытнае фін-
ансаванне;

сметное ф. каштарыснае фін-
ансаванне;

целевое ф. мэтавае фінанса-
ванне

финансированный фінансаваны

финансировать фінансавачь

финансовая дисциплина фінан-
савая дысцыпліна

финансовая документация фін-
ансавая дакументацыя

финансовая смета фінансавы
каштарыс

финансовое законодательство
финансавае заканадаўства
финансово-кредитный **финанса-**
ва-крэдытны
финансово-расчётная операция
финансава-разліковая аперацыя
финансово-счётный **финансава-**
падліковы
финансово-экономический об-
зор **финансава-эканамічны агляд**
финансовые ресурсы **финанса-**
выя рэсурсы
финансовый аппарат **финансавы**
апарат
финансовый контроль **финанса-**
вы кантроль
финансовый отчёт **финансавая**
справаздача
финансы **финансы**
фирма **фірма ж.**
фирменный бланк **фірменны бланк**
фирменный знак **фірменны знак**
флаг **флаг м.;**

государственный ф. **дзяржаў-**
ны флаг

фолиация **фаліяцыя ж.**

фонд **фонд, фонду м.;**

архивный ф. **архіўны фонд;**
архивный ф. личного проис-
хождения **архіўны фонд аса-**
бістага паходжання;
архивный ф. организации ар-
хіўны фонд арганізацыі;
выделенный ф. **выбраны (вы-**
делены) фонд;
групповой архивный ф. **гру-**
павы архіўны фонд;
губернский архивный ф. **гу-**
бэрнскі архіўны фонд;
документальный ф. **дакумен-**
тальны фонд;
единый информационный ф.
архива **адзіны інфармацыйны**
фонд архіва;
закрытый архивный ф. **закры-**
ты архіўны фонд;
информационный ф. **інфар-**
мацыйны фонд;

комплексный архивный ф. **ус-**
тар. комплексны архіўны фонд;
комплектующийся архивный ф.
камплектоўны архіўны фонд (ар-
хіўны фонд, які камплектуецца);
личный архивный ф. **асабісты**
архіўны фонд;
национальный архивный ф.
нацыянальны архіўны фонд;
некомплектующийся архив-
ный ф. **некамплектоўны архіўны**
фонд (архіўны фонд са спыне-
ным камплектаваннем);
непрофильный ф. **няпрофіль-**
ны фонд;
обменный ф. **абмённый фонд;**
оборотный ф. **абаротны фонд;**
объединённый архивный ф.
аб'яднаны архіўны фонд;
открытый архивный ф. **ад-**
крыты архіўны фонд;
отраслевой государственный ф.
галіновы дзяржаўны
фонд;
патентный ф. **патэнтны фонд;**
пенсионный ф. **пенсійны фонд;**
родовой архивный ф. **радавы**
архіўны фонд;
самостоятельный ф. **сама-**
стойны фонд;
семейный, архивный ф. **ся-**
мейны архіўны фонд;
справочно-информационный
ф. (СИФ) **даведачна-інфарма-**
цыйны фонд (ДІФ);
страховой ф. **копій докумен-**
тов страхавы фонд копія да-
кументаў;
фамильный ф. **фамільны фонд;**
ф. государственных учреж-
дений фонд **дзяржаўных уста-**
ноў;
ф. долгосрочного кредитова-
ния (ФДК) **фонд доўгатэрмі-**
новага крэдытавання (ФДК);
ф. личного происхождения
фонд асабістага паходжання;
ф. общественных и коопера-

тивных организаций фонд гражданских и кооперативных организаций;
 ф. пользования архивными документами фонд карыстан-ная архивными документами;
 ф. профсоюзных организаций фонд профсоюзных организаций;
 ф. специальной документации фонд специальной документации;
 чрезвычайный ф. надзвычай-ны фонд
 фондирование фандаване *ср.*;
 ф. документов фандаване документаў
 фонтировать фандаваць
 фондовая биржа фондавая біржа
 фондовая карточка фондавая картка
 фондовая принадлежность документов материальных фон-давая прыналежнасць докумен-тальных матэрыялаў
 фондовый каталог фондавы ка-талог
 фондодержатель фондатрымаль-ник *м.*
 фондообразователь фондаўтва-ральник *м.*
 фондохранилище фондасхові-шча *ср.*
 фонограмма фанаграма *ж.*;
 магнитная ф. магнітная фа-награма
 фонографирование фонаграфа-ване *ср.*
 фонографировать фонаграфаваць
 фонографический валик фана-графічны вальк
 фонография фанаграфія *ж.*
 фонодокумент фонадакумент *м.*;
 речевой ф. моўны фонадаку-мент
 фонотека фанатэка *ж.*
 фонотечный фанатэчны
 форма форма *ж.*;

аккредитивная ф. расчётов акрэдытывная форма разлікаў;
 акцептная ф. расчётов ак-цептная форма разлікаў;
 альбомная ф. публикации альбомная форма публікацыі;
 выборочная ф. приёма доку-ментов выбарчая форма пры-ёму документаў;
 газетная ф. публикации га-зетная форма публікацыі;
 журнальная ф. публикации часопісная форма публікацыі;
 карточная ф. описи карткавая форма вопісу;
 книжная ф. публикации кніж-ная форма публікацыі;
 листовая ф. описи ліставая форма вопісу;
 отрицательная ф. акцепта адмоўная форма акцэпту;
 отчетная ф. справаздачная форма;
 полная ф. приёма докумен-тов поўная форма прыёму да-кументаў;
 положительная ф. акцепта станоўчая форма акцэпту;
 унифицированные формы до-кументов (УФД) уніфікаваныя формы документаў (УФД);
 ф. документальной публика-ции форма дакументальнай публікацыі;
 ф. документов форма даку-ментаў;
 ф. организации использова-ния архивных документов форма арганізацыі выкарыс-тання архивных документаў
 формализация фармалізацыя *ж.*
 формализировать фармалізаваць
 формализованный фармалізаваны
 формальное единство фармаль-нае адзінства
 формальное право фармальнае права
 формальность фармальнасць *ж.*

формальный фармальный
 формат фармат, -ту м.
 форматный фарматны
 формирование фарміраванне *ср.*;
 ф. дел фарміраванне спраў
 формировать фарміраваць
 формирование фарміроўка ж.
 формулировать фармуляваць
 формулировка фармулёўка ж.;
 ф. документа фармулёўка да-
 кумента
 формуляр фармуляр м.;
 ф. документа фармуляр да-
 кумента
 формулярник фармулярнік м.
 формуляр-образец фармуляр-
 узор м.
 фотоальбом фотаальбом м.
 фотоаппарат фотаапарат м.
 фотобумага фотапапэра ж.
 фотографический валик фата-
 графічны вэлік
 фотографический документ
 (фотодокумент) фатаграфічны
 документ (фотадакумент)
 фотографическое изображение
 фатаграфічнае адлюстраванне
 фотография фатаграфія ж.;
 групповая ф. групова́я фата-
 графія;
 индивидуальная ф. індывіду-
 альная фатаграфія;
 личная ф. асабістая фатагра-
 фія;
 рекламная ф. рэкла́мная фа-
 таграфія
 фотодокумент фотадакумент м.
 фотокадр фотакáдр м.
 фотокарточка фотакáртка ж.
 фотокинодокумент фотакінада-
 кумент м.
 фотокомплект фотакампле́кт м.
 фотокопирование фотакáпіраван-
 не *ср.*
 фотокопия фотакóпія ж.
 фотолента фотасту́жка ж.

фотоматериал фотаматэрыял,
 -лу м.
 фотонаборная машина фотана-
 борная машына
 фотоотпечаток фотаадбітак м.
 фотопластинка фотапла́сцінка ж.
 фотоплёнка фотаплёнка ж.
 фотореклама фотарэкла́ма ж.
 фотореставрация фотарэстаў-
 рацыя ж.;
 ф. слабоконтрастных текстов
 документов фотарэстаўрацыя
 слабакантрастных тэкстаў да-
 кументаў
 фотоснимок фотаздымак м.
 фототека фотатэка ж.
 фрагмент фрагмент м.
 фрагментарно фрагментарна
 фрагментарный фрагментарны
 фумигация фуміга́цыя ж.
 функциональная схема класси-
 фикации дел (документов) фун-
 кцыянальная схема класіфіка́цыі
 спраў (дакументаў)
 функциональное управление
 функцыянальнае кіраванне
 функционально-хронологичес-
 кая схема классификации дел
 (документов) функцыянальна-
 храналагічная схема класіфіка́цыі
 спраў (дакументаў)
 функционально-хронологичес-
 кий функцыянальна-храналагічны
 функционально-целевое назна-
 чение организации функци́я-
 нальна-мэтавае прызначэнне ар-
 ганіза́цыі
 функциональный признак дел
 функцыянальная адзна́ка спраў
 функционер функцине́р м.
 функционирование функци́яна-
 ванне *ср.*
 функционировать функци́яна-
 ваць
 функция функцы́я ж.;
 административная ф. адміні-
 страцыйная фу́нкцыя;

законодательная ф. закана-
даўчая функцыя;

исполнительная ф. выканаў-
чая функцыя;

культурная ф. культурная
функцыя;

организационная ф. аргані-
зацыйная функцыя;

производительная ф. прадук-
цыйная функцыя;

управленческая ф. кіраўніцкая
функцыя

X

халатность нядбайнасць ж., ня-
дбаласць ж.

халатный нядбайны, нядбалы

характер характар, –ру м.

характеризованный характарыза-
ваны

характеризовать характарыза-
ваць

характеристика характарысты-
ка ж.;

групповая х. фондов в путе-
водителе по фондам архива
групавая характарыстыка фён-
даў у даведніку па фондах ар-
хіва;

индивидуальная х. архивного
фонда індывідуальная харак-
тарыстыка архіўнага фонду;

индивидуальная х. фонда в
путеводителе по фондам ар-
хива індывідуальная характа-
рыстыка фонду ў даведніку па
фондах архіва;

производственно-техничес-
кая х. вытворча-тэхнічная ха-
рактарыстыка;

технологическая х. тэхнала-
гічная характарыстыка;

х. сотрудника характарыстыка
супрацоўніка;

х. учащегося характарыстыка
навучэнца (вучня, студэнта, слу-
хача, курсанта);

х. фонда архива характарыс-
тыка фонду архіва;

х. экспоната характарыстыка
экспаната

характерно характэрна

характерный характэрны

химическая реставрация доку-
ментов хімічная рэстаўрацыя да-
кументаў

ходатайство хадаўніцтва ср.

ходатайствовать хадаўнічаць

ходкий хадкі

хозрасчёт (хозяйственный рас-
чёт) гасразлік, –ку м. (гаспадарчы
разлік)

хозрасчётная единица гаспадар-
чаразліковая адзінка

хозрасчётный принцип гаспадар-
чаразліковы прынцып

хозяйственная деятельность
гаспадарчая дзейнасць

хозяйственная конъюнктура
гаспадарчая кан'юнктура

хозяйственная операция гаспа-
дарчая аперацыя

хозяйственная организация
гаспадарчая арганізацыя

хозяйственная политика гаспа-
дарчая палітыка

хозяйственная самостоятель-
ность гаспадарчая самастойнасць

хозяйственная система гаспа-
дарчая сістэма

хозяйственник гаспадáрнік *м.*
хозяйственное планирование гаспадáрчае планавáнне
хозяйственное право гаспадáрчае права
хозяйственное развитие гаспадáрчае развіццё
хозяйственное сотрудничество гаспадáрчае супрацоўніцтва
хозяйственное строительство гаспадáрчае будаўніцтва
хозяйственное управление гаспадáрчае кіравáнне
хозяйственные издержки гаспадáрчыя выдáткі
хозяйственные кадры гаспадáрчыя кадры
хозяйственные органы гаспадáрчыя органы
хозяйственный аппарат гаспадáрчы апарáт
хозяйственный договор гаспадáрчы дагавор
хозяйственный план гаспадáрчы план
хозяйственный показатель гаспадáрчы пака́зчык
хозяйственный расчёт (хозрасчёт) гаспадáрчы разлі́к (гасразлі́к)
хозяйственный уклад гаспадáрчы ўклад
хозяйственный учёт гаспадáрчы ўлі́к

хозяйство гаспадáрка *ж.*;

бесплáновое х. бясплáнавая гаспадáрка;
вспомогáтельное х. дапамóжная гаспадáрка;
высокотовáрное х. высокатáварная гаспадáрка;
госудáрственное х. дзяржаўная гаспадáрка;
индивидуáльное х. індывídуáльная гаспадáрка;
лiчное х. асабiстая гаспадáрка;
многоотраслевóе х. многагалiнóвая (шматгалiнóвая) гаспадáрка;

народное х. народная гаспадáрка;

частное х. прывáтная гаспадáрка

хóлдинг (*компания, владеющая акциями другой компании*) хóлдынг *м.*
хранение захóўванне *ср.*, захавáнне *ср.*;

архiвное х. тэкстóв архiўнае захóўванне тэкстаў;

бóксовое х. докумéнтóв бóксавае захóўванне дакумэнтаў;

вéдомственное х. докумéнтóв вéдамаснае захóўванне дакумэнтаў;

вертикáльное х. дел (докумéнтóв) вертыкáльнае захóўванне спраў (дакумэнтаў);

врéменное х. докумéнтóв часóвае захóўванне дакумэнтаў;

горизонтáльное х. дел (докумéнтóв) гарызантáльнае захóўванне спраў (дакумэнтаў);

госудáрственное х. докумéнтóв дзяржаўнае захóўванне дакумэнтаў;

депонировáнное х. дэпанiраванае захóўванне;

долговрéменное х. даўгачáснае захóўванне;

постóянное х. пастаяннае захóўванне;

сéйфовое х. докумéнтóв сéйфавае захóўванне дакумэнтаў;

х. докумéнтóв захóўванне дакумэнтаў

хранилище схóвiшча *ср.*;

архiвное х. архiўнае схóвiшча

хранитель захавáльнiк *м.*; хавáльнiк *м.*

хранить захóўваць

хрóника хрóнiка *ж.*;

семéйная х. сямéйная хрóнiка;

х. событiй хрóнiка падзéй

хроникáльный х. хронiкáльнасць *ж.*

хроникáльный хронiкáльны

хроногрáмма хрaнaгрáма *ж.*

хроногрáф хрaнóгрaф *м.*

хронографіческий хранаграфічны
 хронолог хранолаг *м.*
 хронологизация храналагізацыя *ж.*
 хронологическая опись храналагічны вопіс
 хронологическая схема классификации дел (документов) храналагічная схема класіфікацыі спраў (дакументаў)
 хронологическая таблица храналагічная табліца
 хронологические границы, архивного, фонда храналагічныя межы архіўнага фонду
 хронологический архивный каталог храналагічны архіўны каталог
 хронологический каталог кинофильмов храналагічны каталог кінафільмаў
 хронологический признак дел храналагічная адзнака спраў
 хронологический указатель храналагічны паказальнік
 хронологический элемент информации описи храналагічны элемент інфармацыі вопісу

хронологически-номинальная схема классификации дел (документов) храналагічна-намінальная схема класіфікацыі спраў (дакументаў)
 хронологически-функциональная схема классификации дел (документов) храналагічна-функцыянальная схема класіфікацыі спраў (дакументаў)
 хронология храналогія *ж.*;
 историческая х. гістарычная храналогія
 хрупкий ломкі; крохкі; (*тонкий, нежный*) далікатны
 хрупкость (*бумаги*) ломкасць *ж.*; крохкасць *ж.*
 художественная особенность документа мастацкая асаблівасць дакумента
 художественно па-мастацку
 художественность мастацкасць *ж.*
 художественный совет мастацкі савет
 художественный уровень мастацкі ўзровень

Ц

цвет колер, -ру *м.*;

защитный ц. ахоўны колер

целевая экспертиза мэтавая экспертыза

целевое ассигнование мэтавае асігнаванне

целевое финансирование мэтавае фінансаванне

целевой аванс мэтавы аванс

целевой справочник мэтавы даведнік

целесообразно мэтазгодна

целесообразность мэтазгоднасць *ж.*

целесообразный мэтазгодны
 цель мэта *ж.*;

в корыстных целях у карыслівых мэтах

цензура цэнзура *ж.*

цензурный цэнзурны

ценник цэннік *м.*

ценностный цэнасны

ценность каштоўнасць *ж.*, цэннасць *ж.*;

валю́тная ц. валю́тная кашто́ў-
насць;
това́рно-матеріа́льная ц. та-
ва́рна-матэрыя́льная кашто́ў-
насць;
языкова́я ц. докуме́нта моў-
ная кашто́ўнасць дакуме́нта
це́нные бума́ги кашто́ўныя па-
пе́ры
це́нный докуме́нт кашто́ўны да-
куме́нт
це́нообразова́ние це́наўтварэ́н-
не *ср.*
це́нообразу́ющий це́наўтваря́льны
це́нтр це́нтр *м.*;
гла́вный вычисли́тельный ц.
(ГВЦ) гало́ўны выліча́льны це́нтр
(ГВЦ);
информаці́онно-вычисли́тель-
ный ц. (ИВЦ) інфармацыйна-
выліча́льны це́нтр (ИВЦ);
отраслево́й ц. на́учно-техні-
ческой информа́ции (ОЦНТИ)
галіно́вы це́нтр навукова-тэх-
нічнай інфарма́цыі (ГЦНТИ)
це́нтраліза́ция це́нтраліза́цыя *ж.*;
ц. архі́вного де́ла це́нтралі-
за́цыя архі́ўнай спра́вы
це́нтралізо́ванное де́лопроиз-
водство це́нтралізава́нае спра-
ваво́дства
це́нтралізо́ванное диктофо́н-
ное машинопи́сное бю́ро це́нтра-
лізава́нае дыктафо́ннае машына-
пи́снае бю́ро
це́нтралізо́ванное управле́ние
це́нтралізава́нае кіраванне
це́нтралізо́ванный учё́т архі́в-
ных докуме́нтов це́нтралізава́ны
ўлік архі́ўных дакуме́нтаў

це́нтрализова́ть це́нтралізава́ць
це́нтра́льная вла́сть це́нтра́льная
ўла́да
це́нтра́льное ве́домство це́нт-
ра́льнае ве́дамаства
це́нтра́льное управле́ние це́нт-
ра́льнае кіраванне
це́нтра́льный архі́в це́нтра́льны
архі́ў
це́нтра́льный о́рган це́нтра́льны
о́рган
це́нтра́льный фо́ндовый катало́г
це́нтра́льны фо́ндавы катало́г
це́нтри́рованный це́нтрава́ны
це́рковный архі́в царко́ўны архі́ў
цикл цикл *м.*
цикли́чески циклі́чна
цикли́ческий циклі́чны
цикли́чно циклі́чна
цикли́чность циклі́часць *ж.*
циклогра́мма циклагра́ма *ж.*
циклографі́ческий циклаграфі́ч-
ны
циркуля́р цыркуля́р *м.*
циркуля́рный цыркуля́рны
циркуля́рное письмо́ цыркуля́р-
нае пісьмо́
чита́та цыта́та *ж.*
чита́тный цыта́тны
цити́рование цытава́нне *ср.*
цити́рованный цытава́ны
цити́ровать цытава́ць
цити́роваться цытава́цца
ци́фра лі́чба *ж.*
цифро́ванный лі́чбава́ны
цифрова́ть лі́чбава́ць
цифрово́й код лі́чбавы код

Ч

час *м.* гадзіна *ж.*;

академі́ческий ч. акадэмі́чная
гадзіна

часті́чная компенса́ция част-
ко́вая кампенса́цыя

часті́чно частко́ва

часті́чное заме́стительство

частко́вае намёсні́цтва

часті́чность частко́васць

часті́чный частко́вы

ча́стная коллѐкция прыва́тная
кале́кцыя

ча́стная пере́писка прыва́тная
перапі́ска

частновладе́льский прыватна-
ўла́сні́кі

ча́стное ли́цо прыва́тная асо́ба

ча́стное хозяй́ство прыва́тная
гаспада́рка

ча́стность асо́бнасць *ж.*, выключ-
насць *ж.*

ча́стный архі́в прыва́тны архі́ў

частота́ часта́та *ж.*;

ч. обра́щения к архі́вным до-
куме́нтам часта́та зваро́ту да
архі́ўных дакуме́нтаў

часть ча́стка *ж.*;

архі́вная ч. делопроизводст-
ва архі́ўная ча́стка справаво́д-
ства;

докуме́нтальная ч. делопро-
изводст́ва дакуме́нтальная час-
тка справаво́дства;

конста́тирующая ч. канстата-
ва́льная ча́стка;

ч. архі́вного фо́нда ча́стка
архі́ўнага фо́нду

чек чэ́к *м.*;

акце́птованный ч. акцэптава́ны
чэ́к;

бюджѐтный ч. бюджѐтны чэ́к;

де́нежный ч. грашо́вы чэ́к;

ка́ссовый ч. ка́савы чэ́к;

платѐжный ч. плаце́жны чэ́к;

расче́тный ч. разлі́ковы чэ́к

чеко́вый бланк чэ́кавы бланк

черно́вая ру́копись чарнава́ы ру-
капі́с

черно́вик чарнаві́к *м.*

черно́вой докуме́нт чарнава́ы да-
куме́нт

черте́ж чарце́ж *м.*;

рабо́чий ч. рабо́чы чарце́ж

черте́жный чарце́жны

че́ткий вы́разны; (*точный*) дак-
ла́дны; акура́тны; зла́джаны

че́ткость вы́разнасць *ж.*; дакла́д-
насць *ж.*; акура́тнасць *ж.*; зла́джа-
насць *ж.*

чино́вник чыно́ўнік *м.*

чино́вический чыно́ўні́цкі

чино́вичество чыно́ўні́цтва *ср.*

чино́вичий аппара́т чыно́ўні́цкі
апара́т

чи́сленность ко́лькасць *ж.*;

штáтная ч. штáтная ко́лькасць
чы́слі́цца лі́чыцца;

ч. в спі́ске лі́чыцца ў спі́ску
число́ *ср.* 1. лі́к, лі́ку *м.*; 2. (*дата*)
да́та *ж.*; (*день*) дзе́нь *м.*; (*месяца*)
чы́сло *ср.*; 3. (*количество*) ко́ль-
касць *ж.*; лі́к, лі́ку *м.*;

помеча́ть за́дним число́м па-
мяча́ць за́днім днё́м;

постави́ть ч. поста́віць да́ту

чита́емость (тѐкста) чыта́ль-
насць *ж.* (тѐксту)

**чита́льно-копи́ровальный аппа-
ра́т** чыта́льна-капі́равальны апара́т

чита́льный аппара́т чыта́льны
апара́т

чы́танный чы́таны

чыта́тель чыта́ч *м.*

чыта́ТЕЛЬский чыта́цкі

чита́ть чыта́ць

читающий автомат читальны
(читаючы) аўтамат, аўтамат-чы-
тальнік *м.*
читка *ж.* чытка *ж.*, чытанне *ср.*
члѐнский билѐт члѐнскі білѐт
чрезвычайная сѣссия надзвы-
чайная сѣсія

чрезвычайный декрѐт надзвы-
чайны дэкрѐт
чрезвычайный съезд надзвычай-
ны з'езд
чрезвычайный фонд надзвычай-
ны фонд

Ш

шѐфская пѐмощь шѐфская да-
памѐга
шѐфство шѐфства *ср.*
шифр шыфр, шыфру *м.*;
архивный *ш.* архіўны шыфр;
ш. единицы хранения шыфр
адзінкі захѐўвання;
ш. издания шыфр выданя;
ш. на книгѣ шыфр на кнізе
шифровальный шыфравальны
шифровальщик шыфраваль-
шчык *м.*
шифрование шыфраванне *ср.*
шифрованный шыфраваны
шифровать шыфравать
шифровка шыфроўка *ж.*;
ш. дел (документов) шыфроў-
ка спраў (дакументаў)
шифрограмма шыфраграма *ж.*
шифрография шыфраграфія *ж.*
шкала шкала *ж.*
шкаф *м.* шафа *ж.*;
вытяжной *ш.* выцяжная шафа;
картотѐчный *ш.* картатѐчная
шафа
шнур шнур *м.*
шнуровальный шнуравальны
шнурование шнураванне *ср.*
шнурованный шнураваны
шнуровать шнуравать

шнурѐвка шнуроўка *ж.*
шнуровая книга шнуравая кніга
шрифт шрыфт, шрыфту *м.*
шрифтовой шрыфтавы
штамп штамп *м.*;
ш. учреждения штамп уста-
новы
штанга штанга *ж.*;
выдвижная *ш.* высѐўная
штанга
штат штат, штату *м.*;
зачислить в *ш.* залічыць у штат
ш. сотрудников штат супра-
цѐўнікаў
штатная, дисциплина штатная
дысцыпліна
штатная должность штатная па-
сада
штатная численность штатная
колькасць
штатное расписание штатны
расклад
штатный заместитель штатны
намѣсник
штемпелевальный штэмпеля-
вальный
штемпелевание штэмпеляван-
не *ср.*;
ш. архивных документов
штэмпеляванне архіўных даку-
ментаў

штемпелёванный штэмпелява́ны
 штемпелёва́ть штэмпелява́ць
 штемпелева́ться штэмпелява́цца
 ште́мпель штэ́мпель *м.*;
 архивный *ш.* архіўны штэ́мпель;
 каучу́ковый *ш.* каўчу́кавы
 штэ́мпель;
 металличе́ский *ш.* металі́чны
 штэ́мпель;

почто́вый *ш.* пашто́вы штэ́м-
 пель
 ште́мпельный штэ́мпельны
 штраф штраф, штра́фу *м.*
 штрафна́я са́нкция штрафна́я
 са́нкцыя
 штрафно́й штрафны́
 штрафова́нный штрафаваны́
 штрафова́ть штрафава́ць

Э

эвакуа́тор эвакуа́тар *м.*
 эвакуацио́нный эвакуа́цыйны
 эвакуа́ция эвакуа́цыя *ж.*;
 э. архивных документов эва-
 куа́ция архіўных дакуме́нтаў
 эвакуи́рованный эвакуи́рованы
 эвакуи́ровать эвакуи́раваць
 ЭВМ *см.* электро́нно-вычисли́-
 тельная ма́шина
 эври́стика эўрысты́ка *ж.*;
 архивоведческая э. архіва-
 знаў́чая эўрысты́ка
 эври́стический эўрысты́чны
 ЭК *см.* экспе́ртная ко́миссия
 экзамена́ционная ве́домость
 экзамена́цыйная ве́дамасць
 экзамена́ционная раба́та экза-
 мена́цыйная раба́та (пра́ца)
 экзамена́ционная се́ссия экза-
 мена́цыйная се́сія
 экзамена́ционный биле́т экзаме-
 на́цыйны биле́т
 экзамена́ционный лист экзаме-
 на́цыйны лист
 экземпля́р экзэмпля́р *м.*;
 а́вторский э. аўтарскі экзэмп-
 ля́р;
 копи́йный э. капі́йны экзэмпля́р;

машинопи́сный э. машынапи́с-
 ны экзэмпля́р;
 по́длинный э. арыгіна́льны эк-
 земпля́р;
 сигна́льный э. сігна́льны экзэмп-
 ля́р;
 уника́льный э. уніка́льны эк-
 земпля́р
 эконо́мика эканомі́ка *ж.*
 эконо́мист эканамі́ст *м.*
 эконо́мическая са́нкция экана-
 мі́чная са́нкцыя
 эконо́мическая связа́ь эканамі́ч-
 ная су́вязь
 эконо́мические ресу́рсы экана-
 мі́чныя рэсу́рсы
 эконо́мический у́ровень экана-
 мі́чны ўзро́вень
 эконо́мический фа́ктор эканамі́ч-
 ны фа́ктор
 эконо́мическое сотру́дничество
 эканамі́чнае супрацо́ўніцтва
 эконо́мическое тре́бование эка-
 намі́чнае патрабава́нне
 эконо́мическое управле́ние эка-
 намі́чнае кірава́нне
 эконо́мичность эканамі́чнасць *ж.*
 эконо́мичный эканамі́чны
 экра́н экра́н *м.*;

э. дисплéя экрáн дысплéя
экранизáция экранизáцыя ж.
экранизй́рование экранизавáнне *ср.*
экранизй́рованный экранизавáны
экранная страница экрáнная ста-
 рóнка
экрáнный макéт экрáнны макéт
экскурсионный экскурсийны
экскýрсия экскýрсія ж.
эксперимéнт эксперымéнт, –ту *м.*
экспериментáльный эксперымен-
 тальны
экспериментáторский эксперы-
 ментáтарскі
экспериментй́рование эксперы-
 ментавáнне *ср.*
экспéрт экспéрт *м.*
экспертй́за экспертй́за ж.;
**кóмплексная э. цéнности до-
 кумéнтов** кóмплексная экспер-
 ты́за каштоўнасці дакумэнтаў;
техничéская э. тэхнічная экс-
 перты́за;
целевáя э. мэтавая экспертй́за;
**э. цéнности документáльных
 материáлов** экспертй́за каш-
 тоўнасці дакументáльных ма-
 тэрыялаў;
**э. цéнности докумéнтов экс-
 перты́за** каштоўнасці дакумéн-
 таў
экспéртная, комиссия (ЭК) экс-
 пэртная камісія (ЭК)
экспéртная сэкция экспéртная
 сэкцыя
**экспéртно–методичéская комис-
 сия, (ЭМК)** экспéртна–метады́чная
 камісія (ЭМК)
**экспéртно–проверóчная комис-
 сия, (ЭПК)** экспéртна–правéрачная
 камісія (ЭПК)
экспéртный экспéртны
эксплуатациóнные расхóды экс-
 плуатáцыйныя выдáткі (расхóды)
эксплуатáция эксплуата́цыя ж.
эксплуатй́рование эксплуата́н-
 не *ср.*

эксплуатй́рованный эксплуата́а-
 ны
эксплуатй́ровать эксплуата́аць
экспонáт экспанáт *м.*
экспонáтный экспанáтны
экспонй́рование экспанавáнне *ср.*
экспонй́ровать экспанавáць
экспóрт экспарт, –ту *м.*
экспóртй́рование экспартавáнне *ср.*
экспóртй́ровать экспартавáць
экспóртй́роваться экспартавáцца
экспóртная лицен́зия экспартная
 ліцэнзія
экспрэсс–информáция экспрэс-
 інфармáцыя ж.
экспрóмт экспрóмт *м.*
электрифй́цирование электры-
 фикавáнне *ср.*
электрифй́цированный электры-
 фикаваны
электричéский электры́чны
электроаппаратýра электраапа-
 ратýра ж.
электрографй́ческая кóпия
 электраграфі́чная кóпия
**электрографй́ческое копй́рова-
 ние** электраграфі́чнае капй́раванне
электрографй́я электраграфі́я ж.
**электрóнная обработ́ка инфор-
 ма́ции** электрóнная апрацо́ўка ін-
 фарма́цыі
электрóнная пишóщая машин́ка
 электрóнная пішóчая машы́нка
**электрóнно–вычислй́тельная
 машин́а (ЭВМ)** электрóнна–вы-
 лічáльная машы́на (ЭВМ);
микро–ЭВМ мікра–ЭВМ;
мй́ни–ЭВМ мй́ні–ЭВМ;
персона́льная ЭВМ перса-
 на́льная ЭВМ;
перфорациóнная ЭВМ перфа-
 рацый́ная ЭВМ
электрóнное копй́рование элек-
 трóннае капй́раванне
**электрóнные срéдства обработ́-
 ки текóстов** электрóнныя срóдкі
 апрацо́ўкі тэкстаў

электронный пишущий автомат
 электронны пишучы аўтамат
 электростатическая защита фо-
 тодокументов электростатычная
 ахова фотадакументаў
 электрофакс электрофакс м.
 элемент элемент м.;

поисковый э. информации
 описи пошукавы элемент ін-
 фармацыі вopіcy;

предметный э. информации
 описи прадметны элемент ін-
 фармацыі вopіcy;

хронологический э. инфор-
 мации описи храналагічны
 элемент інфармацыі вopіcy

элементарный элементарны

эмблема эмблема ж.

эмблематика эмблематыка ж.

эмиссионная операция эмісійная
 аперацыя

эмиссионный банк эмісійны банк

эмиссия эмісія ж.

эмитент фин. эмітэнт м.

ЭМК см. экспертно-методичес-
 кая комиссия

энергия энергія ж.

энергобаланс энергабаланс, -су м.

энергоснабжение энергазабеспя-
 чэнне ср.

ЭП см. эскизный проект

ЭПК см. экспертно-проверочная
 комиссия

эскиз эскіз м.

эскизный проект (ЭП) эскізны
 праэкт (ЭП)

эссé нескл. эсэ ср.

эталон эталон м.

эталонный эталонны

этика этыка ж.

этикетка этыкетка ж.;

архивная э. архіўная этыкетка

эффект эффект, -ту м.

эффективно эффектыўна

эффективность эффектыўнасць

эффективный эффектыўны

Ю

юбилей юбілей, -лёю м.

юбилейный юбілейны

юбиляр юбіляр м.

юридическая сила документа

юрыдычная сіла дакумента

юридические нормативные акты

юрыдычныя нарматыўныя акты

юридический термин юрыдычны

тэрмін

юридическое лицо юрыдычная
 асоба

юрисдикция юрысдыкцыя ж.

юрисконсульт юрысконсульт м.

юриспруденция юрыспрудэн-
 цыя ж.

юрист юрыст м.

юстиция юстыцыя ж.

Я

явиться 1. з'явіцца, паявіцца; прыбыць; прыехаць; прыйсці; 2. (возникнуть) узнікнуць; 3. (представиться) трапіцца

явка яўка ж.;

я. на собрание яўка на сход
явление ср. 1. (действие) з'яўленне ср., паяўленне ср.; 2 з'ява ж.
явочный лист явачны ліст

язык м. мова ж.;

государственный я. дзяржаўная мова;

древний акт вай я. старажытная актавая мова;

информационно-поисковый я. (ИПЯ) інфармацыйна-пошукавая мова (ІПМ);

канцелярский я. канцелярская мова;

международный я. міжнародная мова;

я. документа мова дакумента

языковая особенность документа моўная асаблівасць дакумента
языковая ценность документа моўная каштоўнасць дакумента
языкознание мовазнаўства ср.

ярлык ярлык м.;

архивный я. архіўны ярлык;

упаковочный я. упаківачны ярлык

ярлычный ярлыкóвы

ярмарка ж. кірмаш, -шó м.

ярмарочный кірмашóвы

ясность 1. (яркость) яснасць ж.;

2. (отчётливость) выразнасць ж., яснасць ж.; 3. (понятность) зразумеласць ж.

ясный 1. (отчётливый) выразны, ясны; 2. (понятный) зразумелы

ящик м. скрынка ж.;

денежный я. грашóвая скрынка;

почтовый я. паштóвая скрынка

ПРИЛОЖЕНИЯ

ДАДАТКИ

I

**Наименования обязательных форм документации,
применяемых в архивном деле**

**Назвы абавязковых формаў дакументацыі,
якія выкарыстоўваюцца ў архіўнай справе**

Акт описания документов личного происхождения Акт апісання дакументаў асабістага паходжання

Акт описания документов, переработки описей Акт апісання дакументаў, перапрацоўкі вопісаў

Акт приёма-передачи документов в другой государственный или ведомственный архив Акт прыёму-перадачы дакументаў у іншы дзяржаўны ці ведамасны архіў

Акт приёма-передачи документов личного происхождения на временное хранение в ведомственный архив Акт прыёму-перадачы дакументаў асабістага паходжання на часовае захоўванне ў ведамасны архіў

Акт приёма-передачи документов (дел) на государственное хранение Акт прыёму-перадачы дакументаў (спраў) на дзяржаўнае захоўванне

Акт приёма-передачи при смене заведующего архивом (лица, ответственного за архив) Акт прыёму-перадачы пры змене загадчыка архіва (асобы, адказнай за архіў)

Акт проверки наличия и состояния дел фонда Акт праверкі наяўнасці і стану спраў фонду

Акт об обнаружении дел (не относящихся к данному фонду, архиву, неучтённые и т. д.) Акт аб выяўленні спраў (якія не адносяцца да дадзенага фонду, архіва, няўлічаныя і г. д.)

Акт о выдаче дел во временное пользование Акт аб выдачы спраў у часовае карыстанне

Акт о выделении к уничтожению документов, не подлежащих хранению Акт аб выбіранні для знішчэння дакументаў, якія не падлягаюць захоўванню

Акт о завершении розыска дел Акт аб завяршэнні пошукаў спраў

Акт о неисправимых повреждениях дел (документов) Акт аб непапраўных пашкоджаннях спраў (дакументаў)

Акт о обнаружении дел, пути розыска которых исчерпаны Акт аб невияўленні спраў, шляхі пошукаў якіх вычарпаны

Акт о технических ошибках в учётных документах Акт аб тэхнічных памылках ва ўліковых дакументах

Анкета исследователя Анкета даследчыка

Архивная опись Архіўны вопіс

Архивная справка Архіўная даведка

Внутренняя опись документов дела Унутраны вопіс дакументаў справы

Годовой план работы ведомственного архива Гадавы план работы ведамаснага архіва

Годовой раздел сводной описи дел временного (свыше 10 лет) хранения Гадавы раздзел зводнага вопісу спраў часовага (звыш 10 гадоў) захоўвання

Годовой раздел сводной описи дел постоянного хранения Гадавы раздзел зводнага вопісу спраў пастаяннага захоўвання

Годовой раздел сводной описи дел по личному составу Гадавы раздзел зводнага вопісу спраў па асабовым складзе

Журнал регистрации исследователей и их личных дел Журнал рэгістрацыі даследчыкаў і іх асабовых спраў

Журнал регистрации исследователей и их личных дел и титульный лист к нему Журнал рэгістрацыі даследчыкаў і іх асабовых спраў і тытульны ліст да яго

Журнал регистрации показаний контрольно-измерительных приборов для измерения температуры и влажности воздуха Журнал рэгістрацыі паказанняў кантрольна-вымяральных прыбораў для вымярэння тэмпературы і вільготнасці паветра

Журнал регистрации посещений исследователями читального зала Журнал рэгістрацыі наведванняў даследчыкамі чытальнай залы

Журнал регистрации посещений исследователями читального зала и титульный лист к нему Журнал рэгістрацыі наведванняў даследчыкамі чытальнай залы і тытульны ліст да яго

Журнал учёта использования каталога Журнал уліку выкарыстання каталога

Заказ на выдачу дел Заказ на выдачу спраў

Заявление владельца документов личного происхождения о передаче их на хранение в ведомственный архив Заява ўладальніка дакументаў асабістага паходжання аб перадачы іх на захоўванне ў ведамасны архіў

Инвентарная книга учета дел, имеющих во внешнем оформлении или в приложении к ним материальные ценнос-

ти Інвентарная кніга ўліку спраў, якія маюць у знешнім афармленні або ў дадатку да іх матэрыяльныя каштоўнасці

Карта-заместитель дела Карта-замяшчальнік справы

Карточка архивного фонда Картка архіўнага фонду

Карточка каталожная именная Картка каталожная імянная

Карточка каталожная тематическая Картка каталожная тэматычная

Карточка обнаруженных дел Картка нявыяўленых спраў

Карточка постеллажного топографического указателя Картка пастэлажнага тапаграфічнага паказальніка

Карточка пофондового топографического указателя Картка пафондавага тапаграфічнага паказальніка

Карточка регистрации и учёта исполнения запроса Картка рэгістрацыі і ўліку выканання запыту

Карточка систематического каталога Картка сістэматычнага каталога

Карточка учёта изданий архива Картка ўліку выданняў архіва

Карточка учёта исследователей и тематики исследований Картка ўліку даследчыкаў і тэматыкі даследаванняў

Карточка учёта работы с учреждением (организацией) Картка ўліку работы з установай (арганізацыяй)

Карточка учёта форм использования документов Картка ўліку формаў выкарыстання дакументаў

Карточка фонда Картка фонду

Книга выдачи дел из хранилища Кніга выдачы спраў са сховішча

Книга выдачи дел из хранилища и титульный лист к ней Кніга выдачы спраў са сховішча і тытульны ліст да яе

Книга учёта поступлений документов Кніга ўліку паступленняў дакументаў

Книга учёта поступления и выбытия документов и титульный лист к ней Кніга ўліку паступлення і выбыцця дакументаў і тытульны ліст да яе

Книга учёта поступлений страхового фонда и фонда пользования Кніга ўліку паступленняў страхавога фонду і фонду карыстання

Книга учёта поступления и выбытия страхового фонда и фонда пользования и титульный лист к ней Кніга ўліку паступлення і выбыцця страхавога фонду і фонду карыстання і тытульны ліст да яе

Лист-заверитель дела Лист-завяральнік справы

Лист-заверитель описи дел Лист-завяральнік вопісу спраў

Лист использования документов (дела) Лист выкарыстання дакументаў (справы)

Лист проверки наличия и состояния дел фонда Лист правэркі наяўнасці і стану спраў фонду

Лист фонда Лист фонду

Номенклатура дел организации Наменклатура спраў арганізацыі

Номенклатура дел структурного подразделения (общественной организации) организации Наменклатура спраў структурнага падраздзялення (грамадскай арганізацыі) арганізацыі

Опись дел постоянного, временного (свыше 10 лет) хранения и по личному составу структурного подразделения (общественной организации) организации Вопіс спраў пастаяннага, часовага (звыш 10 гадоў) захоўвання і па асабовым складзе структурнага падраздзялення (грамадскай арганізацыі) арганізацыі

Опись особо ценных дел Вопіс асабліва каштоўных спраў

Опись особо ценных дел и титульный лист к ней Вопіс асабліва каштоўных спраў і тытульны ліст да яго

Опись постоянного хранения Вопіс пастаяннага захоўвання

Опись страхового фонда Вопіс страхавога фонду

Опись страхового фонда и титульный лист к ней Вопіс страхавога фонду і тытульны ліст да яго

Расписка в приеме документов Распіска аб прыёме дакументаў

Реестр описей особо ценных дел Рээстр вопісаў асабліва каштоўных спраў

Сведения об изменениях в составе и объёме фондов Звесткі аб змяненнях у складзе і аб'ёме фондаў

Сдаточная опись документов личного происхождения Здаачны вопіс дакументаў асабістага паходжання

Список лиц, архивы которых подлежат учёту в ведомственном архиве Спіс асоб, архівы якіх падлягаюць уліку ў ведамасным архіве

Список фондов Спіс фондаў

Список фондов и титульный лист к нему Спіс фондаў і тытульны ліст да яго

Список фондов, содержащих особо ценные дела Спіс фондаў, якія змяшчаюць асабліва каштоўныя справы

Тематический перечень документов Тэматычны пералік дакументаў

Титульный лист законченной описи дел постоянного хранения Тытульны ліст закончанага вопісу спраў пастаяннага захоўвання

II

**Сокращения, принятые в делопроизводстве
и архивной практике**

**Скарачэнні, прынятыя ў справаводстве
і архіўнай практыцы**

на рус. яз.		на бел. мове
адм.	(администрация)	адм.
акад.	(академик)	акад.
АС	(автоматизированная система)	АС
б.	(бывший)	б.
бел.	(белорусский)	бел.
БРИЗ	(бюро по рационализации и изобретениям)	БРВ
бухг.	(бухгалтерия)	бухг.
в.	(век)	ст.
вв.	(века)	стст.
в. н. с.	(ведущий научный сотрудник)	в. н. с.
вед. арх.	(ведущий архивист)	вяд. арх.
ВТ	(вычислительная техника)	ВТ
в т. ч.	(в том числе)	у т. л.
ВЦ	(вычислительный центр)	ВЦ
г.	(город; год)	г.
г	(грамм)	г
гг.	(годы)	гг.
гл. арх.	(главный архивист)	гал. арх.
гм	(гектометр)	гм
ГосФАП	(государственный фонд алгоритмов и программ)	ДзяржФАП
гр., гр-н	(гражданин)	гр., гр-н

на рус. яз.		на бел. мове
гр-ка	(гражданка)	гр-ка
дб	(децибел)	дб
дг	(дециграмм)	дг
д. и. н.	(доктор исторических наук)	д. г. н.
дкл	(декалитр)	дкл
дкм	(декаметр)	дкм
дм	(дециметр)	дм
дов.	(доверенность)	дав.
доц.	(доцент)	дац.
ед.	(единица)	адз.
ед. изм.	(единица измерения)	адз. вым.
жил.	(жилищный)	жыл.
зав.	(заведующий)	заг.
зам.	(заместитель)	нам.
з-д	(завод)	з-д
и др.	(и другие)	і інш.
изд.	(издание)	выд.
инж.	(инженер)	інж.
ин-т	(институт)	ін-т
и. о.	(исполняющий обязанности)	в. а.
и пр.	(и прочее)	і інш.
и т. д.	(и так далее)	і г. д.
и т. п.	(и тому подобное)	і да т. п.
к.	(категория)	к.
канц.	(канцелярия)	канц.
кв.	(квартира)	кв.
кв	(киловольт)	кв
кв. км	(квадратный километр)	кв. км
кг	(килограмм)	кг
к. и. н.	(кандидат исторических наук)	к. г. н.
км	(километр)	км
кн.	(книга)	кн.
кооп.	(кооперация)	каап.
коп.	(копейка)	кап.

на рус. яз.		на бел. мове
коэф.	(коэффициент)	казф.
к. п. д.	(коэффициент полезного действия)	к. к. дз.
к-т	(комитет)	к-т
куб. <i>дм</i>	(кубический дециметр)	куб. <i>дм</i>
куб. <i>м</i>	(кубический метр)	куб. <i>м</i>
куб. <i>мм</i>	(кубический миллиметр)	куб. <i>мм</i>
куб. <i>см</i>	(кубический сантиметр)	куб. <i>см</i>
л.	(лист)	л.
лит.	(литературный; литература — в библиографии)	літ.
л/с	(наличие дел по личному составу)	а/с
<i>м</i>	(метр)	<i>м</i>
<i>мг</i>	(миллиграмм)	<i>мг</i>
мес.	(месяц)	мес.
мин.	(минута)	мін., хв.
мин-во	(министерство)	мін-ва
млн.	(миллион)	млн.
млрд.	(миллиард)	млрд.
<i>мм</i>	(миллиметр)	<i>мм</i>
м. н. с.	(младший научный сотрудник)	м. н. с.
м. п.	(место печати)	м. п.
накл.	(накладная)	накл.
напр.	(например)	напр.
нац.	(национальный)	нац.
н/д	(наличные деньги)	н/г
н. с.	(научный сотрудник)	н. с.
н. ст.	(новый стиль)	н. ст.
н-то	(нетто)	н-та
н. э.	(наша эра)	н. э.
обл.	(область)	вобл.
о-в	(остров)	в-аў
о-во	(общество)	г-ва
ОКР	(опытно-конструкторская работа)	ВКР
ОТР	(опытно-технологическая работа)	ВТР

на рус. яз.		на бел. мове
ОФАП	(отраслевой фонд алгоритмов и программ)	ГФАП
офиц.	(официальный)	афіц.
п. г.	(прошлый год)	м. г.
п., пп.	(пункт, пункты)	п., пп.
ПДП	(проект детальной планировки)	ПДП
ПКР	(проектно-конструкторская работа)	ПКР
пл.	(площадь)	пл.
п-ов	(полуостров)	п-аў
пог. <i>м</i>	(погонный метр)	паг. <i>м</i>
пр.	(проспект)	пр.
пр.	(прочее)	інш.
прим.	(примечание)	заўв.
проф.	(профессор)	праф.
п.-т.	(почтово-телеграфный)	п.-т.
р.	(раздел)	р.
ред.	(редактор)	рэд.
р-н	(район)	р-н
руб.	(рубль)	руб.
с.	(село; страница)	с.
сб.	(сборник)	зб.
с. г.	(сего года)	г. г.
сек.	(секунда)	сек.
с. з.	(свод законов)	з. з.
см.	(смотри)	гл.
<i>см</i>	(сантиметр)	<i>см</i>
с. н. с.	(старший научный сотрудник)	с. н. с.
ср.	(сравнение)	параўн.
с/с	(себестоимость)	с/к
с/с	(сельсовет, сельский совет)	с/с
ст.	(статья)	арт.
ст.	(столетие)	ст.
ст. ст.	(старый стиль)	ст. ст.
СТП	(стандарт предприятия)	СТП

на рус. яз.		на бел. мове
сх.	(схема)	сх.
с. х.	(сельское хозяйство)	с. г.
с.-х.	(сельскохозяйственный)	с.-г.
т	(тонна)	т
т., тт.	(том, тома; товарищ, товарищи)	т., тт.
табл.	(таблица)	табл.
т. г.	(текущий год)	б. г.
т. е.	(то есть)	г. зн.
телегр.	(телеграф)	тэлегр.
телеф.	(телефон)	тэлеф.
т. н., так наз.	(так называемый)	т. зв.
т. о.	(таким образом)	т. ч.
тов.	(товарищ)	тав.
тыс.	(тысяча)	тыс.
ул.	(улица)	вул.
усл. кв. м	(условный квадратный метр)	ум. кв. м
уч.	(участок)	уч.
ф-ка	(фабрика)	ф-ка
фин.	(финансовый)	фін.
ц	(центнер)	ц
ч.	(часть)	ч.
чел.	(человек)	чал.
чл.	(член)	чл.
экз.	(экземпляр)	экз.

БЕЛАРУСКА-РУСКІ
СЛОЎНІК
СПРАВАВОДНАЙ
І АРХІЎНАЙ
ТЭРМІНАЛОГІІ

ПРА СЛОЎНІК

Пасля прыняцця Вярхоўным Саветам Беларусі Закона аб мовах (студзень 1990 г.) беларуская мова стала дзяржаўнай. Паступова яна пачала ўваходзіць у практыку навучання ў агульнаадукацыйных школах, гімназіях, ліцэях, сярэдніх спецыяльных і вышэйшых навучальных установах. У адпаведнасці з Канстытуцыяй Рэспублікі Беларусь на ёй павінна весціся дакументацыя і справаводства ў дзяржаўных установах, архівах, грамадскіх арганізацыях, прамысловых прадпрыемствах, калгасах, саўгасах, камерцыйных фірмах, а таксама натарыяльныя і арбітражныя справы, юрыдычная дапамога насельніцтву, справы аб адміністрацыйных парушэннях, дакументацыя па выбарах народных дэпутатаў у рэспубліканскія і мясцовыя органы ўлады.

Зразумела, што для шырокамаштабнага ўжывання роднай мовы ва ўсіх сферах чалавечай дзейнасці патрэбна адпаведная база — у першую чаргу перакладныя слоўнікі. Важным крокам у такім накірунку з'яўляецца стварэнне тэрміналагічных слоўнікаў па розных галінах ведаў — перш-наперш па справаводству і архіўнай справе. Гэта і абумовіла падрыхтоўку першага ў нашай краіне "Беларуска-рускага слоўніка справаводнай і архіўнай тэрміналогіі", які, як і "Русско-белорусский словарь делопроизводственной и архивной терминологии", у значнай ступені дапаможа вырашэнню надзвычай актуальнай дзяржаўнай задачы — афармленню разнастайнай дакументацыі ў Рэспубліцы Беларусь на беларускай мове.

Аснову Слоўніка складаюць тэрміны і тэрміналагічныя спалучэнні па справаводству і архівазнаўству, а таксама цесна звязаная з імі надзённая тэрміналогія па бухгалтарскім ўліку, рыначнай эканоміцы, фінансах, аўтаматызаванай сістэме кіравання, навуковай інфармацыі, гуказапісу, кінематаграфіі, фатаграфіі. Акрамя таго, для больш поўнага задавальнення карыстальнікаў Слоўніка ў яго ўключаны часта ўжывальны ў справаводстве і архіўнай практыцы пласт нейтральнай лексікі, якая выкарыстоўваецца пры падрыхтоўцы загадаў, характарыстык, справаздач, актаў, дагавораў, дзелавых пісьмаў, пратаколаў і іншых дакументаў.

Прынцып складання Слоўніка, характар падачы лексічных

адзінак такі самы, як і ў аналагічным "Русско-белорусском словаре делопроизводственной и архивной терминологии".

Рээстравыя (загалоначныя) словы прыводзяцца ў алфавітна-гнездавым парадку з малой літары, акрамя ўласных назваў, у зыходнай форме: назоўнікі — у назоўным склоне адзіночнага ліку, прыметнікі і дзеепрыметнікі — у назоўным склоне адзіночнага ліку мужчынскага роду, дзеясловы закончанага і незакончанага трывання — у форме інфінітыва:

да́та ж. да́та; число́ н.

датава́нне н. да́ті́рование, да́ті́роўка ж.

датава́ны да́ті́рованный

датава́цца да́ті́роваться

датава́ць да́ті́ровать.

Назоўнікі маюць памету роду (м., ж., н.): пры аднолькавым родзе — пасля беларускага, а пры розным — і пасля рускага слова:

а́драсат м. а́дресат

аб'я́ва ж. аб'я́вление н.

вымо́ва ж. вы́говор м.

Словы, у якіх напісанне прыстаўной галоснай і залежыць ад таго, на галосную ці зычную заканчваецца папярэдняе слова ў тэксе, падаюцца ў двух варыянтах — кожны ў парадку алфавіта на адпаведную літару:

ільго́та ж. (пасля галосных **льго́та**) льго́та

льго́та ж. (пасля зычных **ільго́та**) льго́та.

Пры назоўніках мужчынскага роду адзіночнага ліку другога скланення даюцца канчаткі роднага склону **-у** з апошняй нязменнай літарай асновы, а аднаскладовае — усё слова. Не адзначаюцца формы назоўнікаў гэтай катэгорыі, якія маюць у родным склоне канчатак **-а** (аднолькавы з рускім). Формы ж роднага склону некаторых шматскладовых назоўнікаў дадзенай групы, якія маюць розныя канчаткі (**-у** або **-а**) у залежнасці ад значэння, змешчаны поўнасю:

до́пуск, **-ку** м. до́пуск

зарабо́так, **-тку** м. за́работок

на́дпіс, **-су** м. на́дпись ж.

шта́т, **шта́ту** м. штат

архі́ў м. архі́в

дагаво́р м. 1. родн. **дагаво́ра** (дакумент) до́говор; 2. родн. **дагаво́ру** (дзеянне) до́говор.

Тэрміналагічныя словазлучэнні прыводзяцца ў звычайным парадку, г. зн. без прымянення інверсіі, паколькі яна не ўласцівая для афіцыйна-дзелавога стылю мовы і нязвыклая для чытача. Напрыклад, **адміністрацыйнае спагнанне** административное

взыскáние, а не спагна́нне адміністрацыйнае взыскáние административное.

У межах слоўнікавага артыкула пад загалоўным словам гнязда словазлучэнні размяшчаюцца ў сваім алфавітным парадку, кожнае з новага радка, аддзяляючыся адно ад аднаго кропкай з коскай. Замест паўтарэння апорнага (загалоўнага) слова ў беларускай частцы даецца толькі першая літара яго (калі назоўнік стаіць у тым жа родзе, ліку і склоне, а дзеяслоў — у інфінітыўнай форме; пры іншых формах дадзена ўсё слова). У рускім перакладзе апорнае (загалоўнае) слова не скарачаецца:

пóдпіс, –су м. пóдпись ж;

асабісты п. личная пóдпись;

падрóблены п. поддeльная пóдпись;

пóдпісы члeнаў камісіі (пад актам) пóдписи члeнов комиссии;

сапраўдны п. пóдлинная пóдпись;

уласнару́чны п. собственнору́чная пóдпись

варыя́нт м. вариант;

в. тэксту варыя́нт тeкста;

в. фотаадлюстравáння варыя́нт фотоизображéния;

варыя́нты дакумeнта варыя́нты докумeнта

завeрыць (змацаваць пoдпíсам, пятаткай) завeрить;

з. кóпію дакумeнта завeрить кóпию докумeнта;

з. пóдпіс завeрить пóдпись.

Словазлучэнні, якія складаюцца з прыметніка і назоўніка, фіксуецца двойчы — у алфавітным парадку па першай літары залежнага слова (прыметніка), і ў гняздзе пры галоўным слове (назоўніку). Састаўны тэрмін "**архіўная давeдка** архівная спрáвка", напрыклад, можна знайсці пад літарай "А" і далей пад літарай "Д" у гняздзе слова "**давeдка** ж. спрáвка", якое з'яўляецца загалоўным і галоўным для ўсіх дадзеных тут састаўных тэрмінаў. Мэтазгоднасць дваінога фіксавання такіх словазлучэнняў абумоўлена як тыпам Слоўніка (перакладны галіновы), так і большай гарантыяй для карыстальнікаў адшукаць у ім пераклад патрэбнага тэрміна. Састаўныя ўласныя назвы змяшчаюцца толькі адзін раз на сваім алфавітным месцы (у гняздо не ўключаюцца): **Адзіны дзяржаўны архіўны фонд Рэспублікі Беларусь** (АДАФРБ) **Единьй государственный архивный фонд Республики Беларусь** (ЕГАФРБ).

Калі рэестраваму беларускаму слову адпавядае некалькі рускіх сінанімічных лексем, то першымі ідуць самыя блізкія і найбольш ужывальныя эквіваленты, паміж імі стаяць коскі. Словы ж з некаторай розніцай у значэнні ці з сэнсавымі адценнямі аддзяляюцца

кропкай з коскай, пры неабходнасці перад імі ў дужках даюцца тлумачальныя паметы:

на́зва ж. назва́ние *н.*, наименова́ние *н.*

нумарава́нне *н.* нумеро́вка ж., нумерова́ние

дазваля́ць разреша́ть, позволя́ть, дозволя́ть; (*даваць магчы-масць*) предоставля́ть

засве́дчаны засвиде́тельствова́нный; удостове́ренный, за-ве́ренный

нез'яўле́нне *н.* (*па накіраванні*) непрыбы́тие; нея́вка ж.

Калі ж беларускае слова перадаецца на рускай мове лексэмамі з рознымі значэннямі, то яны размяшчаюцца пад парадкавымі нумарамі праз кропку з коскай і нярэдка суправаджаюцца ў дужках семантычнымі паметамі, якія канкрэтызуюць іх значэнні:

кіраўні́цтва *н.* 1. (*дзеянне*) руково́дство; 2. (*установа*) управ-лёние; 3. (*начальства*) руково́дство

запро́шаны 1. (*на нараду, інструктаж*) приглаше́нный; 2. (*пра-цану*) запро́шенный

лі́ст *м.* 1. (*папяровы*) лист; 2. (*дакумент*) лист; 3. (*паштовае адпраўленне*) письмо́ *н.*

Тэрміны, у склад якіх уваходзяць прыдаткі, пададзены сама-стойнымі слоўнікавымі артыкуламі:

а́драс-калянда́р *м.* адре́с-календа́рь

даве́дка-аб'екты́ўка ж. спра́вка-объекти́вка

письмо́-адка́з *н.* письмо́-отве́т.

Тэрміны-амонімы (з маленькімі арабскімі лічбамі ўверсе і ад-паведнымі паметамі) таксама даюцца асобнымі артыкуламі:

зага́дваць¹ (*даваць распараджэ́нне*) прика́зывать; (*у письмо-вым выглядзе*) подпи́сывать

зага́дваць² (*кіраваць*) заве́довать; ве́дать

ме́трыка¹ ж. (*помнік пісьменнасці*) ме́трика

ме́трыка² ж. (*пасведчанне аб нараджэ́нні*) ме́трика.

Скарочаныя назвы (абрэвіятуры), якія замацаваліся ў дзелавай мове, прыводзяцца ў дужках пасля поўных і асобна ў алфавітным парадку як загалованыя словы са спасылкай на поўную назву:

аўтаматызава́ная сістэ́ма кантро́лю выканання даку-ментаў (АСКВД) а́втоматизи́рованная систе́ма контро́ля испол-не́ния докуме́нтов (АСКИД)

даве́дачна-інфармацы́йны фонд (ДІФ) спра́вочно-инфор-мацио́нный фонд (СИФ)

АСКВД *гл.* аўтаматызава́ная сістэ́ма кантро́лю выканання дакуме́нтаў

ДІФ *гл.* даве́дачна-інфармацы́йны фонд.

Каб паказаць сферу ўжывання таго ці іншага тэрміна, характар

яго функцыянавання ў сучаснай мове, граматычныя асаблівасці і інш., у слоўнікавыя артыкулы нярэдка ўводзяцца адпаведныя паметы і тлумачэнні (*бухг., фін., эк., гіст., уст., разм., наз., нескл., адз. няма, толькі мн. і да т. п.*):

крэдыт, –ту *м., бухг.* крэдыт

дасьё *нескл., н.* досьё

кадры *адз. няма* кадры

зёмскія акты *гіст.* зёмские акты

абавязáць (*каго*) абязáць; вменíть в абязанность (*кому*)

адмо́ва *ж. (адмоўны адказ)* откáз *м.*

Над націскнымі галоснымі ўсіх слоў і словазлучэнняў стаіць знак націску (**́**), акрамя аднаскладовых і з літарай **ё**, якая заўсёды пад націскам. У складаных словах пазначаны толькі асноўны націск:

канцеля́рыя *ж.* канцеля́рия

апра́ўда́льны дакуме́нт оправда́тельный докуме́нт

спіс *м.* спісок

пуцё́ўка *ж.* путёвка

фотаплёнка *ж.* фотоплёнка

гуказа́піс, –су *м.* звукоза́пись *ж.*

У выпадках, калі ў складзе тэрміналагічнага словазлучэння з аднолькавым значэннем могуць ужывацца два сінанімічныя словы, адно з іх змяшчаецца побач у круглых дужках як існуючы варыянт; пры адрозненні роду сінанімічных назоўнікаў прыводзіцца ўвесь выраз:

засве́дчаная (заве́раная) ко́пія заве́ренная ко́пия

няштáтны рабо́тник нештáтный (внештáтный) рабо́тник

даплатны́ ліст (даплатно́е пісьмо́) доплата́ное пи́сьмо.

Пры абазначэнні пэўнага паняцця двума сінанімічнымі словазлучэннямі або асобнымі словамі адно з іх таксама даецца ў круглых дужках як варыянт:

абё́дзены перапы́нак (перапы́нак на абё́д) обе́денный пе́рерыв

выкана́ўца *м. (выкана́вец м.)* исполні́тель.

У квадратныя дужкі ўзяты словы, якія не з'яўляюцца сінонімамі да папярэдняго слова, але могуць ужывацца на яго месцы ў гэтых словазлучэннях, надаючы ім адпаведнае значэнне:

асно́ўныя палажэ́нны кні́гі [дакуме́нта] основны́е положéния кнѝги [докуме́нта].

Асноўнымі крыніцамі пры падрыхтоўцы Слоўніка з'яўляліся: Падручнік справаводства раённых выканаўчых камітэтаў. Выпуск першы. Агульнае справаводства і спецыяльныя справаводствы: адміністрацыйнае і паштовае. Мн., 1926; Падручнік справаводства

сельских і местачковых саветаў. Выпуск першы. Агульнае справаводства і спецыяльныя справаводствы: адміністрацыйнае і паштовае. Мн., 1926; Серада С. Дзелавод. Узоры афіцыйных папер, слоўнік тэхнічна-канцэлярыскіх выказаў і іншыя патрэбныя ў дзелаводстве веды. Пад рэд. М. Красінскага. Мн., 1926; Беларуская навуковая тэрміналогія: Вып. 10. Тэрміналогія права. Мн., 1926; Беларуская навуковая тэрміналогія. Вып. 11. Тэрміналогія грамадазнаўства. Мн., 1927; Беларуская навуковая тэрміналогія. Вып. 17. Слоўнік бухгалтарскай тэрміналогіі. Мн., 1928; Беларускі архіў. Мн., 1927—1930. Т. I—III; Байкоў М. Я., Некрашэвіч С. М. Беларуска-расійскі слоўнік. Мн., 1925; Беларуска-рускі слоўнік. У 2-х т. Мн., 1988—1989; Русско-белорусский словарь. В 2-х т. Мн., 1982; Тлумачальны слоўнік беларускай мовы. У 5-ці т. Мн., 1977—1984; Беларуская савецкая энцыклапедыя. У 12-ці т. Мн., 1969—1975; Слоўнік беларускай мовы. Пад рэд. М. В. Бірылы. Мн., 1987; Русско-белорусский словарь общественно-политической терминологии. Под ред. Н. В. Бирилы и М. Р. Судника. Мн., 1970; Каўрус А. А. Дакумент па-беларуску: Справаводства. Бухгалтэрыя. Рыначная эканоміка. Мн., 1994; Дапаможнік па справаводству. Пад рэд. А. М. Міхальчанкі і Э. М. Давыдавай. Мн., 1993; Справаводства на беларускай мове. Слоўнік. (Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф. Скарыны; Гуліцкая В. А. і інш.). Гомель, 1992; Арганізацыйна-распарадчыя дакументы. Метадычныя рэкамендацыі. (Беларускі дзяржаўны эканамічны ўніверсітэт; Панеўчык В. У., Фядотава І. Ф.). Мн., 1994; Юрыдычны энцыклапедычны слоўнік. Мн., 1992; Кунцевіч Л. П., Николаев В. Ф., Николаева О. М. Краткий русско-белорусский словарь экономических терминов. Мн., 1993; Краткий словарь архивной терминологии. М.—Л., 1968; Краткий словарь видов и разновидностей документов. М., 1974; Словарь современной архивной терминологии социалистических стран. Вып. I. М., 1982; Вып. II. М., 1988; Делопроизводство и архивное дело. Термины и определения. ГОСТ 16487–83. М., 1991; Белов А. Н., Белов В. Н. Корреспонденция и делопроизводство. Учебник для техникумов. М., 1971; Петров Г. М. Делопроизводство в государственном управлении. Учебное пособие. Ярославль, 1988; Левкин В. А. Составление и оформление документов. М., 1991; Седова О. Л., Шардин В. В. Автоматизация технологических процессов составления документов. Учебное пособие. М., 1991; Автоматизированное рабочее место. Канцелярия. М., 1991; Мингалёв В. С., Ларин М. В. Специальные системы документирования. Учебник для средних специальных учебных заведений. М., 1989; Универсальное пособие по делопроизводству. М., 1991; Теория и практика архивного дела в СССР. Учебник для вузов. М., 1980; Осокина Н. М., Максимович Г. Ю. Информационно-поисковые системы в архивном деле. Учебное пособие. М., 1986; Першиков В. И., Савинков В. М. Толко-

вый словарь по информатике. М., 1991; Словарь русского языка. В 4-х т. М., 1957—1961; Русско-украинский словарь юридической терминологии. Киев, 1985. Выкарыстоўваліся таксама руска-іншамоўныя, іншамоўна-рускія слоўнікі, розныя даведнікі і дапаможнікі па справаводству і архіўнай справе, службовыя інструкцыі, метадычныя рэкамендацыі, дзелавыя паперы.

Працу па складанні Слоўніка выканалі навуковыя супрацоўнікі Беларускага навукова-даследчага інстытута дакументазнаўства і архіўнай справы: У. А. Сарока — кіраўнік творчай групы (літары А—О, прадмова Пра Слоўнік, Умоўныя скарачэнні), Т. М. Мальцава (літары П—Я). У Слоўніку выкарыстаны фактычны матэрыял (карткі), сабраны Г. В. Запартыка. Рэдагаванне рукапісу ажыццявіў У. А. Сарока. Кантрольнае ўдакладненне алфавітнага парадку і націскаў, падрыхтоўку тэксту для набору правяла Т. М. Мальцава.

У. А. САРОКА

УМОЎНЫЯ СКАРАЧЭННІ

УСЛОВНЫЕ СОКРАЩЕНИЯ

<i>адз.</i>	— адзіночны лік — единственное число
<i>афіц.</i>	— афіцыйнае слова, афіцыйны выраз — официальное слово, выражение
<i>бухг.</i>	— бухгалтарскі тэрмін — бухгалтерский термин
<i>вайск.</i>	— вайсковая справа — военное дело
<i>гандл.</i>	— гандлёвы тэрмін — торговый термин
<i>гіст.</i>	— гістарычны тэрмін — исторический термин
<i>гл.</i>	— глядзіце — смотрите
<i>дав.</i>	— давальны склон — дательный падеж
<i>дзеепрым.</i>	— дзеепрыметнік — причастие
<i>дыпл.</i>	— дыпламатыя — дипломатия
<i>ж.</i>	— жаночы род — женский род
<i>зак.</i>	— закончанае трыванне дзеяслова — совершенный вид глагола
<i>зборн.</i>	— зборны назоўнік — собирательное существительное
<i>канц.</i>	— канцылярскае слова, канцылярскі выраз — канцелярское слово, выражение
<i>м.</i>	— мужчынскі род — мужской род
<i>мат.</i>	— матэматыка — математика

<i>месн.</i>	— месны склон — предложный падеж
<i>мн.</i>	— множны лік — множественное число
<i>муз.</i>	— музыка — музыка
<i>н.</i>	— ніякі род — средний род
<i>наз.</i>	— назоўнік — имя существительное
<i>незак.</i>	— незакончанае трыванне дзеяслова — несовершенный вид глагола
<i>нескл.</i>	— нескланяльнае слова — несклоняемое слово
<i>палігр.</i>	— паліграфія — полиграфия
<i>перан.</i>	— пераноснае значэнне — переносное значение
<i>прым.</i>	— прыметнік — имя прилагательное
<i>прыназ.</i>	— прыназоўнік — предлог
<i>прысл.</i>	— прыслоўе — наречие
<i>разм.</i>	— размоўнае слова, размоўны выраз — разговорное слово, выражение
<i>родн.</i>	— родны склон — родительный падеж
<i>творн.</i>	— творны склон — творительный падеж
<i>тэхн.</i>	— тэхніка — техника
<i>уст.</i>	— устарэлае слова, устарэлы выраз — устаревшее слово, выражение
<i>фін.</i>	— фінансавы тэрмін — финансовый термин
<i>хім.</i>	— хімія — химия
<i>эк.</i>	— эканоміка — экономика
<i>юр.</i>	— юрыдычны тэрмін — юридический термин

БЕЛАРУСКІ АЛФАВІТ

Аа Бб Вв Гг Дд (Дж
 дж Дз дз) Ее Ёё Жж
 Зз Іі Йй Кк Лл Мм Нн
 Оо Пп Рр Сс Тт Уу Уў
 Фф Хх Цц Чч Шш
 Ыы Ьь Ээ Юю Яя

А

абавязак, -эку м. 1. обязанность ж.; долг; 2. *толькі мн.* обязанности;

выконваць абавязкі исполнять обязанности;

грамадзянскі а. гражданский долг;

канстытуцыйны а. конституционный долг;

службовыя абавязкі служебные обязанности;

усеагульны воінскі а. всеобщая воинская обязанность

абавязальства н. обязательство;

дагаворныя абавязальствы договорные обязательства;

закладное а. залоговое) обязательство;

пазыковае а. заемное обязательство;

плацёжнае а. платёжное обязательство;

страховое а. страховое обязательство

абавязальца (каго) обязать, вменить в обязанность (кому)

абавязвацца обязываться

абавязваць (каго) обязывать, вменить в обязанность (кому)

абавязкова обязательно

абавязковае рашэнне обязательное решение

абавязковае страхаванне обязательное страхование

абавязковасць ж. обязательность

абавязковая служба вайск. действительная служба

абавязковы рэквізіт обязательный реквизит

абагульненасць ж. обобщённость

абагульненне н. обобщение

абагульнены обобщённый

абагульніць обобщить

абагульняльны дакумент обобщающий документ

абагульняльны загаловак обобщающий заголовок

абазначаць обозначать

абазначыць обозначить

абазначэнне н. обозначение

абанемент м. абонемент

абанементны абонементный

абанент м. абонент

абанентнае абслугоўванне абонентное обслуживание

абанентны абонентный

абанёнцкая картка абонентская карточка

абанёнцкі абонентский

абаніраванне н. абонирование

абаніраваны абонированный

абаніраваць (атрымліваць па абанеменце) абонировать

абарачальнасць¹ ж., эк. обращаемость, оборачиваемость; обратимость;

а. абаротных сродкаў обращаемость (оборачиваемость) оборотных средств;

а. валюты обратимость валюты

абарачальнасць² ж., хім. обратимость

абарачальная валюта **абрацімая** валюта

абарачальны пазітыў **абрацімы** позітыў

абарачэнне¹ *н.*, эк. абрацэнне;
вэксальнае а. вэксельное абрацэнне;
грашовое а. дэнежнае абрацэнне

абарачэнне² *н.*, *хім.* абрацэнне;
а. адлюстравання абрацэнне
ізабражэння

абарона *ж.* заціта;
а. дысертацыі заціта дыссертацыі;
а. спажывецкага рынку заціта патребіцельскага рынку

абарончы дагавор абароніцельны договар

абарот, *-ту м., фін., гандл.* абарот;
а. капіталу абарот капітала;
а. тавараў абарот тавараў;
а. фондаў абарот фондаў;
пазарыначны а. внерыночны абарот

абаротная ведамасць *бухг.* абаротная ведамасць

абаротныя фонды *фін.* абаротныя фонды

абвешта *ж.* аб'яўленне *н.*, оповешчэнне *н.*

абвешчаны 1. аб'яўлены; провозглашэнны; 2. оглашэнны

абвінавáціць абвініць

абвінавáчанне *н.* абвіненне

абвінавáчваны *наз., м., юр.* абвіняемы

абвінавáчваць абвіняць

абвясціць 1. аб'явіць; (*урачыста аб'явіць*) провозгласіць; 2. (*зрабіць вядомым усім*) огласіць

абвясшáць 1. аб'являць; (*урачыста аб'яўляць*) провозглашаць; 2. (*рабіць вядомым усім*) оглашаць

абвясшáцэнне *н.* 1. аб'яўленне; провозглашэнне; 2. оглашэнне

абгрунтаванае патрабаванне
обосно́ванне трэбаванне

абгрунтаванае рашэнне
обосно́ванне рэшэнне

абгрунтаваная скарга
обосно́ванная жалоба

абгрунтаванне *н.* обоснаванне;

тэарэтычнае а. тэарэтычнае обоснаванне;

тэхніка-эканамічнае а. (ТЭА)

тэхніко-эканамічнае обоснаванне (ТЭО)

абгрунтаваны доказ
обосно́ваны довод

абгрунтаваць обоснаваць

абгрунто́ўваць обосна́вываць

абéд, *-ду м.* обéд

абéдзэнны перапы́нак (*перапы́нак на абéд*) обéденный перерыв

аб'э́кт *м.* аб'е́кт;

а. інфармацыі аб'е́кт інфармацыі;

а. навуковага даследавання
аб'е́кт навуковага ісслéдвання

аб'э́кта-мáрачная сістэ́ма арганізацыі
тэхнічных дакумента́льных матэрыялаў аб'е́ктно-мáрачная сістэ́ма арганізацыі
тэхнічных дакумента́льных матэрыялаў

аб'э́кты каталóг аб'е́ктны каталóг

аб'э́кты каштары́с аб'е́ктная смета

аб'э́ктыўна аб'е́ктыўна, беспрістра́сна

аб'э́ктыўнасць *ж.* аб'е́ктыўнасць, беспрістра́сность, беспрістра́сность *н.*

аб'э́ктыўны фáктар аб'е́ктыўны фáктар

аб'ём, *-му м.* аб'ём

аб'ё́містасць *ж.* аб'ё́місность

аб'ё́місты аб'ё́місты

аб'ё́мнасць *ж.* аб'ё́мность

аб'ё́мны аб'ё́мны

абза́ц *м.* 1. абза́ц; красная строка;
2. (*частка тэксту паміж двума водступамі*) абза́ц

абкладанне *н* (падатак) обложение
абкладальца (падаткам, штрафам)
облагать

абкласці (падаткам, штрафам) об-
ложить

абласны савёт областной совет
аблігацыйны облигационный

аблігацыя *ж.* облигация

абмежавальнік *м.* ограничитель

абмежавальны тарыф ограничи-
тельный тариф

абмежавальныя даты ограничи-
тельные даты

абмежаванасць *ж.* ограничен-
ность

абмежаванне *н.* ограничение

абмежаваны ограниченный

абмежаваць ограничить

абмен –*ну м.* обмен;

а. павётра ў архівасховішчы
обмен воздуха в архивохрани-
лище;

безвалютны а. безвалютный
обмен

абмённый фонд обменный фонд

абмеркаванне *н.* обсуждение

абмеркаваны обсуждённый

абмеркаваць обсудить

абмяжоўваць ограничивать

абмяніць обменять

абмяняць обменять

абмяркоўваць обсуждать

абнавіць обновить

абнаўленне *н.* обновление;

а. дакументаў обновление до-
кументов

абнаўляць обновлять

абноўлены обновлённый

абрэвіятура *ж.* аббревиатура

абрэвіятурны аббревиатурный

абсалютна абсолютно; совер-
шенно;

а. сакрэтна совершенно сек-
рётно

абсалютная большасць абсо-
лютное большинство

абсалютная санкцыя абсолют-
ная санкция

абсалютная ўлада абсолютная
власть

абсалютны абсолютный; совер-
шённый

абскарджанне *н., юр.* обжа-
лование;

а. дзеянняў службовых асоб
обжалование действий долж-
ностных лиц

абследавальнік *м.* исследователь
абследавальніцкі исследователь-
ский

абследаванасць *ж.* исследован-
ность

абследаванне *н.* исследование

абследаваны исследованный

абследавацца исследоваться

абследаваць исследовать

абслуговы персанал обслужива-
ющий персонал

абслугоўванне *н.* обслуживание;

абанэнтнае а. абонентное об-
служивание;

навукова-інфармацыйнае а.
научно-информационное обслу-
живание;

разлікова-касавае а. расчётно-
кассовое обслуживание

абслугоўвацца обслуживаться

абслуговаць обслуживать

абслужыць обслужить

абсталяванне *н.* оборудование;

(*забеспячэнне ўсімі неабходнымі*
тэхнічнымі сродкамі) оснащение,
оснастка *ж.*;

дапаможнае а. для мантажу
гуказапісаў вспомогательное
оборудование для монтажа
звукозаписей;

кіназдымальнае а. киносъё-
мочное оборудование;

**наменклатурна-адрасаваль-
нае а.** номенклатурно-адресо-
вальное оборудование;

офіснае а. офисное оснащение
(офисная оснастка);

паперарэзальнае а. бумагорé-
зальное абору́дование;

перыферыйнае а. периферый-
ное абору́дование

абходны ліст (лісто́к) обходно́й
лист (листо́к)

аб'ява ж. аб'явлéние *н.*

аб'явіць аб'яві́ты; (*пра дакумент*)
огласи́ть

аб'ядна́льнік м. аб'е́дини́тель

аб'ядна́льны аб'е́дини́тельны́й;
аб'е́дзя́ючы

аб'ядна́нне н. аб'е́дзя́ненне;

аграпрамысловае а. агропро-
мышленнае аб'е́дзя́ненне;

навукова-вытворчае а.
наў́чына-пра́изводственнае аб'е́-
дзя́ненне

аб'ядна́ны архі́ўны фонд аб'е́-
дзя́ненны́ архі́ўны́ фонд

аб'ядна́ны ве́дамасны архі́ў аб'е́-
дзя́ненны́ ве́домственны́ архі́ў

аб'ядна́цца аб'е́дзя́ні́цца

аб'ядна́ць аб'е́дзя́ні́ць

аб'ядно́ўвацца аб'е́дзя́ня́цца

аб'ядно́ўваць аб'е́дзя́ня́ць

абязлі́чанасць ж. аб'е́злі́ченна́сць
**абязлі́чаная сістэ́ма абазначэ́н-
ня тэхні́чных дакуме́нтальных
матэрыялаў** аб'е́злі́ченна́я сіс-
тэ́ма абозначэ́ння тэхні́ческих до-
куме́нтальных матэрыя́лов

абязлі́чаны аб'е́злі́чанны́

абязлі́чваць аб'е́злі́чва́ць

абязлі́чка ж. аб'е́злі́чка

абязлі́чыць аб'е́злі́чы́ць

абяско́леранне н. аб'е́сцвэ́чэнне

абяско́лераны аб'е́сцвэ́чэнны́

абяско́лервацца аб'е́сцвэ́чыва́цца

абяско́лерваць аб'е́сцвэ́чыва́ць

абяско́лерыць аб'е́сцвэ́ці́ць

абяспы́лены аб'е́спы́ленны́

абяспы́ліць аб'е́спы́лі́ць

абяспы́льванне н. аб'е́спы́льванне;

а. архі́ўных дакуме́нтаў аб'е́с-
пы́льванне архі́ўных дакуме́н-
тов

абяспы́льваць аб'е́спы́льва́ць

абясцэ́нненне н. аб'е́сцэ́ненне

абясцэ́нены аб'е́сцэ́ненны́

абясцэ́неныя гро́шы аб'е́сцэ́нен-
ны́е де́ньгі

абясцэ́ніцца аб'е́сцэ́ні́цца

абясцэ́ніць аб'е́сцэ́ні́ць

абясцэ́ньвацца аб'е́сцэ́ніва́цца

абясцэ́ньваць аб'е́сцэ́ніва́ць

авáнс, -су м. авáнс;

грашо́вы а. де́нежны́ авáнс;

мэта́вы а. це́лево́й авáнс;

нату́ральны а. нату́ральны́
авáнс

авансаатрыма́льнік м. авансопо-
луча́тель

авансавáнне н. авансі́раванне;

а. прадпры́емстваў авансі́ро-
ванне прадпры́ятый

авансавáны авансі́раванны́

авансавáць авансі́рова́ць

авáнсавая спра́вазда́ча авáнсо-
вы́ отчы́т

авáнсавы плаце́ж авáнсовы́
плаце́ж

авáнсавыя гро́шы авáнсовы́
де́ньгі

авансада́вец м. авансода́тель

авансатрыма́льнік м. авансодер-
жа́тель

авары́йна-сігна́льны авары́йна-
сігна́льны́

авары́йнасць ж. авары́йна́сць

авары́ны авары́йны́

авáрыя ж. авáрыя

аві́за нескл., н., фін. аві́зо

аві́завáны фін. аві́заванны́

аві́завáць фін. аві́зі́рова́ць

аві́япашто́вы аві́япо́чтовы́

аві́япо́шта ж. аві́япо́чта

аві́ясў́вязь ж. аві́ясв'язь

аві́ятра́нспарт м. аві́ятра́нспорт

аві́яцья ж. аві́яцыя

аву́ары адз. няма, фін. аву́ары

агаво́рачны а́гаво́рочны́

агаво́рка ж. (заўвага) а́гаво́рка

агэ́нт *м.* агéнт;

страхавы́ а. страхо́ый агéнт

агэ́нцкі агéнтскі́й

агэ́нцтва *н.* агéнтство;

ба́нкаўскае а. ба́нковскае агéнт-
ство;

гандлёвае а. торго́вое агéнт-
ство;

страхово́е а. страхо́вое агéнт-
ство

агіта́цыйная лісто́ўка агітацио́н-
ная лісто́вка

агіта́цыйны лісто́к агітацио́нный
лісто́к

агля́д, –ду м. 1. (*кароткае паве-
дамленне*) обзор, обзорéние *н.*;
2. (*правэрка спраўнасці чаго–не-
будзь*) осмóтр;

а. архі́ўнага фо́нду обзор ар-
хивно́го фо́нда;

а. архі́ўных дакумэ́нтаў обзор
архивных дакумéнтов;

**а. дакумэ́нтальных матэры-
ялаў** обзор дакумэ́нтальных
матэриáлов;

аналі́тычны а. аналитический
обзор;

гіста́рычны а. исторический
обзор;

інфарма́цыйны а. информаци-
о́нный обзор;

кан'ю́ктурны а. конъю́ктур-
ный обзор;

тэма́тычны а. дакумэ́нтаў те-
матический обзор дакумéнтов;

тэхні́чны а. технический осмóтр;

фіна́нсава–эканамі́чны а. фи-
на́нсово–экономический обзор

агля́дная інфарма́цыя обзорная
інформа́цыя

агля́дны арты́кул обзорная
статья́

аграпрамы́словае аб'ядна́нне
агропромышле́нное объе́дине́ние

аграфі́рма ж. агрофі́рма

агульнаадука́цыйны ўзро́вень
общеобразова́тельный у́ровень

агульнадасту́пная інфарма́цыя
общедосту́пная информа́цыя

**агульнадзяржа́ўная аўтаматы-
зава́ная сістэ́ма (АДАС)** общегó-
сударственной автома́тизированной
на́я сістэ́ма (ОГАС)

агу́льнае кірава́нне о́бщее управ-
ле́ние

**агульнанавуко́вы падыхо́д у ар-
хівазна́ўстве** общенау́чный под-
хо́д в архивове́дении

агу́льная даве́ранасць о́бщая
дове́ренность

агу́льная запазы́чанасць о́бщая
задо́лженность

агу́льны аддзёл о́бщий отде́л

агу́льны бланк о́бщий бланк

агу́льны дакумэ́нт о́бщий доку-
ме́нт

агу́льны паказа́льнік о́бщий ука-
за́тель

агу́льны ры́нак о́бщий ры́нок

агу́льны стаж пра́цы о́бщий стаж
рабо́ты

адабра́ны (*выдзелены, выбраны*)
о́тобрани́й, вы́деленный

адабра́ць¹ (*выдзеліць, выбраць з
агульнай масы*) о́тобра́ть, вы́де-
лить

адабра́ць² (*станоўча ацэньваць*)
одо́бра́ть

адабрэ́нне н. одо́брение

АДАС гл. агульнадзяржа́ўная
аўтаматызава́ная сістэ́ма

адасабле́нне н. обособле́ние

адасабля́цца обособля́ться

адасабля́ць обособля́ть

адасла́ны о́тосланны́й, отпра́в-
ленны́й

адасла́ць 1. (*па пошце*) отосла́ть,
отпра́вить; **2.** (*зрабіць адсылку да
чаго–небудзь*) отосла́ть;

а. да першакрыні́цы отосла́ть
к первоисто́чнику;

а. пісьмо́ отосла́ть (отпра́вить)
письмо́

адасо́біцца обособи́ться

адасо́біць обособи́ть

адасобленасць ж. обособленность
адасоблены обособленный

АДАФРБ гл. Адзіны дзяржаўны
архіўны фонд Рэспублікі Бела-
русь

адбэльванне н. отбеливание;

а. папэры отбеливание бумагі

адбэльваць отбеливать

адбіраць (*выдзяляць, выбіраць*)
отбирать, выделять

адбітак м. 1. (*адлюстраванне*) от-
печаток; 2. оттиск;

а. пячаткі оттиск печаті;

кантрольны а. контрольный
отпечаток

адбёр, -ру м. (*з агульнай масы*)
отбёр, выделение н.;

а. дакументаў для апубліка-
вання отбёр документов для
опубликования;

а. дакументаў для знішчэння
выделение документов к унич-
тожению

адбóрачная камісія отбóрочная
коміссия

адбóрачны спіс отбóрочный спі-
сок

адбóрка ж. отбóрка

адбяліць отбелить

адварóтны бок ліста дакумента
оборóтная сторона ліста доку-
мента

адвóд, -ду м. (*непрыняцце, адхі-
ленне*) отвóд, отклонение н.;

а. кандыдатуры отвóд (откло-
нение) кандыдатуры

аддаваць отдаваць

аддаць отдаць

аддача ж. отдача;

а. капіталаўкладанняў отдача
капиталовложений

аддзел м. отдéл;

агульны а. óбщий отдéл;

а. арганізацыі працы і зара-
бóтнай платы отдéл организа-
ции труда и заработной платы;

а. гісторыі отдéл історіі;

а. запісу áктаў грамадзян-
скага стáну (ЗАГС) отдéл за-
писи áктов граждáнского со-
стояния (ЗАГС);

а. кадраў отдéл кадрав;

а. сацыяльнага забеспячэння
отдéл социáльного обеспе-
чения;

а. тэхнічнага кантрóлю (АТК)
отдéл технического кантрóля
(ОТК);

адміністрацыйны а. админист-
ратівный отдéл;

архіўны а. выканкама архів-
ный отдéл исполкома;

асóбы а. (спецыяльны) осóбый
отдéл;

бібліяграфічны а. библиогра-
фический отдéл;

вытвóрча-тэхнічны а. произ-
водственно-технический отдéл;

пáшпартны а. пáспортный от-
дéл;

плáнавы а. плáновый отдéл;

рукапісны а. рукопісний отдéл;

фінансавы а. фінансовый от-
дéл

аддзялённе н. (*аддзел, частка ча-
го-небудзь*) отделение;

а. міліцыі отделение милиции;

паштóвае а. почтóвое отделé-
ние;

тэрапеўтычнае а. бальніцы
терапевтическое отделение
больницы

адзінаначáлле н. едiноначáлие

адзінаначáльнік м. едiноначáль-
ник

**Адзіная дзяржаўная сістэма да-
кументацыйнага забеспячэння і
кіравання (АДСДЗК)** Едiная го-
сударственная сістэма докумен-
тацiоннага абеспечения и управ-
ления (ЕГСДОУ)

**Адзіная дзяржаўная сістэма
справаводства (АДСС)** Едiная
государственная сістэма дело-
производства (ЕГСД)

адзі́ная сістэ́ма класіфіка́цыі і кадзі́равання *еди́ная систе́ма классифика́ции и коди́рования*
адзі́ная сістэ́ма навуко́ва-даве́дчага апа́рату *еди́ная систе́ма на́учно-спра́вочного апа́рата*
адзі́ная сістэ́ма прагра́мнай дакуме́нтацыі (АСПД) *еди́ная систе́ма прагра́мной докуме́нтации (ЕСПД)*

адзі́нка *ж. е́дини́ца*;

а. вымя́рэння *е́дини́ца изме́рения*;

а. захо́ўвання архі́ўных дакуме́нтаў *е́дини́ца хране́ния архі́вных докуме́нтаў*;

а. захо́ўвання канстру́ктарскай дакуме́нтацыі *е́дини́ца хране́ния констру́кторскай докуме́нтации*;

а. захо́ўвання кінадакуме́нтацыі *е́дини́ца хране́ния кінодакуме́нтации*;

а. захо́ўвання навуко́вай дакуме́нтацыі *е́дини́ца хране́ния на́учной докуме́нтации*;

а. захо́ўвання прае́ктнай дакуме́нтацыі *е́дини́ца хране́ния прае́ктной докуме́нтации*;

а. захо́ўвання тэхналагі́чнай дакуме́нтацыі *е́дини́ца хране́ния тэхнало́гічэскай докуме́нтации*;

а. захо́ўвання фонадакуме́нтацыі *е́дини́ца хране́ния фонодакуме́нтации*;

а. захо́ўвання фотадакуме́нтацыі *е́дини́ца хране́ния фотодакуме́нтации*;

а. улі́ку архі́ўных дакуме́нтаў *е́дини́ца ўче́та архі́вных докуме́нтаў*;

а. улі́ку кінадакуме́нтаў *е́дини́ца ўче́та кінодакуме́нтаў*;

а. улі́ку фонадакуме́нтаў *е́дини́ца ўче́та фонодакуме́нтаў*;

а. улі́ку фотадакуме́нтаў *е́дини́ца ўче́та фотодакуме́нтаў*;

адміністрацый́ная а. админис-траты́вная е́дини́ца;

гаспадарча́разлі́ковая а. *хозрасче́тная е́дини́ца*;

грашо́вая а. *де́нежная е́дини́ца*;

мі́жнародны́я падлі́ковыя адзі́нкі *ме́ждунаро́дные сче́тные е́дини́цы*

адзі́нкава́сць *ж. е́діні́чнасьць*

адзі́нкавы *е́діні́чны*

адзі́нства *н. е́дінство*;

а. дзе́янняў *е́дінство де́яст-вий*;

а. інтарэ́саў *е́дінство інтере́сов*;

нацыяна́льнае а. *национа́льное е́дінство*

адзі́ны 1. (а́бшый) *е́дінны*; **2. е́дін-ственны́**

Адзі́ны дзяржа́ўны архі́ўны фонд Рэспу́блікі Белару́сь (АДАФРБ) *Е́дінны госуда́рственны́ архі́ўны фонд Рэспу́блікі Белару́сь (ЕГАФРБ)*

адзі́ны інфармацый́ны фонд архі́ва *е́дінны інформацый́ны фонд архі́ва*

адзі́ны план дзе́янняў *е́дінны план де́яствій*

адзна́ка ж. 1. (паме́тка на (у) чым-небудзь) *отме́тка*; **2. (адметная ры́са)** *при́знак м.*; **3. (заслу́га, адзнача́ная ўзнагарода́й) *отлі́чие н.*;**

4. (ба́л) *отме́тка*;

а. аб выкананні дакуме́нта *отме́тка аб исполне́нии докуме́нта*;

а. аб засве́дчанні ко́піі *отме́тка о завере́нии ко́пии*;

а. аб кантро́лі выканання дакуме́нта *отме́тка о контро́ле исполне́ния докуме́нта*;

а. аб паступле́нні дакуме́нта *отме́тка о посту́плении докуме́нта*;

а. аб пераносе́ да́ных на ма-шы́нны но́сьбіт *отме́тка о пе-*

реносе даннх на машынны
носітель;
а. у пашпарце адметка в пас-
порте;
адзанаі завядзення спраў
прызнакі заведзення дел;
алфавітная а. алфавітны
прызнак;
аўтарская а. спраў аўтарскі
прызнак дел;
галіновая а. спраў аотраслевоў
прызнак дел;
геаграфічная а. спраў геог-
рафіцескі прызнак дел;
дыплом з адзанаі дыплом с
отлічнем;
знешнія адзанаі дакумента
внешніе прызнакі дакумента;
карэспандэнцкая а. спраў кор-
рэспандэнцскі прызнак дел;
намінальная а. спраў номи-
нальны прызнак дел;
прадмётна-апытальная а.
спраў прадмётна-опро́сны
(-вопро́сны) прызнак дел;
структурная а. спраў струк-
турны прызнак дел;
тэматычная а. спраў тема-
тыцескі прызнак дел;
функцыянальная а. спраў
функцыональны прызнак дел;
храналагічная а. спраў хроно-
лагіцескі прызнак дел
адзначать отмечать; (*пра даку-
менты*) рэгістраваць
адзначаць адметіць; (*пра даку-
менты*) зарэгістраваць
адказ, -зу м. отвёт;
а. на пісьмо отвёт на пісьмо;
катэгарычны а. катэгорыцескі
(катэгорычны) отвёт;
нефармальны а. неформаль-
ны отвёт
**адказ: папэра ў а. (дзелавое пісь-
мо ў адказ)** отвётная бумага; **тэ-
леграма ў а.** отвётная телеграма
адказаць отвётіць
адказваць отвечать

адказнасць ж. отвётственность;
адміністрацыйная а. адмініс-
тратывная отвётственность;
маёмасная а. імўшчэствэнная
отвётственность;
матэрыяльная а. матэрыаль-
ная отвётственность;
нэсці а. нэсці отвётственность;
персанальная (асабістая) а.
персанальная отвётственность;
службовая а. должностная от-
вётственность
адказная асоба отвётственное
лицо
адказная пасада отвётственная
должность
адказы выканаўца (выканавец)
отвётственный исполнитель
**адкліканне н., афіц. (спыненне фун-
кцый каго-небудзь)** отзыв
**адкліканы афіц. (спыніць функцыі
каго-небудзь)** отзывать;
а. дэпутата отзывать дэпутата
**адклікаць афіц. (спыняць функцыі
каго-небудзь)** отзывать
адкрытае галасаванне открытое
голосаванне
адкрытае захоўванне дакументаў
открытое хрананне дакумента-
тов
адкрытае пасяджанне открытое
засяданне
адкрыты архіў открыты архів
адкрыты архіўны фонд открыты
архивны фонд
адкрыты ліст (адкрытае пісьмо)
открытое пісьмо
адкрытыя выбары открытые вы-
боры
адлічваць (утрымліваць) вычи-
тать, отчислять
адлічыць (утрымаць) вычесть, от-
числить;
а. з зарплаты вычесть (отчис-
лить) из зарплаты
адлічэнне н. 1. (утрыманне з зар-

платы) вы́чет *м.*, отчисле́ние; 2. (*адлічаная сума*) отчисле́ние;

а. на сацыяльныя патрэбы отчисление на социальные нужды;
амартызацыйнае а. амортизацыйное отчисление;

долевае а. долевое отчисление

адлюстраванне н. 1. изображение;
2. отражение;

фатаграфічнае а. фотографическое изображение

адлюстраваны дакументы отражённые документы

адмаўляцца откazyваться

адмаўляць (*не задавальняць просьбы*) откazyвать

адмацавальны талон открепительный талон

адмацаванне н. открепление

адмацаваны открепленный

адмацавацца открепиться

адмацаваць открепить

адмацоўвацца открепляться

адмацоўваць откреплять

адме́на ж. (*закона, рашэння*) отмена

адме́нены отменённый

адміністраванне н. администрирование

адміністраваць администрировать

адміністратар м. администратор

адміністратарскі администраторский

адміністратарства н. администраторство

адміністрацыйна-выканавчы административно-исполнительный

адміністрацыйна-гаспадарчы

административно-хозяйственный

адміністрацыйнае кіраванне административное управление

адміністрацыйнае права административное право

адміністрацыйнае распараджэнне административное распоряжение

адміністрацыйнае рашэнне административное решение

адміністрацыйнае спаганне административное взыскание

адміністрацыйнае ўздзеянне административное воздействие

адміністрацыйнае ўказанне административное указание

адміністрацыйна-камандны административно-командный

адміністрацыйна-кіраўніцкі апарат административно-управленческий аппарат

адміністрацыйна-кіраўніцкі персанал административно-управленческий персанал

адміністрацыйна-кіраўніцкія выдаткі (*расходы*) административно-управленческие издержки (*расходы*)

адміністрацыйна-тэрытарыяльны падзел административно-территориальное деление

адміністрацыйная адзінка административная единица

адміністрацыйная адказнасць административная ответственность

адміністрацыйная інфармацыйная сістэма административная информационная сістэма

адміністрацыйная пасада административная должность

адміністрацыйная пастанова административное постановление

адміністрацыйная сáнкцыя административная сáнкцыя

адміністрацыйная сўвязь административная связь

адміністрацыйная ўлада административная власть

адміністрацыйная фўнкцыя административная фўнкцыя

адміністрацыйны аддзел административный отдел

адміністрацыйны кантроль административный контроль

адміністрацыйны парадак административный порядок

адміністрацыйны пратакол административный протокол

адміністрацыйны этыкет административный этикет

адміністрацыя *ж.* администрация

адмо́ва *ж.* (адмоўны адказ) отказ *м.* адмо́віць адказа́ць;

а. у просьбе отказать в просьбе
адмоўная форма акцэпту отрицательная форма акцепта

адмоўны ўплыў отрицательное влияние

адмяніць (зрабіць несапраўдным) отменить;

а. пастанову отменить постановление

адмяняць отменять

аднаасобнае кіраванне единоличное управление

аднаасобная ўлада единоличная власть

аднааспэктная класіфікацыя одноаспéктная классификация

аднабако́васць *ж.* односторонность

аднабако́вы дагавор односторонний договор

аднагалосна единогласно

аднагалоснае выбрэнне единогласное избрание

аднагалоснаць *ж.* единогласие *н.*

аднагалосны единогласный

аднаразова одновременно

аднаразовая выплата единовременная выплата

аднаразовая дапамо́га единовременное пособие

аднаразовы единовременный

аднаты́пнасць *ж.* однотипность

аднаты́пны однотипный

аднаўленне *н.* 1. восстановление; 2. возобновление;

а. дагавора возобновление договора;

а. згубленых (страчаных) дакументаў восстановление утраченных документов;

а. тэксту [адлюстравання] восстановление текста [изображения]

аднаўлёнчы восстановительный

аднаўляць 1. (вяртаць да ранейшага выгляду) восстанавливать;

2. (пачынаць зноў) возобновлять

адначасова одновременно

адначасовы одновременный

аднолькавасць *ж.* 1. одинаковость; 2. (узгодненасць) единообразие *н.*

аднолькавы 1. одинаковый; 2. (узгоднены) единообразный

адносіна *ж.*, *канц.* (афіцыйнае пісьмо) отношение *н.*;

а. на імя міністра отношение на имя министра

адносіны адз. няма отношения;

дыпламатычныя а. дипломатические отношения;

працоўныя а. трудовые отношения

адноўлены 1. восстановленный; 2. возобновлённый

адобраны одобренный

адобрываць (станоўча ацэньваць) одобрять

адобрыць (станоўча ацаніць) одобрить

адозва *ж.* (дакумент) воззвание *н.*; обращение *н.*

адпаведна 1. прысл. соответственно; 2. прыназ. з дав., твор. скл. согласно, согласно с (чем), соответственно, соответственно с (чем);

а. Указу Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь согласно Указу Президента Республики Беларусь, согласно (соответственно) с Указом Президента Республики Беларусь

адпаведнасць *ж.* 1. соответствие; 2. ответственность, сообразность;

сэнсавая а. смысловое соответствие

адпаведнік *м.* соответствие *н.*

адпавёдны *соотвѣтствующий, соотвѣтственный*

адпавядаць (*чаму*) *соотвѣтствовать; отвѣчать;*

а. прад'яўленым патрабаваннем *соотвѣтствовать (отвѣчать) предъявленным требованиям;*

арыгіналу адпавядае *с подлинным верно*

адпачывальнік *м. отдыхающий*

адпачынак, -нку *м. 1. отдых; 2. (вызваленне ад працы на пэўны тэрмін) отпуск;*

нявыкарыстаны а. (*вóдпуск*) *неиспользованный отпуск;*

чарговы а. (*вóдпуск*) *очередной отпуск;*

штогадóвы а. (*вóдпуск*) *ежегодный отпуск*

адпра́віць *отправить, отослать;*

а. бандэро́ль *отправить (отослать) бандеро́ль*

адпрасо́ўка *ж. (рэстаўрацыйная) отрессовка*

адпра́ўка *ж. отправка, отсылка*

адпраў́ленне *н. 1. (дзеянне) отправление, отправка ж., отсылка ж; 2. (паштовае) отправление*

адпраўля́ць *отправлять, отсылать*

адпра́ўнік *м. (адпраўшчык м.) отправитель;*

а. пісьма́ *отправитель письма́*

адпраўны *отправной; отправочный*

адпускна́я гра́мата *отпускна́я гра́мота*

адпускна́я запі́ска *отпускна́я запі́ска; (запіска, якая сведчыць пра часовае вызваленне ад службовых абавязкаў вайскоўца тэрміновай службы) увольнительная записка*

адпускны дакуме́нт *отпускной дакуме́нт*

адраджа́ць *возрожда́ть*

адраджэ́нне *н. возрожде́ние;*

духоўнае а. на́цыі *духо́вное возрожде́ние на́ции*

а́драс *м. 1. (месцазнаходжанне) а́дрес; 2. (пісьмовае прывітанне) а́дрес;*

а. арганіза́цыі *а́дрес организа́ции;*

віншавальны а. *поздравительный а́дрес;*

дама́шні (ха́тні) а. *дома́шний а́дрес;*

зваро́тны а. *обратный а́дрес;*

пашто́вы а. *почто́вый а́дрес;*

піса́ць на а. *писа́ть по а́дресу;*

тэлегра́фны а. *телегра́фный а́дрес*

адрасава́нне *н. адресова́ние;*

а. дакуме́нтаў *адресова́ние дакуме́нтов*

адрасава́ны *адресова́нный*

адрасава́ць *адресова́ть*

адраса́нт *м. адреса́нт*

адраса́нтка *ж. адреса́нтка*

адраса́т *м. адреса́т*

адраса́тка *ж. адреса́тка*

а́драс-каля́ндар *м. а́дрес-календа́рь*

а́драснае бюро́ *адресное бюро́*

а́драснасць *ж. (называнне канкрэ́тнай службовай асобы) а́дресность*

а́драсная кні́га *адресная кні́га*

а́драсны стол *адресный стол*

а́драсны ярлы́к *адресный ярлы́к*

адро́джаны *возрожде́нный*

адро́зненне *н. отличие; разли́чие*

адро́зніваць *отлича́ть; разли́чать*

адро́зніць *отличи́ть; разли́чить*

адры́ўны каля́ндар *отрывной календа́рь*

АДСДЗК *гл. Адзі́ная дзяржа́ўная сістэ́ма дакуме́нтацыйнага забеспяча́ння і кірава́ння*

АДСС *гл. Адзі́ная дзяржа́ўная сістэ́ма справава́дства*

адсылальнік *м. отпра́витель*

адсыланне *н.* (дзеянне) отсыла-
ка ж., отправка ж.

адсылáць отсылать, отправлять

адсы́лачны отсылочный

адсы́лка ж. (дзеянне) отсылка,
отправка

адтэрмінаванне *н.* отсрочка ж.

адтэрмінава́ны 1. отсроченный;

2. продлённый

адтэрмінава́ць 1. (на больш позні
тэрмін) отсрочить; 2. продлить
(срок);

а. вы́пуск даве́дніка отсро-
чить выпуск справочника;

а. камандзіро́ўку продлить ко-
мандировку (срок командиров-
ки)

адтэрміно́ўца 1. (на больш позні
тэрмін) отсрочивать; 2. продлевать
(срок)

адтэрміно́ўка ж. 1. отсрочка;

2. продление *н.*

адукава́насць ж. образованность

адукава́ны образованный

адукава́ць обучить; просветить

адукацыйны образовательный

адука́цыя ж. образование *н.*;

архівазнаўчая а. архивовед-
ческое образование;

вышэйшая а. высшее образо-
вание;

няпоўная сярэдняя а. непол-
ное среднее образование;

сярэдня агу́льная а. среднее
общее образование;

сярэдня спецыя́льная а.
среднее специальное образо-
вание

адуко́ўца обучать; (пашыраць
веды, культуру) просвещать

адхі́ленне *н.* 1. (ад удзелу ў чым-
небудзь) отстранение; 2. (непры-
манне чаго-небудзь) отклонение

адхі́лены 1. (ад пасады) отстра-
нённый; 2. (непрыняты) отклонён-
ный

адхі́ліць 1. (ад удзелу ў чым-не-
будзь) отстранить; 2. (адмовіць) от-

клонить; 3. (не прыняць) отверг-
нуть; отвести;

а. ад рабо́ты отстранить от
работы;

а. кандыда́туру отвести кан-
дидатуру;

а. умо́вы пагаднёння откло-
нить условия соглашения;

а. план рабо́ты отвергнуть
план работы

адхі́ляць 1. (ад удзелу ў чым-не-
будзь) отстранять; 2. (адмаўляць)
отклонять; 3. (не прымаць) отвер-
гать; отводить

адшуканне *н.* изыскание;

а. срóдкаў изыскание средств

адшукáць изыскать;

а. рэзэ́рвы изыскать резервы

адшў́каць изыскивать

адэ́кватна адекватно

адэ́кватнасць ж. адекватность

адэ́кватны адекватный

ажыццё́лены осуществлённый;
воплощённый (в жизнь)

ажыцця́віць осуществить; вопло-
тить (в жизнь)

ажыццяўле́нне *н.* осуществление;
воплощение

ажыццяўля́ць осуществлять; во-
площать

а́збука ж. азбука

а́збучны азбучный

азнаё́міць ознакомить;

а. з за́гадам ознакомить с при-
казом

азнаё́млены ознакомленный

азначэ́нне *н.* определение

**АІПС гл. аўтаматыза́ваная інфар-
мацыйна-пошукавая сі́стэма**

акадэ́мічная гадзі́на академі-
ческий час

акадэ́мічная даве́дка академі-
ческая справка

акадэ́мічны вóдпуск академі-
ческий отпуск

акадэ́мічны жы́вапіс академі-
ческая живопись

АКВД *гл.* аўтаматызава́ны кант-ро́ль выканання дакументаў

акла́д, -ду *м.* окла́д;

гадавы́ а. годово́й окла́д;

каштары́сны а. сме́тный окла́д;

ме́сячны а. ме́сячный окла́д;

службо́вы а. должностно́й окла́д

акладны́ ліст окладно́й лист

акліматызава́нне *н.* акклиматизі-рование

акліматызава́цца акклиматизі-роваться

акліматызацыйны акклиматиза-цыйны

акліматыза́цыя *ж.* акклиматиза́-ция;

а. дакументаў акклиматиза́ция дакументаў

акор́дна аккор́дно

акор́дная зарп́лата аккор́дная зарп́лата

акрэдытава́нне *н., фін., дыпл.* ак-кредитова́ние

акрэдытава́ны прадстаўні́к ак-кредитова́нный прадставі́тель

акрэдытава́ць *фін., дыпл.* аккре-дитова́ць

акрэдыты́ў *м., фін.* аккреді́тыв

акрэдыты́ўнае пісьмо́ аккре-диты́вное пісьмо́

акрэдыты́ўная фо́рма разлі́каў аккреді́тывная фо́рма расче́тов

акрэдыты́ўны *фін.* аккреді́тывны

АКС *гл.* асаблі́ва кашто́ўная спра́ва

акт *м.* (дакумент) акт;

а. аб вызначэ́нні ме́жаў аб-слугоўва́ння акт аб устано-влéнии гра́ниц абслужі́вания;

а. аб выя́ўленні спраў акт об обнару́жении дел;

а. аб заканчэ́нні по́шукаў спраў акт о заверше́нии ро́зыс-ка дел;

а. аб нармава́ннн пра́цы акт о нормі́ровании труда́;

а. аб невыя́ўленні спраў акт о необнару́жении дел;

а. аб недаста́чы і пашко́-джанні дакументаў акт о не-доста́че і поврежде́нии доку-мента́в;

а. аб непапра́ўных пашко́-джаннях спраў акт о неиспра-вільных поврежде́ниях дел;

а. аб паруше́ннн працо́ўнай дысцыплі́ны акт о наруше́нии трудо́вой дысцыплі́ны;

а. абсле́давання акт абсле́до-вания;

а. аб тэхні́чных памы́лках ва ўлі́ковых дакументах акт о тэхні́ческих ошы́бках в у́чётных документа́х;

а. атэста́цыі прадукцы́ акт аттэста́ции продукцы́;

а. аце́нкі ко́шту акт о́ценки сто́имости;

а. выбы́цця акт выбы́тия;

а. вы́дачы дакументаў акт вы́-дачы документа́в;

а. вынахо́дак і рацыяналіза́-тарскіх прапанова́ў акт изобре-тэ́ний і рацыяналіза́тарскіх прадло́жений;

а. гато́ўнасці прае́ктных ра-бо́т акт гото́вности про́ектных рабо́т;

а. дэфекта́цыі акт дэфекта́ции;

а. знішчэ́ння дакументаў, пя-ча́так і шта́мпаў акт уни́что-жэ́ния документа́в, печа́тей і шта́мпов;

а. інвентарыза́цыі акт інвен-таріза́ции;

а. на пра́ва карыста́ння зям-лёй акт на пра́ва поль́зования зямлёй;

а. няшча́снага вы́падку акт несча́стного слу́чая;

а. перааце́нкі асно́ўных фо́н-даў і вызначэ́ння зно́су ас-но́ўных сродкаў акт переоце́н-ки основны́х фо́ндов і опре-

деления износа основных средств;

а. перадачы-прыняцця літаратуры, дакументаў, экспанатаў акт передачи-приёма литературы, документов, экспонатов;

а. перапрацоўкі вопісаў акт переработки описей;

а. правёркі наяўнасці і стану спраў акт проверки наличия и состояния дел;

а. прыёмкі акт приёмки;

а. прыняцця выкананай працы акт принятия выполненной работы;

а. прыняцця-здачы акт принятия-сдачи;

а. рэвізіі акт ревизии;

а. спісання матэрыялаў акт списания материалов;

а. стану будынкаў акт состояния зданий;

а. тэхнічнага агляду транспарту і абсталявання акт технического осмотра транспорта и оборудования;

а. тэхнічнага выпрабавання акт технического испытания;

а. уліку працоўных кніжак і ўкладак да іх акт учёта трудовых книжек и вкладывшей к ним;

а. экспертызы акт экспертизы;

акты грамадзянскага стану акты гражданского состояния
акты органаў дзяржаўнага кіравання акты органов государственного управления;

дзяржаўны а. государственный акт;

заканадаўчыя акты законодательные акты;

зёмскія акты *гіст.* зёмские акты;

камерцыйны а. коммерческий акт;

нарматыўны а. нормативный акт;

перадаачны а. передаточный акт;

прававы а. правовой акт;

прыёмна-здаачны а. приёмно-сдаточный акт;

рэкламацыйны а. рекламационный акт;

сістэматызаваныя акты систематизированные акты;

старажытныя акты ўстанова Вялікага княства Літоўскага древние акты учреждений Великого княжества Литовского;

юрыдычныя нарматыўныя акты юридические нормативные акты

актавая кніга актовая книга

актавая папера актовая бумага

актавая пошліна актовая пошлина

актавы збор актовый сбор

актуарый м. (*служачы замежнай страхавой кампаніі*) актуарий

Акты Літоўскай мэтрыкі Акты Литовской метрики

актыў¹ -тыву м. актив;

прафсаюзны а. профсоюзный актив

актыў² -тыву м., *бухг.* актив

актыўнае сальда *бухг.* активное сальдо

актыўна-пасіўныя рахункі *бухг.* активно-пассивные счета

актыўнасць ж. активность;

творчая а. творческая активность

актыўны баланс *бухг.* активный баланс

актыўныя рахункі *бухг.* активные счета

акупнасць ж. окупаемость;

а. капітальных укладанняў окупаемость капитальных вложений

акуратна аккуратно

акуратнасць ж. аккуратность

акці́з, –зу *м.* (*від падатку*) акці́з
акці́зны збор акці́зний збор
акці́йны акціо́нний
аќця *ж.* (*каштоўная папера*) аќця;

ба́нкаўская а. ба́нковская аќця;

заснава́льніцкая а. учреді́тельская аќця;

імя́нная а. іменна́я аќця;

прыві́лея́ная а. прывіле́гійро́ванная аќця

акцыяне́р м. акціо́нер

акцыяне́рнае тавары́ства акціо́нерное о́бщество

акцыяне́рная кампа́нія акціо́нерная ко́мпанія

акцыяне́рны банк акціо́нерный банк

акце́нт, –ту *м.* акце́нт

акце́нтава́ць акце́нті́ровать

акце́пт, –ту *м., бухг.* акце́пт;

а. вэ́ксаля акце́пт ве́кселя;

а. че́ка акце́пт че́ка;

папярэ́дні а. прעדварі́тельный акце́пт

акце́птава́нне н. акце́птова́ние

акце́птава́ны раху́нак акце́пто́ванный сче́т

акце́птава́ны чэк акце́пто́ванный чек

акце́птава́цца акце́птва́цца

акце́птава́ць акце́птава́ць

акце́пта́нт м. акце́пта́нт

акце́пта́цыя ж. акце́пта́цыя

акце́птная фо́рма разлі́каў акце́птная фо́рма расче́тов

акце́пты акце́пты

аліме́нты адз. няма алиме́нты

ало́вак м. каранда́ш

алоўкавы каранда́шны

алфаві́т м. алфаві́т

алфаві́тная адзна́ка алфаві́тны пры́знак

алфаві́тная картатэ́ка алфаві́тная карто́тка

алфаві́тны даве́днік алфаві́тны справочник

алфаві́тны паказа́льнік алфаві́тны указате́ль

алфаві́тны пара́дак алфаві́тны по́рядок

альбо́м м. альбо́м

альбо́мная фо́рма публіка́цыі

альбо́мная фо́рма публіка́цыі

альбо́мны альбо́мны

амартызава́ны аморти́заваны

амартызава́ць аморти́завать

амартыза́цыйнае адлі́чэнне

амортиза́ционное отчисле́ние

амартыза́цыйны фонд амортиза́ционный фонд

амартыза́цыйныя вы́даткі (расхо́ды) амортиза́ционные расхо́ды

амартыза́цыя ж. амортиза́цыя;

а. асно́ўных сро́дкаў амортиза́цыя основны́х средств

амністава́нне н. амністи́рование

амністава́ны амністи́рованный

амністава́ць амністи́ровать

амні́стыя амні́стыя

ана́лаг, –гу *м.* ана́лог

ана́лагавая вылі́чальная ма́шына ана́логовая вычислі́тельная ма́шина

ана́лага-лі́чбавая вылі́чальная сі́стэма ана́лого-цифрова́я вычислі́тельная сі́стэма

аналагі́чна аналогі́чно

аналагі́чны 1. (*заснаваны на ана́логіі*) аналогі́ческий; **2.** (*падобны*) аналогі́чный

ана́ліз, –зу *м.* ана́лиз;

а. архі́ўнай спра́вы ана́лиз архі́вного де́ла;

а. бала́нсу ана́лиз бала́нса;

а. прадукцыйнасці пра́цы ана́лиз произво́дительно́сти тру́да;

а. яка́сці прадукцы́ ана́лиз ка́чества проду́кцыі;

інфарма́цыйны а. рэ́траспекты́ўнай дакуме́нтнай інфарма́цыі інформа́ционный ана́лиз

ретроспективної документації інформації;
навукові а. научний аналіз;
техніка-еканамічні а. техніко-економічний аналіз
аналізовані аналізовані
аналіза́ць аналізувати
аналі́тика-сінтэ́тычная перапрацо́ўка рэтрэспекты́ўнай дакумента́най інфармацы́ аналітико-синтетическая переработка ретроспективной документной информации
аналі́тика-сінтэ́тычны аналітико-синтетический
аналі́тычна аналітически
аналі́тычная даве́дка аналітическая справка
аналі́тычная таблі́ца аналітическая таблица
аналі́тычны агляд аналітический обзор
аналі́тычны раху́нак аналітический счёт
аналі́тычны ўлік аналітический учёт
аналогія ж. аналогія
анані́м м. анонім
анані́мка ж., *разм.* анонімка
анані́мнасць ж. анонімность
анані́мная зая́ва анонімное заявление
анані́мны дакуме́нт анонімный документ
анатава́нне н. аннотирование
анатава́ны аннотированный
анатава́цца аннотироваться
анатава́ць аннотировать
аната́цыя ж. аннотация;
а. дакуме́нта аннотация документа;
а. на кні́гу [ру́капіс] аннотация на книгу [рукопись]
анке́та ж. анкета
анкетава́нне н. анкетирование
анкетава́ць анкетировать
анке́тны анкетный

анке́тныя да́ныя анкетные данные
антидзяржаўная лістоўка антигосударственная листовка
антыінфля́цыйны антиинфляционный
антыманапо́льнае заканада́ўства антимонопольное законодательство
антыманапо́льнае рэгулява́нне антимонопольное регулирование
антысэ́птык, -ку м., хім. антисептик
антысэ́птычны антисептический
антысепці́раванне н. антисептирование;
а. дакуме́нтаў антисептирование документов
анулява́нне н. аннулирование;
а. дагаво́ра аннулирование договора;
а. пастано́вы аннулирование постановления
анулява́ны аннулированный
анулява́ць аннулировать
ануля́цыя ж. аннуляция
апавясці́ць 1. (*паведаміць*) уведомить, известить; 2. (*урачыста аб'явіць*) возвестить; (*зрабіць шырока вядомым*) огласить
апавяшча́ць 1. (*паведамляць*) уведомлять, извещать; 2. (*урачыста аб'яўляць*) возвещать; (*рабіць шырока вядомым*) оглашать
апавяшча́нне н. 1. уведомление, извещение; 2. возвещение; провозглашение; оглашение
апа́ра́т м. 1. *родн.* апа́ра́та *тэхн.* апа́ра́т, прыбо́р; устро́йства н.; 2. *родн.* апа́ра́ту (*штат работнікаў*) апа́ра́т; 3. *родн.* апа́ра́ту (*сукупнасць дадатковых звестак аб дакументах, розных выданнях*) апа́ра́т;
адміністра́цыйна-кіраўні́цкі а. административно-управленческий апа́ра́т;
а. дзяржаўнай ула́ды апа́ра́т государственной власти;

а. кіравання апарат управлѣ-
 ния;
 бюракратычны а. бюрократі-
 ческий апарат;
 выканáўчы а. исполнительный
 апарат;
 гаспадáрчы а. хозяйственный
 апарат;
 давѣдачны а. справочный ап-
 парат;
 дзяржаўны а. государственнй
 апарат;
 запамінальны а. запоминаю-
 щий апарат (запоминающее
 устрóйство);
 кантрóльны а. контрольный
 апарат;
 кáсавы а. кáссовый апарат
 (кáссовое устрóйство);
 кінапраекцыйны а. кинопроек-
 ционный апарат;
 кіраўніцкі а. управлѣнческй
 апарат;
 мікрафільмаваальны а. микро-
 фильмірующй апарат;
 навукóва-давѣдачны а.
 (НДА) наўчно-справочный ап-
 парат (НСА);
 навукóва-давѣдачны а. архі-
 ва наўчно-справочный апарат
 архіва;
 навукóва-давѣдачны а. архіў-
 нага давѣдніка [фóнду] наўч-
 но-справочный апарат архів-
 ного справочника [фóнда];
 навукóва-давѣдачны а. даку-
 ментальнай публікацыі наўч-
 но-справочный апарат доку-
 ментальной публікации;
 нумаравальны а. нумероваль-
 ный апарат;
 размно́жвальны а. мно́жителъ-
 ный апарат;
 улікóва-давѣдачны а. учѣтно-
 справочный апарат;
 фінáнсавы а. фінáнсовый ап-
 парат;

чыноўніцкі а. чинóвничй ап-
 парат;
 чытáльна-капіравальны а. чи-
 тáльно-копировальнй апарат
 апаратýра ж. апаратýра;
 перасóвачная (перасóўная) а.
 передви́жная апаратýра
 апаратчык м. апаратчик
 апелява́нне н. апеллірование
 апелява́ць апелліровать
 апеля́нт м. апелля́нт
 апеля́цыйны апелляциóнный
 апеля́цыя ж. апелля́ция
 апера́тар м. опера́тор
 апера́тыўнае кіравáнне опера-
 тивное управлѣние
 апера́тыўна-кантрóльны опера-
 тивно-контрольный
 апера́тыўна-тэхнічны оператив-
 но-технический
 апера́тыўная (дзѣйная) даку-
 мэнтная інфарма́цыя оператив-
 ная (действующая) докуméнтная
 інфарма́цыя
 апера́тыўная звóдка оперативная
 свóдка
 апера́тыўная справаздáча опе-
 ративный отчѣт
 апера́тыўны оперативный
 апера́цыя ж. опера́ция;
 ба́нкаўская а. ба́нковская опе-
 ра́ция;
 біржавáя а. биржева́я опера́-
 ция;
 валі́ютная а. валютная опера́-
 ция;
 гаспадáрчая а. хозяйственная
 опера́ция;
 паштóвая а. почтóвая опера́-
 ция;
 фінáнсава-разлі́ковая а. фи-
 нáнсово-расчѣтная опера́ция;
 эмі́сійная а. эмиссионная опе-
 ра́ция
 апісáльнасць ж. описáтельность
 апісáльны артыкул описáтельная
 ста́тья

апісанне *н.* апісаніе;

а. архіўных дакументаў апісаніе архіўных дакументаў;

а. дакументальных матэрыялаў апісаніе дакументальных матэрыялаў;

а. справы апісаніе дэла;

бібліяграфічнае а. бібліяграфічнае апісаніе;

групавое а. дакументаў пры каталагізацыі групавое апісаніе дакументаў пры каталагізацыі;

дыферэнцыраванае а. архіўных дакументаў дыферэнцыраванае апісаніе архіўных дакументаў;

паадзінкавае а. дакументаў на каталожнай картцы поедзінчнае апісаніе дакументаў на каталожнай картцы;

падакументнае а. на каталожнай картцы подакументнае апісаніе на каталожнай картцы;

тэматычнае а. тэматычнае апісаніе;

тэхнічнае а. тэхнічнае апісаніе

апісаны 1. апісанный; 2. завяцзаны; 3. адпісанны

апісаць 1. апісаць; 2. *(што на каго)* завяцзаць *(што кому)*, адпісаць *(што кому)*

апісваць 1. апісваць; 2. *(што на каго)* завяцзаць *(што кому)*, адпісваць *(што кому)*;

а. бібліятэку апісваць бібліятэку;

а. машыну на ўнука завяцзаць *(адпісваць)* машыну ўнуку

апіска *ж.* *(памылка)* апіска

оплата *ж.* аплата;

здэльна-прагрэсіўная а. працы сдэльна-прагрэсіўная аплата труда;

здэльна-прэміяльная а. пра-

цы сдэльна-прэміяльная аплата труда;

здэльная а. працы сдэльная аплата труда;

пачасова-прагрэсіўная а. працы павярэмна-прагрэсіўная аплата труда;

пачасовая а. працы павярэменная аплата труда

оплатны відпуск аплачваемы адпуск

оплаціць 1. аплатіць; 2. возместіць, пакрыць;

а. запазычанасць возместіць *(пакрыць)* задолженность

оплачаная сума аплачэнная сума

оплачаны 1. аплачэнны; 2. возмешчэнны, пакрыты

оплачванне *н.* 1. аплата ж.; 2. возмешчэнне, пакрыццё

оплачвацца 1. аплачвацца;

2. возмешчацца, пакрывацца

оплачваць 1. аплачваць; 2. возмешчаць, пакрываць

опшні последні

опшняя інстанцыя последняя інстанцыя

опраўдальны дакумент оправдательны дакумент

опрацоўваць *(інфармацыю)* абрабацьваць

опрацоўка *ж.* абрабатка;

аўтаматызаваная а. даных аўтаматызаваная абрабатка даных;

аўтаматызаваная а. тэкстаў аўтаматызаваная абрабатка тэкстаў;

кансервацыйна-прафілактычная а. кансервацыйна-прафілактычная абрабатка;

кансервацыйна-рэстаўрацыйная а. кінатакументаў і мікрафільмаў кансервацыйна-рэстаўрацыйная абрабатка кінатакументаў і мікрафільмаў;

кмплексная навучова-тэх-

нічна *а.* комплексная нау́чно-техні́ческая обрабо́тка;

навукóва–техні́чна *а.* даку-ментальних мате́рьялаў на-у́чно–техні́ческая обрабо́тка докуме́нтальних мате́ріялов

першапачаткóвая (експеды-цыйна́я) *а.* первонача́льная (эк-спедицио́нная) обрабо́тка;

еле́ктро́нна *а.* інфарма́цыі

еле́ктро́нная обрабо́тка інфор-ма́ции

аптóвая ца́на опто́вая це́на

аптóвы опто́вый

аптыма́льны оптима́льный

аптыміза́цыя *ж.* оптима́зация;

а. скла́ду і зме́сту дзяржа́ў-нага архі́ўнага фо́нду опти-миза́ция соста́ва и содержа́ния го́сударственно́го архі́вного фо́нда

апты́чная шчы́льнасць тэксту [адлю́страва́ння] дакуме́нта

опти́ческая плóтнoсть тéкста

[изображе́ния] докуме́нта

апублікава́нне *н.* опу́бликова́ние;

а. дакуме́нтаў опу́бликова́ние

докуме́нтов

апублікава́ны опу́бликованны́й

апублікава́ць опу́бликова́ть

апубліко́ўваць опу́бликовыва́ть

апыта́льнік *м.* вопро́сник

апыта́льны лі́ст опро́сный лист

апыта́нне *н.* опро́с *м.*

апыта́ны опро́шенный

апыта́ць опро́сить

апяча́таны опе́чатанны́й

апяча́таць опе́чата́ть

апяча́тваць опе́чатыва́ть

арандава́нае памяшқа́нне арен-до́ванное поме́щение

арандава́нне *н.* арендо́вание, аренда *ж.*

арандава́ны арендо́ванный

арандава́цца аренда́ться

арандава́ць аренда́ть

аранда́тар *м.* аренда́тор

аранда́тарскі аренда́торский

аранда́тарства *н.* аренда́торство

арбі́тр *м.* арбі́тр

арбі́траж, –жу *м.* арбі́траж;

біржа́вы *а.* биржево́й арбі́траж;

дзяржа́ўны *а.* го́сударственный арбі́траж

арбі́тражнае пагаднё́нне арбі́тра́жное соглаше́ние

арбі́тражная даве́дка арбі́тра́жная спра́вка

арбі́тражная спра́ва арбі́тра́жное де́ло

арбі́тражны арбі́тра́жный

арганізава́ная гру́па организо-ванная гру́ппа

арганіза́тар *м.* организо́натор; (*веча-ра адпачынку і да т. п.*) устано́итель;

а. канце́ртаў устано́итель (орга-низа́тор) конце́ртов

арганіза́цыйна–распара́дчая да-куме́нта́цыя (АРД) организо́нно–распора́дительная докуме́нта́-ция (ОРД)

арганіза́цыйна–распара́дчы да-куме́нт организо́ционно–распора́-дительный докуме́нт

арганіза́цыйна–техні́чная даку-ме́нта́цыя организо́нно–техні́-ческая докуме́нта́ция

арганіза́цыйная фу́нкцыя орга-низа́ционная фу́нкция

арганіза́цыйны дакуме́нт организо́нный докуме́нт

арганіза́цыйны каміте́т организо́-ционный комите́т

арганіза́цыя *ж.* организо́зация;

а. выкарыста́ння архі́ўных да-куме́нтаў организо́зация испо́ль-зования архі́вных докуме́нтов;

а. дакуме́нтаў у архі́ве орга-низа́ция докуме́нтов в архі́ве;

а. дакуме́нтаў у справаво́д-стве организо́зация докуме́нтов в де́лопроизводстве;

вышэйста́йшая *а.* вышестоя́-щая организо́зация;

галаўная а. головная организа́ция;
гаспада́рчая а. хозяйственная организа́ция;
грама́дская а. общественная организа́ция;
навуко́вая а. пра́цы (НАП) научная организа́ция тру́да (НОТ)
аргаўтама́т м. (арганіза́цыйны аўтама́т) оргавтома́т (организа́ционный автома́т)
аргкамі́тэт м. (арганіза́цыйны камі́тэт) оргкомі́тэт (организа́ционный комі́тэт)
аргтэ́хніка ж. (арганіза́цыйная тэ́хніка) оргтэ́хніка (организа́ционная тэ́хніка)
аргуме́нт м. аргуме́нт
аргументава́на аргументі́рованно
аргументава́насць ж. аргументі́рованность
аргументава́нне н. аргументі́рование, аргумента́ция ж.
аргументава́ны аргументі́рованные
аргументава́ць аргументі́ровать
аргумента́цыя ж. аргумента́ция
АРД гл. арганіза́цыйна-распа́ра́дчая дакумента́цыя
аркуш м. лист;
аўтарскі а. а́вторский лист;
друкава́ны а. печа́тный лист;
уліко́ва-выдаве́цкі а. учётно-изда́тельский лист
АРМ гл. аўтаматызава́нае рабо́чае ме́сца
арна́мент, -ту м. орна́мент
артыкул м. статья ж;
агля́дны а. обзорная статья;
апіса́льны а. описа́тельная статья;
а. канстыту́цыі статья консти́туции;
бала́нсавы а. бухг. бала́нсовая статья;
газе́тны а. газе́тная статья;
усту́пны а. вво́дная статья;

часо́пісны а. журна́льная статья
археаграфі́чнае афармле́нне дакуме́нтаў археографі́ческое оформле́ние докуме́нтов
археаграфі́чная ле́гэнда археографі́ческая ле́гэнда
археаграфі́чная падрыхто́ўка археографі́ческая подгото́вка
археаграфі́чны археографі́ческий
археагра́фія ж. археогра́фия
архео́граф м. архео́граф
архэ́тып м. (меркаваны тэкст) архэ́тэп
архівазна́вец м. архивове́д
архівазна́ўства н. архивове́дение
архівазна́ўчае тэрміназна́ўства архивове́дческое терминове́дение
архівазна́ўчая адука́цыя архивове́дческое образова́ние
архівазна́ўчая зўры́стыка архивове́дческая зври́стика
архівазна́ўчы архивове́дческий
архіва́рыус м. архива́риус
архівасхо́вішча н. архивохрани́лище;
спецыя́льнае а. спе́циальное архивохрани́лище
архіві́ст м. архиві́ст
архіві́стка ж. архиві́стка
архі́ў м. архі́в;
аб'ядна́ны ве́дамасны а. объе́динённый ве́домственный архі́в;
адкры́ты а. откры́тый архі́в;
а. арганіза́цыі архі́в организа́ции;
а. з пастая́нным скла́дам дакуме́нтаў архі́в с постоя́нным соста́вом докуме́нтов;
а. з пера́менным скла́дам дакуме́нтаў архі́в с переме́нным соста́вом докуме́нтов;
а. недзя́ржаўных прадпры́ёмстваў, арганіза́цый і ўста́ноў архі́в негосуда́рственных прадпры́ятий, организа́ций и учре́ждений;

асабісты а. личный архив;
 белару́скі а. белорусский архив;
 бягу́чы а. устано́вы текущий архив учреждения;
 ве́дамасны а. ве́домственный архив;
 гіста́рычны а. исто́рический архив;
 дзя́ржаўны а. го́сударственный архив;
 за́крыты а. за́крытый архив;
 кампле́ктоўны а. (а., які кампле́туецца) комплеќтующийся архив;
 навуко́ва-тэхні́чны а. на́учно-техні́ческий архив;
 некампле́ктоўны а. (а. са спы́неным камплекта́ваннем) некомплеќтующийся архив;
 праме́жжавы а. проме́жutoч-ный архив;
 прыва́тны а. ча́стный архив;
 сямейны а. се́мейный архив;
 тэхні́чны а. техни́ческий архив;
 царко́ўны а. церко́вный архив;
 це́нтральны а. це́нтральны́й архив
 архіў-музе́й м. архі́в-музе́й
 архіўнае будаўні́цтва архі́вное строительство
 архіўнае захо́ўванне тэкстаў архі́вное хране́ние тэкстов
 архіўнае памяшканне архі́вное помеще́ние
 архіўнае пра́ва архі́вное пра́во
 архіўнае схові́шча архі́вное хра-ни́лище
 архіўнае ўпраўле́нне архі́вное управле́ние
 архіўная вы́піска архі́вная вы-писка
 архіўная даве́дка архі́вная спра́вка
 архіўная калекцы́я архі́вная кол-леќция
 архіўная камі́сія архі́вная комі́сия

архі́ўная картаграфі́чная даку-мента́цыя архі́вная картографи́-ческая документа́цыя
 архі́ўная ко́пія архі́вная ко́пія
 архі́ўная крыні́ца архі́вный ис-то́чник
 архі́ўная служба архі́вная служ-ба
 архі́ўная спра́ва архі́вное де́ло
 архі́ўная ста́тыстыка архі́вная ста́тистика
 архі́ўная тэрмінало́гія архі́вная терми́нология
 архі́ўная тэхні́ка архі́вная тэх-ника
 архі́ўная ўстано́ва архі́вное уч-режде́ние
 архі́ўная ча́стка спра́ваводста архі́вная ча́сть делопроизво́дства
 архі́ўная этыке́тка архі́вная эти-ке́тка
 архі́ўны аддзел выканка́ма ар-хі́вный отде́л исполко́ма
 архі́ўны во́піс архі́вная о́пись
 архі́ўны даве́днік архі́вный спра́вочник
 архі́ўны дакуме́нт архі́вный до-куме́нт
 архі́ўны звязак архі́вная связка
 архі́ўны катало́г архі́вный ката-ло́г
 архі́ўны катало́г выканаўцаў (*які змяшчае і́мёны выканаўцаў твораў у гуказа́пісе*) исполні́тельский ар-хі́вный катало́г
 архі́ўны нумар архі́вный но́мер
 архі́ўны разра́д архі́вный разря́д
 архі́ўны тэрмін архі́вный терми́н
 архі́ўны файл архі́вный файл
 архі́ўны фонд архі́вный фонд
 архі́ўны фонд арганіза́цыі архі́в-ный фонд органи́зации
 архі́ўны фонд асабі́стага па-ходжаньня архі́вный фонд лично́го происхожде́ния
 архі́ўны фонд са спы́неным кам-плекта́ваннем некомплеќтующийся архі́вный фонд

архіўны штэмпель архівный штампель

архіўны шыфр архівный шифр

архіўны ярлык архівный ярлык

архіўныя матэрыялы архівные материалы

архіўныя органы архівные органы

арцэльны статút артельный устав

арыгінал *м.* оригинал, подлинник;

а. афіцыйнага дакумэнта оригинал (подлинник) официально-го документа;

а. грамафённай пласцінкі оригинал грамофонной пластинки;

а. канструктарскага дакумэнта оригинал (подлинник) конструкторского документа;

а. карціны оригинал (подлинник) картины;

грамафённы а. грамофонный оригинал

арыгінал-макёт *м.* (кнігі, брашуры) оригинал-макет

арыгінальны дакумэнт оригинальный (подлинный) документ

арыгінальны рукапіс оригинальная (подлинная) рукопись

арыгінальны экзэмпляр оригинальный (подлинный) экземпляр

арэнда *ж.* аренда;

а. зямлі аренда земли;

а. машын і абсталявання аренда машин и оборудования;

а. памяшкання аренда помещения

арэнднае прадпрыёмства арендное предприятие

арэндная плата арендная плата

арэндны дагавор арендный договор

асабіста лично; персонально

асабістае паходжанне личное происхождение

асабістае страхаванне личное страхование

асабістая гаспадарка личное хозяйство

асабістая годнасць личное достоинство

асабістая зацікаўленасць личная заинтересованность

асабістая перапіска личная переписка

асабістая праца личный труд

асабістая фатаграфія личная фотография

асабісты архіў личный архив

асабісты архіўны фонд личный архивный фонд

асабісты аўтарытэт личный авторитет

асабісты дакумэнт личный документ

асабісты дзённік личный дневник

асабісты подпіс личная подпись

асабліва адказная дакументацыя особо ответственная документация

асабліва каштоўная справа (АКС) особо ценное дело (ОЦД)

асабліва каштоўны дакумэнт особо ценный документ

асаблівасць *ж.* особенность;

дыпламатычная а. дакумэнта дипломатическая особенность документа;

мастацкая а. дакумэнта художественная особенность документа;

моўная а. дакумэнта языковая особенность документа;

палеаграфічная а. дакумэнта палеографическая особенность документа

асабовая картка личная карточка

асабовая справа личное дело

асабовы лісток па ўліку кадраў личный листок по учёту кадров

асабовы рахунак бухг. лицевой счёт

асабовы склад личный состав

асартымэнт, –ту *м.* ассортимент;

а. тавару ассортимент товара

асацыяваная праца асоцыіро-
ванны труд

асацыяваны асоцыіраваньні

асацыяцыя ж. асоцыяцыя

асігнаваньне н. ассыгнаваньне;

бюджэтнае а. бюджэтное ас-
сыгнаваньне;

грашовое а. дэнежнае ассыг-
наваньне;

дзяржаўнае а. гасударствен-
ное ассыгнаваньне;

звышкаштарысныя асигнаваньні свэрхсьмэтные ассыгнаваньні;

каштарысныя асигнаваньні сьмэтные ассыгнаваньні;

мэтавае а. цэлевое ассыгнава-
ньне

асігнаваны ассыгнованны

асігнаваць ассыгнаваць

асігноўваць ассыгновывать

асігноўка ж. (дакумент) ассыгнов-
ка

АСК гл. аўтаматызаваная сьстэ-
ма кіраваньня

АСКВ гл. аўтаматызаваная сьс-
тэма кіраваньня вытвóрчасцю

АСКВД гл. аўтаматызаваная сьс-
тэма кантрóлю выкананьня да-
кумэнтаў

аснашчаны аснашчэньні

аснашчаць аснашчаць

аснашчэньне н. аснашчэньне;

а. бухгалтэрыю камп'ютэрамі
аснашчэньне бухгалтэрыю камп'ю-
тэрамі

аснашчаны аснашчэньні

аснашчаць аснашчаць

аснашчэньне н. аснашчэньне;

а. архіваў новай тэхнікай ас-
нашчэньне архіваў новай тэхні-
кай

асно́ва ж. 1. (падстава) асно́ва-
ньне н.; 2. (базіс) асно́ва;

асно́вы эканомікі асно́вы эка-
но́мікі;

дагаворная а. дагаворная ас-
но́ва;

на асно́ве (на падста́ве) на
асно́ва́ньні

асно́ўная зарплата асно́вая зар-
плата

асно́ўная паса́да асно́вая до́лж-
но́сьць

асно́ўны (пéршасны) дакуме́нт

асно́вай (пéрвичный) дакуме́нт

асно́ўны тары́ф асно́вай тары́ф

асно́ўны тэкст асно́вай тэкст

**асно́ўныя палажэ́ннi кні́гі [да-
куме́нта]** асно́выя по́ложэ́ннi
кні́гі [докуме́нта]

АСНТІ гл. аўтаматызаваная сьс-
тэма навуко́ва-тэхні́чнай інфар-
ма́цыі

асо́ба ж. 1. лі́чность; 2. ліцо́ н.;

адка́зная а. отве́тственное ли-
цо́;

афі́цыйная а. офі́ціальное
ліцо́;

выда́тная а. выдаю́щаяся лі́ч-
но́сьць;

даве́раная а. дове́ренное ліцо́;

дэ́йная а. дэ́йствующее ліцо́;

заціка́ўленая а. заінтэ́ресован-
ное ліцо́;

матэ́рыяльна адка́зная а. ма-
тэрыя́льна отве́тственное ліцо́;

невя́домая а. неизвэ́стная лі́ч-
но́сьць;

пабо́чная а. посторо́ннее ліцо́,
посторо́нный наз., м.;

падсправа́дчая а. подот-
че́тное ліцо́;

падстаўна́я а. подставно́е ли-
цо́;

правамо́чная службо́вая а.
правамо́чное до́лжностное ліцо́;

прыва́тная а. ча́стное ліцо́;

свабо́дная а. свобо́дная лі́ч-
но́сьць;

службо́вая а. до́лжностное
ліцо́;

упаўнава́жаная а. уполномо́-
ченное ліцо́;

фізі́чная а. фізі́ческое ліцо́;

юры́дычная а. юры́дическое
ліцо́

асобная думка (*адрозная ад іншых*) особое мнение

асобны отдельный; особый

асобы аддзел (*спецыяльны*) особый отдел

асобы рэжым крэдытавання
особый режим кредитования

АСПД гл. адзіная сістэма праграмнай дакументацыі

аспэкт, –ту м. аспект

АСПР гл. аўтаматызаваная сістэма планавых разлікаў

аспрэчанае рашэнне оспóренное решение

астатак, –тку м. (*нявыкарыстаная частка чаго–небудзь*) остаток;

а. фінансавых сродкаў остаток финансовых средств

астаткавая вартасць асноўных сродкаў остаточная стоимость основных средств

астача ж. (*тое, што засталася ад чаго–небудзь*) остаток м.

асуджэнне н. (*ганьбаванне*) осуждение

асцылаграма ж. осциллограмма

асяроддзе н. среда ж.;

навакольнае а. окружающая среда;

рабочае а. рабочая среда

АТК гл. аддзел тэхнічнага кантролю

атрымальнік м. получатель

атрыманне н. получение

атрымачь получить;

а. адказ получить ответ;

а. грошы получить деньги;

а. дакументы получить документы;

а. ліст получить письмо;

а. узнагароду получить награду

атрымліваць получать

атэставаны аттестованный

атэставання аттестоваться

атэставачь аттестовать

атэстат м. аттестат;

а. сталасці атэстат зрелости
атэстацыйная камісія аттестационная комиссия

атэстацыйная справа аттестационное дело

атэстацыйны дакумент аттестационный документ

атэстацыйны ліст аттестационный лист

атэстацыя ж. аттестация;

а. кадраў аттестация кадров

атэстоўвацца аттестоваться

атэстоўваць аттестовать

аўдыенцыя ж. аудиенция

аўдыёвізуальны дакумент аудиовизуальный документ

аўдыёінфармацыя ж. аудиоинформация

аўдытар м. (*асоба ці фірма, якая правярае стан фінансава–гаспадарчай дзейнасці*) аудитор

аўдытарская фірма аудиторская фирма

аўдыторыя ж. аудитория

аўкцыён, –ну м. аукцион

аўкцыённы аукционный

аўкцыяніст м. аукционист

аўтабіёграф м. автобиограф

аўтабіяграфічнасць ж. автобиографичность

аўтабіяграфічны автобиографический, автобиографичный

аўтабіяграфія ж. автобиография

аўтаграфічны автографический, автографичный

аўтаграфія ж. автография

аўтамат м. автомат;

наборна–праграмавальны а. наборно–программирующий автомат;

пішучы а. з апэратыўнай памяццю пишущий автомат с оперативной памятью;

пішучы а. са знешняй памяццю пишущий автомат с внешней памятью;

чытальны (чытаючы) а. читающий автомат;

электронны пішучы а. электронный пишущий автомат

аўтамат-чытальнік м. читающий автомат

аўтаматызавана автоматизированно

аўтаматызаванае рабочае месца (АРМ) автоматизированное рабочее место (АРМ)

аўтаматызаванае рабочае месца супрацоўнікаў справаводных і архіўных службаў автоматизированное рабочее место сотрудников делопроизводственных и архивных служб

аўтаматызаванасць ж. автоматизированность

аўтаматызаваная апрацоўка даных автоматизированная обработка данных

аўтаматызаваная апрацоўка тэкстаў автоматизированная обработка текстов

аўтаматызаваная дакументацыйная сістэма автоматизированная документационная система

аўтаматызаваная інфармацыйна-пошукавая сістэма (АІПС) автоматизированная информационно-поисковая система (АИПС)

аўтаматызаваная картатэка автоматизированная картотека

аўтаматызаваная падрыхтоўка дакументаў автоматизированная подготовка документов

аўтаматызаваная пошукавая сістэма автоматизированная поисковая система

аўтаматызаваная праца автоматизированный труд

аўтаматызаваная сістэма кантролю выканання дакументаў (АСКВД) автоматизированная система контроля исполнения документов (АСКИД)

аўтаматызаваная сістэма кіра-

вання (АСК) автоматизированная система управления (АСУ)

аўтаматызаваная сістэма кіравання вытворчасцю (АСКВ) автоматизированная система управления производством (АСУП)

аўтаматызаваная сістэма навукова-тэхнічнай інфармацыі (АСНТИ) автоматизированная система научно-технической информации (АСНТИ)

аўтаматызаваная сістэма планавых разлікаў (АСПР) автоматизированная система плановых расчетов (АСПР)

аўтаматызаванне н. автоматизирование

аўтаматызаваны кантроль выканання дакументаў (АКВД) автоматизированный контроль исполнения документов (АКИД)

аўтаматызаваль автоматизировать

аўтаматызацыя ж. автоматизация;

а. дакументацыйных працэсаў автоматизация документационных процессов;

а. працэсу дакументавання інфармацыі автоматизация процесса документирования информации;

а. справаводства автоматизация делопроизводства;

а. тэхналагічных працэсаў падрыхтоўкі дакументаў автоматизация технологических процессов составления документов

аўтаматычна автоматически

аўтаматычнасць ж. автоматичность

аўтаматычны автоматический

аўтар м. автор;

а. афіцыйнага дакумента автор официального документа

аўтарскае пасведчанне авторское свидетельство

аўтарскае права авторское право

аўтарская адзнака спраў аўторский признак дел

аўтарская схэма класіфікацыі спраў (дакумэнтаў) аўторская схэма классификации дел (документов)

аўтарскі аркуш аўторский лист

аўтарскі архіўны каталог аўторский архивный каталог

аўтарскі ганарар аўторский гонорар

аўтарскі дагавор аўторский договор

аўтарскі калектыў аўторский коллектив

аўтарскі рўкапіс аўторская рукопись

аўтарскі тэкст аўторский текст

аўтарскі экзэмпляр аўторский экзэмпляр

аўтарскія наз., мн. аўторские

аўтарства *н.* аўторство

аўтарызава́ная ко́пія авторизованная ко́пия

аўтарызава́ць авторизова́ть

аўтарыза́цыя *ж.* авториза́ция;

а. перакла́ду авториза́ция пера́вода

аўтарытэ́т, *–ту* *м.* авторите́т;

асабі́сты а. лі́чны а́вторите́т;

а. спецыя́ліста а́вторите́т спецыя́ліста;

мара́льны а. мо́ра́льны а́вторите́т;

навуко́вы а. на́у́чны а́втори-тэ́т;

паліты́чны а. політы́цескі а́втори-тэ́т;

службо́вы а. должностно́й а́втори-тэ́т

аўтарытэ́тнасць *ж.* а́втори-тэ́тнасць

аўтарытэ́тны а́втори-тэ́тны

аўто́граф *м.* а́вто́граф

аўто́рак *м.* вто́рник

аўто́ркавы вто́рничны

аўтэ́нтычнасць *ж.* а́утэ́нтычнасць;

а. дакумэ́нтаў а́утэ́нтычнасць дакумэ́нтаў

аўтэ́нтычны дакумэ́нт а́утэ́нтычны дакумэ́нт

аўтэ́нтычны тэкст а́утэ́нтычны тэкст

афармле́нне *н.* о́формле́ние;

археаграфі́чнае а. дакумэ́нтаў археографі́цеское о́формле́ние дакумэ́нтаў;

а. афі́цыйнага дакумэ́нта о́формле́ние о́фіцыйнага дакумэ́нта;

а. вóкладкі спра́вы о́формле́ние о́бложкі дэ́ла;

а. спра́вы (адзі́нкі захо́ўвання пісьмовых дакумэнтаў) о́формле́ние дэ́ла

афармля́цца о́формля́цца; (*пра здзелку*) со́верша́цца

афармля́ць о́формля́ць; (*пра здзелку*) со́верша́ць

афары́зм *м.* афо́рызм, і́зрэчэ́ние *н.*

афі́цыйна о́фіцыйна

афі́цыйнае выда́нне о́фіцыйнае і́зда́ние

афі́цыйнае растлумачэ́нне о́фіцыйнае раз’я́сненне

афі́цыйнасць *ж.* о́фіцыйна́сць

афі́цыйная асóба о́фіцыйнае лі́цц

афі́цыйная газэ́та о́фіцыйна́я газэ́та

афі́цыйная мо́ва о́фіцыйны́ язык

афі́цыйная папэ́ра о́фіцыйна́я бума́га

афі́цыйны дакумэ́нт о́фіцыйны́ дакумэ́нт

афі́цыйны стыль о́фіцыйны́ стиль

афі́ша *ж.* а́фіша

афі́шаваны а́фішаваны

афі́шавáцца а́фішавáцца

афі́шавáць а́фішавáць

афі́шны а́фішны

афо́рміцца о́форміцца;

а. на пра́цу офірміцца на рабóту

афірміць офірміць; (*пра здзелку*) совершить;

а. дагавор офірміць дагавор;

а. дакумэнты офірміць дакумэнты;

а. падпіску на газэты офірміць падпіску на газэты

афірмлены офірмленны

афсётны друк офсётная пэчатъ

ахаванасць ж. (ад святла, сырасці) зашчэ́нненасць

ахаваны зашчэ́нены; предохранённый

ахава́ць (засцерагаць) зашчы́ць; предохранить

ахарактарызава́ны ахарактэрызо́ваны

ахарактарызава́ць ахарактэрызава́ць

ахо́ва ж. (засцярога) зашчы́та; ох-ра́на;

а. дакумэнтаў ад біялагічных разбура́льных фактараў зашчы́та дакумэнтаў ад біялагічных разбура́ючых фактараў;

а. дакумэнтаў ад пы́лу зашчы́та дакумэнтаў ад пы́лу;

а. навако́льнага асяро́ддзя зашчы́та а́кружающей среды́;

а. пра́цы охр́ана труда́;

правава́я а. архіўных дакумэнтаў правава́я зашчы́та архіўных дакумэнтаў;

электростаты́чная а. фотадакумэнтаў электростаты́чная зашчы́та фотодакумэнтаў

ахоўва́ць (засцерагаць) зашчы́ць; аберага́ць; предохраня́ць;

а. дакумэнты ад святла за-

шчы́ць (аберага́ць) дакумэнтаў ад свё́та

ахоўная гра́мата охр́анная гра́мота

ахоўная сігналіза́цыя охр́анная сігналіза́цыя

ахоўнік м. (які ахоўвае што-небудзь) охр́аннік

ахоўны ко́лер зашчы́тны цвет

ахоўны (засцерага́льны) рако́рд зашчы́тны рако́рд

ахоўны тары́ф охр́аніцельны тары́ф

ацані́ць оцэні́ць

ацэ́начная камі́сія оцэ́ночная ко-мі́сія

ацэ́нены оцэ́нены

ацэ́нка ж. оцэ́нка;

грашова́я а. дакумэнтаў де-нежная оцэ́нка дакумэнтаў

ацэ́ньваць оцэ́ніваць

ацэ́татная плёнка ацэ́татная плёнка

ацэ́татны хі́м. ацэ́татны

ашчаджа́нне н. сбереже́ние, сбе-рега́ние

ашчаджа́ць сберега́ць

ашча́дная кні́жка сберега́цельная кні́жка

ашча́дны банк сберега́цельны банк

аэразды́мак м. аэросні́мок

аэрафатагра́фія ж. аэрофото-гра́фія

аэрафотадакумэ́нт м. аэрофото-дакумэ́нт

аэрафотадакумэнта́цыя ж. аэро-фотодакумэнта́цыя

аэрафотазды́мак м. аэрофото-сні́мок

Б

бабі́на ж. (шпулька для кінаплёнки, магнітнай стужкі) *бобина*

ба́за ж. *ба́за;*

б. да́ных *ба́за да́нных;*

інфармацыйная б. *інформацыйная ба́за;*

матэрыя́льная б. *матэрыя́льная ба́за;*

тэ́хніка-эканамі́чная б. *тэхніко-эканамі́чная ба́за;*

тэ́хні́чная б. *тэхні́чная ба́за*

ба́завы працэсар *ба́зовы працэссор*

байкатава́ць *бойкоті́ровать*

байко́т, –ту *м. бойко́т;*

эканамі́чны б. *эканамі́чны бойко́т*

бала́нс, –су *м. бала́нс;*

акты́ўны б. *акты́ўны бала́нс;*

б. асно́ўных фо́ндаў *бала́нс асно́ўных фо́ндов;*

б. дахо́даў і расхо́даў *бала́нс дахо́дов і расхо́дов;*

б. наро́днай гаспада́ркі *бала́нс наро́днага хазя́йства;*

б. нацыяна́льнага дахо́ду *бала́нс нацыяна́льнага дахо́да;*

б. размеркава́ння *бала́нс размеркава́ння;*

бухгалтэ́рскі б. *бухгалтэ́рскі бала́нс;*

гадавы́ б. *годова́й бала́нс;*

заклю́чны б. *заклю́чыльны бала́нс;*

зводны́ б. *сво́дны бала́нс;*

ліквідацыйны б. *ліквідацыйны бала́нс;*

пасі́ўны б. *пасі́ўны бала́нс;*

перада́тачны б. *перада́точны бала́нс;*

плаце́жны б. *плаце́жны бала́нс;*

раздзяля́льны б. *раздзяля́льны бала́нс;*

разлі́ковы б. *расчы́сны бала́нс;*

тава́рны б. *това́рны бала́нс;*

фіна́нсавы б. *фіна́нсавы бала́нс;*

эмісі́йны б. *эмісі́йны бала́нс;*

энергеты́чны б. *энергеты́чны бала́нс*

бала́нская ва́ртасць *бала́нская сто́имость*

бала́нсы арты́кул *бала́нская ста́тья*

бала́нсы год *бала́нсовы год*

бала́нсы пака́зчык *бала́нсовы пака́зчык*

бала́нсы прыбы́так *бала́нская прыбы́ль*

бала́нсы раху́нак *бала́нсовы счёт*

бала́нсы ўлі́к *бала́нсовы ўлі́к*

бандэро́ль ж. *бандэро́ль*

бандэро́льны *бандэро́льны*

банк м. *банк;*

акцыяне́рны б. *акцыяне́рны банк;*

ашча́дны б. *сберега́тельный банк;*

б. да́ных *банк да́нных;*

будаўні́чы б. *стро́ительны банк;*

дзяржа́ўны б. *госуда́рственный банк;*

інвесты́цыйны б. *інвести́ционный банк;*

іпа́тэчны б. *іпотэ́чный банк;*

каме́рцыйны б. *ко́ммерческий банк;*

камуна́льны б. *коммуна́льный банк;*

кліры́нгавы б. *кліры́нговы банк;*

крэдытны б. кредитный банк;
наро́дны б. народный банк;
рэзерво́вы б. резервный банк;
сельскагаспада́рчы б. сельскохозяйственный банк;
сусве́тны б. всемирный банк;
цэ́нтральны б. центральный банк;
эмі́сійны б. эмиссионный банк
Банк міжнародных разлікаў (БМР) Банк международных расчётов (БМР)
ба́нкавы вэ́ксаль банковый вексель
ба́нкавы клі́рынг банковый клиринг
ба́нкавы на́дпіс банковая надпись
ба́нкавы пераво́д банковый перевод
ба́нкаўскае аге́нцтва банковское агентство
ба́нкаўская а́кцыя банковская акция
ба́нкаўская апера́цыя банковская операция
ба́нкаўская га́рантыя банковская гарантия
ба́нкаўская пазы́ка банковская ссуда
ба́нкаўская та́йна банковская тайна
ба́нкаўскі біле́т банковский билет
ба́нкаўскі дакуме́нт банковский документ
ба́нкаўскі дэпазі́т банковский депозит
ба́нкаўскі кансо́рцыум банковский консорциум
ба́нкаўскі кантро́ль банковский контроль
ба́нкаўскі канце́рн банковский концерн
ба́нкаўскі крэды́т банковский кредит
ба́нкаўскі разлі́к банковский расчёт
ба́нкаўскі рэзе́рв банковский резерв

ба́нкаўскі трэ́ст банковский трест
ба́нкаўскі ўклад банковский вклад
ба́нкаўскі чэ́к банковский чек
ба́нкаўскія інвэсты́цыі банковские инвестиции
банкі́р м. банкир
банкно́т м., фін. банкнот
банкно́тны фін. банкнотный
банкру́т м. банкрот
банкру́ціцца банкротиться
банкру́цкі банкротский
банкру́цтва н. банкротство
бараба́н м. барабан;
магні́тны б. магнитный барабан
бардэро́ нескл., н. (*вопіс папер якой-небудзь справы; фінансавы дакумент*) бордеро́
ба́ртэр, -ру м. бартер
ба́ртэрнае (тава́раабме́ннае) пага́дненне бартерное (товарообменное) соглашение
бары́ш, -шў м. 1. (*прыбытак*) барыш; **2.** (*пачастунак пры здзелцы*) магарыч
безадка́знасць ж. безответственность
безадка́зны безответственный
безакце́пны плаце́ж безакцептный платёж
безапеля́цыйнае рашэ́нне безапелляционное решение
безапеля́цыйны безапелляционный
безвалю́тны абме́н безвалютный обмен
безгаспада́рлівасць ж. бесхозяйственность
безгаспада́рлівы бесхозяйственный
безграшо́вы вэ́ксаль безденежный вексель
безграшо́вы разлі́к безденежный расчёт
бездэфі́цытнасць ж. бездефицитность

бездэфіцытны бюджэт бездефицитный бюджет

беззагаловачны дакумент беззаглавный документ

беззако́ннасць ж. беззаконие *н.*

беззако́нны беззаконный

безна́яўны разлі́к безналичный расчёт

белару́ская дыплама́тыя белорусская дипломатия

белару́скі архіў белорусский архив

беражлі́ва (эканомна) бережливо

беражлі́васць ж. (эканомнасць) бережливость

беражлі́вы (эканомны) бережливый

бескантро́льна бесконтрольно

бескантро́льнасць ж. бесконтрольность

бескантро́льны бесконтрольный

бескашта́рысны фін. бессметный

беспадста́ўна необоснованно, безосновательно, неосновательно, беспочвенно

беспадста́ўнасць ж. необоснованность, безосновательность, беспочвенность, несостоятельность

беспадста́ўны необоснованный, безосновательный, беспочвенный, несостоятельный

беспакара́насць ж. безнаказанность

беспакара́ны безнаказанный

беспамылко́васць ж. безошибочность

беспамылко́вы безошибочный

бесперапы́ннасць ж. непрерывность, бесперывность;

б. працо́ўнага ста́жу непрерывность (бесперывность) трудового стажа

бесперапы́нная пра́ца непрерывная работа

бесперапы́нны стаж пра́цы непрерывный (бесперывный) стаж работы

беспрацо́ўе н. безработица *ж.*

беспрацо́ўны безработный

беспраце́нтная вы́плата до́ўгу

беспроцентная выплата долга

беспраце́нтная па́зыка беспроцентная ссуда

беспраце́нтны беспроцентный

беспрыбы́тковасць ж. бесприбыльность, неприбыльность

беспрыбы́тковы бесприбыльный, неприбыльный

беспрынцыпо́васць ж. беспринципность

беспрынцыпо́вы беспринципный

беспярэ́чна беспрекословно; безоговорочно

беспярэ́чны беспрекословный; безоговорочный

бессі́стэмна бессистемно

бессі́стэмнасць ж. бессистемность

бессі́стэмны бессистемный

бестэрмі́нова бессрочно

бестэрмі́новасць ж. бессрочность

бестэрмі́новы во́дпуск бессрочный отпуск

бестэрмі́новы дагаво́р бессрочный договор

бестэрмі́новы крэды́т бессрочный кредит

бестэрмі́новы па́шпарт бессрочный паспорт

бестэрмі́новы ўклад бессрочный вклад

бібліё́граф м. библиограф

бібліяграфі́чнае апі́санне библиографическое описание

бібліяграфі́чная інфарма́цыя

библиографическая информация

бібліяграфі́чны аддэ́л библиографический отдел

бібліяграфі́чны во́піс библиографическая опись

бібліяграфі́чны паказальні́к библиографический указатель

бібліягра́фія ж. библиография;

гістары́чная б. историческая библиография

бібліятэка ж. библиотэка
 бібліятэказнаўства библиотеко-
 ведение
 бібліятэказнаўчы бібліотековед-
 ческий
 бібліятэкар м. бібліятэкар
 бібліятэкарскі бібліятэкарский
 бібліятэчка ж. бібліятэчка
 бібліятэчны калэктар библио-
 тэчный коллэктор
 біёграф м. биограф
 бізнес, –су м. бизнес
 бізнесмэн м. бизнесмэн
 білёт м. билет;
 банкаўскі б. банковский білёт;
 дзяржаўны казначэйскі б. го-
 сударственный казначэйский би-
 лёт;
 дэпазітны б. депозитный би-
 лёт;
 запрашальны б. прігласітель-
 ный білёт;
 крэдытны б. кредитный білёт;
 праязнны б. проездной білёт;
 тэатральны б. театральны бі-
 лёт;
 члёнскі б. члёнскі білёт;
 экзаменацыйны б. экзамена-
 ційонны білёт
 біржа ж. біржа;
 б. працы біржа труда;
 валютная б. валютная біржа;
 таварная б. товарная біржа;
 універсальная б. универсаль-
 ная біржа;
 фónдавая б. фónдовая біржа
 біржавая аперацыя биржевая
 операцыя
 біржавая кан'юнктура биржевая
 кон'юнктура
 біржавік м. биржевик
 біржавы арбітраж биржевой ар-
 битраж
 біржавы камітэт биржевой коми-
 тет
 біржавы крызіс биржевой кризис

біржавы маклер биржевой мак-
 лер
 біржавыя навіны биржевые но-
 вости
 біяграфічная даведка биогра-
 фіческая спраўка
 біяграфічны біяграфіческий
 біяграфічныя звесткі біяграфі-
 ческія сведення
 біяграфія ж. биографія
 бланкёт м. блокнот
 бланкётны бланкётны
 бланачны бланочны
 бланк м. бланк;
 агульны б. абшчы бланк;
 б. афіцыйнага дакумента
 бланк афіцыйнага дакумента;
 б. даверанасці бланк доверен-
 ності;
 б. загада бланк прыказа;
 б. заявы бланк заявлёння;
 б. камандзіровачнага пасвед-
 чання бланк камандзіровачнага
 удостоверення;
 б. ліста бланк пісьма;
 б. прадпрыемства [установы]
 бланк прадпрыятця [учрежде-
 ния];
 вэксальны б. вэксельны
 бланк;
 пераводны б. переводны
 бланк;
 службовы б. должностной
 бланк;
 трафарэтны б. трафарэтны
 бланк;
 тыпавы б. типовоў бланк;
 фірменны б. фірменны бланк;
 чэкавы б. чэковы бланк
 бланкавы вэксаль бланкавы вэк-
 сель
 блок–схема ж. блок–схема
 БМР гл. Банк міжнародных раз-
 лікаў
 бок, боку м. 1. (ліста) сторона ж.;
 2. (пры заключэнні пагаднення)
 сторона ж.;

адваротны б. ліста дакумента
та абратная сторона ліста дакумента;
дагаворныя бакі́ догаварываючыяся
стороны;
пярэдні б. ліста дакумента
лицевая сторона ліста дакумента
боксавае захоўванне дакументаў
боксвое храненіе дакументаў
большасць ж. большы́нства *н.*;
абсалютная б. абсалютное
большы́нства;
б. галасо́ў большы́нства го-
лов;
дэмакраты́чная б. дэмакраты́-
чнае большы́нства;
парла́менцкая б. парла́мент-
скае большы́нства;
перава́жная б. подавля́ющее
большы́нства;
проста́я б. прсто́е большы́н-
ство
брані́раванне *н.* броні́рование;
б. жылóга памяшкання броні́-
рование жылóга помеще́ния
брані́раваны броні́рованный
брані́раваць броні́ровать;
б. праязны́я біле́ты броні́ро-
вать проездны́е біле́ты
брашу́ра ж. брошу́ра
брашурава́льны брошюрова́ль-
ный
брашурава́нне *н.* брошюрова́ние
брашурава́ны брошюро́ванный
брашурава́ць брошюрова́ть
брашуро́вачны брошюро́вочны
брашуро́ўка ж. брошюро́вка
бро́кер *м.* (*асоба ці фірма-па-
срэднік*) бро́кер
бро́керская канто́ра бро́керская
канто́ра
бро́керская паслúга бро́керская
услúга
бро́керская фі́рма бро́керская
фі́рма
бро́керскі бро́керскі

бру́та *нескл.* бру́тто
будаўні́цтва *н.* строі́тельство;
архі́ўнае б. архі́вное строі́-
тельство;
гаспада́рчае б. хозяйстве́нное
строі́тельство
будаўні́чы банк строі́тельный банк
буды́нак *м.* зда́ние *н.*
бунт *м.* (*звязак, кіпа*) бунт
бухгалта́р *м.* бухгалте́р;
гало́ўны б. гла́вный бухгалте́р;
ста́ршы б. ста́рший бухгалте́р
бухгалта́рская картатэ́ка бухгал-
терская картоте́ка
бухгалта́рская рэві́зія бухгалте́р-
ская реві́зія
бухгалта́рская справа́зда́ча бух-
галте́рскі́й отчы́т;
бухгалта́рская таблі́ца бухгал-
терская табли́ца
бухгалта́рскі́ баланс бухгалте́р-
скі́й балан́с
бухгалта́рскі́ дакуме́нт бухгал-
те́рскі́ дакуме́нт
бухгалта́рскі́ разлі́к бухгалте́р-
скі́ расчы́т
бухгалта́рскі́ ўлі́к бухгалте́рскі́
учы́т
бухгалте́рыя ж. бухгалте́рия
бытава́я тра́ўма бытова́я трав́ма
бюджэ́т, –ту *м.* бюджэ́т;
бездэфі́цытны б. бездефи́цит-
ны́й бюджэ́т;
гадавы́ б. годова́й бюджэ́т;
дзяржа́ўны б. госуда́рствен-
ны́й бюджэ́т;
квартальны́ б. кварта́льный
бюджэ́т;
мясцо́вы б. ме́стный бюджэ́т;
рабо́чы б. рабо́чий бюджэ́т;
сяля́нскі б. крестья́нскі́ бюд-
жэ́т;
сяме́йны б. семе́йны́й бюджэ́т
бюджэ́тнае асігнава́нне бюджэ́т-
ное ассигно́вание
бюджэ́тнае даручэ́нне бюджэ́т-
ное поруче́ние

бюджэтнае кіраванне (дзеянне)

бюджетное управление

бюджэтнае паступленне бюд-
жэтное поступление

бюджэтнае планаванне бюджет-
ное планирование

бюджэтнае фінансаванне бюд-
жэтное финансирование

бюджэтна-фінансавы бюджет-
но-финансовый

бюджэтная дысцыпліна бюджет-
ная дисциплина

бюджэтны год бюджетный год

бюджэтны дэфіцыт бюджетный
дефицит

бюджэтны кантроль бюджетный
контроль

бюджэтны крэдыт бюджетный
кредит

бюджэтны ліміт бюджетный ли-
мит

бюджэтны чэк бюджетный чек

бюджэтныя ўстановы бюджет-
ные учреждения

бюлетэнь м. бюллетень;

выбарчы б. избирательный бюл-
летень;

інфармацыйны б. информаци-
онный бюллетень;

статыстычны б. статистичес-
кий бюллетень

бюракрát м. бюрократ

бюракратызаваны бюрократизи-
рованный

бюракратызавáцца бюрократизи-
роваться

бюракратызавáць бюрократизи-
ровать

бюракратызáцыя ж. бюрократи-
зация

бюракраты́зм, -му м. бюокра-
тизм

бюракраты́чна бюократически

бюракраты́чная цягані́на бюок-
ратическая волокита

бюракраты́чны апа́ра́т бюокра-
тический аппарат

бюракраты́я ж. бюократия

бюро́ нескл., н. бюро́;

а́драснае б. адресное бюро́;

б. даве́дак справочное бюро́;

б. ЗАГСа (за́пису а́ктаў гра-
мадзянскага ста́ну) бюро́
ЗАГСа (записи актов граждан-
ского состояния);

**б. па працаўладкава́нні на-
сэ́льніцтва** бюро́ по трудоус-
тройству населения;

**б. рацыяналіза́цыі і вына-
ходні́цтва** бюро́ рационализа-
ции и изобретательства;

б. ска́ргаў і заяў бюро́ жалоб
и заявлений;

б. стандартыза́цыі бюро́ стан-
дартизации;

б. статысты́кі і пра́цы бюро́
статистики и труда;

б. эксперты́зы бюро́ экспер-
тизы;

дыктафо́ннае машынапі́снае

б. диктофонное машинописное
бюро́;

інфармацыйнае б. информа-
ционное бюро́;

канстру́ктарскае б. (КБ) конс-
трукторское бюро́ (КБ);

машыналічы́льнае б. машино-
счётное бюро́;

машынапі́снае б. машинопис-
ное бюро́

**цэ́нтралізава́нае дыктафо́н-
нае машынапі́снае** б. центра-
лизованное диктофонное ма-
шинописное бюро́

бягу́чае **панава́нне** **теку́чае** **пла-
ні́раванне**

бягу́чае **справаво́дства** **теку́чае**
делопроизводство

бягу́чая **запазы́чанасць** **теку́чая**
задо́лженность

бягу́чая **інфарма́цыя** **теку́чая** **ін-
форма́цыя**

бягу́чая **старо́нка** **теку́чая** **стра-
ні́ца**

бягу́чы **архіў** **устано́вы** **теку́щий**
архив **учрежде́ния**

бягу́чы за́піс *текучая запісь*
бягу́чы і́ндэкс *текучый индекс*
бягу́чы (цяпе́рашні) мо́мант
текучий момент
бягу́чы план *текучий план*
бягу́чы плаце́ж *текучий платёж*
бягу́чы радок *текучая строка*
бягу́чы раху́нак *текущий счёт*
бязвы́плата *безвозмездно*
бязвы́платае (незваро́тнае)
финансаванне безвозмездное
финансирование
бязвы́платасць *ж. безвозмезд-*
ность
бязвы́плата́ная дапамо́га *безвоз-*
мездная помо́щь

бязвы́платны крэды́т *безвозмез-*
дный кредит
бяспла́нава *беспланово*
бяспла́навасць *ж. беспла́но-*
вость
бяспла́навая гаспада́рка *бес-*
плановое хозяйство
бяспла́навы *бесплановый*
бяспла́тна *бесплатно*
бяспла́тнасць *ж. беспла́тность*
бяспла́тная пра́ца *беспла́тный*
труд
бяспла́тны дада́так да часо́піса
бесплатное приложение к журна́лу
бяспо́шлінна *беспо́шлинно*
бяспо́шлінны *беспо́шлинный*

В

вадзяны́ знак (філігра́нь) *во-*
дяной знак (филигра́нь)
ваенкама́т (ваё́нны камісары́ят)
военкома́т (военный комиссари́ят)
ваенкама́цкі *военкома́тский*
ваё́ннаабавя́заны *наз., м. военно-*
обязанный
ваё́нна-ўліко́вая спецыя́льнасць
военно-учётная специа́льность
вайско́вец *м. воённый*
вака́нсія *ж. вакан́сия*
вака́нтная паса́да *вака́нтная*
до́лжність
вака́нтны *вака́нтный*
вала́вы прыбы́так *эк. валова́я*
прибыль
валасна́я ўпра́ва *гіст. волостна́я*
упра́ва
ва́лік *м. ва́лик;*
фанаграфі́чны в. фонографі́-
ческий ва́лик;
фатаграфі́чны в. фотогра́фի-
ческий ва́лик

валю́та *ж. валю́та;*
абара́чальная в. *обрати́мая*
валю́та;
дзяржа́ўная в. *госуда́рствен-*
ная валю́та;
зала́тая в. *зolatóтая валю́та;*
заме́жная в. *иноста́нная ва-*
лю́та;
канверса́ваная в. *конверти́ру-*
емая валю́та;
неабара́чальная в. *необрати́-*
мая валю́та;
раўнапра́ўная в. *равнопра́вная*
валю́та;
свабо́дна канверса́ваная в.
свабо́дно конверти́руемая ва-
лю́та;
сярэ́браная в. *сере́бряная ва-*
лю́та;
трыва́лая в. *про́чная валю́та;*
устойлі́вая в. *устойчи́вая ва-*
лю́та;
цвёрдая в. *твёрдая валю́та*

валютнае кіраванне (дзеянне)
валютное управление

валютная аперацыя валютная
операцыя

валютная біржа валютная біржа
валютная каштоўнасць валют-
ная цэннасць

валютны рахунак валютный счёт

валютны рынак валютный рынок

валютны рэзэрв валютный ре-
зэрв

вартасць ж. эк. стоімость;

**астаткавая в. асноўных срóд-
каў** остаточная стоімость ос-
новных средств;

балансавая в. балансовая сто-
имость;

дабаўленая в. добавленная
стоімость;

каштарысная в. сметная сто-
имость;

менава́я в. менова́я стоімость;

**першапачатко́вая в. асноў-
ных срóдкаў** первонача́льная
стоімость основных средств;

прыба́вачная в. прибавочная
стоімость;

спажыве́цкая в. потреби́тель-
ная стоімость;

эквіва́лентная в. эквивале́нт-
ная стоімость

варыянт м. варыянт;

в. тэксту варыянт тэкста;

в. фотаадлюстравання вари-
янт фотоізабражэння;

варыянты дакумента вариан-
ты дакумента

варыянтнасць ж. варыянтнасць;

в. дакумэнтнай інфармацыі
варыянтнасць дакумэнтнай ін-
фармацыі

варыянтны варыянтны

ваўчар м. ваўчар

**ведамаснае захоўванне даку-
ментаў** ведамственное храненіе
дакументаў

ведамаснае кіраванне ведамст-
венное управление

ведамаснае падпарадкаванне
ведамственное падчынненне

ведамаснасць ж. ведамствен-
насць

ведамасны архіў ведамствeнный
архіў

ведамасны кантрól ведамст-
венный кантрól

ведамасць ж. ведамасць;

абарóтная в. бухг. оборо́тная
ведамасць;

**в. амартызацыйных адлічэн-
няў** ведамасць амортизацый-
ных отчислений;

в. аналітычнага ўліку ве́до-
масць аналітычeского ўчeта;

в. на абсталяванне ве́домасць
на абору́дование;

в. на вы́дачу зарплáты ве́до-
масць на вы́дачу зарплáты;

в. на вы́дачу матэрыялаў ве́до-
масць на вы́дачу матэрыялаў;

в. правядзeння атэстацыі ве́до-
масць правeдeния аттeста-
ции;

в. тэхнічнага агляду ве́до-
масць тeхнічeского о́смoтра;

дапамóжная в. вспомога́тель-
ная ве́домасць;

звóдная в. свóдная ве́домасць;

звяра́льная в. сличі́тельная
ве́домасць;

інвeнтарызацыйная в. инвeн-
тарізацыйная ве́домасць;

кантрóльная в. кантрóльная
ве́домасць;

накаплéльная в. накопíтель-
ная ве́домасць;

патрабава́льная в. трéбова-
тельная ве́домасць;

плаце́жная в. платéжная ве́до-
масць;

разлі́кова-плаце́жная в. рас-
чeтно-платéжная ве́домасць;

разлі́ковая в. расчeтная ве́до-
масць;

справазда́чная в. о́тчeтная ве́-
домасць;

тарифікаційная в. тарификаційна вѣдомость;

екзаменаційная в. экзаменаційна вѣдомость

ведамства н. вѣдомство;

центральнае в. центральное вѣдомство

вѣданне н. 1. (знаёмства з чым-небудзь) знаніе; 2. (загаванне, распараджэнне) вѣдѣнне;

в. спраў знаніе дѣла;

інстытут у вѣданні міністэрства інстытут в вѣдѣннн міністэрства

вѣды адз. няма 1. (навука) знаніе н.; 2. (сукупнасць звесткаў, ведаў) знанія, познанія

велічыня ж. размѣр м.;

в. заробѣтнай плѣаты размѣр заробѣтнай плѣаты;

в. пѣнсіі размѣр пѣнсіі;

в. страт размѣр убытків

вентылятар м. вентілятар

вентылятарны вентілятарны

вентыляцыйны вентіляцыйны

вентыляцыя ж. вентіляцыя

вѣнчур м. (даследча-канструктарская арганізацыя, якая ажыццяўляе праекты новаўвядзенняў) вѣнчур

вѣрасень м. сѣнтябрь

вераснёвы (вераснёўскі) сѣнтябрьскі

вертыкальнае захѣўванне спраў (дакумѣнтаў) вертыкальнае хранѣнне дѣл (дакумѣнтав)

вертыкальны вертыкальны

вѣснн м. (бюлетѣнь, часопіс) вѣстнн

вѣта нескл., н. вѣто

вѣрстка ж. вѣрстка

вѣд, вѣду м. (разнавѣднасць) вѣд;

в. архіўнага давѣдннка вѣд архіўнаго справѣчннка;

в. дакумѣнта вѣд дакумѣнта;

в. дакумѣнтальнай публікацыі вѣд дакумѣнтальнай публікацыі;

в. кнѣдакумѣнта вѣд кнѣдокумѣнта;

в. пнсьмѣвага дакумѣнта вѣд пнсьменнаго дакумѣнта;

в. фѣнадакумѣнта вѣд фѣнодокумѣнта;

вѣды спраў вѣды дѣл

вѣдзаграма ж. вѣдеограма

вѣдзазѣпіс, -су м. вѣдѣозѣпнсь ж.;

магнѣтны в. магнѣтная вѣдѣозѣпнсь

вѣдзамагнѣтафнльм м. вѣдеомагнѣтофнльм

вѣдзамагнѣтафѣн м. вѣдеомагнѣтофѣн

вѣдзамагнѣтны зѣпіс вѣдеомагнѣтная зѣпнсь

вѣдзатѣрмннал м. (днсплѣй м.) вѣдѣотѣрмннал (днсплѣй)

вѣдзафанаграма ж. вѣдѣофѣнограма

вѣза ж. вѣза;

в. на дакумѣнце вѣза на докумѣнте

вѣзаванне н. (накладанне на дакумент вѣзы) вѣзнрѣванне

вѣзавѣць (ставнць на дакумѣнце вѣзу) вѣзнрѣвать;

в. пѣшпарт вѣзнрѣвать пѣспорт

вѣзнть, -ту м. вѣзнт

вѣзнтка ж. вѣзнтка

вѣзнтная кѣртка вѣзнтная кѣртѣчка

вѣзнтны вѣзнтны

внзуальная ннфармацыя внзуальная ннформация

внльгацѣабарѣт, -ту м. (у сховншчы архнва) влѣгооборѣт

внльгацѣабмѣн, -ну м. влѣгообмѣн

внльгацѣахѣва ж. влѣгозѣщнтта

внльгацѣзѣбѣспѣчанасць ж. влѣгообѣспѣченность

внльгацѣзѣбѣспѣчаны влѣгообѣпѣченны

внльгацѣзѣзѣлѣцыя ж. влѣгозѣзѣлѣцыя

вільгацепаглынальнік *м.* влагопоглотитель

вільгацепаглынальны влаговпитывающий

вільгацеўстойлівасць *ж.* влагостойкость

вільгацеўстойлівы влагостойкий

вільгаць *ж.* влага

вільготна влажно

вільготнасць *ж.* влажность;

в. павётра влажность воздуха

вільготны влажный

віншавальная тэлеграма поздравительная телеграмма

віншавальны адрас поздравительный адрес

віншаванне *н.* поздравление

віншаваць поздравлять;

в. з юбілеем поздравлять с юбилеем

віслая пячатка *уст.* вислая печать

віцэ-прэзідэнт *м.* вице-президент
віцэ-прэзідэнцкі вице-президентский

ВНУ *гл.* вышэйшая навучальная ўстанова

вобласць *ж.* (адміністрацыйна-тэрытарыяльная адзінка) область

вобраз *м.* образ;

пошукавы в. дакумента поисковый образ документа;

пошукавы в. фонду (ПВФ) поисковый образ фонда (ПОФ)

вобразны выраз образное выражение

вогнетушыцель *м.* огнетушитель

вёдгук, *-ку* *м.* (ацэнка чаго-небудзь, рэцэнзія) отзыв, отклик;

вёдгукі ў друку отзывы (отклики) в печати

вёдзых, *-зыху* *м.* (ацэнка, рэцэнзія) отзыв;

в. на выданне отзыв на издание;

в. на навуковую працу отзыв на научную работу;

в. на наменклатуру отзыв на номенклатуру;

в. на стандарты отзыв на стандарты

вёдпуск, *-ку* *м.* 1. (вызваленне ад працы на пэўны тэрмін) отпуск;

2. (дзеянне) отпуск, выдача;

акадэмічны в. академический отпуск;

аплатны в. оплачиваемый отпуск;

бестэрміновы в. бессрочный отпуск;

в. без аплаты отпуск без сохранения содержания;

в. дакументаў отпуск (выдача) документов;

в. з аплатай отпуск с содержанием содержания;

в. па догляду дзіцяці отпуск по уходу за ребёнком;

в. па сямейных абставінах отпуск по семейным обстоятельствам;

в. па хваробе отпуск по болезни;

в. па цяжарнасці і родах отпуск по беременности и родам;

в. тавараў отпуск (выдача) товаров;

дадатковы в. дополнительный отпуск;

доўгатэрміновы в. долгосрочный отпуск;

дэкрэтны в. декретный отпуск;

кароткатэрміновы в. краткосрочный отпуск;

нявыкарыстаны в. (адпачынак) неиспользованный отпуск;

чарговы в. (адпачынак) очередной отпуск;

штогадовы в. (адпачынак) ежегодный отпуск

воінскі статут воинский устав

вóкладка *ж.* обложка;

в. кнігі обложка книги;

в. архіўнай справы обложка архивного дела

во́ласць ж., *гіст.* во́лость

во́піс, –су м. о́пісь ж;

архі́ўны в. архі́ўная о́пісь;

бібліяграфі́чны в. бібліогра-
фі́ческая о́пісь;

в. асаблі́ва кашто́ўных спраў
о́пісь о́собо цэ́нных дел;

**в. дакуме́нтальных матэры-
ялаў** о́пісь дакуме́нтальных
матэ́рыялаў;

в. дакуме́нтаў о́пісь докуме́н-
таў;

в. кіназды́мак о́пісь кіносьё-
мо́к;

в. маё́масці о́пісь іму́шчства;

в. мікрафі́льмаў о́пісь мікро-
фі́льмаў;

в. прае́кта о́пісь прае́кта;

в. спраў па асабо́вым скла́дзе
о́пісь дел па лі́чному са́ставу;

**в. спраў паста́йнага захо́ў-
вання** о́пісь дел по́стояннага
хране́ння;

в. страхаво́га фо́нду о́пісь
страхо́ваго фо́нда;

графлё́ны в. графлё́нная о́пісь;

зако́нчаны в. зако́нчэнная
(око́нчэнная) о́пісь;

зводны в. сводна́я о́пісь;

зда́тачны в. сда́точная о́пісь;

ідеа́льны в. архі́ўнага фо́нду
ідеа́льная о́пісь архі́ўнага фо́н-
да;

інвентарны в. дакуме́нтаў ін-
вентарна́я о́пісь докуме́нтаў;

інвентарыза́цыйны в. інвента-
рыза́цыйная о́пісь;

калекцы́йны в. коллекцы́йная
о́пісь;

ка́рткавы архі́ўны в. ка́рточная
архі́ўная о́пісь;

кні́жны архі́ўны в. кні́жная ар-
хі́ўная о́пісь;

ліста́вы архі́ўны в. лістова́я
архі́ўная о́пісь;

неграфлё́ны в. неграфлё́нная
о́пісь;

рэа́льны в. архі́ўнага фо́нду

рэа́льная о́пісь архі́ўнага фо́н-
да;

сістэма́тычны в. сістэма́тй-
ческая о́пісь;

сума́рны в. сума́рная о́пісь;

суправа́джа́льны в. супрово-
ды́тельная о́пісь;

тэма́тычны в. тэма́ты́чая
о́пісь;

уну́траны в. вну́тренная о́пісь;

уну́траны в. фотаа́льбо́ма
вну́тренная о́пісь фотаа́льбо́ма;

храналагі́чны в. хронолагі́чес-
кая о́пісь

во́піс–распі́ска м. о́пісь–распі́ска

во́пыт, –ту м. о́пыт

**вуглаво́е размяшча́нне рэ́квізі-
таў** угло́вае распо́ложение (раз-
мешча́енне) рэ́квізітаў

вуглавы́ рэ́квізі́т угло́ва́й рэ́кви-
зі́т

вуглавы́ штамп угло́ва́й штамп

вў́сна ў́стно

вў́сная зая́ва ў́стное зая́вленне

вў́сная ска́рга ў́стная жа́лоба

**вў́сны кантро́ль (за вы́кананнем
папер)** ў́стный кантро́ль

вў́чаны ў́ченны; обу́чэнны

вў́чань м. учени́к

вучо́нае зва́ненне учёное зва́ненне

вучо́ная ступе́нь учёная стéпень

вучо́ны наз., м. учёны́й

вучо́ны савет учёны́й савет

**вучо́бная дакуме́нтальная пуб-
ліка́цыя** учёбная дакуме́нтальная
публика́цыя

вучо́бная пра́ктыка учёбная
пра́ктыка

вучо́бны план учёбны́й план

вучо́нне н. 1. (дзе́янне) обу́чение;

2. (наву́ка) учéние

вы́бар, –ру м. вы́бор;

**в. тэксту [адлю́стравання] да-
куме́нта для апублі́кавання**
вы́бор тэкста [ізабра́жэня] до-
куме́нта для опу́блікавання

вы́барачна вы́борочно

выбарчая форма прыёму дакументаў выбарочная форма прыёма дакументаў

выбарчны выбарочны

выбарка ж. выборка;

выбаркі з дакументаў выборкі из дакументаў;

статыстычныя выбаркі статистические выборы

выбарнасць ж. выборность

выбарная пасада выборная должность

выбарны 1. выборный; 2. (*выбраны галасаваннем*) выборный наз., м.

выбарчая камісія избирательная комиссия

выбарчы бюлетэнь избирательный бюллетень

выбарчы ўчастак избирательный участок

выбаршчык м. 1. (*той, хто робіць выбарку дакументаў*) выборщик;

2. (*той, хто ўдзельнічае ў выбарах*) избиратель

выбары адз. няма выборы;

адкрытыя в. открытые выборы;

парламенцкія в. парламентские выборы;

прамыя в. прямые выборы;

прэзідэнцкія в. президентские выборы;

роўныя в. равные выборы;

свабодныя в. свободные выборы;

тайныя в. тайные выборы;

усеагульныя в. всеобщие выборы

выбіраць 1. (*адбіраць з масы*) выбирать; (*матэрыялы, цытаты*) извлекать; 2. (*шляхам галасавання*) избирать

выбранне н. избрание;

аднагалоснае в. единоголосное избрание

выбраннік м. избранный

выбраны 1. (*для здачы ў архіў*) отобранный, выделенный; 2. (*галасаваннем*) избранный

выбраны (выдзелены) фонд отобранный (выделенный) фонд

выбраныя творы избранные произведения

выбраць 1. (*адабраць з масы*) выбрать; (*матэрыялы, цытаты*) извлечь; 2. (*шляхам галасавання*) избрать

выбыццё н. выбытие;

в. з Мінска выбытие из Минска

выбыць выбыть; убить;

в. у камандзіроўку убить в командировку

вывад, **-ду м.** (*выснова*) вывод, заключение н.

вываз, **-зу м.** вывоз;

в. тавараў за мяжу вывоз товаров за границу

вывезены вывезенный

вывезці вывезти

выверка ж. выверка;

в. машынапіснага тэксту выверка машинописного текста

вывозіць вывозить

вывучаць изучать

вывучыць изучить

вывучэнне н. изучение

выдаваць 1. (*даваць каму-небудзь*) выдавать; 2. (*выпускаць з друку, абнародаваць*) издавать;

в. кнігу издавать книгу;

в. распараджэнне издавать распоряжение

выдавец м. издатель

выдавецкая справа издательское дело

выдавецкі дагавор издательский договор

выдавецтва н. издательство

выдадзены 1. выданный (*кому-лібо*); 2. (*выпушчаны з друку, абнародаваны*) изданный

выданне н. издание;

афіцыйнае в. официальное издание;

в. дакумента издание документа;

в. за́кона издание зако́на;

в. збо́ру твора́у издание собрани́я сочи́нений;

давёдачна-інфармацыйнае в. справочно-інформацыйнае издание;

перыядычнае в. перыядическое издание

выдата́к, -тку м. (*часцей у мн. л. выда́ткі*) изде́ржка ж. (*часцей у мн. л. изде́ржки*); расхо́д;

адміністрацыйна-кіраўніцкія выда́ткі (расхо́ды) административно-управленческие изде́ржки (расхо́ды);

амартызацыйныя выда́ткі (расхо́ды) амортизацыйныя расхо́ды;

выда́ткі вытворчасці изде́ржки произво́дства;

выда́ткі (расхо́ды) на кіраўніцтва управленческие расхо́ды;

гаспадарчыя выда́ткі (расхо́ды) хозяйственные изде́ржки (расхо́ды);

звышкаштарысныя выда́ткі (расхо́ды) сверхсметные расхо́ды;

кіраўніцка-гаспадарчыя выда́ткі (расхо́ды) управленческо-хозяйственные изде́ржки (расхо́ды);

накладныя выда́ткі (расхо́ды) накладные расхо́ды;

непрадукцыйныя выда́ткі (расхо́ды) непроизводительные расхо́ды;

нерацыянальныя выда́ткі (расхо́ды) нерациональные расхо́ды;

эксплуатацыйныя выда́ткі (расхо́ды) эксплуатацыйныя расхо́ды

выдаткава́нне н. расхо́дование, израсхо́дование, изде́рживание; затра́та ж., затра́чивание

выдаткаваны израсхо́дованный,

изде́ржанный; затра́ченный, истра́ченный

выдаткаваць израсхо́довать, изде́ржать; затра́тить, истра́тить;

в. гро́шы израсхо́довать (изде́ржать, затра́тить, истра́тить) де́ньги

выдаткоўваць расхо́довать, изде́рживать; затра́чивать, истра́чивать, тра́тить

выда́тная асоба выдаю́щаяся личность

выдаць 1. (*даць каму-небудзь*) выда́ть; **2.** (*выпусціць з друку, абнародаваць*) изда́ть;

в. ава́нс выда́ть ава́нс;

в. давёдку выда́ть спра́вку;

в. зага́д изда́ть прика́з;

в. часо́піс изда́ть журна́л

вы́дача ж. вы́дача;

в. пасве́дчанняў вы́дача удо́стоверений

вызвалё́нне н. (*з пасады*) уво́лнение, осво́бождение (*от должнос-ти*)

вы́звалены (*з пасады*) уво́ленный, осво́бождённый (*от должности*)

вы́звалиць уво́лить, осво́бодіць;

в. ад рабо́ты осво́бодіць от рабо́ты;

в. з паса́ды уво́лить с до́лжности

вызваля́ць уво́лняць, осво́божда́ць

вызначальні́к м. (*даведні́к*) опре- дели́тель

вы́значаны опреде́лённый

вы́значаць опреде́ляць

вы́значаць опреде́ліць;

в. абавя́зкі опреде́ліць обяза́нности

вызначо́нне н. опреде́ление;

в. фónдавай прынале́жнасці дакуме́нтаў опреде́ление фónдовой принаде́жности доку- мента́в

вы́казаны вы́раженный, изло́женный, вы́сказанный

выказаць 1. выразить, изложить, высказать; 2. (*падзяку*) принести

выказванне *н.* выражение, изложение, высказывание

выказваць 1. выражать, излагать, высказывать; 2. (*падзяку*) приносить;

в. думку излагать мысль;

в. падзяку приносить благодарность

выканальнасць *ж.* выполнимость
выканальніцкая дысцыпліна исполнительская дисциплина

выканальніцкі исполнительский

выканальны исполнимый

выкананне *н.* 1. выполнение, исполнение; 2. (*правіл, законаў*) выполнение, соблюдение;

в. абавязальства выполнение обязательства;

в. абавязку исполнение долга;

в. дагавора исполнение договора;

в. дакумента исполнение документа;

в. загада выполнение (исполнение) приказа;

в. законаў выполнение (соблюдение) законов;

в. папёр исполнение бумаг;

в. пастаноў выполнение (исполнение) постановлений;

в. службовых абавязкаў исполнение служебных обязанностей;

да выканання канц. к исполнению;

у мэтах выканання канц. во исполнение

выкананы дакумент исполненный документ

выканáўча м. (выканáвец м.) исполнитель;

адказны в. ответственный исполнитель;

часовы в. абавязкаў временно исполняющий должность

выканáўча-распарáдчы исполнительно-распорядительный

выканáўчая ўлада исполнительная власть

выканáўчая фúнкцыя исполнительная функция

выканáўчы апарáт исполнительный аппарат

выканáўчы камітэт исполнительный комитет

выканáўчы ліст исполнительный лист

выканáўчы náдпіс исполнительная надпись

выканáўчы óрган исполнительный орган

выканáўчыя дакумэнт исполнительные документы

выканаць 1. выполнить, исполнить; 2. (*правілы, законы*) выполнить, соблюсти

выканкáм м. (выканáўчы камітэт) исполком (исполнительный комитет)

выканкáмаўскі исполкомовский

выкапірóўка *ж.* выкопировка

выкарыста́нне *н.* использование;

в. архіўных дакумэнтаў использование архивных документов;

в. дакументальных матэрыялаў использование документальных материалов;

в. службовага станóвішча ў карыслівых мэтах использование должностного положения в корыстных целях

выкарыстаны использованный

выкарыстаць использовать

выкарыстоўвацца использоваться

выкарыстоўваць использовать

выклад, -ду м. изложение *н.*

выкладзены изложенный

выклік, -ку м. вызов

выкліканы вызванный

выклікаць вызывать; спросить;

в. да начальніка вызывать к начальнику;

в. сумнённа вы́звать сомнение
выклі́каць вызы́ваць; спра́шивать
вы́ключаны исклю́ченный; отчи́сленный

выключа́ць (у розных значэннях) исклю́чать; (з навучальнай устано-вы — яшчэ) отчи́сляць
выключна (на рэдкасьц) исклю́чительно

выключнасьц ж. исклю́чительно-ность

выключны исклю́чительный

вы́ключыць (у розных значэннях) исклю́чить; (з навучальнай устано-вы — яшчэ) отчи́слить

выключэ́нна н. исклю́чение; от-числе́ние

выко́нвацца выполня́ться; испол-ня́ться

выко́нваць 1. выполня́ть, испол-ня́ть; 2. (правілы, законы) выпол-нять, соблюда́ть;

в. абавязкі дырэ́ктара испол-нять абя́занности дире́ктора;

в. заданне выполня́ть заданіе;

в. зако́ны выполня́ть (соблю-да́ть) зако́ны

выкрыва́льны дакуме́нт разоб-лачы́тельный (изобличі́тельный) дакуме́нт

вылі́к, —ку м. вы́чет;

в. з зарабо́тной пла́ты вы́чет из за́работной пла́ты

выліча́льная тэ́хніка вычислі́-тельная тэ́хніка

выліча́льны цэ́нтр вычислі́тель-ный цэ́нтр

вылі́чаны (недаплачаны) уде́ржан-ный, вы́чтенный

вылі́чваць (недаплачваць) уде́р-живать, вы́читаць

вылічы́ць (недаплаці́ць) уде́ржа́ть, вы́честь;

в. ава́нс вы́честь ава́нс

вылі́чэнна н. (з зарпла́ты) уде́р-жа́ние, вы́чет м.

вы́лучаны вы́двинутый, вы́став-ленный

вылуча́ць (пра кандыдатуры на пасады) вы́двига́ть, вы́ставля́ть
вы́лучыць (пра кандыдатуры на пасады) вы́двинуть, вы́ставить;

в. кандыда́туру вы́двинуть (вы́ставить) кандыда́туру

вылучэ́нна н. вы́движение, вы́-ставле́ние

выма́ць извлека́ть; вы́нима́ть;

выме́раць изме́рить

выме́рны 1. изме́римый; 2. (прыз-начаны для вы́мярэння) изме́ри-тельный

вымо́ва ж. вы́говор м.;

стро́гая в. стро́гий вы́говор;

стро́гая в. з папярэ́джаннем стро́гий вы́говор с предупре́ж-де́нием

вы́мушаная ўста́пка вы́нужден-ная уста́пка

вы́мушаны вы́нужденный

вы́мяра́льная інфарма́цыйная сі́стэма изме́рительная информа-ці́онная сі́стэма

вы́мяра́льнік м. изме́ритель

вы́мяра́льны изме́рительный

вы́мяра́ць изме́рять

вы́мярэ́нна н. изме́рение;

в. вільго́тнасці паве́тра ў ар-хі́васхо́вішчы изме́рение вла́ж-ности во́здуха в архі́всхо́рани-лице

вы́найсці изобре́сти, откри́ть

вынахо́дзіць изобре́таць, откри́-ва́ць

вынахо́дка ж. (тое, што вы́найдзе-на) изобре́те́ние н., откри́тие н.

вынахо́днік м. изобре́татель

вынахо́дніцкі изобре́тательский

вынахо́дніцтва изобре́тательство

вынахо́дства н. (дзе́янне) изоб-ре́те́ние

вы́нік, —ку м. резу́льтат; іто́г; ис-хо́д; пло́д;

в. спабо́рніцтва іто́г (исхо́д) соревнова́ния;

вы́нікі гаспада́рчай дзе́йнасці

результаты (плоды) хозяйственной деятельности;

у выніку в итоге;

чаканыя вынікі ожидаемые результаты

вынікак вытекать, следовать, явствовать

выніковая інфармацыя итоговая информация

выніковы результативный

вынятка ж. (*урывак тэксту*) извлечение *н.*, выдержка;

в. з дакумента извлечение из документа

выняты извлеченный; вынутый

выняць извлечь; вынуть

выпаправаданне н. истребование;

в. дакументаў истребование документов

выпаправаданы истребованный, вытребованный

выпаправадаць истребовать, вытребовать

выпіска ж. (*выпіс, -су м.*)(*дакумент, вытрымка*) выписка;

архіўная в. архивная выписка;

в. з афіцыйнага дакумента выписка из официального документа;

в. з загада выписка из приказа;

в. з пастановы выписка из постановления;

в. з плана выписка из плана;

в. з пратакола выписка из протокола;

в. з разліковых (бягучых) рахункаў выписка из расчетных (текущих) счетов;

в. з рашэння агўльнага сходу выписка из решения общего собрания;

метрычная в. метрическая выписка

выплата ж. 1. выплата; 2. (*пра членскія ўзносы*) уплата;

аднаразовая в. единовременная выплата;

беспрацэнтная в. доўгу беспроцентная выплата долга;

в. падатку выплата налога;

в. па сацыяльным забеспячэнні выплата по социальному обеспечению;

в. па сацыяльным страхаванні выплата по социальному страхованию;

в. пэнсій выплата пенсий;

в. членскіх ўзносаў уплата членских взносов;

гарантыйная в. гарантийная выплата;

дадатковая в. дополнительная выплата;

кампенсацыйная в. компенсационная выплата

выплаціць 1. (*зарплату і інш.*) выплатить; 2. (*доўг*) уплатить, выплатить

выплачаны 1. выплаченный;

2. уплаченный

выплачванне н. 1. выплачивание;

2. уплата ж., выплата ж.

выплачваць 1. (*зарплату і інш.*) выплачивать; 2. (*доўг*) уплачивать, выплачивать

выправадальны тэрмін испытательный срок

выправаданне н. испытание

выправаданы метады испытанный метод

выправадаць испытать, подвергнуть испытанию

выправіцца исправиться

выправіць (*унесці папраўкі, ліквідаваць недахопы*) исправить, выправить;

в. памылкі ў рўкапісе исправить (выправить) ошибки в рукописи

выпраўленне н. исправление, выправление

выпраўлены исправленный, выправленный

выпраўляць (*уносіць папраўкі, лік-*

відоўваць недахопы) исправлять, выправлять

выпрацаваны выработанный

выпрацаваць выработать;

в. план дзеянняў выработать план дзействий

выпрацоўваць вырабатывать

выпрацоўка ж. выработка

выпуск, –ку *м.* выпуск;

в. акцый выпуск акций

выпускальнік *м.* (выпускаючы *м.*) (назва пасады) выпускающий *наз.*

выпускаць (з друку) выпускать

выпусціць выпустить

выраз, –зу *м.* выражение *н.*;

образны *в.* образное выражение;

ёмісты *в.* ёмкое выражение

выразка ж. вырезка;

в. з газэты вырезка из газеты

выразнасць ж. 1. ясность, отчетливость, чёткость; разборчивость; 2. выразительность;

даведачная *в.* справочная выразительность

выразны 1. ясный, отчетливый, чёткий; разборчивый; 2. выразительный

вырашальны гόлас решающий гόлос

вырашаны решённый; разрешённый

вырашаць решать; разрешать

вырашыць решить; разрешить

вырашэнне *н.* решение; разрешёние;

в. працоўнага канфлікту разрешение трудового конфликта

выручка ж. (выручаныя грошы) выручка;

в. ад рэалізацыі прадукцыі выручка от реализации продукции

высветлены выясненный

высветліць выяснить

высвятленне *н.* выяснение

высвятляць выяснять

выслόўе *н.* изречение

выслуга ж. выслуга;

за выслугу гадоў за выслугу лет;

па выслуге гадоў за выслугой лет

выснóва ж. (*вывад*) вывод *м.*, заключение *н.*

высокааплатная праца высокооплачиваемая работа

высокааплатныя рабочы высокооплачиваемый рабочий

высокадаходны высокодоходный

высокакампетэнтны высококомпетентный

высокакаштоўны высокоценный

высокакваліфікаваны высококвалифицированный

высокапрадукцыйная праца высокопроизводительный (высокопродуктивный) труд

высокапрацэнтны высокопроцентный

высокапрыбытковы высокоприбыльный

высокаразвіты высокоразвитой

высокарэнтабельны высокорентабельный

высокатаварная гаспадарка высокотоварное хозяйство

высоказэфектыўны высокоэффективный

высоўная штáнга выдвижная штанга

выставачны выставочный

выставіць (*пра кандыдатуру*) выставить, выдвинуть

выстаўка ж. (*выстава* ж.) выставка;

в. архіўных дакумэнтаў выставка архивных документов

выстаўка-кірмáш, *родн.* **выстаўкі-кірмáш** ж. выставка-ярмарка

выстаўкам *м.* (*выставачны камітэт*) выставком (выставочный комитет)

выстаўка-прóдаж, *родн.* **выстаўкі-прóдажу** ж. выставка-продажа

выстаўленне *н.* (пра кандыдатуру) выставление, выдвигение

выстаўлены выставленный, выдвинутый

выстаўляць выставлять, выдвигать

выступáць выступать

вы́ступіць выступить;

в. на схода́е выступить на собрании;

в. у дру́ку выступить в печати
выступленне *н.* 1. (дзеянне) выступление; 2. (прамова) речь *ж.*

выступовец *м.* выступающий *наз.*

высыла́ць (па пошце) высылать

высы́лка *ж.* высылка

вытво́рца *м.* производитель

вытво́рчасць *ж.* производство *н.*

вытво́рча-тэхні́чная справазда́ча производственно-технический отчёт

вытво́рча-тэхні́чная характары́стыка производственно-техническая характеристика

вытво́рча-тэхні́чны аддзёл производственно-технический отдел

вытво́рчая пра́ктыка производственная практика

вытво́рчая траўма производственная травма

вытво́рчы ра́парт производственный рапорт

вытраўлены текст вытравленный текст

вы́трымка *ж.* (цытата) выдержка

вы́хад, **-ду** *м.* выход;

в. з арганіза́цыі выход из организации;

в. кнігі ў свет выход книги в свет;

в. на пенсію выход на пенсию;

в. на пра́цу выход на работу

выхадна́я дапамо́га выходное пособие

выхадна́я інфарма́цыя выходная информация

выхадны́ наз., м. (нерабочы дзень) выходной

выхадны́ дзень выходной день

выхадны́ файл (файл вы́нікаў) выходной файл (файл результатов)

выхадны́я да́ныя выходные данные

выхо́днае пісьмо́ исходящее письмо

выхо́дная наз., ж. (дакумент, папера, адпраўленая з устано́вы) исходящая

выхо́дная карэспандэ́нцыя исходящая корреспонденция

выхо́дны дакуме́нт исходящий документ

выхо́дны журна́л исходящий журнал

выхо́дны нúmer документа исходящий номер документа

выхо́дныя папе́ры исходящие бумаги

вы́цвілы выцветший

вы́цвісці выцветить

вы́цвітанне *н.* выцветание;

в. тэксту [адлюстравання] выцветание текста [изображения]

вы́цвіта́ць выцветать

выця́жнאַ шы́фа вытяжной шкаф

выча́рпальна исчерпывающе

выча́рпальны исчерпывающий

вы́ча́рпаць исчерпать, истощить;

в. запáсы исчерпать (истощить) запасы

вышука́льная (разведвальная) документация (паперы па даследаванні прыродных умоў і рэсурсаў для будаўніцтва) изыскательская документация

вышука́льны изыскательский

вышэ́йназваны́ вышеназванный, вышепоименованный

вышэ́йпада́дзены́ вышеизложенный

вышэ́йпак а́заны вышепоказанный, вышеуказанный

вышэйпамянёны вышэупомяну-
тый

вышэйпералічаны вышэперечис-
ленный

вышэйпрыведзены вышэприве-
дённый

вышэйстаячая арганізацыя вы-
шестоящая организация

вышэйшая адукацыя вышнее об-
разование

вышэйшая інстанцыя вышшая ин-
станция

**вышэйшая навучальная ўста-
ноўа (ВНУ)** вышнее учебное за-
ведение (вуз)

вышэйшая ўлада вышшая власть

вышэйшы орган улады вышший
орган власти

выявіць 1. выявить, обнару́жить;

2. (*даказаць*) устано́вить; вскры́ть

выязна́я сесія выездна́я сессия

выязна́я спра́ва выездно́е де́ло

выясне́нне *н.* выясне́ние

выясні́ць выясни́ть

выясня́ць выясня́ть

выяўле́нне *н.* 1. выявление, обна-
ружение; 2. (*даказванне*) устано-
вление; вскры́тие;

в. дакументаў выявление до-
кументов;

в. недахо́паў вскры́тие недос-
татков;

**суцэ́льнае в. архі́ўных даку-
ментаў** спло́нное выявление
архивных документов;

**тэма́тычнае в. архі́ўных да-
кументаў** тематическое выяв-
ление архивных документов

выяўле́ннае маста́цтва изобра-
зительное искусство

выяўле́нная інфарма́цыя изобра-
зительная информация

выяўле́нчы дакуме́нт изобрази-
тельный документ

выяўле́ны 1. выявленный, обнару́-
женный; 2. устано́вленный; вскры-
тый

выяўля́цца 1. выявля́ться, обна-

ру́живаться; 2. устано́вливацца;
вскрыва́ться

выяўля́ць 1. выявля́ть, обнару́жи-
вать; 2. (*даказваць*) устано́вли-
вать; вскрыва́ть

вэксаледа́вец *м.* векселеда́тель

вэксалетрыма́льнік *м.* векселе-
держате́ль

вэ́ксаль *м.* ве́ксель;

ба́нкавы в. ба́нковый ве́ксель;

бэзграшо́вы в. бэздене́жный
ве́ксель;

бла́нкавы в. бла́нковый ве́к-
сель;

гара́нтыйны в. гара́нтыйный
ве́ксель;

каме́рцыйны в. ко́мме́рческий
ве́ксель;

каро́ткатэ́рміно́вы в. кратко-
сро́чный ве́ксель;

пага́шаны в. пога́шенный ве́к-
сель;

пераво́дны в. перево́дный ве́к-
сель;

про́сты в. про́стой ве́ксель;

тэ́рміно́вы в. срóчный ве́к-
сель;

уліко́вы в. уце́тный ве́ксель

вэ́ксальнае абара́чэнне ве́ксель-
ное обра́щение

вэ́ксальная дысцы́пліна ве́ксель-
ная дысцы́пліна

вэ́ксальная здэ́лка ве́ксельная
сде́лка

вэ́ксальная су́ма ве́ксельная
су́мма

вэ́ксальны бланк ве́ксельный
бланк

вэ́ксальны крэды́т ве́ксель-
ный креды́т

вэ́ксальны курс ве́ксельный курс

вэ́ксальны рэ́квізі́т ве́ксельный
реквизи́т

вядзе́нне *н.* веде́ние;

**в. рэгі́страцыі паступле́ння да-
кументаў** веде́ние регистра́ции
поступле́ния докуме́нтов;

в. справаводства ведёние делопроизводства

вязка ж. 1. (дзеянне) вязка; 2. (звязаны ахапак) связка, вязанка

вялікафарма́тны дакуме́нт крупноформатный документ

вялі́кая лі́тара прописная буква

вярну́ць возврати́ть, верну́ть

вярта́нне *н.* возвраще́ние, возвраще́ние

в. вы́даткаў возвраще́ние изде́ржек;

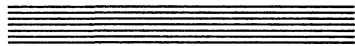
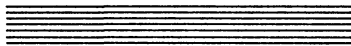
в. до́гу возвраще́ние (возврат) до́лга

вярта́ць возвраща́ть

Вярхо́уны Савет Рэспу́блікі Бе́лару́сь Верховный Совет Респу́блики Бе́лару́сь

Вярхо́уны суд Рэспу́блікі Бе́лару́сь Верховный суд Респу́блики Бе́лару́сь

вяры́цельная гра́мата дыпл. гл. даве́рчая (даве́рная, вяры́цельная) гра́мата

гадава́я справазда́ча годово́й отче́т

гадаві́на ж. годовщи́на

гадавы́ акла́д годово́й окла́д

гадавы́ бала́нс годово́й бала́нс

гадавы́ бю́джэт годово́й бю́джэт

гадавы́ ды́відэнд годово́й дыви́дэнд

гадавы́ лімі́т годово́й лімі́т

гадавы́ план годово́й план

гадавы́ тэ́рмін годичный срок

гадзі́на ж. час *м.*;

акадэ́мічная г. академический час

газе́та ж. газе́та;

афі́цыйная г. официа́льная га-зе́та;

наоце́нная г. (насце́нгазе́та ж.) стенна́я газе́та (стенгазе́та);

неза́лежная г. неза́висимая га-зе́та;

неле́гальная г. нелегальная га-зе́та;

штодзё́нная г. ежедне́вная га-зе́та

газе́тная за́мётка газе́тная за-ме́тка

газе́тная інфарма́цыя газе́тная інфарма́цыя

газе́тная публіка́цыя газе́тная публіка́цыя

газе́тны арты́кул газе́тная ста́тья

галагра́ма ж. гологра́мма

галагра́фія ж. гологра́фія

галасава́нне *н.* голосо́вание;

адкры́тае г. откры́тое голосо-ва́ние;

закры́тае г. закры́тое голосо-ва́ние;

пайме́ннае г. поиме́нное голо-сова́ние;

парла́менцкае г. парла́мент-ское голосо́вание;

та́йнае г. та́йное голосо́вание;

усена́роднае г. всена́родное голосо́вание

галасава́ць голосо́ваць

галасло́ўна голосло́вно

галасло́ўнасць ж. голосло́вность

галасло́ўны голосло́вный

галаўна́я арга́ніза́цыя голо́вная арга́ніза́цыя

галаўны́ голо́вный

галіна́, *мн. галіны* *ж.* отрасль, область

галіно́вае кіраванне *отраслево́е* управління

галіно́вая адзна́ка спраў *отраслево́й* прызнак дел

галіно́вая інфарма́цыя *отраслева́я* інфарма́цыя

галіно́вая класіфіка́цыя *отраслева́я* класіфіка́цыя

галіно́вая схэ́ма класіфіка́цыі спраў *(дакументаў)* *отраслева́я* схэ́ма класіфіка́цыі дел *(дакументаў)*

галіно́вы дзяржа́ўны фонд *отраслево́й* *госуда́рственный* фонд

галіно́вы о́рган *отраслево́й* о́рган

галіно́вы цэ́нтр навуко́ва-тэхні́чнай інфарма́цыі *(ГЦНТІ)* *отраслево́й* *центр на́учно-тэхні́скай* *інфарма́цыі* *(ОЦНТИ)*

гало́снасць *ж.* гла́сность

галоўбу́х *м.* *(галоўны бухга́лтар)* *главбу́х* *(гла́вный бухга́лтер)*

галоўнае патраба́ванне *гла́вное* *тэ́баванне*

галоўнае ўпраўле́нне *(установа)* *гла́вное* *упра́влє́нне*

галоўны бухга́лтар *гла́вный* *бухга́лтер*

галоўны распара́дчык крэды́таў *гла́вны* *распоря́дцель* *креды́тов*

ганара́р *гонора́р*;

аўтарскі *г.* *а́вторский* *гонора́р*

ганара́рны *гонора́рный*

ганаро́вае зва́нне *почётное* *зва́́нне*

ганаро́вая гра́мата *почётная* *гра́мота*

ганаро́вы грамадзя́нін *почётный* *гражда́нін*

ганда́ль, -длю *м.* *торго́вля* *ж.*

гандлё́вае аге́нцтва *торго́вое* *аге́нтство*

гандлё́вае пра́ва *торго́вое* *пра́ва*

гандлё́вая фі́рма *торго́вая* *фі́рма*

гандлё́вы дага́вор *торго́вы* *до́гвор*

гандлява́ць *торгова́ць*

ганьбава́нне *н.* *порица́нне*, *осу́джэ́нне*;

грама́дскае *г.* *общэ́ственное* *порица́нне*

гарадско́е кіраванне *(дзеянне)* *горадско́е* *упра́влє́нне*

гарадская ўпра́ва *гiст.* *горадская* *упра́ва*

гарадскі́ саве́т *горадско́й* *саве́т*

гаранта́ваная пра́ца *гара́нтэ́ро-ваная* *раба́та*

гаранта́ванне *н.* *гара́нтэ́раванне*;

г. *право́ў і свабо́д грамадзя́н* *гара́нтэ́раванне* *прав* *і* *свабо́д* *гра́ждан*

гаранта́ваны *гара́нтэ́раванны*

гарантава́ць *гара́нтэ́равать*

гара́нтыйнае пісьмо́ *(гара́нтыйны ліст)* *гара́нтыйнае* *пісьмо́*

гара́нтыйная вы́плата *гара́нтыйная* *вы́плата*

гара́нтыйная ко́пія *гара́нтыйная* *ко́пія*

гара́нтыйны вэ́ксаль *гара́нтыйны* *вэ́ксель*

гара́нтыйны да́гавор *гара́нтыйны* *да́гвор*

гара́нтыйны крэды́т *гара́нтыйны* *креды́т*

гара́нтыйны тэрмін *гара́нтыйны* *срок*

гара́нтыя *ж.* *гара́нтыя*;

ба́нкаўская *г.* *ба́нковская* *гара́нтыя*;

г. *бяспэ́кі* *гара́нтыя* *безопа́сности*;

г. *захавана́сці дакументаў* *гара́нтыя* *сохра́нності* *дакуме́нтаў*;

матэрыя́льная *г.* *матэрыя́льная* *гара́нтыя*;

надзе́йная *г.* *наде́жная* *гара́нтыя*;

прававы́я гара́нтыі *прававы́е* *гара́нтыі*;

страхавая́ *г.* *страхова́я* *гара́нтыя*;

узаємная г. взаїмная гарантія
гарвыканка́м м. (гарадскі́ выка-
 наўчы́ камітэ́т) горисполко́м (го-
 родско́й исполні́тельны́й комітэ́т)
гарызанта́льнае захоўва́нне
спраў (дакуме́нтаў) горизонта́ль-
 ное хране́нне дел (докуме́нтаў)
гаспада́р м. хозя́їн

гаспада́ранне н. хозя́йство́ванне,
 хозя́йніча́нне

гаспада́рка ж. хозя́йство н.;

асабіста́я г. лі́чнае хозя́йство;

бяспла́навая г. беспла́навое
 хозя́йство;

высокатава́рная г. высокото-
 ва́рнае хозя́йство;

дапамо́жная г. вспомога́тель-
 ное хозя́йство;

дзяржаўна́я г. госуда́рствен-
 ное хозя́йство;

індывіду́альная г. індывіду-
 а́льнае хозя́йство;

многагале́іная г. мно́гоотрас-
 лева́е хозя́йство;

наро́дная г. наро́днае хозя́й-
 ства́;

прыва́тная г. ча́снае хозя́йст-
 ва́;

фе́рмерская г. фе́рмерскае хо-
 зя́йство

**гаспада́рлівы (той, хто добра вя-
 дзе гаспадарку)** хозя́йственны́й

гаспада́рнік м. хозя́йственнік

гаспада́рчае будаўні́цтва хозя́й-
 ственнае строі́тельство

гаспада́рчае кірава́нне (дзеянне)
 хозя́йственнае упра́віленне

гаспада́рчае планава́нне хозя́й-
 ственнае плані́раванне

гаспада́рчае пра́ва хозя́йствен-
 ное пра́ва

гаспада́рчае разві́ццё хозя́йст-
 веннае разві́цце

гаспада́рчае супрацоўні́цтва хо-
 зя́йственнае супра́дніцтва

гаспадарча́разлі́ковая адзі́нка
 хозрасче́тная едіні́ца

гаспадарча́разлі́ковы пры́нцып
 хозрасче́тны́й пры́нцып

гаспада́рчая апера́цыя хозя́йст-
 венна́я опера́цыя

гаспада́рчая арга́нізацыя хозя́й-
 ственна́я арга́нізацыя

гаспада́рчая дзе́йнасць хозя́йст-
 венна́я дзе́ятельность

гаспада́рчая кан'ю́нкту́ра хозя́й-
 ственна́я кон'ю́нкту́ра

гаспада́рчая палі́тыка хозя́йст-
 венна́я полі́тыка

гаспада́рчая самасто́йнасць хо-
 зя́йственна́я самасто́ятельность

гаспада́рчая сі́стэма хозя́йст-
 венна́я сі́стэма

гаспада́рчы апа́ра́т хозя́йствен-
 ны́й апа́ра́т

гаспада́рчы дагаво́р хозя́йствен-
 ны́й до́гаво́р

гаспада́рчы пака́зчык хозя́йст-
 венны́й пака́затель

гаспада́рчы план хозя́йственны́й
 план

гаспада́рчы разлі́к (гасразлі́к м.)
 хозя́йственны́й расче́т (хозрасче́т)

гаспада́рчы ў́клад хозя́йственны́й
 у́клад

гаспада́рчы ўлі́к хозя́йственны́й
 уче́т

гаспада́рчыя выда́ткі (расхо́ды)
 хозя́йственны́е изде́ржки (рас-
 хо́ды)

гаспада́рчыя ка́дры хозя́йствен-
 ны́е ка́дры

гаспада́рчыя о́рганы хозя́йствен-
 ны́е о́рганы

гаспада́рыць (весці́ гаспадарку)
 хозя́йствова́ць, хозя́йніча́ць

гасразлі́к, -ку, м. (гаспада́рчы
 разлі́к) хозрасче́т (хозя́йственны́й
 расче́т)

гато́ўка ж., разм. (на́яўны́я грошы́)
 налі́чны́е мн.

ГВЦ гл. гало́ўны вылі́чальны
 це́нтр

геаграфі́чная адзна́ка спраў ге-
 ографі́чески́й пры́знак дел

геаграфічная карта географі-
ческая карта

геаграфічная схэма класіфіка-
цыі спраў (дакументаў) геогра-
фічная схема классификации
дел (документов)

геаграфічны архіўны каталог ге-
ографіческий архивный каталог

геаграфічны паказальнік геог-
рафический указатель

геаграфія ж. география;

гістарычная г. историческая
география

геалагічная дакументацыя гео-
логическая документация

гектаграфаванне *н.* гектографі-
рование

гектаграфаваны гектографіро-
ванный

гектаграфавачь гектографіро-
вать

гектаграфічны друк гектографі-
ческая печать

гектограф *м.* гектограф

генеалагічны генеалогіческий

генеалогія ж. (*гісторыя чыйго-не-
будзь роду*) генеалогия

генеральны дагавор генеральный
договор

генеральны дырэктар генераль-
ный директор

генеральны план генеральный
план

генетычная класіфікацыя даку-
ментаў генетическая классифи-
кация документов

геральдыка ж. геральдика

геральдычны геральдический

герб *м.* герб;

г. горада герб города;

дзяржаўны г. государственный
герб

гэрбавая марка гэрбовая марка

гэрбавая папэра гэрбовая бумага

гэрбавая пошліна гэрбовая пош-
лина

гэрбавая пячатка гэрбовая пе-
чатъ

гэрбавы збор гэрбовый сбор

гэрбавы знак гэрбовый знак

гербазнаўства *н.* гербоведение

гіграметрычны гигрометрический

гігрометр *м.* гигрометр

гідралагічная дакументацыя ги-
дрологическая документация

гідраметэафонд *м.* гидрометео-
фонд

гімн *м.* гимн;

дзяржаўны г. государственный
гимн;

нацыянальны г. национальный
гимн

гістарыёграф *м.* историограф

гістарычна исторически

гістарычна-летапісны твор ис-
торико-летописное произведение

гістарычнасць ж. историчность

гістарычная бібліяграфія исто-
рическая библиография

гістарычная геаграфія историч-
еская география

гістарычная даведка историчес-
кая справка

гістарычная дата историческая
дата

гістарычная крыніца историчес-
кий источник

гістарычная метралогія историч-
еская метрология

гістарычная храналогія историч-
еская хронология

гістарычны агляд исторический
обзор

гістарычны архіў исторический
архив

гістарычны дакумент историчес-
кий документ

гістарычны факт исторический
факт

гістарычныя ўмовы исторические
условия

гістарыяграфічны историографі-
ческий

гістарыяграфія ж. историография
гісторык *м.* историк

гісторык-архівіст *м.* історик-архивист

гісторыя *ж.* история;

г. архіўнай справы история архивного дела;

г. Беларусі история Беларуси;

г. пісьма история письма;

г. сярэдніх вякоў история средних веков;

новая г. новая история;

старажытная г. древняя история

глыбокапаважа́ны глубокоуважаемый

глыбокашаноўны глубокочтимый, глубокоуважаемый

год *м.* год;

балансавы г. балансовый год;

бюджэ́тны г. бюджетный год;

г. нараджэ́ння год рождения;

міну́лы г. истекший (прошлый, минувший) год;

фіна́нсавы г. финансовый год

го́днасць *ж.* достоинство *н.*;

асабі́стая г. личное достоинство;

г. чалаве́ка достоинство человека;

нацыяна́льная г. национальное достоинство

го́дны (*які заслугоўвае чаго-небудзь*) достойный

го́лас, *-су* *м.* голос;

выраша́льны г. решающий голос;

дара́дчы г. совещательный голос

го́нар, *-ру* *м.* почёт; честь *ж.*

грамадзя́нін *м.* гражданин;

ганаро́вы г. почётный гражданин

грамадзя́нка *ж.* гражданка

грамадзя́нская паніхі́да гражданская панихида

грамадзя́нскі абавя́зак гражданский долг

грамадзя́нскі іск гражданский иск

грамадзя́нскі ко́дэкс гражданский кодекс

грамадзя́нскі шлю́б гражданский брак

грамадзя́нскія правы́ і абавя́зкі гражданские права и обязанности

грамадзя́нства *н.* гражданство;

правы́ г. права гражданства

грама́дскае ганьбава́нне общественное порицание

грама́дскае ўздзе́янне общественное воздействие

грама́дская арга́ніза́цыя общественная организация

грама́дская думка общественное мнение

грама́дская паса́да общественная должность

грама́дская ўста́но́ва общественное учреждение

грама́дскі ла́д общественный строй (общественное устройство)

грама́дскі пара́дак общественный порядок

грама́дства *н.* общество

гра́мата *ж.* грамота;

адпу́скна́я г. отпускная грамота;

ахо́ўная г. охранная грамота;

ганаро́вая г. почётная грамота;

даве́рчая (даве́рная, вяры́цельная) г. верительная грамота;

дарава́льная г. жалованная грамота;

да́роўная г. дарственная грамота;

раты́фікацыйная г. ратификационная грамота

гра́матны (*добра падрыхтаваны*) грамотный

грамафо́нная ма́трыца граммафонная матрица

грамафо́нны арыгіна́л граммафонный оригинал

грампла́сцінка *ж.* грампластинка

гра́ні́чна предельно

гра́ні́чны предельный

гранка ж. гранка

графá ж. графа

графі́к ж. (*план, чарцёж*) гра́фик;

г. адпачынкаў (водпускаяў)

графі́к отпуско́в;

г. выдачы зарплаты гра́фик
выдачи зарплаты;

г. дзяжурстваў гра́фик де-
журств;

г. змэннасці гра́фик смэнности;

г. правядзення атэстацыі гра́-
фик проведения аттеста́ции;

г. працы, заняткаў гра́фик ра-
боты, занятый;

г. прыёму грамадзян гра́фик
приёма гра́ждан;

змэнны г. скользя́щий гра́фик;

планава-кантрольны г. пла́-
ново-контро́льный гра́фик;

сёткавы г. сетевой гра́фик

графі́ка ж. гра́фика;

кніжная г. кни́жная гра́фика

графі́чна графі́ческий

графі́чнае маста́цтва графі́чес-
кое иску́ство

графі́чны дакуме́нт графі́ческий
докуме́нт

графі́чны знак графі́ческий знак

графлёны вопі́с графлё́ная о́пись

грашо́вае абарачэ́нне де́нежное
обра́щение

грашо́вае асігнава́нне де́нежное
асси́гнова́ние

грашо́вае налі́чэнне де́нежный
начёт

грашо́вае патрабава́нне де́неж-
ное тре́бование

грашо́ва-креды́тны де́нежно-кре-
ды́тный

грашо́вая адзі́нка де́нежная еди-
ница

грашо́вая ацэ́нка дакуме́нтаў
де́нежная оцэ́нка докуме́нтов

грашо́вая дакуме́нтацыя де́неж-
ная докуме́нтация

грашо́вая дапамо́га де́нежная
по́мощь

грашо́вая зарплатá де́нежная
зарплата

грашо́вая кампенса́цыя де́неж-
ная компенса́ция

грашо́вая рэфо́рма де́нежная ре-
фо́рма

грашо́вая скры́нка де́нежный
я́щик

грашо́вы ава́нс де́нежный ава́нс

грашо́вы дакуме́нт де́нежный до-
куме́нт

грашо́вы знак де́нежный знак

грашо́вы пераво́д де́нежный пе-
рево́д

грашо́вы плаце́ж де́нежный пла-
те́ж

грашо́вы разлі́к де́нежный расчёт

грашо́вы ўзно́с де́нежный взно́с

грашо́вы чэк де́нежный чек

грашо́выя рэсу́рсы де́нежные ре-
су́рсы

гро́шы адз. няма де́ньги;

абяса́жненыя г. обесце́ненные
де́ньги;

ава́нсаваыя г. ава́нсовые де́нь-
ги;

зара́бленыя г. зарабо́танные
де́ньги;

кама́ндзіро́вачныя г. коман-
диро́вочные де́ньги;

креды́тныя г. креди́тные де́нь-
ги;

металі́чныя г. металличе́ские
де́ньги;

нале́жныя г. причита́ющиеся
де́ньги;

нацыяна́льныя г. нацио́наль-
ные де́ньги;

на́яўныя г. налі́чные де́ньги;

падсправазда́чныя г. подот-
че́тные де́ньги;

папяро́выя г. бума́жные де́нь-
ги;

праэ́міяльныя г. прэмиа́льные
де́ньги;

су́тачныя г. су́точные де́ньги;

фальшы́выя г. фальши́вые
де́ньги

груз, гру́зу *м.* груз;

застрахаваны *г.* застрахо́ваний груз;

незастрахаваны *г.* незастрахо́ваний груз

грузаадпраўнік *м.* грузоотправитель

грузаатрымальнік *м.* грузополучатель

грузасартавальны грузосортировочный

грунтоўна обстоятельно; основательно

грунтоўны до́каз основательный довод

гру́па *ж.* гру́ппа;

арганізаваная *г.* организо́ваная гру́ппа;

г. інваліднасці гру́ппа інвалідности;

дэпутатская *г.* депутатская гру́ппа;

ініцыятывная *г.* ініціатывная гру́ппа;

прафсаюзная *г.* (прафгру́па *ж.*) профсаюзная гру́ппа (профгру́ппа)

групаванне *н.* (дзеянне) группировка *ж.*, группирование;

г. дакументаў группировка дакумента́в

групаваны группированный

групаватца группироваться

групаватъ группировать

групавая фатаграфія групавая фотография

групавая характарыстыка фандаў у даведніку па фндах архіва групавая характеристика фндав в путеводителе по фндам архіва

групавое апісанне дакументаў пры каталагізацыі групавое описание дакумента́в при каталогізацыі

групавы архіўны фонд групавой архіўны фонд

групавы выбарачны прыём да-

кументаў групавой выбарочный прыём дакумента́в

групавы дагавор групавой дагавор

групавы тэрмінал групавой тэрмінал

групоўка *ж.* (дзеянне) группировка

грыф *м.* (спецыяльны надпіс на дакуменце, выданні; адбітак выгравіраванага подпісу) гриф;

г. зацвярджэння гриф утвэржджэння;

г. на дакуменце гриф на дакуменце;

г. пацвярджэння гриф падтвэржджэння;

г. «Сакрэтна» гриф «Секрэтна»;

г. узгаднення гриф сагласавання

губернатар *м.* губерна́тор

губернатарскі губерна́торскі

губёрнская ўправа *гiст.* губе́рнская упра́ва

губёрнскі архіўны фонд губе́рнскі архіўны фонд

губе́рня *ж., гiст.* губе́рния

губляць теря́ть; утра́чивать

гук, гу́ку *м.* звук

гукааператар *м.* звукооператор

гукавая інфармацыя звуко́вая інфарма́цыя

гукавы дакумент (фонадакумент) *м.* звуко́вой дакуме́нт (фонодокуме́нт)

гуказапіс, –су *м.* звукоза́пись *ж.*

гуказапісны звукоза́писывающий

гукадымальнік *м.* звуко́снима́тель, ада́птер

гукакантрольны стол звуко́контро́льный стол

гукамантажны стол звуко́монта́жный стол

гукано́сьбіт звуко́носі́тель

гукаўзмацненне *н.* звуко́уси́ление

гукаўзмацняльнік *м.* звуко́уси́литель

гукаўзнаўленне *н.* звуковоспроизведение

гукаўзнаўляльны звуковоспроизводящий

гукаўтварэнне *н.* звукообразование

гумар, -ру *м.* юмор

гумарыстычна юмористически

гумарыстычны юмористический

гутарка *ж.* беседа; собеседование *н.*

гутарковы разговорный

гутарыць беседовать

гучанне *н.* звучание

гучаць звучать

гучны звучный

ГЦНТІ *гл.* галіновы цэнтр навукова-тэхнічнай інфармацыі

гэта это

гэтак так

гэты 1. этот; 2. (толькі што ўпамянёны) этот; (дадзены) настоящий

гэтым паведамляем канц. на-
стоящим уведомляем;

да гэтага часу до настоящего
времени;

пры гэтым при этом

Д

даатрымаць дополучить

даатрымліваць дополучать

дабавачны добавочный

дабавіць добавить, прибавить

дабаўка *ж.* (тое, што дабаўлена)
добавка

дабаўленая вартасць добавлен-
ная стоимость

дабаўленне *н.* (дзеянне) добав-
ление, добавка *ж.*, прибавление,
прибавка *ж.*

дабаўлены добавленный, прибав-
ленный

дабаўляць добавлять, прибав-
лять

дабраякасна доброкачественно
дабраякаснасць *ж.* доброкачест-
венность;

д. выканання вытворчых за-
данняў доброкачественность
выполнения производственных
заданий;

д. прадукцыі доброкачествен-
ность продукции

даваць давать; предоставлять;

д. адказ даваць ответ;

д. адпачынак (вёдпуск) пре-
доставлять отпуск;

д. даведку даваць справку;

д. званне даваць звание;

д. звесткі даваць сведения;

д. слова (на сходзе) предос-
тавлять слово;

д. указанні даваць указания

даведачна-інфармацыйнае
выданне справочно-информаци-
онное издание

даведачна-інфармацыйны да-
кумент справочно-информацион-
ный документ

даведачна-інфармацыйны фонд
(ДІФ) справочно-информационный
фонд (СИФ)

даведачна-нарматывны справ-
очно-нормативный

даведачная выразнасць справ-
очная выразительность

даведачная картатэка справоч-
ная картотека

даведачная служба справочная
служба

даведачны апарат справочный
аппарат

даведачны файл справочный файл

даведачныя даныя аб фіндзе справочные данные о фонде

даведка ж. справка;

акадэмічная д. академическая справка;

аналітычная д. аналитическая справка;

арбітражная д. арбитражная справка;

архіўная д. архивная справка;

біяграфічная д. биографическая справка;

гістарычная д. историческая справка;

д. з месца жыхарства справка с места жительства;

д. з месца працы справка с места работы;

д. пра заробатную плату справка о заработной плате;

звяртацца па даведку обращаться за справкой;

інфармацыйная д. информационная справка;

медыцынская д. медицинская справка;

пацвярджальная д. подтверждающая справка;

тэматычная д. тематическая справка

даведка-аб'ектыўка ж. справка-объективка

даведка-арыенціроўка ж. справка-ориентировка

даведнік м. (кніга даведак) справочник; путеводитель;

алфавітны д. алфавитный справочник;

архіўны д. архивный справочник;

д. па архіву путеводитель по архиву;

д. па фіндах архіва (архіваў) путеводитель по фондам архива (архивов);

карткі д. па фіндах архіва

краткий справочник по фондам архива;

міжархіўны д. межархивный справочник;

міжфіндавы д. межфондовый справочник;

мэтавы д. целевой справочник;

унутрыфіндавы д. внутрифондовый справочник;

тэматычны д. тематический справочник

давер, -ру м. доверие *н.*

даверанасць ж. (дакумент) доверенность;

агульная д. общая доверенность;

д. на вядзенне спраў доверенность на ведение дел;

пісьмовая д. письменная доверенность;

разавая д. разовая доверенность;

спецыяльная д. специальная доверенность;

універсальная д. универсальная доверенность

даверанасць-заява ж. доверенность-заявление

давераная асоба доверенное лицо

давераны доверенный; (даручаны) вверенный

давер'е н. доверие

даверлівасць ж. доверчивость

давернасць ж., юр. доверительность

давернік м. доверяющий *наз., юр.* доверитель

даверніца ж. доверяющая *наз., юр.* доверительница

даверчае (давернае) пісьмо верительное письмо

даверчая (даверная, вярцельная) грамата верительная грамота

даверыць доверить; (даручыць) вверить

давесці довести;

- д. да ве́дама** довести до све́дения
- давяра́ць** доверя́ть; (даручаць) вверя́ть
- дагавары́цца** договоры́ться
- дагаво́р** *м. 1. родн. дагаво́ра (дакумент) договор; 2. родн. дагаво́ру (дзеянне) договор;*
- абаро́нчы д.** оборонительный договор;
- аднабако́вы д.** односторонний договор;
- арэ́ндны д.** арендный договор;
- а́ўтарскі д.** авторский договор;
- бестэрмі́новы д.** бессрочный договор;
- выдаве́цкі д.** издательский договор;
- гандлёвы д.** торговый договор;
- гаранты́ны д.** гарантийный договор;
- гаспада́рчы д.** хозяйственный договор;
- генеральны д.** генеральный договор;
- групавы́ д.** групповой договор;
- д. аб аказанні юрыдычнай дапамогі** договор об оказании юридической помощи;
- д. аб матэрыяльнай адказнасці** договор о материальной ответственности;
- д. аб міжнародным супрацоўніцтве** договор о международном сотрудничестве;
- д. аб навукова-даследчай рабоце** договор о научно-исследовательской работе;
- д. аб укараненні новай тэхнікі** договор о внедрении новой техники;
- д. аб шэфскай дапамозе** договор о шефской помощи;
- д. даручэння** договор поручения;
- д. куплі-продажу** договор купли-продажи;
- д. на абанэнтнае абслугоўванне** договор на абонентное обслуживание;
- д. на брoкeрскія паслугі** договор на брокерские услуги;
- д. на капітальны рамон́т** договор на капитальный ремонт;
- д. на матэрыяльна-тэхнічнае забеспячэнне** договор на материально-техническое обеспечение;
- д. падрáду на выканáнне рабoт** договор подряда на выполнение работ;
- д. пастáўкі** договор поставки;
- д. страхавáння** договор страхования;
- двухбако́вы д.** двусторонний договор;
- доўгатэрмі́новы д.** долгосрочный договор;
- каба́льны д.** кабальный договор;
- калекты́ўны д.** коллективный договор;
- кантракцыйны д.** контрактционный договор;
- канцэсі́йны д.** концессионный договор;
- кароткатэрмі́новы д.** краткосрочный договор;
- ліцэнзійны д.** лицензионный договор;
- мі́рны д.** мирный договор;
- многабако́вы д.** многосторонний договор;
- нераўнапра́ўны д.** неравноправный договор;
- паліты́чны д.** политический договор;
- папярэ́дні д.** предварительный договор;
- пісьмо́вы д.** письменный договор;
- працо́ўны д.** трудовой договор;
- ратыфікава́ны д.** ратифицированный договор;
- рэгіяна́льны д.** региональный договор;

сакрэ́тны д. секретный догово́р;
сепара́тны д. сепаратный догово́р;
та́йны д. тайный догово́р;
ты́павы д. типово́й догово́р;
тэрміно́вы д. срочный догово́р;
устано́ўчы д. учредите́льный догово́р
дагавора́насць ж. догово́ренность; (*узае́мнае пага́дненне*) угово́р *м.*
дагаво́рвацца догово́рива́цца
дагаво́рная асно́ва догово́рная асно́ва
дагаво́рная дысцы́пліна догово́рная дысцы́пліна
дагаво́рная са́нцыя догово́рная са́нцыя
дагаво́рная ца́на догово́рная ца́на
дагаво́рны догово́рный
дагаво́рныя абавя́зацельствы догово́рные абавя́зацельствы
дагаво́рныя бакі́ догово́риваю́щыя сто́роны
дагаво́рныя ўмо́вы догово́рные усло́вия
дадава́ць 1. (*далуча́ць*) прила́гаць;
2. (*гавары́ць, піса́ць у дапаў́ненне*) добавля́ть, прибавля́ть
дада́дзены 1. прило́женный; **2.** до́бавленны́, прибавленны́
дада́так, -тку м. 1. прило́жение *н.*;
2. до́бавленіе *н.*, до́полненіе *н.*;
бяспла́тны д. да часо́піса бес-
 пла́тное прило́жение к журна́лу;
д. да арты́кула до́полненіе
 (до́бавленіе) к ста́тэ;
д. да кні́гі прило́жение к кні́ге
дадатко́ва до́полні́тельно
дадатко́вая вы́плата до́полні́-
 тельная вы́плата
дадатко́вы во́дпуск до́полні́-
 тельный о́тпуск
дадатко́вы патэ́нт до́полні́тель-
 ный патэ́нт
дадатко́выя да́ныя до́полні́-
 тельные да́нные

дадатко́выя зvéсткі до́полні́-
 тельные све́дения
дадатко́выя рэ́зэрвы до́полні́-
 тельные рэ́зэрвы
дадатко́выя рэсúрысы до́полні́-
 тельные ресúрысы
дада́ць 1. (*далучы́ць*) прило́жить;
2. (*сказа́ць, напіса́ць у дапаў́ненне*)
 до́бавіць, прибаві́ць;
д. да зая́вы характары́стыку
 прило́жить к заявлéнию харак-
 тэры́стыку
**да́дзены да́нны, прэ́дста́влен-
 ны́й**
дазваля́ць разрэ́шаць, пазво́ляць,
 дозво́ляць; (*дава́ць магчы́масць*)
 прэ́дста́вляць
дазво́л, -лу м. разрэ́шэніе *н.*, по-
 зво́леніе *н.*
дазво́лены разрэ́шэ́нны, пазво́-
 ленны́, дозво́ленны́; прэ́дста́в-
 ленны́
дазво́ліць разрэ́шыць, пазво́лить;
 (*даць магчы́масць*) прэ́дста́вить
дазво́льны дакуме́нт разрэ́ш-
 ы́тельный дакуме́нт
даказа́льнасць ж. доказа́ўе́масьць
даказа́льны доказа́ўе́мы
даказа́ць доказа́ць
дака́званне н. доказа́ываніе
дака́зваць доказа́ывать
дакла́д м. 1. (*публі́чнае паве́дам-
 ленне на яку́ю-небудзь тэ́му*)
 докла́д; **2.** афі́ц. (*пісьмо́вая зая́ва,
 паве́дамленне нача́льніку*) прэ́д-
 ставле́ніе *н.*, докла́д;
**д. аб ахо́ве навако́льнага ася-
 ро́ддзя** докла́д аб охра́не ок-
 ружа́ючай сре́ды;
д. аб выкананні пла́наў док-
 ла́д о вы́полненіи пла́нов;
**д. аб наву́кова-дасле́дчай ра-
 бо́це** докла́д о наў́чыно-иссле́-
 дова́тельской рабо́те;
**д. аб пераво́дзе на но́вую па-
 са́ду** прэ́дставле́ніе о пере-
 во́де на но́вую до́лжна́сть;

д. аб планаванні доклад о планировании;

**д. аб правэрцы выканання за-
конаў, указаў, рашэнняў** док-
лад о проверке выполнения за-
конов, указов, решений;

д. аб рабоце з кадрамі доклад
о работе с кадрами;

д. аб умовах працы доклад об
условиях труда;

справаздачны д. отчётный док-
лад

дакладванне н. (паведамленне)
докладывание

дакладваць (паведамляць) до-
кладывать

дакладна 1. достоверно, допод-
линно; 2. верно, точно

дакладнасць ж. 1. достоверность,
доподлинность; 2. точность;

д. дакумента достоверность
документа;

д. падліку точность подсчёта;

д. фактаў достоверность фак-
тов

дакладная наз., ж. (запіска) док-
ладная

дакладная запіска докладная
записка;

д. з. аб аплаце працы док-
ладная записка об оплате тру-
да;

д. з. аб выдавецкай справе
докладная записка об издатель-
ском деле;

д. з. аб выкананні дагавораў
докладная записка о выполне-
нии договоров;

д. з. аб крэдытаванні доклад-
ная записка о кредитовании;

**д. з. аб міжнародным супра-
цоўніцтве** докладная записка о
международном сотрудничестве;

д. з. аб нармаванні докладная
записка о нормировании;

д. з. аб працоўнай дысцып-

ліне докладная записка о тру-
довой дисциплине;

д. з. аб рабоце архіваў док-
ладная записка о работе архі-
вов;

**д. з. аб рабоце па навукова-
тэхнічнай інфармацыі** доклад-
ная записка о работе по научно-
технической информации;

**д. з. аб разгледзе прапанов,
заяў і скаргаў грамадзян** док-
ладная записка о рассмотре-
нии предложений, заявлений и
жалоб граждан;

д. з. аб тэхналогіі докладная
записка о технологии;

д. з. аб тэхніцы бяспэкі док-
ладная записка о технике бе-
зопасности;

**д. з. аб укараненні навукова-
даследчых работ** докладная
записка о внедрении научно-
исследовательских работ

дакладная крыніца достоверный
источник

дакладны 1. достоверный, допод-
линный; 2. верный, точный

дакладчык м. докладчик

дакладчыца ж. докладчица

дакумент м. документ;

абагульняльны д. обобщаю-
щий документ;

агульны д. общий документ;

адлюстраваныя дакументы
отраженные документы;

адпускны д. отпускной доку-
мент;

ананімны д. анонимный доку-
мент;

апраўдальны д. оправдатель-
ный документ;

арганізацыйна-распарадчы д.
организационно-распорядитель-
ный документ;

арганізацыйны д. организаци-
онный документ;

архіўны д. архивный документ;

арыгінальны д. арыгінальны (пóдлинный) дакумэнт;
асабісты д. лічны дакумэнт;
асабліва каштоўны д. асаба ценны дакумэнт;
асноўны (пёршасны) д. аснов-ной (первичный) дакумэнт;
атэстацыйны д. аттэстацыйны дакумэнт;
аўдыёвзуальны д. аўдыёвзуальны дакумэнт;
аўтэнтчны д. аўтэнтчны дакумэнт;
афіцыйны д. афіцыйны дакумэнт;
банкаўскі д. банковский дакумэнт;
беззагалавачны д. беззаглавный дакумэнт;
бухгалтарскі д. бухгалтерский дакумэнт;
выкананы д. исполненный дакумэнт;
выканаўчыя дакумэнты исполнітэльныя дакумэнты;
выкрывальны д. разоблачільны (изобличительный) дакумэнт;
выходны д. ісходзячы дакумэнт;
выяўленчы д. ізабразітэльны дакумэнт;
вялікафарма́тны д. крупноформатны дакумэнт;
гістарычны д. історыіскі дакумэнт;
графічны д. графіскі дакумэнт;
грашовы д. дэнежны дакумэнт;
гукавы д. (фонадакумэнт) звукоў дакумэнт (фонодакумэнт);
даведачна-інфармацыйны д. справочна-інфармацыйны дакумэнт;
дазвольны д. разрэшільны дакумэнт;

д. аб звальнэні дакумэнт аб увольнэні;
д. аб стандартызácii дакумэнт о стандартызации;
д. асабістага паходжаньня дакумэнт лічнаго проісходжэня;
д. бухгалтарскага афармлэня дакумэнт бухгалтэрскаго афармлэня;
д. даўгачаснага захоўвання дакумэнт долговрэменнаго хранэня;
д. інвэнтарызácii дакумэнт інвэнтарызации;
д. па гісторыі ўстанова дакумэнт по історыи ўчреждэня;
д. рэвізіі дакумэнт рэвізіи;
д. у адказ адвэтны дакумэнт;
д. уліковага афармлэня дакумэнт ўчэтнаго афармлэня;
дакумэнты па асабовым склэдзе дакумэнты по лічнаму саставу;
дакумэнты па забеспячэні дакумэнты по снабжэнію;
дакумэнты пастаяннага захоўвання дакумэнты постоўнаго хранэня;
дакумэнты па фінансава-разліковых апэрацыях дакумэнты по фінансава-расчэтным апэрацыям;
дакумэнты справаводства дакумэнты дэлопроісводства;
дакумэнты часовага захоўвання дакумэнты врэменнаго хранэня;
даўгавы (пазыковы) д. долгоў дакумэнт;
дзелавы д. дэлоў дакумэнт;
дублэтны д. дублэтны дакумэнт;
дыпламатычны д. дыпламатыскі дакумэнт;
завізаваны д. (дакумент з візай) завізіраваны дакумэнт;
зарэгістраваны д. зарэгістраваны дакумэнт;

звóдны д. свóдный докумéнт;
згублэны д. утрáченный доку-
мéнт;
знéшні д. вnéшний докумéнт;
індывiдуáльны д. iндивиду-
áльный докумéнт;
iнiцыятыўны д. iнiцыятiвный
докумéнт;
iнфармацыйна-давéдачны д.
iнформациóнно-справочный до-
кумéнт;
iнфармацыйны д. устано́вы
iнформациóнный докумéнт уч-
реждéния;
камбiнава́ны д. комбинiрован-
ный докумéнт;
ка́савы д. кáссовый докумéнт;
каштóўны д. цéнный докумéнт;
кiраўнiцкi д. управлénческий
докумéнт;
кóнкурсны д. кóнкурсный до-
кумéнт;
крыптаграфiчны д. (крыпта-
гра́ма, шыфрóвка) криптогра-
фiческий докумéнт (крипто-
гра́мма, шифрóвка);
матывавáльны д. мотивиро́-
вочный докумéнт;
машынаарыентава́ны д. маши-
ноориентiрованный докумéнт;
машынапiсны д. машинопис-
ный докумéнт;
машыначыта́льны д. машино-
чита́емый докумéнт;
мемарыя́льны д. мемориáль-
ный докумéнт;
накапля́льныя дакумэ́нты на-
копiтельные докумэ́нты;
нарматыўны д. норматiвный
докумéнт;
неафóрмлены д. неофóрмлен-
ный докумéнт;
незарэгістрава́ны д. незаре-
гистрiрованный докумéнт;
несапраўдны д. недействи́-
тельный докумéнт;
нетэрмiнóвы д. несрóчный до-
кумéнт;

нóтны д. нóтный докумéнт;
падлóжны (фальшы́вы) д.
подлóжный (фальшiвый) до-
кумéнт;
падпiсаны д. подпiсанный до-
кумéнт;
падрóблены д. поддéльный до-
кумéнт;
перадáтачны д. передáточный
докумéнт;
пéршасны (асно́ўны) д. пер-
вичный (основной) докумéнт;
пiсьмóвы д. пiсьменный доку-
мéнт;
правазны́ д. провозной доку-
мéнт;
пратэрмiнава́ны д. просрóчен-
ный докумéнт;
прóсты д. протóй докумéнт;
прыёмна-здáтачны д. приё́м-
но-сдáточный докумéнт;
прыкладзены (дада́дзены) д.
прилага́емый докумéнт;
разлiкóвы д. расчётный доку-
мéнт;
распара́дчы д. распорядiтель-
ный докумéнт;
расхóдны д. расхóдный доку-
мéнт;
рахункóвыя дакумэ́нты счёт-
ные (счетовóдные) докумэ́нты;
рукапiсна-друкава́ны д. руко-
писно-печа́тный докумéнт;
рукапiсны д. рукописный доку-
мéнт;
сакрэтны д. секрётный доку-
мéнт;
сапраўдны д. действiтельный
(пóдлинный, настоя́щий) доку-
мéнт;
склада́ны д. слóжный доку-
мéнт;
службóвы д. служеб́ный доку-
мéнт;
станда́ртны д. стандáртный до-
кумéнт;
стандартызава́ны д. стандар-

- тизаваны (стандартизаваны) дакумент;
- суправаджальны д.** супроводительный документ;
- таблічны д.** табличный документ;
- транспартны д.** транспортный документ;
- трафарэтны д.** трафаретный документ;
- тыпавыя дакументы** типовые документы;
- тэкставы д.** текстовый документ;
- тэрміновы д.** срочный документ;
- тэхнічныя дакументы** технические документы;
- увабраны д.** (*асноўны змест якога ўключаны ў зводны дакумент*) поглощённый документ;
- уваходны д.** входящий документ;
- укладны д.** вкладной документ;
- уліковы д.** архіва ўчётный документ архіва;
- унікальны д.** уникальный документ;
- уніфікаваны д.** унифицированный документ;
- унутраны д.** внутренний документ;
- устаноўчы д.** учредительный документ;
- фатаграфічны д.** (фотадакумент) фотографический документ (фотодакумент);
- фіктыўны д.** фиктивный документ;
- чарнавы д.** черновой документ;
- чыставы д.** беловой документ
- дакументаабарот, -ту м.** документооборот, документообращение *н.*
- дакумент-арыгінал м.** документ-оригинал, документ-подлинник
- дакументаванне н.** документирование
- дакументаваны** документированный
- дакументавацца** документироваться
- дакументаваць** документировать
- дакументаграма ж.** (*від графіка*) документограмма
- дакументаграфічны** документографический
- дакументазнавец м.** документовед
- дакументазнаўства н.** документоведение
- дакументазнаўчы** документоведческий
- дакументаліст м.** документалист
- дакументалістыка ж.** документалистика
- дакументальна** документально
- дакументальна-мастацкі** документально-художественный
- дакументальнасць ж.** документальность
- дакументальна-фатаграфічная інфармацыйная сістэма** документально-фактографическая информационная система
- дакументальна-хранікальны** документально-хроникальный
- дакументальная інфармацыйна-пошукавая сістэма** документальная информационно-поисковая система
- дакументальная лінгвістыка** документальная лингвистика
- дакументальная публікацыя** документальная публикация
- дакументальная рэвізія** документальная ревизия
- дакументальная страта** документальный ущерб
- дакументальная частка справаводства** документальная часть делопроизводства
- дакументальны помнік** документальный памятник

**дакументальны рóссып докумен-
тальная рóссып**

**дакументальны фíльм докумен-
тальный фильм**

**дакументальны фонд докумен-
тальный фонд**

**дакументальныя матэрыялы па
асабóвым склáдзе документа́ль-
ные материалы по личному сос-
та́ву**

**дакументаўтварэ́нне н. докумен-
тобразова́ние**

**дакументацыйнае забеспячэ́нне
кіравáння (ДЗК) документацыйна-
ное обеспечение управления
(ДОУ)**

**дакумента́цыя ж. документа́цыя;
арганізацыйна-распа́радчая
д. (АРД) організаційно-рас-
порядительная документа́цыя
(ОРД);**

**арганізацыйна-тэхні́чная д.
організацыйна-техні́ческая
документа́цыя;**

**архі́ўная картаграфі́чная д.
архивная картографическая до-
кумента́цыя;**

**асаблі́ва адка́зная д. о́собо
ответственная документа́цыя;**

**вышукáльная (развѣдваль-
ная) д. (паперы па даследаван-
ні прыродных умоў і рэсурсаў
для будаўніцтва) изыскáтель-
ская документа́цыя;**

**геалагі́чная д. геологическая
документа́цыя;**

**гідралагі́чная д. гидрологичес-
кая документа́цыя;**

**грашóвая д. денежная доку-
мента́цыя;**

**дапамóжная д. вспомо́гатель-
ная документа́цыя;**

**інвестыцыйная д. инвести-
цыйная документа́цыя;**

**канстру́ктарская д. констру́к-
торская документа́цыя;**

**картаграфі́чная д. картографі́-
ческая документа́цыя;**

**кіраўні́цкая д. управлѐнская
документа́цыя;**

**метэаралагі́чная д. метеоро-
логическая документа́цыя;**

**навуко́ва-арганізацыйная д.
научно-организацио́нная доку-
мента́цыя;**

**навуко́ва-тэхні́чная д. (НТД)
научно-техни́ческая докумен-
та́цыя (НТД);**

**навуко́вая д. нау́чная доку-
мента́цыя;**

**патѐнтная д. патѐнтная доку-
мента́цыя;**

**пла́навая д. пла́новая доку-
мента́цыя;**

**праѐ́ктна-кашта́ры́сная д.
прое́ктно-сме́тная документа́-
цыя;**

**праѐ́ктная д. прое́ктная доку-
мента́цыя;**

**рабо́чая д. (РД) рабо́чая доку-
мента́цыя (РД);**

**распа́радчая д. распоря́ди-
тельная документа́цыя;**

**статысты́чная д. статисти́-
ческая документа́цыя;**

**суправа́джа́льна-тра́нспарт-
ная д. сопроводі́тельно-тра́н-
спортная документа́цыя;**

**тэле́метры́чная д. телемет-
ри́ческая документа́цыя;**

**тэхналагі́чная д. технологи́-
ческая документа́цыя;**

**тэхні́чная д. техни́ческая до-
кумента́цыя;**

**уліко́вая д. архі́ва учѐтная до-
кумента́цыя архі́ва;**

**фіна́нсавая д. фінансoвая до-
кумента́цыя;**

**эксплуатацыйная д. эксплуа-
тацыйная документа́цыя**

**дакуме́нтная інфарма́цыя доку-
ме́нтная информа́цыя**

**далажы́ць (паведамі́ць) доложі́ть;
д. аб хо́дзе спра́вы доложі́ть
о хо́де де́ла**

дамаўля́цца договáрива́ться

дамáшні (хáтні) áдрес домашний адрес

дамóва ж. договóр м.

дамóвицца договориться

дамóўленасць ж. договорённость;
папярэ́дняя д. предварительная договорённость

да́ныя наз. да́нные;

анке́тныя д. анке́тные да́нные;

ба́за да́ных ба́за да́нных;

выха́дныя д. выходны́е да́нные;

даве́дачныя д. аб фо́ндзе
спра́вочны́е да́нные о фо́нде;

дадатко́выя д. дополни́тельные да́нные;

звóдныя д. свóдные да́нные;

по́шукавыя д. дакуме́нта по́исковы́е да́нные докуме́нта;

разлі́ковыя д. расче́тные да́нные;

справазда́чныя д. отче́тные да́нные;

тэ́хніка-інфармацыйныя д.
тэ́хніко-інформацыйны́е да́нные;

улі́ковыя д. уче́тные да́нные

данясе́нне н. (паведа́мленне) до-
несе́ние;

д. аб ава́рыях, пажáрах до-
несе́ние об ава́риях, пожа́рах;

**д. аб пада́тковых паступле́н-
нях** донесе́ние о нало́говых
поступле́ниях;

**д. аб са́ніта́рным ста́не пра́д-
пры́емства [устано́вы]** до-
несе́ние о са́ніта́рном состо́я-
нии пра́дпры́ятія [учрежде́ния];

**д. аб службо́вым рассле́да-
ванні** донесе́ние о служебном
рассле́довании

дапамага́ць помога́ть; (*садзейні-
чаць*) спосо́бствовать

дапамагчы́ помо́чь; (*паса́дзейні-
чаць*) поспосо́бствовать

дапамóга ж. 1. по́мощь; 2. (*грашо-
вая дапамога*) посо́бие н., по́мощь;

аднаразо́вая д. единовре́мен-
ное посо́бие;

бязвы́платная д. безвозме́зд-
ная по́мощь;

выха́дная д. выходно́е посо́-
бие;

грашо́вая д. де́нежная по́мощь;
креды́тная д. креди́тная по́-
мощь;

узае́мная д. взаи́мная по́мощь;

фіна́савая д. фінансо́вая по́-
мощь;

ше́фская д. ше́фская по́мощь;

эканамі́чная д. эконо́мическая
по́мощь

дапамóжнае абсталява́нне для
мантажу́ гуказа́пісаў вспомога́-
тельное обо́рудование для мон-
тажа́ звукоза́писей

дапамóжная ве́дамасць вспомо-
га́тельная ве́домость

дапамóжная гаспада́рка вспомо-
га́тельное хо́зяйство

дапамóжная дакуме́нтацыя вспо-
мога́тельная докуме́нтацыя

дапамóжная інфарма́цыя вспо-
мога́тельная інформа́цыя

дапамóжник м. (вучэ́бная кні́га) по-
со́бие н., руково́дство н.;

**метады́чны д. (інструкцы́і, па-
мяткі, праві́лы, пералі́кі, мета-
ды́чныя ўказа́нні і да т. п.)** ме-
тодическое посо́бие;

навуча́льны д. уче́бное посо́-
бие

дапамóжны вспомога́тельный

**дапамóжныя гіста́рычныя дыс-
цыплі́ны** вспомога́тельные исто-
ри́ческие дысцыплі́ны

дапаўне́нне н. дополни́ение;

д. да пастано́вы схода́ до-
полне́ние к постано́влению соб-
ра́ния;

д. да тлумача́льнай запі́скі
дополне́ние к objáснительной
запі́ске

дапаўня́ць дополни́ть

дапі́саны допі́санный

дапі́саць допі́сать

дапі́сванне н. допі́сывание

дапісваць допісывать

дапіска ж. допіска;

д. у дакумэнце допіска в документе

даплата ж. доплата

даплатны ліст (даплатное пісьмо) доплатное письмо

даплаціць доплатить

даплачаны доплаченный

даплачванне н. доплачивание

даплачваць доплачивать

дапоўніць дополнить

дапрацаваны доработанный

дапрацаваць (удасканаліць) до-
работать;

д. рукапіс доработать рукопись

дапрацоўваць (удасканаль-
ваць) дорабатывать

дапрацоўка ж. доработка

дапускацца допускаться

дапускаць допускать

дапусціць допустить;

д. да конкурсу на вакантную
пасаду допустить к конкурсу на
вакантную должность

дапушчальна допустимо

дапушчальнасць ж. 1. допусті-
мость; 2. приемлемость

дапушчальны 1. допустимый;

2. приемлемый

даравальная грамата жалован-
ная грамота

дарадчы голас совещательный
голос

дарадчык м. советчик; (службо-
вая асоба) советник

дароўная грамата дарственная
грамота

дароўны запіс дарственная за-
пись

дароўны надпіс дарственная
надпись

даручаны порученный; доверен-
ный

даручаць поручать; доверять

даручыць поручить; доверить;

д. адказную справу поручить
(доверить) ответственное дело

даручэнне н. 1. поручение; 2. (да-
кумент) доверенность ж.;

бюджэтнае д. бюджетное по-
ручение;

зводнае плацёжнае д. свод-
ное платёжное поручение;

службовае д. должностное по-
ручение

дарыць дарить, приносить в дар

дарэнне н. дарение

ДАСРБ гл. Дзяржаўная архіўная
служба Рэспублікі Беларусь

дасканаласць ж. совершенство н.

дасканалы совершенный

даслаць дослать;

д. недаплату дослать недо-
плату

даследаванне н. исследование;

комплекснае д. комплексное
исследование

даследаваны исследованный

даследавацца исследоваться

даследаваць исследовать

даследчая праца исследователь-
ская работа

даследчы исследовательский

даследчык м. исследователь

даследчыца ж. исследовательни-
ца

даслоўна дословно, буквально

даслоўнасць ж. дословность, бук-
вальность

даслоўны дословный, буквальный

ДАСТ гл. дзяржаўны агульна-
саюзны стандарт

даста́віць (што) доставить; (за-
бяспечыць) снабдить (чем); по-
ста́вить (что);

д. тавар доставить (поставить)
товар

дастатковы достаточный

дастаўка ж. доставка; снабже-
ние н.; поставка;

д. дадому доставка на дом

дастаўлены даставленны; по-
ставленны

дастаўляць (*што*) доставлять;
(*забяспечаць*) снабжать (*чем*),
поставлять (*что*)

дастаўшчык *м.* (дастаўнік *м.*)

1. доставщик; 2. снабженец

даступна доступно

даступнасць *ж.* доступность

даступны доступный

дасылаць досылать; (*карэспан-
дэнцыю*) присылать

дасылка *ж.* досылка

дасьё *нескл., н.* досье

дасягальнасць *ж.* достижимость,
достигаемость

дасягальны достижимый, дося-
гаемый

дасягаць достигать

дасягненне *н.* достижение;

д. згоды достижение согласия;

д. навукі достижение науки

дасягнуць достигнутый

дасягнуць достичь, достигнуть

дата *ж.* дата; *число н.;*

абмежавальныя даты ограни-
чительные даты;

гістарычная д. историческая
дата;

д. архіўнай справы дата ар-
хивного дела;

д. атрымання скаргі дата по-
лучения жалобы;

д. выканання заяўкі дата ис-
полнения заявки;

д. дакумента дата документа;

д. рэгістрацыі дакумента да-
та регистрации документа;

д. складання ўопісу дата со-
ставления описи;

забаронная д. запретная дата;

**крайнія даты архіўнай спра-
вы** крайние даты архивного
дела;

**крайнія даты дакументаў ар-
хіўнага фонду** крайние даты
документов архивного фонда;

размежавальная д. разграни-
чительная дата

датаванне *н.* датирование, дати-
ровка *ж.;*

д. дакумента датирование (да-
тировка) документа

датаваны датированный

датавацца датироваться

датаваць датировать

датацыйны дотационный

датацыя *ж.* дотация

датэрмінава досрочно

**датэрмінавае пагашэнне крэ-
дыту** досрочное погашение кре-
дита

датэрмінавае сысканне пазыкі
досрочное взыскание ссуды

датэрміновы досрочный

даўгавая кабала долговая ка-
бала

даўгавая распіска долговая рас-
писка

даўгавечная папера долговечная
бумага

даўгавечны долговечный

даўгавое патрабаванне долго-
вое требование

даўгавы (пазыковы) дакумент
долговой документ

**даўгачаснае захоўванне даку-
ментаў** долговременное хране-
ние документов

даўгачаснасць *ж.* долговремен-
ность

даўгачасны долговременный

даўжнік *м.* должник

**ДАФРБ гл. Дзяржаўны архіўны
фонд Рэспублікі Беларусь**

даход, -ду *м.* доход;

д. прадпрыемства доход пред-
приятия;

нацыянальны д. национальный
доход

дацэнт *м.* доцент

даччын дочерний

даччыная фірма дочерняя фирма

двукоссе *н.* кавычки *адз. няма;*

у двукоссі в кавычках
двухбаковає пагаднёне дву-
 стороннее соглашэние
двухбаковы дагавор двусторон-
 ний договор
двухгадовы двухгодічний
двухзальны двухзальный
двухзмэнны двухсменный
двухмоўе *н.* двузязычье
двухмоўны двузязычний
двухсэнсава двусмысленно
двухсэнсавасць *ж.* двусмыслен-
 ность
двухсэнсавы двусмысленный
двухтомнік *м.* двухтомник
двухтомны двухтомный
джэкет *м.* (*прыстасаванне для за-
 хоўвання мікрафільмаў*) джэкет
дзейнасць *ж.* дэятельность;
гаспадарчая д. хозяйственная
 дэятельность;
навукова-інфармацыйная д.
архіваў наўчно-інформацыйна-
 я дэятельность архівов;
прадпрымальніцкая д. пред-
 прынімательская дэятельность;
публікацыйная д. архіваў пуб-
 лікацыйная дэятельность ар-
 хівов;
творчая д. творческая дэя-
 тельность
дзейная асоба дзействующее ли-
 цо
дзейнічаць дзействовать
дзейны 1. дэятельный; актывный;
 2. дзействующий
дзейсна дэйствиенно
дзейснасць *ж.* дэйствиенность;
д. кантрólлю дэйствиенность
 кантрóля
дзейсны дэйствиенный
дзелавая перапіска деловая пе-
 репіска
дзелавое пісьмо деловое пісьмо
дзелавы дакумент деловой до-
 кумент

дзелавыя папэры деловые бу-
 магі
дзелавыя якасці деловые качес-
 тва
дзень *м.* день;
выхадны д. выходной день;
ненармаваныя рабочы д. не-
 норміраванный рабочий день;
прыёмны д. приёмный день;
табэльныя рабочы д. табель-
 ный рабочий день
дзсятковая класіфікацыя деся-
 тичная классифікацыя
дзёючае заканадаўства дейст-
 вующее законодательство
дзёючы патэнт действующий па-
 тэнт
дзёючы фактар действующий
 фактор
дзезадольнасць *ж.* дееспособ-
 ность
дзезадольны дееспособный
дзёянне *н.* действие;
д. дагавора действие догово-
 ра;
д. закона действие закона;
практычныя дзёянні практи-
 ческие действия;
самавольныя дзёянні само-
 вольные действия
дзёяч *м.* дэятель;
заслужаны д. навукі заслу-
 женный дэятель наўки
дзённік *м.* дневнік;
асабісты д. личный дневнік
дзённы заробток дневной зара-
 боток
дзіркакол *м., разм.* дыркокол
ДЗК *гл.* дакументацыйнае за-
 беспячэнне кіравання
дзяжурная наз. *ж.* дежурная
дзяжурны наз. *м.* дежурный
дзяжурства *н.* дежурство
дзяжурцы дежурить
дзякаваць (*каму*) благодарить
 (*кого*)

дзякуй (*выказванне падзякі*) спа-
сібо, благодарю;

д. вам (табё) спасібо вам (те-
бё), благодарю вас (тебя)

дзяржава ж. **государство** *н.*;

дэмакратычная д. демократи-
ческое государство;

многанацыянальная д. много-
национальное государство;

незалежная д. независимое го-
сударство;

нейтральная д. нейтральное го-
сударство;

прававая д. правовое государ-
ство;

федэратыўная д. федератив-
ное государство

дзяржавазнаўства *н.* **государст-
воведение**

дзяржапарат, -ту м. (**дзяржаў-
ны апарат**) госапарат (государ-
ственный аппарат)

дзяржарбітраж, -жу м. (**дзяр-
жаўны арбітраж**) госарбитраж
(государственный арбитраж)

дзяржаўнае асігнаванне госу-
дарственное ассигнование

дзяржаўнае забеспячэнне госу-
дарственное обеспечение

**дзяржаўнае захованне даку-
ментаў** государственное хранение
документов

дзяржаўнае кіраванне государ-
ственное управление

дзяржаўнае права государствен-
ное право

дзяржаўнае рэгуляванне госу-
дарственное регулирование

дзяржаўнае страхаванне госу-
дарственное страхование

дзяржаўнае фінансаванне госу-
дарственное финансирование

дзяржаўнасць ж. **государствен-
ность**

Дзяржаўная архіўная слўжба
Рэспублікі Беларусь (ДАСРБ)
Государственная архивная служба
Республики Беларусь (ГАСРБ)

дзяржаўная валюта **государст-
венная валюта**

дзяржаўная гаспадарка **госу-
дарственное хозяйство**

дзяржаўная дысцыпліна **государ-
ственная дисциплина**

дзяржаўная інспэкцыя **государ-
ственная инспекция**

дзяржаўная мова **государствен-
ный язык**

дзяржаўная пасада **государст-
венная должность**

дзяржаўная пэнсія **государст-
венная пенсия**

дзяржаўная пячатка **государст-
венная печать**

**Дзяржаўная сістэма навукова-
тэхнічнай інфармацыі Рэспуб-
лікі Беларусь (ДСНТИРБ)** **Госу-
дарственная система научно-тех-
нической информации Республики
Беларусь (ГСНТИРБ)**

дзяржаўная слўжба **государст-
венная служба**

дзяржаўная тайна **государствен-
ная тайна**

дзяржаўная ўлада **государст-
венная власть**

дзяржаўная ўстанова **государ-
ственное учреждение**

дзяржаўная цана **государствен-
ная цена**

**дзяржаўны агульнасаюзны стан-
дарт (ДАСТ) (у былым СССР)**
**государственный общесоюзный
стандарт (ГОСТ)**

дзяржаўны акт **государственный
акт**

дзяржаўны апарат **государст-
венный аппарат**

дзяржаўны арбітраж **государст-
венный арбитраж**

дзяржаўны архіў **государствен-
ный архив**

**Дзяржаўны архіўны фонд Рэс-
публікі Беларусь (ДАФРБ)** **Го-
сударственный архивный фонд
Республики Беларусь (ГАФРБ)**

дзяржаўны банк *государственный банк*

дзяржаўны бюджэт *государственный бюджет*

дзяржаўны герб *государственный герб*

дзяржаўны гімн *государственный гимн*

дзяржаўны доўг *государственный долг*

дзяржаўны дэпартамент *государственный департамент*

дзяржаўны заказ *государственный заказ*

дзяржаўны збор *государственный сбор*

дзяржаўны казначэйскі білет *государственный казначейский билет*

дзяржаўны кантрól *государственный контроль*

дзяржаўны крэдыт *государственный кредит*

дзяржаўны лад *государственный строй*

дзяржаўны нейтралітэт *государственный нейтралитет*

дзяржаўны план *государственный план*

дзяржаўны рээстр адкрыццяў *государственный реестр открытий*

дзяржаўны рээстр вынаходак *государственный реестр изобретений*

дзяржаўны рээстр прамысловых узораў *государственный реестр промышленных образцов*

дзяржаўны рэзэрв *государственный резерв*

дзяржаўны трэст *государственный трест*

дзяржаўны ўлік дакументаў *государственный учёт документов*

дзяржаўны флаг *государственный флаг*

дзяржбанк *м. (дзяржаўны банк) госбанк (государственный банк)*

дзяржбюджэт, –ту *м. (дзяржаў-*

ны бюджэт) госбюджет (государственный бюджет)

дзяржаабеспячэнне *н. (дзяржаўнае забеспячэнне) госснабжение (государственное снабжение)*

дзяржкамітэт *м. (дзяржаўны камітэт) госкомитет (государственный комитет)*

дзяржстандарт *м. (дзяржаўны стандарт) госстандарт (государственный стандарт)*

дзяржстрах, –ху *м. (дзяржаўнае страхаванне) госстрах (государственное страхование)*

ДІФ *гл. даведачна-інфармацыйны фонд*

добразычлівасць *ж. доброжелательность*

добразычлівы *доброжелательный*

добрасумлённа *добросовестно*

добрасумлённасць *ж. добросовестность*

добрасумлённы *добросовестный*

доказ, –зу *м. довод; доказательство н;*

абгрунтаваны *д. обоснованный довод;*

грунтоўны *д. основательный довод;*

неабгрунтаваны *д. необоснованный довод;*

негрунтоўны *д. неосновательный довод;*

непераканальны *д. неубедительный довод;*

пераканальны *д. убедительный довод;*

тэарэтычны *д. теоретическое доказательство*

доказнасць *ж. доказательность*

доказы *доказательный*

долевае адлічэнне *долевое отчисление*

долевы *долевой*

доля *ж. (частка) доля*

домакіраўнік *м. управдом*

домакіраўніцтва *н. домоуправление*

домаўладальнік *м.* домовладéлец
домаўладанне *н.* домовладéние
дóпіс, –*су м.* корреспондэнцыя *ж.*,
 замётка *ж.*

дóпуск, –*ку м.* дóпуск;

д. да сакрётных дакумэнтаў
 дóпуск к сакрётным документам

дóступ, –*пу м.* дóступ;

д. да архіўных дакумэнтаў дó-
 ступ к архівным документам

доўг, **доўгу** *м.* (*пазычанае*) долг;

дзяржаўны *д.* гасударствен-
 ный долг;

доўгатэрмінóвы *д.* долгосрóч-
 ный долг;

кароткатэрмінóвы *д.* кратко-
 срóчный долг;

непагашаны *д.* непогашённый
 долг

доўгатэрмінóвае крэдытаванне
 долгосрóчное кредитаванне

доўгатэрмінóвая пазыка долго-
 срóчная ссуда

доўгатэрмінóвы вóдпуск долго-
 срóчный óтпуск

доўгатэрмінóвы дагавóр долго-
 срóчный договор

доўгатэрмінóвы доўг долгосрóч-
 ный долг

доўгатэрмінóвы крэдыт долго-
 срóчный кредит

драбіць дробіць

драблённе *н.* дроблёние;

д. архіўнага фóнду дроблёние
 архівнаго фóнда;

д. вэксальнай сýмы дроблё-
 ние вéксельной сýммы

драўляны стэлаж деревянный
 стеллаж

дроташвёйная машына проволо-
 кошвёйная машына

другарáдны (*не асноўны*) второ-
 степенный; вторичный

дру́гасная дакумэнтная інфар-
 мацыя архіваў вторичная доку-
 мэнтная інфармацыя архівов

друк, **дру́ку** *м.* (*друкаванне, прэса*)
 печáть *ж.*; прэсса *ж.*;

афсётны *д.* офсётная печáть;
гектаграфічны *д.* гектографи-
 ческая печáть;

перыядычны *д.* перыодическая
 печáть;

трафарэтны *д.* трафарэтная
 печáть

друкава́льны тэрміна́л печáтаю-
 щий термина́л

друкава́ная кні́га печáтная кні́га

друкава́ная лі́тарату́ра печáтная
 літарату́ра

друкава́нне *н.* печáтание

друкава́ны а́ркуш печáтны́й ліст

друкава́ць печáтаць

друка́рня *ж.* типографія

друка́рская прыла́да печáтное
 устро́йство

друка́рскі станóк печáтны́й ста-
 нóк

ДСНТІРБ *гл.* Дзяржаўная сіс-
 тэма навукóва-тэхні́чнай інфар-
 мацы́і Рэспублікі Белару́сь

дублёт *м.* дублёт

дублётнасьць *ж.* дублётность;

д. дакумэнта дублётность до-
 кумэнта;

д. дакумэнтнай інфармацыі
 дублётность дакумэнтной ін-
 формации

дублётны дакумэ́нт дублётный
 докумэ́нт

дубліка́т *м.* дубліка́т;

д. выканáўчага ліста́ дубли-
 ка́т исполнительнаго листа́;

д. дакумэ́нта дубліка́т доку-
 мента́;

д. накладно́й дубліка́т наклад-
 но́й;

д. тэкставага дакумэ́нта дуб-
 ліка́т тэкставо́го докумэ́нта;

д. тэхні́чнага дакумэ́нта дуб-
 ліка́т тэхні́ческаго докумэ́нта

дубліка́тны дубліка́тны́й

дублі́раванне *н.* дублі́рование

дублі́раваны дублі́рованный

дублі́равацца дублі́роваться

дубліраваць дублі́ровать
дубліро́ўка ж. (рэстаўрацыя) дуб-
ліро́вка

дубль м. дубль

дубль-негаты́ў (кантра́тып)

дубль-негаты́ў (кантра́тып)

ду́жка ж. ско́бка;

паста́віць ду́жкі поста́вить
ско́бки

ду́мка ж. (погляд на што-небудзь)
мне́ние н.;

асо́бная д. (адрозная ад іншых)
осо́бое мне́ние;

грама́дская д. обще́ственное
мне́ние;

на маё́ д. по моему́ мне́нию (на
мой взгляд)

духо́ўнае адраджэ́нне на́цыі

духо́вное возрожде́ние на́ции

духо́ўнае зва́нне духо́вное зва́-
ние

дыверсі́фікацыя ж. (пашырэнне
наменклатуры тавараў прадпры-
емстваў) диверсифика́ция

дывídэнд, -ду м., эк. дивидéнд;

гадавы́ д. годова́й дивидéнд;

штокварта́льны д. ежеквар-
та́льный дивидéнд

дывídэндны дивидéндный

дывídэндныя папéры дивидéнд-
ные бума́ги

дыктафо́н м. диктофо́н

дыктафо́ннае машынапі́снае бю-
ро́ диктофо́нное машинопи́сное
бюро́

дыктафо́нная ста́нцыя дикто-
фо́нная ста́нцыя

дыктафо́нная тэ́хніка диктофо́н-
ная тэ́хніка

дыктафо́нны диктофо́нный

ды́лер м. (асоба ці фі́рма-пасрэд-
нік) диле́р

дылетáнт м. дилета́нт

дылетáнтства н. дилета́нство

дыпламава́ны дипло́мірованный

дыпламава́ць дипло́міровать

дыплама́нт м. диплома́нт

дыплама́тыка ж. (дапаможная
дысцыплі́на аб дакументах) дип-
лома́тыка

дыпламаты́чна дыплама́тычески
дыпламаты́чнасць ж. диплома-
ты́чность

дыпламаты́чная асаблі́ваць
дакуме́нта дыплама́тыческая осо́-
бенность докуме́нта

дыпламаты́чная ко́пія дыплама-
ты́ческая ко́пия

дыпламаты́чная но́та дыплама-
ты́ческая но́та

дыпламаты́чная перапі́ска дип-
лома́тыческая перепіска

дыпламаты́чная се́тка дыплама-
ты́ческая се́ть

дыпламаты́чны дакуме́нт дип-
лома́тыческий докуме́нт

дыпламаты́чны пашпа́рт дипло-
ма́тыческий па́спорт

дыпламаты́чны пратако́л дипло-
ма́тыческий протоко́л

дыпламаты́чныя адно́сіны дип-
лома́тыческие отноше́ния

дыплама́тыя ж. диплома́тия;

белару́ская д. белору́сская
диплома́тия;

заме́жная д. иностра́нная дип-
лома́тия;

та́йная д. та́йная диплома́тия

дыплóм м. дипло́м;

д. з адзна́кай дипло́м с отли-
чием

дыплóмная раба́та (пра́ца) дип-
ло́мная раба́та

дыплóмны прае́кт дыплóмный
прое́кт

дырэ́ктар м. дире́ктор;

генерáльны д. генерáльный ди-
ре́ктор;

камерцы́йны д. ко́ммерческий
дире́ктор

дырэ́ктарскі дире́кторский

дырэ́кты́ва ж. дире́кти́ва

дырэ́кты́вая інфарма́цыя ди-
ре́кты́вная інфарма́цыя

дырэ́кты́ўны дире́кты́вный

дырэкцыя ж. *дирекция*;

д. прадпрыёмства [устано-
вы] *дирекция* предприятия [уч-
реждения]

дысертацыйны *диссертационный*
дысертацыя ж. *диссертация*

дыск м. *диск*;

аптычны д. *оптический диск*;

магнітааптычны д. *магнитооп-
тический диск*;

магнітны д. *магнитный диск*

дыскавы файл *дисковый файл*

дыскантаванні н., *фін.* *дисконти-
рование, учётывание*

дыскантаваны *фін.* *дисконтиро-
ванный, учтённый*

дыскантаваць *фін.* *дисконтиро-
вать; учётывать, учесть*

дыскваліфікаваны *дисквалифи-
цированный*

дыскваліфікавацца *дисквалифи-
цироваться*

дыскваліфікаваць *дисквалифи-
цировать*

дыскваліфікацыя ж. *дисквалифи-
кация*

дыскэта ж. *дискета*

дысконт, -ту м., *фін.* *дисконт*

дысконтны (уліковы) *працэнт*
дысконтный (учётный) *процэнт*

дыскусійны *дискуссионный*

дыскўсія ж. *дискуссия*

дыскутаваць *дискутировать, дис-
куссировать*

дыспашэр м. (*спецыяліст страхавой кампаніі*) *диспашер*

дыспэтчар м. *диспетчер*

дыспэтчарская наз., ж. *диспет-
черская*

дыспэтчарскі *диспетчерский*

дысплэй м. (*відэатэрмінал* м.)
дысплэй (*відеотермінал*)

дысплэйны файл *дисплейный
файл*

дыспут, -ту м. *диспут*

дыспутаваць *диспутировать*

дыстанцыйны *дистанционный*

дыстанцыя ж. *дистанция*

дысцыпліна¹ ж. (*падпарадкаванне,
выкананне пэўных правіл*) *дисципли-
на*;

бюджэтная д. *бюджетная дис-
циплина*;

выканальніцкая д. *исполни-
тельская дисциплина*;

вэксальная д. *вексельная дис-
циплина*;

дагаворная д. *договорная дис-
циплина*;

дзяржаўная д. *государствен-
ная дисциплина*;

каштараўная д. *сметная дис-
циплина*;

планавая д. *плановая дисципли-
на*;

працоўная д. *трудова́я дис-
циплина*;

свядомая д. *сознательная дис-
циплина*;

тэхналагічная д. *технологі-
ческая дисциплина*;

фінансавая д. *финансовая
дисциплина*;

штатная д. *штатная дисципли-
на*

дысцыпліна² ж. (*галіна навукі; ву-
чэбны прадмет*) *дисциплина*;

дапаможныя гістарычныя
дысцыпліны *вспомогательные
исторические дисциплины*;

спецыяльныя гістарычныя
дысцыпліны *специальные ис-
торические дисциплины*

дысцыплінавана *дисциплиниро-
ванно*

дысцыплінаванасць ж. *дисципли-
нированность*

дысцыплінаваны *дисциплиниро-
ванный*

дысцыплінаваць *дисциплиниро-
вать*

дысцыплінарнае спагнанне (*па-
каранне*) *дисциплинарное взыска-
ние*

дысцыплінарная сánкцыя *дисциплинарная санкция*

дысцыплінарны парáдак *дисциплинарный порядок*

дысцыплінарны статút *дисциплинарный устав*

дыферэнцыравана *дифференцированно*

дыферэнцыраванае апісáнне архіўных дакумэнтаў *дифференцированное описание архивных документов*

дыферэнцыраваная стаўка

дифференцированная ставка

дыферэнцыраваны *дифференцированный*

дыферэнцыраваць *дифференцировать*

дыферэнцыяльны тары́ф *дифференциальный тариф*

дыферэнцыяцыя *ж. дифференциация*

дыягра́ма *ж. диаграмма;*

лі́нейная *д. линейная диаграмма*
сэ́ктарная *д. секторная диаграмма;*

слупко́вая *д. столбиковая диаграмма*

дыязагра́фія *ж. (спосаб капіравання) диазографія*

дыязакóпія *ж. диазотипия*

дыязаты́пія *ж. (спосаб капіравання) диатипия*

дыяло́г, -гу *м. диалог*

дыя́метр *м. диаметр*

дыяме́тральна *диаметрально*

дыяме́тральны *диаметральный*

дыяпазі́тыў *м. диапозитив*

дыяпазі́тыўны *диапозитивный*

дыяпазо́н, -ну *м. диапазон*

дыяпраэ́ктар *м. диапроектор*

дыяско́п *м. диаскоп*

дыя́спара *ж. диаспора*

дыяфі́льм *м. диафильм*

дэбатава́ць *дебатировать*

дэба́ты *адз. няма* *дебаты*

дэ́бет, -ту *м., бухг.* *дебет*

дэбетава́ны *бухг.* *дебетованный*

дэбетава́ць *бухг.* *дебетовать*

дэбэто́вае са́льда *дебетовое сальдо*

дэбету́емы раху́нак *дебетуемый счёт*

дэбіто́р *м., бухг.* *дебитор*

дэбіто́рская запазы́чанасць *дебиторская задолженность*

дэбіто́рскі *бухг.* *дебиторский*

дэвальвава́ны *эк.* *девальвированный*

дэвальвава́ць *эк.* *девальвировать*

дэвальва́цыйны *эк.* *девальвационный*

дэвальва́цыя *ж., эк.* *девальвация*

дэві́за *ж., фін.* *девиза*

дэві́зны *фін.* *девизный*

дэзаргані́заваны *дезорганизованый*

дэзаргані́заваць *дезорганизовать*

дэзаргані́затар *м.* *дезорганизатор*

дэзаргані́затарскі *дезорганизаторский*

дэзаргані́затарства *н.* *дезорганизаторство*

дэзаргані́зацыя *ж.* *дезорганизация*

дэзаргані́зоўваць *дезорганизовывать*

дэзарыентава́нне *н.* *дезориентирование*

дэзарыентава́ны *дезориентированный*

дэзарыентава́цца *дезориентироваться*

дэзарыентава́ць *дезориентировать*

дэзарыента́цыя *ж.* *дезориентация*

дэзі́нсэктар *м.* *дезинсектор*

дэзі́нсэ́кцыйны *дезинсекционный*

дэзі́нсэ́кцыя *ж.* *дезинсекция;*

д. дакумэнтаў *дезинсекция документов*

дэзі́нфармава́ць *дезинформировать*

дэзі́нфарма́цыйны *дезинформационный*

дэзі́нфарма́цыя *ж.* *дезинформация*

дэзінфэктар *м.* дезинфектор
дэзінфекцыйная камэра дезинфекционная камера

дэзінфекцыйны дезинфекцыйны
дэзінфэкция *ж.* дезинфекция;

д. дакумэнтаў дезинфекция документов

дэзінфіцыраванне *н.* дезинфицирование

дэзінфіцыраваны дезинфицированный

дэзінфіцыраваць дезинфицировать

дэкада *ж.* декада

дэкадны декадный

дэкваліфікаваны деквалифицированный

дэкваліфікавацца деквалифицироваться

дэкваліфікаваць деквалифицировать

дэкваліфікацыя *ж.* деквалификация

дэклараванне *н.* декларирование

дэклараваны декларированный

дэклараваць декларировать

дэкларатыўны декларативный

дэкларацыя *ж.* декларация

дэкрэт *м.* декрет;

д. аб зямлі декрет о земле;

д. аб міры декрет о мире;

надзвычайны *д.* чрезвычайный декрет

дэкрэтны водпуск декретный отпуск

дэлегаванне *н.* делегирование

дэлегаваны делегированный

дэлегаваць делегировать

дэлега́т *м.* делегат

дэлегацыя *ж.* делегация

дэмакратычнае заканадаўства
 демократическое законодательство

дэмакратычная большасць демократическое большинство

дэмакратычная дзяржава демократическое государство

дэмакратычная канстытуцыя
 демократическая конституция

дэмпінг, *-гу м., эк. (форма рэалізацыі тавараў)* демпинг

дэмпінгавы демпинговый

дэмпінгавыя цэны демпинговые цены

дэнамінацыя *ж., фін.* денонминация

дэнсісці́метр *м. (вымяральны прыбор)* денсисци́метр

дэпазі́т, *-ту м., фін.* депозит;

ба́нкаўскі *д.* банковский депозит
дэпазі́тны біле́т депозитный билет

дэпазі́тны сертыфіка́т депозитный сертификат

дэпанэ́нт *м.* депонент

дэпанэ́нцкі раху́нак депонентский счёт

дэпані́раванае захо́ўванне депонированное хранение

дэпані́раванне *н., фін.* депонирование

дэпані́раваны *фін.* депонированный

дэпані́раваць *фін.* депонировать

дэпарта́мент *м.* департамент;

дзяржа́ўны *д.* государственный департамент

дэпарта́менцкі департаментский

дэпéша *ж.* депéша

дэпо́рт, *-ту м., эк.* депóрт

дэпу́та́т *м.* депутат;

наро́дны *д.* народный депутат

дэпу́тацкая гру́па депутатская группа

дэпу́тацкі за́пыт депутатский за́прос

дэпу́тацкі манда́т депутатский мандат

дэратыза́цыя *ж. (сістэма мер барацьбы з грызунамі)* дератизация;

д. архі́васхо́вішчаў дератизация архивохранилищ

дэскры́птар *м. (слова, словазлучэнне інфармацыйна-пошукавай*

мовы для апісання зместу дакумента) дескрыптор

дэскрыптарны слоўнік (класіфікатар м.) дескрыпторный словарь (классификатор)

дэ-факта де-факто

дэфармаванне *н.* деформіраванне

дэфармаваны деформіраванный

дэфармавацца деформіравацца

дэфармаваць деформіраваць

дэфармацыя *ж.* деформация

дэфэкт, —ту *м.* дефэкт

дэфэктны дефэктны

дэфэктыўны дефэктывны

дэфініцыя *ж.* (азначэнне паняцця) дефиниция;

д. тэрміна дефиниция тэрміна

дэфіцыт, —ту *м.* дефіцыт;

бюджэтны *д.* бюджэтны дефіцыт

дэфіцытнасць *ж.* дефіцытнасць

дэфіцытны дефіцытны

дэцымальнае сістэма абазначэння тэхнічных дакументаў-

ных матэрыялаў дэцымальная сістэма абазначэння тэхнічных дакументаў

дэцыметр *м.* дэцыметр

дэцэнтралізаванае кіраванне де-

цэнтралізаванае кіраванне

дэцэнтралізаванае справядства децэнтралізаванае справяд-

дэцэнтралізаваны ўлік децэн-

тралізаваны ўлік

дэцэнтралізаванае справяд-

дэцэнтралізаванае справяд-

дэцэнтралізаванае справяд-

дэшыфраванне *н.* дешифрова-

дэшыфраваны дешифрованный

дэшыфраванае дешифрова-

дэшыфраванае дешифрова-

дэ-юрэ де-юрэ

Е

евангелле *н.* евангелие

евангельскі евангельскі

эднасць *ж.* едінства *н.*; сплочён-

насць

эздзіць эздзіць

еўрапейскія еўрапейскія

еўрапейскія еўрапейскія

еўрапейскія еўрапейскія

еўрапейскія еўрапейскія

эхаць эхаць; (*у дарогу*) отпра-

вляцца, уезжаць

Ё

ёмістасць *ж.* ёмкасць;

інфармацыйная ё. інформаци-

онная ёмкасць;

ё. канала сувязі ёмкасць ка-

нала сувязі;

ё. кода ёмкасць кода;

ё. перфакарты ёмкасць перфо-

ё. рэгістра ёмкасць рэгістра;

ё. фразы ёмкасць фразы;

ё. экраннае дысплея ёмкасць

экрана дысплея

ёмісты выраз ёмкое выражэнне

ёсць ёсць

Ж

жалоба ж. траур м.; (*глыбокі смутак*) скорбь

жалобна скóрбно

жалобны траўрны

жнівень, жніўня м. август

жнівеньскі августовский

журнал м. (*рэгістрацыйны і інш.*) журнал;

выходны ж. исходящий журнал;

ж. дзяжурстваў журнал дежурств;

ж. нааўнасці дакументаў журнал наличия документов;

ж. рэгістрацыі выдачы архіўных даведак (копій, выпісак з дакументаў) журнал регистрации выдачи архивных справок (копий, выписок из документов);

ж. рэгістрацыі карэспандэнцы журнал регистрации корреспондэнции;

ж. рэгістрацыі паступлення дакументаў журнал регистрации поступления документов;

ж. уліку заказаў журнал учёта заказов;

ж. уліку кансультацый журнал учёта консультаций;

касава ж. кассовый журнал

журнал-ордэр м. журнал-ордер
журнальная звычайная сістэма справаводства журнальная обычная система делопроизводства
журнальная камбінаваная сістэма справаводства журнальная комбинированная система делопроизводства

журнальная форма рэгістрацыі дакументаў журнальная форма регистрации документов

журнальны архіўны каталог
журнальный архивный каталог

журнальны запіс журнальная запись

журь нескл., н. жюри;

ж. кóнкурсу жюри кóнкурса

жывапіс, -су м. живопись ж.;

акадэмічны ж. академическая живопись;

мініяцюрны ж. миниатюрная живопись;

партрэтны ж. портретная живопись

жывапісны живописный

жыллё н. (*памяшканне для жылля*) жилище

жыллёва-бытавы жилищно-бытовой

жыллёвае пытанне жилищный вопрос

жыллёвае таварыства жилищное товарищество

жыллёва-кааператыўны жилищно-кооперативный

жыллёва-камунальны жилищно-коммунальный

жыллёвая квóta жилищная квóta

жыллёвы кааператыў жилищный кооператив

жыллёвы фонд жилищный фонд

жылплошча ж. (*жылая плошча*) жилплощадь (*жилая площадь*)

жылы жилой

жыра нескл., н., *фін* жирó

жыраабарót, -ту м., *фін* жиरोоборот

жыраразлік, -ку м., *фін* жирорасчёт

жыхар м. 1. житель, обитатель; 2. (*той, хто жыве ў доме, кватэры*) жилец

жыццёвы жизненный

жыццядзейнасць ж. жизнедеятельность

жыццядзёйны жызнедэятель-
ны
жыццяздольнасць ж. жызнеспо-
сбность

жыццяздольны жызнеспосбный
жыццяпіс, -су м. жызнеопісá-
ние н.

3

заадрасаваны заадресованный
заадрасаваць заадресоваць
заадрасоўваць заадресовывать
заарандаванне н. заарендование
заарандаваны заарендованный
заарандаваць заарендовать
заарандоўваць заарендовывать
заахвóціць поощрѣть
заахвóчаны поощрѣнный
заахвóчвальная прэмія поощ-
рительная прѣмия
заахвóчвальны поощрѣтельный
заахвóчванне н. поощрѣние;

матэрыяльнае з. матэрыяль-
ное поощрѣние

заахвóчваць поощрѣять
забараніць запрѣтѣть
забараняць запрѣщáть
забарона ж. запрѣщѣние н., за-
прѣт м.;

з. дзёйнасці арганізацыі за-
прѣщѣние (запрѣт) дѣятельнос-
ти арганізацыі

забаронены запрѣщѣнный; запрѣт-
ный

забаронная дáта запрѣтная дáта
забаронны тарыф запрѣтитель-
ный тарыф

забаставáць забастоваць
**забастóвачны (страйкавы) ка-
мітэт** забастóвочный камітэт
забастóўка ж. забастóвка
забастóўшчык м. забастóвщик

забеспячэнне н. обеспѣчение;
снабжѣние;

дакументацыйнае з. кіравання
(ДЗК) документацыйное обеспѣ-
чѣние управлѣния (ДОУ);

дзяржаўнае з. гасудáрствен-
ное обеспѣчѣние;

з. захавáнасці дакументаў
 обеспѣчѣние сохрáнности до-
кумѣнтов;

**з. фізіка-хімічнай захавáнас-
ці дакументаў** обеспѣчѣние
фізіка-хімічнай сохрáнности
докумѣнтов;

**з. фізічнай захавáнасці да-
кументаў** обеспѣчѣние фізі-
чнай сохрáнности докумѣн-
тов;

ільгóтнае (льгóтнае) з. льгóт-
ное обеспѣчѣние;

інфармацыйна-даведачнае з.
інфармацыйна-справочное
 обеспѣчѣние;

інфармацыйнае з. інфармац-
ыйное обеспѣчѣние;

матэрыяльна-тэхнічнае з. ма-
тэрыяльна-тэхнічнае снаб-
жѣние;

праграмае з. праграма́нное
 обеспѣчѣние;

сацыяльнае з. сацыя́льное
 обеспѣчѣние;

спецыялізаванае праграмае
з. спецыялізаванае прагра́м-
нае обеспѣчѣние;

тэхнічнае з. техніческое обес-
печение

**забóрная (набóрная) кні́жка за-
бóрная (набóрная) книжка**

забяспéчанасць ж. обеспечен-
ность;

матэрыя́льная з. материаль-
ная обеспеченность

забяспéчаны обеспеченный; снаб-
жённый

забяспéчванне н. обеспечение;
снабжение

забяспéчвацца обеспечиваться;
снабжа́цца

забяспéчваць обеспечивать; снаб-
жа́ць

забяспéчыцца обеспечиться; снаб-
ди́цца

забяспéчыць обеспечить; снаб-
ди́ць

заве́раная ко́пія заверенная ко́-
пия

заве́раны заверенный

заве́ршанасць ж. завершённость

заве́ршаны завершённый

**заве́рыць (змацаваць подпісам,
пячаткай)** заверить;

3. ко́пію дакуме́нта заверить
ко́пию докуме́нта;

3. по́дпіс заверить подпісь

заве́сці завести́, ввести́;

3. асабо́вую спра́ву завести́
ли́чное де́ло;

3. но́вы пара́дак рэгістра́цыі
дакуме́нтаў завести́ (ввести́)
но́вый поря́док регистра́ции до-
куме́нтов

**заві́заваны дакуме́нт (дакумент з
ві́зай)** завизі́рованный дакуме́нт

**заві́завáць (паставіць на даку-
менце ві́зу)** завизі́ровать;

3. за́гад завизі́ровать пра́каз;

3. па́шпарт завизі́ровать па́с-
порт;

3. чэк завизі́ровать чек

заві́нава́ціцца задолжа́ць

заві́нава́чанасць ж. задол́жен-
ность

завадакіраўні́цтва н. заводу́прав-
ле́ние

заво́дзіць заводі́ць;

3. журна́л дзяжу́рстваў за-
води́ць журна́л дежу́рств

заво́дскі заво́дскі́й, заво́дско́й

заво́з, -зу м., мн. няма заво́з;

3. канцыля́рскіх тавара́ў заво́з
канцеля́рских това́ров

заво́зіць (прыво́зіць) завозі́ць

заво́зка ж. заво́зка

завяра́льнік м. завері́тель

завяра́льніца ж. завері́тельница

завяра́льны лі́ст завері́тельный
ліст

**завяра́льны на́дпіс спра́вы (во́-
пісу)** завері́тельная на́дпись де́ла
(о́писи)

**завяра́ць (змацо́ўваць подпісам,
пятачкай)** заверя́ть;

3. даве́дку заверя́ць спра́вку

завяра́шальны заверша́ющий

завяра́ша́цца заверша́цца

завяра́шаць (канчаць) заверша́ць

завяра́шыцца (закончыцца) завер-
шы́цца

завяра́шыць (закончыць) завер-
шы́ць

завяра́шэнне н. заверше́ние

завяшча́льнае распрада́жэнне
завеща́тельное распоря́жэнне

завяшча́льнік м. завеща́тель

завяшча́льніца ж. завеща́тельница

завяшча́льны завеща́тельный

завяшча́нне н. (дакумент) заве-
ща́ние

завяшча́цца завеща́цца

завяшча́ць завеща́ць

**зага́д м. 1. родн. зага́да (даку-
мент)** пра́каз; 2. родн. зага́ду (дзе-
янне) пра́каз, пра́казаніе н.;

3. аб заахво́чванні пра́каз о
поощрэ́нии;

3. аб залі́чэнні на пра́цу пра́каз
о зачисле́нии на рабо́ту;

з. аб звальнэнні з працы приказ об увольнении с работы

загадаць (*зрабіць распараджэнне*) приказать; (*у пісьмовым выглядзе*) предписать

загáдванне *н.* заведование

загáдваць¹ (*рабіць распараджэнне*) приказывать; (*у пісьмовым выглядзе*) предписывать

загáдваць² (*кіраваць*) заведовать, вёдаць;

з. гаспадаркай заведовать (вёдаць) хозяйством

загáдзя заблаговременно; заранее
загáдчык (*чаго*) *м.* заведующий (*чем*) *наз.*;

з. аддзёла заведующий отделом

загáдчыца (*чаго*) *ж.* заведующая (*чем*) *наз.*;

з. канцелярыі заведующая канцелярией

загалóвак *м.* заголовок, заглавие *н.*;

абгульняльны *з.* обобщающий заголовок;

з. дакумента заголовок документа;

з. справы заголовок дела;

тыпавыя загалóўкі типовые заголовки

загалóвачная інфармацыя заглавная (заголовочная) информация

загалóвачны кадр мікрафотакопіі заглавный (заголовочный) кадр микрофотокопии

загалóвачны (тытульны) ліст вóпісу заглавный (титульный) лист описи

загалóвачныя цітры заглавные (заголовочные) титры

ЗАГС *гл.* аддзёл запісу а́ктаў грамадзянскага ста́ну

задава́ць задавать

зада́дзены заданный

задакументаваны задокументированный

зада́нне *н.* задание;

з. на праграмава́нне задание на программирование;

плáнавае *з.* плановое задание; **прае́ктнае** *з.* проектное задание;

разлі́ковае *з.* расчётное задание;

тэхні́чнае *з.* техническое задание

зада́так, **-тку** *м.* задаток

зада́ткавая распі́ска задаточная расписка

зада́ткавая сума задаточная сумма

зада́ткавы задаточный

зада́цца задаться;

з. мэтай задаться целью

зада́ць задать;

з. тон задать тон

зазначáць (*звяртаць увагу*) замечать, отмечать

зазнáчыць (*звярнуць увагу*) замечать, отметить

заінвентарызаваны заинвентаризованный

заінвентарызавáць заинвентаризовать

займа́нне *н.* занятие, занятие;

з. пасáды занятие должности

займа́ць занимать;

з. вакáнтнае ме́сца занимать вакантное место

закадзі́раваны закодированный

закадзі́раваць закодировать

зака́з, **-зу** *м.* заказ;

дзяржа́ўны *з.* государственный заказ;

з. на размно́жванне дакумэ́нтаў заказ на размножение документов

зака́заны заказанный

заказа́ць заказывать;

з. тэлефо́нную размо́ву заказать телефонный разговор

зака́зваць заказывать

заказная карэспандэнцыя за-
казная корэспандэнцыя

заказны ліст (заказное пісьмо)
заказное пісьмо

заказ-спецыфікацыя *м.* заказ-
спецыфікацыя

заказчык *м.* заказчик

заказчыца *ж.* заказчица

заканадавец *м.* заканадацель

заканадаўства *н.* заканадацель-
ство;

антыманапольнае *з.* антимо-
нопольное заканадацельства;

дзеючае *з.* дзействующее зако-
нодацельства;

дэмакратычнае *з.* демокра-
тычнае заканадацельства;

мытнае *з.* таможенное зако-
нодацельства;

працоўнае *з.* трудовое зако-
нодацельства;

сацыяльнае *з.* сацыяльнае за-
канадацельства;

фінансавое *з.* фінансавое за-
канадацельства

заканадаўчая ўлада заканада-
цельная ўлада

заканадаўчая функцыя закана-
дацельная функцыя

заканадаўчы заканадацельны

заканадаўчыя акты заканада-
цельныя акты

заканазнавец *м.* заканавед

заканазнаўства *н.* заканаведение

заканазнаўчы заканаведчы

заканамёрна заканамерна

заканамёрнасць *ж.* заканамер-
ность

заканамёрны заканамерны

заканчваць заканчываць, оканчи-
ваць;

з. тэхнікум заканчываць (окан-
чываць) тэхнікум

заканчэнне *н.* 1. скончание;

2. *афіц.* (пра час) истечение;

з. каледжа скончание коллед-
жа;

**з. тэрміну працоўнага дага-
вора** истечение срока трудо-
вого договора

заклад, -ду *м.* заклад, залог;

з. маёмасці заклад (залог) иму-
щества

закладванне *н.* закладывание

закладваць закладывать

закладзены заложённый

закладка *ж.* (у архіўнай справе,
кнізе) закладка

закладная квітанцыя закладная
(залоговая) квітанцыя

закладное абавязальства за-
кладное (залоговое) абязальст-
во

закладны закладной, залоговый

заклёны заклёенный

заклёіць заклёить;

з. канвэрт заклёить конверт
заклёйванне *н.* заклёивание, за-
клёйка *ж.*

заклёйваць заклёивать

заклёйка *ж.* заклёйка

заклік, -ку *м.* 1. прызів, клич;

2. (зварот) воззваніе *н.*

закліканне *н.* (да чаго) прызів *м.*
(к чому)

закліканы (да чаго) прызванный (к
чому),

заклікаць (да чаго) прызвать (к
чому)

заклікаць (да чаго) прызывать (к
чому);

з. да парядку прызывать к по-
рядку

заклучаны (пра дагавор) заклю-
чённый

заклучацца 1. (пра дагавор) зак-
лючацца; (пра здзелку) совер-
шацца; 2. (у чым-небудзь) зак-

лючацца; состояць

заклучаць (дагавор) заключаць;
(здзелку, купчую) совершаць

заклучны баланс заключитель-
ный баланс

заклучны пратакол заключи-
тельный протокол

заклучыць (*дагавор*) заключіць;
(*здзелку, купчую*) совершить
заклучэнне *н. 1. (дагавора)* заключение; (*здзелкі, купчай*) совершение; *2. (вывад)* заключение;

з. аб выніках даследаванняў
заключение о результатах исследований;

з. дагавора на аўтаматызацыю справаводства
заключение договора на автоматизацию делопроизводства;

з. дагавора на афармленне выстаўкі
заключение договора на оформление выставки;

з. тэхнічнай экспертызы
заключение технической экспертизы

закон *м. 1. родн. закона (дакумент)* закон; *2. родн. закону (у іншых значэннях)* закон

законапалажэнне *н.* законоположение

законапарадак, **-дку** *м.* законпорядок

законапарушальнік *м.* законнарушитель

законапаслухмяны законопослушный

законапрае́кт *м.* законопроект

заканатворчасць *ж.* законотворчество

законна законно

законнасць *ж.* законность

законны шлюб законный брак

закончанасць *ж.* законченность, окончанность

закончаная справа законченное (оконченное) дело

закончаны вопіс законченная (оконченная) опись

закончыцца закончиться, окончиться

закончыць закончить, окончить;

з. работу закончить (окончить) работу;

з. універсітэт закончить (окончить) университет

закрываць закрывать

закрытае галасаванне закрытое голосование

закрытае пасяджэнне закрытое заседание

закрытая інфармацыя закрытая информация

закрыты архіў закрытый архив

закрыты архіўны фонд закрытый архивный фонд

закрыццё *н.* закрытие

закрыць закрыть;

з. пасяджэнне закрыть заседание;

з. прадпрыёмства закрыть предприятие;

з. рахунак закрыть счёт

закрэслены запіс зачёркнутая запись

закрэсліванне *н.* зачёркивание

закрэсліваць зачёркивать

закрэсліць зачеркнуть

залатая валюта золотая валюта

залаты запас золотой запас

залаты фонд золотой фонд

залёжаць зависеть

залёжнасць *ж.* зависимость

залёжны зависимый

залі́к, **-ку** *м.* зачёт;

здаць з. сдать зачёт

залі́ковая кні́жка зачётная книжка

залі́ковы зачётный

залі́чаны зачисленный

залі́чваць зачислять;

з. на бягу́чы раху́нак зачислять на текущий счёт

залі́чыць зачислить;

з. на паса́ду інжыне́ра зачислить на должность инженера;

з. на пе́ршы курс зачислить на первый курс

залі́чэнне *н.* зачисление;

з. на асабо́вы раху́нак зачисление на лицевой счёт;

з. у штат зачисление в штат

замаро́жаны замороженный

замаро́жванне *н.* замораживание;

з. **зарабóтнай плáты** замора́живание за́работной плáты;
 з. **срóдкаў** замора́живание средств
замаро́жваць замора́живать
замаро́зіць замора́зить
замацава́нне *н.* закреплéние; упрóчение;
 з. **ка́драў** закреплéние ка́дров;
 з. **службóвага станóвішча** упрóчение служéбного положéния;
 з. **тэксту дакумэнта** закреплéние тэкста дакумэнта
замацава́ны закреплéнный; упрóченный
замацава́цца 1. (*добра ўладкавацца*) закрéпиться, укрéпиться;
 2. (*цвёрда ўсталявацца*) утвэрдзіцца, упрóчыцца
замацава́ць закрéпить; (*зрабіць больш трывалым*) упрóчить
замацо́ўваць закрéпляць; (*рабіць больш трывалым*) упрóчивать;
 з. **сваё пазіцыі** закрéпляць (*упрóчивать*) свой пазіцыі
замéжнае патэнтава́нне зарубе́жное патэнтава́ние
замéжная валюта иностра́нная валюта
замéжная дыплама́тыя иностра́нная дыплама́тыя
замéжны па́шпарт (*прызначаны для выезду ў іншую краіну*) загра́нічны пáспорт
заме́на *ж.* заме́на
заме́нены заме́нённый
замéннасць *ж.* заме́няемость
замéннік *м.* заме́нітель
замéнны (*які можа быць заменены*) заме́нимый
замéньваць заме́няць; (*страчанае*) возме́щать
замéст (*каго, чаго*) вме́сто; взаме́н
замётка *ж.* заме́тка;
 газéтная з. газéтная заме́тка
замяні́ць заме́ніць; (*страчанае*) возме́стить

замяня́льнасць *ж.* заме́няемость; заме́нимость
замяня́льны (*які можа быць заменены*) заме́нимый
замяшча́ць заме́щать;
 з. **на паса́дзе** заме́щать по до́лжности
замяшча́нне *н.* заме́щэние
зана́льны навуко́ва-метады́чны савет (ЗНМС) зона́льный наўчо́но-методі́цеский савет (ЗНМС)
занатава́ны запы́санный; отме́ченный
занатава́ць запы́саць; отме́тить
занато́ўванне *н.* запы́сывание
занато́ўваць запы́сывать; отме́чать
занато́ўка *ж.* (*кароткі запіс*) заме́тка
занэ́сці (*упісаць*) зане́сти, внесе́ти;
 з. **прапанóву ў пратако́л** зане́сти (внесе́ти) прэ́дложение в протэко́л
заносі́ць (*упісваць*) заносі́ть, вносі́ть;
 з. **у кні́гу** заносі́ть в кні́гу
занясэ́нне *н.* зене́сение
заня́так, -тку *м.* заня́тие *н.*; де́ло *н.*
заня́тасць *ж.* заня́тость;
 з. **насе́льніцтва** заня́тость на-селе́ния
заня́ткі *мн.* (*пра вучобу*) заня́тия
заня́ты заня́тый
заня́ць заня́ть;
 з. **до́брую паса́ду** заня́ть хо́рошую до́лжность
запаве́т, -ту *м.* (*наказ*) заве́т
запаве́тны заве́тный
запазы́чанасць *ж.* задо́лжен-ность;
 агу́льная з. о́бщая задо́лжен-ность;
 бягу́чая з. теку́щая задо́лжен-ность;
 дэбі́то́рская з. дебито́рская задо́лженность;

кредыто́рская *з.* кредито́рская
задо́лженность

запазы́чанне *н.* заёмствование

запазы́чаны заёмствованный, по-
заёмствованный

запазыча́ць заёмствовать

запазычы́ць заёмствовать, поза-
ёмствовать;

**з. перадавы́ вóпыт арганіза-
цыі пра́цы** заёмствовать (поза-
ёмствовать) передовой́ опыт ор-
ганизации труда́

запаміна́льны апа́ра́т запомина́-
ющее устро́йство

запа́с, -су *м.* запáс;

зала́ты *з.* золото́й запáс;

з. папе́ры запáс бума́ги;

запа́сы па́ліва запáсы то́плива

запатрабава́нне *н.* 1. затре́бова-
ние, за́про́с *м.*; 2. востре́бование;

да запатрабава́ння до вост-
ре́бования;

з. дадатко́вых да́ных затре́бо-
вание (за́про́с) дополнительных
да́нных;

з. дакуме́нтаў затре́бование
(за́про́с) документов

запатрабава́ны 1. затре́бованный;
2. востре́бованный

запатрабава́ць 1. затре́бовать, за-
про́сить; 2. востре́бовать;

з. вы́піску з пратако́ла за-
тре́бовать (запро́сить) вы́писку
из протоко́ла

запатэнтава́ны запатэнта́ванный

запатэнтава́ць запатэнтава́ць

запатэнта́ўваць запатэнта́вывать

запаўне́нне *н.* заполне́ние;

з. анке́ты заполне́ние анке́ты

запаўня́ць (*улісваць* *неабходныя
весткі*) заполня́ць

за́піс, -су *м.* за́пись *ж.*;

бягу́чы *з.* теку́щая за́пись;

відеамагні́тны *з.* видеамагні́т-
ная за́пись;

даро́ўны *з.* да́рственная за́-
пись;

журна́льны *з.* журна́льная за́-
пись;

закрэ́слены *з.* зачэ́ркнутая за́-
пись;

з. аб нараджэ́нні за́пись о рож-
де́нии;

**з. а́ктаў грамадзя́нскага ста́-
ну** за́пись а́ктов гражда́нского
состоя́ния;

з. гу́таркі за́пись бесе́ды;

з. у кні́зе за́пись в кні́ге;

зме́нены *з.* изме́ненная за́пись;
канфіде́нцыйны *з.* конфе́иден-
циа́льная (дове́рительная) за́-
пись;

магнітафо́нны *з.* магнитофо́н-
ная за́пись;

метры́чны *з.* метри́ческая за́-
пись;

натарыя́льны *з.* нотариа́льная
за́пись;

падагу́льня́льны *з.* ито́говая
за́пись;

папярэ́дні *з.* предше́тельная
за́пись;

рэгістра́цыйны *з.* регистра-
цыйная за́пись;

уліко́вы *з.* учё́тная за́пись;

фікты́ўны *з.* фикти́вная за́пись

за́пісаны за́писанный

запіса́цца 1. за́писаться; 2. (*за-
рэгістрава́ць шлюб*) расписа́ться;

з. на прыё́м за́писаться на
приём

запіса́ць за́писать; (*уліса́ць*) внес-
ти, занести;

з. прапанову́ ў пратако́л внес-
ти (занести) предше́ствие в
протоко́л

запісва́нне *н.* за́писывание; (*уліс-
ванне*) внесе́ние, занесе́ние

запісва́цца 1. за́писываться; 2. (*рэ-
гістрава́ць шлюб*) расписа́ваться

запісва́ць за́писывать; (*улісва́ць*)
вно́сить, заноси́ть;

з. прамову́ на плёнку за́писы-
вать ре́чь на плёнку

запі́ска *ж.* за́писка;

адпускная з. отпускная записка; (*записка, якая сведчыць пра часовае вызваленне ад службовых абавязкаў вайскоўца тэрміновай службы*) увольнительная записка;

дакладная з. докладная записка;

з. аб вóдпуску записка об отпуске;

з. аб звальненні записка об увольнении;

з. аб пераводзе записка о переводе;

з. аб прыёме записка о приёме;

памятная з. памятная записка;

пераводная з. переводная записка;

прыёмная з. приёмная записка;

службовая з. служебная записка;

тлумачальная з. объяснительная записка, пояснительная записка;

запіскі мн. (успаміны) записки

запісная кніжка записная книжка

запісны ліст записной лист

запланаваны запланированный

запланаваль запланировать

заплаціць заплатить, уплатить;

з. па раху́нку уплатить (заплатить) по счёту

запла́чаны заплаченный, уплаченный

запоўнены заполненный

запоўніць (*упісаць неабходныя звесткі*) заполнить;

з. бланк зая́вы заполнить бланк заявления

запраграмаваны запрограммированный

запраграмаваць запрограммировать

запраектаваны спроектированный

запраектаваць спроектировать

запрасіць 1. пригласить; 2. (*пра цану*) запросить;

з. у прэзідыум урачыстага сходу пригласить в президиум торжественного собрания

запратакаліраваны запроколированный

запратакаліраваць запроколировать

запрашальны білет пригласительный билет

запрашаць приглашать

запрашэнне *н.* приглашение;

з. на канцэ́рт приглашение на концерт

запро́с, -су *м. (пра цану)* запрос

запро́шаны 1. (*на нараду, інструктаж*) приглашённый; 2. (*пра цану*) запрошённый

запрыхóдаваны *бухг.* заприходо-ванный

запрыхóдаваць *бухг.* заприходо-вать

за́пыт, -ту *м. (патрабаванне тлумачэння)* запрос;

дэпу́тацкі з. депутатский за-прос;

інфармацыйны з. информаци-онный запрос;

парла́менцкі з. парламентский запрос;

пасла́ць з. послать запрос

запыта́ць (*звярнуцца з запытам*) запросить;

з. меркава́нне спецыяліста запросить мнение специалиста

запы́тваць (*звяртацца з запытам*) запрашивать;

з. но́выя звэ́сткі запрашивать новые сведения

запяча́таны запечатанный

запяча́таць (*заклеіць*) запечатать;

з. канве́рт запечатать конверт

запяча́тваанне *н.* запечатывание

запяча́тваць запечатывать

зарабіць заработать;

з. вялі́кія гро́шы заработать большие деньги

зарабля́ць зарабатывать

заработак, -тку *м.* заработок;
дзённы з. дневной заработок;
з. па сумяшчальніцтву заработок по совместительству;
здзельны з. сдельный заработок;
калектыўны з. коллективный заработок;
месячны з. месячный заработок;
мінімальны з. минимальный заработок;
пабочны з. побочный заработок;
пастаянны з. постоянный заработок;
сярэдні з. средний заработок
заработная плата заработная плата
заработны заработный
зароблены заработанный
заробленыя грошы заработанные деньги
зарплата ж. (заработная плата) зарплата (заработная плата);
акордная з. аккордная зарплата;
асноўная з. основная зарплата;
грашовая з. денежная зарплата;
звышурочная з. сверхурочная зарплата;
намінальная з. номинальная зарплата;
натуральная з. натуральная зарплата;
пагадзінная з. почасовая зарплата;
прэміяльная з. премиальная зарплата;
рэальная з. реальная зарплата;
сярэднямесячная з. среднемесячная зарплата;
тарыфная з. тарифная зарплата
зарэгістраваны дакумент зарегистрированный документ

зарэгістравання зарегистрироваться
зарэгістраваны зарегистрированный
з. пісьмо зарегистрировать письмо
зарэзерваваны зарезервированный
зарэзерваваны зарезервировать;
з. матэрыяльныя сродкі зарезервировать материальные средства
засакрэціць засекретить;
з. інфармацыю засекретить информацию
засакрэчаны засекреченный
засакрэчванне н. засекречивание
засакрэчванца засекречиваться
засакрэчваць засекречивать
засведчаная копія засвидетельствованная (удостоверенная, заверенная) копия
засведчанне н. засвидетельствование; удостоверение;
з. подпіс засвидетельствование (удостоверение) подписи;
натарыяльнае з. нотариальное засвидетельствование
засведчаны засвидетельствованный; удостоверенный, заверенный
засведчванца удостоверяться, заверяться
засведчванца (дакумент, копію) удостоверять, заверять
засведчыць засвидетельствовать; (дакумент, копію) удостоверить, заверить;
з. даверанасць засвидетельствовать (удостоверить, заверить) доверенность;
з. подпіс пячаткай засвидетельствовать (удостоверить, заверить) подпись печатью
заслуга ж. заслуга
заслугоўца заслуживать
заслужана заслуженно
заслужаная ўзнагарода заслуженная награда

заслужаны дзёяч наву́кі заслу́-
женный де́ятель науки

заслужыць заслу́жить

заслу́ханы заслу́шанный

заслу́хаць заслу́шать;

3. **інфарма́цыю** заслу́шать ін-
форма́цыю;

3. **справазда́чу** заслу́шать от-
че́т

заслухо́ўванне *н.* заслу́шивание

заслухо́ўваць заслу́шивать

заснава́льнік *м.* учре́дитель; ос-
новопо́ложник

заснава́льніцкая а́кцыя учре́ди-
тельская а́кцыя

заснава́льніцкі учре́дительский

заснава́нне *н.* учре́ждение; обра-
зова́ние; основа́ние

заснава́ны учре́ждённый; обра-
зова́нный; основа́нный

заснава́ць учре́дить; образова́ть;
основа́ть;

3. **акцыяне́рнае тавары́ства** уч-
реді́ть акціоне́рное о́бщество;

3. **дзяржа́ву** основа́ть госуда́р-
ство;

3. **уніве́рсіта́т** основа́ть (обра-
зова́ць) універсіта́т

засно́ўваць учре́ждать; образо́-
вывать; осно́вывать

застрахава́ная маёмасць застра-
хо́ванное іму́щество

застрахава́ны груз застрахо́ван-
ный груз

застрахава́цца застрахова́ться

застрахава́ць застрахова́ть;

3. **жыццё** застрахова́ць жы́знь
застэнаграфаваны застэнографі-
ро́ванный

застэнаграфава́ць застэнографі-
рова́ць

засяда́ць (*абмяркоўваць*) засе-
да́ць

з'асяро́джанасць *ж.* сасредо́то-
ченность

з'асяро́джанне *н.* сасредо́точение

з'асяро́джаны сасредо́ченный

з'асяро́джвацца сасредо́точи-
ва́цца

з'асяро́джваць сасредо́тчивать

з'асяро́дзіць сасредо́точіть;

3. **ува́гу** сасредо́тчыць внима́-
ние

затава́ранасць *ж.* затава́ренность

затава́раны затава́ренный

затава́рвацца затава́ривацца

затава́рваць затава́риваць

затава́рыць затава́рыць

затра́та *ж.* затра́та;

3. **ча́су** затра́та вре́мени;

працо́ўныя затра́ты трудо́вые
затра́ты

затра́ціць затра́титы

затра́чаны затра́ченный

затра́чвацца затра́чивацца

затра́чваць затра́чиваць

затуха́льны тэкст затуха́ющий
тэкст

затуха́ць затуха́ць

заўва́га *ж.* 1. (*кароткае меркаван-
не*) замеча́ние *н.*; 2. (*паясненне да
тэксту*) замеча́ние *н.*;

3. **па служ́бе** замеча́ние по
служ́бе;

**заўва́гі па зме́сту дакуме́н-
таў, якія публіку́юцца** приме-
ча́ния по со́дзержанию публі-
ку́емых дакуме́нтаў;

крыты́чная 3. крیتی́ческое за-
меча́ние;

**тэксту́альныя заўва́гі да да-
куме́нтаў, якія публіку́юцца**
тэксту́альные замеча́ния к пуб-
ліку́емым дакуме́нтам

заўважа́ць замеча́ць

заўва́жыць замеча́ть

зафіксава́ны зафіксі́роўанный

зафіксава́ць зафіксі́роваць

захава́льнік *м.* храні́тель;

3. **фо́ндаў** храні́тель фо́ндов

захава́насць *ж., канц.* сохр́анность;

фізі́ка-хімі́чная 3. дакуме́нтаў
фізі́ка-хімі́ческая сохр́ан-
ность дакуме́нтаў;

фізічная з. дакументаў фізі-
ческая сохранность документов

захаваны 1. сохранённый, сбере-
жённый; 2. соблюденный

захаваць 1. сохранить, сберечь;
2. (парадак, закон) соблюсти

захады адз. няма меры, шагi;

рабіць з. принимать меры,
делать нужные шагi

захоўванне н. 1. хранение; сбере-
жение; 2. (пра закон, парадак) со-
блюдение;

адкрытае з. дакументаў от-
крытое хранение документов;

архіўнае з. тэкстаў архивное
хранение текстов;

бóксавае з. дакументаў бок-
совое хранение документов;

вёдамаснае з. дакументаў ве-
домственное хранение доку-
ментов;

**вертыкальнае з. спраў (да-
кументаў)** вертикальное хра-
нение дел (документов);

**гарызантальнае з. спраў (да-
кументаў)** горизонтальное хра-
нение дел (документов);

даўгачаснае з. дакументаў
долговременное хранение до-
кументов;

дзяржаўнае з. дакументаў го-
сударственное хранение доку-
ментов;

дэпаніраванае з. депонирован-
ное хранение;

пастаяннае з. дакументаў по-
стоянное хранение документов;

сакрэтнае з. дакументаў сек-
ретное хранение документов;

сэйфавае з. дакументаў сей-
фовое хранение документов;

часовае з. дакументаў вре-
менное хранение документов

захоўвацца 1. храниться; сбере-
гаться; 2. (парадак, закон) соблю-
даться

захоўваць 1. хранить; сберегать;
2. (парадак, закон) соблюдать

захоўная распіска сохраняющая
расписка

захоўны сохраняющий

зацвэрджаны утверждённый

зацвэрдзіць утвердить;

з. мерапрыёмствы утвердить
мероприятия;

з. план работы утвердить план
работы

зацвярджаць утверждать;

з. дагавор подпісам утверж-
дать договор подписью;

з. парадак дня утверждать по-
вестку (порядок) дня

зацвярджэнне н. утверждение

зацікавіцца заинтересоваться

зацікавіць заинтересовать

зацікаўлена заинтересованно

зацікаўленасць ж. заинтересован-
ность;

асабістая з. личная заинтере-
сованность;

матэрыяльная з. материаль-
ная заинтересованность

зацікаўленая асоба заинтере-
сованное лицо

зацікаўлены заинтересованный

зацікаўліваць заинтересовывать

заштампаваны заштампованный

заштампваць заштамповать

заштампоўваць заштамповывать

заштэмпелёўваць заштемпелевы-
вать

заштэмпеляваны заштемпелеван-
ный

заштэмпеляваць заштемпеле-
вать

зашыфраваны зашифрованный

зашыфравач зашифровать

зашыфроўванне н. зашифровы-
вание, зашифровка ж.

зашыфроўвацца зашифровы-
ваться

зашыфроўваць зашифровывать

заява ж. заявление н.;

ананімна з. анонимное заяв-
ление;

вўсная з. ўстное заявлéние;
з. аб дóпуску да архіўных дакумэнтаў заявлéние о дóпуске к архивным документам;
з. аб назначéннi пéнсii заявлéние о назначéнии пéнсии;
з. на акрэдытў заявлéние на аккредитив;
з. на вы́дачу архіўнай давéдки заявлéние на вы́дачу архивной справки;
з. на вы́дачу пазы́кі заявлéние на вы́дачу ссўды;
з. на чаргóвы адпачы́нак заявлéние на очередной óтпуск;
іскавая з. исковое заявлéние;
калекты́ўная з. коллективное заявлéние;
пісьмóвая з. письменное заявлéние
зая́ва-абавязáцельства ж. заявлéние-обязáтельство *н.*
зая́вачны заявочный
заяві́ць заявить
заяўка ж. заявка;
з. на вы́данне заявка на издáние;
з. на вы́дачу дакумэнтаў заявка на вы́дачу документов;
з. на вынахóдства заявка на изобретéние;
з. на крэды́ты заявка на кредиты;
з. на матэрыя́льна-тэхні́чнае забеспячэ́нне заявка на материáльно-техническое снабжéние;
з. на падпі́ску газéт і часо́пісаў заявка на подписку газéт и журна́лов
заяўлены заявленный
заяўля́ць заявлять
заяўнік м. заявитель
заяўні́ца ж. заявительница
збалансавáнасць ж., бухг. сбалансированность
збалансавáнне н., бухг. сбалансирование

збалансавáны бухг. сбалансированный
збалансавáць бухг. сбалансировать
збэрагáнне н. сберегáние
збэрагáць (захоўваць ад пашкоджання) сберегáть; уберегáть
збэрагчы́ (захаваць ад пашкоджання) сберéчь; убере́чь;
з. каштóўныя дакумэ́нты сберéчь (убере́чь) ценные докумэ́нты
збiра́льнік м. собирáтель
збiра́льні́цтва н. собирáтельство
збiра́нне н. 1. собирáние; **2.** (*членскіх узносаў*) сбор *м.*
збiра́ць собирáть
збор, збóру м. 1. сбор; **2.** (*летапісаў, законаў*) свод, уложéние *н.*; **3.** (*дакумэнтаў, твораў*) собрáние *н.*;
áктавы з. áтовый сбор;
акцы́зны з. акци́зный сбор;
гэ́рбавы з. гэ́рбовый сбор;
дзяржаўны з. госудáрственный сбор;
з. дакумэ́нтальных матэрыя́лаў собрáние докумэ́нтальных материáлов;
з. лётапі́саў свод лётописей;
з. твóраў собрáние сочинéний;
з. члénскіх узно́саў сбор члénских взно́сов;
летапі́сны з. летописный свод;
ліцэнзійны з. лицензи́онный сбор;
патэ́нтны з. патéнтный сбор;
персанáльны з. дакумэ́нтаў персонáльное собрáние докумэ́нтов;
рэгістрацыйны з. регистраци́онный сбор;
страхавы з. страхо́вый сбор
збóрнік м. сбóрник;
з. дакумэ́нтальных матэрыя́лаў сбóрник докумэ́нтальных материáлов
збрашурáваны сброшю́рованный

збрашураваць сброшюроваць
звальненне *н.* 1. (са службы і да т. п.) увольнение; (з пасады) смещение, отстранение; 2. (з навучальнай установы) отчисление
звальняцца 1. увольняцца; 2. отчисляцца;

з. па ўласным жаданні увольняцца па собственаму жаданню

звальняць 1. увольняць; (з пасады) смешаць, отстраняць; 2. (з навучальнай установы) отчисляць;

з. па скарачэнні штатаў увольняць па сокращенію штатов

званіць (па тэлефоне) звоніць

званне *н.* званіе;

вучоное з. учёное звание;

ганаровае з. почётное звание;

духоўнае з. духовное звание;

з. заслужанага настаўніка званіе заслуженного учителя

зварот, -ту *м.* 1. (да каго) (просьба, заклік) обращение *н.* (к кому); 2. (моўны выраз) оборот;

з. грамадзян да кіраўніка ўстановаў обращение граждан к руководителю учреждения;

з. да народа обращение к народу;

моўны з. оборот речи;

паўторны з. грамадзяніна ў райвыканкаў повторное обращение гражданина в райисполком

зваротны адрас обратный адрес

звёрка *ж.* свёрка, сличение

зvéрыць свэрыць, сличіць;

з. копію з арыгіналам свэрыць (сличіць) копию с подлинником

звэсткі, *адз.* **звэстка** *ж.* сведення, *адз.* сведение *н.*;

біяграфічныя з. биографические сведения;

дадатковыя з. дополнительные сведения;

кантрольна-даведачныя з.

кантрольна-справочные сведения;

статыстычныя з. статистические сведения

звэсці (сабраць у адно цэлае) свесці;

з. інфармацыю свесці інфармацыю

звод, **зводу** *м.* свод;

з. законаў свод законов;

з. правіл свод правил

Звод Нацыянальнага архіўнага фонду Рэспублікі Беларусь Свод Национального архивного фонда Республики Беларусь

зводзіць (збраць у адно цэлае) сводіць;

з. разрозненыя звэсткі сводить разрозненные сведения

зводка *ж.* (дакумент) сводка;

аператыўная з. оперативная сводка;

з. аб хódзе ўборкі ўраджаю сводка о ходе уборки урожая

зводнае плацэжнае даручэнне сводное платёжное поручение

зводная ведамасць сводная ведомость

зводная наменклатура сводная номенклатура

зводны баланс сводный баланс

зводны вопіс сводная опись

зводны дакумент сводный документ

зводныя даныя сводные данные

звольнены 1. уволенный; смещенный, отстраненный; 2. отчисленный

звольніцца 1. уволіцца; 2. отчыліцца

звольніць 1. уволіць; (з пасады) смесціць, отстраніць; 2. (з навучальнай установы) отчыліць;

з. загадчыка аддзела смесціць (отстраніць) заведующего отделом;

з. з працы за прагул уволіць с работы за прогул

звычайная папэра (не тэрміновае дзелавое пісьмо) обычная бумага

звышкаштарысная праца сверхсметная работа

звышкаштарысны бухг. сверхсметный

звышкаштарысныя асiгнаваннi сверхсметные ассигнования

звышкаштарысныя выдаткi (расходы) сверхсметные расходы

звышлімітны сверхлимитный

звышнарматыўны сверхнормативный

звышпланаваы сверхплановый

звышпраграмны сверхпрограммный

звышпрыбытак, -тку м., эк. сверхприбыль ж.

звышурочная зарплата сверхурочная зарплата

звышурочная праца сверхурочная работа

звышурочны сверхурочный

звышштатная пасада сверхштатная должность

звышштатны сверхштатный

звязак м. (звязаныя прадметы) связка ж.

архiўны з. архивная связка;

з. дакументаў связка документов;

з. спраў связка дел

звязванне н. (дзеянне) связывание, связка ж.

звязны (складны) тэкст связанный текст

звяно́ мн. звёны, -наў н. звено́

звяра́льная ве́дамасць сличительная ведомость

звяра́льны сличительный

звяра́ць сверя́ть, слича́ть

звярста́ны сверстанный

звярста́ць сверста́ть

звярта́цца (да каго) обраща́ться (к кому); вхо́дiць (с чем);

з. да ўрача́ обраща́ться к врачу́;

з. з прапанова́й вхо́дiць с предложением;

з. з просьба́й да дырэктара обраща́ться с просьбой к директору;

з. па даве́дкi обраща́ться за спра́вкамі

згаса́льны тэкст дакумента́ уга-са́ючы тэкст документа́

згаса́нне н. угасание;

з. тэксту дакумента́ угасание тэкста документа́

згаса́ць угаса́ть

згаслы́ угасшы́

згасну́ць угасну́ть

зго́да ж. согла́сие н.

зго́дна (з чым) (у знач. прына-зоўніка з творн. скл.) согла́сно (чому);

з. з зага́дам согла́сно прика́зу;

з. з паста́новай согла́сно постано́влению;

з арыгіна́лам з. с по́длинным ве́рно

зго́ртванне н. свёртывание;

з. рэтра́спектыўнай дакуме́нтнай iнфарма́цыi свёртывание ретроспективной документной информации

згу́ба ж. утра́та, уте́ря, поте́ря

згуби́ць утере́ть, поте́рець;

з. дакуме́нт утере́ть (поте́рець) дакуме́нт

згу́блены дакуме́нт утере́анный (утра́ченный) дакуме́нт

згу́бны ўплы́ў па́губное вли́яние

здавальня́льна удовлетворите́льно

здавальня́льны удовлетворите́льный

зда́тачны во́піс сда́точная о́пись

зда́тчык м. сда́тчик

здзе́йснены асушчэствлённы; вы́полнены

здзе́йсніць асушчэстві́ць; (план) вы́полнить

здзе́лка ж. сде́лка;

вэксальная з. вэксельная
сдёлка
здзельна-прагрэсіўная аплата
працы сдэльна-прогрэсiвная
оплата труда
здзельна-прэміяльная аплата
працы сдэльна-премиальная оплата
та труда
здзельная аплата працы сдэль-
ная оплата труда
здзельны зарабóтак сдэльный
зàработок
здзяйснённе н. осуществлѐние;
выполнѐние
здзяйсняльнасць ж. осуществи-
мость; выполнимость
здзяйсняльны осуществiмый; вы-
полнiмый
здзяйсняць осуществлѧть; (план)
выполнѧть
здóльнасць ж. способностъ;
распазнавальная з. фотаматэ-
рыялаў разрешающая спо-
собностъ фотоматериалов
здымак м. (фатаграфiчны) снiмок
здымаць (копiю, кiнафiльм) снi-
мать
з'езд м. съезд;
надзвычайны з. чрезвычайный
съезд;
нечаргóвы з. внеочередной
съезд;
устанóўчы з. учредiтельный
съезд;
чаргóвы з. очередной съезд
землекарыстанне н. землѐполь-
зование
землеўладальнiк м. землевладѐ-
лец
землеўладальнiцкi землевла-
дѐльский
землеўладанне н. землевладѐние
землеўласнiк м. землевладѐлец
землеўласнiцкi землевладѐль-
ческий
землеўпарадкавальны землеус-
троiтельный

землеўпарадкаванне н. землеус-
троiство
землеўпарадчык м. землеустро-
iтель
зѐмская ўправа гiст. зѐмская
управа
зѐмскія акты гiст. зѐмские акты
злоўжыванне н. злоупотреблѐние;
з. давѐрам злоупотреблѐние
довѐрием;
з. службóвым станóвiшчам
злоупотреблѐние службѐным по-
ложѐнием;
з. уладай злоупотреблѐние
влáстью
злоўжываць злоупотреблѧть
злоўжыць злоупотребiть
змацаваць (засведчыць подпiсам,
пятачкай) скрепiть;
з. дагавóр пóдпiсамi скрепiть
договóр подпiсами
змацóўваць (засведчаць подпi-
сам, пятачкай) скреплѧть
змѐна ж. 1. смѐна; 2. изменѐние н.,
перемѐна;
з. кiраўнiцтва смѐна рукóвóд-
ства;
з. надвóр'я перемѐна (изме-
нѐние) пóгóды
змѐнѐны зáпiс изменѐнная зáпись
змѐнлiвасць ж. изменчивость, не-
устóйчивость, непостóянство н.
змѐнлiвы изменчивый, неустóйчи-
вый, непостóянный
змѐннасць ж. (арганiзацыя працы
па зменах) смѐнность
змѐнны валютны курс скользѧ-
щий валютный курс
змѐнны графiк скользѧщий гра-
фик
змѐньваць 1. изменѧть; 2. (на па-
садзе) сменѧть
змест, змѐсту м. 1. (сутнасць,
сэкс) содержѧние н.; 2. оглавлѐ-
ние н., содержѧние н.;
з. дакумѐнта содержѧние до-
кумѐнта;

з. рўкапісу оглавлéние (содержáние) рўкопíси;
з. спрэвы содержáние дéла;
з. часопíса оглавлéние (содержáние) журнáла
змéшанае справавóдства смéшанное делопроизвóдство
змéшаная сiстэма арганiзацыi
тэхнiчных дакументальных матэрыялаў смéшанная сiстэма арганiзацыi тэхнiческих докумeнтальных матэрыялов
змянэ́нне *н.* изменéние;
з. у праё́кце пастанóвы изменéние в прoё́кте постановлéния;
змянэ́ннi ў сацыя́льнай прагра́ме изменéния в социáльной прагра́мме
змянiць 1. изменiть; 2. (*на паса́дзе*) смени́ть
змясцiць поместить;
з. рэкла́му ў газéце поместить рекла́му в газéте
змяшча́ць 1. помещáть; 2. содержи́ть, заключа́ть
знак *м.* знак;
вадзяны́ з. (фiлiгра́нь) водяно́й знак (филигра́нь);
гэ́рбавы з. гербовый знак;
графiчны з. графический знак;
грашóвы з. денежный знак
з. паштóвай аплáты знак почтóвой оплáты;
знáкi адрóзнення знáкi разлiчiя;
нагрóдны з. нагрóдный знак;
пiсьмóвы з. пiсьменный знак;
тавáрны з. товарный знак;
фiрменны з. фiрменный знак
знамянáльнасць *ж.* знаменáтельница
знамянáльны знаменáтельный
знáчна значiтельно; горáздо
знáчнасць *ж.* значiтельность; знáчiмость
знáчны (*важны*) значiтельный; знáчiмый

знáчыцца чiслiться, знáчiться
знáчыць¹ (*рабiць адзнакi*) поме́чáть, обознача́ть;

з. лiсты́ поме́чáть (обознача́ть) лiсты́

знáчыць² (*мець сэнс*) знáчiть
знáчэ́нне *н.* значéние

знешнегандлёвае пагаднё́нне
 внешнеторго́вое соглаше́ние

знéшнi дакумeнт внéшний докyмeнт

знéшнi рýнак внéшний рýнок

знéшнiя адзна́кi дакумeнта
 внéшние пpи́знаки докумeнта

знiма́ць 1. снимáть; (*з пасады*)
 увольня́ть, отстраня́ть, смещáть;

2. (*з ужытку*) изымáть

знiшчаны уничтóженный

знiшча́ць уничтóжáть

знiшчы́ць уничтóжить

знiшчэ́нне *н.* уничтóжéние;

з. архiўных дакументальных матэрыялаў уничтóжéние архiвных докумeнтальных матэрыялов

ЗНМС *гл.* занáльны навуко́ва-мeтадычны савет

знóска *ж.* (*падрадкавая спасылка*)
 снóска

зня́цце *н.* 1. (*пакарання i iнш.*) сн́я-
 тiе; (*з пасады*) увольнéние, от-
 странéние, смещéние; 2. (*з ужытку*)
 изъятiе;

з. спагнáння сн́ятие взыска́ния

зняць 1. (*пакаранне i iнш.*) сн́ять; (*з пасады*) уволить, отстранить, смес-
 тить; 2. (*з ужытку*) изъять; 3. (*ко-
 пiю, кiнафiльм*) сн́ять

зона *ж.* зóна;

з. камплектава́ння архiва зóна
 комплектова́ния архiва;

**з. свабóднага прадпрыма́ль-
 нiцтва** зóна свобóдного прeд-
 принимáтельства;

свабóдная з. свобóдная зóна
зрасхóдаванне *н.* израсхóдование
зрасхóдаваны израсхóдованный
зрасхóдаваць израсхóдовать

зрóbлeны сдeлaнный, изготoвлeн-
ный

зусім сoвepшeннo; сoвсeм;

з. сакрётна сoвepшeннo сeк-
рeтнo

зыхóдзіць (*грунтавацца на чым-
небудзь*) исxoдить;

з. з дакладных крыніц исxo-
дить из дoстoвeрных истoчни-
кoв;

з. з мeркaвaння исxoдить из
пpeдпoлoжeния

зыхóдны пункт исxoдная тóчка

з'эканóміць сэкoнóмить

з'эканóмлeны сэкoнóмлeнный

з'явіцца (*па выкліку*) явiтЬся

зямeльная ўласнасць зeмeльная
сoбствeннoсть

зямeльны фонд зeмeльный фонд
зярністасць ж. зepнiстoсть;

з. фoтaадлюстpaвaння зep-
нiстoсть фoтoизoбpaжeния

з'яўлeнне н. пoявлeнiе

з'яўляцца 1. (*па выкліку*) явлЯтЬся;
2. (*быць чым ці кiм-небудзь*)
явлЯтЬся; пpeдстaвлЯтЬ (сoбoй);
служить

ІВЦ гл. інфармацыйна-вылічаль-
ны цeнтp

ідэaльна ідeaльнo

ідэaльнасць ж. ідeaльнoсть

ідэaльны вoпіс aрхіўнага фoндy
ідeaльная oпісь aрхiвнoгo фoндa

ідэнтыфікаваны ідeнтiфiцiрo-
вaнный

ідэнтыфікаваць ідeнтiфiцiрo-
вaть

ідэнтыфікацыйны код ідeнтiфi-
кaцioнный кoд

ідэнтыфікацыя ж. ідeнтiфiкa-
цiя

ідэнтычна ідeнтiчнo

ідэнтычнасць ж. ідeнтiчнoсть

ідэнтычны ідeнтiчный

іeрaрхічна-дэскpиптaрная клa-
сіфікацыя іeрaрхiчeскo-дeскpип-
тoрная клaссiфiкaцiя

іeрaрхічная клaсіфікацыя іeрaр-
хiчeскaя клaссiфiкaцiя

іeрaрхічны іeрaрхiчeский

іeрaрхія ж. іeрaрхия

ізалявaна ізoлiрoвaннo

ізалявaнасць ж. ізoлiрoвaннoсть

ізалявaнне н. ізoлiрoвaнiе

ізалявaны ізoлiрoвaнный

ізалявaць ізoлiрoвaть

ізаляцыя ж. ізoляцiя

ільгoтa ж. (*пaсля гaлoсных льгo-*
тa) льгoтa

ільгoтнae (льгoтнae) зaбeспя-
чeннe льгoтнoe oбeспeчeнiе

ільгoтнacць ж. (*пaсля гaлoсных*
льгoтнacць) льгoтнoсть

ільгoтнік м. (*пaсля гaлoсных*
льгoтнік) льгoтнік

ільгoтны (льгoтны) тaрыф льгoт-
ный тaриф

ілюстpaвaнне н. иллyстpиpoвa-
ннe

ілюстpaвaны иллyстpиpoвaнный

ілюстpaвaць иллyстpиpoвaть

ілюстpaцыйнacць ж. иллyстpa-
тiвнoсть

ілюстpaцыйны иллyстpaтiвный

ілюстpaцыя ж. иллyстpaцiя

імігра́цыя ж. иммигра́ция
 імі́дж м. имидж
 і́мпарт, –ту м. импорт
 і́мпартávaць і́мпарті́роўваць импорті́ровать
 і́мпартная ліцэн́зія і́мпартная ліцэн́зия
 і́мпартная по́шліна і́мпартная по́шлина
 і́мпартны і́мпартны́й
 і́мпрэ́гніраванне н. (механі́заваны споса́б рэстаўра́цыі і кансерва́цыі дакументаў) импрегнирование
 імя́, родн. імя́ і і́мені н. і́мя;
 і. па ба́цьку о́тчество
 і́мяні́ннік м. и́мени́нник
 і́мянна́я а́кцыя і́мянна́я а́кцыя
 і́мянно́е пасве́дчанне і́мянно́е удосто́веренне
 і́мянны́ архі́ўны катало́г і́менно́й архі́ўны катало́г
 і́мянны́ паказа́льнік і́менно́й ука́затель
 і́мянны́ спі́с і́менно́й спі́сок
 і́нвэ́нта́р, –ру м. і́нвэ́нта́р
 і́нвэ́нта́рная ка́ртка і́нвэ́нта́рная ка́рточка
 і́нвэ́нта́рная кні́га і́нвэ́нта́рная кні́га
 і́нвэ́та́рны во́піс дакуме́нтаў і́нвэ́та́рная о́пісь дакуме́нтаў
 і́нвэ́та́рны нума́р і́нвэ́та́рны но́мер
 і́нвэ́та́рны спі́с і́нвэ́та́рны спі́сок
 і́нвэ́та́ры мн., гіст. (вопі́сы ўладанна́ў феадалаў Белару́сі ў XVI—XVIII стст.) инвентарі
 і́нвэ́тарызава́ны і́нвэ́тарызо́ваны, і́нвэ́тарызі́раваны
 і́нвэ́тарызава́ць і́нвэ́тарызо́ваць, і́нвэ́тарызі́роўваць
 і́нвэ́тарыза́цыйная ве́дамасць і́нвэ́тарыза́цыйная ве́домасць
 і́нвэ́тарыза́цыйная ка́місія і́нвэ́тарыза́цыйная ка́місія
 і́нвэ́тарыза́цыйны во́піс і́нвэ́тарыза́цыйны во́піс
 і́нвэ́тарыза́цыйны во́піс і́нвэ́тарыза́цыйны во́піс

і́нвэ́тарыза́цыя ж. і́нвэ́тарыза́цыя
 і́нвэ́става́нне н., эк. і́нвэ́става́нне
 і́нвэ́става́ны эк. і́нвэ́става́ны
 і́нвэ́става́ць эк. і́нвэ́става́ць
 і́нвэ́стар м., эк. і́нвэ́стар
 і́нвэ́сты́тар м., эк. і́нвэ́сты́тар
 і́нвэ́сты́цыйная дакуме́нта́цыя і́нвэ́сты́цыйная дакуме́нта́цыя
 і́нвэ́сты́цыйны банк і́нвэ́сты́цыйны банк
 і́нвэ́сты́цыя ж., эк. і́нвэ́сты́цыя;
 ба́нкаўскія і́нвэ́сты́цыі ба́нкаўскія і́нвэ́сты́цыі
 і́ндаса́ме́нт м., фін. і́ндоса́ме́нт
 і́ндаса́нт м., фін. і́ндоса́нт
 і́ндаса́т м., фін. і́ндоса́т
 і́ндыві́дуальная гаспада́рка і́ндыві́дуальнае хазя́йства
 і́ндыві́дуальная ка́рта і́ндыві́дуальная ка́рта
 і́ндыві́дуальная класі́фіка́цыя і́ндыві́дуальная класі́фіка́цыя
 і́ндыві́дуальная пра́ца і́ндыві́дуальны́ труд
 і́ндыві́дуальная фатагра́фія і́ндыві́дуальная фатагра́фія
 і́ндыві́дуальная характа́рыстыка архі́ўнага фо́нду і́ндыві́дуальная характа́рыстыка архі́ўнага фо́нда
 і́ндыві́дуальная характа́рыстыка фо́нду ў даве́дніку па фо́ндах архі́ва і́ндыві́дуальная характа́рыстыка фо́нда в путево́дзеле па фо́ндах архі́ва
 і́ндыві́дуальны дакуме́нт і́ндыві́дуальны дакуме́нт
 і́ндыві́дуальны каэфі́цые́нт за́рабóтку і́ндыві́дуальны каэфі́цые́нт за́рабóтка
 і́ндыві́дуальны план і́ндыві́дуальны́ план
 і́ндыві́дуальны (прыва́тны) тэрміна́л і́ндыві́дуальны́ (ча́сны) тэрміна́л
 і́ндэ́кс м. і́нде́кс;

бягучы і. теку́щий индекс;
 і. апт́овых цэн индекс апт́овых цен;
 і. архіўнай спра́вы индекс архивного де́ла;
 і. дахо́даў насельні́цтва индекс доходов населения́;
 і. зарп́латы индекс зарп́латы;
 і. ро́знічных цэн индекс ро́зничных цен;
 і. сабеко́шту индекс себесто́имости;
 і. яка́сці индекс ка́чества;
 класі́фікацыйны і. классификацио́нный индекс;
 пашто́вы і. почто́вый индекс;
 працо́ўны і. трудо́вой индекс;
 рэгі́страцыйны і. регистрацио́нный индекс;
 справаво́дны і. делопроизво́дственный индекс
 індэксава́нне *н.* индексі́рование
 індэксава́ць индексі́ровать
 індэкса́цыя *ж.* индекса́ция;
 і. дахо́даў насельні́цтва индексация́ доходов населения́
 і́ндэксны файл і́ндэксны файл
 інжыне́р *м.* инженер;
 і. па арга́нізацыі пра́цы інжене́р по организации́ труда́;
 і. па наву́кова-тэхні́чнай інфарма́цыі інжене́р по на́учно-техни́ческой информа́ции
 інжыне́рна-тэхні́чныя рабо́тнікі (ИТР) инже́нерно-техни́ческие рабо́тники (ИТР)
 ініцыя́лы *мн., адз.* ініцыя́л *м.* инициа́лы, *адз.* инициа́л
 ініцыя́тар *м.* инициа́тор
 ініцыя́тарскі ініциа́торскі
 ініцыя́тыва *ж.* инициа́тива
 ініцыя́тывнасць *ж.* инициа́тивная-
 ность
 ініцыя́тывная гру́па ініциа́тивная-
 ная гру́ппа
 ініцыя́тывная інфарма́цыя архі́-

ва ініциа́тивная информа́ция архі́ва
 ініцыя́тывны дакуме́нт ініциа́тивный докуме́нт
 інка́са *нескл., н., фін.* инка́ссо
 інка́савы *фін.* инка́ссовый
 інкаса́тар *м., фін.* инкасса́тор
 інкаса́цыя *ж., фін.* инкасса́ция
 інкасава́нне *н., фін.* инкасси́рование
 інкасава́ны *фін.* инкасси́рованный
 інкасава́ць *фін.* инкасси́ровать
 інспектава́нне *н.* инспекти́рование;
 і. архі́ўных устано́ў инспекти́рование архі́вных учрежде́ний
 інспектава́ны инспекти́рованный
 інспектава́ць инспекти́ровать
 інспэ́ктар *м.* инспекто́р
 інспэ́ктарскі інспекто́рский
 інспекцыйны інспекцио́нный
 інспэ́кцыя *ж.* инспеќция;
 дзяржа́ўная і. госуда́рственная инспеќция;
 і. па яка́сці инспеќция по ка́честву;
 і. пра́цы инспеќция труда́;
 падатко́вая і. нало́говая инспеќция;
 саніта́рная і. санита́рная инспеќция
 і́нста́нцыя *ж.* инста́нция;
 апо́шняя і. посля́дняя инста́нция;
 вышэй́шая і. вы́сшая инста́нция
 інструктава́нне *н.* инструкти́рование, инструкта́ж *м.*
 інструктава́ны инструкти́рованный
 інструктава́ць инструкти́ровать
 інструкта́ж, -жу *м.* инструкта́ж
 інстру́ктар *м.* инстру́ктор
 інстру́ктарскі инстру́кторскі
 інструкты́ўнае пісьмо́ інструкти́вное письмо́
 інструкты́ўны інструкти́вный

інструктыўныя ўказанні інструктывныя ўказанія

інструкцыйная карта перадавога вопыту працы інструкцыйная карта передовага вопыта труда інструкцыйны інструкцыйны інструкцыя ж. інструкцыя; руководство н;

і. па ахове працы інструкцыя по охроне труда;

і. па справаводству інструкцыя по делопроизводству;

і. па эксплуатацыі ЭВМ інструкцыя (руководство) по эксплуатации ЭВМ;

службовая і. служэбная інструкцыя

інтарэсы *мн., адз. інтарэс, -су м. (патрэбы, імкненні)* інтарэсы;

і. людзей працы інтарэсы людзей труда

інтэграваная аўтаматызаваная сістэма кіравання інтэгрыраванная аўтаматызаваная сістэма кіравання

інтэграваная сістэма апрацоўкі тэкстаў інтэгрыраванная сістэма апрацоўкі тэкстаў

інтэлект, -ту *м.* інтэлект

інтэлектуальнасць ж. інтэлектуальнасць

інтэлектуальная інфармацыйная сістэма інтэлектуальная інфармацыйная сістэма

інтэлектуальная інфармацыя інтэлектуальная інфармацыя

інтэлектуальная ўласнасць інтэлектуальная ўласнасць

інтэлектуальны тэрмін інтэлектуальны тэрмін

інтэнсіўна інтэнсіўна

інтэнсіўнасць ж. інтэнсіўнасць;

і. карыстання архіўнымі дакументамі інтэнсіўнасць карыстання архіўнымі дакументамі;

і. працы інтэнсіўнасць працы

інтэнсіўны інтэнсіўны

інтэнсіфікаваны інтэнсіфікаваны

інтэнсіфікаваць інтэнсіфікаваць

інтэнсіфікацыя ж. інтэнсіфікацыя;

і. вытворчасці інтэнсіфікацыя вытворчасці

інтэрвал, -лу *м.* інтэрвал;

міжрадкавы і. міжстрочный інтэрвал

інтэрв'ю *нескл., н.* інтэрв'ю

інтэрпрэтацыя ж. інтэрпрэтацыя;

і. дакумента інтэрпрэтацыя дакумента;

і. законаў інтэрпрэтацыя законаў

інфармаванасць ж. інфармаванасць

інфармаванне *н.* інфармаванне

інфармаваны інфармаваны

інфармавацца інфармавацца

інфармаваць інфармаваць

інфарматар *м.* інфарматар

інфарматыка ж. інфарматыка;

прыкладная і. прыкладная інфарматыка

інфарматыўнасць ж. інфарматыўнасць;

і. архіўнага ўпісу інфарматыўнасць архіўнага ўпісу;

і. архіўнага фону інфарматыўнасць архіўнага фону

інфарматыўны (які нясе інфармацыю) інфарматыўны

інфармацыйна-вылічальны цэнтр (ІВЦ) інфармацыйна-вылічальны цэнтр (ІВЦ)

інфармацыйна-даведачнае забеспячэнне інфармацыйна-справочнае забеспячэнне

інфармацыйна-даведачная сістэма інфармацыйна-справочная сістэма

інфармацыйна-даведачны дакумент інфармацыйна-справочны дакумент

інфармацыйнае бюро інфармацыйнае бюро

інфармацыйнае забеспячэнне інфармацыйнае забеспячэнне

інфармацыйнае паведамленне інфармацыйнае паведамленне

інфармацыйнае пісьмо інфармацыйнае пісьмо

інфармацыйна-пошукавая мова (ІПМ) інфармацыйна-пошукавая мова (ІПМ)

інфармацыйна-пошукавая сістэма архіва (ІПСА) інфармацыйна-пошукавая сістэма архіва (ІПСА)

інфармацыйна-пошукавы тэзаўрус інфармацыйна-пошукавы тэзаўрус

інфармацыйна-растлумачальнае пісьмо інфармацыйна-растлумачальнае пісьмо

інфармацыйнасць ж. інфармацыйнасць ж.

інфармацыйная база інфармацыйная база

інфармацыйная даведка інфармацыйная даведка

інфармацыйная ёмістасць інфармацыйная ёмістасць

інфармацыйная карта інфармацыйная карта

інфармацыйная картатэка дакументаў інфармацыйная картатэка дакументаў

інфармацыйная картка інфармацыйная картка

інфармацыйная мова інфармацыйная мова

інфармацыйная паслуга інфармацыйная паслуга

інфармацыйная патрэбнасць інфармацыйная патрэбнасць

інфармацыйная сістэма (сістэма інфармацыйнага абслугоўвання) інфармацыйная сістэма (сістэма інфармацыйнага абслугоўвання)

інфармацыйная служба інфармацыйная служба

інфармацыйная сумяшчальнасць аўтаматызаваных сістэм інфармацыйная сумяшчальнасць аўтаматызаваных сістэм

інфармацыйная тэхналогія інфармацыйная тэхналогія

інфармацыйны (які мае адносіны да інфармацыі) інфармацыйны

інфармацыйны агляд інфармацыйны агляд

інфармацыйны аналіз рэтраспектыўнай дакументнай інфармацыі інфармацыйны аналіз рэтраспектыўнай дакументнай інфармацыі

інфармацыйны бюлетэнь інфармацыйны бюлетэнь

інфармацыйны дакумент устаноў інфармацыйны дакумент устаноў

інфармацыйны запыт інфармацыйны запыт

інфармацыйны лісток інфармацыйны лісток

інфармацыйны падыход у архівазнаўстве інфармацыйны падыход у архівазнаўстве

інфармацыйны пошук інфармацыйны пошук

інфармацыйны працэсар сеткі інфармацыйны працэсар сеткі

інфармацыйны фонд інфармацыйны фонд

інфармацыя ж. інфармацыя;

аглядная і. обзорная інфармацыя;

агульнадаступная і. общедоступная інфармацыя;

аператыўная (дзейная) дакументная і. оперативная (действующая) дакументная інфармацыя;

бібліяграфічная і. библиографическая інфармацыя;

бягучая і. текущая інфармацыя;

візуальная і. визуальная информация;
выніковая і. итоговая информация;
выхадная і. выходная информация;
выяўленчая і. изобразительная информация;
газётная і. газетная информация;
галіновая і. отраслевая информация;
гукавая і. звуковая информация;
дакументная і. документная информация;
дапаможная і. вспомогательная информация;
другасная дакументная і. архіваў вторичная документная информация архивов;
дырэктыўная і. директивная информация;
загалоўчая і. заглавная информация;
закрытая і. закрытая информация;
ініцыятыўная і. архіва ініціативная информация архива;
інтэлектуальная і. интеллектуальная информация;
і. аб дзейнасці грамадскіх арганізацый і. информация о деятельности общественных организаций;
і. аб працоўнай дысцыпліне і. информация о трудовой дисциплине;
і. аб рэвізіях і. информация о ревизиях;
і. аб удасканаленні аплаты працы і. информация о совершенствовании оплаты труда;
кадзіраваная і. кодированная информация;
машынная і. машинная информация;
моўная і. речевая информация;

навукова-тэхнічная і. (НТИ) научно-техническая информация (НТИ);
навуковая і. научная информация;
нарматыўна-даведачная і. нормативно-справочная информация;
няпоўная і. неполная информация;
пастаянная і. постоянная информация;
пераменная і. переменная информация;
першасная дакументная і. архіва первичная документная информация архива;
прыватная і. частная информация;
рэтраспектыўная дакументная і. ретроспективная документная информация;
рэфератыўная і. реферативная информация;
сігнальная і. сигнальная информация;
тэкставая і. текстовая информация;
тэхніка-эканамічная і. (ТЭІ) технико-экономическая информация (ТЭИ);
уваходная і. входная информация;
уліковая і. учётная информация;
эканамічная і. экономическая информация;
элементарная і. элементарная информация
інфармбюрó нескл., н. (інфармацыйнае бюрó) информбюро (информационное бюро)
інфляцыйны инфляционный
інфляцыя ж. инфляция
інфраструктура ж. инфраструктура
іпатэка ж., эк. (від закладу) ипотека

іпатэчны банк іпотэчны банк
ІПМ *гл.* інфармацыйна-пошука-
вая мова
ІПСА *гл.* інфармацыйна-пошука-
вая сістэма архіва
іск, іску *м., юр.* иск;

грамадзянскі і. грамадзянскі иск
іскавая заява ісковое заявлёны
іскавы *юр.* ісковой
ісцёц *м., юр.* істэц
ІТР *гл.* інжынэрна-тэхнічныя ра-
бётнікі

K

каапераванне *н.* кооперіраванне
каапераваны кооперіраванны
кааперавацца кооперіравацца
каапераваць кооперіраваць
кааператар *м.* кооператор
кааператыў *м.* кооператыв;
жыллёвы *к.* жылішчы коопе-
ратыв;
кредытны *к.* кредитны коопе-
ратыв
кааператыўнае таварыства ко-
оператывное товарищество
кааператыўны пай кооператыв-
ны пай
кааперацыя *ж.* кооперация;
к. вытворчасці кооперация
производства;
к. працы кооперация труда;
міжгаспадарчая *к.* міжгаспадар-
ственная кооперация;
спажывецкая *к.* спажывецкая
потребитель-
ская кооперация
каардынаванне *н.* коардынава-
ны
каардынаваны коардынаваны
каардынавацца коардынавацца
каардынаваць коардынаваць
каардынацыйны коардынацый-
ны
каардынацыя *ж.* коардынация;

к. дзеянняў коардынацыя дей-
ствий;
к. навуковых даследаванняў
коардынацыя навуковых исследо-
ваний;
к. планаў коардынацыя планов
кабалá *ж.* (даўгавое абавязаль-
ства) кабала;
даўгавая *к.* долговая кабала
кабаліць кабаліць
кабальны дагавор кабальны до-
говор
кабінэт *ж.* кабинет
кабінэтны кабинетны
кадастр, -ру *м.* (вопіс чаго-не-
будзь) кадастр
кадастры кадастровы
кадзікалогія *ж.* кодэкалогія
кадзіравальнік *м.* кодіроўшчык
кадзіравальны кодіравальны
кадзіраваная інфармацыя кодзі-
раваная інфармацыя
кадзіраванне *н.* кодіраванне;
к. тыпавых тэкстаў кодірова-
ны типовых текстов
кадзіраваны кодіраваны
кадзіравацца кодіравацца
кадзіраваць кодіраваць
кадр *м.* (кіно, фото) кадр;
загаловачны *к.* мікрафотакó-
пій заглавный кадр микрфото-
копии;

мантажны к. монтажный кадр
кадравік м. кадровик
кадравы рабёчы кадровый рабёчий

кадры адз. няма кадры;
гаспадарчыя к. хозяйственные кадры;
к. інтэлігенцыі кадры интеллигенции;
к. кваліфікаваных рабёчых кадры квалифицированных рабёчих;
кіраўніцкія к. руководящие кадры;
нацыянальныя к. национальные кадры;
падрыхтаваныя к. подготовленные кадры;
тэхнічныя к. технические кадры

кадыфікаваны кодифицированный
кадыфікаваць кодифицировать
кадыфікатар м. кодификатор
кадыфікацыйная картатэка кодификационная картотека
кадыфікацыйная картка кодификационная карточка
кадыфікацыйны кодификационный
кадыфікацыя ж. кодификация;
к. права кодификация права;
навуковая к. научная кодификация

казённы казённый
казна ж. (дзяржаўная ўласнасць) казна
казначэй м. казначей
казначэйскі білет казначейский билет
калегія ж. коллегия;
к. адвакатаў коллегия адвокатов;
к. міністэрства коллегия министёрства
калегіяльна коллегиально

калегіяльнае кіраванне коллегиальное управление
калегіяльнасць ж. коллегиальность;

к. кіраўніцтва коллегиальность руководства
калегіяльны коллегиальный
калектар м. коллектор;
бібліятэчны к. библиотечный коллектор
калектарны коллекторный
калектыў, –тыву м. коллектив;
аўтарскі к. авторский коллектив

калектыўна коллективно
калектыўнасць ж. коллективность;

к. працы коллективность труда
калектыўная заява коллективное заявление
калектыўная скарга коллективная жалоба
калектыўны дагавор коллективный договор
калектыўны заробтак коллективный заработок
калектыўны падрад коллективный подряд
калектыўны патэнт коллективный патент
калекцыйны вопіс коллекционная опись

калэкцыя ж. коллекция;
архіўная к. архивная коллекция;
к. дакументальных матэрыялаў коллекция документальных материалов;
к. рукапісаў (дакументаў) коллекция рукописей (документов);
прыватная к. частная коллекция;
спецыялізаваная к. специализированная коллекция
калекцыянаванне н. коллекционирование
калекцыянаваць коллекционировать

каленкóр, –ру *м.* коленкóр
 каленкóравы коленкóровый
 каліграфі́чна каллиграфі́чески
 каліграфі́чны каллиграфі́ческий
 калігра́фія ж. каллигра́фия
 ка́лька ж. ка́лька
 калькава́нне *н.* калькі́рование
 калькава́ны калькі́рованный
 калькава́ць калькі́ровать
 калькагра́фія ж. калькогра́фия
 калько́граф *м.* калько́граф
 калькулява́ны калькулі́рованный
 калькулява́ць калькулі́ровать
 калькуля́тар *м.* калькуля́тор
 калькуля́цыйны калькуляціо́н-
 ный
 калькуля́цыйныя разлі́кі кальку-
 ляціо́нные расчёты
 калькуля́цыйныя раху́нкі каль-
 куляціо́нные счёта
 калькуля́цыя ж. калькуля́ция;
 каштары́сная *к.* сме́тная каль-
 куля́ция;
 справад́ачная *к.* отче́тная
 калькуля́ция
 калянда́р *родн.* календа́ра́ *м.* ка-
 ленда́рь;
 адры́ўны *к.* отрывно́й кален-
 да́рь;
 насто́льны *к.* насто́льный ка-
 ленда́рь;
 перакі́дны *к.* перекидно́й ка-
 ленда́рь
 калянда́рны календа́рный
 калянда́р–штодзё́нник *м.* кален-
 да́рь–ежеднё́вник
 камандзі́раванне *н.* командиро-
 вание
 камандзі́раваны командиро́ван-
 ный
 камандзі́рава́ць командиро́ваць
 камандзі́равачнае пасве́дчанне
 командиро́вочное удостове́ние
 камандзі́равачны *наз., м.* коман-
 ди́ровочный
 камандзі́равачныя гро́шы коман-
 ди́ровочные де́ньги

камандзі́роўка ж. (*паездка, дару-
 чэнне, пасведчанне*) командиро́вка;
 службо́вая *к.* служе́бная ко-
 мандиро́вка
 камандзі́та ж., эк. команді́та
 камандзі́тнае тавары́ства (*від
 гаспадарчага аб'яднання*) коман-
 ді́тное общество
 камандзі́тны команді́тный
 камандны́ (*прагра́мны*) файл
 командны́ (*програ́ммы*) файл
 камбі́нава́ная гру́павая рэгі́ст-
 ра́цыйная ка́ртка камбі́нован-
 ная гру́повая рэгістраціо́нная
 ка́ртчка
 камбі́нава́ная (*змешана́я*) сістэ́-
 ма арганіза́цыі тэхні́чных даку-
 мента́льных матэрыялаў камбі́-
 ні́рованная (*смешанная*) сістэ́ма
 арганіза́цыі тэхні́ческих доку-
 мента́льных матэрыяла́в
 камбі́нава́ны дакуме́нт камбі́ні-
 рованы́й дакуме́нт
 камбі́нава́ны паказа́льнік камбі́-
 ні́рованный указа́тель
 камбі́нава́ць камбі́ні́ровать
 камбі́на́т *м.* камбіна́т;
 к. бытаво́га абслугоўва́ння
 камбіна́т бытово́го обслужіва́-
 ния
 камбі́натаўскі камбіна́тскі
 каменда́нт *м.* коменда́нт
 каменда́нцкі коменда́нтскі
 камента́рыі *мн., адз.* камента́-
 ры́ *м.* (*заўвагі па зместу*) ком-
 мента́рыі, *адз.* коммента́рий
 каментаванне́ *н.* коменті́рова-
 ние
 каментаваны́ коменті́рованный
 каментава́ць коменті́ровать
 ка́мера ж. ка́мера;
 дэзінфеќцыйная *к.* дезинфек-
 ціо́нная ка́мера;
 к. захоўва́ння ка́мера хране́-
 ния;
 к. фотаапа́ра́та ка́мера фото-
 апа́ра́та
 камерса́нт *м.* коммерса́нт

камерсáнцкі *коммерсáнтский*
камерцýйна *кράма* *коммерчес-*
кая лáвка
камерцýйна *та́йна* *коммерчес-*
кая тайна
камерцýжны акт *коммерческий*
акт
камерцýжны банк *коммерческий*
банк
камерцýжны вéксаль *коммер-*
ческий вéксель
камерцýжны дырэктар *коммер-*
ческий дире́ктор
камерцýжны разлі́к *коммерчес-*
кий расчёт
каме́рцыя *ж.* *коммер́ция*
камісiйны *комиссио́нный*
камісiйны́я наз., мн. *комиссио́нные*
камі́сія *ж.* *комі́ссия;*

адбо́рачная *к.* *отбо́рочная ко-*
мі́ссия;
архі́ўная *к.* *архивная комі́ссия;*
атэстацýйна *к.* *аттестацио́н-*
ная комі́ссия;
аце́нная *к.* *оце́ночная коміс-*
сия;
вы́барчая *к.* *избира́тельная ко-*
мі́ссия;
інвентарызацýйна *к.* *инвен-*
таризацио́нная комі́ссия;
к. па ахо́ве пра́цы *комі́ссия по*
охране́ труда́;
к. па назначэ́ннi пэ́нсiй *коміс-*
сия по назначе́нию пэ́нсий;
к. па працо́ўных спрэ́чках *ко-*
мі́ссия по трудо́вым спо́рам;
к. па пы́таньнх пра́цы i бы́ту *ко-*
мі́ссия по вопро́сам трудо́ и
бы́та;
канфлі́ктная *к.* *конфли́ктная*
комі́ссия;
квалі́фикацýйна *к.* *квалифи-*
кацио́нная комі́ссия;
ліквідацýйна *к.* *ликвидацио́н-*
ная комі́ссия;
метады́чная *к.* *методи́ческая*
комі́ссия;

пагаджáльная *к.* *согласо́итель-*
ная комі́ссия;
падлі́кова *к.* *счё́тная коміс-*
сия;
прыёмная *к.* *приёмная коміс-*
сия;
рэвізі́йна *к.* *ревизио́нная ко-*
мі́ссия;
урачэ́бна-працо́ўная *экспёр-*
тная к. (УПЭК) враче́бно-тру-
дова́я экспе́ртная комі́ссия
(ВТЭК);
экспе́ртна-метады́чная *к.*
(ЭМК) экспе́ртно-методи́чес-
кая комі́ссия (ЭМК);
экспе́ртна-праве́рачная *к.*
(ЭПК) экспе́ртно-прове́рочная
комі́ссия (ЭПК);
экспе́ртная *к. (ЭК) экспе́ртная*
комі́ссия (ЭК)

камітэ́нт *м., гандл. (асоба, якая дае*
даручэ́нне iншай асобе на заклю-
чэ́нне здэ́лак) *комітэ́нт*
камітэ́нцкі *гандл.* *комітэ́нтский*
камітэ́т *м.* *комітэ́т;*

арганізацýжны *к.* *организа-*
цио́нный комітэ́т;
біржавы́ *к.* *биржево́й комітэ́т;*
выкана́ўчы *к.* *исполнительный*
комітэ́т;
забасто́вачны (стра́йкавы) *к.*
забасто́вочный комітэ́т;
к. беспрацо́ўных *комітэ́т без-*
работных;
прафсаю́зны *к. (прафка́м)*
профсою́зный комітэ́т (проф-
ко́м);
раё́нны *к.* *райо́нный комітэ́т*
кампа́ктна *кампа́ктно*
кампа́ктнасць *ж.* *компа́ктность*
кампа́ктны *кампа́ктный*
кампа́ктус *м. (від стэлажоў)* *ком-*
па́ктус
кампа́нава́нне *н.* *компо́новáние,*
компо́новка
кампа́нава́ны *компо́нованный*
кампа́нава́ць *компо́нава́ть*
кампа́не́нт *м.* *компо́не́нт*

кампанія ж. компания;

акцыянерная к. акционерная компания;

страхавая к. страховая компания

кампаньён м. компаньон

кампенсаваны компенсированный, возмещённый

кампенсавацца компенсироваться, возмещаться

кампенсаваць компенсировать, возместить

кампенсацыйнае пагадненне компенсационное соглашение

кампенсацыйная выплата компенсационная выплата

кампенсацыйны компенсационный

кампенсацыя ж. компенсация;

грашовая к. денежная компенсация;

к. за нявыкарыстаны адпачынак (вóдпуск) компенсация за неиспользованный отпуск;

поўная к. полная компенсация; **частковая** к. частичная компенсация

кампетэнтна компетентно

кампетэнтнасць ж. компетентность

кампетэнтны компетентный

кампетэнцыя ж. компетенция;

к. архіва компетенция архива

камплэкт м. комплект;

к. кінадакументаў комплект кинодокументов;

к. тэхнічных дакументаў комплект технических документов;

к. фонадакументаў комплект фонодокументов;

к. фотадакументаў комплект фотодокументов

камплектавальная карта комплекточная карта

камплектавальны комплекточный

камплектаванне н. комплектование;

к. архіва комплектование архива;

к. бібліятэкі комплектование библиотеки

камплектаваны комплектованный
камплектавацца комплектоваться

камплектаваць комплектовать

камплектатар м. комплектатор

камплектцыя ж. комплектация

камплектнасць ж. комплектность;

к. дакументацыі комплектность документации

камплектны комплектный

камплектóўны архіў (архіў, які камплектóўца) комплектующийся архив

камплектóўны архіўны фонд (архіўны фонд, які камплектóўца) комплектующийся архивный фонд

камплектавальнік м. комплектующий

кампраміс, -су м. компромисс

кампраміснае рашэнне компромиссное решение

кампрамісны компромиссный

камп'ютэр м. компьютер;

персанальны к. персональный компьютер

камп'ютэрны компьютерный

камп'ютэрызацыя ж. компьютеризация

камунальна-бытавы коммунально-бытовой

камунальны банк коммунальный банк

камунікацыя ж. коммуникация

камутатар м. коммутатор

камутатарны коммутаторный

камюнікэ нескл., н. коммуникэ

кананічны тэкст канонический текст

канвэнцыя ж., **дыпл.** конвенция;

кóнсульская к. консульская конвенция

канверсаваная валюта конвертируемая валюта

канверсаванне *н.*, *эк.* конвертирование

канверсаваны *эк.* конвертированные

канверсавать *эк.* конвертировать

канверсійны *эк.* конверсионный

канвёрсія *ж.*, *эк.* конверсия;

к. пазыкі конверсия займа

канвэрт *м.* конверт

канвертаадкрывальнік *м.* конвертовскрывать

канвертаванне *н.* конвертование

канвэртны конвертный

канвертоўка *ж.* конвертовка;

к. папэр конвертовка бумаж

кангламерат, *-ту м.* (форма ма-напалістычнага аб'яднання) конгломерат

кангрэс *м.* конгресс

кандыдат *м.* кандидат;

к. гістарычных навук кандидат исторических наук;

к. у дэпутаты кандидат в депутаты

кандыдатура *ж.* кандидатура;

к. на вакантную пасяду кандидатура на вакантную должность

кандыдацкі стаж кандидатский стаж

кандыцыянаванне *н.* кондиционирование;

к. павётра ў архівасховішчы кондиционирование воздуха в архивохранилище

кандыцыянаваны кондиционированный

кандыцыянавацца кондиционироваться

кандыцыянаваць кондиционировать

кандыцыянер *м.* кондиционер

канкрэтна конкретное

канкрэтнасць *ж.* конкретность

канкрэтная наменклатура конкретная номенклатура

канкрэты конкретный

канкрэтызаваны конкретизированный, конкретизованный

канкрэтызаваць конкретизировать, конкретизовать

канкрэтызацыя *ж.* конкретизация

канкурыраванне *н.* конкуритрование

канкурыраваць конкуритровать

канкурэнт *м.* конкурент

канкурэнтаздольнасць *ж.* конкурентоспособность

канкурэнтаздольны конкурентоспособный

канкурэнтны конкурентный

канкурэнцыя *ж.* конкуренция;

міжгаліновая *к.* межотраслевая конкуренция;

па-за канкурэнцыяй вне конкуренции;

свабодная *к.* свободная конкуренция

кансерватар *м.* консерватор

кансерватыўнасць *ж.* консервативность

кайсерватыўны консервативный

кансервацыйна-прафілактычная апрацоўка дакументаў консервационно-профилактическая обработка документов

кансервацыйна-рэстаўрацыйная апрацоўка кінадакументаў і мікрафільмаў консервационно-реставрационная обработка кинодокументов и микрофильмов

кансервацыя *ж.* консервация;

к. дакументаў консервация документов

кансэрцыум *м.*, *эк.* (часовае пагадненне паміж банкамі або прамысловымі кампаніямі) консорциум;

банкаўскі *к.* банковский консорциум;

прамысловы *к.* промышленный консорциум

канспэ́кт *м.* конспэ́кт

канспектава́нне *н.* конспектіро-
вание

канспектава́цца конспектіровать-
ся

канспектава́ць конспектіровать
канспекты́ўнасць *ж.* конспектив-
ность

канспекты́ўны конспективны
канстатава́льная ча́стка конста-
тирующая часть

канстатава́нне *н.* констатірова-
ние, констата́ция *ж.*

канстатава́цца констатіроваться

канстатава́ць констатіровать

канстата́цыя *ж.* констата́ция;

к. фактаў констата́ция фактов
канстру́ктарскае бюро́ (КБ)
констру́кторское бюро́ (КБ)

канстру́ктарская дакуме́нтацыя
констру́кторская докуме́нтация

канструкты́ўна конструкты́вно

канструкты́ўнасць *ж.* конструк-
тивность

канструкты́ўны конструкты́вный
канстытуцыйнае кіраванне кон-
ституцыйное управление

канстытуцыйны абавя́зак кон-
ституцыйный долг

канстытуцыйны лад конституци-
онный строй

канстыту́цыя *ж.* конститу́ция;

дэмакраты́чная *к.* демокра-
тическая конститу́ция;

наро́дна-дэмакраты́чная *к.*
наро́дно-демократическая кон-
ститу́ция

**Канстыту́цыя Рэспу́блікі Бела-
ру́сь** Конститу́ция Респу́бликі
Белару́сь

кансультава́нне *н.* консультіро-
вание, консульта́ция *ж.*

кансультава́цца консультіровать-
ся

кансультава́ць консультіровать

кансульта́нт *м.* консульта́нт

кансульта́тыўная сэ́кцыя кон-
сультативная сэ́кция

кансульта́цыя *ж.* консульта́ция

кансэ́нсус, -су *м.* консэ́нсус

кантакарэ́нт *м., фін.* контокоррэ́нт
кантакарэ́нтны раху́нак *фін.* кон-
токоррэ́нтный счёт

канта́кт, -ту *м.* конта́кт

кантактава́ць контактіровать

канто́ра *ж.* конто́ра;

бро́кёрская *к.* бро́кёрская кон-
то́ра;

натары́альная *к.* нотариа́льная
конто́ра

канто́рскі конто́рский

канто́ршчык *м., уст.* конто́рщик

кантра́кт *м.* контра́кт

кантрактава́ны контракто́ванный

кантрактава́ць контрактова́ть

кантра́ктавы контра́ктовый

кантракта́цыя *ж.* (сукупнасць кан-
трактаў) контра́кция

кантра́кты контра́ктивный

кантракцыйны дагаво́р контрак-
цыйный догово́р

кантрале́р *м.* контроле́р

кантрале́рскі контроле́рский

кантралева́нне *н.* контролірова-
ние, контро́ль *м.*

кантралява́цца контроліроваться

кантралява́ць контроліровать

кантра́ст, -ту *м.* контра́ст;

**к. фатаграфі́чнага адлюст-
равання** контра́ст фотогра́фи-
ческого изображе́ния

кантра́стнасць *ж.* контра́стность

кантра́стны контра́стный

кантра́тып *м.* (дублікат негатыва)
контра́тип

кантратыпава́нне *н.* (выраб кан-
тратыпаў) контратипі́рование

кантро́ль, -лю *м.* контро́ль;

адміністрацыйны *к.* админис-
траты́вный контро́ль;

аўтаматызава́ны *к.* выканан-
ня дакуме́нтаў (АКВД) авто-

матэрыялы кантроль ісполнення дакументаў (АКІД);
банкаўскі к. банковский кантроль;
бюджэты к. бюджетный кантроль;
ведамасны к. ведомственный кантроль;
вусны к. устный кантроль;
дзяржаўны к. го́сударственный кантроль;
к. за выкананнем папэра кантроль за ісполненьнем бума́га;
к. за якасцю рабёты кантроль за яка́ствам рабёты;
пастаянны к. постоянный кантроль;
пераходы к. перыодический кантроль;
пісьмовы к. письменный кантроль;
спецыяльны к. спецыя́льный кантроль;
тэхнічны к. тэхні́ческий кантроль;
фіна́нсавы к. фи́нансовый кантроль
кантрольна-даведачная карта-тэка кантро́льна-спра́вочная картотэ́ка
кантрольна-даведачныя звесткі кантро́льна-спра́вочныя ве́дывы
кантрольна-праверачны кантро́льна-про́верачны
кантрольна-рэвізійны кантро́льна-рэвізыйны
кантрольная ведамасць кантро́льная ве́домасць
кантрольная картатэка кантро́льная картотэ́ка
кантрольная картка кантро́льная кар́точка
кантрольная копія кінадакументаў кантро́льная ко́пія кінадокументаў
кантрольны адбітак кантро́льны адпе́чаток

кантрольны апарат кантро́льны а́парат
кантрольны ліст кантро́льны лі́ст
кантрольны пакет акцыяў кантро́льны паке́т акцы́яў
кантынгэнт, –ту м. канты́нгэнт
кантынгентава́нне н., эк. (форма дзяржаўнага рэгулявання знешняга гандлю) канты́нгэнтава́нне
кантынгентава́ны канты́нгэнтава́ны
кантынгентава́ць канты́нгэнтава́ць
кантэкст, –ту м. кантэ́кст
кантэкстуальны кантэ́кстуальны
канфэрэнцыя ж. канфе́рэнцыя;
навукова-тэарэтычная к. на-ўна-тэарэты́чная канфе́рэнцыя
канфідэнцыйна канфі́дэнцыйна
канфідэнцыйны запіс канфі́дэнцыйная (доверительная) за́піс
канфлікт, –ту м. канфлі́кт;
працоўны к. трудо́вой канфлі́кт
канфліктава́ць канфлі́ктава́ць
канфліктнасць ж. канфлі́ктнасць
канфліктная камісія канфлі́ктная ко́місія
канфліктная справа канфлі́ктнае де́ло
канфліктны канфлі́ктны
канфрантацыя ж. канфронта́цыя
канцтава́ры мн. (канцыля́рскія тава́ры) канцо́вары (канцеля́рскія тава́ры)
канцыля́рска-дзелавы стыль канцеля́рска-дело́вы
канцыля́рская кні́га канцеля́рская кні́га
канцыля́рская мо́ва канцеля́рскі́ язык
канцыля́рскі самавучыцель канцеля́рскі́ самоучи́тель
канцыля́рскія прылады канцеля́рскія прына́длежны

канцylяpскія тавары канцелярские товары

канцylяpыя ж. канцелярия

канцэнтраванне *н.* канцэнтрыраванне

канцэнтраваны канцэнтрыраваны

канцэнтраватца канцэнтрыраваць

канцэнтраватца канцэнтрыраваць

канцэнтратцыя ж. канцэнтратцыя;

к. банкаў канцэнтратцыя банків;

к. вытворчасці канцэнтратцыя
вытворчасці

канцэпт *м., уст. (charnavik)* канцэпт

канцэптуальны канцэптуальны

канцэрн *м., эк.* канцэрн;

банкаўскі к. банковский канцэрн

канцэсійны дагавор *эк.* канцэсійны дагавор

канцэсія ж., *эк.* канцэсія

канцэсіянер *м., эк.* канцэсіянер

канцэсіянерскі *эк.* канцэсіянерскі

канчатковае рашэнне *окончатальное рашэнне*

канчатковы разлік *окончатальны расчёт*

кан'юнктура ж. кон'юнктура;

біржавая к. биржевая кон'юнктура;

гаспадарчая к. хозяйственная кон'юнктура;

к. сезона кон'юнктура сезона;

рыначная (рынкавая) к. рыночная кон'юнктура

кан'юктурны агляд кон'юктурны обзор

капійнасць ж. копіеность;

к. дакумента копіеность дакумента

капійны экзэмпляр копіеный экзэмпляр

капіравальна-размножвальны
капіравальна-множытельны

капіравальная стужка *капіравальная лэнта*

капіравальны *капіравальны*

капіравальшчык *м.* капіравальшчык

капіраванае пісьмо *капіраванае пісьмо*

капіраванне *н.* капіраванне;

к. дакументаў капіраванне дакументаў;

электраграфічнае к. *электраграфічнае*

электроннае к. *электроннае*

капіраваны капіраваны

капіраваць капіраваць;

к. архіўныя дакументы капіраваць архіўныя дакументы

капірка ж. копірка

капірэфект *м. (электраакустычны дэфект фонадакументаў)* капірэфект

капітал, -лу *м.* капітал

капіталізаваць *капіталізаваць*

капіталізацыя ж. *капіталізацыя*

капітальны *капітальны*

капукладанні *мн. (капітальныя ўкладанні)* капукладанні (капітальныя ўкладанні)

карандаш *м.* карандаш

карандашны *карандашны*

карданаваанне *н.* картоніраванне;

к. спраў картоніраванне дел

кардон, -ну *м.* картон

кардонавы картонны

карміцель *м.* кормілец

карміцелька ж. *кормілица*

каробка ж. *(з кардону)* каробка

кароткатэрміннае крэдытаванне *кароткатэрміннае крэдытаванне*

кароткатэрміннае крэдытаванне *кароткатэрміннае крэдытаванне*

кароткатэрмінная пазыка

1. *кароткатэрмінная пазыка*

кароткатэрмінны відпуск *кароткатэрмінны відпуск*

кароткатэрмінёвы вэксаль крат-
косрочный вексель
кароткатэрмінёвы дагавор крат-
косрочный договор
кароткатэрмінёвы доўг кратко-
срочный долг
кароткатэрмінёвы крэдыт крат-
косрочный кредит
кароткатэрмінёвы пашпарт крат-
косрочный паспорт
кароткачасова кратковременно
кароткачасовасць ж. кратковре-
менность
кароткачасовы кратковременный
**кароткі даведнік па фónдах ар-
хіва** краткий справочник по фón-
дам архіва
карпаратыўны карпоративный
карпарацыя ж. корпорация
карта ж. карта;
геаграфічная к. географичес-
кая карта;
індывідуальная к. индивиду-
альная карта;
інструкцыйная к. перадавога
вóпыту працы інструкцыйная
карта перадовóго óпыта труда;
інфармацыйная к. информаци-
онная карта;
камплектавальная к. ком-
плектóвочная карта;
к. надвóр'я карта погóды;
к. фатаграфіі рабóчага дня
карта фотóграфіі рабóчего
дня;
к. хронаметраж карта хроно-
метражá;
к. эскізаў карта эскізов;
лімітная (лімітна-забóрная) к.
лимитная (лимитно-забóрная)
карта;
перфарацыйная к. (перфа-
карта) перфорационная карта
(перфóкарта);
рэгістрацыйная к. регистраци-
онная карта;
тапаграфічная к. топографі-
ческая карта

картаграма ж. картогра́мма
картаграфавáнне н. картографі-
рование
картаграфавáны картографіро-
ванный
картаграфавáць картографіро-
вать
картаграфі́чная дакумента́цыя
картографическая документация
картаграфі́чны картографический
картагра́фія ж. картогра́фия
картадыяграма ж. картодиагра́м-
ма
ка́рта-замяшча́льнік ж. ка́рта-
заместитель
картатэ́ка ж. картоте́ка;
алфаві́тная к. алфавитная
картоте́ка;
аўтаматызава́ная к. автома-
тизированная картоте́ка;
бухгалтарская к. бухгалтер-
ская картоте́ка;
даве́дачная к. справочная кар-
тоте́ка;
інфармацыйная к. дакуме́н-
таў інформацыйная картоте́ка
документа́в;
кадыфікацыйная к. кодифика-
цыйная картоте́ка;
кантро́льна-даве́дачная к.
кантро́льно-справочная карто-
те́ка;
кантро́льная к. кантро́льная
картоте́ка;
к. абанэ́нтаў картоте́ка або-
не́нтов;
**к. вынахо́дак і рацыяналіза́-
тарскіх прапанóў** картоте́ка
изобретений и рационализатор-
ских предложéний;
**к. дакумента́льных матэрыя́-
лаў** картоте́ка документа́льных
материáлов;
**к. кантро́лю выканáння да-
кументаў** картоте́ка кантро́ля
исполнения документа́в;
к. па асабóвым склáдзе кар-
тоте́ка по лóичному составу;

к. па пісьмах грамадзян картотэка по письмам граждан;

к. тэматыкі даследаванняў картотэка тематики исследований;

к. тэхнічных навінак картотэка технических новинок;

к. уліку і рэгістрацыі картотэка учёта и регистрации;

сістэматычная к. систематическая картотэка;

тэматычная к. тематическая картотэка

картатэкар м. картотэкарь

картатэчная шафа картотэчный шкаф

картатэчны картотэчный

картка ж. карточка;

абанэнцкая к. абонентская карточка;

асабовая к. личная карточка;

візітная к. визитная карточка;

інвентарная к. инвентарная карточка;

інфармацыйная к. информационная карточка;

кадыфікацыйная к. кодификационная карточка;

камбінаваная групавая рэгістрацыйная к. комбинированная групповая регистрационная карточка;

кантрольная к. контрольная карточка;

к. архіўнага вонісу карточка архивной описи;

к. архіўнага фонду карточка архивного фонда;

к. сістэматычнага каталёга карточка систематического каталёга;

к. фонду карточка фонда;

каталожная к. каталожная карточка;

кредытная к. кредитная карточка;

перфараваная к. перфорированная карточка;

перфарацыйная к. перфорационная карточка;

рэгістрацыйна-кантрольная к. (РКК) регистрационно-контрольная карточка (РКК);

рэгістрацыйная к. дакумента регистрационная карточка документа;

тэматычная к. тематическая карточка;

уліковая к. учётная карточка;

фондавая к. фондовая карточка

карткавая камбінаваная групавая сістэма справаводства карточная комбинированная групповая система делопроизводства
карткавая форма вонісу карточная форма описи

карткавы архіўны воніс карточная архивная опись

карткавы спосаб сістэматызацыі спраў карточный способ систематизации дел

картка-даведка ж. карточка-справка

картограф м. картограф

картэль м., эк. (форма аб'яднання прадпрымальнікаў) картель

картэльны эк. картельный

картэляваць эк. картелировать

карумпаваны коррумпированный

карумпавачь коррумпировать

карупец ж. коррупция

карціна ж. картина

карцінны картинный

карыслівасць ж. корыстность, корыстолюбие *н.*

карыслівец м. корыстолюбец

карыслівы корыстный, корыстолюбивый

карыстальнік м. пользователь

карыстанне н. пользование;

к. архіўнымі дакументамі пользование архивными документами

карыстацца пользоваться;

к. **льготами** пользоваться льготами;
 к. **правами** пользоваться правами
карысць ж. польза;
 на к. **справы** на пользу дела, в пользу дела
карэктар м. корректор
карэктарскі корректорский
карэктўра ж. корректура
карэктыву, **-тыву** м. корректив
карэктываванне н. корректирование
карэктываць корректировать
карэктывоўка ж. корректировка
карэспандавальны рахўнак корреспондирующий счёт
карэспандэнт м. корреспондент
карэспандэнцкая адзнака спраў корреспондентский признак дел
карэспандэнцкая схэма класіфікацыі спраў (дакументаў) корреспондентская схема классификации дел (документов)
карэспандэнцкі рахўнак корреспондентский счёт
карэспандэнцыя (пераліска) корреспонденция;
выходная к. исходящая корреспонденция;
заказная к. заказная корреспонденция;
уваходная к. входящая корреспонденция
карэтка ж., *тэхн.* каретка
каса ж. касса;
 к. **узаемадапамогі** касса взаимопомощи
касаваць 1. (*пра закон, пастанову*) упразднить, отменять; **2.** (*пра дагавор, шлюб*) расторгать
касавая кніга кассовая книга
касавая наяўнасць кассовая наличность
касавая справаздача кассовый отчёт
касавы апарат кассовый аппарат (кассовое устройство)

касавы дакумент кассовый документ
касавы журнал кассовый журнал
касавы ордэр кассовый ордер
касавы чэк кассовый чек
касацыйны кассационны касачыя (выдзяленне дакументаў для знішчэння) кассация
касета ж. кассета;
магнітафонная к. магнитофонная кассета
касётная магнітная стужка кассетная магнитная лента
касётны кассетный
касір м. кассир
касір-кантралёр м. кассир-контролёр
кастрычнік м. октябрь
кастрычніцкі октябрьский
каталагізаваны файл каталогизированный файл
каталагізавацца каталогизироваться
каталагізаваць каталогизировать
каталагізатар м. каталогизатор
каталагізацыя ж. каталогизация;
 к. **архіўных дакументаў** каталогизация архивных документов
каталог м. каталог;
аб'ектны к. объектный каталог;
архіўны к. архивный каталог;
архіўны к. **выканаўцаў** (*які змяшчае імёны выканаўцаў твораў у гугазапісе*) исполнительский архивный каталог;
аўтарскі архіўны к. авторский архивный каталог;
геаграфічны архіўны к. географический архивный каталог;
журнальны архіўны к. журнальный архивный каталог;
імяны архіўны к. именной архивный каталог;
к. архіўных фондаў каталог архивных фондов;
к. дакументальных матэры-

ялаў каталог дакументальных
матэрыялаў;
к. дакументаў па асабовым
складзе каталог дакументаў по
лічнаму составу;
к. дакументаў па гісторыі
ўстановаў каталог дакументаў
по історыі ўчреждэня;
к. перыядычных кінатвораў
каталог перыядических кино-
произведений;
прадметна-тэматычны к.
предметно-тематический ката-
лог;
прадметны архіўны к. пред-
метный архивный каталог;
сістэматычны архіўны к. сис-
тематический архивный ката-
лог;
сістэмны к. системный каталог;
тэматычны архіўны к. тема-
тический архивный каталог;
фільмавы архіўны к. фильмо-
вый архивный каталог;
фóндавы к. фóндовый каталог;
храналагічны архіўны к. хро-
нологический архивный каталог;
храналагічны к. кінафільмаў
хронологический каталог кино-
фильмов;
цэнтральны фóндавы к. цент-
ральный фóндовый каталог;
каталожная наз., ж. каталожная
каталожная картка каталожная
карточка
каталожны каталожный
катэгарычнасць ж. категорич-
ность
катэгарычны адказ категоричес-
кий (категоричный) ответ
катэгорыя ж. категория;
к. архіўнага фóнду категория
архивного фóнда;
узростава к. возрастная ка-
тегория
каўчўкавы штэмпель каучуковый
штэмпель
каціравацца коти́роваться

каціраваць *фін.* коти́ровать
каці́ровачны *фін.* котиро́вочный
каці́роўка ж., *фін.* котировка
каштары́с м., эк. смета ж.;
аб'э́кты к. объектная смета;
лака́льны к. локальная смета;
фіна́нсаы к. финансовая сме-
та
каштары́снае фінансаванне
сметное финансирование
каштары́сна-фіна́нсаы сметно-
финансовый
каштары́сная ва́ртасць сметная
стоимость
каштары́сная дысцыплі́на сме́т-
ная дисципли́на
каштары́сная калькуля́цыя сме́т-
ная калькуля́ция
каштары́сны акла́д сме́тный
окла́д
каштары́сны крэды́т сме́тный
креді́т
каштары́сныя асігнава́ннн сме́т-
ные ассигнова́ния
каштары́сныя цэ́ны сме́тные це́-
ны
кашто́ўнасць ж. ценность;
валю́тная к. валютная цен-
ность;
мо́ўная к. дакументаў язы-
ковая́ ценность документов;
тава́рна-матэрыя́льная к. то-
варно-материальная ценность
кашто́ўны дакуме́нт ценный до-
куме́нт
кашто́ўныя папе́ры ценные бу-
ма́ги
каэфі́цые́нт м. коэффициент;
інды́видуальны к. зара́ботку
индивидуальный коэффициент
за́работка
КБ *гл.* канстру́ктарскае бюро́
квалі́фікава́на кваліфі́цованно
квалі́фікава́ная пра́ца квалифи-
ци́рованный труд
квалі́фікава́ны раба́тнік квалифи-
ци́рованный раба́тник

кваліфікавацца кваліфіцыраваць-ся

кваліфікаваць кваліфіцыраваць

кваліфікацыйная камісія кваліфікацыйная камісія

кваліфікацыйны разрад кваліфікацыйны разрад

кваліфікацыя ж. кваліфікацыя;
к. **дагавора** кваліфікацыя до-
гавора;

к. **супрацоўнікаў** кваліфіка-
цыя супрацоўнікаў;

павысіць кваліфікацыю павы-
сіць кваліфікацыю

квартал м. квартал

квартальны бюджэт квартал-
ны бюджэт

кватэра ж. кватэра

кватэранаймальнік м. кватиро-
съемщик, кватиронаниматель

кватэрная плата кватэрная
плата

кватэрны кватэрны

**кватэрны наз., адз. н. яма (пра гро-
шы)** кватэрны

квітання ж. квітання;

**закладная к. закладная (зало-
говая)** квітання;

паштова к. поштова квітання

квіток м. квітання ж.;

к. **на аплату** квітання на
оплату;

к. **прыходнага касавага ордэ-
ра** квітання прыходного кассо-
вого ордэра

кворум, -му ж. кворум

квота ж., эк. квота;

жыллёвая к. жылішная квота

**КЗаП гл. Кодэкс законаў аб пра-
цы**

кіламетр м. кілометр

кіламетраж, -жу м. кіламетраж

кінаальманах м. кінаальманах

кінаапарат м. кінаапарат

кінаапаратура ж. кінаапаратура

кінааператар м. кінооператор

кінаархіў м. кіноархіў

кінадакумент м. кінодакумент

кінадакументалістыка м. кінодо-
кументалістыка

кіназдымальнае абсталяванне

кіносьёмочное аборудование

кіназдымальны кіносьёмочный

кіназнаўства н. кіноведение

кіназнаўчы кіноведческий

кінаінфармацыя ж. кіноінформа-
цыя

кінакадр м. кінокадр

кінакамера ж. кінокамера

кінакапіравальны кинокопиро-
вальный

кінакарціна ж. кинокартина

кінакласіка ж. киноклассика

кінакрытыка ж. кинокритика

кіналётапіс, -су м. кинолётно-
пись ж.

кінаплёнка ж. киноплёнка

кінапраэктар м. кинопроектор

кінапраекцыйны апарат кинопро-
екцыйный апарат

кінастужка ж. кинолента

кінасцэнары м. киносценарий

кінатэка ж. кинотека

кінаўстанова ж. киноустановка

кінафільм ж. кинофильм

кінафотафонадакументацыя ж.
кинофотофонодокументация

кінахроніка ж. кинохроника

кіначасопіс ж. киножурнал

кінематаграфічная стужка кине-
матографическая лента

кінематаграфічны кинематогра-
фический

кінематаграфія ж. кинематогра-
фия

кіраванне н. управление;

агульнае к. общее управление;

адміністрацыйнае к. админис-
тративное управление;

аднаасобнае к. единоличное
управление;

аператыўнае к. оперативное
управление;

бюджэтнае к. (*дзеянне*) бюджэтнае управленне;
валютнае к. (*дзеянне*) валютнае управленне;
ведамаснае к. ведамствае управленне;
галіновае к. аславае управленне;
гарадское к. (*дзеянне*) гарадское управленне;
гаспадарчае к. (*дзеянне*) хазяйсвае управленне;
дзяржаўнае к. дзяржаўнае управленне;
дэцэнтралізаванае к. дэцэнтралізаванае управленне;
калегіяльнае к. калегіяльнае управленне;
канстытуцыйнае к. канстытуцыйнае управленне;
к. прадпрыемствам управленне прадпрыемствам;
мясцовае к. мясцовае управленне;
спецыялізаванае праграмае к. спецыялізаванае праграмае управленне;
тэрытарыяльнае к. тэрытарыяльнае управленне;
функцыянальнае к. функцыянальнае управленне;
цэнтралізаванае к. цэнтралізаванае управленне;
цэнтральнае к. цэнтральнае управленне;
эканамічнае к. эканамічнае управленне;
кіравацца (*чым*) кіравацца; (*чэму*) кіравацца;
к. закана кіравацца закана;
кіраваць 1. (*ажыццяўляць кіраўніцтва*) кіраваць; (*ведать*) кіраваць; (*дзяржавай*) кіраваць; (*правіць*) кіраваць;
к. краінай кіраваць краінай;
к. падрыхтоўкай кадраў кіраваць

кіраваць (*ведать*) кіраваць;
кіраўнік м. 1. кіраўнік; 2. кіраўнік;
к. дзяржавы кіраўнік дзяржавы;
к. дэлегацыі кіраўнік дэлегацыі;
к. малой прадпрыемства кіраўнік прадпрыемства;
к. спраў кіраўнік спраў;
к. трэста кіраўнік трэста;
кіраўніца-гаспадарчы выдаткі (*расходы*) кіраўніца-гаспадарчы выдаткі;
кіраўніцае ўздзеянне кіраўніцае ўздзеянне;
кіраўніцкая дакументацыя кіраўніцкая дакументацыя;
кіраўніцкая праца кіраўніцкая праца;
кіраўніцкая сістэма кіраўніцкая сістэма;
кіраўніцкая функцыя кіраўніцкая функцыя;
кіраўніцкі апарат кіраўніцкі апарат;
кіраўніцкі дакумент кіраўніцкі дакумент;
кіраўніцкі персанал кіраўніцкі персанал;
кіраўніцкія кадры кіраўніцкія кадры;
кіраўніцтва н. 1. (*дзеянне*) кіраўніцтва; 2. (*устава*) кіраўніцтва; 3. (*начальства*) кіраўніцтва;
к. справамі кіраваць справамі;
к. эканамікай кіраваць эканамікай;
кірмаш, -шў м. кірмаш;
кірмашовае ярмарочнае кірмашовае ярмарочнае;
кіслотнасць ж. кіслотнасць;
к. папэры кіслотнасць папэры

ККД *гл.* класифіка́тар кіраўні́цкай дакуме́нтацыі

кла́віша *ж.* кла́виша

кла́вішны кла́вішны́й

клавяту́ра *ж.* клавиату́ра

клас *м.* класс;

к. умоўнай эквіва́лэнтнасці
ключавых слоў класс усло́в-
ной эквивалентности ключевых
слов

класіфікава́нне *н.* классифициро-
вание, классифика́ция *ж.*

класіфікава́цца классифициро-
ваться

класіфікава́ць классифици́ровать

класіфіка́тар *м.* классифика́тор;

к. інфарма́цыі па ка́драх клас-
сифика́тор информации по ка́д-
рам;

к. кіраўні́цкай дакуме́нтацыі
(ККД) классифика́тор управ-
ленческой докуме́нтации (КУД);

**к. (слоўні́к) по́шукавых на-
пра́мкаў** классифика́тор (сло-
ва́рь) поиско́вых напра́влений;

**к. прадпры́емстваў і арга́ні-
за́цый** (КПА) классифика́тор
предприя́тий и организа́ций
(КПО)

**класіфіка́цыйная схэ́ма ката-
ло́га** классифика́ционная схэ́ма
катало́га

класіфіка́цыйны і́ндэкс класси-
фика́ционный і́ндекс

класіфіка́цыя *ж.* классифика́ция;

аднааспéктная *к.* одноаспéк-
тная классифика́ция;

галіно́вая *к.* отраслева́я клас-
сифика́ция;

генеты́чная *к.* дакуме́нтаў ге-
нетическая классифика́ция до-
куме́нтов;

дзе́сятко́вая *к.* десяти́чная
классифика́ция;

іера́рхічна-дэскры́птарная *к.*
іера́рхическо-дэскри́пторная
классифика́ция;

іера́рхі́чная *к.* іера́рхическая
классифика́ция;

інды́виду́альная *к.* индивиду-
а́льная классифика́ция;

к. архі́ўных фо́ндаў класси-
фика́ция архі́вных фо́ндов;

**к. дакуме́нтальнай інфарма́-
цыі** классифика́ция докумен-
та́льной информа́ции;

**к. дакуме́нтальных матэрыя́-
лаў** классифика́ция докумен-
та́льных матэрыя́лов;

к. дакуме́нтаў классифика́ция
докуме́нтов;

к. гіста́рычных крыні́ц класси-
фика́ция історы́ческих істо́ч-
ников;

к. зvéстак з дакуме́нтальных
матэрыя́лаў классифика́ция
свэ́дений из докуме́нтальных
матэрыя́лов;

лі́нейная *к.* линейная класси-
фика́ция;

многааспéктная *к.* многоас-
пéктная классифика́ция;

нацыяна́льная *к.* націона́ль-
ная классифика́ция;

сістэма́тычная *к.* дакуме́нт-
най інфарма́цыі сістэма́тичес-
кая классифика́ция докуме́нт-
ной информа́ции;

уніве́рса́льная дзе́сятковая *к.*
(УДК) универса́льная десяти́ч-
ная классифика́ция (УДК);

уніка́льная *к.* уника́льная клас-
сифика́ция;

фасéтная *к.* (многааспéктная
класіфіка́цыя дакуме́нтнай ін-
фарма́цыі) фасéтная классифи-
ка́ция

кле́енне *н.* кле́ение, кле́йка *ж.*

кле́ены 1. *дзеерым.* кле́енный;

2. *прим.* кле́енный

кле́іць кле́ить

кле́й, кле́ю *м.* кле́й

клеявы кле́евой

кле́і́нт *м.* кле́и́нт

кле́і́тура *ж.* кле́и́ту́ра

кліенту́рны кліенту́рный

кліёнцкі кліентский

клі́мат, –ту м. клімат;

к. даве́ру клімат доверія;

маральна-псіхалагі́чны к. мо-
рально-психологический клі-
мат

кліры́нг, –гу м., *фін. (сістэма без-
наўных разлікаў)* клиринг;

ба́нкавы к. банковы́й клі́ринг

кліры́нгавы банк клі́ринговый
банк

ключаво́е сло́ва (*слова або ўстой-
лівае словазлучэнне, якое нясе ас-
ноўную сэнсавую нагрузку ў тэксе
дакумента*) ключевое́ сло́во

кні́га ж. кні́га;

а́драсная к. а́дресная кні́га;

а́ктавая к. а́ктовая кні́га;

друкава́ная к. печа́тная кні́га;

інвента́рная к. инвента́рная
кні́га;

канцеля́рская к. канцеля́рская
кні́га;

ка́савая к. ка́ссовая кні́га;

к. адрасо́ў і тэлефо́наў кні́га
адресо́в и телефо́нов;

к. во́дзываў і прапано́ў кні́га
отзывов и предложéний;

к. паступле́нняў дакуме́нтаў
кні́га паступле́ний докуме́нтов;

к. паша́ны кні́га по́чэта;

к. рэгістра́цы прае́ктаў кні́га
регистра́ции прое́ктов;

к. тэхні́чнага кантро́лю кні́га
техни́ческого контро́ля;

к. улі́ку і апі́сання фонафота-
дакуме́нтаў кні́га ўче́та и опи-
сания фонофото́докуме́нтов;

к. улі́ку кінадакуме́нтаў кні́га
уче́та кинодокуме́нтов;

к. улі́ку мікрафі́льмаў кні́га
уче́та микрофі́льмов;

к. улі́ку паступле́нняў даку-
ме́нтаў кні́га ўче́та паступле́-
ний докуме́нтов;

к. улі́ку паступле́нняў стра-

хаво́га фо́нду кні́га ўче́та пос-
тупле́ний страхо́ва́га фо́нда;

к. улі́ку тэхні́чных дакуме́н-
таў кні́га ўче́та техни́ческих
докуме́нтов;

метры́чная к. метри́ческая кні́-
га;

пісцо́выя кні́гі *гіст.* писцо́вые
кні́гі;

прыхо́дная к. прихо́дная кні́га;

разно́сная к. разно́сная кні́га;

рукапі́сная к. рукопи́сная кні́га;

шнурава́я к. шнурова́я кні́га

кні́гавыдаве́ц м. книгоизда́тель

кні́гавыдаве́цкі книгоизда́тель-
ский

кні́гадрукава́нне н. книгопеча́та-
ние

кні́газнаўства н. книгове́дение

кні́газнаўчы книгове́дческий

кні́гасхо́вішча н. книгохрани́лище

кні́жка ж. кни́жка;

ашча́дная к. сберега́тельная
кні́жка;

забо́рная (*набо́рная*) к. забо́р-
ная (*набо́рная*) кні́жка;

залі́ковая к. заче́тная кні́жка;

запі́сная к. записна́я кні́жка;

к. вынахо́дак кні́жка изобре-
те́ний;

лімітава́ная ча́кавая к. лими-
ти́рованная ча́ковая кні́жка;

мініяцёрная к. миниатю́рная
кні́жка;

працо́ўная к. трудова́я кні́жка;

разлі́ковая к. расче́тная кні́жка

кні́жная гра́фіка кні́жная гра́фика

кні́жная мініяцёра кні́жная мини-
атю́ра

кні́жная фо́рма публіка́цыі кні́ж-
ная фо́рма публика́ции

кні́жны архі́ўны во́піс кні́жная
архивная о́пись

код м. код;

і́дэнтыфіка́цыйны к. иденти-
фика́цыйны код;

дакумента страховая (гарантийная) копия документа;
факсимільная к. факсимильная копия;
електраграфічная к. электрографическая копия

кошт, кошту м. 1. стоимость ж;
2. средство н., счёт;

за свой к. за свой счёт;

рыначны (рынкавы) к. рыночная стоимость

кошык м. корзина ж.;

спажывэцкі к. потребительская корзина

КПА гл. класіфікатар прадпрыемстваў і арганізацый

КПК гл. Крымінальна-працэсуальны кодэкс

крайнія даты архіўнай справы

крайние даты архивного дела

крайнія даты дакументаў архіўнага фонду крайние даты документов архивного фонда

крама ж. лавка; магазин м.;

камерцыйная к. коммерческая лавка;

к. дробных тавараў мелочная лавка

красавік м. апрель

красавіцкі апрельский

кратнасць ж. кратность;

к. абмену павэтра ў архівах обмен воздуха в архивохранилище

кру́глая пяча́тка ўстано́вы (арганіза́цыі) круглая печать учреждения (организации)

кры́зіс, –су м. кризис;

біржавы к. биржевой кризис;

урадавы к. правительственный кризис;

фінансавы к. финансовый кризис;

эканамічны к. экономический кризис

кры́зісны кризисный

Крымінальна-працэсуальны ко-

дэкс (КПК) Уголовно-процессуальный кодекс (УПК)

крыні́ца ж. 1. источник м.; 2. фин. статья;

архіўная к. архивный источник;
гістары́чная к. исторический источник;

дакладная к. достоверный источник;

к. дабрабыту источник благосостояния;

к. даходу́ фін. статья дохода;

крыні́цы камплектава́ння архіваў источники комплектования архивов;

крыні́цы камплектава́ння выбарачнага прыёму источники комплектования выборочного приема;

крыні́цы камплектава́ння поўнага прыёму источники комплектования полного приема;

крыні́цы тэксту [адлюстрава́ння] дакумента, які публікуе́цца источники текста [изображения] публикуемого документа

крыні́цазнаўства н. источниковедение

крыні́цазнаўчы падыход у архівазнаўстве источниковедческий подход в архивоведении

крыптагра́ма ж. криптограмма

крыптаграфі́чны дакуме́нт (крыптагра́ма, шыфро́ўка) криптографический документ (криптограмма, шифровка)

крыптагра́фія ж. криптография

крыты́ка ж. критика;

к. дакумента критика документа

крытыкава́цца критиковаться, подвергаться критике

крытыкава́ць критиковать, подвергать критике

крыты́чна критически, критично

крыты́чнасць ж. критичность

крыты́чная заўва́га крыты́ческое замечáние

крыты́чны падыхо́д крыты́ческий подхо́д

крытэ́рый, –рыю м. крытэ́рий;

к. вы́дачы (*адпаведнасць пошукавага вобраза дакумента пошукаваму прадпісанню, неабходная для выдачы даных на інфармацыйны запыт*) крытэ́рий вы́дачы;

к. вызначэ́ння крыні́ц камплектава́ння архіваў крытэ́рий определéния исто́чников комплектова́ния архивов;

к. змэ́сту дакумэнтаў крытэ́рий содер́жания докумéнтов;

к. з́начнасці (ва́жнасці) дакумэнтаў крытэ́рий з́начимости докумéнтов;

к. значэ́ння арганіза́цыі крытэ́рий значéния организáции;

к. знéшніх адзнáк дакумэнтаў крытэ́рий в́нешних прізнаков докумéнтов;

к. каштóунасці дакумэнтаў крытэ́рий цéнности докумéнтов;

к. паўнаты адлюстравáння інфарма́цыі крытэ́рий полноты отражéния информáции;

к. пахо́джання дакумэнтаў крытэ́рий происхо́ждения докумéнтов;

к. прававо́га станóвішча арганіза́цыі крытэ́рий правoвoгo положéния организáции;

к. сэнсавай адпавéднасці крытэ́рий смыслово́гo соотвéтствия;

к. узаемас́вязі дакумэнта з іншымі дакумэнтамі крытэ́рий взаимос́вязи докумéнта с дру́гими докумéнтами;

к. функцыяна́льна-мэ́тавага прызначэ́ння арганіза́цыі крытэ́рий функцыона́льна-цeлeвoгo назначéния организáции;

к. часу і мéсца стварэ́ння да-

кумэнтаў крытэ́рий в́рэмени і мéсца создáния докумéнтов

крэ́дыт, –ту м., бухг. крédит

крэ́дыт, –ту м., фін. крédит;

ба́нкаўскі к. ба́нковский крédит; **бестэ́рміно́вы к.** бессрóчный крédит;

бюд́жэ́тны к. бюд́жéтный крédит;

бязв́ыплатны к. безвозмéздный крédит;

вэ́ксальны к. вéксельный крédит;

гарант́ыйны к. гарант́ийный крédит;

дзяр́жаўны к. госуда́рственный крédит;

доў́гатэ́рміно́вы к. долгосрóчный крédит;

карот́катэ́рміно́вы к. кратко-срóчный крédит;

каштары́сны к. смéтный крédит;

узя́ць у к. в́зять в крédит

крэ́дытавае сáльда крédитовое сáльдо

крэ́дытава́нне н. крédитова́ние;

доў́гатэ́рміно́вае к. долго-срóчное крédитова́ние;

карот́катэ́рміно́вае к. кратко-срóчное крédитова́ние

крэ́дытава́ны крédитова́нны

крэ́дытава́ць крédитова́ць

крэ́дытавы бухг. крédитовый

крэ́дытаздóльнасць ж. крédитo-спoсoбнoсть

крэ́дытаздóльны крédитoспoсoбный

крэ́дытнае пагаднё́нне крédитное соглаше́ние

крэ́дытнае тавары́ства крédитное товари́щество

крэ́дытнае фінансавáнне крédитное финанси́рование

крэ́дытная дапамóга крédитная пóмощь

крэ́дытная кáртка крédитная кáртка

креды́тная рефо́рма креди́тная рефо́рма

креды́тны банк креди́тний банк
креды́тны біле́т креди́тний би-
ле́т

креды́тны каапе́ратыў креди́т-
ный коопе́ратив

креды́тныя гро́шы креди́тные
де́ньги

кредыто́р *м.* креди́тор

кредыто́рская запазы́чанасць
креди́торская задол́женность

кредыто́рскі креди́торский

кредыты́ў *фін.* креди́тив

кредыты́ўны *фін.* креди́тивный

ксерагра́фія *ж.* ксерагра́фия

ксеракапі́раванне *н.* ксеракопи́-
рование

ксерако́пія *ж.* ксерако́пия

ксэ́ракс *м.* ксе́рокс

КСКЯП *гл.* ко́мплексная сі́стэма

кіравáння я́касцю праду́кцыі

культу́ра *ж.* культу́ра;

*к. паво́дзін культу́ра поведé-
ния;*

к. пра́цы культу́ра труда́;

*нацыяна́льная к. нацыона́ль-
ная культу́ра;*

*паліты́чная к. політы́ческая
культу́ра;*

правава́я к. правава́я культу́ра

культу́рна-асве́тны культу́рно-
просветі́тельный

культу́рна-выхава́ўчы культу́р-
но-воспита́тельный

культу́рна-гістары́чны культу́р-
но-історы́ческий

культу́рная спа́дчына культу́р-
ное насле́дство (насле́дие)

культу́рная фу́нкцыя культу́рная
фу́нкцыя

культу́рны ўзро́вень культу́рный
уровень

культу́рны фа́ктар культу́рный
фа́ктор

купі́ць купі́ць

ку́пля *ж. (дзе́янне)* ку́пля, поку́пка

ку́пля-про́даж, *родн.* ку́плі-про́-
дажу *ж.* ку́пля-про́дажа

купля́ць покупа́ть

купо́н *м.* купо́н

ку́пчы лі́ст ку́пчий лист

купю́ра¹ *ж. (про́пуск у тэксце, ска-
рачэ́нне)* купю́ра

купю́ра² *ж. (папяровы́я грошы,
каштоўны́я паперы)* купю́ра;

*к. ва́ртасцю ў сто рублёў ку-
пю́ра досто́инством в сто рублёй*

кур'е́р *м.* курье́р

кур'е́рскі лі́ст курье́рский лист

курс, ку́рсу *м.* курс;

вэ́ксальны к. ве́ксельный курс;

*зме́нны валю́тны к. скользя́-
щий валю́тный курс;*

к. а́кцый курс а́кций;

к. валю́ты курс валю́ты;

к. рубля́ курс рубля́

курсавáя рабо́та (пра́ца) кур-
сова́я рабо́та

курсавáя ца́на курсова́я це́на

курсавы́ курсовой

курсо́ўка *ж.* курсо́вка

куткавы́ углово́й

куто́к *м. (лі́ста паперы)* уголо́к

Л

лабарато́рны лабарато́рный

лабарато́рыя *ж.* лабарато́рия

лава́ндавая ко́пія лава́ндовая
ко́пия

лава́ндавы лава́ндовый

лагі́чна лагі́чески, лагі́чно

лагі́чнасць *ж.* лагі́чность

лагі́чны лагі́ческий, лагі́чный

лад, ла́ду *м. (дзяржаўны) строй; (усталяваны парадак) устро́йство н.;*

грама́дскі *л. общественное устро́йство;*

дзяржа́ўны *л. госуда́рственный строй;*

канстыту́цыйны *л. конститу́цыйны строй;*

сацыя́льны *л. социальное устро́йство*

лаж, ла́жу *м., фін. лаж*

ла́зерны пры́нтар *ла́зерный принтер*

лака́льная выліча́льная се́тка *(ЛВС) лока́льная вычислительная сеть (ЛВС)*

лака́льны кашта́рыс *лока́льная смета*

лаку́на *ж. (частка тэксту дакумента-арыгінала, апушчана́я пры яго ка́піраванні) лакуне́а*

ламінава́нне *н. (нанясенне празрыстага ахоўнага пакрыцця для захавання дакумента) ламині́рование*

ламінава́ць *ламині́ровать*

ламіна́цыя *ж. (спосаб кансервацыі дакумента) ламіна́ция*

латарэ́йны *лотере́йный*

латарэ́я *ж. лотере́я*

лаўрэа́т *м. лауреа́т*

лаўрэа́цкі *лауреа́тский*

ЛВС *гл. лака́льная выліча́льная се́тка*

леге́нда *ж. (кантрольна-даведачы́я звесткі) легенда́;*

археаграфі́чная *л. археографі́ческая легенда́*

лекцы́йны *лекцы́онный*

ле́кцыя *ж. ле́кция*

лета́злічэнне *н. летосчисле́ние*

лета́піс, -су *м. летопись ж.*

лета́пісанне *н. летописа́ние*

лета́пісец *м. летописе́ц*

лета́пісны збор *летописный свод*

лібераліза́цыя *ж. либерализа́ция;*

л. цэн *либерализа́ция цен*

лі́дэр *м. лидер*

лі́дэрскі *лидерский*

лі́дэрства *н. лидерство*

лі́зінг *м. (здача ў а́ренду асноўных сродкаў вытворчасці) лі́зинг*

лі́к, лі́ку *м. число́ н.;*

няцо́тны *л. нечётное число́;*

цо́тны *л. чётное число́*

ліквідава́ны *ликвиді́рованный; упразднё́нный; устране́нный*

ліквідава́ць *(спыніць дзейнасць) ликвиді́ровать; упраздні́ць; (спыніць існаванне) устрани́ть;*

л. аддзёл райвыканка́ма *ликвиді́ровать (упраздні́ць) отде́л райисполко́ма;*

л. запазы́чанасць *ликвиді́ровать задол́женность;*

л. недахо́пы *ликвиді́ровать (устрані́ть) недоста́тки*

ліквіда́тар *м. ликвидато́р*

ліквіда́тарскі *ликвидато́рский*

ліквіда́цыйная камі́сія *ликвидаци́онная комі́ссия*

ліквіда́цыйны бала́нс *ликвидаци́онный бала́нс*

ліквіда́цыя *ж. (спыненне дзейнасці) ликвида́ция; упразднё́ние н.; (спыненне існавання) устране́ние н.;*

л. інцыдэ́нту *ликвига́ция (устране́ние) инциде́нта;*

л. установа́ы *ликвига́ция (упразднё́ние) учрежде́ния*

лікві́днасць ж., фін. *ликвидно́сть*

лікві́дны *фін. ликвидный*

лікві́дныя сродкі *фін. ликвидные срёдства*

лімі́т, -ту *м. лимі́т;*

бюджэ́тны *л. бюджетный лимі́т;*

гадавы́ *л. годово́й лимі́т;*

л. крэды́ту *лимі́т креды́та;*

л. расхо́даў *лимі́т расхо́дов;*

л. фінансавання́ *лимі́т фінансиро́вания;*

максімальны л. максимальный
лимит;
мінімальны л. минимальный
лимит
лімітава́ная **ча́кавая** кніжка лі-
миті́рованная **ча́ковая** кніжка
лімітава́ны ліміті́рованный
лімітава́цца ліміті́роваться
лімітава́ць ліміті́ровать
лімі́тнае пісьмо́ лімітное письмо́
лімі́тная (**лімі́тна-забо́рная**) **ка́р-**
та лімітная (**лімі́тно-забо́рная**)
карта
лімі́тны лімітный
лінгві́стыка ж. лингвистика;
дакуме́нтная л. документная
лингвистика
ліне́йная **дыягра́ма** линейная ди-
агра́мма
ліне́йная **класіфіка́цыя** линейная
классифика́ция
ліне́йны линейный
ліпень м. июль
ліпеньскі июльский
ліст м. 1. (**папяровы**) лист; 2. (**да-**
кумент) лист; 3. (**паштовае ад-**
праўленне) письмо́ н.;
абхо́дны л. (**лісто́к**) обходной
лист (**лісто́к**);
адкры́ты л. открытое письмо́;
акладны́ л. окладной лист;
апыта́льны л. опро́сный лист;
атэста́цыйны л. аттеста́ционный
лист;
выкана́ўчы л. исполні́тельный
лист;
гаранты́ны л. гаранті́йное
письмо́;
даплата́ны л. доплата́ное пись-
мо́;
завяра́льны л. завері́тельный
лист;
загало́вачны (**тыту́льны**) л.
во́пісу загла́вный (**тыту́льный**)
лист о́писи;
каза́сны л. ка́зное письмо́;
запі́сны л. записной лист;

кантро́льны л. контро́льный
лист;
ку́пчы л. купчий лист;
кур'е́рскі л. курье́рский лист;
л. **архі́ўнага фо́нду** лист ар-
хивного фо́нда;
л. **выкарыста́ння** **архі́ўных**
дакуме́нтаў лист использо́ва-
ния архивных докуме́нтов;
л. **папе́ры** лист бума́ги;
л. **улі́ку кінадакуме́нтаў** лист
учёта кинодокуме́нтов;
л. **улі́ку фонадакуме́нтаў** лист
учёта фонодокуме́нтов;
л. **улі́ку фотадакуме́нтаў** лист
учёта фотодокуме́нтов;
л. **фо́нду** лист фо́нда;
манта́жны л. **кінадакуме́нта**
монта́жный лист кинодоку-
ме́нта;
манта́жны л. **фотаальбо́ма**
монта́жный лист фотоальбо́-
ма;
маршру́тны л. маршру́тный
лист;
падпі́сны л. подписной лист;
пахва́льны л. похва́льный лист;
перапі́сны л. переписной лист;
рэкаме́ндацыйны л. рекоме́н-
да́тельное письмо́;
службо́вы л. служе́бный лист;
судо́вы л. суде́бный лист;
тыту́льны л. титу́льный лист;
узнага́ро́дны л. наградной
лист;
экзамена́цыйны л. экзамена-
ціо́нный лист;
явачны л. явочный лист
лістава́я **папе́ра** пісчая бума́га
лістава́я **фо́рма во́пісу** листовая
фо́рма о́писи
ліставы́ **архі́ўны** **во́піс** листовая
архивная о́пись
лістапа́д м. ноябрь
лістапа́даўскі ноябрьскі
ліст-завяра́льнік **во́пісу** лист-
завері́тель о́писи

ліст-завяральнік справы лист-заверитель дела

лісто́к м. (бланк, дакумент, агітка) листок;

агітацыйны л. агитационный листок;

асабóвы л. па ўліку кадраў личный листок по учёту кадров;

інфармацыйны л. информационный листок;

л. непрацаздольнасці листок нетрудоспособности;

прапісны л. прописной листок

лісто́к-замяшчальнік м. листок-заместитель

лістоўка ж. листовка;

агітацыйная л. агитационная листовка;

антыдзяржаўная л. антигосударственная листовка

лі́тара ж. буква;

вялікая л. прописная буква;

малая л. строчная буква

літаральна буквально, дословно

літаральнасць ж. буквальность, дословность

літаральны буквальный, дословный

літарату́ра ж. литература;

друка́вая л. печатная литература;

рукапі́сная л. рукописная литература;

спецы́альная л. специальная литература

літаратуразнаўства н. литературоведение

літарату́рна литературно

літаратурная мо́ва литературный язык

літарату́рная спадчына литературное наследие (наследие)

літарату́рны литературный

літарны нумар литературный номер

літр м. литр

літра́ж, -жу́ м. литраж

літро́вы литровый

ліцэнзава́нне н. лицензирование;

л. экспарту лицензирование экспорта

ліцэнзі́йнае пагаднё́нне лицензионное соглашение

ліцэнзі́йны дагаво́р лицензионный договор

ліцэнзі́йны збор лицензионный сбор

ліцэнзі́я ж., эк. лицензия;

і́мпартная л. импортная лицензия;

патэ́нтная л. патентная лицензия;

экспартная л. экспортная лицензия

лі́чаны считанный

лі́чба ж. цифра

лічбава́ны цифрованный

лічбава́ць цифровать

лі́чбавы код цифровой код

лічы́льна-аналі́тычны счётно-аналитический

лічы́льна-кла́вішны счётно-клавишный

лічы́льна-машы́нны счётно-машинный

лічы́льна-падсумава́льны счётно-суммирующий

лічы́льна-перфара́цыйны счётно-перфорационный

лічы́льна-пішучы счётно-пишущий

лічы́льна-раша́льны счётно-решающий

лічы́льнікі адз. няма счёты

лічы́льны счётный

лічы́цца 1. считаться; **2.** (быць на ўліку) числиться, значиться; **3.** исчисляться;

л. з думкай вучо́ных считаться с мнением учёных;

л. у спісе прафгруппы числиться (значиться) в списке профгруппы;

прыбы́так лічы́цца ў мільярдах рублёў прибыль исчисляется в миллиардах рублей

лічыць 1. (вызначаць колькасць) *счита́ть*; 2. (думаць, меркаваць) *полагáть, счита́ть*
лішак, *-шку м.* *изли́шек; избы́ток, избы́точность ж.*;

л. жылплóшчы *изли́шек жил-плóщади;*

л. тавáраў *избы́ток това́ров*

лóзунг *м.* *лóзунг*

лóзунгавы *лóзунговый*

лóмкасць *ж.* (*паперы*) *лóмкость; хрúпкость*

лóмкі *лóмкий; хрúпкий*

лóцыя *ж.* (*дакумент з апісаннем воднага аб'екта або паветранай трасы*) *лóция*

льгóта *ж.* (*пасля зычных ільгóта*) *льгота;*

падаткóвыя льгóты *налоговые льгóты*

льгóтнае (ільгóтнае) *забеспячэ́нне* *льготное обеспéчение*

льгóтнасць *ж.* (*пасля зычных ільгóтнасць*) *льготность*

льгóтнік *м.* (*пасля зычных ільгóтнік*) *льготник*

льгóтны (ільгóтны) *тары́ф* *льготный тары́ф*

люксмéтр *м.* *люксмéтр*

лю́таўскі *февра́льскі*

лю́ты *м.* *февра́ль*

лячы́цца *лечы́цца, исцеля́цца*

лячы́ць *лечы́ць, исцеля́ць*

лячэ́бна-аздараўле́нчы *лечéбно-оздоровительный*

лячэ́бна-дыягнасты́чны *лечéбно-диагностический*

лячэ́бна-прафіла́ктычны *лечéбно-профилактический*

лячэ́бна-санато́рны *лечéбно-санаторный*

лячэ́бны *лечéбный*

лячэ́нне *н.* *лечéние; излечéние*

M

магнітаапты́чны дыск *магнито-опты́ческий диск*

магніта́тка *ж.* *магнитотéка*

магнітафі́льм *м.* *магнитофі́льм*

магнітафо́н *м.* *магнитофо́н*

магнітафо́нная касéта *магнито-фо́нная кассéта*

магнітафо́нная плéнка *магнито-фо́нная плéнка*

магнітафо́нны за́піс *магнитофо́нная за́пись*

магні́тная стúжка *магні́тная лéнта*

магні́тная фанагра́ма *магні́тная фоногра́мма*

магні́тны бараба́н *магні́тны ба-раба́н*

магні́тны відэаза́піс *магні́тная відеаза́піс*

магні́тны дыск *магні́тны диск*

магчы́масць *ж.* *возмо́жность*
магчы́мы (*выкана́льны*) *возмо́жный; осущес́твімы*

мадэрнізава́нне *н.* *модерніза́рование*

мадэрнізава́ны *модерніза́рованный*

мадэрнізава́ць *модерніза́ровать*

мадэрніза́цыя *ж.* *модерніза́ция*

маё́маснае страхавáнне *иму́щественное страхова́ние*

маё́масная адка́знасць *иму́щественная отве́тственность*

маёмасная стра́та імуществен-
ный уще́рб

маёмасць ж. імущество;

застрахава́ная м. застрахо-
ванное імущество;

м. дзяржаўнага архі́ва імү-
щество госуда́рственного архі-
ва;

незастрахава́ная м. незастра-
хованное імущество;

нерухо́мая м. недви́жимое імү-
щество, недви́жимость ж.;

рухо́мая м. дві́жимое імүщест-
во

май м. (травень *м.*) май

ма́йскі (тра́веньскі) ма́йскі

ма́йстар м. ма́стер;

м. вытво́рчага навуча́ння ма́с-
тер произво́дственного обуче́-
ния;

м. зме́ны ма́стер сме́ны

маке́т м. маке́т;

м. выда́ння маке́т изда́ния;

м. перфа́карты маке́т перфо́-
карты;

экра́нны м. экра́нны маке́т

макетава́нне н. макети́рование

макетава́ны макети́рованы

макетава́ць макети́ровать

маке́тны маке́тны

ма́клер м. ма́клер;

біржавы́ м. биржево́й ма́клер

ма́клерскі ма́клерскі

ма́клерства н. ма́клерство

максіма́льна максима́льно

максіма́льнасць ж. максима́ль-
ность

максіма́льны лімі́т максима́льный
лимі́т

ма́ксімум, -му м. ма́ксимум

малаабгрунтава́ны малообосно́-
ваны

малаадукава́ны малообразова́н-
ны

малааўтарыта́тны малоавтори́-
та́тны

малаво́пытны малоо́пытны

малавы́вучаны малоизу́ченный

малавядо́мы малоизве́стный

малагаба́рытны малагаба́ритны

маладасве́дчаны малосве́ду

маладасле́даваны малоиссле́до-
ваны

маладахо́днасць ж. малодохо́д-
ность

маладахо́дны малодохо́дный

малазразуме́лы малопо́няты

малаіні́цыяты́ўны малоини́циа-
тывны

малаісто́тны малосу́щественны

малакампе́тэнтны малокомпе́-
тэ́нтны

малакашто́ўны малоце́нный

малаквалі́фкава́ны малокали-
фі́цырованы

малапа́дрыхтава́ны малопо́дго-
то́вленны

малапа́трабавале́ны малотребо́-
вательны

малапрыбы́тковы малопрібыль-
ны

маларэ́нтабеле́ны малорента́-
бельны

малаўжывале́ны малоупотребі́-
тельный

мала́я лі́тара строчна́я бу́ква

мало́дшы навуко́вы супрацо́ўнік
мла́дшы на́учны сотру́дник

мало́е прадпры́емства ма́лое
предприя́тие

манапа́лізаваны монополи́ро-
ваны

манапа́лізава́ць монополи́ро-
ва́ць

манапа́ліза́цыя ж. монополи́за-
цыя;

м. га́ндлю монополи́за́ция тор-
го́вли;

м. гаспада́ркі монополи́за́ция
хозяйства

манапа́лізм, -му м. монополи́зм

манапа́ліст м. монополи́ст

манапа́лісты́чны трэ́ст монопо-
ли́стиче́ский трест

манапо́лія ж. монопо́лия
манапо́льны монопо́льный
манда́т м. манда́т;
 депу́та́ці м. депута́тский ман-
 да́т
манда́тны манда́тный
мане́та ж. моне́та
мане́тны монéтный
маніпулява́нне н. манипулірова-
 ние
маніпулява́ць манипуліровать
маніпуля́тар м. манипуля́тор
маніпуля́цыя ж. манипуля́ция
маніто́рынг м. мониторинг
маніфе́ст м. манифе́ст
манта́ж, -жу́ м. монта́ж
манта́жнік м. монта́жник
манта́жны кадр монта́жный кадр
манта́жны ліст кінадакуме́нта
монта́жны ліст кинодокуме́нта
манта́жны ліст фотаальбо́ма
монта́жный лист фотоальбо́ма
манта́жны план монта́жный план
манта́жны старт монта́жный
 старт
манускры́пт, -ту́ м. манускры́пт
манускры́тавы манускры́птный
манце́р м. монте́р
манці́раванне н. монти́рование
манці́раваны монти́рованный
манці́раваць монти́ровать
манці́ровачны монти́ровочный
манці́роўка ж. монти́ровка
манці́роўшчык монти́ровщик
марале́ ж. морале́; (сукупнасць
 нормаў паводзін) нравственность
марале́йна-бытавы морале́йна-бы-
 товой
марале́йнае ўздзе́янне морале́нное
 воздзе́йствие
марале́йна-псіхалагічны клі́мат
морале́йна-псіхалагі́ческий клі́-
 мат
марале́льнасць ж. (адпаведнасць
 паводзін людзей норма́м)
морале́льность; нравственность

марале́йна-эты́чны морале́нна-
 эты́ческий
марале́льная шко́да морале́льный
 вред
марале́льны аўтарыте́т морале́льный
 авторите́т
марато́рый, -рыю́ м. морато́рий
маргіна́ліі мн., адз. маргіна́лія ж.
 маргіна́ліі
маргіна́льны маргіна́льный
ма́рка ж. (паштовы, гербавы знак;
 кляймо на таварах) ма́рка;
 ге́рбавая м. ге́рбовая ма́рка;
 пашто́вая м. почто́вая ма́рка;
 фабры́чная м. фабры́чная ма́р-
 ка
ма́ркетынг, -гу́ м. (каардынацыя,
 кіраванне, планаванне ў сферы
 арганізацыі вытворчасці і збыту)
 ма́ркетинг
маркі́раванне н. марки́рование
маркі́раваны марки́рованный
маркі́раваць марки́ровать
маркі́роўка ж. марки́ровка
маршру́тны ліст маршру́тны
 лист
МАС гл. Міжнародная арганіза́-
 цыя па стандартыза́цыі
ма́савы ма́сцовый
маста́цкасць ж. худо́жествен-
 ность
маста́цкая асаблі́насць даку-
 ме́нта худо́жественная осoбен-
 ность докуме́нта
маста́цкі саве́т худо́жественный
 сове́т
маста́цкі ўзро́вень худо́жествен-
 ный ўро́вень
маста́цтва н. иску́ство;
 выяўле́ннае м. изобраі́тель-
 ное иску́ство;
 графі́чнае м. графі́ческое ис-
 ку́ство;
 прыкладно́е м. прикладно́е ис-
 ку́ство
маста́цтвазнаўства́ н. искусство-
 ве́дение
ма́трыца ж. ма́трица;

грамафóнная м. грамофóн-
ная ма́трица
ма́трычны пры́нтэр ма́тричный
принтер
матывава́льны дакуме́нт моти-
виро́вочный докуме́нт
матывава́насць ж. мотивиро́ван-
ность
матывава́нне н. мотивиро́вание
матывава́ны мотивиро́ванный
матывава́ць мотивиро́вать
матывіро́ўка ж. мотивиро́вка
матыў, -ты́ву м. мо́тив
ма́тэрыя́л, -лу м. ма́териал;
м. для дакля́да ма́териал для
докля́да;
упако́вачны м. упако́вочный ма-
териал
ма́тэрыя́лы мн. (справа з розных
відаў дакументаў па якім-небудзь
пытанні) ма́териалы;
архі́ўныя м. архі́вные ма́тери-
я́лы;
дакуме́нтальныя м. па асабо́-
вым скла́дзе дакуме́нтальныя
ма́териалы по лі́чному со́ставу;
м. да біягра́фіі ма́териалы к
біогра́фіі;
м. пра фондаўтваря́льніка ма-
те́риалы о фондообра́зователе;
няпро́фільныя м. архі́ва не-
про́фильныя ма́териалы архі́ва;
спецыфі́чныя дакуме́нталь-
ныя м. спецыфі́ческие доку-
ме́нтальныя ма́териалы
ма́тэрыя́льна адка́зная асо́ба
ма́териально отве́тственное ли́цо
ма́тэрыя́льна-бытавы́ ма́тери-
ально-бытово́й
ма́тэрыя́льнае заахво́чванне
ма́териальное поощре́ние
ма́тэрыя́льнае ўздзе́янне мате-
риа́льное возде́йствие
ма́тэрыя́льна-тэхні́чнае забес-
пачэ́нне ма́териально-тэхні́чес-
кое снаб́жение
ма́тэрыя́льная адка́жнасць ма-
те́риальная отве́тственность

ма́тэрыя́льная ба́за ма́териаль-
ная ба́за
ма́тэрыя́льная гарáнтыя мате-
риа́льная гарáнтія
ма́тэрыя́льная забяспэ́чанасць
ма́териальная обеспе́ченность
ма́тэрыя́льная заціка́ўленасць
ма́териальная заинтере́сован-
ность
ма́тэрыя́льная стра́та мате́ри-
а́льный уще́рб
ма́тэрыя́льная шко́да мате́ри-
а́льный уще́рб (у́рон)
ма́тэрыя́льны падло́г мате́ри-
а́льный подло́г
ма́тэрыя́льны рэза́рв ма́териаль-
ный рэза́рв
ма́тэрыя́льны ўзро́вень мате́ри-
а́льный урове́нь
ма́тэрыя́льны фа́ктар мате́ри-
а́льный фа́ктор
ма́тэрыя́льныя рэсу́рсы мате́ри-
а́льные ресу́рсы
машта́б, -бу м. машта́б;
м. адлюстрава́ння машта́б
изобра́жения
машта́бнасць ж. машта́бность
машта́бны машта́бный
машы́на ж. маши́на;
ана́лагавая выліча́льная м.
ана́логовая вы́числі́тельная ма-
шы́на;
дрота́швэйная м. проволо́ко-
швэйная маши́на;
падсумава́льная выліча́ль-
ная м. сумми́рующая вы́числи-
тельная маши́на;
партаты́ўная м. порта́тивная
маши́на;
пачкава́зальная м. пачкова́-
за́льная маши́на;
пра́йва́чная м. про́явочная ма-
шы́на;
фотанабо́рная м. фотонабо́р-
ная маши́на;
электро́нна-выліча́льная м.
(ЭВМ) электро́нно-вы́числи-
тельная маши́на (ЭВМ);

электронная пишущая м. электронная пишущая машина
машинаарыентаваны дакумент машиноориентированный документ
машинаграма ж. машинограмма
машиналічільнае бюро машиносчётное бюро
машиналічільная станцыя машиносчётная станция
машиналічільны машиносчётный
машынапіс, -су м. машинопись ж.
машынапіснае бюро машинописное бюро
машынапісная работа (праца) машинописная работа
машынапісны дакумент машинописный документ
машынапісны тэкст машинописный текст
машынапісны экзэмпляр машинописный экзэмпляр
машыначытальны дакумент машиночитаемый документ
машынка ж. машинка;
пишущая м. пишущая машинка
машынная інфармацыя машинная информация
машынны пераклад машинный перевод
меда́ль м. меда́ль ж.
медыцы́нская даве́дка медицинская справка
мемарандум м. меморандум
мемарыяльны дакумент мемориальный документ
мемарыяльны о́рдэр (бухгалтарскі дакумент) мемориальный о́рдер
мемуа́рны твор мемуа́рное произведение
мемуа́ры адз. няма мемуа́ры
мемуары́ст м. мемуары́ст
менава́я ва́ртасць менова́я стоимость
мэнеджмент м. (сукупнасць форм

маў кіравання вытворчасцю) мэнеджмент

мэнеджэр м. (кіраўнік) мэнеджэр
ме́ра ж. ме́ра;

м. адка́знасці ме́ра адветственности;

м. вагі́ ме́ра ве́са;

м. даўжыні́ ме́ра дліны́;

м. пакара́ння ме́ра наказа́ния;

ме́ры адміністрацыйнага ўздзея́ння ме́ры административного возде́йствия;

ме́ры кантро́лю ме́ры контро́ля;

ме́ры спагна́ння ме́ры взыска́ния

мерапры́емства н. мероприятия
меркава́нне н. 1. сужде́ние, мнё́ние; 2. предположе́ние

ме́рная (вымяра́льная) стужка ме́рная лэ́нта

ме́сца н. ме́сто;

аўтаматызава́нае рабо́чае м. (APM) автоматизированное рабо́чее ме́сто (APM);

аўтаматызава́нае рабо́чае м. супрацоўнікаў справава́дных і архіўных службаў автоматизированное рабо́чее ме́сто супрацо́ўнікаў справава́дных і архі́ўных службаў;

м. нараджэ́ння ме́сто рожде́ния;

м. пра́цы ме́сто рабо́ты

месцажыха́рства н. местожи́тельство

месцазнахо́джанне н. местонахо́ждение, местопребыва́ние

ме́сяц м. ме́сяц

ме́сячны акла́д ме́сячны акла́д

ме́сячны зара́ботак ме́сячны зара́боток

ме́тад, -ду м. ме́тод;

выпраба́ваны м. испы́танный ме́тод;

м. бухгалтарскага ўлі́ку ме́тод бухгалтэрскага ўчэ́та;

м. пераканання метод убеждения;
мэтады кіраўніцтва методы руководства;
мэтады работы методы работы;
прадмётны м. апісання дакументаў пры каталагізацыі предметный метод описания документов при каталогизации
метадалагічны методологический
метадалогія ж. методология;
м. архівазнаўства методология архивоведения
метадычна методически
метадычная камісія методическая комиссия
метадычная распрацоўка методическая разработка
метадычная секцыя методическая секция
метадычны дапаможнік (інструкцыі, памятки, правілы, пералікі, метадычныя указанні і да т. п.) методическое пособие
метадычныя рэкамендацыі методические рекомендации
метадычныя ўказанні методические указания
металічны стэлаж металлический стеллаж
металічны штэмпель металлический штампель
металічныя грошы металлические деньги
методыка ж. методика
метрэж, –жў м. метрэж
метралагічны метрологический
метралогія ж. метрология;
гістарычная м. историческая метрология
мэтрыка¹ ж. (помнік пісьменнасці) метрика
мэтрыка² ж. (пасведчанне аб нараджэнні) метрика
метрýчная вы́писка метрическая выписка

метрýчная кні́га метрическая книга
метрýчны за́піс метрическая запись
метэаралагі́чная дакуме́нтацыя метеорологическая документация
механі́заваная інфармацы́йна-по́шукавая сі́стэма механизированная информационно-поисковая система
механі́заваны механизированный
механі́заваць механизировать
механі́зацыя ж. механизация;
м. дакуме́нтацыйных працэ́саў механизация документационных процессов
механі́зм м. механизм;
м. кіра́вання эканомі́кай механизм управления экономикой;
м. сі́стэмы вентыля́цыі механизм системы вентиляции
мігра́цыйны миграционный
мігра́цыя ж. миграция;
м. рабо́чай сі́лы миграция рабочей силы
міжархі́ўны даве́днік межархивный справочник
міжвэ́дамасны межведомственный
міжгалі́новая канку́рэ́нцыя межотраслевая конкуренция
міжгалі́новы межотраслевой
міжгаспада́рчая каапе́рацыя межхозяйственная кооперация
міжгаспада́рчы межхозяйственный
міжнаро́днае супрацо́ўніцтва международное сотрудничество
Міжнаро́дная арга́ніза́цыя па стандартыза́цыі (МАС) Международная организация по стандартизации (МОС)
міжнаро́дная мо́ва международный язык
Міжнаро́дная федэра́цыя па дакуме́нтацыі (МФД) Международная федерация по документации (МФД)

Міжнародны савёт архіваў (МСА) **Международный совет архивов** (МСА)

міжнародны трэст міжнародный трест

міжнародныя падліковыя адзінкі міжнародные счётные единицы
міжрадковы інтэрвал межстрочный интервал

міжсэткавы працэсар межсетевой процессор

міжфондавая ўзаемасувязь межфондовая взаимосвязь

міжфондавы даведнік межфондовый справочник

мікракарта ж. мікракарта

мікраклімат, –ту м. мікроклімат

мікракніга ж. мікрокніга

мікракопія ж. мікрокопія

мікрапраэктар м. мікропроэктор

мікрапрацэсар м. мікропроцэссор

мікрапрацэсарная сістэма кіравання мікропроцэсарная сістэма управлення

мікрапрацэсарная тэхніка мікропроцэсарная тэхніка

мікрапрацэсарны мікропроцэсарный

мікрасістэма ж. мікросістэма

мікраструктура ж. мікрукструктура

мікратэка ж. мікруктэка

мікрафатаграфія ж. мікрукфотуграфія

мікрафільм м. мікрукфільм;

м. на правах арыгінала мікрукфільм на правах арыгінала (пэдлиніка);

м. у адрэзку мікрукфільм в отрэзке;

рулённы м. рулённый мікрукфільм

мікрафільмавальны апарат мікрукфільмуруючы апарат

мікрафільмаванне н. мікрукфільмаванне

мікрафільмаваць мікрукфільмаваць

мікрафіша ж. (мікруккопія на плоскафармацыйнай фотоплёнцы) мікрукфіша

мікрафон м. мікрукфон

мікрафонны мікрукфонны

мікраформа ж. мікрукформа

мікрафотакапіравальны мікрукфотакіравальны

мікрафотакапіраванне н. мікрукфотакіраванне

мікрафотакопія ж. мікрукфотакопія

мікра-ЭВМ ж. мікрук-ЭВМ

міліграм м. міліграм

міліметр м. міліметр

мільён м. міліён

мільянер м. міліёнэр

мільярд м. міліярд

мінімальна мінімальна

мінімальнасць ж. мінімальнасць

мінімальны заробтак мінімальны заробток

мінімальны ліміт мінімальны ліміт

мінімум, –му м. мінімум;

м. заробтнай платы мінімум заробтнай платы;

пражытачны м. пражыточны мінімум

міністр м. міністр

міністэрскі міністэрскі

міністэрства н. міністэрства

міні-ЭВМ ж. міні-ЭВМ

мініяцюра ж. мініяцюра;

кніжная м. кніжная мініяцюра

мініяцюрнасць ж. мініяцюрнасць

мініяцюрная кніжка мініяцюрная кніжка

мініяцюрны жывапіс мініяцюрная жывапіс

мініяцюрызацыя ж. мініяцюрызацыя;

м. дакументаў мініяцюрызацыя дакументаў

мінúлы год истéкий (прошлый, прошéдый, минúвший) год
мірны дагавóр мирный договор
многааспéктная класіфікацыя
 многоаспéктная классификация
многабакóвы дагавóр многостó-
 ронний договор

многагаліно́вая гаспада́рка мно-
 гоотраслево́е хозяйство

многагаліно́вы многоотраслево́й

многанацыяна́льная дзяржа́ва

многонациона́льное госуда́рство

многанацыяна́льны многонацио-
 на́льный

многаразо́вы многокρά́тны

многatéрміна́льная сістэ́ма мно-
 готермина́льная систе́ма

мо́ва ж. язы́к м.;

афі́цыйная м. официа́льный
 язы́к;

дзяржа́ўная м. госуда́рствен-
 ный язы́к;

інфармацыйна-по́шукавая м.
 (ІПМ) информаціо́нно-по́иско-
 вы́й язы́к (ІПЯ);

інфармацыйная м. информа-
 ціо́нный язы́к;

канцэля́рская м. канцеля́рский
 язы́к;

літа́рату́рная м. літа́рату́рный
 язы́к;

мі́жнаро́дная м. междунаро́д-
 ный язы́к;

м. дакуме́нта язы́к дакуме́нта;

нату́ральная м. есте́ственный
 язы́к;

старажы́тная а́ктавая м. дрéв-
 ний а́ктовы́й язы́к;

шту́чная м. иску́ственный язы́к

мовазна́ўства н. языкозна́ние,
 языковéдение

мо́мант, –ту м. мо́мэнт;

цяпéрашні (бягу́чы) м. теку́-
 щий мо́мэнт

моўная асаблівасць дакуме́нта
 языкова́я особе́нность дакуме́нта

моўная інфарма́цыя речева́я ин-
 форма́цыя

моўная каштоўнасць дакуме́нта
 языкова́я це́нность дакуме́нта

моўны зварóт оборо́т рэ́чы

моўны фонадакуме́нт речево́й
 фонодокуме́нт

МСА гл. Мі́жнаро́дны саве́т ар-
 хіваў

музе́й м. музе́й;

навуко́ва-мемарыя́льны м.
 (архіў–музе́й) наўчно–мемори-
 а́льный музе́й (архів–музе́й)

музе́йны музе́йны

муніцыпалізава́ны муниципали-
 зированны́й

муніцыпалізава́ць муниципализі-
 рова́ць

муніцыпаліза́цыя ж. муниципали-
 за́цыя

муніцыпаліта́т м. муниципаліта́т

муніцыпа́льны муниципа́льный

МФД гл. Мі́жнаро́дная фе́дэра́-
 цы́я па дакуме́нта́цыі

мы́тнае заканада́ўства тамо́-
 женное заканада́тельство

мы́тная по́шліна тамо́женная по́ш-
 ли́на

мы́тны тары́ф тамо́женный тары́ф

мы́тня ж. тамо́жня

мэр м. мэ́р

ме́рыя ж. ме́рия

ме́та ж. це́ль;

з ме́тай (у ме́тах) выканáння
 пла́на в це́лях выпoлне́ния пла́-
 на;

мець на мэ́це ме́ць це́лью;

ста́віць сабе́ за мэ́ту ста́вить
 себе́ це́ль, задава́цца це́лью;

у кары́сных мэ́тах в коры́с-
 тных це́лях

ме́тавае асігнава́нне целево́е ас-
 сігнава́ние

ме́тавае фінансавáнне целево́е
 фінансі́рование

ме́тавая экспэ́рты́за целева́я эк-
 спэ́рты́за

ме́тавы а́ва́нс целево́й а́ва́нс

мэтавы даведнік целевой спрэ-
вочнік

мэтазгодна целесообразно

мэтазгоднасць ж. целесообраз-
ность

мэтазгодны целесообразный

мэтанакіравана целенаправлен-
но; целеустремлённо

мэтанакіраванасць ж. целена-
правленность; целеустремлён-
ность

мэтанакіраваны целенаправлен-
ный; целеустремлённый

мяжа ж. граница;

**тэрытарыяльныя межы фон-
даўтваральніка-арганізацыі**

территориальные границы фон-
дообразователя-организации;
**храналагічныя межы архіў-
нага фонду** хронологические
границы архивного фонда

мясцовое кіраванне местное
управление

мясцовая ўлада местная власть

мясцовая ўстанова местное уч-
реждение

мясцовы бюджэт местный бюд-
жэт

мясцовы орган кіравання мес-
тный орган управления

мясцовы савёт местный совет

Н

набалэлае пытанне наболéвший
вопрос

набалéлы наболéвший

набóр, -ру м. набóр

**набóрна-праграмава́льны аўта-
ма́т** набóрно-программирующий
автомат

набыва́ць 1. приобрета́ть; 2. овла-
дева́ть (*чем*)

набы́так, -тку м. 1. (*тое, што на-
быта*) приобрета́ние н.; 2. (*маё-
масць*) досто́яние н.

набы́ты приобрета́нный

набы́ць 1. (*прыдбаць што-не-
будзь*) приобрета́ть; 2. (*авалодаць
чым-небудзь*) овладéть (*чем*), при-
обрести́ (*что*);

н. **вэ́ды** овладéть зна́ниями,
приобрести́ зна́ния;

н. **машы́ну** приобрета́ть машы́ну

нававы́браны новоизбранный

нававы́дадзены новойзданный

навако́льнае асяро́ддзе окру-
жа́ющая среда́

навако́льны окружа́ющий

наве́даць посети́ть, навести́ть;

н. **хво́рага** навести́ть (*посе-
ти́ть*) больно́го

наве́двальнасць ж. посеща́е-
мость;

н. **заня́ткаў** посеща́емость за-
ня́тий

наве́двальнік м. посети́тель

наве́двальны посети́тельский

наве́дванне 1. (*дзеянне*) посеще́-
ние; 2. (*колькасць наведванняў*)
посеща́емость ж.

наве́даць посеща́ть, навеща́ть

навіна́ ж. но́вость;

біржавы́я наві́ны биржевы́е
но́вости

наву́ка ж. нау́ка

**навуко́ва-арганіза́цыйная даку-
мента́цыя** наўчо-арганізацый-
ная дакумента́цыя

**навуко́ва-вытвóрчае аб'ядна́н-
не** наўчо-производственное объ-
едине́ние

навуко́ва-гістары́чны наўчо-ис-
торический

навукова-даведачны апарат (НДА) наўно-справочный аппарат (НСА)

навукова-даведачны апарат архіва наўно-справочный аппарат архіва

навукова-даведачны апарат архіўнага даведніка [фонду] наўно-справочный аппарат архівного справочника [фонда]

навукова-даведачны апарат дакументальнай публікацыі наўно-справочный аппарат документальной публикации

навукова-даследчая праца (НДП) наўно-ісследователская работа (НИР)

навукова-інфармацыйнае абслугоўванне наўно-інформацыйное обслуживание

навукова-інфармацыйная дзейнасць архіваў наўно-інформацыйная дзейность архівов

навукова-мемарыяльны музей (архіў-музей) наўно-меморіальны музей (архив-музей)

навукова-папулярная дакументальная публікацыя наўно-популярная дакументальная публикация

навукова-тэарэтычная канферэнцыя наўно-теоретическая конференция

навукова-тэхнічная апрацоўка дакументальных матэрыялаў наўно-техніческая обработка дакументальных матэрыялов

навукова-тэхнічная дакументацыя (НТД) наўно-техніческая дакументация (НТД)

навукова-тэхнічная інфармацыя (НТИ) наўно-техніческая інфармацыя (НТИ)

навукова-тэхнічны архіў наўно-техніческий архів

навукова-тэхнічны савёт (НТС) наўно-техніческий совет (НТС)

навуковая арганізацыя працы

(НАП) наўная арганізацыя труда (НОТ)

навуковая дакументальная публікацыя наўная дакументальная публикация

навуковая дакументацыя наўная дакументация

навуковая інфармацыя наўная інфармацыя

навуковая кадыфікацыя наўная кодификация

навуковая праца наўная работа, наўны труд

навуковая публікацыя наўная публикация

навуковая распрацоўка наўная разрабтка

навуковец м. наўны сотрудник

навуковы аналіз наўны аналіз

навуковы аўтарытэт наўны авторитет

навуковы рэдактар кнігі наўны редактор кнігі

навуковы супрацоўнік наўны сотрудник

навуковы ўзровень наўны ўровень

навучальная ўстанова учебное заведение

навучальны дапаможнік учебное пособие

навучанне н. обучение, учение

навучаць учить, обучать

навучыць научить, обучить

навучэнец м. (той, хто вучыцца ў прафтэхвучылішчы, тэхнікуме) учасьцыйся

наглядальнік м. (асоба, якой даручана наглядаць за чым-небудзь) наблюдатель

нагрудны знак нагрудный знак

наданне н. 1. присвоение; 2. придание;

н. ганаровага звання присвоение почётного звания;

н. законнай сілы придание законной силы

надбаўка ж. надбавка;

н. да зарплаты надбавка к зарплате;
н. да пэнсіі надбавка к пенсии;
н. за стаж працы надбавка за стаж работы;
працэнтная н. процентная надбавка

надбаўлены надбавленный
надбаўляць надбавлять
надзвычайная сесія чрезвычайная сессия
надзвычайны дэкрэт чрезвычайный декрет
надзвычайны з'езд чрезвычайный съезд
надзвычайны фонд чрезвычайный фонд
надзейнасць ж. надёжность
надзейная гаранта надёжная гарантия
надзейны надёжный
надомная праца надомный труд
надомнік м. надомник
надомны надомный
на́дпіс, –су м. надпись ж.;

банкавы н. банковая надпись;
выканáўчы н. исполнительная надпись;
дарóўны н. дарственная надпись;
завярáльны н. справы (вóпісу) заверительная надпись дэла (описи);
н. аб вы́плаце надпись об уплате;
перадáтачны н. передаточная надпись

надпісаны надписанный
надпісаць надписать
надпісанне н. надписывание
надпісваць надписывать
надпіска ж. надписка;
н. у рúкапісе надписка в рукописи
надпісны надписной
надрукаваны напечатанный, отпечатанный

надрукава́ць напечатать, отпечатать

на́зва ж. название *н.*, наименова́ние *н.*;

н. архі́ва назва́ние (наименова́ние) архива;

н. пасáды наименова́ние (назва́ние) до́лжности;

н. фóнду назва́ние (наименова́ние) фóнда

назва́ны названный; наимено́ванный

назва́ць назва́ть; наименова́ть

назна́чаны назна́ченный

назнача́ць (на пасаду) назна́чать

назнача́чыц (на пасаду) назна́чить;

н. зага́дчыкам аддэ́ла назна́чить заведу́ющим о́тдела

назна́ча́нне н. (на пасаду) назна́чение

назва́анне н. называ́ние; имено́вание

назва́аць называ́ть; именова́ть

найма́льнік м. нанима́тель; (*памяшкання*) съёмщик

найма́льніцкі нанима́тельский

найма́нне н. (для вы́канання якой-небудзь работы) наём *м.*; (*памяшкання*) снима́ние, наём

найма́ць (рабочых) нанима́ть; (*памяшканне*) снима́ть, нанима́ть

найме́нне н. наименова́ние, имено́вание

нака́з, –зу м. нака́з;

н. вы́баршчыкаў нака́з изби́рателей

нака́піць эк. нако́пить

нака́плéнне н. (дзе́янне) нако́пление;

н. гро́шай нако́пление де́нег

нака́пля́льная ве́дамасць нако́пительная ве́домость

нака́пля́льныя дакуме́нты нако́пительные докуме́нты

нака́пляць нако́плять, нака́пливать

накі́равáанне н. (дакуме́нт) напра́вление

накіраваны напярэдаваны
накіраваць напярэдаваць;
н. на працу напярэдаваць на ра-
 боту
накладанне *н.* наложэнне;
н. спаганання наложэнне взыс-
 канія;
н. штрафу наложэнне штрафа;
н. штэмпеля наложэнне штэм-
 пеля
накладаль 1. накладываць; 2. на-
 лагаць;
н. візу накладываць візу;
н. рэзалюцыю накладываць
 рэзалюцыю;
н. падатак налагаць налог
накладзены наложанны
накладная наз., ж. (дакумент) на-
 кладная
накладная плата наложанны
 платёж
накладныя выдаткі (расходы)
 накладныя расходы
накладсці наложить
наклёіць наклеить
наклёйванне *н.* наклеивание
наклёйваць наклеивать
наклёйка *ж.* наклейка
наладжаны наладжанны, орга-
 низаванны; устанавлены
наладжванне *н.* наладжывание, ор-
 ганізацыя *ж.*; устанавленне
наладжваць наладжываць, органи-
 завываць; (*сувязь*) устанавліваць
наладзіць наладить, организо-
 ваць; (*сувязь*) устанавіць
належаць 1. надлежащий, долж-
 ный, достойный; 2. причитающийся
належаць грошы причитающиеся
 деньги
налічаны бухг. начисленный
налічаль бухг. начислять
налічаль бухг. начислить
налічэнне *н., бухг.* начисление;
 (*грашовое спаганне за расходы*)
 начёт *м.*;
грашовое *н.* денежный начёт;

н. заработнай платы начис-
 ление заработной платы;
н. працэнтаў начисление про-
 центов
намаграма *ж. (графік)* номогра́м-
 ма
наменклатура *ж.* номенклатура;
зводная *н. спраў* сводная но-
 менклатура дел;
канкрэтная *н.* конкретная но-
 менклатура;
н. архіўных спраў номенкла-
 тура архивных дел;
н. пасад номенклатура долж-
 ностей;
н. прадукцыі номенклатура
 продукции;
прыкладная *н. спраў* пример-
 ная номенклатура дел;
тыпавая *н.* типовая номенкла-
 тура
наменклатурна-адрасавальнае
абсталяванне номенклатурно-
 адрасавальное абору́дование
наменклатурны номенклатурный
намеснік *м.* заместитель;
н. дырэктара заместитель ди-
 ректора;
часовы *н.* временный замес-
 титель;
штатны *н.* штатный заместі-
 тель
намесніцтва *н.* замесцітельство;
часовае *н.* временное замес-
 тительство
наміна́л, -лу *м., эк.* номина́л
наміна́льна номина́льно
наміна́льнасць *ж.* номина́льность
наміна́льна-храналагічная *схе-
 ма класіфікацыі спраў (даку-
 ментаў)* номина́льно-хронологи-
 ческая схема классификации дел
 (документов)
наміна́льная адзнака *спраў* но-
 мина́льный прызнак дел
наміна́льная зарплата номина́ль-
 ная зарплата
наміна́льная *схема класіфікацыі*

спраў (дакумэнтаў) номинальная
схема классификации дел (доку-
ментов)

**намінальная цанá каштоўных
папéр** номинальная цена ценных
бумаг

намінальны номинальный

НАП гл. навуковая арганізацыя
працы

напамін, -ну м. напоминание *н.*

напамінаць напоминать

напісаны написанный

напісаць написать; (*унесці якія-
небудзь даныя*) проставить;

н. **даверанасць** написать до-
веренность;

н. **дату** написать (проставить)
дату

напо́мніць напо́мнить

нара́д м. 1. *уст. (справа з дакумен-
таў адной разнавіднасці)* наряд;
2. (*прадпісанне на выкананне якой-
небудзь работы*) наряд

нара́да ж. совещание *н.*

нара́д-зака́з м. наряд-заказ

НАРБ гл. Нацыянальны архіў
Рэспублікі Беларусь

нармава́нне н. нормирование;

н. **зарплаты** нормирование
зарплаты;

н. **працы** нормирование труда;

н. **рабóчага дня** нормирование
рабóчего дня;

н. **расходаў матэрыяльных
срòдкаў** нормирование рас-
ходов материальных средств

нармава́ны нормированный

нармава́ць нормировать

нарма́ль ж. нормаль

нарматыў м. норматив

**нарматыўна-даве́дачная даку-
мента́льная публіка́цыя** норма-
тивно-справочная документаль-
ная публикация

**нарматыўна-даве́дачная інфар-
ма́цыя** нормативно-справочная
информация

нарматыўнасць ж. нормативность

нарматыўны акт нормативный акт
нарматыўны дакумэнт норма-
тивный документ

народаўла́ддзе н. народовла́стие
**наро́дна-дэмакраты́чная кан-
стыту́цыя** народно-демократи-
ческая конституция

наро́дная гаспада́рка народное
хозяйство

наро́дная ўла́да народная власть

наро́дны банк народный банк

наро́дны дэпутат народный де-
путат

наро́дны суд народный суд

насе́лены пункт населённый
пункт

насе́льніцтва н. население

настаўле́нне н. (інструкцыя) нас-
тавление; руководство

насто́льны калянда́р настольный
календарь

насту́пны слéдующий, нижеслé-
дующий

**насце́нная газéта (насценгазé-
та ж.)** стенная газéта (стенгазéта)

натары́ус м. нотариус

натары́яльнае засве́дчанне но-
тариальное засвидетельствование
натары́яльная канто́ра нотари-
альная канто́ра

натары́яльная ко́пія нотариаль-
ная ко́пия

натары́яльны за́піс нотариальная
за́пись

натáтка ж. за́метка

натурáльная зарплата́ натураль-
ная зарплата́

натурáльная мо́ва естéственный
язык

натурáльны авáнс натуральный
авáнс

натурáльны пада́так натураль-
ный налòг

НАФРБ гл. Нацыянальны архіў-
ны фонд Рэспублікі Беларусь
нацыяна́льнае адзі́нства наци-
ональное е́динство

нацыянальнае пытанне нацыянальны вопрос

нацыянальнае таварыства нацыянальнае товарищество

нацыянальнасць ж. нацыянальнасць

нацыянальная гódнасць нацыянальнае достоинство

нацыянальная класіфікацыя нацыянальная классификация

нацыянальная культура нацыянальная культура

Нацыянальны архіў Рэспублікі Беларусь (НАРБ) Национальный архив Республики Беларусь (НАРБ)

Нацыянальны архіўны фонд Рэспублікі Беларусь (НАФРБ)

Национальный архивный фонд Республики Беларусь (НАФРБ)

Нацыянальны банк Рэспублікі Беларусь Национальный банк Республики Беларусь

нацыянальны гімн национальный гимн

нацыянальны дахóд национальный доход

нацыянальныя грóшы национальные деньги

нацыянальныя кáдры национальные кадры

начáльнык м. начальник;

н. аддзéла кáдраў начальник отдела кадров;

н. вáрты начальник караула;

н. вéдамаснай ахóвы начальник ведомственной охраны;

непасрэ́дны н. непосредственный (прямой) начальник

на́чыста (перапісаць) начисто, на-бело

наяўнасць ж. 1. (пра грошы, наяўнасць чаго-небудзь) наличность;

2. наличие *н.*, наличность;

ка́савая н. кассовая наличность;

н. папéры для пісьма́ наличие (наличность) писчей бумаги

наяўны плаце́ж наличный платёж
наяўны разлі́к (разлі́к наяўнасцю) наличный расчёт

наяўныя грóшы наличные деньги

наяўныя рэсúрсы наличные ресурсы

НДА гл. навукова-даведачны апарát

НДП гл. навукова-даследчая пра́ца

неабавязко́ва необязательно

неабавязко́васць ж. необязательность

неабавязко́вы рэ́квізі́т необязательный реквизит

неабарача́льная валю́та необратимая валюта

неабарóненасць ж. незащищённость

неабарóнены незащищённый

неабгрунтава́на необоснованно

неабгрунтава́нае патрабавáнне необоснованное требование

неабгрунтава́насць ж. необоснованность, несостоятельность

неабгрунтава́ная ска́рга необоснованная жалоба

неабгрунтава́ны до́каз необоснованный довод

неаб'э́ктыўна необъективно, пристра́стно

неаб'э́ктыўнасць ж. необъективность, пристра́стность, пристра́стие *н.*

неаб'э́ктыўны необъективный, пристра́стный

неабхо́дна необходимо

неабхо́днасць ж. необходимость

неабхо́дны необходимый

неагра́фія ж. (новая графіка) неогра́фия

неадкла́дна 1. неотложно; **2.** немедленно, срочно, безотлагательно

неадкла́днасць ж. 1. неотложность; **2.** срóчность

неадкла́дны 1. неотложный; **2.** не-

мédленный, срóчный, безотлагá-
тельный

неаднаразóва неоднократно
неаднаразóвы неоднократный
неадпавéдна несоответственно
неадпавéднасць ж. (чаму) несо-
ответствие *н.*;

н. займа́емай пасáдзе несо-
ответствие занима́емой долж-
ности

неадпавéдны (чаму) несоответ-
ствующий

неаплáта ж. неоплáта;

н. чэ́ка неоплáта чэ́ка

неаплáтны неоплáтный

неаплáчаная сýма неоплáченная
сýмма

неаплáчаны неоплáченный

неарганізава́на неорганизовано
неарганізава́насць ж. неорганизо-
ванность

неарганізава́ны неорганизова́н-
ный

неафіцыйна неофициально

неафіцыйнасць ж. неофициаль-
ность

неафіцыйны неофициальный

неафо́рмленасць ж. неофо́рмлен-
ность;

н. дакуме́нтацыі неофо́рмлен-
ность докуме́нтации

неафо́рмлены дакуме́нт нео-
фо́рмленный докуме́нт

невыхана́льнасць ж. невыполни́-
мость, неисполнимость

невыхана́льны невыполни́мый,
неисполнимый

невыха́нне *н.* 1. невыполнение,
неисполнение; 2. (зако́наў, праві́л)
неисполнение, несоблюдение;

н. абавя́за́цельства (плáна)
невыполнение обяза́тельства
(плáна);

н. зага́даў невыполнение (не-
исполнение) прика́зов;

н. зако́наў неисполнение (не-
соблюдение) зако́нов;

н. распара́джэ́ння невыполне́-

ние (неисполнение) распоряже́-
ния;

н. рашэ́ння сходу́ невыпол-
нение решéния собра́ния

невыха́рыста́нне *н.* неиспользо-
вание

невя́домая асо́ба неизвестная
личность

негаты́ў *н.* негатив;

н. кінафо́тадакуме́нта негатив
кинофотодокуме́нта;

н. то́нфі́льма негатив то́нфі́ль-
ма

негаты́ўна негативно

негаты́ўны негативный

неграфлё́ны вóпіс неграфлё́нная
о́пись

негрунто́ўна неоснова́тельно, не-
состоя́тельно

негрунто́ўнасць ж. неоснова́тель-
ность, несостоя́тельность

негрунто́ўны до́каз неоснова́-
тельный до́вод

недабра́якасна недоброка́чест-
венно

недабра́якаснасць ж. недоброка́-
чественность;

н. праду́кцыі недоброка́чест-
венность проду́кции

недабра́якасны недоброка́чест-
венный

недаве́р, –ру *м.* (недаве́р'е *н.*) не-
дове́рие *н.*

недакла́дна 1. нетóчно; 2. нечётко

недакла́днасць ж. 1. нетóчность;
недостове́рность; 2. (невыха́-
насць) нечёткость

недакла́дны 1. (не зусім праві́ль-
ны) нетóчный; (які выклі́кае сум-
ненне) недостове́рный; 2. (невыха́-
разны) нечёткий

недапаста́віць недопаста́вить

недапаста́ўка ж. недопаста́вка

недапаста́ўлены недопаста́влен-
ный

недапла́та ж. недопла́та

недапла́ціць недоплати́ть

недапла́чаны недопла́ченный

недаплачванне *н.* недоплачивание

недаплачваць недоплачивать

недасведчанасць *ж.* неосведомлённость; неведение *н.*

недасведчаны несведущий; неосведомлённый

недастаткова недостаточно

недастатковасць *ж.* недостаточность

недастатковы недостаточный

недастача *ж.* (*чаго-небудзь*) недостача, недочёт *м.*

недатыкальнасць *ж.* неприкосновенность;

н. асобы неприкосновенность личности;

н. укладу неприкосновенность вклада

недаўлік, –*ку* *м.* недоучёт

недаўлічаны недоучтённый

недаўлічваць недоучитывать

недаўлічыць недоучесть

недраблённе *ж.* недробимость;

н. архіўнага фону недробимость архивного фонда

незавэраная копія незавёрнутая копия

незаконнасць *ж.* незаконность, противозаконность

незаконны незаконный, противозаконный

незакончанасць *ж.* незаконченность

незакончаная справа незаконченное дело

незакончаны незаконченный, неоконченный

незалежна независимо

незалежнасць *ж.* независимость

незалежная газэта независимая газета

незалежная дзяржава независимое государство

незалежны независимый; (*пра абставіны*) независящий

незарэгістраваны дакумент незарегистрированный документ

незастрахаваная маёмасць незастрахованное имущество

незастрахаваны груз незастрахованный груз

незахаванне *н.* несоблюдение;

н. парядку несоблюдение порядка

незваротны (*пра крэдыт, грошы*) безвозвратный, невозвратный

незрасходаваны неизрасходованный

нез'яўлённе (*па накіраванні*) nepřибытие; неявка *ж.*;

н. на месца прызначэння nepřибытие на место назначения;

н. на працу неявка на работу

нейтралізаваны нейтрализованный

нейтралізаваць нейтрализовать

нейтралізацыя *ж.* нейтрализация;

н. кіслотнасці папэры нейтралізацыя кислотности бумаги

нейтралітэт, –*ту* *м.* нейтралитет;

дзяржаўны *н.* гасударственный нейтралитет

нейтральная дзяржава нейтральное государство

нейтральны нейтральный

некамерцыйны некоммерческий

некампетэнтнасць *ж.* некомпетентность

некампетэнтны некомпетентный

некамплект *м.* комплект

некамплектнасць *ж.* комплектность

некамплектны некомплектный

некамплектёўны архіў (*архіў са спыненым камплектаваннем*) некомплектующийся архив

некамплектёўны архіўны фонд (*архіўны фонд са спыненым камплектаваннем*) некомплектующийся архивный фонд

некрытычна некритически

некрытычнасць *ж.* некритичность

некрытычны некритічскі, некритычны

некрэдытаздольнасць ж., *фін.* некредитоспособность;

н. **гаспадаркі** некредитоспособность хозяйства

некрэдытаздольны некредитоспособный

нелегальная газэта нелегальная газэта

нелегальны нелегальный

неліквід, –ду *м., фін.* неликвид

неліквідны *фін.* неликвидный

немаёмны неимущий

немаўля н. **младэнец** *м.*, новорождённый *наз., м.*

немэтазгодна нецелесообразно

немэтазгоднасць ж. нецелесообразность

немэтазгодны нецелесообразный

ненармаваная праца ненормированный труд

ненармаваны рабочы дзень ненормированный рабочий день

непагашаны доўг непогашенный долг

непадзельны фонд неделимый (нераздельный) фонд

непадрыхтаванасць ж. неподготовленность

непадрыхтаваны неподготовленный

непаінфармаванасць ж. (*аб чым*) неосведомлённость; незнанне (*чэго*)

непаінфармаваны (*аб чым*) непосвящённый (*во что*), неосведомлённый (*о чём*)

непаладкі *мн.* неполадки

непапсаванасць ж. неповреждённость;

н. **дакументаў** неповреждённость документов

непапсаваны неповреждённый

непасрэдна непосредственно, прямо

непасрэднасць ж. непосредственность

непасрэдны начальнік непосредственный (прямой) начальник

непасрэдны разлік непосредственный расчёт

непасрэдны спосаб сістэматызацыі спраў непосредственный способ систематизации дел

непаўналетні несовершеннолетний

непаўнатá ж. неполнота;

н. **звэстак** неполнота сведений
непаўнацэннасць ж. неполноценность

непаўнацэнны неполноценный

непераканальнасць ж. неубедительность

непераканальны до́каз неубедительный до́вод

непланамэрна непланомёрно

непланамэрнасць ж. непланомёрность

непланамэрны непланомёрный

неплаце́ж, –цяжу́ *м.* неплатёж

неплацежаздольнасць ж. неплатёжеспособность

неплацежаздольны неплатёжеспособный

непрадукцыйна непроизводительно; непродуктивно

непрадукцыйнасць ж. непроизводительность; непродуктивность

непрадукцыйны непроизводительный

непрадукцыйныя выдаткі (расходы) непроизводительные расходы

непрафесійна непрофессионально

непрафесійнасць ж. непрофессиональность

непрафесійны непрофессиональный

непрацаздольнасць ж. нетрудоспособность;

часовая н. временная нетрудоспособность

непрацаздольны нетрудоспособный

непрыбыццё *н.* (па накіраванні)
неприбытие

непрыдátнасць *ж.* непригодность;
н. да пра́цы непригодность к
работе;
прафесійная н. профессио-
нальная непригодность

непрыдátны негодный, непригод-
ный

непрызнáнне *н.* непризнание

непрызнáны непризнанный

нерабóчы час нерабочее (вне-
рабочее) время

нераўнапраўны дагавóр нерав-
ноправный договор

нерацыяна́льна нерационально

нерацыяна́льнасць *ж.* нерацио-
нальность

нерацыяна́льны нерациональный

нерацыяна́льныя выдátкі (рас-
хóды) нерациональные расходы

нерухóмая маёмасць недвижи-
мое имущество, недвижимость *ж.*

нерэнтáбельна нерентабельно

нерэнтáбельнасць *ж.* нерента-
бельность

нерэнтáбельны нерентабельный

несапраўдны дакумэнт недей-
ствительный документ

несвоечасóва несвоевременно

несвоечасóвасць *ж.* несвоевре-
менность

несвоечасóвы несвоевременный

нестабі́льнасць *ж.* нестабиль-
ность

нестабі́льны нестабильный

несці нести;

н. адка́знасць нести ответст-
венность;

н. ва́рту нести караул;

н. дзяжýрства нести дежýр-
ство;

н. пакара́нне нести наказание;

н. слýжбу нести службу

не́та *прым., нескл.* нетто

нетэрміно́ва несрочно

нетэрміно́вы дакумэнт несроч-
ный документ

неўкамплектава́насць *ж.* неуком-
плектованность;

н. штáтаў неукompлектова́н-
ность штáтов

неўкамплектава́ны неукompлек-
тованный

нефарма́льны адка́з неформаль-
ный отве́т

нечарго́васць *ж.* внеочередность

нечарго́вая сесія внеочередна́я
сес́сия

нечарго́вы з'езд внеочередно́й
сьезд

ніжэйапі́саны нижеописанный

ніжэйназváны ниженазванный, ни-
жеупомянутый, нижеуказанный

ніжэйпада́дзены нижеизложён-
ный, нижеследующий

ніжэйпадпі́саны *афіц.* нижеподпи-
савшийся

ніжэйпамя́нены нижеупомянутый,
ниженазванный

ніжэйпрывéдзены нижеприве-
дённый

ніжэйука́заны нижеуказанный

нізкаапла́тны низкооплачиваемый

нізкаякасны низкокачественный

нітраплéнка *ж.* нитроплёнка

нованарóджаны *наз., м.* новорож-
дённый

новаўтварéнне *н.* новообразова́-
ние

новаўтвóраны новообразова́нный,
новообразовавшийся

но́вая гісто́рыя новая исто́рия

но́рма *ж.* норма;

н. абслуго́вання норма обслу́-
живания;

н. выпрацо́ўкі норма вы́работ-
ки;

н. зарабóтнай пла́ты норма
заработной пла́ты;

н. паво́дзін норма поведéния;

но́рмы прадстаўні́цтва но́рмы
представительства;

но́рмы пра́цы но́рмы труда́;
тэ́хніка-эканамі́чныя но́рмы
 тэхніко-эканомі́цкія но́рмы;
тэхні́чныя но́рмы тэхні́цкія
 но́рмы

но́сьбіт *м.* но́сі́тель;

н. **інфарма́цыі** но́сі́тель ін-
 форма́цыі

но́та ¹ *ж., муз.* но́та

но́та ² *ж., дыпл.* но́та;

дыплама́тычная н. дыплама-
 ты́цкая но́та

но́тны дакуме́нт но́тны даку-
 ме́нт

ноў-хаў наз., нескл., н. 1. (*фарма-
 лі́заваная сукупнасьць ведаў*) ноў-
 хаў; **2.** (*аб'екты́ваваны вопыт наву-
 ковага пазнаньня*) ноў-хаў

**НТД гл. навуко́ва-тэхні́чная да-
 кумента́цыя**

**НТІ гл. навуко́ва-тэхні́чная ін-
 фарма́цыя**

**НТС гл. навуко́ва-тэхні́чны са-
 вёт**

ну́мар *м.* но́мер;

архі́ўны н. архі́ўны но́мер;

выхо́дны н. дакуме́нта ісхо-
 дя́чы но́мер дакуме́нта;

інвента́рны н. інвента́рны но́-
 мер;

лі́тарны н. лі́тарны но́мер;

н. во́пісу но́мер о́пісі;

н. до́ма но́мер до́ма;

н. раху́нка бухг. но́мер счё́та;

н. спра́вы но́мер де́ла;

н. старо́нкі но́мер стра́ніцы;

**н. тэ́летай́па (абане́нцага
 тэ́легра́фа)** но́мер тэ́летай́па
 (обоне́нтскага тэ́легра́фа);

н. тэ́лефо́на но́мер тэ́лефо́на;

н. фо́нду но́мер фо́нда;

н. часо́піса но́мер журна́ла;

пара́дкавы н. паро́дкавы но́-
 мер;

прапу́шчаны н. про́пушчаны
 но́мер;

рэгістра́цыйны н. дакуме́нта

рэгістра́цыйны но́мер доку-
 ме́нта;

свабо́дны н. свабодны но́мер;

табэ́льны н. табэ́льны но́мер;

увахо́дны н. дакуме́нта вхо-
 дя́чы но́мер дакуме́нта

нумарава́льнік *м.* нумаро́вщык

нумарава́льны апа́ра́т нумеро-
 ва́льны апа́ра́т

нумарава́нне н. нумерова́нне, ну-
 меро́вка *ж.*

нумарава́ны нумеро́ваны

нумарава́ць нумерова́ць

нумара́цыя ж. нумера́цыя;

н. **лістоў спра́вы** нумера́цыя
 лісто́в де́ла

нумарны́ но́мерно́й

нумаро́к *м.* но́меро́к

нявы́даткаваны неізра́сходо́ван-
 ны́й

нявы́дача ж. невы́дача

нявы́кананы 1. (*пра зага́д*) невы́-
 полнены́, неіспо́лнены́; **2.** (*пра
 зако́н, праві́ла*) неіспо́лнены́, не-
 со́блюде́ны

**нявы́карыстаны адпачы́нак (во́д-
 пуск)** неіспо́льзаваны́ о́тпуск

нявы́карыстаныя рэ́зэрвы не-
 іспо́льзаваны́я рэ́зэрвы

нявы́плата ж. невы́плата; неупла́-
 та

нядзё́льнік *м.* воскре́сник

нядзё́льны воскре́сны

нядзё́ля ж. воскре́сенье *н.*

нядобра́зычлі́ва не́благоже́ла-
 тельно́, не́доброже́ла́тельно

нядобра́зычлі́васць ж. не́благо-
 же́ла́тельность, не́доброже́ла́тель-
 ность

нядобра́зычлі́вец *м.* не́доброже-
 ла́тель

нядобра́зычлі́вы не́благоже́ла-
 тельны́, не́доброже́ла́тельны́

нядобрасу́млё́нна не́добросо́вес-
 тно́

нядобрасу́млё́ннасць ж. не́доб-
 росо́вестность

нядобрасумлённы недобросо-
вестный

нядо́мка ж. недоимка

нядо́мкавы недоимочный

нядо́мшчык м. недоимщик

нязмённа 1. неизменно; 2. бес-
сменно

нязмённасць ж. 1. неизменность;
2. бессменность, несменяемость

нязмённы 1. неизменный; 2. (*які не
мае замены*) бессменный, несме-
няемый

нязнача́на незначительно

нязнача́насць ж. незначительность

нязнача́ны незначительный

няпла́навая рэвізія неплановая
(внеплановая) ревизия

няпла́навы неплановый, внепла-
новый

няпо́ўная інфарма́цыя непóльная
информация

няпо́ўная сярэ́дняя адука́цыя
непóльное сре́днее образова́ние

няпро́фільны фонд непро́филь-
ный фонд

няпро́фільныя матэрыя́лы ар-
хі́ва непро́фильные материа́лы
архива

няспі́саная сума неспісанная
сумма

няспра́ўнасць ж. неисправность;

няспра́ўнасці тэксту [адлюст-

равання] дакумента, які пуб-
лікуе́цца неісправности тэкста
[ізаобра́жэння] публікуе́мага
дакумента

няспраўны неісправный

няста́ча ж. недоста́ча;

н. грашо́вых срóдкаў недо-
ста́ча дэнежных средств

няўро́чны (*аб працы*) неурóчный

няўсто́йка ж. неустóйка;

н. за пратэрмінава́нне па-
стаўкі тавару неустóйка за
просро́чку поста́вки тавара́;

плаціць няўсто́йку плаціць
неустóйку

няўсто́йлiва неустóйчiво

няўсто́йлiвасць ж. неустóйчи-
вость;

н. цэн на харчо́выя прадукты
неустóйчiвосьць цен на пище́вые
продукты

няўсто́йлiвы неустóйчiвы; (*змен-
лiвы*) непостоянный

няцóтны лік нечётное число́
(внешта́тная) до́лжносьць

няштáтны рабóтнік нештáтны
(внешта́тны) рабóтнік

няя́касны нека́чэсэвенны

няя́снасць ж. неясность

няя́сны неясный

няяўка ж. нея́вка

оптам оптом;

о. і ў ро́зніцу оптом и в ро́зніцу

опты́ка ж. óптика

óрган м. óрган;

архі́ўныя óрганы архiвны́е óр-
ганы;

выкана́ўчы о. исполнiтельный
óрган;

вышэйшы о. ула́ды вы́сшый
óрган вла́сти;

галiно́вы о. отраслево́й óрган;

гаспада́рчыя óрганы хозяйст-
венные óрганы;

мясцо́вы о. кірава́ння ме́сэтный
óрган управлiня́;

о. дру́ку óрган печáты;

праваахоўныя органы право-
охранительные органы;

фінансавыя органы финансо-
вые органы

ордэн м. (узнагарода) орден

ордэнскі орденский

ордэр м. ордер;

касавы о. кассовый ордер;

мемарыяльны о. бухг. мемо-
риальный ордер;

о. на кватэру ордер на квар-
тиру;

**прыходна-расходны о. (пры-
ходна-выдатковы о.)** приход-
но-расходный ордер;

прыходны касаваы о. приход-
ный кассовый ордер;

**расходны (выдатковы) каса-
вы о.** расходный кассовый ор-
дер

офіс м. офис

офіснае абсталяванне офисное
оснащение (офисная оснастка)

офісная тэхніка офисная техника

П

**паадзінкавае апісанне даку-
ментаў на каталожнай картцы**
поединичное описание документов
на каталожной карточке
паадзінкавы ўлік поединичный
учёт

пааркушны пералік полистный
пересчёт

пабольшанне н. увеличение

пабольшаны увеличенный

пабольшаць увеличивать, де-
лать большим

пабольшыць увеличить, сделать
большим

пабочная асоба постороннее ли-
цо, посторонний *наз., м.*

пабочны заработак побочный за-
работок

пабудова ж. строение *н.*; построй-
ка

паведаміць (каму) известить (*ко-
го*), уведомить (*кого*); оповестить
(*кого*); сообщить (*кому*)

паведамленне н. 1. (дакумент) из-
вещение, уведомление; **2. (тое, што
паведамляецца)** известие; сообще-
ние;

інфармацыйнае п. информаци-
онное сообщение;

**п. аб мерапрыемстве (пася-
джэнні, сходах)** извещение о
мероприятии (заседании, соб-
рании);

папярэдняе п. предвари-
тельное извещение;

плацёжнае п. платёжное из-
вещение

паведамлены извещённый, уве-
домленный

паведамляльнік м. уведомитель

паведамляльны уведомительный

паведамляць (каму) 1. извещать
(*кого*), уведомлять (*кого*); опове-
щать (*кого*); **2. (даваць звесткі)** ос-
ведомлять (*кого*), сообщать (*ко-
му*)

павелічэнне н. увеличение

павестка ж. (паведамленне) по-
вестка

**павідавая дакументальная пуб-
лікацыя** повидовая документаль-
ная публикация

**павідавы выбарачны прыём да-
кументаў** повидовой выборочный
приём документов

паво́дле прыназоўнік з родн. скл. по (кому-чому), согласно (кому-чому);

п. паведамлённяў газёт по (согласно) сообщёниям газёт

павышэнне *н.* повышение;

п. зарпłaty повышение зарпłaty;

п. на пасáдзе повышение в должности

павялічаны увеличенный; прибавленный

павялічваць увеличивать; прибавлять

павялічыць увеличить; прибавить

пагаджальная камісія согласительная комиссия

пагадзінная зарплата почасовая зарплата

пагадзіннік *м.* почасовик

пагадзіны почасовой

пагаднёне *н. (дагавор)* соглашение;

арбітражнае *п.* арбитражное соглашение;

бартэрнае (тавараабмённае) *п.* бартерное (товарообменное) соглашение;

двухбаковае *п.* двустороннее соглашение;

знешнегандлёвае *п.* внешне-торговое соглашение

кампенсацыйнае *п.* компенсационное соглашение;

крэдытнае *п.* кредитное соглашение;

ліцэнзыйнае *п.* лицензионное соглашение;

папярэдняе *п.* предварительное соглашение;

патэнтнае *п.* патентное соглашение;

працоўнае *п.* трудовое соглашение;

тайнае *п.* тайное соглашение;

тарыфнае *п.* тарифное соглашение

пагасіць погасить;

п. пазыку погасить ссуду

пагашаны вэксаль погашенный вексель

пагашаны чэк погашенный чек

пагашаць погашать;

п. паштовыя маркі погашать почтовые марки

пагашэнне *н.* погашение;

датэрміновае *п.* крэдыту до-срочное погашение кредита;

п. даўгоў погашение долгов;

п. запазычанасці погашение задолженности;

п. пазыкі погашение займа (ссуды)

пагінацыя *ж. (парадкавая нумара-цыя старонак рукапісу)* пагинация

падаваць (пра дакументы) пода-вать, представлять;

п. заяву подавать заявление;

п. заяўку подавать заявку;

п. на подпіс представлять на подпись;

п. скаргу подавать жалобу;

п. спісы представлять списки

падавец *м.* податель

падагульнёне *н.* подытожива-ние; обобщение

падагульнены подытоженный; обобщённый

падагульніць подытожить; обо-щить

падагульняльны запіс итоговая запись

падагульніць подытоживать; обобщать

пададдзел *м.* подотдел

падакументнае апісанне на ка-таложнай картцы подокументное описание на каталожной карточке

падаражэнне *н.* подорожание, удо-рожание

падаражэць подорожать

падатак, -тку *м.* налог;

натуральны *п.* натуральный налог;

п. з абароту налóg с обрацё-
ния;
п. на дабаўленую вартасць
налóg на дабаўленую стоi-
мость;
падахóдны п. подоходный на-
лóg;
прамы п. прямой налóg;
ускóсны п. косвенный налóg
падаткаабкладáне н. налогооб-
ложение
падаткаплацэ́льшчык м. налого-
плате́льщик
падаткóвае паступле́нне налó-
говое поступле́ние
падаткóвая інспэ́кцыя налóговая
инспэ́кцыя
падаткóвая са́нкцыя налóговая
са́нкцыя
падаткóвы тары́ф налóговый
тары́ф
падаткóвыя льгóты налóговые
льгóты
падахóдны пада́так подоходный
налóg
пада́ць (пра дакументы) пода́ть,
предста́вить
пада́ча ж. пода́ча, представле́-
ние н.
падбо́рка ж. подборка
падвё́дамнасць ж. подвёдомст-
венность
падвё́дамная ўста́но́ва подвё-
домственное учреждение
падвё́дамны подвёдомственный
падвё́сная сістэ́ма захо́ўвання
дакуме́нтальных матэрыялаў
подвесна́я систе́ма хране́ния до-
куме́нтальных матэрыя́лов
падвё́сці (выні́кі) подыто́жить
падвóдзіць (выні́кі) подыто́живать
падгру́па ж. подгруппа
падзагалóвак м. подзаголовок
падзё́л, -лу м. разделе́ние н.; (на
часткі) деле́ние н.;
адміністрацыйна-тэрытары-
яльны п. административно-
территориальное деле́ние;

п. пра́цы разделе́ние труда́
падзе́я ж. собы́тие н.
падзя́ка ж. благода́рность
падзя́чнае пісьмо́ благода́рст-
венное письмо́
падкатало́г м. подкатало́г
падкла́дка ж. (у кінадакументах)
подло́жка
падкла́с м. подкла́с
падле́глы канц. подлежа́щий
падлі́к, -ку м. подсче́т;
рабі́ць п. произво́дить подсче́т
падлі́кова-вылі́чальны сче́тно-
вычислі́тельный
падлі́ковая камі́сія сче́тная ко-
мі́сія
падлі́ковец м. (той, хто падлі́чвае)
сче́тчик
падлі́ковы (які служы́ць для лі-
чэння) сче́тный; (які служы́ць для
падлі́ку) уче́тный
падлі́чаны подсчы́танный
падлі́чванне н. подсчы́тывание
падлі́чвацца подсчы́тывацца
падлі́чваць подсчы́тываць
падлі́чыць подсчы́таць
падло́г, -гу м. подло́г;
матэрыя́льны п. матэрыя́льный
подло́г;
п. дакуме́нтаў подло́г доку-
ме́нтов;
службо́вы п. должностно́й
подло́г
падло́жнасць ж. подло́жность,
фальшы́вость
падло́жны (фальшы́вы) даку-
ме́нт подло́жный (фальшы́вый)
докуме́нт
падляга́ць подлежа́ть
падначале́насць ж. подчинё-
ность; подвёдомстве́нность
падначале́нне н. подчине́ние
падначале́ны подчине́нный; под-
вёдомстве́нный
падначале́ліць подчини́ть
падначале́льваць подчини́ць
падóўжнае размяшча́нне рэкви́-

зітаў продольное расположение (размещение) реквизитов

падбўжны рэквізіт продольный реквизит

падпарадкаванасць ж. подчинённость

падпарадкаванне н. подчинение;
вёдамаснае п. ведомственное подчинение

падпарадкаваць подчинить

падпарадкоўваць подчинять

падпісанне н. подписание;

п. **дагавора** подписание договора;

п. **кантракта** подписание контракта

падпісаны дакумент подписанный документ

падпісваць подписывать

падпісны ліст подписной лист

падрабляць (дакумент) подделывать

падрабязнасць ж. подробность

падрад, -ду м. подряд;

калектыўны п. коллективный подряд

падрадчык м. подрядчик

падроздзел м. подраздел

падроздзяленне н. подразделение;

структурнае п. **ўстанова** структурное подразделение учреждения

падроздзяліць подразделить

падроздзяляць подразделять

падрахўнак, -нку м., бухг. итог;

падвёдзіць п. подводить итог

падрахўнаквы бухг. итоговый

падробка ж. подделка;

п. **дакументаў** подделка документов;

п. **пячаткі** (пячаці) подделка печати

падробленая пячатка поддельная печать

падроблены дакумент поддельный документ

падроблены подпіс поддельная подпись

падрўбрыка ж. подрўбрика;

п. **прадмётнага каталога** подрўбрика предметного каталога

падрыхтаваныя кадры подготовленные кадры

падрыхтаваць подготовить

падрыхтоўка ж. подготовка;

археаграфічная п. археографическая подготовка;

аўтаматызаваная п. **дакументаў** автоматизированная подготовка документов

падрыхтоўчы подготовительный

падсістэма ж. подсистема

падсправаздачная асоба подотчётное лицо

падсправаздачныя грошы подотчётные деньги

падстава ж. основание н.; (заэпка) повод м., предлог м.

падстаўная асоба подставное лицо

падсумавальная **вылічальная** машына суммирующая вычислительная машина

падсумаванне н. суммирование, подытоживание, подведение итогов

падсумаваць суммировать, подытожить, подвести итог

падсумоўваць суммировать, подытоживать, подводить итог

падтрымаць поддержать

падтрымка ж. поддержка; (адабрэннем, пахвалою) поощрение н.

падтрымліваць поддерживать

падшыванне н. (дзеянне) подшивание, подшивка ж.

падшыўка ж. подшивка;

п. **справы** подшивка дела

падыход, -ду м. подход;

агульнанавуковы п. у **архівазнаўстве** общенаучный подход в архивоведении;

інфармацыйны п. у **архіва-**

знаўстве інфармацыйны
 падход в архівавяденні;
крыніцазнаўчы п. у архіва-
знаўстве істочніковедчы
 падход в архівавяденні;
крытычны п. крiтычэскі пад-
ход;
сістэмны п. у архівазнаўстве
 сістэмны падход в архіва-
 вяденні
пажаданне н. пожелание
па-за прыназоўнік з твор. скл. вне
(чэго);
па-за законам вне закона;
па-за канкурсам вне конкурса
пазавэдамасны вневэдомствен-
 ный
пазакаштарыснае фінансаванне
 вnesмётное фінансiраванне
пазакаштарысны вnesмётны
пазапланавы вneплановый
пазарыначны абарот внерыноч-
 ный абарот
пазаўрочны внеурочный
пазачаргавасць ж. вneочерэд-
 ность
пазаштатны внештатный, нештат-
 ный
пазітыў м. позитив;
абарачальны п. абратимый по-
 зитив;
прамэжжавы п. (лаванда) про-
 межуточный позитив (лаванда)
пазнанне н. познание
пазыка ж. (кредыт) ссуда; заём м.;
банкаўская п. банковская ссу-
 да;
беспрацэнтная п. беспроцэнт-
 ная ссуда;
даць пазыку прадста́вить ссу-
 ду;
доўгатэрміновая п. долго-
 срочная ссуда; долгосрочный
 заём;
кароткатэрміновая п. кратко-
 срочная ссуда; краткосрочный
 заём;

прапангаваная п. пролонгіро-
 ванная ссуда;
тэрміновая п. срочная ссуда
пазыкаатрымальнік м. ссудопо-
 лучатель
пазыкадавальнік м. ссудодатель
пазыкапрымальнік м. ссудопри-
 ниматель
пазыковае абавязальства за-
ёмное абязальства
пазыковая распіска заёмная рас-
 піска
пазыковы працэнт ссудный про-
 цэнт
пазыковы рахунак ссудный счёт
пазычальнік м. заёмщик
пай, пая м. пай;
кааператыўны п. кооператив-
 ный пай;
уступны п. вступительный пай
пайменна поимённо
пайменнае галасаванне пои-
 мённое галасаванне
паказальнік м. указатель;
агульны п. общий указатель;
алфавітны п. алфавитный ука-
 затель;
бібліяграфічны п. библиогра-
 фический указатель;
геаграфічны п. географический
 указатель;
імяны п. именной указатель;
камбінаваны п. комбинирован-
 ный указатель;
пастэлажны тапаграфічны п.
 постеллажный топографичес-
 кий указатель;
пафндавы тапаграфічны п.
 пофондовый топографический
 указатель;
пермутацыйны п. пермутаци-
 онный указатель;
прадмётны п. предметный ука-
 затель;
сістэматычны п. системати-
 ческий указатель;
спецыяльны п. специальный
 указатель;

тапаграфічны п. топографический указатель;
тэматычны п. тематический указатель;
тэрмаграфічны п. термографический указатель;
тэрміналагічны п. терминологический указатель;
храналагічны п. хронологический указатель

паказáць 1. показáть, указáть; 2. (*пра дакументы*) предъявить, показáть

пакáзваць 1. показывáть, указывáть; 2. (*пра дакументы*) предъявлять, показывáть

пакáзчык м. показáтель;

балáнсавы п. балансовый показáтель;

гаспадáрчы п. хозяйственный показáтель;

тэхніка-эканамічны п. технико-экономический показáтель

пакарáнне н. наказáние

пакéт м. пакéт;

кантрóльны п. áкцый кантрóльный пакéт áкций

пакéтава́нне н. пакетирование

пакéтава́ць пакетировáть

пакéтны пакéтны

пакóй м. ко́мната ж., уст. покóй;

п. адпáчынку ко́мната óтдыха;

прыёмны п. приёмный покóй

пакрыва́ць возмещáть; покрывáть;

п. выдáткі покрывáть издéржки;

п. нястáчу (недастáчу) покрывáть недостáчу;

п. расхóды покрывáть расхóды;

п. стрáты возмещáть потéри

пакрýты возмещéнный; покрýтый

пакрýць возместítь; покрýть;

п. даўгі возместítь (покрýть) долги

пакт м. пакт

пакýпка ж. покýпка

пакупні́к м. покупáтель

пакупні́цкі покупáтельский

пакупны́ покупáтельный, покупно́й
палажéнне н. (*навуковае, заканадаўчае*) положéние;

асно́ўныя палажéнны кнігі [**дакумэнта**] основные положéния кнiги [докумэнта];

п. аб выбарах положéние о выбóрах;

п. аб кóнкурсах положéние о кóнкурсах;

п. аб права́х і абавязках положéние о права́х и обязáнностях;

п. аб устано́вах положéние об учреждéниях

палеаграфі́чная асаблíвасць дакумэнта палеографическая особенность докумэнта

палеаграфі́чны палеографический

палеаграфі́я ж. палеографі́я

палéміка ж. полéмика

палемі́чны твор. полемическое произведéние

палеóграф м. палеóграф

палiграфі́чны полиграфический

палiграфі́я ж. полиграфі́я

палiмпсэ́ст м. (*пергаменны старажытны рукапіс са змытым старым і замест яго нанесеным новым тэкстам*) палимпсэ́ст

палiты́ка ж. полiты́ка;

гаспадáрчая п. хозяйственная полiты́ка

палiты́чная культóра полiтíческая культóра

палiты́чны аўтарытэт полiтíческий авторитэт

палiты́чны дагавóр полiтíческий договóр

палiца ж. пóлка

палiчаны 1. посчiтанный, сосчiтанный, просчiтанный, пересчiтанный; 2. решéнный

палiчы́ць 1. (*зрабiць падлiк*) посчитáть, сосчитáть, просчитáть, пересчитáть; 2. (*скласцi думку наконт*

каго-чаго-небудзь) посчита́ть; ре-
шы́ть; най́ти

па-маста́цку худо́жественно

памёр, **-ру** м. разме́р;

п. **вылі́чэння** (*з зарпла́ты*) раз-
ме́р уде́ржання;

п. **кампенсава́ння** разме́р воз-
ме́шчэння

памёта ж. поме́та

памо́чник м. помо́щник;

п. **дырэ́ктара** помо́щник дире́к-
тора

памылі́цца оши́біцца; (*зрабі́ць*
памы́лку у прамове) оговори́цца

памы́лка ж. 1. оши́бка; опе́чатка; 2.
(*у прамове*) обмо́лвка, огово́рка;

п. **дру́ку** опе́чатка

памы́лкова оши́бочно; неве́рно,
непра́вільно

памы́лковасць ж. оши́бочность;
неве́рность, непра́вільность

памы́лковы оши́бочный; неве́рный,
непра́вільный

памы́ляцца оши́бацца; (*рабі́ць*
памы́лку у прамове) оговари́вацца

па́мятка ж. па́мятка

па́мятная за́піска па́мятная за-
пи́ска

па́мятны па́мятный

памяча́ць помеча́ць

памяшка́нне н. помеще́ние;

арандава́нае п. арендо́ванное
помеще́ние;

архі́ўнае п. архі́вное помеще́-
ние

пані́жэнне н. пони́жение;

п. **на паса́дзе** пони́жение в
до́лжности

паніхі́да ж. панихі́да;

грамадзя́нская п. гражда́нская
панихі́да

пано́ *нескл.*, н. панно́

панядзе́лак м. понеде́льник

панядзе́лкавы понеде́льничный

папе́ра ж. 1. бума́га; 2. (*дакуме́нт*)
бума́га;

а́ктавая п. а́ктовая бума́га;

афі́цыйная п. официа́льная бу-
ма́га;

выхо́дныя папе́ры исхода́щие
бума́ги;

ге́рбавая п. ге́рбовая бума́га;

даўгаве́чная п. долгове́чная
бума́га;

дзелавы́я папе́ры деловы́е бу-
ма́ги;

дывѝдэ́ндныя папе́ры дивѝ-
дэ́ндные бума́ги;

звычай́ная п. (*не тэрмі́новае*
дзелавое пісьмо) обы́чная бу-
ма́га;

кашто́ўныя папе́ры це́нные
бума́ги;

лістава́я п. пи́счая бума́га;

п. **у адказ** (*дзелавое пісьмо ў*
адказ) отве́тная бума́га;

пашто́вая п. почто́вая бума́га;

пи́счая п. (п. **для пісьма́**) пи́с-
чая бума́га;

прапускна́я п. пропу́счная бу-
ма́га;

раўнамо́цная п. равнопро́чная
бума́га;

рэстаўра́цыйная п. реставра-
цио́нная бума́га;

спе́шная (*вельмі тэрмі́новая*)
п. спе́шная (о́чень срóчная) бу-
ма́га;

судаво́дныя папе́ры судопро-
изво́дственныя бума́ги;

суправа́джа́льная п. препро-
води́тельная бума́га;

тэрмі́новая п. срóчная бума́га;

увахо́дныя папе́ры входя́щие
бума́ги;

фі́льтраваль́ная п. фильтро-
ва́льная бума́га;

цыркуля́рная п. циркуля́рная
бума́га

папераре́зальнае абсталява́нне

бумагорэ́зальное оборо́дование

паператрыма́льнік¹ м. (*уладаль-
нік каштоўных грашовых папер*)

бумагоде́ржа́тель

паператрымальнік² м. (для дакументаў) бумагодержатель

па́пка ж. (для папераў) папка

па́пка-рэгістратар м. папка-регистратор

папраэктная сістэма арганізацыі тэхнічных дакументальных матэрыялаў попроэктная сістэма арганізацыі тэхнічных дакументальных матэрыялов

папраўка ж. попраўка

папяровая цяганіна бума́жная волокита

папяро́вы бума́жный

папяро́выя гро́шы бума́жные де́ньги

папярэджанне н. (заўвага) предупреждение;

вымо́ва з папярэджаннем вы́говор с предупреждением

папярэджванне н. (дзеянне) предупреждение

папярэджваць предупреждать

папярэ́дні акцэ́пт предвари́тельный акце́пт

папярэ́дні дагаво́р предвари́тельный догово́р

папярэ́дні за́піс предвари́тельная за́пись

папярэ́дняе паведамле́нне

предвари́тельное извеще́ние

папярэ́дняе пагаднё́нне предвари́тельное соглаше́ние

папярэ́дняя дамбóуленасць предвари́тельная догово́рэнность

пара́да ж. сове́т м.

пара́дак, -дку м. поря́док;

адміністрацыйны п. административны́й поря́док;

алфаві́тны п. алфавитны́й поря́док;

грама́дскі п. обще́ственный поря́док;

дысцыпліна́рны п. дисциплина́рный поря́док;

п. дня пове́стка (поря́док) дня

пара́дкавы нумар поря́дковы нóмер

параўна́льна сравні́тельно

параўна́льнасць ж. сравні́мость

параўна́нне н. 1. сравне́ние; 2. слича́е

параўна́ць 1. сравні́ць; 2. слича́ць

параўно́ўваць 1. сра́внiваць; 2. слича́ць

парла́менцкае галасавáнне парла́ментское голосо́ванне

парла́менцкая бо́льшасць парла́ментское бо́льшинство

парла́менцкая сесія парла́ментская сес́сия

парла́менцкі за́пыт парла́ментскі́ за́про́с

парла́менцкія вы́бары парла́ментскі́е выбóры

партаты́ўная машы́на портативна́я машы́на

партаты́ўны портативны́й

партнё́р м. партнё́р

партнё́рка ж. партнё́рша

партрэ́тны жы́вапіс портре́тная жы́вопісь

партыйны стату́т парти́йны ўста́в

паруша́льнік м. наруші́тель

пару́шаны нару́шенный

паруша́ць наруша́ць;

п. за́кон наруша́ць за́кон;

п. распа́радак дня наруша́ць распо́радак дня

пару́шыць нару́шить

парушэ́нне н. наруше́ние;

п. пагаднё́ння наруше́ние соглаше́ния;

п. пра́віл тэ́хнікі бяспэ́кі наруше́ние пра́вил тэ́хнікі безо́пасности;

п. працо́ўнай дысцыплі́ны наруше́ние трудо́вой дысцыплі́ны

пары́тэт, -ту м., юр., эк. парите́т

пары́тэтны юр. парите́тный

паса́да ж. до́лжнсть;

адка́зная п. отве́тственная

до́лжнсть;

адміністрацыйная п. административная должность;
асноўная п. основная должность;
вакантная п. вакантная должность;
выбарная п. выборная должность;
грамадская п. общественная должность;
дзяржаўная п. государственная должность;
звышштатная п. сверхштатная должность;
няштатная п. нештатная (внештатная) должность;
п. па сумяшчальніцтву должность по совместительству;
свабодная п. свободная должность;
урадавая п. правительственная должность;
штатная п. штатная должность
пасведчанне н. (дакумент) удостоверение; свидетельство;
аўтарскае п. авторское свидетельство;
імянное п. именное удостоверение;
камандзірoвачнае п. командировочное удостоверение;
п. аб нараджэнні свидетельство о рождении;
п. асобы удостоверение личности;
п. на права жыхарства (пражывання) вид на жительство
пасведчаны засвидетельствованный, удостоверенный
пасведчыць засвидетельствовать, удостоверять
пасіў, -сіў м. пассив;
п. балансу пассив баланса;
п. банка пассив банка
пасіўнае сальда пассивное сальдо
пасіўнасць ж. пассивность

пасіўны баланс пассивный баланс
пасланне н. послание
паслаць послать;
п. па пошце послать по почте
паслуга ж. услуга;
брoкeрская п. брокерская услуга;
інфармацыйная п. информационная услуга
паслужны спіс послужной список
паслужыць послужить, стать;
п. прычынай послужить (стать) причиной
паслядоўнасць ж. 1. последовательность; 2. преемственность
паслядоўнік м. последователь
паслядоўны 1. последовательный; 2. преемственный
пасрэднік м. посредник
пасрэдніцкі посреднический
паставіць 1. поставить (что); 2. предъявить; 3. (упісаць) проставить;
п. абсталяванне поставить оборудование;
п. дату проставить дату;
п. патрабаванні предъявить требования;
п. штамп проставить штамп
пастанаўляць (прымаць рашэнне) постановлять, решать
пастанова ж. постановление н, решение н;
адміністрацыйная п. административное постановление;
пратакoльная п. протокольное постановление
пастаноўлены постановленный, решенный
пастаўка ж. поставка
пастаўлены 1. поставленный; 2. предъявленный; 3. (упісаны) поставленный
пастаўляць поставлять, доставлять
пастаўшчык м. поставщик

пастаяннае захоўванне дакументаў постоянное хранение документов

пастаянная інфармацыя постоянная информация

пастаянная пражыска постоянная прописка

пастаянная праца постоянная работа

пастаянны заробтак постоянный заработок

пастаянны кантроль постоянный контроль

пастаянны склад дакументаў постоянный состав документов

пастскрыптым *м.* постскриптым

паступленне *н.* поступление;

бюджэтнае *п.* бюджетное поступление;

падатковае *п.* налоговое поступление;

п. на працу (работу) поступление на работу

пастфактум постфактум

пастэлажны тапаграфічны паказальнік постеллажный топографический указатель

пасыланне *н.* посылание, отсылание

пасылаць (па пошце) посылать, отсылать

пасылка *ж.* посылка;

п. грошай посылка денег;

цэнная *п.* ценная посылка

пасяджэнне *н.* заседание;

адкрытае *п.* открытое заседание;

закрытае *п.* закрытое заседание;

пашыранае *п.* расширенное заседание;

плёнарнае *п.* пленарное заседание;

сумёснае *п.* совместное заседание

паточная (парадкавая) сістэма арганізацыі тэхнічных дакументальных матэрыялаў поточная

(порядковая) система организации технических документальных материалов

патрабавальна требовательно, взыскательно

патрабавальнасць *ж.* требовательность, взыскательность

патрабавальная ведамасць требовательная ведомость

патрабавальнік *м.* требователь

патрабавальны требовательный, взыскательный

патрабаванне *н.* требование;

абгрунтаванае *п.* обоснованное требование;

галόўнае *п.* главное требование;

грашовае *п.* денежное требование;

даўгавое *п.* долговое требование;

неабгрунтаванае *п.* необоснованное требование;

п. аб выдачы спраў требование о выдаче дел;

п. дакумента требование документа;

плацёжнае *п.* платёжное требование;

справядлівае *п.* справедливое требование;

сустрэчнае *п.* встречное требование;

узаёмнае *п.* взаимное требование;

фармальнае *п.* формальное требование;

эканамічнае *п.* экономическое требование

патрабавачь требовать

патрэбнасць *ж.* потребность;

інфармацыйная *п.* информационная потребность

патэнт *м.* патент;

дадатковы *п.* дополнительный патент;

дзёючы *п.* действующий патент;

- калектыўны** п. коллективный патэнт;
- кónсультскі** п. консульский патэнт
- патэнтаванне** н. патентованіе;
- замéжнае** п. зарубéжное патэнтаванне
- патэнтаваць** патэнтаваць
- патэнтаздóльнасць** ж. патентоспóсбнóсць
- патэнтазнáвец** м. патентовéd
- патэнтазнáўства** н. патентовéдэніе
- патэнтаўладáльнік** м. патентообладáтель
- патэнтнае пагаднénне** патэнтное соглашénне
- патэнтная дакумэнтáцыя** патэнтная дакумэнтáцыя
- патэнтная ліцэнзія** патэнтная ліцэнзія
- патэнтны збор** патэнтный збор
- патэнтны фонд** патэнтный фонд
- патэнцыял**, –лу м. потенциал
- паўнамо́цны прадстаўнік** полномо́чный прэдставітель
- паўнамо́цтва** н. полномóчие
- паўнатá (фóнду)** ж. полнотá (фóнда)
- паўтарáльнасць** ж. повторя́емость;
- п. дакумэнтнай інфармацыі** повторя́емость дакумэнтной інфармацыі
- паўтóрна** павтóрно, вторі́чно
- паўтóрнасць** ж. павтóрнóсць, вторі́чнóсць
- паўтóрная публіка́цыя дакумэнтаў** павтóрная публіка́цыя дакумэнтав
- паўтóрная скáрга** павтóрная жа́лоба
- паўтóрны зварóт грамадзяніна ў райвыканка́м** павтóрное абра́щэнне грамадзяніна в райіспóлкóм
- пафарма́тная сістэма арганіза́цыі тэхнічных дакумэнтальных матэрыялаў** пофарма́тная сістэма арганіза́цыі тэхнічэскіх дакумэнтальных матэрыялаў
- ма арганіза́цыі тэхнічэскіх дакумэнтальных матэрыялаў**
- пафóндавая дакумэнтáльная публіка́цыя** пофóндováя дакумэнтáльная публіка́цыя
- пафóндавы тапаграфі́чны пака́зальнік** пофóндový топографі́чэскі указáтель
- пахва́льны ліст** похва́льный ліст
- пахóджанне** н. прoісхóджэнне;
- асабістае** п. лі́чнае прoісхóджэнне;
- сацыя́льнае** п. соцыа́льнае прoісхóджэнне
- пацвэрдзіць** пацвэрдзіць
- пацвярджа́льная даве́дка** пацвэрдзі́тельная спра́вка
- пацвярджа́льны** пацвэрдзі́тельны
- пацвярджа́ць** пацвэрджа́ць
- пацвярджэнне** н. пацвэрджéніе
- пачасóва** паврэмéнна
- пачасóва-прагрэсі́ўная апла́та пра́цы** паврэмéнна-прагрэсі́ўная апла́та тудá
- пачасóвая апла́та пра́цы** паврэмéнная апла́та тудá
- пачасóвы (аб аплаце)** паврэмéнный
- пачáтак**, –тку м. нача́ло н.
- пачáтая (распачáтая) спра́ва** нача́тое дéло
- пачáты** нача́тый; прэдпрі́нятый
- пачáць** нача́ць; прэдпрі́няць
- пачкава́зальная машы́на** пачко́вазальная машы́на
- пачына́нне** н. нача́нннне; прэдпрі́ятіе
- пачына́ць** нача́нннць; прэдпрі́нннма́ць
- пашкóджанне** н. паврэждéніе
- пáшпарт** м. пáспорт;
- бестэрмі́новы** п. бэспрóчный пáспорт;
- дыпламáтычны** п. дыпламáтннчэскі пáспорт;
- замéжны** п. (прызначаны для

выезду ў іншую краіну) загра-
нічны пасьпорт;
кароткатэрміновы п. кратко-
срочны пасьпорт;
п. архіва пасьпорт архіва;
п. будынка пасьпорт зданія;
п. вынаходства (вынаходкі)
пасьпорт изобретения;
п. з візай пасьпорт с візай;
п. каталёга пасьпорт каталёга;
п. прадпрыемства пасьпорт
предприятия;
п. сховішча пасьпорт хранілі-
шча;
рэдакцыйны п. редакцыйны
пасьпорт;
службовы п. служэбны пас-
порт;
тэхнічны п. тэхніцеский пас-
порт
пашпартная сістэма пашпартная
сістэма
пашпартны аддзел пашпартны
отдел
пашпартны рэжым пашпартны
режим
пашпартны стол пашпартны стол
пашпартызаваны паспортизован-
ны
пашпартызавачь паспортизоваць
пашпартызация ж. паспортиза-
ция
пашпартыст м. паспортыст
паштовае аддзяленне паштовае
отделение
паштова-тэлеграфны паштова-
телеграфный
паштовая аперацыя паштовая
операция
паштовая квітэнцыя паштовая
квитанция
паштовая марка паштовая марка
паштовая папэра паштовая бу-
мага
паштовая скрынка паштоваый ящик
паштовы адрас паштоваый адрас
паштовы індэкс паштоваый індэкс

паштовы перавод паштоваый пе-
ревод
паштовы штэмпель паштоваый
штемпель
паштоўка ж. открытка, паштовая
карточка
пашыранае пасяджэнне расшы-
ренное заседание
пашырэнне н. 1. расшырэнне; 2.
распространение
паявіцца паявіцца
паявое таварыства паевоё това-
рищество
паявы ўзнос паевоый взнос
паясненне н. поясненне
паясны тарыф паясноый тариф
ПВД гл. пошукавы вобраз да-
кумента
ПВФ гл. пошукавы вобраз фонду
ПДП гл. праэкт дэталёвай плані-
роўкі
педагагічная практыка педаго-
гическая практика
педагагічны савёт педагогічэс-
кий совет
пенсійная справа пенсіонное
дело
пенсійны фонд пенсіонный фонд
пэнсія ж. пенсия;
дзяржаўная п. госуда́рствен-
ная пенсия;
п. за выслугу гадоў пэнсія за
выслугу лет;
п. па ўзросту пэнсія по воз-
расту;
п. у сувязі са стратай кармі-
целя пэнсія в сувязі с потэрай
кормільца;
п. у сувязі са стратай пра-
цаздольнасці пэнсія в сувязі с
потэрай трудоспособности;
персанальная п. персональная
пэнсія
пэня ж. (штраф) пэня
пераабсталяванне н. переобору-
дование
пераагучаны переезвученный

пераагучванне *н.* переозвучивание

пераагучваць переозвучивать

пераагучыць переозвучить

пераадрасаванне *н.* переадресование;

п. акрэдытыва переадресование аккредитива

пераадрасаваны переадресованный

пераадрасаваць переадресовать

пераадрасоўванне *н.* переадресовывание

пераадрасоўваць переадресовывать

пераадрасоўка *ж.* переадресовка

пераасігнаваць переассигновать

пераасігноўванне *н.* переассигновывание

пераасігноўваць переассигновывать

пераатэставаны переаттестованный

пераатэставаць переаттестовать

пераатэстацыя *ж.* переаттестация

пераатэстоўваць переаттестовывать

пераафармлэнне *н.* переоформление

пераафармляць переоформлять

перааформіць переоформить

перааформлены переоформленный

перабудаваны 1. перестроенный;
2. преобразованный

перабудаваць 1. перестроить;
2. преобразовать

перабудова *ж.* 1. перестройка;
2. преобразование *н.*

перабудоўваць 1. перестраивать;
2. преобразовывать

перавага *ж.* 1. перевес *м.*, преимущество *н.*, превосходство *н.*; 2. преобладание *н.*; 3. предпочтение *н.*

пераважная большасць подавляющее большинство

пэравод, -ду *м.* перевод;

банкавы *п.* банковый перевод;

грашовы *п.* денежный перевод;

паштовы *п.* почтовый перевод;

п. на іншую працу перевод на другую работу;

п. на ніжэйшую пасаду перевод на низшую должность;

тэлеграфны *п.* телеграфный перевод

пэраводная запіска переводная записка

пэраводная табліца архіўных шыфраў переводная таблица архивных шифров

пэраводны бланк переводный бланк

пэраводны вэксаль переводный вексель

пэравыбарны перевыборный

пэравыбары *адз. няма* перевыборы

пэравыбіраць переизбирать

пэравыбранне *н.* переизбрание

пэравыбраны переизбранный

пэравыбраць переизбрать

пэравыдаваць переиздавать

пэравыданне *н.* переиздание

пэравыкананне *н.* перевыполнение;

п. нормы выпрацоўкі перевыполнение нормы выработки;

п. плана перевыполнение плана

пэравыканаць перевыполнить

пэравыконваць перевыполнять

пэрагаворы (пэрамовы) *адз. няма* переговоры

пэрагледжаны пересмотренный

пэрагледзець пересмотреть;

п. штаты ўстаной пересмотреть штаты учреждений

пэрагляд, -ду *м.* пересмотр

пэрагруппаваць перегруппировать

пэрагрупоўванне *н.* перегруппировка *ж.*, перегруппирование *н.*

пэрагрупоўваць перегруппировывать

перагрупоўка ж. перегрупіроўка
перадатачны акт передаточный акт

перадатачны баланс передаточный баланс

перадатачны дакумент передаточный документ

перадатачны надпіс передаточная надпись

перадача ж. передача;

п. адлюстравання пры апублікаванні передача изображений при опубликовании;

п. тэксту дакумента пры апублікаванні передача текста документа при опубликовании

перадрук, –ку м. перепечатка ж.;

п. на пішучай машыны перепечатка на пишущей машинке

перадрукаваны перепечатанный

перадрукаваць перепечатать

перадрукоўваць перепечатывать

перадумова ж. (папярэдняя ўмова) предпосылка

перадыскантаванне н. переучёт м.

перадыскантаваны (пра вэксаль) переучтённый

перадыскантаваць (вэксаль) переучесть

перадыскантоўваць (вэксаль)

переучитывать

пераёмнасць ж. преёмственность;

п. архіўнага фонду преёмственность архивного фонда

перайменаванне н. переименование

перайменаваны переименованный

перайменаваць переименовать

пераймяноўваць переименовывать

пераканальна убедительно

пераканальнасць ж. убедительность

пераканальны доказ убедительный довод

пераканана убеждённо

перакананасць ж. убеждённость
перакананне н. убеждение; убеждённость ж.

перакананы 1. убеждённый, уверенный; 2. переубеждённый

пераканаць 1. убедить, уверить; 2. переубедить

перакідны каляндар перекидной календарь

пераклад, –ду м. перевод;

машыны п. машинный перевод;

п. дакумента перевод документа

перакладны слоўнік переводной словарь

перакладны твор переводное произведение

перакונהцца 1. убеждаться, уверяться; 2. переубеждаться

перакונהць 1. убеждать, уверять; 2. переубеждать

пералік, –ку м., мн. няма 1. (дзеянне) пересчёт; 2. (спіс чаго-небудзь) перечень;

пааркушны п. полистный пересчёт;

п. дакументальных матэрыялаў з указаннем тэрмінаў іх захоўвання перечень документальных материалов с указанием сроков их хранения;

п. дакументальных матэрыялаў, падлеглых прыёму ў дзяржаўныя архівы перечень документальных материалов, подлежащих приёму в государственные архивы;

п. дакументаў перечень документов;

п. тыпавых дакументальных матэрыялаў перечень типовых документальных материалов;

прыкладны п. дакументальных матэрыялаў примёрный перечень документальных материалов;

тыпавы п. дакументальных

матэрыялаў типово́й пе́речень
дакуме́нтальных ма́тэрыялаў;
тэма́тычны п. дакуме́нталь-
ных ма́тэрыялаў тэма́тычэ-

скі́й пе́речень дакуме́нтальных
ма́тэрыялаў

пера́лічаны 1. пересчи́танный;

2. перечисленны́й

пера́лічваць 1. пересчи́тывать;

2. (*пераводзіць на чый-небудзь ра-*
хунак) перечисля́ть

пера́лічыць 1. пересчи́таты; **2.** (*пе-*
равесці на чый-небудзь рахунак)
перечисли́ть

пера́лічэнне *н.* перечисле́ние;

п. гро́шай перечисле́ние де́нег

пераме́нная інфарма́цыя пере-
ме́нная інформа́цыя

пераме́нны склад дакуме́нтаў

переме́нный со́став дакуме́нтаў

перамо́вы (перагаво́ры) *адз. ня-*
ма перегово́ры

перамяшча́энне *н.* переме́щение

перападрахтávaны переподгото́-

влёны́й
перападрахтávaць переподгото́-

вить
перападрахто́ўца переподгото́-

та́вляць
перападрахто́ўка *ж.* переподгото́-

ва́рка
пе́рапіс, -су *м.* пе́репись *ж.*;

п. насельні́цтва пе́репись на-

селе́ння;
статысты́чны п. статисти́чэс-

кая пе́репись

пера́пісаны перепи́санный

пера́піса́цца перепи́сацца

пера́пісаць перепи́саць

пера́пісванне *н.* перепи́сыва́ние

пера́пісвацца перепи́сывацца

пера́пісваць перепи́сываць

пера́піска *ж.* перепи́ска;

асабі́стая *п.* лі́чная перепи́ска;

дзёлава́я *п.* дёлава́я перепи́с-

ка;
дыплама́тычная *п.* диплома́-

ты́чэская перепи́ска;

прыва́тная *п.* ча́стная пере-

пи́ска;
сакрэ́тная *п.* секрэ́тная пере-

пи́ска;
службо́вая *п.* служэ́бная пе-

репи́ска

пера́пісны́ лі́ст перепи́сно́й лі́ст

пера́пісчык *м.* перепи́счик

пера́плёт, -ту *м.* перепле́т

пера́плётна-брашу́ро́вачны

пера́плётна-брошу́ро́вочны́й

пера́плётная *ж.* перепле́тная

перапраца́ваны перерабо́танный

перапраца́ваць перерабо́таць

перапрацо́ўка *ж.* перерабо́тка;

аналі́тыка-сінтэ́тычная *п.* рэ́-

траспекты́ўнай дакуме́нтнай

інфарма́цыі аналі́тыка-сінте́-

ты́чэская перерабо́тка ретро́-

спекты́ўнай дакуме́нтной ін-

форма́цыі;

п. архі́ўнага во́пісу перерабо́т-

ка архі́ўнай о́пісі

пера́пынак, -нку *м.* переры́в;

абё́дзены п. (п. на абё́д) обе́-

дзёны́ переры́в;

п. у рабо́це переры́в у рабо́це

пера́рабляць пераде́льваць

пера́разлі́к, -ку *м.* перера́счёт;

п. зарабо́тнай пла́ты перера́-

счёт за́работной пла́ты;

п. пэ́нсіі перера́счёт пэ́нсіі

пера́разлі́чыць перера́счита́ць

пера́размеркава́нне *н.* перера́с-

преде́ленне;

п. дахо́даў перера́спраде́ленне

дохо́даў

пера́робка *ж.* пераде́лка; перера-

бо́тка

пера́рэгістра́ваны перере́гистры-

ро́ваны́й

пера́рэгістра́ваць перере́гистры-

ро́ваць

пера́рэгістра́цыя *ж.* перере́гистра́-

цы́я

пера́рэгістро́ўца перере́гистры́-

ро́ваць

перасо́вачная (перасо́ўная) апа-
рату́ра пера́двiжна́я а́парату́ра
пераста́ноўка ж. пера́стано́вка
пераста́ўляць пера́ставля́ць
пераста́ўны (перасо́вачны) стэ-
ла́ж пера́двiжна́й стэ́ллаж
перасы́лачны пересы́лочны
перасы́лка ж. пересы́лка
перасы́льны пересы́льный
пераў́лік, –ку м. (*перарэ́гістрацыя*)
переу́чёт
пераў́твара́ць преобразо́вывать
пераў́твары́ць преобразо́вывать
пераў́тварэ́нне н. преобразо́вание
пераў́твора́ны преобразо́ванный
перафа́рмірава́нне н. перефо́рми-
ро́ванне, перефо́рмиро́вка ж.
перафа́рмірава́ны перефо́рмиро́-
ванный
перафа́рмірава́ць перефо́рмиро-
ва́ць
перафа́рміро́ўка ж. перефо́рми-
ро́вка
перашы́фро́ўка ж. перешифро́вка
перга́мен м. (*спецыя́льна апраца-
ваная ску́ра жывёлы для пісьма ў
старажы́тнасці*) перга́мен
перга́менавы ру́капіс перга́мен-
ная ру́копісь
пермута́цыйны паказа́льнік пер-
мута́цыйны ўказа́тель
персана́л, –лу м. персона́л;
абслуго́вы п. абслужыва́ючый
персона́л;
адміністра́цыйна-кіраўні́цкі п.
адміністра́тыўна-ўправле́нчес-
кий персона́л;
кіраўні́цкі п. руково́дящий пер-
сона́л
персана́льнае размерка́ванне
персана́льнае распе́деление
персана́льная (асабі́стая) ад-
ка́знасць персана́льная отве́ст-
венность
персана́льная пэ́нсія персана́ль-
ная пэ́нсія
персана́льная спра́ва персана́ль-
ное де́ло

персана́льная ЭВМ персана́льная
ЭВМ
персана́льны збор дакуме́нтаў
персана́льнае собра́ние докуме́н-
тов
персана́льны камп’ю́тэр персо-
на́льны камп’ю́тэр
перспекты́ва ж. перспектíва
перспекты́ўны план перспектíв-
ный план
перты́нен́насць ж. пертíнен́т-
ность;
п. рэ́траспекты́ўнай дакуме́нт-
най інфарма́цыі пертíнен́т-
ность ретроспектíвной доку-
ме́нтнай інфарма́цыі
перты́нен́цпрінцып, –пу м. пер-
тíнен́цпрінцып
перфа́карта́тка ж. перфокарто́-
тка
перфа́ката́лагіза́цыя ж. перфока-
тало́гіза́цыя;
п. архі́ўных дакуме́нтаў пер-
фока́тало́гіза́цыя архі́ўных до-
куме́нтов
перфа́равана́я ка́ртка перфо́ри-
ро́ваная ка́ртка
перфа́рацыйная ка́рта (перфа-
ка́рта) перфо́рацыйная ка́рта
(перфока́рта)
перфа́рацыйная ка́ртка перфо́-
рацыйная ка́ртка
перфа́рацыйная стужка (перфа-
стужка) перфо́рацыйная лэ́нта
(перфолэ́нта)
перфа́рацыйная ЭВМ перфо́ра-
цыйная ЭВМ
перфа́рацыя ж. перфо́рацыя;
п. фотаплё́нак перфо́рацыя
фотоплё́нак
першакры́ніца ж. первоисточ-
ник м.
перша́пачатко́вая ва́ртасць ас-
но́ўных сро́дкаў первонача́льная
сто́имость основ́ных средств
перша́пачатко́вая (экспеды́цый-
ная) апрацо́ўка первонача́льная
(экспеди́цыйная) обра́ботка

першапачатковы ўзнос первоначальный взнос

першара́днасць ж. первостепенность

першара́дны первостепенный
пёршасная дакумэнтная інфарма́цыя архіва первичная документная информация архива

пёршасны (асноўны) дакумэнт первичный (основной) документ

пёршасны ўлік дакумэнтаў первичный учёт документов

першачарго́васць ж. первоочередность

першачарго́вы первоочередной

перыёдыка ж. периодика

перыферы́нае абсталява́нне

периферийное оборудование

перыяд, -ду м. период;

справазда́чны п. отчётный период

перыяды́чна периодически

перыяды́чнае выда́нне периодическое (повременное) издание

перыяды́чнасць ж. периодичность

перыяды́чная справазда́ча периодический отчёт

перыяды́чны дру́к периодическая печать

перыяды́чны кантро́ль периодический контроль

петы́цыйны петиционный

петы́цыя ж. петиция

пі́санне н. писание

пі́сар м. писарь

пі́сарскі писарский, писарской

пі́сарчўк м. помощник писаря

пі́сацца писаться

пі́саць писать

пісцо́выя кні́гі гіст. писцовые книги

піс́чая папэ́ра (папэ́ра для пісьма́) писчая бумага

пісчы писчий

пісьманосе́ц м. письмомо́сец

пісьмасартава́льны письмосортировочный

пісьме́нна грамотно

пісьменнасць ж. (пісьме́нства н.)

письменность

пісьменнасць ж. грамотность

пісьме́нны грамотный

пісьмо́ н. письмо;

адкрыва́е п. открытое письмо;

акрэды́ты́нае п. аккредитивное письмо;

выхо́днае п. исходящее письмо;

гаранты́нае п. гарантийное письмо;

даве́рае (даве́рнае) п. верительное письмо;

даплата́но́е п. доплата́но́е письмо;

дзела́вае п. деловое письмо;

заказно́е п. заказное письмо;

інструкты́нае п. инструктивное письмо;

інфармацы́нае п. информационное письмо;

інфармацы́на-растлумача́льнае п. информационно-разъяснительное письмо;

капі́раванае п. копированное письмо;

лімі́тнае п. лимитное письмо;

падзя́чнае п. благодарственное письмо;

п. у адка́з ответное письмо;

прэ́тэнцыё́знае п. претенциозное письмо;

рэ́камендацы́нае п. рекомендательное письмо;

рэ́кламацы́нае п. рекламационное письмо;

службо́вае п. служебное письмо;

суправа́джа́льнае п. сопроводительное письмо;

тэрміно́вае (неадкла́днае) п. срочное (неотложное) письмо;

увахо́днае п. входящее письмо;

цыркуля́рнае п. циркулярное письмо

пісьмо́ва пісьменно
пісьмо́вая даве́ранасць пісьменная до́веренность
пісьмо́вая зая́ва пісьменное за́явление
пісьмо́вая рабо́та (пра́ца) пісьменная рабо́та
пісьмо́вая ска́рга пісьменная жа́лоба
пісьмо́вы дагаво́р пісьменный до́говор
пісьмо́вы дакуме́нт пісьменный дакуме́нт
пісьмо́вы знак пісьменный знак
пісьмо́вы кантро́ль (за *выкананнем папер*) пісьменный кантро́ль
пісьмо́выя прыла́ды пісьменные прына́длежнасці
пісьмо́-адка́з *н.* пісьмо́-о́твет
пісьмо́-запраше́нне *н.* пісьмо́-пры́глашэнне
пісьмо́-запы́т *н.* пісьмо́-запро́с
пісьмо́-за́яўка *н.* пісьмо́-за́явка
пісьмо́-зваро́т *н.* пісьмо́-обра́шчэнне
пісьмо́-напамі́н *н.* пісьмо́-напо́минанне
пісьмо́-паведамле́нне *н.* пісьмо́-соо́бшчэнне
пісьмо́-папярэ́джанне *н.* пісьмо́-преду́пярэджэнне
пісьмо́-патрабава́нне *н.* пісьмо́-тре́баванне
пісьмо́-пацвярджэ́нне *н.* пісьмо́-подтве́рджэнне
пісьмо́-прапанове́ *н.* пісьмо́-предло́жэнне
пісьмо́-про́сьба *н.* пісьмо́-про́сба
пісьмо́-прэ́тэнзія *н.* пісьмо́-пре́тэнзія
пісьмо́-распарадžéнне *н.* пісьмо́-распо́ражэнне
пішуча́я машы́нка пішуча́я ма́шынка
пішучы аўтама́т з аператы́ўнай па́мяццю пішучы аўтама́т з опе́ратыўнай па́мяццю

пішучы аўтама́т са знёшняй па́мяццю пішучы аўтама́т з внё́шняй па́мяццю

плагіа́т, -ту *м.* плагіа́т

плака́т *м.* плака́т

плака́тная публіка́цыя плака́тная публіка́цыя

план *м.* план;

адзі́ны п. дзе́янняў е́дзіны план дзе́йстваў;

бягу́чы п. теку́чы план;

вучэ́бны п. у́чэбны план;

гадавы́ п. годова́й план;

гаспада́рчы п. хозы́ајстве́нны план;

генера́льны п. генера́льны план;

дзяржа́ўны п. госуда́рстве́нны план;

інды́дуальны п. інды́дуальны план;

манта́жны п. монта́жны план;

перспекты́ўны п. перспекты́ўны план;

п. тэма́тычнага выя́ўлення план тэма́тычнага выя́ўлення

пла́навае за́да́нне пла́навое за́да́нне

пла́нава-кантро́льны гра́фік пла́нава-кантро́льны гра́фік

планаванне *н.* пла́ніраванне;

бюджэ́тнае п. бюджэ́тнае пла́ніраванне;

бягу́чае п. теку́чае пла́ніраванне;

гаспада́рчае п. хозы́ајстве́ннае пла́ніраванне;

тэхні́ка-эканамі́чнае п. тэхні́ка-эканомі́чнае пла́ніраванне

планаваны пла́ніраваны

планава́ць пла́ніраваць

пла́нава-эканамі́чнае ўпра́ўленне (ПЭУ) пла́нава-эканомі́чнае ўпра́ўленне (ПЭУ)

пла́навая дакуме́нтацыя пла́нава́я дакуме́нтацыя

пláнавая дысцыплíна плáновая дисциплина

плáнавая рэвізія плáновая ревизия

плáнавы аддзёл плáновый отдел

планамерна планомерно

пластыфікаваны пластифицированный

пластыфікацыя ж. пластикация;

п. кінафотадакументаў пластикация кинофото документов

пласці́нка ж. пластинка

плáта ж. 1. (у розн. знач.) плáта; 2. (выдача, выплата грошай па абавязацельству) платёж м.;

арэндная п. арендная плáта;

зарабóтная п. заработная плáта;

кватэ́рная п. кварти́рная плáта;

накладна́я п. наложенный платёж;

прыба́вачная п. прибáвочная плáта

плаце́ж, -ця́жy м. платёж;

авáнсавы п. авансовый платёж;

безакцэ́пты п. безакцэптный платёж;

бягу́чы п. текущий платёж;

грашо́вы п. денежный платёж;

на́яўны п. наличный платёж;

пра́тэрмінаваны п. просроченный платёж

плацежаздóльны платёжеспособный

плаце́жнае абавяза́цельства

платёжное обяза́тельство

плаце́жнае даручэ́нне платёжное поручение

плаце́жнае паведамле́нне платёжное извещение

плаце́жнае патрабава́нне платёжное тре́бование

плаце́жная ве́дамасць платёжная ве́домость

плаце́жная распі́ска платёжная расписка

плаце́жны ба́ланс платёжный ба́ланс

плаце́жны чэк платёжный чек

плаце́льшычк м. плательщик;

п. пада́ткаў плательщик на́логов

пленáрнае пасяджэ́нне пленáрное заседание

плёнка ж. плёнка;

ацэ́та́тная п. ацетáтная плёнка;

магнітафо́нная п. магнитофо́нная плёнка;

поліэ́фі́рная п. полиэ́фи́рная плёнка

плес́ненне н. плесневение;

п. дакументаў плесневение документов

по́гляд, -ду м. (пункт по́гляду) взгляд;

на мой п. на мой взгляд

по́дпіс, -су м. по́дпись ж.;

асабі́сты п. личная по́дпись;

падрóблены п. подде́льная по́дпись;

по́дпісы члёнаў камі́сіі (пад актам) по́дписи члёнов комисси́и;

сапра́ўдны п. по́длинная (действительная) по́дпись;

уласна́ручны п. собственно-ру́чная по́дпись

по́зва ж. (у суд) пове́стка

по́ле н. по́ле;

п. дзе́йнасці по́ле де́ятельности;

п. экра́на по́ле экра́на

поліэ́фі́рная плёнка полиэ́фи́рная плёнка

по́мнік м. па́мятник;

дакуме́нтальны п. докуме́нтальный па́мятник;

п. белару́скай лі́тарату́ры па́мятник белорусской литерату́ры;

п. белару́скага пісьме́нства па́мятник белорусской пи́сьменности

поўная кампенсация по́лная ком-
пенсация

поўная форма прыёму дакументаў по́лная фо́рма прыёма доку-
мента́в

пошліна *ж.* по́шлина;

актавая *п.* а́ктовая по́шлина;

гэрбавая *п.* ге́рбовая по́шлина;

імпартная *п.* і́мпортная по́ш-
лина;

мытная *п.* тамо́женная по́шли-
на;

увазна́я *п.* ввозна́я по́шлина

пошлінны по́шлинный

пошта *ж.* по́чта

пошук, -ку *м.* по́иск;

інфармацыйны *п.* інформа-
цыйны по́иск

пошукава-вызыўны по́исково-вы-
зывно́й

пошукавы вобраз дакумента
(ПВД) по́исковый о́браз документа́
(ПОД)

пошукавы вобраз фónду (ПВФ)
по́исковый о́браз фо́нда (ПОФ)

пошукавы элемент інфармацыі
вóпісу по́исковый элемент інфор-
мацыі о́писи

пошукавыя да́ныя дакумента
по́исковые да́нные документа́

права *н.* пра́во;

адміністрацыйнае *п.* админист-
ратывное пра́во;

архіўнае *п.* архі́вное пра́во;

аўтарскае *п.* а́вторское пра́во;

гандлёвае *п.* торго́вое пра́во;

гаспада́рчае *п.* хозяйстве́нное
пра́во;

**грамадзя́нскія правы́ і аба-
вязкі** граждáнские права́ и обя-
занности;

дзяржаўнае *п.* госуда́рствен-
ное пра́во;

п. на прыві́лёю преимущест-
венное пра́во;

рэчавае *п.* ве́щное пра́во;

спадчы́ннае *п.* насле́дственное
пра́во;

усеагу́льнае выбарчае *п.* все-
о́бщее избра́тельное пра́во

праваахоўны правоохра́нитель-
ный

праваахоўныя органы правоох-
ранітельные о́рганы

**правава́я ахо́ва архіўных да-
кументаў** правава́я за́щита архив-
ных документа́в

правава́я дзяржа́ва прававо́е го-
суда́рство

правава́я ку́льтура правава́я
ку́льтура

прававы́ акт прававо́й акт

прававы́я гарáнтыі прававы́е га-
ра́нціі

правазы́ дакумэ́нт провозно́й
докумэ́нт

правамо́цная службо́вая асо́ба
правамо́цное должностно́е лицо́

правэ́рка *ж.* прове́рка;

**п. наяўнасці і ста́ну дакумэ́н-
таў** прове́рка нали́чия и сос-
тоя́ния документа́в;

суцэ́льная *п.* спло́шная про-
ве́рка

пра́віла *н.* пра́вило

правяра́льнік *м.* прове́ряющий
наз.

прагра́ма *ж.* програ́мма

праграмава́льны тэрміна́л про-
грамміруемы́й термина́л

праграмава́нне *н.* программирова-
ние

праграмава́ны программиро-
ванный

праграмава́ць програ́ммиро-
вать

праграмі́ст *м.* програ́ммист

прагра́мнае забеспяча́нне про-
гра́мное обеспе́чение

**прагра́мная сумяшча́льнасць аў-
таматызава́ных сіста́м** програ́м-
ная совме́стимость а́втоматизи-
рованных сіста́м

**прадме́тна-апыта́льная адзна́-
ка спраў** предме́тно-опро́сный
(-вопро́сный) пры́знак дел

прадмётна-апытальная схэма класіфікацыі спраў (дакументаў) прадмётна-опро́сная (-вопро́сная) схэма класіфікацыі дел (дакументаў)

прадмётна-тэматычны каталог прадмётна-тэматы́ческий каталог

прадмётная сістэма абазначэньня тэхнічных дакумэнтальных матэрыялаў прадмётная сістэма абозначэньня тэхні́ческих дакумэнтальных матэрыя́лов

прадмётны архіўны каталог прадмётный архивный каталог

прадмётны мэтад апісання дакументаў пры каталагізацыі прадмётный ме́тод опи́сания документа́в при катало́гиза́ции

прадмётны паказальнік прадмётный указа́тель

прадмётны элемэнт інфармацыі **вопісу** прадмётный элемэнт інфарма́ции опи́си

прадмова *ж.* прадислoвие *н.*;

п. да дакумэнтальнай публікацыі прадислoвие к документа́льной публика́ции

прадпасылка *ж.* предпосылка

прадпісанне *н.* предписа́ние;

п. па тэхніцы бяспэкі прадпіса́ние по тэхнике безопа́сности

прадпісаць предписа́ть

прадпісваць предписа́ывать

прадпрыэмец *м.* предпринима́тель

прадпрыэмніцтва *н.* предпринима́тельство

прадпрыэмства *н.* предприя́тие;

арэ́нднае *п.* арен́дное предприя́тие;

ма́лое *п.* ма́лое предприя́тие;

прыбытка́вае *п.* при́быльное предприя́тие

прадпрыма́льнік *м.* предпринима́тель

прадпрыма́льніцкая дзе́йнасьць

предпринима́тельская де́ятельность

прадпрыма́льніцтва *н.* предпринима́тельство

прадстаўленне *н.* представле́ние;

п. да ўзнагароды прадста́вление к на́граде

прадстаўнік *м.* предста́витель;

акрэдытаваны *п.* аккредито́ванный предста́витель;

паўнамо́цны *п.* полномо́чный предста́витель

прадуглёджваць предусма́тривать

прадуглёдзець предусмотре́ть

прадукцыйнасьць *ж.* производи́тельность

прадукцыйная пра́ца производи́тельная труд

прадукцыйная фу́нкцыя производи́тельная фу́нкция

прад'явіць предъя́вить;

п. про́пуск предъя́вить про́пуск;

п. чэ́к предъя́вить че́к

прад'яўляць предъя́влять

прад'яўнік *м.* предъя́витель

прае́кт *м.* прое́кт;

дыплóмны *п.* дипло́мный прое́кт;

п. дакумента прое́кт документа́та;

п. дэталёвай планіроўкі (ПДП) прое́кт дэталё́йной планиро́вки (ПДП);

п. за́гада прое́кт прика́за;

тэхнічны *п.* (ТП) техни́ческий прое́кт (ТП);

эскі́зны *п.* (ЭП) эски́зный прое́кт (ЭП)

прае́ктнае за́да́нне прое́ктное за́дание

прае́ктна-кашта́ры́сная дакумента́цыя прое́ктно-сме́тная документа́ция

прае́ктная дакумента́цыя прое́ктная документа́ция

пражы́тачны міні́мум прожы́точный міні́мум

праклама́цыя ж. проклама́ция

пра́ктыка ж. пра́ктика;

вучэ́бная п. учебная пра́ктика;

вытвóрчая п. производствен-
ная пра́ктика;

педагагі́чная п. педагогическая
пра́ктика

практы́чны практы́ческий

практы́чныя дзе́янні практы́чес-
кие де́йствия

пранангава́ная пазы́ка пролонгі-
рованная ссúда

пранангава́ны *фін.* пролонгіро-
ванный

прананга́цыя ж., *фін.* пролонга́ция

прамаскірава́насць ж. (*самы ка-
роткі шлях дакументаў ад месца
ўзнікнення да месца іх выкарыс-
тання*) прамотóчность

праме́жкавае са́льда промежу́-
точное са́льдо

праме́жжавы архі́ў промежу́точ-
ный архі́в

праме́жжавы пазі́тыў (*лаванда*)
промежу́точный позі́тыв (*лаванда*)

прамо́ва ж. (*выступленне*) речь

прамо́ўца м. выступа́ющий *наз.*

прамы пада́так прамой на́лог

прамыслóвасць ж. промы́шлен-
ность

прамысло́вы кансо́рцыум про-
мы́шленный кансо́рциум

прамы́я выба́ры прамы́е выбaры

пранумарава́ны пронумерован-
ный

пранумарава́ць пронумерова́ць
пранумаро́ўваць пронумеро́вы-
вать

пранумаро́ўка ж. пронумеро́вка

прапанавáнне *н.* предложéние;

по́пыт і **п.** спрос и предложéние

прапано́ва ж. предложéние *н.*;

п. грамадзя́н предложéние
гра́ждан;

рацыяналіза́тарская п. рацио-
наліза́торское предложéние

прапі́саны пропі́санный

прапі́саць пропіса́ть

прапі́сваць пропісыва́ть

прапі́ска ж. пропі́ска;

паста́йнная п. постоя́нная про-
пі́ска;

часо́вая п. вре́менная пропі́ска

прапі́сны лісто́к пропісно́й лісто́к
прапускна́я папе́ра пропускна́я
бума́га

прапускны́ пропускно́й

прапу́шчаны ну́мар пропу́щенный
но́мер

прасі́цель *м.* (*про́сьбіт* *м.*) просі́-
тель

праспéкт *м.* проспеќт

пратакóл *м.* протоко́л;

адміні́страцыйны п. админист-
раты́вный протоко́л;

дыплама́тычны п. дипломаті́-
ческий протоко́л;

заклю́чны п. заключі́тельный
протоко́л;

п. агу́льнага сходу́ протоко́л
о́бщего собра́ния

пратакóльная паста́но́ва прото-
ко́льное паста́новле́ние

пратакóльны протоко́льный

прато́граф *м.* протóграф

пратэ́рмінава́ны дакуме́нт про-
срóченный дакуме́нт

пратэ́рмінава́ны плаце́ж просрó-
ченный плаце́ж

пратэ́рмінава́ць просрóчы́ць

пратэ́рмінóўванне *н.* просрóчыва-
ние

пратэ́рмінóўваць просрóчыва́ць

пратэ́рмінóўка ж. просрóчка

пратэ́ст, –ту *м.* протэ́ст

праўле́нне (*калекты́ўны кіруючы
о́рган*) правле́ние;

п. акцыяне́рнага тавары́ства
правле́ние акцiоне́рного о́б-
щества;

п. калга́са правле́ние колхо́за

прафесі́йная непрыда́тнасць про-
фесiона́льная неприго́дность

прафесійная пра́ца професіо-
на́льний труд

прафесійная тайна професіо-
на́льная тайна

прафёсія ж. профёссия

прафсаю́зная гру́па (прафгру́па)
профсаю́зная гру́ппа (профгру́ппа)

прафсаю́жны актыв профсаю́з-
ный актыв

прафсаю́жны камітэт (прафка́м)
профсаю́зны́й камітэт (профко́м)

прахо́джанне *н.* прохожде́ние;

п. дакуме́нтаў прохожде́ние
докуме́нтов;

п. папе́р прохожде́ние бума́г

**пра́ца ж. 1. (грамадска-кары́сная
дзе́йнасьць)** труд *м.*, рабо́та; **2 (служ-
ба)** рабо́та; **3. (навуковы твор)**
рабо́та, труд *м.*;

асабі́стая п. лі́чны́й труд;

асацыява́ная п. асоцы́йраван-
ны́й труд;

аўтаматызава́ная п. а́втама-
ты́заваны́й труд;

бесперапы́нная п. не́преры́в-
ная рабо́та;

бяспла́тная п. бэспла́тны́й
труд;

высокаапла́тная п. высо́кооп-
ла́чваемая рабо́та;

высокапрадукцый́ная п. высо́-
копрадукты́ўны́й труд;

гарантава́ная п. гаранта́раван-
ная рабо́та;

дасле́дчая п. і́ссьле́даваль-
ская рабо́та;

звышкашта́ры́сная п. свэ́рх-
сьме́тная рабо́та;

інды́дуаль́ная п. і́ндывіду-
а́льны́й труд;

квалі́фікава́ная п. квалі́фіцы-
раваны́й труд;

кіраўні́цкая п. упра́влэ́ньцкі́й
труд

навуко́ва-дасле́дчая п. (НДП)
на́у́чна-і́ссьле́давальская ра-
бо́та (НИР);

навуко́вая п. на́у́чная рабо́та,
на́у́чны́й труд;

надом́ная п. надом́ны́й труд;

ненармава́ная п. ненорміро-
ваны́й труд;

паста́йнная п. посто́йная ра-
бо́та;

прадукцый́ная п. произво́д-
і́тельны́й труд;

прафесі́яная п. професіо-
на́льны́й труд;

п. па зме́нным гра́фіку рабо́та
по ско́льзя́цэму гра́фіку;

п. па найму рабо́та по найму;

п. па сумяшча́льні́цтву рабо́та
по совмесі́тельству;

п. у пазау́ро́чны час рабо́та во
внеу́ро́чнае вре́мя;

разумо́вая п. ў́мстве́нны́й труд;

тво́рчая п. творче́скі́й труд
(тво́рчэская рабо́та);

фізі́чная п. фізі́чэскі́й труд;

часо́вая п. вре́менная рабо́та

працава́ць тру́дзі́цца

працаёмкасьць ж. трудоёмкость

працаёмкі трудоёмкий

працаўладкава́нне н. трудоуст-
ро́йство

працо́ўнае заканада́ўства тру-
довое за́конода́тельство

працо́ўнае пагаднё́нне трудовое
соглаше́ние

працо́ўная дысцыплі́на трудова́я
дысцыплі́на

працо́ўная кні́жка трудова́я
кні́жка

працо́ўная спрэ́чка трудова́й
спор

працо́ўны дагаво́р трудова́й до-
гаво́р

працо́ўны і́ндэкс трудова́й ін-
декс

працо́ўны канфлі́кт трудова́й
конфлі́кт

працо́ўны ко́дэкс трудова́й ко́-
декс

працо́ўны стаж трудова́й стаж

працоўныя адносіны трудовые отношения

працоўныя затраты трудовые затраты

працэдурнае пытанне процедурный вопрос

працэнт *м.* процент;

дысконтны (уліковы) *п.* дисконтный (учётный) процент;

пазыковы *п.* ссудный процент

працэнтная надбавка процентная надбавка

працэнтны процентный

працэс, **-су** *м.* процесс;

тэхналагічны *п.* технологический процесс

працэсар *м.* процессор;

базавы *п.* базовый процессор;

інфармацыйны *п.* сеткі інформаційный процессор сеті;

міжсеткавы *п.* межсетевой процессор;

п. кіравання данымі процессор управления данными;

п. мовы процессор языка;

п. перадачы даных процессор передачи данных;

спецыялізаваны *п.* специализированный процессор;

тэкставы *п.* текстовый процессор;

тэрмінальны *п.* терминальный процессор;

універсальны *п.* универсальный процессор;

уніфікаваны *п.* унифицированный процессор;

цэнтральны *п.* центральный процессор

працягла продолжительно, длительно

працягласць *ж.* (*пра час*) продолжительность, длительность;

п. заховання дакументаў длительность хранения документов

працяглы продолжительный, длительный

прашнураваны прошнурованный

прашнуравачь прошнуровать

прашнуроўваць прошнуровывать

прашнуроўка *ж.* прошнуровка

прашэнне *н.* прошение

праявочная машына проявочная машина

праязны білет проездной билет

продаж, **-жу** *м.* продажа *ж.*

прозвішча *н.* фамилия *ж.*;

п. складальніка фамилия составителя

пропуск, **-ку** *м.* пропуск

простая большасць простое большинство

просты вэксаль простой вексель

проты дакумент простой документ

просьба *ж.* просьба

просьбіт *м.* (прасіцель *м.*) проситель

профіль, **-лю** *м.* профиль;

п. архіва профиль архива

процідзеянне *н.* противодействие

прыбавачная вартасць прибавочная стоимость

прыбавачная плата прибавочная плата

прыбór *м.* прибор;

самапісны *п.* самопишущий прибор;

самарэгістравальны *п.* саморегистрирующий прибор;

склейвальны *п.* склеивающий прибор

прыбытак, **-тку** *м.* прибыль *ж.*, доход;

атрымаць *п.* получить прибыль (доход);

балансавы *п.* балансовая прибыль;

валавы *п.* валовая прибыль

прыбыткае прадпрыемства прибыльное предприятие

прыбытковы прибыльный

прыбыццё *н.* прибытие

прыбыць (*прыйсці, прыехаць*) прыбыць

прыватнаўласніцкі частновладельчэскі

прыватная асоба частное лицо
прыватная гаспадарка частное хозяйство

прыватная інфармацыя частная информация

прыватная калёкцыя частная коллекция

прыватная перапіска частная переписка

прыватная ўласнасць частная собственность

прыватны архіў частный архив

прыватызацыйны чэк приватизационный чек

прыватызацыя ж. приватизация

прывілея ж. привилегия

прывіляваная акцыя привилегированная акция

прывітальны прывёт приветственный

прывітанне *н.* приветствие

прыводзіць приводить; (*даныя, доказы*) представлять

прыезд, *-ду* *м.* приезд; **прыбыццё** *н.*

прыехаць приехать; **прыбыць**

прыём, *-му* *м.* приём;

групавы выбарачны *п.* дакументаў груповой выборочный приём документов;

павідавы выбарачны *п.* дакументаў повидовой выборочный приём документов

прыёмка ж. приёмка

прыёмна-зда́тачны акт приёмно-сдаточный акт

прыёмна-зда́тачны дакумент приёмно-сдаточный документ

прыёмная наз., *ж.* приёмная

прыёмная запіска приёмная записка

прыёмная камісія приёмная комиссия

прыёмны дзень приёмный день

прыёмны пакой приёмный покой
прыём-перада́ча дакументаў на дзяржаўнае захоўванне приём-передача документов на государственное хранение

прыёмшчык *м.* приёмщик

прызнанне *н.* признание

прызначаны назначенный

прызнача́ць (*на пасаду*) назначать

прызнача́чыць (*на пасаду*) назначить;

п. **наме́снікам дырэктара** назначить заместителем директора;

п. **пéнсію** назначить пенсию

прызначэ́нне *н.* 1. (*на пасаду*) назначение; 2. (*асноўная функцыя*) назначение;

п. **на паса́ду** назначение на должность (ввод в должность);

функцыяна́льна-мэ́тавае *п.* **арганіза́цыі** функционально-целевое назначение организации

прыкладзены (дада́дзены) дакумент прилагаемый документ

прыкладна́я інфарма́тыка прикладная информатика

прыкладная наменклату́ра спраў примерная номенклатура дел

прыкладно́е маста́цтва прикладное искусство

прыкладны пералі́к дакумента́льных матэрыялаў примерный перечень документальных материалов

прыла́да *ж.* 1. устৰойство *н.*, прысposбленне *н.*; 2. *часцей мн.* прыла́ды прына́длежнасці;

друка́рская *п.* печатное устройство;

канцыля́рскія прыла́ды канцеля́рские прына́длежнасці;

пісьмо́выя прыла́ды пісьменныя прына́длежнасці

прыма́льнік *м.* приёмщик

прыма́нне *н.* приём *м.*; (*пастановы*) принятие

прымацава́льны тало́н прыкре-
пительный тало́н
прыме́та ж. приме́та; пры́знак м.
прымяне́нне н. приме́неніе
прымяні́ць приме́нить
прымяня́ць приме́нять
прынале́жнасць ж. принадле́ж-
ность;

фо́ндавая п. дакуме́нтальных
матэрыялаў фондoвая прина-
ле́жность дакуме́нтальных ма-
тэрыяла́в

пры́нтэр м. прінтер;
ла́зерны п. ла́зерный прінтер;
ма́трычны п. ма́тричный прін-
тер;
струме́нны п. стру́йный прін-
тер

пры́нцып, –пу м. прінцип;
гаспадарчаразлі́ковы п. хоз-
расче́тный прінцип;
п. гіста́рызму ў архівазна́ўст-
ве прінцип історы́зма в архи-
вовэ́дэнні;
п. пахо́джання прінцип прои-
схо́дэ́ння;
п. пертыне́нцы прінцип пер-
тінэ́нцы;
п. тэрытарыя́льнай прына-
ле́жнасці прінцип тэ́рыторы-
я́льнай прынале́жнасці;
п. усебако́васці і ко́мплекс-
насці ў вывучэ́нні архіўных
дакуме́нтаў прінцип вcесто-
ро́ннасці і ко́мплекснасці в
ізу́чэнні архі́ўных дакуме́нтав

прыпі́саны прыпі́санный
прыпі́сачь прыпі́сать
прыпі́сваць прыпі́сывать
прыпі́ска ж. прыпі́ска
прыро́ўнены прыра́венный
прыро́ўніваць прыра́внывать
прыро́ўніць прыра́вняць
прыро́ст, –ту м. 1. (прыбы́так) пры-
бы́ль; 2. (павелі́чэнне) прыро́ст
прысвае́нне н. присво́еніе
прысла́ны пры́сланный

прысла́ць прысла́ць
прысуджа́нне н. прису́жде́ние
прысу́тнічаць прысу́тстваваць
прысыла́ць прысыла́ць
прытры́мліванне н. прідэ́ржыва-
ние, сле́дование (чэму); соблюде́-
ние (чэго)

прытры́млівацца (чаго) прідэ́р-
жыва́цца, руко́вдствава́цца (чэ-
м), сле́даваць (чэму); соблюда́ць (чо-
го)
прыхо́д, –ду м. прихо́д; прыбы́-
тие н.

прыхо́даваць прихо́доваты
прыхо́дна-расхо́дны о́рдэр (пры-
хо́дна-выда́тковы о́рдэр) при-
хо́дно-расхо́дный о́рдэр
прыхо́дная кні́га прихо́дная кні́га
прыхо́дны ка́савы о́рдэр прихо́д-
ны́й ка́ссовы́й о́рдэр
прыця́гваць (да суда, адка́зу)
прывлека́ць;

п. да адка́знасці прывлека́ць к
отве́тсвеннасці

прычы́на ж. прычы́на; (зацэ́пка) по́-
вод м., предло́г м.

прыяры́тэт, –ту м. пріоры́тэт

прэ́зентацы́я ж. прэ́зентацы́я

прэ́зідэ́нт прэ́зідэ́нт

прэ́зідэ́нцкія вы́бары прэ́зідэ́нт-
скі́е вы́бары

прэ́зю́мпцы́я ж. прэ́зю́мпцы́я;

п. кашто́ўнасці дакуме́нта прэ-
зю́мпцы́я це́ннасці дакуме́нта

прэйскура́нт м. прейскура́нт

прэ́мія ж. прэ́мія;

заахво́чвальная п. поощри́-
тельная прэ́мія

прэ́міява́льны прэ́міро́вочны́й

прэ́міява́нне н. прэ́міро́ва́ние

прэ́міява́ны прэ́міро́ваны́й

прэ́міява́ць прэ́міро́ваць

прэ́мія́льная зарплата́ прэ́ми-
а́льная зарплата́

прэ́мія́льны гро́шы прэ́міа́ль-
ны́е де́нны

прэс-бюле́тэнь м. прэс-бюлле-
тэ́нь

прэс-інфармацыя ж. прэс-інфармацыя

прэс-рэліза ж. прэс-рэліза

прэстыж, **-жу** м. прэстыж

прэтэнзія ж. прэтэнзія

прэтэнцыёзнае пісьмо прэтэнцыёзнае пісьмо

прэтэнцыёзны прэтэнцыёзны

прэферэнцыйны тарыф прэферэнцыйны тарыф

псеўданім м. псеўдонім

псіхрометр м. (прыбор для вызначэння тэмпературы і вільготнасці паветра) псіхрометр

публікацыйная дзейнасць архіваў публікацыйная дзейнасць архіваў

публікацыя ж. публікацыя;

вучэбная дакументальная п. вучэбная дакументальная публікацыя;

газётная п. газётная публікацыя;

дакументальная п. дакументальная публікацыя;

навукова-папулярная дакументальная п. навукова-папулярная дакументальная публікацыя;

навуковая дакументальная п. навуковая дакументальная публікацыя;

навуковая п. навуковая публікацыя;

нарматывна-даведачная дакументальная п. нарматывна-справачная дакументальная публікацыя;

павідавая дакументальная п. павідавая дакументальная публікацыя;

паўторная п. дакументаў поўторная публікацыя дакументаў;

пафёндавая дакументальная п. пафёндавая дакументальная публікацыя;

плакатная п. плакатная публікацыя;

тэматычная дакументальная п. тэматычная дакументальная публікацыя;

часопісная п. журнальная публікацыя

публічна публічна, гласно

публічнасць ж. публічнасць, гласнасць

пункт м. 1. пункт; 2. точка ж.;

зыходны п. ісходная точка;

населены п. населённый пункт;

п. погляду (гледжання) точка згляду

пуцёўка ж. пугёўка

пыл, пылу м. пыль ж.

пытанне н. вопрос м.;

жыллёвае п. жыліщны вопрос;

набалёлае п. наболёвший вопрос;

нацыянальнае п. нацыянальны вопрос;

працэдурнае п. працэдурны вопрос.

ПЭУ гл. планава-эканамічнае ўпраўленне

пярэдні бок ліста дакумента левая сторона ліста дакумента

пярэчанне н. возражение

пятніца ж. пятница

пятнічны пятничны

пачатанне н. (фота) пачаток

пачатаць (фотакарткі і да т.п.) печатаць

пачатка ж. (уставы, прадпрыемства) пачаць; (невялікая) пачатка;

віслая п. уст. віслая пачаць;

гэрбавая п. гэрбовая пачаць;

дзяржаўная п. дзяржаўная пачаць;

кру́глая п. устанавы (арганізацыі) кру́глая пачаць устанавы (арганізацыі);

падробленая п. паддэльная пачаць;

сургучная п. сургучная печать
печата́ны (фота) печатанный

печа́ць ж. (установы, прадпрыемства) печать

Р

рабіць 1. (вырабляць) дэлаць, изготавляць; производиць; выпускаць;
2. (памылку) соверша́ць; 3. (шкоду) причиня́ть, прино́сить

рабо́та ж. рабо́та;

дыплóмная р. (пра́ца) дип-
ло́мная рабо́та;

ко́нкурсная р. (пра́ца) ко́нкур-
сная рабо́та;

курсава́я р. (пра́ца) курсова́я
рабо́та;

машынапі́сная р. (пра́ца) ма-
шинопі́сная рабо́та;

пісьмо́вая р. (пра́ца) пісьмен-
ная рабо́та;

р. з пісьмамі і прапанова́мі
працо́ўных рабо́та с пісьмамі
і предложэ́ннямі тру́дящихся;

р. машы́ны рабо́та машы́ны;

рабо́ты па гаспада́рчым аб-
слуго́ўванні рабо́ты по хозяй-
ственнаму абслужыва́нию;

справаво́дная р. делопроиз-
водственная рабо́та;

тэрміно́вая (неадкла́дная) р.
сро́чная (неотложная) рабо́та;

экзамена́цыйная р. (пра́ца)
экзаменаціо́нная рабо́та

рабо́тнік м. рабо́тник;

інжыне́рна-тэхні́чныя рабо́т-
нікі (ИТР) інжене́рно-тэхні́чес-
кіе рабо́тники (ИТР);

кваліфіка́ваны р. кваліфіцы́-
раванный рабо́тник;

няштáтны р. нештáтный (вне-
штáтный) рабо́тник

рабо́чае асяро́ддзе рабо́чая
среда́

рабо́чае тавары́ства рабо́чае то-
ва́ришество

рабо́чая дакуме́нтацыя (РД) ра-
бо́чая дакуме́нтацыя (РД)

рабо́чы наз., м. рабо́чий;

высокаапла́тны р. высокооп-
ла́чиваемый рабо́чий;

ка́дры р. ка́дровый рабо́чий;

часо́вы р. вре́менный рабо́чий

рабо́чы бюджэ́т рабо́чий бюджэ́т

рабо́чы чарце́ж рабо́чий чертёж

ра́да ж. (калегія́льны орган) со-
ве́т м.; (нара́да) совеща́ние н.

радавы́ архіўны фонд родовой
архі́вный фонд

радо́к м. строка́ ж.;

бягу́чы р. теку́щая строка́

радыёгра́ма ж. радиогра́мма

радыё́тэлефо́н м. радиотелефо́н

раё́нны камі́тэ́т райо́нный ко́мітэ́т

раё́нны саве́т райо́нный сове́т

ра́завая даве́ранасць ра́зовая
дове́ренность

ра́завы ра́зовый

ра́зам бухг. ито́го, всего́

разбо́рачны разбо́рочный

разважа́нне н. рассу́ждение; суж-
де́ние

разві́ццё н. разви́тие;

гаспада́рчае р. хозяйственна́е
разви́тие

разгля́д, -ду м. рассу́мотрэ́ние н.;

р. пісьма́ў і ска́ргаў працо́ў-

ных рассмотрение писем и жалоб трудящихся;

р. працёўных спрэчак рассмотрение трудовых споров;

р. хадайніцтваў рассмотрение ходатайств

разгёрнутае сальда развёрнутое сальдо

разгортванне *н.* развёртывание;

р. дакумэнтнай інфармацыі развёртывание документной информации

раздзел *м.* 1. *род. раздзелу* (дзеянне) раздел; 2. *род. раздзела* (у кнізе) глава *ж.*

раздзяляльнік *м.* разделитель
раздзяляльны баланс разделительный баланс

раздзяржаўленне *н.* разгосударствление

раздрукаваць распечатать

раздрукоўванне *н.* распечатывание

раздрукоўваць распечатывать

раздрукоўка *ж.* распечатка;

р. тэкстаў распечатка текстов

разлік, *-ку* *м.* расчёт;

банкаўскі *р.* банковский расчёт;

безграшовы *р.* безденежный расчёт;

безнаёўны *р.* безналичный расчёт;

бухгалтарскі *р.* бухгалтерский расчёт;

гаспадарчы *р.* (гасразлік *м.*) хозяйственный расчёт (хозрасчёт);

грашовы *р.* денежный расчёт;

калькуляцыйныя разлікі калькуляционные расчёты;

камерцыйны *р.* коммерческий расчёт;

канчатковы *р.* окончательный расчёт;

наёўны *р.* (р. наёўнасцю) наличный расчёт;

непасрэдны *р.* непосредственный расчёт;

р. аналізаў расчёт анализов;

р. аплаты расчёт оплаты;

р. аўтаматызацыі расчёт автоматизации;

р. нарматываў расчёт нормативов;

р. распрацоўкі навучальных тэм расчёт разработки научных тем;

р. страт расчёт убытков;

разлікі па акрэдытывах расчёты по аккредитивам;

узаёмны *р.* взаимный расчёт;

унутрысістэмны *р.* внутрисистемный расчёт

разліковае заданне расчётное задание

разлікова-касавае абслугоўванне расчётно-кассовое обслуживание

разлікова-плацёжная ведамасць расчётно-платёжная ведомость

разліковая ведамасць расчётная ведомость

разліковая кніжка расчётная книжка

разліковая табліца расчётная таблица

разліковы баланс расчётный баланс

разліковы дакумент расчётный документ

разліковы рахунак расчётный счёт

разліковы чэк расчётный чек

разліковыя даныя расчётные данные

размагнічванне *н.* размагничивание;

р. архіваховішчаў фонадакументаў размагнічывание архивохранилищ фодокументов

размежавальная дата разграничительная дата

размежавальнік *м.* разграничитель

размежаванне *н.* разграничение;

распакоўванне *н.* распаковыванне, распаковка *ж.*; вскрытие

распакоўваць распаковываць; вскрываць;

р. пасылку распаковываць посылку

распарадак, *-дку* *м.* распорядок; **унутраны працоўны** *р.* внутрений трудовой распорядок

распараджацца распаряжацца; приказывать

распараджэнне *н.* распоряжение; **адміністрацыйнае** *р.* административное распоряжение;

завяшчальнае *р.* завещательное распоряжение;

р. бюджэтнымі сродкамі распаряжэнне бюджэтнымі сродствами;

службовае *р.* службное распоряжение;

урадавае *р.* правітельственнае распаряжэнне

распарадзіцца распарядіцца; приказать

распарадчая дакументацыя распарядітельная дакументацыя

распарадчы дакумент распарядітельный дакумент

распарадчык *м.* распарядітель;

галоўны *р.* крэдытаў глaвны распарядітель крэдытов;

р. рахунка распарядітель счёта

распаўсюджанне *н.* распастроаніенне

распаўсюджванне *н.* (дзеянне) распастроаніенне

распіска *ж.* (дакумент) распіска;

даўгавая *р.* долгавая распіска;

задаткавая *р.* задаточная распіска;

захоўная *р.* сохрaнная распіска;

пазыковая *р.* заёмная распіска;

плацёжная *р.* платёжная распіска;

р. аб азнамленні з дакументам

там распіска аб азнамленні с дакументам;

р. аб захаванасці распіска о сохрaнности;

р. у атрыманні грошай распіска в получении денег

распрацоўная табліца разрабoточная табліца

распрацоўка *ж.* разрабoтка;

метадычная *р.* методіческая разрабoтка;

навуковая *р.* наўная разрабoтка;

тэматычная *р.* фoнду тематіческая разрабoтка фoнда;

тэхналагічная *р.* тэхнолагіческая разрабoтка;

тэхнічная *р.* тэхніческая разрабoтка

распячаць распечатаць; (*канверт*) вскрыть

распячыванне *н.* распечатыванне; вскрытие;

р. карэспандэнцыі вскрытие корэспандэнцыи

распячаць распечатаць; (*канверт*) вскрываць;

р. паке́т вскрываць паке́т

расследаванне *н.* расследавание;

службовае *р.* службное расследавание

раствор, *-ру* *м.* раствoр;

рэстаўрацыйны *р.* рэставрацыйны раствoр

растлумачальны разьяснiтельны

растлумачваць абьясняць, разьясняць, поясняць

растлумачыць абьяснiць, разьяснiць, пояснiць

растлумачэнне *н.* (дакумент) разьясненіе;

афіцыйнае *р.* офіцiальное разьясненіе

растрата *ж.* растрата;

службовая *р.* должностная растрата

растратчык *м.* растратчик

растра́ціць растратіць; израсходовать, издержать

растра́чванне *н.* растративание; расходование

растра́чвацца растратывацца; расходовать, издерживацца

растра́чваць растративаць; расходовать, издерживаць

растэрміноўка *ж.* рассрочка;

р. плацяжў рассрочка платежа

расфарміраванне *н.* расформирование

расфарміраваны расформированный

расфармірава́ць расформировать

расфарміроўваць расформировывать

расфарміроўка *ж.* расформировка

расход, *-ду* *м.* расход, трата *ж.*

расходаванне *н.* расходование, трата *ж.*

расходаваць расходовать, тратить

расходны (выдатковы) дакумент расходный документ

расходны (выдатковы) кáсавы о́рдэр расходный кассовый ордер

расцэначны расценочный

расцэнка *ж.* расценка

расцэньванне *н.* расценивание

расцэньваць расценивать

расшыфраваны расшифрованный

расшыфрава́ць расшифровать

расшыфрoвaльны расшифровочный

расшыфрoвaнне *н.* расшифровывание, расшифровка *ж.*

расшыфрoвaць расшифровывать

расшыфрoўка *ж.* расшифровка;

р. пoдпiсаў расшифровка подписей

ратапры́нт *м.* ротапринт

ратата́р *м.* ротатор

раты́фікаваны дагавoр ратифицированный договор

раты́фікацыйная гра́мата ратификационная грамота

раўнамо́цная папэ́ра равнопрочная бумага

раўнапра́ўная ва́люта равноправная валюта

раху́нак *м., бухг. 1. род. раху́нка (дакумент) счёт; 2. род. раху́нку (фінансавыя аперацыі) счёт; под-счёт;*

актыўна-пасіўныя раху́нкі

активно-пассивные счета;

актыўныя раху́нкі активные счета;

акцэптаваны *р.* акцептованный счёт;

аналіты́чны *р.* аналитический счёт;

асабо́вы *р.* лицевой счёт;

балáнсавы *р.* балансовый счёт;

бягу́чы *р.* текущий счёт;

валю́тны *р.* валютный счёт;

дэбету́емы *р.* дебетуемый счёт;

дэпанэ́нцкі *р.* депонентский счёт;

калькуля́цыйныя раху́нкі калькуляционные счета;

кантакарэ́нтны *р.* контокоррентный счёт;

карэспандава́льны *р.* корреспондирующий счёт;

карэспандэ́нцкі *р.* корреспондентский счёт;

пазыко́вы *р.* ссудный счёт;

разліко́вы *р.* расчётный счёт;

размеркава́льныя раху́нкі

распределительные счета;

р. на́яўнасці і астáтку счёт наличия и остатка;

рэгулява́льныя раху́нкі регулирующие счета;

спецыя́льны пазыко́вы *р.* специальный ссудный счёт

раху́нак-плаце́жнае патраба-

ва́нне счёт-платёжное требова-
ние

раху́нак-рээ́стр *м.* счёт-реэстр

раху́нак-факту́ра *м.* счёт-фак-
тура

рахункаво́д *м.* счетово́д

рахуно́выя дакуме́нты счётные
(счетово́дные) докуме́нты

рацыяналіза́тарская прапанова́
рационаліза́торское предложéние
рацыяналіза́цыйны рационаліза-
цыйный

рацыяналіза́цыя *ж.* рационаліза́-
ция

рашэ́нне *н.* решéние;

абавязко́вае *р.* обяза́тельное
решéние;

абгрунтава́нае *р.* обосно́ван-
ное решéние;

адміністра́цыйнае *р.* админист-
ратывное решéние;

аспрэ́чанае *р.* оспóренное ре-
шéние;

безапеля́цыйнае *р.* безапел-
ляцыйное решéние;

кампрамі́снае *р.* компроміс-
сное решéние;

канчатко́вае *р.* оконча́тельное
решéние;

р. аб вы́дачы пазы́к решéние
о вы́даче ссуд

РД гл. рабо́чая дакуме́нтацыя

**РКК гл. рэгістра́цыйна-кантро́ль-
ная ка́ртка**

рознагалоссе́ *н.* разногласіе

ро́знасць *ж.* разность

ро́зніца *ж.* разніца, разли́чие *н.*

ро́знічныя цэны́ ро́зничные цэны́

ро́спіс, –су *м.* (пісьмовы пералі́к)
ро́спісь *ж.*;

**р. дзяржа́ўных дахо́даў і рас-
хо́даў** ро́спісь госуда́рствен-
ных дохо́дов и расхо́дов

ро́ссып, –пу *м.* ро́ссыпь *ж.*;

дакуме́нтальны *р.* докумен-
та́льная ро́ссыпь

ро́ўныя вы́бары ра́вные вы́боры

рубéль *м.* рубль

рублё́вы рублё́вый

ру́брыка *ж.* ру́брика;

р. імя́ннага катало́га ру́брика
імя́ннага катало́га

рубрыка́тар *м.* рубрыка́тор

ру́капіс, –су *м.* ру́копісь *ж.*;

арыгіна́льны *р.* арыгіна́льная
(по́длинная) ру́копісь;

аўтарскі *р.* а́втарская ру́копісь;

перга́менавы *р.* перга́менная
ру́копісь;

чарнавы́ *р.* чэрнова́я ру́копісь;

чыста́вы *р.* белава́я ру́копісь

рукапі́сна-друкава́ны дакуме́нт
рукопі́сна-печа́тны́ докуме́нт

рукапі́сная кні́га рукопі́сная кні́га

рукапі́сная лі́таратура рукопі́с-
ная лі́таратура

рукапі́сны аддзéл рукопі́сны
отде́л

рукапі́сны дакуме́нт рукопі́сный
докуме́нт

руло́нны мікрафі́льм руло́нный
мікрафі́льм

рух, ру́ху *м.* дви́жéние *н.*;

р. дакуме́нта дви́жéние доку-
ме́нта;

р. папе́р дви́жéние бума́г;

тава́рна-грашóвы *р.* това́рно-
де́нежное дви́жéние

рухо́масць *ж.* (рухо́мая маё́масць)
дві́жымость

рухо́мая маё́масць дві́жымое
іму́щество

руча́цца руча́ться

**ручна́я інфарма́цыйна-пошука-
вая сі́стэма архі́ва** ручна́я інфор-
мацыйна-по́исковая сі́стэма ар-
хі́ва

ры́нак, –нку *м.* 1. ры́нок, база́р; 2. эк.
(сфера абара́чэння тавараў) ры́нок;

агу́льны *р.* абщ́ий ры́нок;

валю́тны *р.* валю́тны́ ры́нок;

знё́шні *р.* в́нешний ры́нок;

р. збы́ту ры́нок сб́ыта;

сусв́етны *р.* миро́вой ры́нок

**рыначная (рынкавая) кан'юнк-
тура** рыначная кон'юнктура
рыначны (рынкавы) кошт рынач-
ная стоімость

реагаванне *н.* реагирование;
р. на скаргу реагирование на
жалобу

реагаваць реагировать
рэалізаваны реализованный
рэалізаваць реализовывать
рэалізацыя *ж.* реализация
рэальная зарплата реальная
зарплата

рэальны вопіс архіўнага фонду
реальная опись архивного фонда
рэальны ўзровень реальный уро-
вень

рэарганізацыя *ж.* реорганизация
рэвальвацыя *ж., эк.* ревальвация
рэвізаванне *н.* ревизование
рэвізавання ревизоваться
рэвізаваць ревизовать
рэвізійная камісія ревизионная
комиссия

рэвізія *ж.* ревизия;
бухгалтарская р. бухгалтер-
ская ревизия;
дакументальная р. докумен-
тальная ревизия;
няпланавая р. неплановая
(внеплановая) ревизия;
планавая р. плановая ревизия

рэвізор *м.* ревизор
рэгістр *м. (спис, показальник)* ре-
гистр;

р. вопісаў каштоўных спраў
регистр описей ценных дел

рэгістраванне *н.* регистрирование
рэгістраваны регистрированный
рэгістравання регистрироваться
рэгістраваць регистрировать
рэгістратар *м.* регистратор
рэгістратарскі регистраторский
рэгістратура *ж.* регистратура
**рэгістрацыйна-кантрольная кар-
тка (РКК)** регистрационно-конт-
рольная карточка (РКК)

рэгістрацыйная карта регистра-
ционная карта

**рэгістрацыйная картка даку-
мента** регистрационная карточка
документа

рэгістрацыйны запіс регистраци-
онная запись

рэгістрацыйны збор регистраци-
онный сбор

рэгістрацыйны індэкс регистра-
ционный индекс

**рэгістрацыйны нумар дакумэн-
та** регистрационный номер доку-
мента

рэгістрацыя *ж.* регистра́ция;

р. папёр регистра́ция бума́г;

р. пашпарта регистра́ция пас-
порта;

р. штатаў і каштарысаў регис-
тра́ция штатов и смет

рэгіянальны дагавор региональ-
ный договор

рэгламент, -ту *м.* регламент
рэгламентаванне *н.* регламенті-
рование

рэгламентаваны регламентіро-
ванный

рэгламентаваць регламентіро-
вать

рэгулявальныя рахункі регули-
рующие счета

рэгуляванне *н.* регулирование;

антыманапольнае р. антимо-
нопольное регулирование;

дзяржаўнае р. государствен-
ное регулирование;

**р. вільготнасці паветра ў ар-
хівасховішчы** регулирование
влажности воздуха в архиво-
хранилище;

**р. грашовага абароту (аба-
рачэння)** регулирование денеж-
ного обращения

**рэгуляваныя (рэгулюемыя) цэ-
ны** регулируемые цены

рэгуляваць регулировать

рэдагаванне *н.* редактирование

рэдагаваць редактировать

редáктар *м.* реда́ктор;

навуко́вы р. кні́гі нау́чный ре-
да́ктор кні́гі

редáктарскі тэрміна́л реда́ктор-
скі́й терміна́л

редакцыйны па́шпарт редакци-
о́нный па́спорт

редакцыйны савéт редакціо́нный
совéт

редáкцыя *ж.* реда́кция

реéстр *м.* (*вопіс, паказальнік*) ре-
е́стр;

дзяржаўны р. адкры́ццяў го-
сударственный реéстр откры-
тий;

дзяржаўны р. вынахо́дак го-
сударственный реéстр изобре-
тений;

дзяржаўны р. прамысло́вых
узо́раў государственн́ый ре-
е́стр промышле́нных образцо́в;

р. вы́данняў реéстр изда́ний;

р. вы́даткаў (расхо́даў) ре-
е́стр расхо́дов;

р. дагаво́раў реéстр догово́ров;

р. на карэспандэ́нцыю реéстр
на корреспо́нденцию;

р. прыбы́ткаў реéстр при́былей;

р. раху́нкаў реéстр сче́тов

реэ́стравы реéстровы́й

режым, –му *м.* режі́м;

асо́бы р. кре́дытава́ння о́со-
бы́й режі́м креди́товання́;

па́шпартны р. па́спортный ре-
жі́м;

р. захо́ўвання дакуме́нтаў ре-
жі́м хране́ния докуме́нтов;

тэ́мперату́рна-вільго́тнасны р.
те́мперату́рно-вля́жностны́й ре-
жі́м

реза́люцыя *ж.* резолю́ция

резéрв, –ву *м.* резе́рв;

ба́нкаўскі р. ба́нковскі́й резе́рв;

валю́тны р. валю́тны́й резе́рв;

дадатко́выя резéрвы допол-
нительные резе́рвы;

дзяржаўны р. госуда́рствен-
ны́й резе́рв;

матэрыя́льны р. мате́риальны́й
резе́рв;

нявыкарыстаныя резéрвы не-
использованные резе́рвы;

скры́тыя резéрвы скры́тые ре-
зе́рвы;

уну́траныя р. вну́тренние ре-
зе́рвы;

унутрывытво́рчы р. вну́три-
произво́дственный резе́рв

резервава́нне *н.* резерви́рование

резервава́ны резерви́рованный

резервава́цца резерви́роваться

резервава́ць резерви́ровать

резерво́вы банк резе́рвный банк

резерво́вы фонд резе́рвный фонд

рэзка́сць *ж.* ре́зкость;

р. адлю́страва́ння ре́зкость
изображе́ния

рэ́йтынг, –гу *м.* ре́йтинг

рэкаме́ндава́нне *н.* (*дзеянне*) ре-
коменда́ция *ж.*; предста́вление

рэкаме́ндава́ны рекомендо́ван-
ны́й; предста́вленный

рэкаме́ндава́цца рекомендо́вать-
ся; предста́вляцца

рэкаме́ндава́ць рекомендо́вать;
предста́влять

рэкаме́ндацы́ны лі́ст (**рэкаме́н-
дацы́нае пісьмо́**) рекомендо́тель-
ное пісьмо́

рэкаме́ндацыя *ж.* рекоменда́ция;
(*пісьмовы дакумент з якой–небудзь
прапанова́й*) предста́вление;

метады́чныя рэкаме́ндацыі
методи́ческие рекоменда́ции;

р. для ўзнага́роды предста́-
вление к награ́де

рэканстру́кцыя *ж.* реконстру́кция;

р. архіўнага фонду реконст-
ру́кция архивно́го фонду

рэканструява́ць реконстру́иро-
вать

рэквізі́т, –ту *м.* реквизи́т;

абавязко́вы р. обяза́тельный
реквизи́т;

вуглавы р. углово́й реквизи́т;

вэксальны р. вэксельный рек-
визит;
неабавязковы р. необязатель-
ный реквизит;
падоўжны р. продольный рек-
визит;
р. каштоўных папёр реквизит
ценных бумаг;
рэквізіты ўстаноў реквизиты
учреждений;
уліковы р. учётный реквизит
рэквізіт-адрес устаноў рекви-
зит-адрес учреждения
рэкет, –ту *м.* рэкет
рэклама *ж.* реклама
рэкламадавец *м.* рекламодатель
рэкламацыйнае пісьмо рекла-
мационное письмо
рэкламацыйны акт рекламаци-
онный акт
рэкламацыя *ж.* рекламация
рэкламная фатаграфія реклам-
ная фотография
рэктыфікат, –ту *м.* ректифікат
рэлявантнасць *ж.* релевантность;
**р. рэтраспектыўнай дакумён-
тай інфармацыі** релевант-
ность ретроспективной доку-
ментной информации
рэнта *ж.* рента
рэнтабельнасць *ж.* рентабель-
ность
рэнтабельны рэнтабельный
рэнтгенаграма *ж.* рентгенограм-
ма;
р. выпрабаванняў **вырабаў**
рентгенограмма испытаний из-
делий
рэпартаж, –жу *м.* репортаж
рэпраграфія *ж.* репрография;
р. дакументаў репрография
документов
рэпрадуктаванне *н.* репродуци-
рование
рэпрадуктаваны репродуциро-
ванный
рэпрадуктавацца репродуциро-
ваться

рэпрадуктаваць репродуциро-
вать
рэпрадукцыя *ж.* репродукция
рэпутацыя *ж.* репутация
**рэспэ дэ фон ("respéct de fond" –
"павага да фонду")** respé de фон
("respéct de fond" – "уважение к
фонду")
рэстаўратарскі реставраторский
рэстаўратарства *н.* реставратор-
ство
рэстаўрацыйная папэра рестав-
рационная бумага
рэстаўрацыйны раствэр рестав-
рационный раствор
рэстаўрацыя *ж.* реставрация, ре-
ставрирование *н.*
фізічная р. дакументаў физич-
еская реставрация документов;
хімічная р. дакументаў хими-
ческая реставрация документов
рэстаўрыраванне *н.* реставриро-
вание, реставрация *ж.*
рэстаўрыраваць реставрировать
рэсурсы *мн.* (запасы) ресурсы;
грашовыя р. денежные ресурсы;
дадатковыя р. дополнитель-
ные ресурсы;
матэрыяльныя р. материаль-
ные ресурсы;
наўныя р. наличные ресурсы;
фінансавыя р. финансовые
ресурсы;
эканамічныя р. экономические
ресурсы
рэтраспектыва *ж.* ретроспектива
**рэтраспектыўная дакументная
інфармацыя** ретроспективная до-
кументная информация
рэфармаваны реформированный
рэфармаваць реформировать
рэферат *м.* реферат
рэфератыўная інфармацыя ре-
феративная информация
рэферыраванне *н.* реферирова-
ние
рэферыраваны реферированный

рэферыраваць рефері́ровать
 рэферэ́ндум, -му *м.* референду́м;
 усена́ро́дны *р.* всена́ро́дный
 референду́м
 рэферэ́нт *м.* реферэ́нт
 рэфо́рма *ж.* рефо́рма; преобро-
 зова́не *н.*;
 грашо́вая *р.* де́нежная рефо́р-
 ма;

креды́тная *р.* креди́тная рефо́р-
 ма;
 р. цэнаўтварэ́ння рефо́рма це-
 нообро́завання;
 эканамі́чная *р.* эконо́мічная
 рефо́рма
 рэцэ́нзія *ж.* реце́нзія
 рэцэ́пт *м.* реце́пт
 рэчавае́ пра́ва ве́шное пра́во

С

САААТП *гл.* сі́стэма абазна-
 чэ́нняў аб'ёктаў адміністра́цый-
 на-тэрытарыя́льнага падзёлу
 сааўта́р *м.* саа́втор
 сааўта́рства *н.* саа́вторство
 сабеко́шт, -ту *м.* себесто́и-
 мость *ж.*
 сабе́с *м.* (сацыя́льнае забеспа-
 чэ́нне) сабе́с (соцыа́льное обезпе-
 чэ́ние)
 сабра́ць 1. собра́ты; сосре́дотэ-
 чы́ць; 2. (грошы, матэрыялы) соб-
 ра́ць, ско́піць, на́копіць
 саве́т¹ *м.* (о́рган дзяржаўнай ула-
 ды) са́вет;
 абласны́ *с.* обла́стна́й са́вет;
 гарадскі́ *с.* горо́дско́й са́вет;
 мясцовы́ *с.* ме́сцна́й са́вет;
 раённы́ *с.* райо́нна́й са́вет;
 сёльскі́ *с.* (сёльсаве́т *м.*) сёль-
 ский са́вет (сёльсаве́т)
 саве́т² *м.* (калегія́льны о́рган) со-
 ве́т;
 вучо́ны *с.* у́чыны са́вет;
 заня́льны навуко́ва-метады́ч-
 ны́ *с.* (ЗНМС) зона́льны на́уч-
 но-метады́цеский са́вет (ЗНМС);
 маста́цкі *с.* худо́жественный
 са́вет;

навуко́ва-тэхні́чны *с.* на́учно-
 тэхні́цеский са́вет;
 педагагі́чны *с.* педа́гогіцеский
 са́вет;
 рэдакцы́ны *с.* редакцы́онный
 са́вет;
 с. дырэ́ктараў са́вет дире́кто-
 ро́в;
 тэхні́ка-эканамі́чны *с.* тэхні́-
 ко-эконо́міцеский са́вет
 саве́тнік *м.* (службо́вая а́соба) со-
 ве́тнік
 савыканáвец *м.* соисполні́тель
 садакля́д *м.* содо́клад
 садакля́дчык *м.* содо́кладчик
 садзе́йнічанне́ *н.* соде́йствие
 садзе́йнічаць соде́йствовать
 садру́жнасць *ж.* содру́жество *н.*
 сакаві́к *м.* ма́рт
 сакаві́цкі ма́ртowski
 сакра́та́р *м.* секрета́рь
 сакрата́рыя́т *м.* секретариа́т
 сакрэды́то́р *м.* сокредито́р
 сакрэ́тна секрэ́тно;
 абсалю́тна *с.* соверше́нно сек-
 ре́тно;
 зусі́м *с.* соверше́нно секрэ́тно
 сакрэ́тнае захо́ўванне дакумен-

таў секретное хранёние документав

сакрэтная перапіска секретная перепіска

сакрэтны дагавор секретный договор

сакрэтны дакумент секретный документ

сальда нескл., н., бухг. сальдо;

актыўнае с. активное сальдо;

дэбетовае с. дебетовое сальдо;

крэдытавае с. кредитовое сальдо;

пасіўнае с. пассивное сальдо;

прамежкавае с. промежуточное сальдо;

разгёрнутае с. развёрнутое сальдо;

с. гандлёвага балансу сальдо торгового баланса

сальдаваны сальдированный

сальдаваць сальдировать

сальдавы сальдовый

самаабарона ж. самозащита, самооборона

самаадвёд, -ду м. самоотвёд

самаакўпнасць ж. самоокупаемость

самаахо́ва ж. самоохрана

самаацэ́нка ж. самооценка

самавольныя дзеянні самовольные действия

самавучы́цель м. самоучитель;

канцеля́рскі с. канцелярский

самоучитель

самавызначэ́нне н. самоопределение

самадапамо́га ж. самопомощь

самадзёйна́сць ж. самодеятельность

самадзё́йны самодеятельный

самадысцы́пліна ж. самодисциплина

самазабеспячэ́нне н. самоснабжение

самакіравальнасць ж. самоуправляемость

самакіравальны самоуправляемый

самакіраванне н. самоуправление

самаліквіда́цыя ж. самоликвидация

самапі́сец м. самописец

самапісны прыбо́р самопишущий прибор

самаправе́рка ж. самопроверка

самарэгістрава́льны прыбо́р саморегистрирующий прибор

самарэгулява́льны саморегулирующий

самарэгулява́нне н. (самарэгуляцыя ж.) саморегулирование, саморегуляция ж.

самарэкла́ма ж. самореклама

самасвядо́масць ж. самосознание н.

самасправаздэ́ча ж. самоотчёт м.

самасто́йнасць ж. самостоятельность;

гаспада́рчая с. хозяйственная

самостоятельность

самасто́йны фонд самостоятельный фонд

самаўдаскана́ленне н. самосовершенствование, самоусовершенствование

самаўхі́ленне н. самоустранение

самафіна́нсаванне н. самофинансирование

саніта́рная інспэ́кцыя санитарная инспекция

саніта́рны стан прадпры́емства [устано́вы] санитарное состояние предприятия [учреждения]

са́нкцыя ж. санкция;

абса́лю́тная с. абсолютная

са́нкцыя;

адміністра́цыйная с. административная са́нкцыя;

дагаво́рная с. договорная са́нкцыя;

дысцы́пліна́рная с. дисциплина́рная са́нкцыя;

падатковая с. наліговая санкцыя;

штрафная с. штрафная санкцыя;

эканамічная с. эканамічная санкцыя

санкцыянаванне *н.* санкцыянаванне

санкцыянаваны санкцыянаваны

санкцыянаваць санкцыянаваць

сантыметр *м.* сантыметр

сапраўднасць *ж.* падлинность, действительность;

с. дакумента падлинность (действительность) дакумента;

с. подпісу падлинность (действительность) подпісы;

с. распіскі падлинность (действительность) распіскі

сапраўдны дакумент действительный (подлинный, настоящий) дакумент

сапраўдны подпіс подлинная (действительная) подпісь

сапраўдны сэнс дакумента істинный смысл дакумента

сапраўды действительно, подлинно, істинно, то́чно

сартавальны сорціровачны, сорціровальны

сартаванне *н.* сорціраванне, сорціровка *ж.*

сартаваць сорціраваць

састаўны составно́й

САТ *гл.* сістэма апрацоўкі тэкстаў

Саўнфармбюро *нескл., н.* (Савецкае інфармацыйнае бюро) *гіст.* Совинформбюро (Совётское інфармацыйнае бюро)

саўладальнік *м.* совладалец

сацыяльна-бытавы сацыяльна-бытаво́й

сацыяльнае забеспячэнне сацыяльнае абеспэчэнне

сацыяльнае заканадаўства сацыяльнае заканада́тельство

сацыяльнае паходжанне сацыяльнае проісходжэнне

сацыяльнае становішча сацыяльнае палажэнне

сацыяльнае страхаванне сацыяльнае страхаванне

сацыяльны лад сацыяльнае ўстаўроства

сашчапіць (*злучыць сашчэпкай, заціскам*) скрепіць

сашчэпка *ж.* скрэпка

сашчэпліваць (*злучаць сашчэпкай, заціскам*) скрепля́ть

свабодна канверсаваная валюты свабодна канверціруемая валюты

свабодная асоба свабодная лічбы

свабодная зона свабодная зона

свабодная канкурэнцыя свабодная канкурэнцыя

свабодная пасада свабодная до́лжнасць

свабодны нумар свабодны нómер

свабодныя выбары свабодныя выбары

свабодныя (вольныя) цэны свабодныя цэны

свэдка *м. і ж.* (*аб мужчыне*) свідетель, очевідец; (*аб жанчыне*) свідетельница, очевідица

свэдкавы свідетельскі

свэдчыць свідетельстваваць, удостверя́ць;

с. подпіс свідетельстваваць (удостверя́ць) подпісь

своечасова своєрэмна

своечасовасць *ж.* своєрэмнась

свядома созна́тельно

свядомая дысцыпліна созна́тельная дысцыпліна

святлакопія *ж.* светокопія

святлакапіравальны светакопіровальны

сейм *м.* сейм

сейф *м.* сейф

сэйфавае захоўванне дакументаў сейфовое храненіе документаў

сэктар *м.* сектор

сэктарная дыяграма секторная дыяграма

секцыйны секцыйны

сэкцыя *ж.* секция;

кансультатыйная с. консультативная секция;

метадычная с. методическая секция;

экспертная с. экспертная секция

селектар *м.* селектор

селектарны селекторный

сельскагаспадарчы банк сельскохозяйственный банк

сельскі савёт (сельсавёт м.)

сельский совет (сельсовет)

семінар *м.* семинар

семінарскі семинарский

сепаратны дагавор сепаратный договор

серабрó *н.* серебрó

серадá (дзень тыдня) среда

сертыфікат *м.* сертификат;

дэпазітны с. депозитный сертификат

серыйна серийно

серыйнасць *ж.* серийность

серыйны серийный

сэрыя *ж.* серия

сесіёны сессионный

сэсія *ж.* сессия;

выязна́я с. выездная сессия;

надзвычайная с. чрезвычайная сессия;

нечарго́вая с. внеочередная сессия;

парла́менцкая с. парламентская сессия;

с. Вярхо́ўнага Савета Рэспу́блікі Белару́сь сессия Верховного Совета Республики Беларусь;

чарго́вая с. очередная сессия;

экзаменацыйная с. экзаменационная сессия

сётка *ж.* 1. сетка; 2. *толькі адз. (сукупнасць устаноў, ліній і да т. п.)* сеть;

дыпламатычная с. дипломатическая сеть;

лака́льная выліча́льная с. (ЛВС) локальная вычислительная сеть (ЛВС);

с. дзяржаўных архіваў сеть государственных архивов;

с. цэнтра́льных рэспу́бліканскіх архіваў сеть центральных республиканских архивов;

тары́фная с. тарифная сетка;

тэлефо́нная с. телефонная сеть

сёткавы гра́фік сетевой график

сёткавы тэрміна́л сетевой терминал

сігілагра́фія *ж.* сигиллография

сігналіза́цыя *ж.* сигнализация;

ахо́ўная с. охранная сигнализация

сігна́льная інфарма́цыя сигнальная информация

сігна́льны экзэмпля́р сигнальный экземпляр

сі́мвал *м.* символ

сіндыка́т *м.* синдикат

сінхро́нны тэрміна́л синхронный терминал

сістэ́ма *ж.* система;

аб'е́ктна-ма́рачная с. аб'ектно-мáрочная сис́тэма арганіза́цыі тэхнічных дакумента́льных матэрыялаў аб'ектно-мáрочная сис́тэма арганіза́цыі тэхніческих документа́льных матэрыялов;

абязлі́чаная с. абазначэння тэхнічных дакумента́льных матэрыялаў абазначэнная сис́тэма абозначэння тэхніческих документа́льных матэрыялов;

агульна́дзяржаўная аўтама́тызава́ная с. (АДАС) агульна́дзяржаўная аўтама́тызава́ная сис́тэма агу́льнадзяржаўная аўтама́тызаваная сис́тэма (ОГАС);

**адзі́ная с. класіфіка́цыі і ка-
дзі́равання** е́дыная сис-
тэма класіфіка́цыі і кады́рова-
ня; **адзі́ная с. навукóва-даве́дач-
нага апа́рату** е́дыная сис-
тэма на́ўчна-спра́вочнага апа́ра-
та; **адзі́ная с. прагра́мнай даку-
мента́цыі (АСПД)** е́дыная сис-
тэма прагра́мнай дакумента́-
цыі (ЕСПД); **адміністра́цыйная інфарма-
цыйная с.** адміністра́тивная
інформацыйная сис-тэма;
**ана́лага-лі́чбавая вылі́чаль-
ная с.** ана́лого-цыфра́вая вы-
числі́тельная сис-тэма;
**аўтаматыза́ваная дакумен-
та́цыйная с.** аўтаматы́заван-
ная дакументацыйная сис-тэма;
**аўтаматыза́ваная інфарма-
цыйна-по́шукавая с. (АІПС)**
аўтаматы́заванная інфор-
мацыйна-по́іскавая сис-тэма
(АІПС); **аўтаматыза́ваная по́шукавая
с.** аўтаматы́заванная по́іска-
вая сис-тэма;
**аўтаматыза́ваная с. кантро́-
лю вы́канання дакумента́ў
(АСКВД)** аўтаматы́заванная
сис-тэма кантро́ля исполне́ния
дакумента́ў (АСКИД); **аўтаматыза́ваная с. кірава́н-
ня (АСК)** аўтаматы́заванная
сис-тэма управле́ния (АСУ);
**аўтаматыза́ваная с. кіраван-
ня вы́творчасцю (АСКВ)** аўто-
маты́заванная сис-тэма управ-
ле́ния произва́дством (АСУП);
**аўтаматыза́ваная с. навукó-
ва-тэхні́чнай інфарма́цыі
(АСНТИ)** аўтаматы́заванная
сис-тэма на́учна-тэхні́скай
інформа́цыі (АСНТИ); **аўтаматыза́ваная с. пла́на-
вых разлі́каў (АСПР)** аўто-
маты́заванная сис-тэма пла́но-
вых расчы́тов (АСПР); **вымяра́льная інфарма́цыйная**

**с. измері́тельная інформаци-
о́нная сис-тэма;** **гаспада́рчая с.** хазя́йсвенная
сис-тэма; **дакумента́льна-фактаграфі́-
ная інфарма́цыйная с.** доку-
мента́льна-фактаграфі́цкая
інформацыйная сис-тэма;
**дакумента́льная інфарма́цый-
на-по́шукавая с.** дакумента́ль-
ная інформацыйна-по́іскавая
сис-тэма; **дэцыма́льная с. абазначэ́ння
тэхні́чных дакумента́льных
матэрыя́лаў** дэцыма́льная сис-
тэма абозначэ́ния тэхні́скай
дакумента́льных матэрыя́лов;
**журна́льная звычайна́я с. спра-
вава́дства** журна́льная обы́ч-
ная сис-тэма делаправа́дства;
**журна́льная камбіна́ваная с.
справава́дства** журна́льная
камбіна́ваная сис-тэма де-
лаправа́дства; **змешаная с. арганіза́цыі тэх-
ні́чных дакумента́льных ма-
тэрыя́лаў** сме́шанная сис-тэма
арганіза́цыі тэхні́скай доку-
мента́льных матэрыя́лов;
**інтэгра́ваная аўтаматыза́ва-
ная с. кірава́ння** інтэгра́ван-
ная аўтаматы́заванная сис-тэ-
ма управле́ния; **інтэгра́ваная с. апрацо́ўкі тэк-
ста́ў** інтэгра́ваная сис-тэма
обрабо́ткі тэкста́ў;
**інтэлекту́альная інфарма́цый-
ная с.** інтэлекту́альная ін-
формацыйная сис-тэма;
інфарма́цыйна-даве́дачная с.
інформацыйна-спра́вочная сис-
тэма; **інфарма́цыйна-по́шукавая с.
архі́ва (ІПСА)** інформацыйна-
по́іскавая сис-тэма архі́ва
(ІПСА); **інфарма́цыйная с. (с. інфарма-
цыйнага абслуго́ўвання)** ін-
формацыйная сис-тэма (сис-тэ-

ма інформаційного обслу́живання);

камбіна́ваная (змéшаная) с. арганіза́цыі тэхні́чных дакуме́нтальных матэрыялаў камбіні́рованная (смéшанная) сис-те́ма арганіза́цыі тэхні́чных дакуме́нтальных матэрыяла́в;
ка́рткавая камбіна́ваная гру́павая с. справаво́дства ка́рточная камбіні́рованная гру́повая́ сис-те́ма делопроизво́дства;

кіраўні́цкая с. управле́нцкая сис-те́ма;

ко́мплексная с. кіравáння яка́сцю праду́кцыі (КСКЯП) ко́мплексная сис-те́ма управле́ння яка́сцем праду́кцыі (КСУКП);
механіза́ваная інфарма́цыйна-по́шукавая с. механізі́ро-ванная інфарма́цыйна-по́ис-ковая сис-те́ма;

мікрапраце́сарная с. кіравá-ня мікропроце́ссорная сис-те́ма управле́ння;

многате́рмінальная с. много-термина́льная сис-те́ма;

падвэ́сная с. захо́вання да-куме́нтальных матэрыялаў подвeс-ная́ сис-те́ма хранéния дакуме́нтальных матэрыяла́в;

папраэ́ктная с. арганіза́цыі тэхні́чных дакуме́нтальных матэрыялаў попрое́ктная сис-те́ма арганіза́цыі тэхні́чных дакуме́нтальных матэрыяла́в

па́то́чная (пара́дкавая) с. арга́ніза́цыі тэхні́чных дакуме́нтальных матэрыялаў пото́чная (поре́дковая) сис-те́ма арга́ніза́цыі тэхні́чных докумен-тальных матэрыяла́в;

пафарма́тная с. арганіза́цыі тэхні́чных дакуме́нтальных матэрыялаў пофарма́тная сис-те́ма арганіза́цыі тэхні́чных дакуме́нтальных матэрыяла́в;

па́шпартная с. па́спортная сис-те́ма;

прадме́тная с. абазначéння тэхні́чных дакуме́нтальных матэрыялаў предме́тная сис-те́ма абозначéния тэхні́чных дакуме́нтальных матэрыяла́в;

ручна́я інфарма́цыйна-по́шукавая с. архі́ва ручна́я інфарма́цыйна-по́исковая сис-те́ма архі́ва;

с. абазначéнняў аб'е́ктаў ад-міністра́цыйна-тэрытарыя́льнага падзе́лу (САААТП) сис-те́ма абозначéний аб'е́ктов ад-міністра́тывна-тэрытарыя́льного дeлeния (СООАТД);

с. апрацо́ўкі тэкстаў (САТ) сис-те́ма апрацо́бки тeкстов (СОТ);

с. арганіза́цыі тэхні́чных да-куме́нтальных матэрыялаў сис-те́ма арганіза́цыі тэхні́чных дакуме́нтальных матэрыяла́в;

с. архі́ўных устано́ў сис-те́ма архі́ўных учре́ждений;

с. дакуме́нтава́ння сис-те́ма дакуме́нтава́ния;

с. дакуме́нтацыі сис-те́ма до-куме́нтацыі;

с. і́ндэксаў сис-те́ма і́ндексов;

с. кантро́лю выканáння да-куме́нтаў сис-те́ма кантро́ля ісполне́ния докуме́нтов;

с. ката́лагіза́цыі фа́йлаў сис-те́ма ката́логіза́цыі фа́йлов;

с. ката́логаў дзяржа́ўнага архі́ва сис-те́ма ката́логов госу-да́рствeнного архі́ва;

с. навуко́ва-даве́дачнага апа-ра́ту да дакуме́нтаў ДАФ сис-те́ма на́уочно-спра́вочного апа-ра́та к докуме́нтам ГАФ;

с. навуко́ва-тэхні́чнай інфар-ма́цыі (СНТИ) сис-те́ма на́уочно-тэхні́ческой інфарма́цыі (СНТИ);

с. персанáльнага кале́ндарá

система персонального календаря;

с. планавых разлікаў система плановых расчётов;

с. праграмавання (СП) система программирования (СП);

с. факсімільнай сувязі система факсимильной связи;

тарыфная с. тарифная система;

традыцыйная інфармацыйна-пошукавая с. традиционная информационно-поисковая система;

тыпавая аўтаматызаваная с. кіравання типовая автоматизированная система управления;

тэкставая с. текстовая система;

тэрмінальная с. терминальная система;

уніфікаваная с. арганізацыйна-распарадкаў дакументацыі (УСАРД) унифицированная система организационно-распорядительной документации (УСОД);

уніфікаваная с. дакументацыі (УСД) унифицированная система документации (УСД);

уніфікаваная с. кіраўніцкай дакументацыі (УСКД) унифицированная система управленческой документации (УСУД);

уніфікаваная с. першаснай уліковай дакументацыі (УСПУД) унифицированная система первичной учётной документации (УСПУД);

уніфікаваная с. планавай дакументацыі (УСПД) унифицированная система плановой документации (УСПД);

уніфікаваная с. разлікова-графічнай дакументацыі (УСРГД) унифицированная система расчётно-денежной документации (УСРДД);

уніфікаваная с. справаздачна-статыстычнай дакументацыі (УСССД) унифицированная

система отчётно-статистической документации (УСОСД);

фактаграфічная інфармацыйна-пошукавая с. фактографическая информационно-поисковая система;

фіскальная с. фискальная система

сістэматызаваныя акты систематизированные акты

сістэматызацыя ж. систематизация;

с. дакументальных матэрыялаў систематизация документальных материалов

сістэматычная картатэка систематическая картотека

сістэматычная класіфікацыя дакументнай інфармацыі систематическая классификация документной информации

сістэматычны архіўны каталог систематический архивный каталог

сістэматычны вопіс систематическая опись

сістэматычны паказальнік систематический указатель

сістэмны падыход у архівазнаўстве системный подход в архивоведении

сістэмны тэрмін системный терминал

скажоны тэкст искажённый текст

сканцэнтраванасць ж. сосредоточенность

сканцэнтраванне н. (дзеянне) сосредоточение

сканцэнтраваны сконцентрированный; сосредоточенный

сканцэнтраваль сконцентрировать; сосредоточить

сканчэнне н. 1. окончание; **2.** истечение;

да сканчэння тэрміну до істечения срóка;
с. паўнамо́цтваў істечение по́лномо́чий;
с. прафтэхвучы́лішча оконча́ние профе́хучы́лішча
скапі́раваны ско́пированный
скапі́раваць ско́пировать
скарача́нне *н.* сокра́щение;
с. штáтаў сокра́щение штáтов
ска́рга *ж.* жа́лоба;
абгрунта́ваная *с.* обосно́ван-
ная жа́лоба;
вусная *с.* у́стная жа́лоба;
калекты́ўная *с.* ко́ллекты́вная
жа́лоба;
неабгрунта́ваная *с.* необо́с-
нованная жа́лоба;
паўто́рная *с.* повто́рная жа́ло-
ба;
пісьмо́вая *с.* пісьменная жа́ло-
ба
ска́рдзіца жа́ловаться
ска́ржнік *м.* жа́лобшчык
ска́ржніца *ж.* жа́лобшчыца
скаро́чаны сокра́щенный
скарыста́нне *н.* іспо́льзование;
примені́ение, упо́требле́ние
скарыста́ны іспо́льзованный; при-
менё́нный, упо́требле́нный
скарыста́ць (*што*) іспо́льзовать;
воспо́льзоваться (*чем*); приме́нить,
упо́требі́ць
скарысто́ўваць (*што*) іспо́льзо-
вать; по́льзоваться (*чем*); приме-
ня́ць, упо́требля́ць
скарэ́кціраваць скорре́кціровать
скасава́нне *н.* 1. упрáзднё́ние; от-
ме́на *ж.*; 2. расто́ржэ́ние;
с. працо́ўнага пагаднё́ння рас-
торже́ние трудо́вага соглаше́-
ния
скасава́ны 1. упрáзднё́нны; от-
менё́нны; 2. расто́ргнуты
скасава́ць 1. (*закон, распарад-
жэ́нне*) упрáздні́ць; отмені́ць; 2. (*дага-
вор, шлю́б*) расто́ргну́ць;

с. дагаво́р расто́ргну́ць дого-
во́р;
с. кантра́кт расто́ргну́ць конт-
ра́кт
скасцо́ўваць 1. (*закон, распара-
джэ́нне*) упрáздні́ць; отменя́ць; 2.
(*дагавор, шлю́б*) расто́ргна́ць
склад, скла́ду *м.* (*структура*) сос-
та́в;
асабо́вы *с.* лі́чны состав;
пастая́нны *с.* дакуме́нтаў по-
сто́янный состав до́кументаў;
пераме́нны *с.* дакуме́нтаў пе-
реме́нный состав до́кументаў;
штáтны *с.* устано́вы штáтны
состав у́чреждэ́ния
складáльнік *м.* (*аўтар*) составі-
тель
складá́нне *н.* составле́ние
складáны дакуме́нт сло́жнны до-
куме́нт
складáць 1. скла́дываць; 2. (*ар-
ганізо́ўваць, ствара́ць*) составля́ць,
создава́ць
скла́сці 1. сло́жыць; 2. (*арганіза-
ва́ць, ствара́ць*) составі́ць, созда́ць
скле́іць скле́іць
скле́йвальны прыбо́р скле́йваю-
щый прыбо́р
скле́йванне *н.* скле́ивание, скле́й-
ка *ж.*
скле́йваць скле́иваць
скле́йка *ж.* (*месца склейкі аднаго
дакумента з другім у слупках*)
скле́йка
скліка́нне *н.* созы́в *м.*
скліка́цца созыва́цца
скліка́ць (*з'езд, сход*) созва́ць
скліка́ць (*з'езд, сход*) созыва́ць
скарадрукава́ны скоропеча́тны
ско́рапіс, –*су* *м.* ско́ропись *ж.*
скарасшыва́льнік *м.* скаросши-
ва́тель
скрапля́ць закре́пляць
скры́нка *ж.* я́щик *м.*;
грашо́вая *с.* де́нежны я́щик;
пашто́вая *с.* почто́вы я́щик

скрыты тэкст скры́тый текст
скрытыя рэзэрвы скры́тые резервы

скрэпа ж. скрэ́па

скрэплены закрэплённый

слабакантра́сны тэкст слабо-
контра́стный текст

слайд м. слайд

след, сле́ду м. след;

с. **фóнду** след **фóнда**

слова н. сло́во;

ключаво́е с. ключево́е сло́во;

усту́пнае с. вступите́льное
сло́во

словазлучэ́нне н. словосочета́-
ние

слоўна-лі́чбавы словесно-циф-
ровы́й

слоўнік м. слова́рь;

дэскры́птарны с. (класіфіка́-
тар) дескри́пторный слова́рь
(классифика́тор);

перакладны́ с. переводно́й
слова́рь;

тлумача́льны с. толковы́й сло-
ва́рь;

тэрміналагі́чны с. термиоло-
гіческий слова́рь

служачы наз., м. служа́щий

служба ж. служба́;

абавязко́вая с. *вайск.* дейст-
вительная служба́;

архіўная с. архивная служба́;

даве́дачная с. справочная
служба́;

дзяржа́ўная с. госуда́рствен-
ная служба́;

інфармацыйная с. информаци-
о́нная служба́;

справаво́дная с. делопроиз-
водственная служба́

службо́вае даручэ́нне должност-
но́е поруче́ние

службо́вае пісьмо́ служебное
письмо́

службо́вае распараджэ́нне слу-
жебное распоряже́ние

службо́вае рассле́даванне слу-
жебное рассле́дование

службо́вае станова́шча служеб-
ное положе́ние

службо́вая адка́знасць долж-
ностна́я отве́тственность

службо́вая асо́ба должностно́е
лицо́

службо́вая запі́ска служебная
запіска

службо́вая інстру́кцыя служеб-
ная інстру́кцыя

службо́вая камандзіро́ўка слу-
жебная командиро́вка

службо́вая перапі́ска служебная
перапіска

службо́вая растрáта должност-
на́я растрáта

службо́вая та́йна служебная
та́йна

службо́вец м. служа́щий наз.

службо́вы акла́д должностно́й
окла́д

службо́вы аўтарытэ́т должност-
но́й авторите́т

службо́вы бланк должностно́й
бланк

службо́вы дакуме́нт служебный
докуме́нт

службо́вы лі́ст служебный лист

службо́вы падло́г должностно́й
подло́г

службо́вы па́шпарт служебный
па́спорт

службо́выя абавя́зкі служебные
обязанности

служы́ць служи́ть

слупко́вая дыягра́ма столбико-
вая диагра́мма

слупок м. столбе́ц, ко́лонка ж.

слуха́нне н. слу́шание

слуха́ць слу́шать

слу́шна дельно́; резонно́

слу́шнасць ж. дельность; резон-
ность

слу́шны дельный; резонный

снежа́нь м. дека́брь

сніжаньські декабрьський
СНТІ *гл.* **систэма навукова-тэх-**
нічнай інфармацыі

СП *гл.* **систэма праграмавання**
спаборніцтва *н.* **соровнавіне**
спаганяць **взысківаць**
спагнанне *н.* **взысканіе;**

адміністрацыйнае *с.* **админис-**
тративное взысканіе;
дысцыплінарнае *с.* **(пакара́н-**
не) **дисциплинарное взысканіе;**
зняцце спагнання **снятие взыс-**
канія;

накладанне спагнання **нало-**
жэние взысканія

спадар *м.* **господін**
спадарства *н., зборн. (пры зваро-*
це) **господа́**

спадарыня *ж.* **госпожа́**
спадчына *ж.* **наследство** *н., на-*
следіе *н.;*

культурная *с.* **культурное на-**
следство (наследіе);
літаратурная *с.* **литературное**
наследство (наследіе)

спадчыннае права **наследствен-**
ное право

спадчыннік *м.* **наследник**
спажывец *м.* **потребитель**
спажывецкая вартасць *эк.* **пот-**
ребительная сто́имость

спажывецкая кааперацыя **пот-**
ребительская коопера́ция

спажывецкі кошык **потребитель-**
ская корзина́

спажывецкі тавар **потребитель-**
ский товар

спазненне *н.* **опозда́ние**
спакаваны **упако́ванный; уло́жен-**
ный

спакаваць **упако́вать; уложы́ть**
спакóўваць **упако́вывать; укла́ды-**
вать

спасыла́цца **ссыла́ться**
спасы́лачны **ссылочный**

спасы́лка *ж.* **(называнне крыніцы ў**
тэксце) **ссылка́**

спектрагра́ма *ж.* **спектрогра́мма**
спецы́фіка *ж.* **специфика́**

спецы́фічныя дакуме́нтальныя
матэрыялы **специфические до-**
кументальные материалы́

спецыялізава́нае прагра́мнае
забеспячэнне **специализирован-**
ное програ́мное обеспéчение
спецыялізава́нае прагра́мнае кі-
раванне **специализированное про-**
гра́мное управле́ние

спецыялізава́ная калéкцыя **спе-**
циализированная коллéкция

спецыялізава́ны працэсар **спе-**
циализированный процéссор

спецыяліза́цыя *ж.* **специализа́ция**
спецыялі́ст *м.* **специали́ст**

спецыя́льнае архівасхо́вішча
спеціальное архивохрани́лище

спецыя́льнасць *ж.* **спеціальность;**
ваё́нна-уліко́вая *с.* **военно-**
учётная спеціальность

спецыя́льная даве́ранасць **спе-**
ціальная дове́ренность

спецыя́льная літарату́ра **специ-**
альная літарату́ра

спецыя́льны кантро́ль **спеціаль-**
ный контро́ль

спецыя́льны пазыко́вы раху́нак
спеціальный ссудный счёт

спецыя́льны паказальнік **специ-**
альный указа́тель

спецыя́льны тэрмін **спеціальный**
тэрмин

спецыя́льныя гістары́чныя дыс-
цыпліны **спеціальные историчес-**
кие дисциплины́

спёшна **спёшно, срóчно**

спёшная (вё́льмі тэрміно́вая) па-
пэ́ра спёшная (очень срóчная) бу-
ма́га

спі́с *м.* **спі́сок;**

адбо́рачны *с.* **отбо́рочный спі-**
сок;

імя́нны *с.* **именно́й спі́сок;**

інвэ́нтарны *с.* **инвентарный спі-**
сок;

паслужны́ *с.* **послужно́й спі́сок;**

с. скарочаных слоў список сокращённых слов;
с. фónдаў архі́ва список фондов архива
спісаная сума списанная сумма
спісанне *н.* списание
спісаны списанный
спіса́цца списаться
спіса́ць списать
спісванне *н.* списывание
спісва́ць списывать
спіс-даве́днік список-справочник
спланава́ць планировать
спонсар *м.* (фунда́тар *м.*) спонсор
спóсaб, –бу *м.* способ;
ка́рткавы с. сістэматыза́цыі
спраў карточный способ систематизации дел;
непасрэ́дны с. сістэматыза́цыі
спраў непосредственный способ систематизации дел
спра́ва *ж.* дело *н.*;
арбітра́жная с. арбитражное дело;
архі́ўная с. архивное дело;
асаблі́ва кашто́ўная с. (АКС)
особо ценное дело (ОЦД);
асабо́вая с. личное дело;
атэста́цыйная с. аттестационное дело;
выдаве́цкая с. издательское дело;
выязна́я с. выездное дело;
закóнчаная с. законченное дело;
канфлі́ктная с. конфликтное дело;
незакóнчаная с. незаконченное дело;
пача́тая (распача́тая) с. начатое дело;
пенсі́йная с. пенсионное дело;
персана́льная с. персональное дело;
с. архі́ўнага фónду дело архивного фонда;

с. па вы́данні кні́гі дело по изданию книги;
с. фі́льма дело фильма;
судо́ва-арбітра́жная с. судбно-арбитражное дело
справаво́д *м.* делопроизводитель
справаво́дная рабо́та делопроизводственная работа
справаво́дная служ́ба делопроизводственная служба
справаво́дная тэрмінало́гія делопроизводственная терминология
справаво́дная тэхні́ка делопроизводственная техника
справаво́дны і́ндэкс делопроизводственный индекс
справаво́дны тэрмі́н делопроизводственный термин
справаво́дства *н.* делопроизводство;
бягу́чае с. текущее делопроизводство;
дэцэ́нтралі́заванае с. децентрализованное делопроизводство;
змéшанае с. смешанное делопроизводство;
цэ́нтралі́заванае с. централизованное делопроизводство
справаво́дча *ж.* отчёт *м.*;
ава́нсавая с. авансовый отчёт;
аператы́ўная с. оперативный отчёт;
бухга́лтарская с. бухгалтерский отчёт;
вытво́рча-тэхні́чная с. производственно-технический отчёт;
гадава́я с. годовой отчёт;
ка́савая с. кассовый отчёт;
пера́яды́чная с. периодический отчёт;
тво́рчая с. творческий отчёт;
фіна́нсавая с. финансовый отчёт
справаво́дча-вы́барны сход
отчётно-выборное собрание
справаво́днасць *ж.* отчётность

справазд́ачная ве́дамасць от-
чётная ведомость

справазд́ачная калькуля́цыя от-
чётная калькуляция

справазд́ачная фо́рма отчётная
форма

справазд́ачны даклад отчётный
доклад

справазд́ачны перы́яд отчётный
период

справазд́ачныя да́ныя отчётные
данные

справаміні́раванне *н. (зняцце палі-
мернай ахоўнай плёнкi з дакумен-
та)* деломинирование

справядлівае патраба́ванне
справедливое требование

спрасці́ць упростіть

спрача́цца спо́рить

спрашча́ць упроща́ть

спрашча́нне *н.* упроще́ние

спро́шчана́сць *ж.* упроще́нность

спро́шчаны упроще́нный

спрыя́льны тары́ф предпочті-
тельный тариф

спрыя́нне *н.* благоприятствование

спрыя́ць благоприятствовать

спрэ́чка *ж.* 1. спор *м.*; 2. *толькі мн.*
прения;

праца́ўная *с.* трудовой спор;

спрэ́чкі па дакладу прения по
докладу

спрэ́чны спо́рный

сро́дак, *-дку* *м.* 1. средство *н.*;

2. *звычайна мн.* средства;

лікві́дныя срóдкі *фін.* ликвид-
ные средства;

с. фікса́цыі средство фикса-
ции;

срóдкі вытвóрчасці средства
производства;

срóдкі камуніка́цыі средства
коммуникации;

**тэхні́чныя срóдкі дакумента-
ва́ння** технические средства
документирования

стабіліза́цыйны стабилизацион-
ный

стабіліза́цыйныя фо́нды стаби-
лизационные фонды

стабіліза́цыя *ж.* стабилизация;

с. тэксту стабилизация текста

стагна́цыя *ж.*, *эк.* стагнация

стаго́ддзе *н.* столетие

ста́дыя *ж.* стадия

стаж, **ста́жу** *м.* стаж;

агу́льны с. пра́цы общий стаж
работы;

бесперапы́нны с. пра́цы не-
прерывный (бесперерывный)
стаж работы;

**кандыда́цкі с. кандидатский
стаж;**

праца́ўны с. трудовой стаж

стан, **ста́ну** *м.* положение *н.*; сос-
тояние *н.*;

саніта́рны с. прадпры́емства
[устано́вы] санитарное состо-
яние предприятия [учреждения]

станда́рт, *-ту* *м.* стандарт;

дзяржа́ўны агульнасаю́зны с.
(ДАСТ) (*у былым СССР*) го-
сударственный общесоюзный
стандарт (ГОСТ)

станда́ртны дакуме́нт стандар-
тный документ

стандартызава́нне *н.* стандарти-
зирование

стандартызава́ны дакуме́нт
стандартизованный (стандартизи-
рованный) документ

стандартызава́ны тэрмін стан-
дартизованный (стандартизиро-
ванный) термин

стандартызава́ць стандартизи́ро-
вать, стандартизова́ть

стандартыза́цыя *ж.* стандарти-
зация

стано́вішча *н.* положение;

**сацыя́льнае с. социальное по-
ложение;**

**службо́вае с. служебное по-
ложение**

стано́к *м.* станок;

друка́рскі с. печатный станок

становчая форма акцэпту положительная форма акцэпта
становчы ўплыў положительное влияние

станцыя ж. станция;

дыктафонная с. диктофонная станция;

машыналічальная с. машиносчётная станция

старажытнасць ж. древность

старажытная актавая мова

древний актовый язык

старажытная гісторыя древняя история

старажытныя акты ўстанёў Вялікага княства Літоўскага древние акты учреждений Великого княжества Литовского

старонка ж. страница;

бягучая с. текущая страница;

тытульная с. титульная страница;

экранная с. экранная страница

старонкавы страничный

старт м. старт;

мантажны с. монтажный старт

стартоўка м. стартовка;

с. кінадакументаў стартовка кинодокументов

старшы бухгалтар старший бухгалтер

старшы навуковы супрацоўнік

старший научный сотрудник

старшыня м. і ж. председатель; председательствующий наз., м.

старэнне н. старение;

с. дакументаў старение документов

старэць стареть, устаревать

статус, –су м. статус

статус-кво нескл., м. статус-кво

статут м. 1. (звод правіл) устав;

2. (палажэнне) статут; 3. гіст. статут;

арцельны с. артельный устав;

воінскі с. воинский устав;

дысцыплінарны с. дисциплинарный устав;

консульскія статуты консульские уставы;

партыйны с. партийный устав;

с. юрыдычнай асобы устав юридического лица

статутны фонд уставный фонд

статыстыка ж. статистика;

архіўная с. архивная статистика

статыстычнае ўпраўленне статистическое управление

статыстычная дакументацыя

статистическая документация

статыстычны бюлетэнь статистический бюллетень

статыстычны перапіс статистическая перепись

статыстычныя выбаркі статистические выборки

статыстычныя звесткі статистические сведения

стаўка ж. ставка;

дыферэнцыраваная с. дифференцированная ставка;

тарыфная с. тарифная ставка

стацыянарны стэлаж стационарный стеллаж

стваральнік м. создатель, творец, соиздатель

ствараць 1. создавать, соиздавать;

2. (фарміраваць) организовывать, образовывать, учреждать

стварыць 1. создать; 2. (сфарміраваць) организовать, образовывать, учредить

стварэнне н. 1. создание, соиздание; 2. организация ж., образование, учреждение

стол м. стол;

адрасны с. адресный стол;

гукантрольны с. звукоконтрольный стол;

гукамантажны с. звукомонтажный стол;

пашпартны с. паспортный стол;

фільмаманта́жны с. фільмо-монта́жний стол;
фільмаправе́рачны с. фільмопрове́рочный стол
страйк м. забасто́вка ж.
стра́йкавы камі́тэт забасто́воч-ный коміте́т
стра́та ж. 1. убы́ток м.; уще́рб м.; 2. поте́ря, уте́ря;
дакуме́нтальная с. докумен-тальний уще́рб;
маё́масная с. иму́щественный уще́рб;
матэ́рыяльная с. матэрыяль-ный уще́рб;
с. працаздóльнасці поте́ря трудоспо́сбности
стра́тнасць ж. убы́точность
стра́тны убы́точный
страхавáльнік м. (*работнік стра-хавой кампаніі*) страхова́тель
страхавáнне н. страхова́ние;
абавязко́вае с. обяза́тельное страхова́ние;
асабіста́е с. лічнае страхова́-ние;
дзяржа́ўнае с. госуда́рствен-ное страхова́ние;
маё́маснае с. иму́щественное страхова́ние;
сацыя́льнае с. соцыя́льное страхова́ние
страхавáць страхова́ць
страхавáя га́рантыя страхова́я га́рантыя
страхавáя кампа́нія страхова́я кампа́нія
страхавáя (га́рантыйная) ко́пія дакуме́нта страхова́я (га́рантый-ная) ко́пія дакуме́нта
страхавáя сума́ страхова́я сума́
страхавáя счэ́пка дакуме́нта страхова́я счэ́пка дакуме́нта
страхаво́е абавяза́цельства страхова́е абавяза́цельство
страхаво́е аге́нцтва страхова́е аге́нцтва
страхавы́ аге́нт страхова́й аге́нт

страхавы́ збор страхова́й збор
страхавы́ тары́ф страхова́й та-ры́ф
страхавы́ ў́знос страхова́й взнос
страхавы́ фонд ко́пій дакуме́нтаў страхова́й фонд ко́пій доку-ме́нтаў
стра́ціць 1. (*пазбаві́цца чаго-не-будзь*) поте́раць, утра́тити; (*год-насць, аўтары́тэт*) уроні́ць; 2. по-тра́тити, истра́тити; израсхо́довать
стра́чваць 1. (*пазбаўля́цца чаго-небудзь*) теря́ть, утра́чивать; (*год-насць, аўтары́тэт*) роня́ть; 2. тра́-тити, истра́чивать; расхо́довать
стро́гая вымо́ва стро́гий вы́говор
стро́гая вымо́ва з папярэ́джан-нем стро́гий вы́говор с предуп-режде́нием
структу́ра ж. структу́ра;
с. тэксту структу́ра тэкста
структу́рнае падраздзяле́нне
ўста́новы структу́рное подразде-ление учрежде́ния
структу́рная адзна́ка спраў
структу́рный пры́знак дел
структу́рная схэ́ма класі́фікацыі спраў (дакуме́нтаў) структу́рная схэ́ма класі́фікацыі дел (доку-ме́нтаў)
струме́нны пры́нтэр стру́йный пры́нтер
студзе́нь м. я́нварь
студзе́ньскі я́нварский
стужка ж. лэ́нта;
капі́равáльная с. копі́ровáль-ная лэ́нта;
касэ́тная магні́тная с. кассе́т-ная магні́тная лэ́нта;
кінематагра́фічная с. кинема-тогра́фіческая лэ́нта;
магні́тная с. магні́тная лэ́нта;
ме́рная (вымяра́льная) с. ме́р-ная лэ́нта;
перфа́рацы́йная с. (перфа-стужка) перфо́рацы́онная лэ́н-та (перфо́лэнта)
ступе́нь ж. стéпень;

вучо́ная с. учёная стéпень;
 с. майста́рства стéпень масте́рства
 ступе́ньчата́сць ж. ступе́нчатость
 стыль¹, сты́лю м. стиль;
 афі́цыйны с. официа́льный стиль;
 канцэ́ля́рска-дзела́вы с. канцеля́рско-дело́вой стиль
 стыль², сты́лю м. (споса́б лета́злічэння) стиль
 стыму́лява́нне н. стимули́рование
 стыму́лява́ць стимули́ровать
 стэла́ж м. стелла́ж;
 драўля́ны с. дере́вянный стелла́ж;
 металі́чны с. металличе́ский стелла́ж;
 пераста́ўны (перасо́вачны) с. передви́жной стелла́ж;
 стацыяна́рны с. стацио́нарный стелла́ж
 стэла́жны стелла́жный
 стэнагра́ма ж. стеногра́мма
 стэнаграфа́ва́нне н. стенографі́рование
 стэнаграфа́ваны стенографі́рованный
 стэнаграфа́ва́ць стенографі́ровать
 стэнаграфі́чны стенографі́ческий
 стэнд м. стенд
 стэ́рэазды́мка ж. стереосъёмка
 стэ́рэафа́нічны стереофо́нический
 суадно́сіны адз. ня́ма соотноше́ние;
 ко́лькасны́я с. количе́ственное соотноше́ние
 суадно́снасць ж. соотно́сительность
 субардына́цыя ж. суборди́нация
 субарэ́нда ж. субаре́нда
 суб'э́кт м. субъект
 суб'екты́зм, -му м. субъекти́зм
 суб'екты́ўна суб'екты́вно

суб'екты́ўны фа́ктар суб'екты́вный фа́ктор
 субо́та ж. суббо́та
 субо́тні суббо́тний
 субо́тнік м. суббо́тник
 субраху́нак, -нку м., бухг. субсчёт
 субсідзі́раванне н. субсиди́рование
 субсідзі́раваць субсиди́ровать
 субсіды́я ж. субсидия
 субці́тр м. субти́тр
 субці́трава́нне н. субтитро́вание
 субсясе́днік м. собесе́дник
 сў́вязь ж. связь; (узае́мныя адносі́ны) обще́ние н.; (срода́к зно́сін) сообще́ние н.;
 адміністра́цыйная с. админис-тра́тивная связь;
 твора́чая с. творче́ская связь;
 тэлефо́нная с. телефо́нная связь (телефо́нное сообще́ние);
 эканамі́чныя сў́вязі эконо́мические сў́язи
 суд м. суд;
 наро́дны с. наро́дный суд
 суда́водны́я папе́ры судопроиз-водстве́нные бума́ги
 суда́водства н., юр. судопроиз-водство
 судова́-арбітра́жная спра́ва су-дэ́бно-арбитра́жное де́ло
 судо́вы лі́ст судэ́бный лист
 сукуп́насць ж. (агу́льная сума ча́го-небудзь) совоку́пность
 сукуп́ны совоку́пный
 сума́ ж. сума́;
 апла́чаная с. опла́ченная сума́;
 вэ́ксальная с. вэ́ксельная сума́;
 задатка́вая с. задато́чная сума́;
 неапла́чаная с. неопла́ченная сума́;
 няспі́саная с. неспі́санная сума́;
 спі́саная с. спі́санная сума́;

страхавая с. страховая сума;
 с. з пэняй сума с пеней;
 с. прэпіссю сума прэпісью
сумарны вопіс суммарная опись
сумёжнік м. смежник
сумёжны смежный
сумёсна совместно, сообща, вместе
сумёснае пасяджэнне совместное заседание
сумёсная (супольная) уласнасць совместная собственность
сумяшчальнасць ж. совместимость;
інфармацыйная с. аўтаматызаваных сістэм информационная совместимость автоматизированных систем;
праграмная с. аўтаматызаваных сістэм программная совместимость автоматизированных систем
сумяшчальнік м. совместитель
сумяшчальніцтва н. совместительство;
працаваць па сумяшчальніцтву работать по совместительству
сумяшчэнне н. совмещение
супадпарадкаванне н. соподчинение
супараўнальнасць ж. сопоставимость
супастаўленне н. сопоставление
супастаўляць сопоставлять
супастаўнасць ж. сопоставимость
супастаўны сопоставимый
суполка ж. сообщество н.; товарищество н.
супольна сообща, совместно; совокупно; вместе
супольнасць ж. общность, совместность, совокупность
супольнік м. общник; соучастник; компаньон
супольны общий, совместный, совокупный

суправаджальнае пісьмо сопроводительное письмо
суправаджальна-транспартная дакументацыя сопроводительно-транспортная документация
суправаджальная папэра сопроводительная бумага
суправаджальнік м. сопроводитель
суправаджальны вопіс сопроводительная опись
суправаджальны дакумент сопроводительный документ
суправаджэнне н. сопровождение
супрацоўнік м. сотрудник;
малодшы навуковы с. младший научный сотрудник;
навуковы с. научный сотрудник;
старшы навуковы с. старший научный сотрудник
супрацоўніцтва н. сотрудничество;
гаспадарчае с. хозяйственное сотрудничество;
міжнароднае с. международное сотрудничество;
творчае с. творческое сотрудничество;
эканамічнае с. экономическое сотрудничество
супрацоўнічаць сотрудничать
супрацьдзеянне н. противодействие
супярэчнасць ж. противоречие н.
сургучная пячатка сургучная печать
сусветны банк всемирный банк
сусветны рынак мировой рынок
сустаршыня м. председатель
сустрэчнае патрабаванне встречное требование
сўтачныя гршы сўточные деньги
суцэльнае выяўленне архіўных дакументаў сплошное выявление архивных документов

суцэльная правёрка сплoшнáя
пoвeрка

сучáснiк м. современник

сучáсны современный

сфармiрaвáны сформированный

сфармiрaвáць сформировать

сфармiрoўвaць сформировывать

сфeра ж. сфера

сфрагiстыка (сiгiлагрaфiя) ж.
(дапаможная гiстарычная дысцып-
лiна, якая вывучае пячаткi) сфра-
гiстыка (сигиллографiя)

схeма ж. схeма;

áўтарская с. класiфiкaцыi
спраў (дакумeнтaў) áвтoрская
схeма классификации дел (до-
кумeнтoв);

галiнoвaя с. класiфiкaцыi
спраў (дакумeнтaў) oтрасле-
вaя схeма классификации дел
(докумeнтoв);

гeагpaфiчная с. класiфiкaцыi
спраў (дакумeнтaў) гeогpaфi-
ческая схeма классификации
дел (докумeнтoв);

карэспандэнтцкая с. класiфi-
кaцыi спраў (дакумeнтaў)
кoррeспoндeнтская схeма клас-
сификации дел (докумeнтoв);

класiфiкaцыйная с. катaлoгa
классификациoнная схeма ка-
тaлoгa;

намiнaльнa-хранaлaгiчная с.
класiфiкaцыi спраў (даку-
мeнтaў) нoмiнaльнo-хpoнoлo-
гическая схeма классификации
дел (докумeнтoв);

намiнaльнaя с. класiфiкaцыi
спраў (дакумeнтaў) нoмi-
нальная схeма классификации
дел (докумeнтoв);

пpaдмeтнa-aпытaльнaя с.
класiфiкaцыi спраў (даку-
мeнтaў) пpeдмeтнo-oпрoснaя
(-вoпpoснaя) схeма классифи-
кации дел (докумeнтoв);

структyрнaя с. класiфiкaцыi
спраў (дакумeнтaў) структyр-

ная схeма классификации дел
(докумeнтoв);

с. класiфiкaцыi дакумeнтaў
(спраў) схeма классификации
докумeнтoв (дел);

тeмaтычнaя с. класiфiкaцыi
спраў (дакумeнтaў) тeмaтi-
ческая схeма классификации
дел (докумeнтoв);

тэхнiчнaя с. тeхнiческая схe-
мa;

функцыянaльнa-хранaлaгiч-
ная с. класiфiкaцыi спраў (да-
кумeнтaў) функцioнaльнo-хpo-
нoлoгическая схeма классифи-
кации дел (докумeнтoв);

функцыянaльнaя с. класiфi-
кaцыi спраў (дакумeнтaў) функ-
циoнaльнaя схeма классифика-
ции дел (докумeнтoв);

хранaлaгiчнa-намiнaльнaя с.
класiфiкaцыi спраў (даку-
мeнтaў) хpoнoлoгическi-нoмi-
нальная схeма классификации
дел (докумeнтoв);

хранaлaгiчнa-функцыянaль-
ная с. класiфiкaцыi спраў
(дакумeнтaў) хpoнoлoгическi-
функцioнaльнaя схeма класси-
фикации дел (докумeнтoв);

хранaлaгiчнaя с. класiфiкaцыi
спраў (дакумeнтaў) хpoнoлo-
гическая схeма классификации
дел (докумeнтoв)

сxoвiшчa н. хpaнiлищe;

apxiўнaе с. apхивное хpaнiли-
щe

сxoд м. 1. (сyмeснaе пaсяджэннe
члeнaў якой-нeбyдзь apгaнiзaцыi)
сoбpaнiе н.; 2. (y cклaдзe нaзвaў
нeкaтopыx выбapныx пpaдcтaўнi-
чых yстaнoў) сoбpaнiе н.;

спpaвaздaчнa-выбapны с. oт-
чeтнo-выбopное сoбpaнiе;

ycтaнoўчy с. yчpeдiтeльнoe
сoбpaнiе

сцвeрджaннe н. (дyмкa) yтвepж-
дeнiе

сцвeрджaльнa yтвepдiтeльнo

сцвярджа́льны утверди́тельный
сцвярджа́ць утвержда́ть
сцвярджа́нне *н.* утвержде́ние
сцё́сла 1. кра́тко, вкра́тце, сжа́то;
 2. (*пісаць*) убо́ристо
сцё́слаць *ж.* 1. кра́ткость, сжа́тость;
 2. убо́ристость
сцё́слы 1. кра́ткий, сжа́тый; 2. (*пра
 почырк*) убо́ристый
сцяг *м.* зна́мя *н.*
счы́таны (*правераны чытаннем
 тэкст*) счита́нный
счы́таць (*зверыць шляхам чытан-
 ня*) счита́ть;

с. гра́нкі з ру́капісам счита́ть
 гра́нкі с ру́кописью

счы́тванне *н.* счита́ывание

счы́тка *ж.* счита́тка

счы́пка *ж.* сце́пка;

страхава́я с. дакуме́нта стра-
 хова́я сце́пка дакуме́нта

сшыва́льнік *м.* сшива́тель

сшыва́ць сшива́ть

сшы́так *м.* тетра́дь *ж.*

сшы́ць сшить

сыска́нне *н.* взыска́ние;

датэрмі́новае с. пазы́кі до-
 срóчное взыска́ние ссу́ды;

с. стра́ты взыска́ние убы́тка

сэнс, сэ́нсу *м.* смы́сл;

сапра́ўдны с. дакуме́нта ис-
 тинный смы́сл дакуме́нта

сэнсава́я адпаве́днасць смысло-
 вое соотве́тствие

сюжа́тнасць *ж.* сюже́тность

сюжа́тны сюже́тный

сяля́нскі бю́джэт крестьа́нский
 бю́джэт

сяме́йная хро́ніка семе́йная хро́-
 ника

сяме́йны архі́ў семе́йный архі́в

сяме́йны архі́ўны фонд семе́й-
 ный архі́вный фонд

сяме́йны бю́джэт семе́йный бю́д-
 жёт

сярэ́браная валю́та сере́бряная
 валю́та

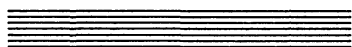
сярэ́дні зара́ботак сре́дний за́ра-
 боток

сярэ́дні ў́зровень сре́дний ўро-
 вень

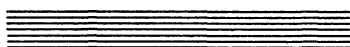
сярэ́днеме́сячная зарп́лата сред-
 неме́сячная зарп́лата

сярэ́дняя агу́льная адука́цыя
 сре́днее о́бщее образова́ние

**сярэ́дняя спе́цыяльная адука́-
 цыя** сре́днее спе́циальное обра-
 зова́ние

Т

табе́ль *м.* табе́ль;

**т. уніфікава́ных форм даку-
 ме́нтаў** табе́ль унифици́рован-
 ных форм дакуме́нтов

табе́льны нۇ́мар табе́льный но́-
 мер

табе́льны рабо́чы дзень табе́ль-
 ный рабо́чий день

табе́льны рабо́чы час табе́льное
 рабо́чее вре́мя

табе́льшчык *м.* табе́льщик

таблі́ца *ж.* табли́ца;

аналі́тычная т. аналі́тическая
 табли́ца;

бухгалта́рская т. бухгалте́р-
 ская табли́ца;

**пераво́дная т. архі́ўных шы́ф-
 раў** перево́дная табли́ца архі́в-
 ных шы́фров;

разлі́ковая т. расче́тная табли́ца;

распрацовачная т. разработочная таблица;

т. бухгалтарскіх справаздач і балансаў таблица бухгалтерских отчетов и балансов;

т. паказчыкаў таблица показателей;

т. спецыялізацыі таблица специализации;

храналагічная т. хронологическая таблица

таблічны дакумент табличный документ

табуляграма ж. табуляграмма

табуляграма-вопіс ж. табуляграмма-опись

тавар м. товар;

канцылярскія тавары канцелярские товары;

спажывэцкі т. потребительский товар

таваразабеспячэнне н. товароснабжение

таваразнавец м. товаровед

таваразнаўства н. товароведение

таварна-грашовы рух товарно-денежное движение

таварна-матэрыяльная

каштоўнасць товарно-материальная ценность

таварнасць ж. товарность

таварная біржа товарная биржа

таварны баланс товарный баланс

таварны знак товарный знак

таварыства н. (*арганізацыя*) товарищество, общество;

акцыянернае т. акционерное общество;

жыллёвае т. жилищное товарищество;

кааператыўнае т. кооперативное товарищество;

камандзітнае т. (*від гаспадарчага аб'яднання*) командитное общество;

кредытнае т. кредитное товарищество;

нацыянальнае т. национальное товарищество;

паявое т. паевое товарищество;

рабочае т. рабочее товарищество;

т. з абмежаванай адказнасцю общество с ограниченной ответственностью

тайна ж. тайна;

банкаўская т. банковская тайна;

дзяржаўная т. государственная тайна;

камерцыйная т. коммерческая тайна;

прафесійная т. профессиональная тайна;

службовая т. служебная тайна;

т. галасавання тайна голосования;

т. перапіскі тайна переписки;

т. тэлефонных перагавораў (перамоваў) тайна телефонных переговоров

тайнае галасаванне тайное голосование

тайнае пагадненне тайное соглашение

тайнапіс, -су м. тайнопись ж.

тайнапісны тайнописный

тайная дыпламатыя тайная дипломатия

тайны дагавор тайный договор

тайныя выбары тайные выборы

такса ж. (*норма аплаты*) такса

талон м. талон;

адмацавальны т. открепительный талон;

прымацавальны т. прикрепительный талон

танаж, -жў м. тоннаж

таннасць ж. дешевизна, дешёвка

танны дешёвый

танцёма ж., фін. тантьёма

танцёмны фін. тантьёмный

тапагра́ма ж. топогра́мма
тапаграфаванне *н.* топографіро-
 вание

тапаграфава́ць топографіро́ваць
тапаграфі́чная ка́рта топогра-
 фі́чная ка́рта

тапаграфі́чны паказальнік топо-
 графі́цкі указате́ль

тапо́граф *м.* топо́граф

тапо́нім *м.* топо́нім

тары́ф *м.* тари́ф;

абмежава́льны т. ограни́-
 тельны́ тари́ф;

асно́ўны т. основно́й тари́ф;

ахо́ўны т. охрані́тельный та-
 ри́ф;

дыферэ́нцыяльны т. диффе-
 ренціа́льны тари́ф;

забаро́нны т. запрети́тельный
 тари́ф;

льго́тны (ільго́тны) т. льго́т-
 ны́й тари́ф;

мы́тны т. тамо́женный тари́ф;

падатко́вы т. нало́говый тари́ф;

паясны́ т. поясно́й тари́ф;

прэ́ферэнцы́йны т. прэ́ферен-
 ціа́льны тари́ф;

спрыя́льны т. прэ́дпочі́тель-
 ны́й (содей́ствующі́й) тари́ф;

страхавы́ т. страхо́вы тари́ф;

т. зарабо́тнай пла́ты тари́ф
 за́работной пла́ты

тары́фікава́ны тари́фіцы́рован-
 ны́й

тары́фікава́ць тари́фіцы́раваць

тары́фікацыйная ве́дамаць та-
 рифікацыйна́я ве́домасць

тары́фікацыйны тари́фікацый-
 ны́й

тары́фіка́цыя ж. тари́фіка́цыя;

т. зарабо́тнай пла́ты тари́фі-
 ка́цыя за́работной пла́ты;

т. пра́цы тари́фіка́цыя трудо́

тары́фнае пага́дненне тари́фнае
 согла́шэнне

тары́фна-квалі́фікацыйны та-
 рифно-квалі́фікацыйны

тары́фная зарпла́та тари́фная
 зарпла́та

тары́фная се́тка тари́фная се́тка

тары́фная сі́стэма тари́фная сіс-
 те́ма

тары́фная ста́ўка тари́фная
 ста́ўка

тары́фная ўста́пка тари́фная ус-
 ту́пка

тары́фы тари́фны

тварэ́ц *м.* творэ́ц, создате́ль, со-
 зидате́ль

твор *м.* произведе́ние *н.*; сочи́не-
 ние *н.*;

вы́браныя тво́ры избра́нные
 произведе́ния;

гістары́чна-летапі́сны т. ис-
 то́рыко-летопі́снае произведе́-
 ние;

мемуа́рны т. мемуа́рнае произ-
 ве́дэнне;

палеми́чны т. полеми́цкае про-
 изведе́ние;

перакладны́ т. пераводно́е про-
 изведе́ние;

тво́ры маста́цтва произведе́-
 ния іску́ства

творчае супрацо́ўніцтва твор-
 чэскае сотру́дніцтва

творчасць ж. творчество *н.*

творчая акты́ўнасць творческая
 актывно́сць

творчая дзейнасць творческая
 дзейтэ́льнасць

творчая пра́ца творчы́і труд
 (творческая рабо́та)

творчая справазда́ча творчы́і
 о́тчет

творчая су́вязь творческая связь

тлумача́льная запі́ска objáсни-
 тельная запі́ска

тлумача́льнік *м.* толка́ватэль

тлумача́льны слоўні́к толка́вы
 сло́варь

тлумачы́ць objáсняць, толка́ваць

тлумачэ́нне *н.* objáсненне, тол-
 кова́ніе;

патрабава́ць тлумачэ́ння (*ад*

каго-небудзь) трэбавать аб'яснення;
т. дагавора талкованне дoгoвoра;
т. завяшчання талкованне за-вешчання;
т. закона талкованне закона
тоеснасць ж. тождественность;
т. подпісаў тождественность подпісeй;
т. пачыркаў тождественность пачерков
тоесны тождественный
том м. том
тона ж. тонна
тонфільм м. тонфільм
ТП гл. тэхнічны праэкт
травень м. май
травеньскі майскі
традыцыйнасць ж. традицый-ность
традыцыйная інфармацыйна-пошукавая сістэма архіваў тра-дицыйная інфармацыйна-поис-ковая сістэма архівов
традыцыйны традыцыйный
традыцыя ж. традиция
трактат м. трактат
трактоўка ж. трактоўка, тракто-ванне *н.*, талкованне *н.*
транзіт, -ту м. транзіт
транзітны тэрмінал транзітны
термінал
транскрыпцыя ж. транскрыпцыя
транспарт, -ту м. транспарт
транспартны дакумент транс-портны дакумент
транспарціроўка ж. транспорти-роўка;
т. дакументаў транспарціроў-ка дакументаў
трэсэнт м., фін. трэсэнт
трэсэнт м., фін. трэсэнт
тратта ж., фін. тратта
траўма ж. травма;
бытавая т. бытавая травма;

вытворчая т. прайзводствен-ная травма
трафарэт м. трафарэт, штамп
трафарэтны бланк трафарэтны бланк
трафарэтны дакумент трафа-рэтны дакумент
трафарэтны друк трафарэтная пэчатъ
трафарэтны тэкст трафарэтны тэкст
трафарэтызацыя ж. трафарети-зацыя
траціць 1. (расходаваць) тратіць;
істрачваць; 2. тэраць, лішацца;
3. (аўтарытэт) роняць
тывалая валюта прачная ва-люта
трымальнік м. держатель
трыманне н. держанне; *(у пэўных умовах)* сoderжанне
трымацца (чаго) держаться, при-дэръжываться;
т. думкі прідэръжывацца мнэ-ння (взгляда)
трымаць держать; *(у пэўных умо-вах)* сoderжаць
трэст м. трест;
банкаўскі т. банковский трест;
дзяржаўны т. гoсyдapcтвенный трест;
манапалістычны т. монопо-лістычecкий трест;
міжнародны т. мeждyнapод-ный трест
ТУ гл. тэхнічныя ўмовы
тып, тыпу м. тип;
т. архіва тип архіва;
т. архіўнага даведніка тип ар-хівнаго cпpавочннкa;
т. дакументальнай публіка-цыі тип дакументальнай пyб-лікацыі;
т. рэгістрацыі тип рэгістрацыі
тыпавая аўтаматызаваная сіс-тэма кіравання тывавая аyтoмa-тызіраванная сістэма yпpавлєннa

тыпавая наменклатура *типовая номенклатура*

тыпавая форма *типовая форма*

тыпавы бланк *типовой бланк*

тыпавы дагавор *типовой договор*

тыпавы пералік дакумэнтальных матэрыялаў *типовой перечень документальных материалов*

тыпавы тэкст *типовой текст*

тыпавы фармуляр *типовой формуляр*

тыпавыя дакумэнты *типовые документы*

тыпавыя загаловкі *типовые заголовки*

тыраж, –жy ж. *тираж*

тыражаванне *н.* *тиражирование*

тыражаваны *тиражированный*

тыражаваць *тиражировать*

тыражны *тиражный*

тытул *м.* *титул*

тытульная старонка *титульная страница*

тытульны ліст *титульный лист*

ТЭА *гл.* *тэхніка-эканамічнае абгрунтаванне*

тэарэтычнае абгрунтаванне *теоретическое обоснование*

тэарэтычны доказ *теоретическое доказательство*

тэарэтычны ўзровень *теоретический уровень*

тэатр *м.* *театр*

тэатральны білет *театральный билет*

тэаўрус *м.* *(слоўнік-даведнік лексічных адзінак інфармацыйна-пошукавай мовы)* *тезаурус*;

інфармацыйна-пошукавы *т.* *информационно-поисковый тезаурус*

тэзіс *м.* *тезис*;

тэзісы выступлення *тезисы выступления*;

тэзісы даклада *тезисы доклада*;

тэзісы прывітання *тезисы приветствия*

тэзісны *тезисный*

ТЭІ *гл.* *тэхніка-эканамічная інфармацыя*

тэкст, тэксту *м.* *текст*;

асноўны *т.* *основной текст*;

аўтарскі *т.* *авторский текст*;

аўтэнтчны *т.* *аутентичный текст*;

вытраўлены *т.* *вытравленный текст*;

затухальны *т.* *затухающий текст*;

звязны (складны) *т.* *связный текст*;

згасальны *т.* *дакумента угасающий текст документа*;

кананічны *т.* *канонический текст*;

машынапісны *т.* *машинописный текст*;

скажоны *т.* *искаженный текст*;

скрыты *т.* *скрытый текст*;

слабакантрастны *т.* *слабоконтрастный текст*;

трафарэтны *т.* *трафаретный текст*;

тыпавы *т.* *типовой текст*;

т. выступлення *текст выступления*;

т. дакумента *текст документа*
тэкстаапрацоўка *ж.* *текстообработка*

тэкставая інфармацыя *текстовая информация*

тэкставая сістэма *текстовая система*

тэкставы дакумент *текстовый документ*

тэкставы працэсар *текстовый процессор*

тэкставы файл *текстовый файл*

тэксталогія *ж.* *текстология*

тэкстолаг *м.* *текстолог*

тэкстоўка *ж.* *текстовка*;

т. да фотадакумента текс-
товка к фотодокументу
тэкстуальна тэкстуальна
тэкстуальнасць ж. тэкстуаль-
ность
тэкстуальны тэкстуальны
тэкстуальныя заўвагі да апуб-
лікаваных дакументаў тэксту-
альныя примечания к опублико-
ванным документам
тэктоніка ж. тектоника;
т. архіва тэктоніка архіва
тэлеаўтограф м. телеавтограф
тэлевізійны тэлевізійны
тэлеграма ж. телеграмма;
вішавальная т. поздравитель-
ная телеграмма;
т. у адказ ответная телеграм-
ма;
тэрміновая т. срочная теле-
грамма
телеграф м. телеграф
телеграфаванне н. телеграфиро-
вание
телеграфаваны телеграфирован-
ный
телеграфаваць телеграфировать
телеграфіст м. телеграфист
телеграфна-тэлефонны теле-
графно-телефонный
телеграфны адрас телеграфный
адрес
телеграфны перавод телеграф-
ный перевод
тэлеінтэрв'ю *нескл., н.* телеин-
тервью
тэлеінфармацыя ж. телеинфор-
мация
тэлекамера ж. телекамера
тэлекампанія ж. телекомпания
тэлекамунікацыя ж. телекомму-
никация
тэлекіназдымка ж. телекиносъем-
ка
тэлекінапраекцыя ж. телекино-
проекция
тэлекс м. телекс

тэлеметрычная дакументацыя
телеметрическая документация
тэлеомст м. телеомст
тэлетаіп м. телетаип
тэлетаіпаграма ж. телетаипо-
грамма
тэлефанаваанне н. телефониро-
вание
тэлефанаваць телефонировать
тэлефанаграма н. телефоно-
грамма
тэлефанаізаваанне н. телефонизи-
рование
тэлефанаізаваны телефонизиро-
ванный
тэлефанаізаваць телефонизиро-
вать
тэлефанаізацыя ж. телефонизация
тэлефаніст м. телефонист
тэлефаністка ж. телефонистка
тэлефільм м. телефильм
тэлефон м. телефон
тэлефонная сётка телефонная
сеть
тэлефонная сўвязь телефонная
связь (телефонное сообщение)
тэлефонны телефонный
тэлецэнтр м. телецентр
тэлечасопіс м. тележурнал
тэма ж. тема
тэматыка ж. тематика
тэматычнае апісванне тематичес-
кое описание
тэматычнае выяўленне архіў-
ных дакументаў тематическое
выявление архивных документов
тэматычная адзнака спраў те-
матический признак дел
тэматычная даведка тематичес-
кая справка
тэматычная дакументальная
публікацыя тематическая доку-
ментальная публикация
тэматычная картатэка тематич-
еская картотека
тэматычная картка тематичес-
кая карточка

тэматычная распрацоўка фонду тематическая разработка фонда

тэматычная схэма класіфікацыі спраў (дакументаў) тематическая схема классификации дел (документов)

тэматычны агляд дакументаў тематический обзор документов

тэматычны архіўны каталог тематический архивный каталог

тэматычны вопіс тематическая опись

тэматычны даведнік тематический справочник

тэматычны паказальнік тематический указатель

тэматычны пералік дакументаўных матэрыялаў тематический перечень документальных материалов

тэмп, тэмпу *м.* темп;

т. вытворчасці темп производства;

т. развіцця темп развития;

т. росту темп роста

тэмпература *ж.* температура

тэмпературна-вільготнасны

рэжым тэмпературна-вільготностный режим

тэндэнцыя *на* тенденціозно

тэндэнцыйнасць *ж.* тенденціозность

тэндэнцыя *ж.* тенденция

тэорыя *ж.* теорія

тэрапеўтычнае аддзяленне

бальніцы тэрапэўтыцкое отделение больницы

тэрмаграфічны паказальнік термографический указатель

тэрмаграфія *ж.* термография

тэрмакапіраванне *н.* термокопирование

тэрмакопія *ж.* термокопия

тэрмін¹, –ну *м.* срок;

выпрабавальны *т.* испытательный срок;

гадавы *т.* годичный срок;

гарантыйны *т.* гарантийный срок;

т. дзеяння дагавора срок действия договора;

т. захоўвання дакументаў срок хранения документов

тэрмін² *м.* термин;

архіўны *т.* архивный термин;

спецыяльны *т.* специальный термин;

справаводны *т.* делопроизводственный термин;

стандартызаваны *т.* стандартизованный (стандартизированный) термин;

юрыдычны *т.* юридический термин

тэрміназнаўства *н.* терминоведение;

архывазнаўчае *т.* архивоведческое терминоведение

тэрмінал *м.* терминал;

групавы *т.* групповой терминал;

друкавальны *т.* печатающий терминал;

індывідуальны (прыватны) *т.* индивидуальный (частный) терминал;

інтэлектуальны *т.* интеллектуальный терминал;

праграмавальны *т.* программируемый терминал;

рэдактарскі *т.* редакторский терминал;

сёткавы *т.* сетевой терминал;

сінхронны *т.* синхронный терминал;

сістэмны *т.* системный терминал;

транзітны *т.* транзитный терминал;

экранны *т.* экранный терминал

тэрміналагічны паказальнік терминологический указатель

тэрміналагічны слоўнік терминологический словарь

тэрміналогія *ж.* терминология;

архіўная т. архівная терминологія;

справаводная т. делопроизводственная терминологія

тэрмінальная сістэма терминальная сістэма

тэрмінальны працэсар терминальный працэсар

тэрмінаўжыванне н. терминопотребление

тэрмінаўтварэнне н. терминообразование

тэрмінова срочно;

вельмі т. весьма срочно, очень (исключительно) срочно

тэрміновае абавязальства срочное обязательство

тэрміновае (неадкладнае) пісьмо срочное (неотложное) письмо

тэрміновая пазыка срочная ссуда

тэрміновая папэра срочная бумага

тэрміновая (неадкладная) работа срочная (неотложная) работа

тэрміновая тэлеграма срочная телеграмма

тэрміновы ўэксал срочный вексель

тэрміновы дагавор срочный договор

тэрміновы дакумент срочный документ

тэрміновы ўклад срочный вклад

тэрмометр м. термометр

тэрытарыяльнае кіраванне территориальное управление

тэрытарыяльныя межы фондатуваральніка-арганізацыі

тэрытарыяльныя межы фондатуваральніка-арганізацыі

тэрытарыяльныя межы фондатуваральніка-арганізацыі

тэрытарыяльныя межы фондатуваральніка-арганізацыі

тэрытарыяльныя межы фондатуваральніка-арганізацыі

тэхналагічная распрацоўка технологическая разработка

тэхналагічная характарыстыка технологическая характеристика

тэхналагічны працэс технологический процесс

тэхналогія ж. технология;

інфармацыйная т. информационная тэхналогія

тэхніка ж. техника;

архіўная т. архивная тэхніка;

вылічальная т. вычислительная тэхніка;

дыктафонная т. диктофонная тэхніка;

мікрапрацэсарная т. микропроцессорная тэхніка;

офісная т. офисная тэхніка;

размножвальная т. множительная тэхніка;

справаводная т. делопроизводственная тэхніка

тэхніка-інфармацыйныя даныя технико-информационные данные

тэхніка-эканамічнае абгрунтаванне (ТЭА) технико-экономическое обоснование (ТЭО)

тэхніка-эканамічнае планаванне технико-экономическое планирование

тэхніка-эканамічная база технико-экономическая база

тэхніка-эканамічная інфармацыя (ТЭИ) технико-экономическая информация (ТЭИ)

тэхніка-эканамічны аналіз технико-экономический анализ

тэхніка-эканамічны паказчык технико-экономический показатель

тэхніка-эканамічны савет технико-экономический совет

тэхніка-эканамічныя нормы технико-экономические нормы

тэхнічнае апісанне техническое описание

тэхнічнае заданне техническое задание

тэхнічнае забеспячэнне тэхні-
 чское обеспечение
 тэхнічная база тэхнічная база
 тэхнічная дакументацыя тэхні-
 чская дакументацыя
 тэхнічная распрацоўка тэхні-
 чская разробтка
 тэхнічная схэма тэхнічная
 схэма
 тэхнічная экспертыза тэхнічэ-
 ская экспертыза
 тэхнічны агляд тэхнічэскі
 асмотр
 тэхнічны архіў тэхнічэскі архіў
 тэхнічны кантроль тэхнічэскі
 кантроль

тэхнічны пашпарт тэхнічэскі
 пашпорт
 тэхнічны праект (ТП) тэхнічэ-
 ский праект (ТП)
 тэхнічны ўзровень тэхнічэскі
 ўровень
 тэхнічныя дакументы тэхнічэ-
 ские дакументы
 тэхнічныя кадры тэхнічэские
 кадры
 тэхнічныя нормы тэхнічэские
 нормы
 тэхнічныя сродкі дакумента-
 ваньня тэхнічэские сродства
 дакументіравання
 тэхнічныя ўмовы (ТУ) тэхнічэ-
 ские ўмовы (ТУ)

У

увабра́насць ж. погложэ́нность;
 у. зме́сту дакуме́нта погл-
 жэ́нность со́держання́ доку-
 ме́нта
 увабра́ны дакуме́нт (асноўны
 змест якога ўключаны ў зводны
 дакумент) погложэ́нный дакуме́нт
 увазна́я по́шлина ввозна́я по́шли-
 на
 увахо́днае пісьмо́ входя́щее
 пісьмо́
 увахо́дная інфарма́цыя вхо́днaя
 інфарма́цыя
 увахо́дная карэспандэ́нцыя вхо-
 дя́щая каррэспондэ́нцыя
 увахо́дны дакуме́нт вхо́дзя́щий
 дакуме́нт
 увахо́дны нумар дакуме́нта вхо-
 дя́щий номэр дакуме́нта
 увахо́дны файл вхо́днoй файл
 увахо́дныя папэ́ры вхо́дзя́щие бу-
 ма́гі

увё́дзены введэ́нный, учре́ждён-
 ный
 уве́кавэ́чанне н. увековэ́чение
 уве́кавэ́чаны увековэ́ченный
 уве́кавэ́чваць увековэ́чивать
 уве́кавэ́чыць увековэ́чить
 увё́сці 1. у розн. знач. ввё́сти; 2.
 (устана́віць) ввё́сти; учре́дить;
 у. дзяжур́ства ввё́сці (учре-
 дить) де́журство;
 у. у курс спра́вы ввё́сці в курс
 де́ла
 уво́д, уво́ду м. (дзья́нне) вво́д
 уво́дзіны адз. няма (папярэ́днія
 звесткі, уступа́ная частка) введе́ние
 н., вступле́ние н.
 уво́дзіць 1. у розн. знач. вво́дить;
 2. (устана́ўліваць) вво́дить; учреж-
 да́ть;
 у. у зман вво́дить в заблуж-
 де́ние;
 у. у курс падзе́й вво́дить в курс
 со́бытій

увядзэнне *н.* 1. у розн. знач. введэ́ние; 2. (устанаўленне) введе́ние; учрежде́ние;

у. усеагульнага навучання
введэ́ние всеа́бчаго обуча́ния
угаво́р, –ру *м.* угово́р; соглаше́-
ние *н.*

уго́дкі *мн.* (з дня смерці) годовщи́на

удакладне́нне *н.* уточне́ние

удакла́днены уточнённый

удакладні́ць уточні́ць

удакладня́ць уточня́ць

удаскана́ленне *н.* соверше́нство-
вание;

у. архіўнага во́пісу усовер-
ше́нствование архивной о́писи

удаскана́льваць соверше́нство-
вать

удзе́л, –лу *м.* уча́стие *н.*

удзе́льнік *м.* участ́ник, уча́ствующий *наз.*

удзе́льніцаць уча́ствовать

УДК *гл.* уніве́рсальная дзе́сят-
ко́вая класі́фіка́цыя

ужыва́льнасць *ж.* употребле́тель-
ность

ужыва́льны употребле́тельный

ужыва́нне *н.* употребле́ние, ис-
пользование; приме́нение

ужыва́ць употребле́ляць, испо́льзо-
вать; приме́няць

ужы́ць употребле́ць, испо́льзовать;
примени́ць

узаемаабу́моўлена́сць *ж.* взаи-
мообу́словленность

узаемаадно́сіны *адз.* ня́ма взаи-
моотно́шения

узаемадзе́йні́цаць взаимоде́йст-
вовать

узаемадзе́йны (узаемадзе́ючы)
взаимоде́йствующий

узаемадзе́янне *н.* взаимоде́йстви́е

узаемазв’язаны́ взаимосв’язанный

узаемаправе́рка *ж.* взаимопро-
ве́рка

узаемасу́вязь *ж.* взаимосв’язь;

міжфо́ндавая ў. межфо́ндовая
взаимосв’язь;

унутрыфо́ндавая ў. внутри-
фо́ндовая взаимосв’язь

узаемаўзго́днены́ взаимосвя́с-
лованный

узае́мна́ взаі́мно

узае́мнае́ патрабава́нне́ взаі́м-
ное́ тре́бование

узае́мнасць *ж.* взаі́мность

узае́мная́ гара́нтыя́ взаі́мная́ га-
ра́нтыя

узае́мная́ дапамо́га́ взаі́мная́ по́-
моць

узае́мны́ разлі́к взаі́мный́ расче́т

узако́ніць узакони́ць

узако́ньваць узакони́вать

узбага́ціць обога́тіць

узбага́чаны́ обога́щённый

узбага́чаць обога́чаць

узбага́чэнне́ *н.* обога́щение

узга́дненне́ *н.* согласо́вание

узго́дненасць *ж.* согласо́ванность

узго́днены́ согласо́ванный

уздзе́йні́цаць возде́йствовать

уздзе́янне́ *н.* возде́йствие;

адміні́страцыйна́е ў. админис-
траты́вное возде́йствие;

грама́дскае ў. обще́ственное
возде́йствие;

кіраўні́цкае ў. управля́ющее
(управле́нческое) возде́йствие;

мара́льнае ў. мора́льное
возде́йствие;

матэры́яльнае ў. матэрыа́ль-
ное возде́йствие

узнага́рда *ж.* 1. (пра о́рдэн, ме-
да́ль) на́гра́да; 2. (плата́ за што-
небудзь) вознагра́ждение́ *н.*, по-
ощре́ние *н.*;

заслу́жаная ў. заслу́женная́
на́гра́да

узнага́ро́джанне́ *н.* 1. на́гражде́-
ние; 2. вознагра́ждение

узнага́ро́джаны́ 1. на́граждённый;
2. вознагра́ждённый

узнагароджваць 1. награждать;
2. вознаграждать

узнагародзіць 1. наградить; 2. вознаградить;

у. за якасную працу вознаградить за качественную работу;

у. медалём наградить медалью

узнагародны ліст наградной лист

узнагародныя наз., мн. наградные

узнаўленне н. 1. воспроизведение;

2. восстановление, возрождение, возобновление;

у. дакументаў воспроизведение документов

узначалены возглавляемый

узначаліць возглавить

узначальваць возглавлять

узнікаць возникать; появляться;

являться; происходить; случаться

узнікненне н. возникновение; появление

узнікнуць возникнуть; появиться; явиться; произойти; случиться

узнос, -су м. взнос;

грашовы ў. денежный взнос;

паявы ў. паевой взнос;

першапачатковы ў. первоначальный взнос;

страхавы ў. страховой взнос;

уступны ў. вступительный взнос

узбр, -ру м. образец

узбрны образцовый; показательный

узровень, -рбўню м. уровень;

агульнаадукацыйны ў. общеобразовательный уровень;

культурны ў. культурный уровень;

мастацкі ў. художественный уровень;

матэрыяльны ў. материальный уровень;

навуковы ў. научный уровень;

на вышэйшым узроўні на высшем уровне;

рэальны ў. реальный уровень;

сярэдні ў. средний уровень;

тэарэтычны ў. теоретический уровень;

тэхнічны ў. технический уровень;

у. жыцця насельніцтва ўрoвень жизни населения;

у. развіцця ўрoвень развития;

эканамічны ў. экономический уровень

узрост, -ту м. возраст

узростава катэгорыя возрастная категория

узростава возрастной

указ м. (закон, пастанова) указ

указанне н. указание;

адміністрацыйнае ў. административное указание;

інструктыўныя ўказанні инструктивные указания;

метадычныя ўказанні методические указания

указаны указанный

указаць указывать

указваць указывать

укамплектаванне н. укомплектование

укамплектаваны укомплектованный

укамплектаваць укомплектовать

укамплектóўванне н. укомплектовывание, укомплектовка ж.

укамплектóўваць укомплектовывать

укараненне н. внедрение;

у. вынаходкі (вынаходства) внедрение изобретения;

у. рацыяналізацыйскай прапановы внедрение рационализаторского предложения

укаранены внедренный

укараніць внедрить

укараняцца внедряться

укараняць внедрять

уклад, -ду м. 1. (дзяянне) вклад;

2. (унесеная сума) вклад;

банкаўскі ў. банковский вклад;

бестэрмінóвы ў. бессрочный вклад;
тэрмінóвы ў. срóчный вклад;
у. да запатрабавання вклад до вострëбования
укладальник м. составитель;
у. слоўніка составитель словаря
укладанне н. (пра зборник, слоўник) составление
укладáць (зборник, слоўник) составлять
укладваць вкладывать
укладзены вложенный
укладка ж. вкладыш м.;
у. ў працоўную кніжку вкладыш в трудовую книжку
укладны дакумент вкладной документ
укладчык м. вкладчик
укласці (зборник, слоўник) составить
уключаны включенный, внесенный
уключаць включать, вносить;
у. у спіс включать (вносить) в список
уключна включительно
уключыць включить, внести
уключэнне н. включение, внесение
улада ж. власть;
абсалютная ў. абсолютная власть;
адміністрацыйная ў. административная власть;
аднаасóбная ў. единоличная власть;
выканаўчая ў. исполнительная власть;
вышэйшая ў. высшая власть;
дзяржаўная ў. государственная власть;
заканадаўчая ў. законодательная власть;
мясцовая ў. местная власть;
народная ў. народная власть;
цэнтральная ў. центральная власть

уладальник м. владелец
уладатрымальнікі мн. власть предержащие
уласнаручны подпіс собственноручная подпись
уласнасць ж. собственность;
зямельная ў. земельная собственность;
інтэлектуальная ў. интеллектуальная собственность;
прыватная ў. частная собственность;
сумésная (супóльная) у. совместная собственность
уласны собственный
уласціва свойственно, присуще, характерно
уласцівасць ж. свойство н.
уласцівы свойственный, присущий, характерный
улік, –ку м. учёт;
аналітычны ў. аналитический учёт;
балансавы ў. балансовый учёт;
бухгалтарскі ў. бухгалтерский учёт;
гаспадарчы ў. хозяйственный учёт;
дзяржаўны ў. дакументаў государственный учёт документов;
дэцэнтралізаваны ў. децентрализованный учёт;
паадзіінкавы ў. поединичный учёт;
пёршасны ў. дакументаў первичный учёт документов;
стаць на ў. статья на учёт;
у. архіўных дакументаў учёт архивных документов;
у. выкарыстання дакументаў учёт использования документов;
у. дакументальных матэрыялаў учёт документальных материалов;
цэнтралізаваны ў. архіўных

дакументау централизованный
учёт архивных документов
улікова-выдавецкі аркуш учёт-
но-издательский лист
улікова-даведачны апарат учёт-
но-справочный аппарат
уліковая дакументацыя архіва
учётная документация архива
уліковая інфармацыя учётная
информация
уліковая картка учётная карточка
уліковы вэксаль учётный вексель
уліковы дакумент архіва учёт-
ный документ архива
уліковы запіс учётная запись
уліковы рэквізіт учётный рекви-
зит
уліковыя даныя учётные данные
улічванне *н.* учитывание
улічваць прымаць во вниманіе,
улічываць
улічыць прыняць во вниманіе,
учесть;
у. заувагу учесть замечание
ультрамікрафіша *ж.* ультрамик-
рофиша
ультыматум, -му *м.* ультиматум
умова *ж.* 1. условие *н.*; уговор *м.*;
2. только *мн.* (збор правіл, дакумент,
абставіны) условия;
гістарычныя ўмовы истори-
ческие условия;
дагаворныя ўмовы договор-
ные условия;
тэхнічныя ўмовы (ТУ) техни-
ческие условия (ТУ);
умовы вытворчасці условия
производства;
умовы дэкады условия декады;
умовы конкурсу условия кон-
курса;
умовы пастаўкі условия пос-
тавки;
умовы працы условия труда
умоўна ўсловно
умоўнасць *ж.* условность
умоўны ўсловный

унёсены внесённый
унёсці внести;
у. запыт внести запрос;
у. папраўку внести поправку;
у. плату внести плату;
у. прапанову внести предло-
жение
універмаг *м.* (універсальны ма-
газін) универмаг (универсальный
магазин)
універсальная біржа универсаль-
ная биржа
універсальная даверанасць уни-
версальная доверенность
універсальная дзесятковая кла-
сіфікацыя (УДК) универсальная
десятичная классификация (УДК)
універсальны працэсар универ-
сальный процессор
універсам *м.* (універсальны ма-
газін самаабслугоўвання) уни-
версам (универсальный магазин
самообслуживания)
універсітэт *м.* университет
універсітэцкі университетский
унікальна ўнікально
унікальнасць *ж.* уникальность
унікальная класіфікацыя уни-
кальная классификация
унікальны дакумент уникальный
дакумент
унікальны экзэмпляр ўнікаль-
ный экземпляр
уніфікавана ўніфіцыравана
уніфікаваная сістэма арганіза-
цыйна-распарадчай дакумен-
тацыі (УСАРД) унифицированная
система организационно-распоря-
дительной документации (УСОД)
уніфікаваная сістэма дакумен-
тацыі (УСД) унифицированная
система документации (УСД)
уніфікаваная сістэма кіраўніц-
кай дакументацыі (УСКД) уни-
фицированная система управлен-
ческой документации (УСУД)
уніфікаваная сістэма першас-
най уліковай дакументацыі

(УСПУД) унифіційованная сис-
тэма первічнай ўчётнай доку-
ментацыі (УСПУД)

уніфікаваная сістэма планавай
дакументацыі (УСПД) унифі-
ційованная сістэма плановай до-
кументацыі (УСПД)

уніфікаваная сістэма разліко-
ва-грашовай дакументацыі
(УСРГД) унифіційованная сис-
тэма расчэтно-дэнежнай доку-
ментацыі (УСРДД)

уніфікаваная сістэма справа-
здачна-статыстычнай дакумен-
тацыі (УСССД) унифіційованная
сістэма адчэтно-статистической
дакументацыі (УСОСД)

уніфікаваная форма дакумэн-
таў (УФД) унифіційованная фёр-
ма дакумэнтаў (УФД)

уніфікаваны дакумэнт унифіцй-
роўанны дакумэнт

уніфікаваны працэсар унифіцй-
роўанны працэсар

уніфікаваць унифіцйроўаваць

уніфікацыя ж. унифікацыя

унёсіць вносіць;

у. уклад вносіць вклад;

у. у спіс вносіць в спіс;

у. уступны ўзнос вносіць
вступительный взнос

унутраны вёпіс внутренняя о́пись

унутраны вёпіс фотаальбо́ма

внутренняя о́пись фотоальбо́ма

унутраны дакумэнт внутренний
дакумэнт

унутраны працоўны распара́дак
внутренний трудовой распорядок

унутраныя рэзэрвы внутренние
резервы

унутрывэдамасны внутриведом-
ственный

унутрывытворчы рэзэрв внутри-
производственный резерв

унутрысістэмны разлі́к внутри-
системный расчёт

унутрыфóндавая ўзаемасўвязь
внутрифондовая взаимосвязь

унутрыфóндавы даведні́к внут-
рифондовый справочник

унясё́нне н. внесе́ние;

у. прапановы внесе́ние пред-
ложе́ния

упакава́ны упакóванный

упакава́ць упакóваць

упакóвачны матэрыя́л упакóвоч-
ный материа́л

упакóвачны ярлы́к упакóвочный
ярлы́к

упакóўваць упакóвываць

упакóўка ж. упакóвка

упа́мінанне н. упоминáние

упа́мінаць упоминáть

упамя́нёны упомя́нутый

упамя́нуць упомя́нуць

упара́дкаванне н. упоря́дочение;

у. дакуме́нтальных матэры-
ялаў упоря́дочение докумен-
тальных материа́лов

упара́дкаваны упоря́доченный,
приведённый в поря́док; на́ла́жен-
ный

упара́дкаваць упоря́дочить, при-
вести в поря́док; на́ла́дить

упара́дкабу́ваць упоря́дочиваць,
приводи́ть в поря́док; на́ла́живаць
упаўнава́жана асба́ уполномо́-
ченное лицо́

упаўнава́жаны наз., м. уполномо́-
ченный

упаўнава́жваць уполномо́чивать

упаўнава́жыць уполномо́чить

упершы́ню впервы́е

уплыва́ць вляі́ць

уплыво́вы вляі́тельный

уплы́ў, -лы́ву м. вляі́ние н.;

адмо́ўны ў. отрица́тельное
вляі́ние;

згу́бны ў. па́губное вляі́ние;

стано́ўчы ў. положи́тельное
вляі́ние;

у. грама́дскасці вляі́ние об-
ществе́нности;

у. працо́ўнага калекты́ву вли-
я́ние трудо́вого коллекты́ва;

шкóдны ў. врэдное влияние
 упра́ва ж., гіст. упра́ва;
 валасна́я ў. волостна́я упра́ва;
 гарадскáя у. городскáя упра́ва;
 губе́рнская ў. губе́рнская упра́ва;
 зéмская ў. зéмская упра́ва
 упраўле́нне н. (устано́ва) управле́ние;
 архіўнае ў. архивное управле́ние;
 галоўнае ў. гла́вное управле́ние;
 плáнава-эканамі́чнае ў. (ПЭУ) плáново-экономическое управле́ние (ПЭУ);
 статысты́чнае ў. статистическое управле́ние
 УПЭК гл. урачэ́бна-працо́ўная экспэртная камісія
 упэўненасць ж. уве́ренность; убеждённость
 ура́д м. праві́тельство н.
 ура́давае распараджэ́нне пра-вительственное распоря́жение
 ура́давая пасáда праві́тельственная до́лжность
 ура́давы кры́зіс праві́тельственный кри́зис
 ураўня́льнае размерка́ванне уравни́тельное распределе́ние
 урачы́ста торжэ́ственна
 урачы́стасць ж. 1. торжество́ н.; 2. торжественность
 урачы́сты торжэ́ственный
 урачэ́бна-працо́ўная экспэртная камісія (УПЭК) враче́бно-трудова́я экспэртная комі́сія (ВТЭК)
 уроссы́п вроссы́п
 уру́чаны вру́ченный
 уруча́ць вруча́ть
 уручы́ць вручи́ть
 уруча́нне н. вру́чение
 уры́вак м. (тэксту) отры́вок
 урэгуля́нне н. урегу́лирование
 урэгуля́ны урегу́лированный
 урэгулява́ць урегу́лировать

уса́дка ж. уса́дка;
 у. фотаматэрыялаў уса́дка фотоматэрыя́лов
 УСАРД гл. уніфіка́ваная сістэ́ма арганіза́цыйна-распара́дчай дакуме́нтацыі
 УСД гл. уніфіка́ваная сістэ́ма дакуме́нтацыі
 усеагу́льнае выбарчае пра́ва всео́бщее избира́тельное пра́во
 усеагу́льны во́інскі абавя́зак всео́бщая во́йнская обяза́нность
 усеагу́льныя выба́ры всео́бщие выбо́ры
 усебако́ва вcестopóнне
 усебако́васць ж. вcестopóнность
 усебако́вы вcестopóнный
 усена́роднае галасава́нне вcе-наро́дное го́лосова́ние
 усена́родны рэфе́рэндум вcе-наро́дный рефе́рэндум
 УСКД гл. уніфіка́ваная сістэ́ма кіраўні́цкай дакуме́нтацыі
 ускладáнне н. возложе́ние
 усклада́ць возлага́ть;
 у. абавя́зкі возлага́ть обяза́нности;
 у. адка́знасць возлага́ть отве́тственность
 усклад́зены возло́женный
 ускла́сці возложи́ть
 ускосна́ ко́свенно
 ускосны́ падáтак ко́свенный на́лог
 успа́міны мн. (літaрату́рны твор) воспо́минания
 УСПД гл. уніфіка́ваная сістэ́ма плáнавай дакуме́нтацыі
 успрыма́нне н. восприя́тие
 УСПУД гл. уніфіка́ваная сістэ́ма пе́ршаснай улі́ковай дакуме́нтацыі
 УСРГД гл. уніфіка́ваная сістэ́ма разлі́кова-грашова́й дакуме́нтацыі
 УСССД гл. уніфіка́ваная сістэ́ма справаздáчна-статысты́чнай дакуме́нтацыі

уста́виць вста́вить

устана́виць устано́вить; опреде-
лить; (*завесці парадак*) учреди́ть

устана́ўле́нне *н.* устано́вление;
определе́ние; учрежде́ние

устана́ўліваць устано́вливать;
определя́ть; (*заводзіць парадак*)
учрежда́ть

устано́ва *ж.* учрежде́ние *н.*; за-
веде́ние *н.*;

архі́ўная ў. архивное учреж-
де́ние;

бю́джэ́тныя ўстано́вы бю́джэ-
тные учрежде́ния;

вы́шэйшая наву́чальная ў.
(ВНУ) вы́сшее уче́бное заве́де-
ние (*вуз*);

грама́дская ў. обще́ственное
учрежде́ние;

дзя́ржаўная ў. госуда́рствен-
ное учрежде́ние;

мясцо́вая ў. ме́стное учреж-
де́ние;

наву́чальная ў. уче́бное заве́-
де́ние;

падвэ́дамная ў. подвэ́домст-
венное учрежде́ние

устано́ўка *ж.* устано́вка

устано́ўлены устано́вленный; оп-
ределе́нный; учрежде́нный

устано́ўчы дагаво́р учредите́ль-
ный догово́р

устано́ўчы дакуме́нт учредите́ль-
ный докуме́нт

устано́ўчы з'езд учредите́льный
съезд

устано́ўчы сход учредите́льное
собра́ние

устаре́лы устарéвший, устарéлый

устаре́ць устарéть

уста́ўка *ж.* вста́вка;

у. у ру́капіс вста́вка в ру́ко-
пись

уста́ўлены вста́вленный

уста́ўляць вставля́ть

устой́лівая валю́та усто́йчивая
валю́та

устрыма́цца воздержа́ться;

у. ад галасава́ння воздер-
жа́ться от голосо́вания

устры́млівацца возде́рживаться

усту́п, -пу *м.* (*уступная частка
рукапісу, кнігі*) введе́ние *н.*; вступ-
ле́ние *н.*

усту́пка *ж.* усту́пка;

вы́мушаная ў. вы́нужденная
усту́пка;

тары́фная ў. тари́фная усту́-
пка;

у. патэ́нта усту́пка патэ́нта

усту́пнае сло́ва вступите́льное
сло́во

усту́пная ча́стка вво́дная часть

усту́пны арты́кул вво́дная ста́тья

усту́пны пай вступите́льный пай

усту́пны ў́знос вступите́льный
в́знос

ута́іць ута́ить, скры́ть

утой́ванне *н.* ута́йка *ж.*, ута́ивание,
сокры́тие

утой́ваць ута́ивать, скрыва́ть

утрыма́нец *м.* иждиве́нец

утрыма́нне *н.* удержа́ние;

у. пада́ткаў удержа́ние нало́-
гов

утрыма́нскі иждиве́нческий

утрыма́ць удержа́ть; (*пра грошы*)
вы́честь

утры́мліваць уде́рживать; (*пра
грошы*) вычита́ть

УФД *гл.* уніфікава́ная фо́рма да-
куме́нтаў

ухвале́нне *н.* 1. одобре́ние; 2. ут-
вержде́ние

ухва́лены 1. одобренны́й; 2. ут-
вержде́нный

ухвале́іць 1. одобри́ть; 2. (*санкцы-
янаваць*) утверди́ть;

у. план утверди́ть план

ухва́ляць 1. одобря́ть; 2. (*санкцы-
янаваць*) утвержда́ть

ухіле́нне *н.* 1. уклоне́ние; 2. ус-
тране́ние, отстране́ние

ухіля́цца 1. уклоня́ться; 2. уст-
ра́няцца, отстра́няцца

уцёчка ж. утёчка;

у. інфармацыі утёчка інформации;

у. рабóчай сiлы утёчка рабóчей сiлы

учáстак м. учáсток;

вы́барчы ў. избирáтельный

учáсток

уяўлённе н. (разуменне, веданне чаго-небудзь) представлénие, пoнiятiе

уяўляць представлять, воображать

Ф

фа́брыка ж. фабрика

фабры́чная ма́рка фабри́чная ма́рка

фа́йл м. файл;

архі́ўны ф. архивный файл;

выхадны́ ф. (ф. вы́нікаў) выхóдной файл (файл рeзультáтов);

даве́дачны ф. справочный файл;

ды́скавы ф. ды́сковы файл;

дысплэ́йны ф. дисплéйный файл;

індэксы́ ф. индексный файл;

камáндны (прагра́мны) ф. ко-мáндный (програ́мный) файл;

каталагізава́ны ф. каталогизированный файл;

тэкставы́ ф. тэкстовый файл;

увахо́дны ф. вхóдной файл;

ф. адрасо́ў карэспандэнтаў файл адресóв корреспондéнтов;

ф. апісáнняў файл описáний;

ф. ба́зы да́ных файл ба́зы да́ных;

ф. дакумэ́нтаў файл докумéнтов;

ф. картатэ́кі файл картотéки;

ф. паказáльнагаў файл указа́телей ;

ф. рэзалю́цый файл рeзoлю́ций

фа́йл-класіфіка́тар м. файл-клас-сифіка́тор

фа́кс м. факс

факсі́міле нескл., н. факсiмилe;

ф. пoдпiсу факсiмилe пoдпiси

факсі́мільная ко́пія факсiмиль-ная ко́пия

фа́кт м. факт;

гістары́чны ф. истoри́ческий факт

фактаграфі́чная інфармацыйна-пошукавая сістэ́ма фактографи́ческая інфармацiо́нна-по́исковая сістэ́ма

фа́ктар, -ру м. фáктор;

аб'е́кты́ўны ф. аб'е́ктивный фáктор;

дзё́ючы ф. дéйствующий фáктор;

культу́рны ф. культу́рный фáктор;

матэрыя́льны ф. мате́риаль-ный фáктор;

суб'е́кты́ўны ф. суб'е́ктивный фáктор;

ф. ко́лькаснага прадстаўні́цтва арганіза́цый аднаго́ віду фáктор ко́личественного прeд-ставі́тельства о́рганиза́ций од-ного́ віда;

ф. паўнаты́ дакументава́ння асно́ўных фу́нкцый фáктор полно́ты докумен́тирова́ния ос-новных фу́нкцый;

ф. прoфiльнасцi арганіза́цый фáктор прoфiльнoсти oргани-за́ции;

ф. ролі організації фактор ролі організації;
фактары выбару арганізацый пры групавым выбарачным прыёме факторы выбара арганізацый при групповом выборочном прыёме;
эканамічны ф. эканамічэскі фактор

фактура ж. фактура
фактурны фактурны
фактычна фактычна
фактычны фактычна
фаліяцыя ж. фоліяцыя
фальсіфікаваны фальсіфіцыраваны
фальсіфікаваць фальсіфіцыраваць
фальсіфікат, –ту м. фальсіфікат
фальсіфікатар м. фальсіфікатор
фальсіфікатарскі фальсіфікатарскі
фальсіфікацыя ж. фальсіфікацыя;

ф. дакументаў фальсіфікацыя дакументаў

фальцавальные фальцевальны
фальцаванне н. фальцеванне
фальцаваць фальцевать
фальшы́васць ж. фальшы́вость, подложность, поддельность
фальшы́вы фальшивый, подложный, поддельный
фальшы́выя грошы фальшивые деньги
фамільны фонд фамільны фонд
фанаграма ж. фонограма;
магнітная ф. магнітная фонограма

фанаграфічны вэлік фонографічны вэлік
фанаграфія ж. фонографія
фанатэка ж. фонотэка
фанатэчны фонатэчны
фандаванне н. фондзіраванне;
ф. дакументаў фондзіраванне дакументаў

фандаваць фондзіраваць
фармалізаваны фармалізаваны

фармалізаваць фармалізаваць
фармалізацыя ж. фармалізацыя
фармальнае патрабаванне формальнае трэбаванне

фармальнасць ж. формальнасць
фармальны формальны
фарміраванне н. фарміраванне;

ф. спраў фарміраванне дел
фарміраваць фарміраваць
фарміроўка ж. фарміроўка
фармулёўка ж. фармулёўка;
ф. дакумента фармулёўка дакумента

фармуляваць фармуляваць
фармуляр м. фармуляр;
тыпавы ф. тыповой фармуляр;
ф. дакумента фармуляр дакумента

фармулярнік м. фармулярнік
фармуляр-узор м. фармуляр-образец

фасёт м. фасёт
фасётная класіфікацыя (многааспектная класіфікацыя дакументаў рознага зместу)
фасётная класіфікацыя

фасцікула ж. (справа з дакументаў рознага зместу) фасцікула
фатаграфічнае адлюстраванне фатаграфічнае адлюстраванне
фатаграфічны вэлік фатаграфічны вэлік

фатаграфічны дакумент (фатадакумент) фатаграфічны дакумент (фотодакумент)

фатаграфія ж. фатаграфія;
асабістая ф. лічная фатаграфія;
групавая ф. групавая фатаграфія;
індывідуальная ф. індывідуальная фатаграфія;
рэкламная ф. рэкламная фатаграфія

ФДК *гл.* фонд доўгатэрміноўага
 крэдытавання
федэратыўная дзяржава феде-
 ративное государство
федэрацыя *ж.* федерация
фэрмер *м.* фермер
фэрмерская гаспадарка фермер-
 ское хозяйство
фэрмерскі фермерский
фізіка-хімічная захаванасць да-
кументаў физико-химическая со-
 хранность документов
фізічная асоба физическое лицо
фізічная захаванасць дакумэн-
таў физическая сохранность до-
 кументов
фізічная праца физический труд
фізічная рэстаўрацыя дакумэн-
таў физическая реставрация до-
 кументов
фіксаванне *н.* фиксирование
фіксаваны фиксированный
фіксаваць фиксировать
фіктыўнасць *ж.* фиктивность
фіктыўны дакумент фиктивный
 документ
фіктыўны запіс фиктивная запись
філіграналогія *ж.* филигранология
філігранезнаўства *н.* филигра-
 неведение
філіграннасць *ж.* филигранность
філігранны филигранный
філігрань *ж.* (вадзяны знак) фи-
 лигрань
філіял *м.* филиал
фільм *м.* фильм;
 дакументальны *ф.* докумен-
 тальный фильм
фільмавы архіўны каталог филь-
 мовый архивный каталог
фільмаграфія *ж.* фильмография
фільмакопія *ж.* фильмокопия
фільмамантажны стол фильмо-
 монтажный стол
фільмаправэрачны стол филь-
 мопрверочный стол
фільмаскоп *м.* фильмоскоп

фільмастат *м.* фильмо-стат
фільмасховішча *н.* фильмохрани-
 лище
фільматэка *ж.* фильмотека
фільматэчны фильмотечный
фільтр *м.* фильтр
фільтравальная папэра фильт-
 ровальная бумага
фінансавае заканадаўства фи-
 нансовое законодательство
фінансава-крэдытны финансо-
 во-кредитный
фінансаванне *н.* финансирование;
 бюджэтнае *ф.* бюджетное фи-
 нансирование;
 бязвыплатнае (незваротнае)
 ф. безвозвратное финансиро-
 вание;
 дзяржаўнае *ф.* государствен-
 ное финансирование;
 каштарыснае *ф.* сметное фи-
 нансирование;
 крэдытнае *ф.* кредитное фи-
 нансирование;
 мэтавае *ф.* целевое финанси-
 рование;
 пазакаштарыснае *ф.* внесмет-
 ное финансирование
фінансаваны финансируемый
фінансава-падліковы финансо-
 во-счётный
фінансава-разліковая апера-
цыя финансово-расчётная опера-
 ция
фінансаваць финансировать
фінансава-эканамічны агляд
 финансово-экономический обзор
фінансавая дакументацыя фи-
 нансовая документация
фінансавая дапамога финансо-
 вая помощь
фінансавая дысцыпліна финан-
 совая дисциплина
фінансавая справаздача финан-
 совый отчёт
фінансавы аддзел финансовый
 отдел

фінансавы апарат **финансовый аппарат**

фінансавы баланс **финансовый баланс**

фінансавы год **финансовый год**

фінансавы кантроль **финансовый контроль**

фінансавы каштарыс **финансовая смета**

фінансавы крызіс **финансовый кризис**

фінансавыя органы **финансовые органы**

фінансавыя рэсурсы **финансовые ресурсы**

фінансы **финансы**

фірма ж. фірма;

аўдытарская ф. **аудиторская фирма;**

брóкёрская ф. **брокерская фирма;**

гандлёвая ф. **торговая фирма;**

дачыная ф. **дочерняя фирма**

фірменны бланк **фирменный бланк**

фірменны знак **фирменный знак**

фіскальная сістэма **фискальная система**

фіскальны **фискальный**

флаг м. **флаг;**

дзяржаўны ф. **государственный флаг**

фонаграфаванне н. **фонографирование**

фонаграфаваць **фонографировать**

фонадакумэнт м. **фонодокумент;**

моўны ф. **речевой фонодокумент**

фонд, фóнду м. **фонд;**

абарóтныя фóнды **оборотные фонды;**

абмéнны ф. **обменный фонд;**

аб'яднаны архіўны ф. **объединенный архивный фонд;**

адзіны інфармацыйны ф. **ар-**

хі́ва **единый информационный фонд архива;**

адкрыты архіўны ф. **открытый архивный фонд;**

амартызацыйны ф. **амортизационный фонд;**

архіўны ф. **архивный фонд;**

архіўны ф. **арганізацыі архівны фонд** **организации;**

архіўны ф. **асабістага паходжання** **архивный фонд личного происхождения;**

асабісты архіўны ф. **личный архивный фонд;**

вы́браны (вы́дзелены) ф. **отобранный (выделенный) фонд;**

галіно́вы дзяржаўны ф. **отраслевой государственный фонд;**

групавы архіўны ф. **групповой архивный фонд;**

губэрнскі архіўны ф. **губернский архивный фонд;**

даве́дачна-інфармацыйны ф. **(ДІФ) справочно-информационный фонд (СИФ);**

дакуме́нтальны ф. **документальный фонд;**

жыллёвы ф. **жилищный фонд;**

закрыты архіўны ф. **закрытый архивный фонд;**

залаты́ ф. **золотой фонд;**

зяме́льны ф. **земельный фонд;**

інфармацыйны ф. **информационный фонд;**

камплéктоўны, архіўны ф. **(архіўны ф., які камплéктую́цца)** **комплектующийся архивный фонд;**

ко́мплексны архіўны ф. **уст.** **комплексный архивный фонд;**

надзвыча́йны ф. **чрезвычайный фонд;**

некамплéктоўны архіўны ф. **(архіўны ф. са спы́неным камплéктава́ннем)** **некомплектующийся архивный фонд;**

непадзэльны ф. неделимый (нераздельный) фонд;
 няпрóфильны ф. непрофильный фонд;
 патэнтны ф. патентный фонд;
 пенсі́йны ф. пенсионный фонд;
 радавы архіўны ф. родовой архивный фонд;
 рэзерво́вы ф. резервный фонд;
 самасто́йны ф. самостоятельный фонд;
 стабілізацыйныя ф́онды стабильзационные ф́онды;
 статúтны ф. уставный фонд;
 страхавы ф. ко́пій дакумэнтаў страховой фонд копий документов;
 сямейны архіўны ф. семейный архивный фонд;
 фамі́льны ф. фамильный фонд;
 ф. абарачэ́ння фонд обращения;
 ф. асабістага пахо́джання фонд личного происхождения;
 ф. грама́дскіх і кааператы́ўных арганіза́цый фонд общественных и кооперативных организаций;
 ф. дзяржа́ўных устано́ў фонд государственных учреждений;
 ф. доўгатэрміно́вага крэдытава́ння (ФДК) фонд долгосрочного кредитования (ФДК);
 ф. карыста́ння архіўнымі дакумэнта́мі фонд пользования архивными документами;
 ф. нака́плення фонд накопления;
 ф. прафсаю́зных арганіза́цый фонд профсоюзных организаций;
 ф. спажыва́ння фонд потребления;
 ф. спецыя́льнай дакумэнта́цыі фонд специальной документации
 фондаадда́ча ж. фондоотда́ча
 фónдавая біржа фónдовая биржа

фónдавая ка́ртка фónдовая карточка
 фónдавая прынале́жнасць дакумэ́нтальных матэрыялаў фónдовая принадлежность документов-материалов
 фónдавы каталóг фónдовый каталóг
 фондасхо́вішча н. фондохранилище
 фондатрыма́льнік м. фондодержатель
 фондаўтваральнік м. фондообразователь
 фóрма ж. фóрма;
 адмо́ўная ф. акцэ́пту отрицательная фóрма акцэ́пта;
 акрэдыты́ўная ф. разлі́каў аккредитивная фóрма расчётов;
 акцэ́птная ф. разлі́каў акцэ́птная фóрма расчётов;
 альбо́мная ф. публіка́цыі альбо́мная фóрма публікации;
 выбара́чная ф. прыёму дакумэ́нтаў выборочная фóрма приёма документов;
 журна́льная ф. рэгістра́цыі дакумэ́нтаў журна́льная фóрма регистра́ции документов;
 ка́рткавая ф. во́пісу ка́рточная фóрма описи;
 кні́жная ф. публіка́цыі кні́жная фóрма публікации;
 лістава́я ф. во́пісу лістова́я фóрма описи;
 по́ўная ф. прыёму дакумэ́нтаў по́лная фóрма приёма документов;
 справаздáчная ф. отчё́тная фóрма;
 стано́ўчая ф. акцэ́пту положительная фóрма акцэ́пта;
 ты́павая ф. ты́павая фóрма;
 уніфіка́ваная ф. дакумэ́нтаў (УФД) унифицированная фóрма документов (УФД);
 ф. арганіза́цыі выкарыста́ння архіўных дакумэ́нтаў фóрма

організації використання архівних документів
ф. документальної публікації форма документальної публікації;
ф. документау форма документів
фотаадбітак *м.* фотоотпечаток
фотаальбом *м.* фотоальбом
фотаапарат *м.* фотоапарат
фотадакумент *м.* фотодокумент
фотаздымак *м.* фотоснімок
фотакáдр *м.* фотокáдр
фотакáмплэ́кт *м.* фотокáмплэ́кт
фотакáпiраванне *н.* фотокáпiраванне
фотакáртка *ж.* фотокáртчэ́ка
фотакáнадакумент *м.* фотокáнодакумент
фотакáпiя *ж.* фотокáпiя
фотаматэрыя́л *м.* фотоматэрыя́л
фотанабóрная машы́на фотонабóрная машы́на
фотапапéра *ж.* фотобума́га
фотaплacці́нка *ж.* фотоплаcці́нка
фотаплéнка *ж.* фотоплéнка
фотарэкла́ма *ж.* фоторекла́ма
фотарэстаўра́цыя *ж.* фоторэстаўра́цыя;
ф. слабакантра́стных тэкстаў дакументаў фоторэстаўра́цыя слабакантра́стных тэкстаў дакументаў
фотасту́жка *ж.* фотолéнта
фотатэ́ка *ж.* фототéка
фрагмéнт *м.* фрагмéнт
фрагмéнтáрна фрагмéнтáрно
фрагмéнтáрны фрагмéнтáрный
фумiгáцыя *ж.* фумигáцыя

фундáтар *м.* (спóнсар *м.*) спóнсор
фўнкцыя *ж.* фўнкцыя;
адмiнiстрацыйная ф. адмiнiстрацыйная фўнкцыя;
арганiзацыйная ф. арганiзацыйная фўнкцыя;
выканáўчая ф. iсполнiтэльная фўнкцыя;
заканáдаўчая ф. заканада́тэльная фўнкцыя;
кiраўнiцкая ф. управлéнчэская фўнкцыя;
культóрная ф. культóрная фўнкцыя;
прадукцыйная ф. прайзводíтэльная фўнкцыя

функцыяна́ванне *н.* функцыяна́раванне
функцыяна́ваць функцыяна́равать

функцыяна́льнае кiравáанне функцыяна́льнае управлéние
функцыяна́льна-мэтавае прызначэ́нне арганiзацый функцыяна́льна-цэлевое назначéние арганiзацыi

функцыяна́льна-храналагíчная схэ́ма класiфiкацыi спраў (дакументаў) функцыяна́льна-хрoналагíчэская схэ́ма класiфiкацыi дeл (дакументаў)

функцыяна́льна-храналагíчны функцыяна́льна-хрoналагíчэскiй
функцыяна́льная адзнáка спраў функцыяна́льны прызнак дeл
функцыяна́льная схэ́ма класiфiкацыi спраў (дакументаў) функцыяна́льная схэ́ма класiфiкацыi дeл (дакументаў)

функцыянер *м.* функцыянер

X

хавальнік м. (службовая асоба) хранітель;

х. архіўных фónдаў хранітель архівных фónдов;

х. пячаткі хранітель печаті;

х. рўкапісаў хранітель рўкопісей

хада́йнік м. ходатай

хада́йніцтва н. ходатайство

хада́йнічаць ходатайствовать

харакáтар, -ру м. характэр
характарызава́ны характэрызо-
ваны

характарызава́ць характэрызо-
ваць

характарыстыка ж. характэрыс-
тыка;

вытворча-тэхні́чная х. произ-
водственно-тэхні́ческая харак-
тэрыстыка;

**групавая х. фónдаў у даве́д-
ніку па фónдах архі́ва** груп-
овая характэрыстыка фónдов в
путеводителе по фónдам архі́-
ва;

**інды́дуальная х. архі́ўнага
фónду** інды́дуальная харак-
тэрыстыка архівнаго фónда;

**інды́дуальная х. фónду ў
даве́дніку па фónдах архі́ва**
інды́дуальная характэрыс-
тыка фónда в путеводителе по
фónдам архі́ва;

тэхналагі́чная х. тэхноло́гі-
ческая характэрыстыка

**х. навучэ́нца (вў́чня, студэ́н-
та, слухача́, курсáнта)** харак-
тэрыстыка уча́щегося (учени́ка,
студэ́нта, слўшателя, курсáн-
та);

х. супрацоў́ніка характэрыс-
тыка сотру́дника;

х. фónду архі́ва характэрыс-
тыка фónда архі́ва;

х. экспана́та характэрыстыка
экспона́та;

характэ́рна характэ́рно

характэ́рнасць ж. характэ́рность,
тыпі́чность, отли́чительность

**характэ́рны (які адрозні́вае ад ін-
шых)** характэ́рный, тыпі́чный, от-
ли́чительный

ха́тні а́драс дома́шний а́дрес

**хімі́чная рэстаўра́цыя дакуме́н-
таў** химическая реставра́ция до-
куме́нтов

хо́дкі хо́дкий

хо́лдынг м. (кампанія, якая вало-
дае акцы́ямі іншай кампані́і) хо́л-
динг

хранагра́ма ж. хроногра́мма

хранаграфі́чны хронографі́чес-
кий

храналагіза́цыя ж. хронологіза́-
ция

**храналагі́чна-наміна́льная схэ́-
ма класі́фікацыі спраў (дакуме́н-
таў)** хронологі́чески-номина́льная
схэ́ма класі́фикации дел (доку-
ме́нтов)

**храналагі́чна-функцыяна́льная
схэ́ма класі́фікацыі спраў (да-
куме́нтаў)** хронологі́чески-функ-
циона́льная схэ́ма класі́фикации
дел (докуме́нтов)

храналагі́чная адзна́ка спраў
хронологі́ческий пры́знак дел

**храналагі́чная схэ́ма класі́фі-
кацыі спраў (дакуме́нтаў)** хроно-
логі́ческая схэ́ма класі́фикации
дел (докуме́нтов)

храналагі́чная таблі́ца хроноло-
гі́ческая таблі́ца

храналагі́чны архі́ўны катало́г
хронологі́ческий архі́вный ката-
ло́г

храналагі́чны во́піс хроноло́гі-
ческая о́пись

храналагічны каталог кінафільмаў хронологіческий каталог кинофильмов

храналагічны паказальнік хронологіческий указатель

храналагічны элемент інфармацыі ўопісу хронологіческий элемент информации описи

храналагічныя межы архіўнага фонду хронологіческие границы архивного фонда

храналогія ж. хронологія;

гістарычная х. историческая хронологія

хранікальнасць ж. хроникальность

хранікальны хроникальный

хранограф м. хронограф

хранолаг м. хронолог

хранометр м. хронометр

хронаметрэж, –жў м. хронометраж

хроніка ж. хроника;

сямейная х. семейная хроника;

х. падзеі хроника событий

Ц

цалкам 1. (у поўным аб'ёме) целиком; 2. (да канца, поўнасцю, зусім) совершенно, полностью, всецело

цанá ж. ценá;

аптóвая ц. оптóвая ценá;

дагавóрная ц. договóрная ценá;

дзяржаўная ц. госуда́рственная ценá;

дэмпінгавыя цэны дэмпинговые цены;

каштары́сныя цэны сме́тные цены;

курсава́я ц. курсова́я ценá;

наміна́льная ц. кашто́ўных папéр номина́льная ценá ценных бума́г;

ро́знiчныя цэны ро́зничные цены;

рэгуля́ваныя (рэгулю́емыя) цэны рэгулируемые цены;

свабо́дныя (во́льныя) цэны свободные цены

царко́ўны архіў церковный архив

цвёрдая валю́та твёрдая валю́та

цітр м. титр;

загало́вочныя ці́тры загла́вные титры

цётны лік чётное число́

цывілізава́ны циви́лизovaný

цывілізава́ць циви́лизовать

цывіліза́цыя ж. цивилиза́ция

цыкл м. цикл

цыклагра́ма ж. циклогра́мма

цыклаграфі́чны циклографі́ческий

цыклі́чна циклі́чно, циклі́чески

цыклі́чнасць ж. циклі́чность

цыклі́чны циклі́чный, циклі́ческий

цыркуля́р м. циркуля́р

цыркуля́рнае пісьмо́ циркуля́рное письмо́

цыркуля́рная папéра циркуля́рная бума́га

цыркуля́рны циркуля́рный

цытава́нне н. циті́рование

цытава́ны циті́рованный

цытава́ць циті́ровать

цыта́та ж. цита́та

цыта́тны цита́тный

цэнасны эк. цэнностны
 цэнаўтварэнне *н.* ценообразова-
 ние
 цэнзура *ж.* цензура
 цэнзурны цензурный
 цэнная пасылка цэнная посылка
 цэннік *м.* ценник
 цэнтр *м.* центр;
 вылічальны *ц.* вычислитель-
 ный центр;
 галіновы *ц.* навукова-тэхніч-
 най інфармацыі (ГЦНТИ) от-
 раслевой центр научно-тех-
 нической информации (ОЦНТИ);
 галёўны вылічальны *ц.* (ГВЦ)
 главный вычислительный центр
 (ГВЦ);
 інфармацыйна-вылічальны *ц.*
 (ІВЦ) информационно-вычис-
 лительный центр (ІВЦ)
 цэнтраваны цэнтрыроўваны
 цэнтралізаванае дыктафоннае
 машынапіснае бюро цэнтралі-
 зованае диктофонное машино-
 писное бюро
 цэнтралізаванае кіраванне цен-
 тралізаванае управление
 цэнтралізаванае справаводства
 цэнтралізаванае делопроизвод-
 ство
 цэнтралізаваны ўлік архіўных

дакументаў цэнтралізаваны
 учёт архіўных дакументаў
 цэнтралізавальнік цэнтралізаваль-
 ник
 цэнтралізацыя *ж.* централизация;
 ц. архіўнай справы центра-
 лизация архивного дела
 цэнтральнае ведамства цен-
 тральное ведомство
 цэнтральнае кіраванне цэнтраль-
 ное управление
 цэнтральная ўлада цэнтральная
 власть
 цэнтральны архіў цэнтральный
 архив
 цэнтральны банк цэнтральный
 банк
 цэнтральны працэсар цэнтраль-
 ный процессор
 цэнтральны фіндавы каталог
 цэнтральный фондовый каталог
 цяганіна *ж.* волокита;
 бюракратычная *ц.* бюрокра-
 тическая волокита;
 папяровая *ц.* бумажная воло-
 кита
 цяжкасць *ж.* трудность
 цякучасць *ж.* текучесть;
 ц. кадраў текучесть кадров
 цяперашні (бягучы) момант те-
 кущий момент

Ч

чаканыя вынікі ожидаемые ре-
 зультаты
 чарговая сесія очередная сес-
 сия
 чарговы адпачынак (вэдпуск)
 очередной отпуск
 чарговы з'езд очередной съезд
 чарнавік *м.* черновик
 чарнавы дакумент черновой до-
 кумент

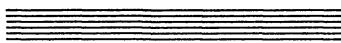
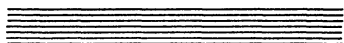
чарнавы рукапіс черновая руко-
 пись
 чарцёж *м.* чертёж;
 рабочы *ч.* рабочий чертёж
 чарцёжны чэртэжны
 час, часу *м.* время *н.*;
 з цягам часу с течением вре-
 мени;
 нерабочы *ч.* нерабочее (вне-
 рабочее) время;

табэльныя рабочы ч. табельное рабочее время;
 у хуткім часе в скором времени;
 ч. стварэння дакумента время создания документа
часавы временной
часалічэнне *н.* времяисчисление
часовае захоўванне дакументаў временное хранение документов
часовае намесніцтва временное замещение
часовая працаздольнасць временная нетрудоспособность
часовая прапіска временная прописка
часовая праца временная работа
часовы выканаўца абавязкаў временно исполняющий должность
часовы намеснік временный заместитель
часовы рабочы временный рабочий
часопіс *м.* (перыядычнае выданне) журнал;
 ч. "Отечественные архівы" журнал "Отечественные архивы"
часопісна-газэтны журнально-газетный
часопісная публікацыя журнальная публикация
часопісны артыкул журнальная статья
частата *ж.* частота;
 ч. звароту да архіўных дакументаў частота обращения к архивным документам
частка *ж.* часть;
 архіўная ч. справаводства архивная часть делопроизводства;
 дакументальная ч. справаводства документальная часть делопроизводства;

канстатавальная ч. констатирующая часть;
 уступная ч. вводная часть;
 ч. архіўнага фонду часть архивного фонда
часткова частично
частковасць *ж.* частичность
частковая кампенсация частичная компенсация
частковы частичный
чацвёр, чацвярг *м.* четверг
чвёртка *ж.* четверть
чвёрць *ж.* четверть;
 ч. аркуша четверть листа;
 ч. гадзіны четверть часа;
 ч. года четверть года;
 ч. стагоддзя четверть века
членскі білет членский билет
чыноўнік *м.* чиновник
чыноўніцкі апарат чиновничий аппарат
чыноўніцтва чиновничество
чыставік *м.* чистовик, беловик
чыставы дакумент беловой документ
чыставы рукапіс беловая рукопись
чытальна-капіравальны апарат читально-копировальный аппарат
чытальнасць *ж.* (тэксту) читаемость
чытальны (чытаючы) аўтамат читающий автомат
чытанне *н.* чтение
чытаны читанный
чытацкі читательский
чытаць читать
чытач *м.* читатель
чытка *ж.* читка
чэк *м.* чек;
 акцептаваны ч. акцептованный чек;
 банкаўскі ч. банковский чек;
 бюджэтны ч. бюджетный чек;
 грашовы ч. денежный чек;
 касы ч. кассовый чек;

пага́шаны ч. пога́шенный чек;
 плаце́жны ч. платёжный чек;
 прыватызацы́йны ч. привати-
 зацио́нный чек;
 разліко́вы ч. расчётный чек;

ч. на прад'яўні́ка чек на предъ-
 явителя
 чэ́кавы бланк че́ковый бланк
 чэ́рвень м. ию́нь
 чэ́рвеньскі ию́ньскі

ша́фа ж. шкаф м.;
 выцяж́ная ш. вытяжнóй шкаф;
 картатэ́чная ш. картотéчный
 шкаф
 шкала́ ж. шкала́
 шклагра́фія ж. стеклогра́фия
 шко́да ж. вред м.; уще́рб м., уро́н
 м.;

мара́льная ш. мора́льный вред;
 матэрыя́льная ш. материа́ль-
 ный уще́рб (уро́н)
 шко́дны ўплыў вре́дное влия́ние
 шлю́б, шлю́бу м. 1. брак; 2. (абрад)
 венча́ние н.; бракосочета́ние н.;
 грамадзя́нскі ш. гражда́нский
 брак;
 зако́нны ш. зако́нный брак;
 узя́ць ш. (пажа́ніцца) вступи́ть
 в брак

шлюбаразвóдны бракоразвóдный
 шлю́бны бра́чный
 шматбако́вы многосторо́нный
 шматгаліно́вы многаотраслево́й
 шматнацыяна́льны многонацио-
 на́льный
 шматразо́вы многокρά́тный
 шну́р м. шнур
 шнуравале́ны шнурова́льный
 шнураванне́ н. шнурова́ние
 шнураваны́ шнурова́нный
 шнуравáць шнурова́ть
 шнуравáя кні́га шнурова́я кні́га
 шну́роўка ж. шнуро́вка
 шры́фт, -ту м. шриф́т

шры́фтавы шрифтово́й
 шта́мп м. шта́мп;
 вуглавы́ ш. углово́й шта́мп;
 ш. устано́вы шта́мп учрежде́-
 ния

шта́мпава́нне н. шта́мпова́ние, -
 шта́мповка ж.

шта́мпава́ны шта́мпованны́й
 шта́мпава́ць шта́мпова́ць;
 ш. папе́ру шта́мпова́ць бума́гу
 шта́мпоўка ж. (дзе́янне) шта́мпов-
 ка

шта́мпоўшчы́к м. шта́мповщи́к
 шта́нга ж. шта́нга;

высо́ўная ш. выдвигна́я шта́н-
 га

шта́т, шта́ту м., канц. шта́т;
 залічы́ць у ш. зачы́слить в
 шта́т;

ш. супрацоўні́каў шта́т сотру́д-
 ников

шта́тная дысцыплі́на шта́тная
 дысцыплі́на

шта́тная ко́лькасць шта́тная чис-
 ленность

шта́тная паса́да шта́тная до́лж-
 ность

шта́тны на́месні́к шта́тны заме́с-
 титель

шта́тны раскла́д шта́тное рас-
 писа́ние

шта́тны скла́д устано́вы шта́т-
 ный соста́в учрежде́ния

штогадо́вы адпачы́нак (вóд-
пуск) ежегодный отпуск
штого́д ежегодно, ка́ждый год
штого́днік *м.* ежегодник
штодзё́нна ежедневно, каждо-
дневно, повседневно
штодзё́ннасць *ж.* ежедневность,
повседневность
штодзё́нная газэ́та ежедневная
газэ́та
штодзё́нны ежедневный, каждо-
дневный, повседневный
штоквартáльна ежеквартально
штоквартáльны дыві́дэнд еже-
квартальный дивиденд
штомё́сячна ежемесячно
штомё́сячнік *м.* ежемесячник
штомё́сячны ежемесячный
штоты́дзень еженедельно, ка́ж-
дую неде́лю
штоты́днёвік *м.* еженедельник
штоты́днёвы еженедельный
штра́ф, штра́фу *м.* штраф
штрафава́ны штрафованный, под-
вёргнутый штра́фу
штрафава́ць штрафовать
штрафна́я са́нкцыя штрафна́я
са́нкцыя
штрафны́ штрафно́й
штучна́я мо́ва искусственный
язы́к
штэ́мпель *м.* ште́мпель;
архі́ўны *ш.* архивный ште́м-
пель;
каўчу́кавы *ш.* каучу́ковый ште́м-
пель;
металі́чны *ш.* металличе́ский
ште́мпель;

пашто́вы *ш.* почто́вый ште́м-
пель
штэ́мпельны ште́мпельный
штэ́мпелява́льны штемпелева́ль-
ный
штэ́мпелява́нне *н.* штемпелева́-
ние;
ш. архі́ўных дакуме́нтаў штем-
пелева́ние архивных докуме́н-
тов
штэ́мпелява́ны штемпелева́нный
штэ́мпелява́цца штемпелева́ться
штэ́мпелява́ць штемпелева́ть
шчы́льнасць *ж.* плóтность;
апты́чная *ш.* те́ксту [адлюс-
травáння] дакуме́нта опті-
ческая плóтность те́кста [изоб-
раже́ния] докуме́нта
шы́льда *ж.* (*надпіс*) ви́веска
шы́фр, шы́фру *м.* шифр;
архі́ўны *ш.* архивный шифр;
ш. адзі́нкі захо́ўвання шифр
едини́цы хране́ния;
ш. на кні́зе шифр на кнѝге
шыфрава́льны шифрова́льный
шыфрава́льшчык *м.* шифрова́ль-
щик
шыфрава́нне *н.* шифрова́ние
шыфрава́ны шифрова́нный
шыфрава́ць шифрова́ть
шыфрагра́ма *ж.* шифрогра́мма
шыфрагра́фія *ж.* шифрогра́фия
шыфро́ўка *ж.* (*дзеянне*) шифро́вка;
ш. спраў (*дакуме́нтаў*) шиф-
ро́вка дел (докуме́нтов)
шэ́фская дапамо́га ше́фская по-
мо́щь
шэ́фства *н.* ше́фство

Э

эвакуатар *м.* эвакуатор

эвакуацыйны эвакуационный

эвакуацыя *ж.* эвакуация;

э. архіўных дакументаў эвакуация архивных документов

эвакуіраваны эвакуированный

эвакуіраваць эвакуировать

ЭВМ *гл.* электронна-вылічальная машына

ЭК *гл.* экспертная камісія

экалагічны экологіческий

экалогія *ж.* экология

эканаміст *м.* экономист

эканамічна экономично

эканамічнае кіраванне экономическое управление

эканамічнае патрабаванне экономическое требование

эканамічнае супрацоўніцтва

экономическое сотрудничество

эканамічнасць *ж.* экономичность

эканамічная дапамога экономическая помощь

эканамічная інфармацыя экономическая информация

эканамічная рэформа экономическая реформа

эканамічная сэнкцыя экономическая санкция

эканамічны байкот экономический бойкот

эканамічны крызіс экономический кризис

эканамічны узровень экономический уровень

эканамічны фактар экономический фактор

эканамічныя рэсурсы экономические ресурсы

эканамічныя сувязі экономические связи

эканоміка *ж.* экономика

эквівалент, *—ту м.* эквивалент

эквівалентная вартасць эквивалентная стоимость

эквівалентны эквивалентный

экзаменацыйная ведамасць экзаменационная ведомость

экзаменацыйная работа (праца) экзаменационная работа

экзаменацыйная сесія экзаменационная сессия

экзаменацыйны білет экзаменационный билет

экзаменацыйны ліст экзаменационный лист

экземпляр *м.* экземпляр;

арыгінальны э. оригинальный (подлинный) экземпляр;

аўтарскі э. авторский экземпляр;

капіны э. копияный экземпляр;

машынапісны э. машинописный экземпляр;

сігнальны э. сигнальный экземпляр;

унікальны э. уникальный экземпляр

экрэн *м.* экран;

э. дысплёя экран дисплея

экрэнізаваны экранизированный

экрэнізаваць экранизировать, экранизовать

экрэнізацыя *ж.* экранизация

экрэнная старонка экранная страница

экранны макёт экранный макёт

экранны тэрмінал экранный терминал

экскўрсія *ж.* экскурсия

экспанаванне *н.* экспонирование

экспанаваць экспонировать

экспанат *м.* экспонат

экспарт, *—ту м.* экспорт

экспартаванне *н.* экспортирование

экспартава́цца экспарці́роўцца
экспартава́ць экспарці́роўць
экспартная ліцэнзія экспортная ліцэнзія

экспеды́тар м. экспеді́тор
экспеды́тарскі экспеді́торскі
экспеды́цыя ж. экспеды́цыя;

э. папёр экспеды́цыя бума́г

экспэ́рт м. экспэ́рт

экспэ́ртна-метады́чная камі́сія (ЭМК) экспэ́ртна-методы́чная камі́сія (ЭМК)

экспэ́ртна-праве́рачная камі́сія (ЭПК) экспэ́ртна-прове́рачная камі́сія (ЭПК)

экспэ́ртная камі́сія (ЭК) экспэ́ртная камі́сія (ЭК)

экспэ́ртная сэ́кцыя экспэ́ртная сэ́кцыя

экспэ́ртны экспэ́ртны

экспэ́рты́за ж. экспэ́рты́за;

ко́мплексная э. кашто́ўнасці дакуме́нтаў ко́мплексная экс-
пэ́рты́за цэ́нності дакуме́нтаў;

ме́тавая э. целева́я экспэ́рты́за;

тэхні́чная э. тэхні́чная экс-
пэ́рты́за;

**э. кашто́ўнасці дакуме́нталь-
ных матэрыя́лаў** экспэ́рты́за
цэ́нності дакуме́нтальных ма-
тэрыя́лаў;

э. кашто́ўнасці дакуме́нтаў
экспэ́рты́за цэ́нності дакуме́н-
тов

эксперыме́нт, -ту м. эксперыме́нт
эксперыме́нтава́нне н. экспери-
менті́раванне

эксперыме́нтальны эксперымен-
та́льны

эксперыме́нта́тарскі эксперымен-
та́торскі

эксплуатава́нне н. эксплуата́іро-
ванне

эксплуатава́ны эксплуата́ірован-
ны

эксплуатава́ць эксплуата́іроўць
эксплуата́цыйная дакуме́нта-

цыя эксплуата́цыйная докумен-
та́цыя

**эксплуата́цыйныя вы́даткі (рас-
хо́ды)** эксплуата́цыйныя расхо́ды

эксплуата́цыя ж. эксплуата́цыя

экспро́мт м. экспро́мт

экспрэ́с-інфарма́цыя ж. экспрэ́с-
інформа́цыя

электраапа́рату́ра ж. электраап-
пату́ра

электраграфі́чнае капі́раванне
электрографі́чнае копі́раванне

электраграфі́чная ко́пія элект-
рографі́чная ко́пія

электрагра́фія ж. электрогра́фія

**электростаты́чная ахо́ва фота-
дакуме́нтаў** электростаты́чная
захі́та фотодокуме́нтаў

**электрафа́кс м. (сродак факсі-
мільнай сувязі)** электрофа́кс

**электро́нна-вылі́чальная ма-
шы́на (ЭВМ)** электро́нна-вычис-
лі́тельная машы́на (ЭВМ);

мі́кра-ЭВМ мі́кро-ЭВМ;

мі́ні-ЭВМ мі́ні-ЭВМ;

персаналь́ная ЭВМ персаналь-
ная ЭВМ;

перфара́цыйная ЭВМ перфо-
ра́цыйная ЭВМ

электро́ннае капі́раванне элект-
ро́ннае копі́раванне

**электро́нная апрацо́ўка інфар-
ма́цыі** электро́нная апрацо́ўка ін-
форма́цыі

электро́нная пі́шучая машы́на

электро́нная пі́шучая машы́на

электро́нны пі́шучы аўтама́т

электро́нны пі́шучы аўтама́т

электро́нныя сро́дкі апрацо́ўкі

тэ́кстаў электро́нныя сро́дкі

обрабо́ткі тэ́кстаў

электры́фікава́ны электрыфі́ці-
ро́ваны

электры́фіка́цыя ж. электрыфіка́-
цыя

электры́чны электры́чны

эле́мэнт м. эле́мэнт;

по́шукавы э. інфарма́цыі во-

пісу поісковы́й элемент інфармацыі́ апісi;
прадмётны э. інфармацыі́ во-пісу предметный элемент информации́ описи;
храналагічны э. інфармацыі́ вопісу хронологический элемент информации́ описи
элементарная інфармацыя элементарная информация
элементарны элементарный
эмбарга *нескл., н.* эмбарго
эмбле́ма *ж.* эмбле́ма
эмблематыка *ж.* эмблематика
эмісійная апера́цыя эмісійная опера́ция
эмісійны баланс эмісійный баланс
эмісійны банк эмісійный банк
эмісія *ж., фін.* эміссия
эмітаваны *фін.* эмитированный
эмітаваць *фін.* эмитировать
эмітэ́нт *м. (дзяржава, банк, устано-ва, якія выпускаюць у абарачэ́нне каштоўныя паперы, грошы)* эмитэ́нт
ЭМК, гл. экспэртна-метады́чная камісія
энергабаланс, -су *м.* энергоба-ланс

энергазабеспячэ́нне *н.* энерго-снабжéние
энерганосьбі́т *м.* энергоно́ситель
энергеты́чны баланс энергетиче́ский баланс
эне́ргія *ж.* эне́ргия
ЭП гл. эскі́зны прае́кт
ЭПК, гл. экспэ́ртна-праве́рачная камісія
эскі́з *м.* эскі́з
эскі́зны прае́кт (ЭП) эскі́зный прае́кт (ЭП)
эсэ́ *нескл., н.* эссе́
эталон *м.* эталон
эталонны эталонный
этыка *ж.* э́тика
этыке́т, -ту *м.* этике́т;
адміні́страцыйны э. админист-раты́вный этике́т
этыке́тка *ж.* этике́тка;
архі́ўная э. архі́вная этике́тка
эўрыстыка *ж.* эври́стика;
архі́вазнаўчая э. архивове́д-ческая эври́стика
эўрысты́чны эври́стический
эфе́кт, -ту *м.* эффе́кт
эфекты́ўна эффе́кты́вно
эфекты́ўнасць *ж.* эффе́кты́вность
эфекты́ўны эффе́кты́вный

Ю

юбіле́й, -лею *м.* юбиле́й
юбіле́йны юбиле́йный
юбіля́р *м.* юбиля́р
юрыды́чная асо́ба юри́дическое ли́ццэ
юрыды́чны тэрмін юри́дический
тэрмін

юрыды́чныя нарматы́ўныя акты
юри́дическія норма́ты́вные акты
юрысды́кцыя *ж.* юрисди́кция
юрысконсу́льт *м.* юриско́нсулт
юрыспрудэ́нцыя *ж.* юриспрудéн-ция
юры́ст *м.* юри́ст
юсты́цыя *ж.* юсти́ция

Я

явачны ліст явочный лист

якасна ка́чественно

якаснасьць ж. ка́чественность

якасны ка́чественный

якасць ж. ка́чество *н*;

дзэлавя́я якасці деловые ка́чества;

у якасці (*каго-чаго*) в ка́честве (*кого-чего*);

я. прадукцы́ ка́чество продукции;

я. пра́цы ка́чество труда́;

я. тавараў ка́чество това́ров

якра́з 1. (*угэты час, угэты момант*)

как раз; 2. (*са словамі такі, так*) то́чно;

я. апóўдні как раз в по́лдень;

я. та́кая кні́га то́чно та́кая кні́га

ярлы́к м. ярлы́к;

а́драсны я. а́дресный ярлы́к;

архі́ўны я. архивный ярлы́к;

упако́вачны я. упаковочный ярлы́к

ярлыкóвы ярлы́чный

я́снасьць ж. я́сность

я́сны я́сный

яў́ка ж. я́вка;

я. на сход я́вка на собра́ние

Содержание

Змест

Русско-белорусский словарь делопроизводственной и архивной терминологии	5—204	II. Сокращения, принятые в делопроизводстве и архивной практике — Скарачэнні, прынятыя ў справаводстве і архіўнай практыцы	200
О Словаре	6		
Условные сокращения — Умоўныя скарачэнні	11	Беларуска-рускі слоўнік справаводнай і архіўнай тэрміналогіі	205—440
Русский алфавит	12		
Словарь — Слоўнік	13	Пра Слоўнік	207
Приложения — Дадаткі	196	Умоўныя скарачэнні — Условные сокращения	213
I. Наименования обязательных форм документации, применяемых в архивном деле — Назвы абавязковых формаў дакументацыі, якія выкарыстоўваюцца ў архіўнай справе	196	Беларускі алфавіт	214
		Слоўнік — Словарь	215

Даведчае выданне

**СОРОКА Владимир Андреевич
МАЛЬЦЕВА Тамара Николаевна
ЗАПАРТЫКО Анна Вячеславовна**

**РУССКО-БЕЛОРУССКИЙ СЛОВАРЬ
ДЕЛОПРОИЗВОДСТВЕННОЙ
И АРХИВНОЙ ТЕРМИНОЛОГИИ**

**САРОКА Уладзімір Андрэвіч
МАЛЬЦАВА Тамара Мікалаеўна**

**БЕЛАРУСКА-РУСКІ СЛОЎНІК
СПРАВАВОДНАЙ І АРХІЎНАЙ
ТЭРМІНАЛОГІІ**

Адказны за выпуск П. П. Журкевіч
Адказны за выпуск у выдавецтве Т. Л. Шумейка
Вокладка мастака Ул. Фандулёва
Тэхнічны рэдактар Л. В. Сторажава

Набор і верстка выкананы на камп'ютэрнай тэхніцы Дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Полымя», падпісана ў друк з арыгінал-макета 28.10.97. Фармат 84х108¹/₃₂. Папера афсетная. Гарнітура Гельветыка. Ум. друк. арк. 23,52. Ул.-выд. арк. 28,15. Ум. кр.-адб. 23,52. Тыраж 5000 экз. Зак 2709.

Дзяржаўнае прадпрыемства «Выдавецтва «Полымя» Дзяржаўнага камітэта Рэспублікі Беларусь па друку. Ліцэнзія ЛВ № 432 ад 17.03.1993. 220600, Мінск, пр. Машэрава, 11

Беларускі навукова-даследчы інстытут дакументазнаўства і архіўнай справы (БелНДДАС). Ліцэнзія ЛВ № 133. 220002, Мінск, Крапоткіна, 55

Надрукавана з арыгінал-макета заказчыка ў Баранавіцкай узбуйненай друкарні. 225320, Баранавічы, Савецкая, 80

С 65 **Сорока В. А. и др.**

Русско-белорусский словарь делопроизводственной и архивной терминологии / В. А. Сорока, Т. Н. Мальцева, А. В. Запартыко. Беларуска-рускі слоўнік справаводнай і архіўнай тэрміналогіі / У. А. Сорока, Т. М. Мальцава; Да зб. у цэлым: Нав. рэд. В. П. Лемцюгова. — Мн.: Полымя: БелНДІДАС, 1997. — 441 с.

ISBN 985-07-0153-6 (Полымя).

ISBN 985-6099-07-2 (БелНДІДАС).

У кнізе змешчана адпаведна каля 8000 (Русско-белорусский словарь...) і 10 000 (Беларуска-рускі слоўнік...) найбольш ужывальных у справаводстве і архіўнай практыцы слоў і словазлучэнняў. Сярод іх значнае месца займаюць фінансава-эканамічная тэрміналогія, тэрміны па аўтаматызаванай сістэме кіравання, навуковай інфармацыі і інш., што часта выкарыстоўваюцца ў практычнай рабоце дзяржаўных і недзяржаўных устаноў.

Адрасуецца справаводам і архівістам, бухгалтарам, эканамістам і прадпрымальнікам, работнікам выканкамаў, аддзелаў кадраў і канцэлярыяў.

Без аб'явл. ББК 65.050.9(2) я 2+81.2 Бѳи-4

_____ ДЛҀА ЗАЎВАГ _____

ДЛЯ ЗАЎВАГ
